

**Ενοποιημένο Σχέδιο
Κυβερνητικής Πολιτικής
2025**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

**ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

Ελληνική Δημοκρατία
Προεδρία της Κυβέρνησης
Γενική Γραμματεία Συντονισμού

Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής 2025

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	14
Συνοπτικός απολογισμός έργου για το έτος 2024	31
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	31
Υπουργείο Εξωτερικών	38
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	42
Υπουργείο Εσωτερικών	46
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	51
Υπουργείο Υγείας	56
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	60
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	64
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	68
Υπουργείο Ανάπτυξης	71
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	75
Υπουργείο Δικαιοσύνης	79
Υπουργείο Πολιτισμού	83
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	87
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	91
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	94
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	97
Υπουργείο Τουρισμού	101
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	105
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	108
Προγραμματισμός κυβερνητικού έργου (2025-2027)	112
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	112
Υπουργείο Εξωτερικών	114
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	116
Υπουργείο Εσωτερικών	118
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	120
Υπουργείο Υγείας	122

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	124
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	125
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.....	127
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων	129
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.....	130
Υπουργείο Δικαιοσύνης.....	132
Υπουργείο Πολιτισμού	134
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	136
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	138
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	140
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.....	142
Υπουργείο Τουρισμού	145
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.....	147
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	149
Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής 2025.....	151
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	151
Υπουργείο Εξωτερικών	158
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.....	162
Υπουργείο Εσωτερικών.....	165
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού.....	169
Υπουργείο Υγείας.....	174
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	177
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	180
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.....	183
Υπουργείο Ανάπτυξης	187
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.....	190
Υπουργείο Δικαιοσύνης.....	194
Υπουργείο Πολιτισμού	196
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	199
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	202
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	205
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.....	208

Υπουργείο Τουρισμού	213
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.....	216
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	220

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Εμβληματικά έργα και ορόσημα 2025 223

1. Μεταρρύθμιση του λογιστικού συστήματος, ψηφιακός μετασχηματισμός της δημοσιονομικής διαχείρισης του Κράτους, αναμόρφωση δημοσιονομικού πλαισίου και ενσωμάτωση νέων ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων	223
2. Εθνικό Μητρώο Επιδομάτων και Παροχών	224
3. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής μέσω mydata, ηλεκτρονικής τιμολόγησης, ηλεκτρονικών δελτίων αποστολής, ΕΛΕΓΧΟΣ live και χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στους φορολογικούς ελέγχους	225
4. Ψηφιακός μετασχηματισμός Φορολογικής και Τελωνειακής Διοίκησης	226
5. Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας	227
6. Νέα πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση, ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της πράσινης μετάβασης στην οικονομική και φορολογική πολιτική της χώρας και υλοποίηση του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα	228
7. Ενίσχυση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους και προστασία υπερχρεωμένων νοικοκυριών	229
8. Υλοποίηση σημαντικών ιδιωτικοποιήσεων	233
9. Εφαρμογή νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (απλοποίηση διαδικασιών, εξορθολογισμός προγραμματισμού, ταχύτερη απορρόφηση πόρων) και Ηλεκτρονικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων II	234
10. Διαχείριση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Ελλάδα 2.0	235
11. Δράσεις αναζωογόνησης των περιοχών δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης - ΔΑΜ	236
12. Ψηφιακός μετασχηματισμός Υπουργείου Εξωτερικών.....	237
13. Εκσυγχρονισμός προξενικών υπηρεσιών και ανάπτυξη και λειτουργία δράσεων πολιτικής θεωρήσεων εισόδου και αδειοδότησης ταξιδιού	238
14. Ψηφιοποίηση Δικτύου Οικονομικής Διπλωματίας.....	239
15. Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου για τον έλεγχο Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.....	240
16. Βελτίωση θεσμικού πλαισίου για τα αγαθά διττής χρήσης	241
17. Δημιουργία Ψηφιακών Υπηρεσιών και εργαλείων για τους Έλληνες της Διασποράς.....	242
18. Προβολή της Ελληνικής γλώσσας και ενίσχυση διεθνούς παρουσίας Ελληνικών πανεπιστημίων.....	242
19. Υλοποίηση προγράμματος απόκτησης Φρεγατών τύπου FDI για το Πολεμικό Ναυτικό και Προγράμματος Αναβάθμισης αεροσκαφών F-16 της Πολεμικής Αεροπορίας	243

20.	Βελτίωση Παρεχόμενης Εκπαίδευσης μέσω εκσυγχρονισμού του λειτουργικού πλαισίου που διέπει την στρατιωτική θητεία και ενοποίησης των Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων σε Ενιαίο Φορέα	244
21.	Ψηφιακός μετασχηματισμός ενόπλων δυνάμεων	245
22.	Αξιοποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας Ενόπλων Δυνάμεων (7 ακίνητα).....	246
23.	Υλοποίηση Οικιστικού Προγράμματος για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, κυρίως σε παραμεθόριες και ακριτικές περιοχές.....	247
24.	Λειτουργία Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ).....	248
25.	Αναβάθμιση Υγειονομικών Υπηρεσιών Ενόπλων Δυνάμεων και Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας.....	249
26.	Νέα Συστήματα, Οχήματα, Πλωτά Μέσα και Εξοπλισμός για την επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσιών συνόρων και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών	250
27.	Ανέγερση Νέου Κτηρίου Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Πολέμου στο Στρατόπεδο "ΠΑΠΑΓΟΥ"	251
28.	Σύσταση και ίδρυση Διακλαδικής Σχολής Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα.....	252
29.	Εξορθολογισμός πλαισίου διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα: Ενιαίος Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ καθώς και Δημοτικών Υπαλλήλων	253
30.	Εξορθολογισμός πλαισίου διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα: Εκσυγχρονισμός και επιτάχυνση πειθαρχικής δικαιοσύνης	254
31.	Ενιαίος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	254
32.	Ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία του κράτους: Δημοσίευση των δεικτών μέτρησης και αξιολόγησης των επιδόσεων των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού για το έτος 2024 στην πλατφόρμα deiktesOTA.gov.gr.....	255
33.	Αναβάθμιση Συνοριακών Σταθμών της Χώρας: Επέκταση και κατασκευή νέων τμημάτων Συνοριακού Σταθμού Κήπων της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου	256
34.	Αναβάθμιση Συνοριακών Σταθμών της Χώρας: Κατασκευή νέου συνοριακού σταθμού στο Λαιμό Πρεσπών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας	257
35.	Αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος Μητρώο Πολιτών	258
36.	Αναμόρφωση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.....	258
37.	Ενίσχυση της πολιτικής για την προστασία των ζώων συντροφιάς: Αποτελεσματική εφαρμογή ελέγχων και την απόδοση δικαιοσύνης σε κάθε περιστατικό παραβίασης της ευζωίας των ζώων συντροφιάς.....	259
38.	Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική- ψηφιακή διαχείριση του αναλογικού αρχείου του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων του Τομέα Μακεδονίας και Θράκης.....	260

39.	Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών στην Pisa	260
40.	Ενίσχυση και αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού	261
41.	Νέο πλαίσιο για την συμπεριληπτική εκπαίδευση και ανασχεδιασμός λειτουργίας των ΚΕΔΑΣΥ.....	262
42.	Θεσμοθέτηση Ανοιχτού Σχολείου	263
43.	Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Εκπαίδευσης: Ψηφιακό σχολείο (ψηφιακό φροντιστήριο), αυτόνομες τάξεις Γυμνασίου, ψηφιακοί πίνακες σε όλα τα σχολεία (RRP)	264
44.	Μελέτη καταγραφής και αντιμετώπισης προβλημάτων σε σχολικά κτίρια- Πρόγραμμα "Μαριέττα Γιαννάκου"	265
45.	Νέες Φοιτητικές Εστίες (Δυτ. Αττική, Δυτ. Μακεδονία, Κρήτη, Θεσσαλία, Δημοκρίτειο)	266
46.	Ίδρυση Μη Κρατικών Πανεπιστημίων	267
47.	Αναβάθμιση καλλιτεχνικής εκπαίδευσης-Ίδρυση και λειτουργία Ιδρύματος Παραστατικών Τεχνών (RRP).....	268
48.	Κωδικοποίηση αθλητικής νομοθεσίας	268
49.	Ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού αθλητισμού-Δημιουργία ψηφιακής εφαρμογής κινητού MY KOUROS APP	269
50.	Εθνικό πρόγραμμα προληπτικών εξετάσεων - Πρόγραμμα «Σ. Δοξιάδης» (2021-2025)- Εθνικό Πρόγραμμα πρόληψης Δημόσιας Υγείας «Σπύρος Δοξιάδης»	270
51.	Μεταρρύθμιση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ)-Καθολική εφαρμογή του Προσωπικού Ιατρού.....	271
52.	Κατασκευή νέων νοσοκομείων	272
53.	Κατασκευή Νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης	273
54.	Προσέλκυση και πρόσληψη ιατρών, νοσηλευτών και λοιπού προσωπικού.....	274
55.	Οργανωτικές Μεταρρυθμίσεις στο Σύστημα Υγείας-Δημιουργία Εθνικού Χάρτη Υγείας	275
56.	Σύστημα Διαχείρισης Αναμονής Ασθενών στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών των νοσοκομείων του ΕΣΥ "Queue Management System – ΤΕΠ".....	276
57.	Δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος παρακολούθησης επάρκειας και διαθεσιμότητας φαρμάκων	276
58.	Καταπολέμηση υπερσυνταγογράφησης.....	277
59.	Σύσταση Εθνικού Δικτύου Ψυχικής Υγείας (Ε.Δ.Υ.Ψ.Υ.) και δημιουργία Ενιαίου Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.)	278
60.	Αναδιοργάνωση της δομής της του Αρχηγείου και των Κεντρικών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.....	279

61.	Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων.....	280
62.	Νέα πολιτική διαχείρισης και αξιολόγησης του ανθρωπίνου δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ.....	281
63.	Προμήθεια Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης περιστατικών της Άμεσης Δράσης και ανάπτυξη συστήματος ασφαλών τηλεπικοινωνιών.....	282
64.	Πανελλαδική επέκταση της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραβάσεων ΚΟΚ.....	283
65.	Βελτίωση συνθηκών κράτησης σε συμμόρφωση με διεθνείς συστάσεις.....	284
66.	Νέο Σωφρονιστικό σύστημα και εναλλακτικές μορφές έκτισης ποινών.....	285
67.	Προστασία των εξωτερικών συνόρων με την επέκταση του τεχνητού εμποδίου Έβρου κατά επιπλέον 50 χιλιόμετρα και την αναβάθμιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού.....	286
68.	Λειτουργία εφαρμογής safe youth για την προστασία των ανηλίκων.....	287
69.	Οδικά έργα Δυτικής Ελλάδας - Αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος.....	288
70.	Αποκατάσταση του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου μετά τις καταστροφικές συνέπειες των καιρικών φαινομένων «DANIEL» & «ELIAS».....	289
71.	Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ).....	290
72.	Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Ε-65: Τρίκαλα - Εγνατία Οδός.....	291
73.	Έργα Μετρό Θεσσαλονίκης και Αθήνας.....	291
74.	Ανανέωση στόλου λεωφορείων Αθήνας.....	292
75.	Πρώθηση περιβαλλοντικά φιλικών τρόπων μετακίνησης – Ηλεκτροκίνηση: Πρόγραμμα Επιδότησης «Πράσινα Ταξί», Ηλεκτροκίνηση-Πρόγραμμα Επιδότησης «Φορτίζω Παντού».....	293
76.	Οργανωτική Μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα.....	294
77.	Ψηφιακός μετασχηματισμός του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος.....	294
78.	Έργο Παραχώρησης-Νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι Κρήτης.....	295
79.	Πρώθηση ασφάλειας και διαφοροποίησης πηγών ενεργειακής τροφοδοσίας και μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα.....	296
80.	Ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια και πρώθηση της πράσινης οικονομίας.....	298
81.	Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας και αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας.....	299
82.	Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού.....	301
83.	Θεσμοθέτηση θαλάσσιων εθνικών πάρκων στο Αιγαίο και το Ιόνιο στο πλαίσιο των δεσμεύσεων της διεθνούς διάσκεψης ΟΟC για την προστασία των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών.....	301
84.	Εθνικό Σχέδιο Αναδασώσεων.....	302

85.	Δράσεις Ορεινής Υδρονομίας.....	303
86.	Κατάρτιση Πολεοδομικών Σχεδίων σε εφαρμογή της πολεοδομικής μεταρρύθμισης.....	304
87.	Παρεμβάσεις σε περιοχές κατοικιών και στο κτιριακό απόθεμα.....	304
88.	Υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσπης από την επεξεργασία λυμάτων.....	305
89.	Προστασία των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή	307
90.	Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος	308
91.	Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη βιομηχανία.	309
92.	Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων	310
93.	Αξιοποίηση – Αναβάθμιση – Επέκταση – Δημιουργία Ερευνητικών και Τεχνολογικών Υποδομών.....	311
94.	Σύνδεση Έρευνας – Καινοτομίας με την αγορά με την αγορά με έμφαση στην Τεχνητή Νοημοσύνη και τις Νεοφυείς Επιχειρήσεις.....	312
95.	TH ² ORAX: Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous Exemplary system	313
96.	Τεχνολογικό Πάρκο «ThessINTEC».....	314
97.	Προσέλκυση Επενδύσεων.....	315
98.	Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας.....	316
99.	Αύξηση του κατώτατου μισθού και ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων.....	317
100.	Μεταρρύθμιση παθητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας: αναμόρφωση των επιδομάτων ανεργίας και του επιδόματος μακροχρονίως ανέργων.....	318
101.	Ψηφιακά ΚΕΠΑ (επιτάχυνση του χρόνου έκδοσης γνωματεύσεων).....	319
102.	Εκσυγχρονισμός e-ΕΦΚΑ.....	320
103.	Ενιαίοι κανόνες παροχών αναπηρίας e-ΕΦΚΑ.....	320
104.	Ψηφιακός μετασχηματισμός συστημάτων εργασίας - Ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων του e-ΕΦΚΑ.....	321
105.	Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/970 για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής	322
106.	Δέκα (10) ψηφιακά έργα για την επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης.....	322
107.	Αναδιάρθρωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών - Πληροφοριακό Σύστημα Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Κράτους.....	323
108.	Δικαστική Αστυνομία.....	324
109.	Αναθεώρηση Δικαστικού Χάρτη της χώρας	325

110.	Αναθεώρηση του νομικού πλαισίου της δικαστικής συμπαράστασης.....	326
111.	Κατάρτιση των Ειρηνοδικών στο Ποινικό Δίκαιο και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.....	327
112.	Στατιστικά Δεδομένα της Δικαιοσύνης.....	328
113.	Αναδιοργάνωση Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτηρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.)	329
114.	Καταπολέμηση εγκληματικότητας με φυλάκιση υπότροπων εγκληματιών	330
115.	Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών: Σύσταση Ειδικής Γραμματείας και εκπόνηση Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών	331
116.	Ο Πολιτισμός ως κινητήριος Μοχλός Ανάπτυξης	332
117.	Κλιματική Αλλαγή και Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	332
118.	Αποκατάσταση, συντήρηση και ανάδειξη Μνημείων της Ακρόπολης	333
119.	Αποκατάσταση και ανάπτυξη του π. Βασιλικού Κτήματος στο Τατόι	334
120.	Κατασκευή Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά	335
121.	Παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης και ένταξης στην αγορά εργασίας σε 8.000 Πολίτες Τρίτων Χωρών	336
122.	Απλούστευση διαδικασιών μετάκλησης για εργασία και έκδοσης αδειών διαμονής στο πλαίσιο της Νόμιμης Μετανάστευσης	337
123.	Ψηφιοποίηση Αρχείου Αδειών Διανομής	338
124.	Πλήρης λειτουργία κλειστής ελεγχόμενης δομής και δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος εντοπισμού και προειδοποίησης πυρκαγιάς στη Βάστριας Λέσβου.....	339
125.	Παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών Μετανάστευσης και υποδομών Κυβερνοασφάλειας.....	340
126.	Αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου και διαδικασιών μητρώου ΜΚΟ και μελών ΜΚΟ	341
127.	Ενίσχυση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδετων Ανηλίκων – ΠΥΞΙΔΑ	342
128.	Υλοποίηση Δράσης «Safeborders» για την καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών, μέσω της ενίσχυσης της εμπειρογνωμοσύνης των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών και της υποστήριξης επαγγελματιών πρώτης γραμμής	343
129.	Υλοποίηση του ειδικού ενταξιακού μηχανισμού «Helios Junior» με σκοπό την διευκόλυνση πρόσβασης στην αγορά εργασίας και μετάβασης στην ανεξάρτητη διαβίωση για 2.000 πρώην ασυνόδετους ανήλικους.....	344
130.	Υλοποίηση των διακρατικών συμφωνιών για τη μετανάστευση και την κινητικότητα.....	345
131.	Καθολική επέκταση νταντάδων της γειτονιάς.....	346
132.	Πρόγραμμα “Diversity Awareness” (Επίγνωση της διαφορετικότητας) για την ενσωμάτωση της έννοιας της διαφορετικότητας στην αγορά εργασίας.....	347

133.	Εθνική στρατηγική για προσιτή στέγη: Αναβαθμίζω το σπίτι μου.....	348
134.	Εθνική στρατηγική για προσιτή στέγη: Σπίτι μου 2.....	349
135.	Υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος πρώιμης παρέμβασης.....	349
136.	Δημιουργία Παρατηρητηρίου για τη Δημογραφία και την Οικογένεια: Σύσταση και προκήρυξη διαγωνισμού για το νέο πληροφοριακό σύστημα.....	350
137.	Πιλοτικό Πρόγραμμα Υποστήριξης Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)	351
138.	Υλοποίηση προγράμματος χρηματοδότησης υποδομών προσβασιμότητας για άτομα με κινητικές και αισθητηριακές αναπηρίες	352
139.	Κοινωνική επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων – Εκπαίδευση και απασχόληση για δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)	352
140.	Εγκατάσταση νέων γεωργών	353
141.	Επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την κατασκευή θερμοκηπίων και προσπελάσιμων στεγάστρων φυτικής παραγωγής	354
142.	Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.....	355
143.	Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο και άλλα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων.....	356
144.	Β. Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων, Παρέμβαση Π3-73-1.1, ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.....	357
145.	Σχέδιο δράσης διορθωτικών μέτρων για την βελτίωση των δυσλειτουργιών του ΟΠΕΚΕΠΕ.....	358
146.	Ψηφιακός μετασχηματισμός της Γεωργίας - Εξωστρεφής Γεωργία.....	358
147.	Οικονομικός μετασχηματισμός του αγροδιατροφικού τομέα	359
148.	Οκτώ (8) δράσεις ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας	361
149.	Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής ΑΚΙΣ	361
150.	Ανάπτυξη συνεργασιών με σκοπό τη διασύνδεση της έρευνας με την παραγωγή μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της Γεωργίας (ΕΣΚ-Γεωργίας).....	362
151.	Λειτουργική και Επιχειρησιακή Αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης.....	363
152.	Επενδυτική αξιοποίηση επιλεγμένων λιμένων.....	364
153.	Αναθεώρηση και Εξορθολογισμός Συστήματος Λιμενικής Διακυβέρνησης.....	365
154.	Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα για την Ακτοπλοΐα (Χρονοθυρίδες – Ασφάλεια)	366
155.	Βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών.....	366
156.	Υλοποίηση ολοκληρωμένου εθνικού προγράμματος λειτουργικής και επιχειρησιακής αναβάθμισης Λ.Σ. – ΕΛ ΑΚΤ.....	367

157.	Ψηφιακός μετασχηματισμός στον τομέα δημόσιας πολιτικής – Ενίσχυση της Ελληνικής Σημαίας.....	368
158.	Ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτινων πόρων σε νησιωτικές περιοχές.....	369
159.	Κατάρτιση Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο υπό μορφή Λευκής Βίβλου για την εκκίνηση διαβούλευσης με φορείς.	370
160.	Εφαρμογή και Εξειδίκευση Χρηματοδοτικών Εργαλείων στον τομέα της Γαλάζιας Οικονομίας και το Νησιωτικό Χώρο.	370
161.	Τροποποίηση διατάξεων για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία στα επιβατηγά πλοία.....	371
162.	Πρώθηση και προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς.....	372
163.	Πρόγραμμα κατάρτισης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τουρισμό.....	373
164.	Ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού.....	374
165.	Ψηφιακός Μετασχηματισμός Υπουργείου Τουρισμού και ΕΟΤ.....	375
166.	Έργα Πράσινης Ανάπτυξης.....	376
167.	Έργα Γαλάζιας Ανάπτυξης.....	377
168.	Πρόγραμμα Τουρισμός για όλους.....	379
169.	Εντατικοποίηση ελέγχων για την τήρηση της νομοθεσίας σε επιχειρήσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού, με έμφαση σε ζητήματα προσβασιμότητας.	379
170.	Θέσπιση θεσμικού πλαισίου για τα ακίνητα που εκμισθώνονται βραχυχρόνια. Εμπλουτισμός και εκσυγχρονισμός κανονιστικού πλαισίου που αφορά την λειτουργία τουριστικών καταλυμάτων.....	380
171.	Απλούστευση των διαδικασιών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων.....	381
172.	Διακυβέρνηση Δεδομένων στον δημόσιο τομέα: Εκπόνηση Μελετών Ταξινόμησης Δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα (G-Cloud).....	382
173.	Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων	383
174.	Ψηφιακός Εθισμός Ανηλίκων– Kids Wallet.....	383
175.	Ενιαίο Μητρώο Ακινήτων – Πλατφόρμα εκτίμησης αξίας ακινήτων (price map).....	384
176.	Ετοιμότητα Υποδομών για Έξυπνα Κτίρια («Smart Readiness»)	385
177.	Κουπόνι συνδεσιμότητας “Gigabit” (“Gigabit Connectivity Voucher Scheme”).....	386
178.	Πληροφοριακό Σύστημα «Εντοπισμός και Εκκαθάριση Αδρανών Ανασφάλιστων Οχημάτων».....	386
179.	Νέο εθνικό υπολογιστικό σύστημα υψηλών επιδόσεων «ΔΑΙΔΑΛΟΣ», απαραίτητο για την επιστημονική έρευνα και την υλοποίηση σύνθετων δοκιμών	387

180.	Εγκατάσταση καμερών και ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για την ψηφιακή καταγραφή κλήσεων.....	388
181.	my Street για προστασία του δημόσιου χώρου σε πόλεις	389
182.	Ενίσχυση του στόλου αεροπυρόσβεσης (αμφίβια αεροσκάφη, ελαφρού τύπου, μεσαίου τύπου, μη επανδρωμένα, μεσαίου φορτίου, Canadair)	389
183.	Προμήθεια μηχανών πυρόσβεσης και οχημάτων απόκρισης και μεταφοράς για το Πυροσβεστικό Σώμα.....	390
184.	Ενίσχυση του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ) μέσω της επέκτασης του πληροφοριακού συστήματος ENGAGE του Πυροσβεστικού Σώματος και της αναβάθμισης τεχνολογιών 112 επόμενης γενιάς για την Πολιτική Προστασία.....	391
185.	Ανάπτυξη Εθνικής Βάσης Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης Κρίσεων	392
186.	Σταθμοί επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και παροχής κλιματολογικών δεδομένων	393
187.	Υλοποίηση μεταβατικού πλαισίου του Εθνικού Μηχανισμού Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών	394
188.	Πρωτοβάθμιος Προσεισμικός έλεγχος Σχολείων, Πανεπιστημίων, Νοσοκομείων, Αστυνομικών και Πυροσβεστικών Σταθμών	395
189.	Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου για τη στεγαστική συνδρομή και την κρατική αρωγή και λειτουργία Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών.....	396
190.	Δημιουργία Κόμβου Κρατικής Αρωγής με ενσωμάτωση και απλοποίηση του συνόλου των διαδικασιών, ανάπτυξη ταξινόμιας δεδομένων και ανάπτυξη ηλεκτρονικής καταγραφής των ζημιών πληγέντων κτιρίων σε πραγματικό χρόνο	397
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Ετήσιος ρυθμιστικός Προγραμματισμός της Κυβέρνησης 2025.....		399
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση 2025.....		401
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV:.....		405
	Βεβαίωση του αρμοδίου Υπουργού για τον προϋπολογισμό σχετικά με τη συμφωνία του Ε.Σ.Κυ.Π. με τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής.....	405

Εισαγωγή

Το 2024 η Ελλάδα συμπλήρωσε 50 χρόνια δημοκρατικής ομαλότητας, αποτελώντας ταυτόχρονα πόλο γεωπολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής σταθερότητας στο διεθνές περιβάλλον. Την ίδια περίοδο, η χώρα μας εξελέγη για τρίτη φορά μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας για το 2025-2026, με τρεις βασικές προτεραιότητες: το Διάλογο, τη Διπλωματία και τη Δημοκρατία.

Παράλληλα, η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται με σημαντικά ταχύτερο ρυθμό από τον μέσο όρο της ευρωζώνης με ενισχυμένη μακροοικονομική σταθερότητα, προσφέροντας σημαντικές ευκαιρίες επένδυσης, ενώ η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων έφθασε στο 79% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, με προοπτική πλήρους σύγκλισης. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΟΟΣΑ στην αναλυτική έκθεσή του για το 2024 (OECD Economic Survey) αναγνωρίζει ότι η χώρα έχει ολοκληρώσει σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία χρόνια και εκτιμά ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα επιταχυνθεί, με ρυθμό 2,2% το 2025 και 2,5% το 2026.

Μάλιστα, η Ελλάδα για τρίτη συνεχόμενη χρονιά (2022-2023-2024) κατατάσσεται από τον Economist στην πρώτη τριάδα μεταξύ 37 χωρών ως προς τις επιδόσεις της οικονομίας μας σε 5 δείκτες (αύξηση ΑΕΠ, επίπεδο πληθωρισμού, δείκτης ανεργίας, αξίες χρηματιστηρίου και δημοσιονομική ισορροπία). Στην ίδια κατεύθυνση, διαμορφώθηκαν ιδιαίτερα θετικές εξελίξεις αναφορικά με την πορεία της οικονομίας και τη βελτίωση των θεμελιωδών μεγεθών του τραπεζικού συστήματος. Ειδικότερα, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης DBRS αναβάθμισε τις προοπτικές (trend) του ελληνικού αξιόχρεου σε θετικές από σταθερές, επιβεβαιώνοντας το αξιόχρεο στη βαθμίδα BBB (low), ο αμερικανικός οίκος αξιολόγησης Moody's αναβάθμισε τις προοπτικές της Ελλάδας σε θετικές από σταθερές, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P Global Ratings αναβάθμισε τις προοπτικές του ελληνικού αξιόχρεου σε θετικές από σταθερές, διατηρώντας το στην επενδυτική βαθμίδα BBB και λίγο πριν εκπνεύσει το έτος, ο γερμανικός οίκος αξιολόγησης Score Ratings, προχώρησε σε αναβάθμιση του ελληνικού αξιόχρεου σε BBB με σταθερές προοπτικές.

Όσον αφορά στην πορεία υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, οι επιδόσεις της χώρας είναι υψηλές, καθώς μέχρι σήμερα έχει επιτύχει την εκταμίευση άνω του 50% των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, κατέχοντας την πρώτη θέση τόσο ως προς τους συνολικούς πόρους του Ταμείου, όσο και ως προς τους πόρους που έχουν εκταμιευθεί, ως ποσοστό του ΑΕΠ 2023. Το 2024 η χώρα υπέβαλε επιτυχώς δύο αιτήματα πληρωμής, συνολικών πόρων 4,1 δις, που αφορούσαν στην επίτευξη 20 και 32 επενδυτικών και μεταρρυθμιστικών οροσήμων και στόχων, αντίστοιχα. Ειδικότερα, το 4ο αίτημα πληρωμής περιλάμβανε την εκκίνηση σημαντικών επενδύσεων, με τη συμβασιοποίηση έργων όπως η

ηλεκτρική διασύνδεση των Κυκλάδων, η ανακαίνιση του ΟΑΚΑ, τα προγράμματα δασικής προστασίας Anti-nero I και II, η βελτίωση οδικής ασφάλειας σε οδικό δίκτυο Δήμων και Περιφερειών και η αναβάθμιση των 13 περιφερειακών αεροδρομίων. Αντιστοίχως, στο πεδίο των μεταρρυθμίσεων, επετεύχθη αύξηση συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μας μίγμα κατά 2GW, ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης μέσα από την κατάρτιση δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων, εξορθολογισμός της φαρμακευτικής δαπάνης που οδηγεί και σε μείωση του clawback και απλοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας, με στόχο το σταθερό και δίκαιο φορολογικό περιβάλλον, μέσα από την Κωδικοποίηση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Αντιστοίχως, στο 5ο αίτημα πληρωμής που κατατέθηκε το Δεκέμβριο του 2024, οι βασικοί τομείς μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων που ικανοποιήθηκαν ήταν η λειτουργία της νέας ρυθμιστικής αρχής για το νερό και τα λύματα, η επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης (με την εφαρμογή του νέου δικαστικού χάρτη), η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και η προώθηση των ηλεκτρονικών πληρωμών, η μεταρρύθμιση της φορολογίας των αυτοαπασχολούμενων και του τέλους χαρτοσήμου, η πλήρης ενεργοποίηση του συστήματος myData, η πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία επιστροφής ΦΠΑ, η επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025, η επιτάχυνση της κτηματογράφησης (επίτευξη στόχου 85% κτηματογράφησης), το νέο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβών για τους δημόσιους υπαλλήλους για τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, η υλοποίηση του εθνικού σχεδίου για την απλοποίηση διαδικασιών (εθνικό μητρώο διοικητικών διαδικασιών ΜΙΤΟΣ, 2η φάση) και η μετάβαση σε γρήγορες συνδέσεις Gigabit broadband. Στο πεδίο των επενδύσεων, η ενεργοποίηση επιπλέον σημαντικών έργων όπως η εκπόνηση των πολεοδομικών σχεδίων σε 750 δημοτικές ενότητες σε ολόκληρη την επικράτεια, η συμβασιοποίηση περισσότερων από 65 στρατηγικών αστικών αναπλάσεων σε δήμους της χώρας -μεταξύ των οποίων οι αναπλάσεις του Βοτανικού και της Αθηναϊκής Ριβιέρας, το σχέδιο δασικής προστασίας για την πρόληψη πυρκαγιών («antiNERO»), οι αναδασώσεις καθώς και τα αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα στον Έβρο και τη Ροδόπη, περισσότερα από 20 κέντρα καινοτομίας στα Πανεπιστήμια και 70 Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας των Ελληνικών Πανεπιστημίων με τον ιδιωτικό τομέα, η πρόοδος υλοποίησης έργων όπως η ολοκλήρωση της ενεργειακής αναβάθμισης 8.000 επιπλέον κατοικιών στο πλαίσιο του προγράμματος Εξοικονομώ κατ' οίκον, η ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το «Εξοικονομώ στον Τριτογενή Τομέα» και το «Αλλάζω συσκευή», καθώς και η έναρξη νέων προγραμμάτων ενεργειακής εξοικονόμησης αποτελέσαν επενδυτικά ορόσημα που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο του 5ου αιτήματος πληρωμής.

Περαιτέρω, ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα επιτεύγματα σε επίπεδο ποιότητας διακυβέρνησης με βάση την έκθεση Chandler, όπου η Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη βελτίωση σε παγκόσμιο επίπεδο στον αντίστοιχο δείκτη κατά την τελευταία τετραετία, καταλαμβάνοντας την 41η θέση μεταξύ 113 χωρών. Ομοίως, στην Έκθεση του ΟΟΣΑ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, η χώρα πέτυχε την υψηλότερη επίδοση στην κάλυψη των συστάσεων συγκριτικά

με τις χώρες ΟΟΣΑ, ενώ ως προς το Κράτος Δικαίου, η χώρα μας υλοποίησε σε χρόνο ρεκόρ το 78% των συνολικών συστάσεων.

Στο πεδίο του Κράτους Δικαίου, η Ελλάδα κατέγραψε υψηλές επιδόσεις στην σχετική Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2024. Για πρώτη φορά διαπιστώνεται πρόοδος σε όλες τις συστάσεις που είχε διατυπώσει η Επιτροπή στην περσινή Έκθεσή της, ενώ η νομοθετική παρέμβαση με την οποία εξασφαλίζεται η συμμετοχή της ίδιας της Δικαιοσύνης στην επιλογή της ηγεσίας της, χαιρετίζεται ως ιδιαίτερα σημαντική πρόοδος. Για το 2024, τέσσερις μόνο συστάσεις απευθύνονται στην Ελλάδα (η οποία συγκαταλέγεται στους υψηλότερους μέσους όρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Συγκεκριμένα, 18 κράτη μέλη της ΕΕ δέχονται στη φετινή έκθεση περισσότερες συστάσεις από την Ελλάδα (μεταξύ των οποίων Γερμανία, Ισπανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Ιταλία κ.α.).

Ταυτόχρονα, προτεραιοποιήθηκαν πρωτοβουλίες που αυξάνουν την ελκυστικότητα της Ελλάδας ως επενδυτικού προορισμού για την υψηλή τεχνολογία. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα επελέγη μέσα από απαιτητική διαδικασία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως μία από τις επτά χώρες που θα φιλοξενήσει τα πρώτα AI Factories, «εργοστάσια» τεχνητής νοημοσύνης της Ευρώπης, αναβαθμίζοντας με αυτό τον τρόπο το οικοσύστημα των νεοφυών επιχειρήσεων και συνδέοντας τις νέες δράσεις με σημαντικές επενδύσεις και υποδομές.

Η αναπτυξιακή και ταυτόχρονα κοινωνική πολιτική που χαράσσει η Κυβέρνηση οδηγεί με σταθερά βήματα στη σύγκλιση με την ΕΕ και τις πιο προηγμένες χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, η Κυβέρνηση ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες για την κατάργηση, καθώς και τη γενικότερη μείωση των φόρων χωρίς να διαταράσσεται η δημοσιονομική ισορροπία της μακροοικονομικής θέσης της Ελλάδος, καθώς και για τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, με στόχο τη διαμόρφωση ενός σταθερού και προβλέψιμου επιχειρηματικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα έχει πετύχει στην πενταετία 2019-2024 την υψηλότερη μείωση φόρων στην Ευρώπη. Μάλιστα, το 2023 η χώρα έχει την υψηλότερη μείωση φόρων (ως ποσοστό του ΑΕΠ) στην ΕΕ σε σχέση με το 2022 (-1,1 ποσοστιαίες μονάδες). Οι μειώσεις των φόρων συνεχίζονται και το 2025, οι οποίες έρχονται να προστεθούν σε σημαντικές παρεμβάσεις που υλοποιεί η Κυβέρνηση από το 2019, καταργώντας ή μειώνοντας συνολικά πάνω από 70 φόρους. Παράλληλα, στο πλαίσιο της 88ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, ο Πρωθυπουργός προανήγγειλε ένα συνεκτικό μεταρρυθμιστικό σχέδιο 45 σημείων, με παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην άνοδο του μέσου εισοδήματος τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα και τις συντάξεις, στη στήριξη της επιχειρηματικότητας, καθώς και στην προστασία της οικογένειας και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος του σχεδίου υλοποιήθηκε ήδη το 2024.

Στον **τομέα της οικονομίας** τα αποτελέσματα ήταν σημαντικά. Ειδικότερα, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν, από 185 δισεκατομμύρια που ήταν το 2019, έφθασε τα 237 δισεκατομμύρια

ευρώ το 2024, ενώ το δημόσιο χρέος υποχώρησε κατά 54 μονάδες. Επιπλέον τα τελευταία χρόνια το καθαρό κατά κεφαλήν ΑΕΠ αυξήθηκε στην Ελλάδα σε ποσοστό 8,5%, έναντι μόλις 3,5% στην υπόλοιπη Ευρώπη, συμβάλλοντας καθοριστικά στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Παράλληλα, ο κατώτατος μισθός ανήλθε στα 830 ευρώ από την 1η Απριλίου 2024, ενώ ο μέσος μισθός αυξήθηκε κατά 19%. Η αύξηση του κατώτατου μισθού μάλιστα επέδρασε θετικά σε σειρά επιδομάτων, όπως το επίδομα ανεργίας, εποχικής απασχόλησης και μητρότητας, το οποίο ήδη έχει επεκταθεί στις αγρότισσες και τις ελεύθερες επαγγελματίες, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο επιπλέον 800.000 δικαιούχους. Ταυτόχρονα, για πρώτη φορά ύστερα από 15 χρόνια, έλαβαν αύξηση οι δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ οι συνταξιούχοι έλαβαν δύο διαδοχικές αυξήσεις. Παράλληλα καταργήθηκαν ή μειώθηκαν συνολικά 72 φόροι, ενώ το σύνολο των ενισχύσεων θα παραμείνει και μετά τη μείωση του πληθωρισμού. Επίσης, τα τελευταία πέντε χρόνια δημιουργήθηκαν 500.000 νέες θέσεις εργασίας, ενώ τα κρατικά έσοδα από την έμμεση φορολογία αξιοποιούνται συστηματικά για την άσκηση ενισχυμένης και στοχευμένης κοινωνικής πολιτικής.

Κομβικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας παίζει η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και η επίτευξη σύγκλισης και περιφερειακής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκε η καινοτόμος κυβερνητική πρωτοβουλία «**Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη**» με έμφαση σε βασικούς τομείς προτεραιότητας, όπως το η διαχείριση των υδάτων, οι υποδομές, ο τουρισμός, η υγεία και η κοινωνική αλληλεγγύη. Μάλιστα για πρώτη η κεντρική Κυβέρνηση σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, διαθέτει ένα συνολικό ψηφιακό αποθετήριο των έργων τα οποία υλοποιούνται ή προγραμματίζεται η υλοποίησή τους- την πλατφόρμα erga.gov.gr- η οποία λειτουργεί παράλληλα και ως μηχανισμός λογοδοσίας. Εντός του 2024 παρουσιάστηκαν το Σχέδιο Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Έβρου, τα Τοπικά Σχέδια Ανάπτυξης των περιοχών της Αργολίδας, της Πιερίας, των Γρεβενών, της Ζακύνθου, της Φωκίδας, της Καστοριάς και του Ρεθύμνου.

Την ίδια περίοδο, σημειώθηκε σημαντική εξέλιξη σε **σειρά εμβληματικών έργων**. Ξεχωρίζει η παράδοση του Μετρό Θεσσαλονίκης, το οποίο αποτελεί σύμβολο προόδου της Μακεδονίας, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας. Ταυτόχρονα, η παράδοση του τμήματος Λαμία – Καλαμπάκα του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας Ε65, μείωσε το χρόνο διαδρομής από την Αθήνα στην Καρδίτσα σε δυόμιση ώρες και σε τρεις για τα Τρίκαλα με προοπτική σύνδεσης, με την ολοκλήρωση του έργου, με τη Δυτική Μακεδονία και την Ήπειρο. Επίσης υπεγράφη η σύμβαση του έργου «Επέκταση Ιονίας Οδού, Τμήμα Ιωάννινα – Κακαβιά» στο Καλπάκι, που έχει καθοριστικό ρόλο για την ευρύτερη ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Ιωαννίνων, αλλά και για τη διασύνδεση με την Αλβανία, ενώ ο Οδικός Άξονας Πατρών-Πύργου προχωρά εντός χρονοδιαγράμματος και ο νέος αυτοκινητόδρομος, συνολικού μήκους 75 χιλιομέτρων, αναμένεται να παραδοθεί στην κυκλοφορία το 2025. Παράλληλα, η νέα σύμβαση παραχώρησης της Αττικής Οδού για 25 χρόνια, με το υψηλότερο τίμημα στην ιστορία του ΤΑΙΠΕΔ, 3,27 δισεκατομμύρια ευρώ, έχει άμεσες θετικές συνέπειες στην κατεύθυνση της

μείωσης του δημοσίου χρέους και του ύψους των διοδίων των χρηστών. Βαρύνουσα σημασία για την ανάπτυξη της πρωτεύουσας ήταν και η υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου της Περιφέρειας Αττικής «Αθηναϊκή Ριβιέρα, Αστικός Περίπατος», το οποίο βρίσκεται πλέον σε φάση υλοποίησης και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 2025.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου ανασυγκρότησης της Θεσσαλίας, εντάχθηκε το «Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας – Φράγματα, Υποδομές και Έργα Υδρονομίας», το οποίο αφορά ειδικά στη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού και στην υλοποίηση έργων υποδομής, σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό σχέδιο ανασυγκρότησης της Θεσσαλίας αναμένεται να ξεπεράσει τα 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, με σημαντική πρόσθετη απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων, ενώ κυβερνητικά κλιμάκια επισκέπτονται σε τακτικά διαστήματα την περιοχή παρακολουθώντας την υλοποίηση των έργων βάσει των συμφωνημένων χρονοδιαγραμμάτων.

Στον πυρήνα της κυβερνητικής πολιτικής είναι η **ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος**, η οποία συνδέεται άρρηκτα με τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ακρίβειας. Στο πλαίσιο αυτό, εντάχθηκε η επιβολή έκτακτου τέλους στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο, με στόχο τη χρηματοδότηση της επιδότησης των λογαριασμών του ηλεκτρικού ρεύματος. Περαιτέρω, η παροχή «Fuel Pass», ο εξορθολογισμός των τιμών στο βρεφικό γάλα και η επιτυχής εκστρατεία για τις μειωμένες τιμές 5% σε χιλιάδες προϊόντα καθημερινής χρήσης, συνέβαλλαν σημαντικά στην κατεύθυνση αυτή. Στο ίδιο πλαίσιο εντάχθηκε η πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού προκειμένου να υπάρξει ενιαία ευρωπαϊκή αντιμετώπιση στο ζήτημα των διαφοροποιημένων τιμών των πολυεθνικών επιχειρήσεων, αλλά και η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών της Δι.Μ.Ε.Α., η οποία από κοινού με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αναλαμβάνει καίριο ρόλο στη μάχη για την εξάλειψη ολιγοπωλιακών φαινομένων, καθώς και των φαινομένων αισχροκέρδειας.

Στην κατεύθυνση της **στήριξης του οικογενειακού εισοδήματος**, αλλά και της θέσπισης κινήτρων για τη διαχείριση του δημογραφικού προβλήματος, βρίσκεται επίσης η μόνιμη αύξηση του επιδόματος γέννησης από τα 2.000 ευρώ στα 2.400 έως 3.500 ευρώ, ανάλογα με τον αριθμό παιδιών για κάθε οικογένεια, καθώς και το «πριμ εγκατάστασης» των 10.000 ευρώ για τους μικρούς Δήμους στον βόρειο Έβρο, Σουφλί, Διδυμότειχο, Ορεστιάδα με στόχο να αντιστραφεί το δημογραφικό πρόβλημα στις περιοχές αυτές. Επιπρόσθετα, σημαντικό πυλώνα της συνολικής πολιτικής της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης αποτέλεσε το πρόγραμμα «Σπίτι μου Ι» που αφορά στη χορήγηση στεγαστικών δανείων σε νέους πολίτες 25-39 ετών και εξελίχθηκε δυναμικά και το 2024, με την εκταμίευση 7.400 δανείων.

Η δέσμευση της Κυβέρνησης για τη **στήριξη των αγροτών** επισφραγίστηκε με σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως ο νέος μηχανισμός επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και ειδικότερα η επέκταση της επιστροφής του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο για το 2024 και τη μονιμοποίησή της από το 2025 με νέο σύστημα, το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ» που δίνει τη δυνατότητα στους αγρότες να αντιμετωπίσουν το ρίσκο της μεταβλητότητας των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος και τα έργα διαχείρισης νερού, όπως το πρόγραμμα «Υδωρ», που αφορά σε μεγάλα αρδευτικά έργα. Παράλληλα, το 2024 επιταχύνθηκαν οι αποταμιεύσεις στις επιδοτήσεις, ενώ μειώθηκε κατά 50% η φορολόγηση στα συνεργατικά σχήματα των αγροτών.

Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση προτεραιοποίησε **θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις** για τη μεταρρύθμιση της Δικαιοσύνης, με εμβληματικότερη το νέο Δικαστικό Χάρτη που στοχεύει στη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης σε ποσοστό 30% έως το 2027. Σημειώνεται ότι η υλοποίηση της εν λόγω μεταρρύθμισης καθυστέρησε παραπάνω από 110 χρόνια, από τότε που ο Ελευθέριος Βενιζέλος επιχείρησε να ενοποιήσει τα Ειρηνοδικεία και τα Πρωτοδικεία. Ταυτόχρονα υλοποιήθηκαν νέες ενεργητικές πολιτικές στην αγορά εργασίας που στο σύνολό τους αποβλέπουν στην αλλαγή του μείγματος της ελληνικής οικονομίας, ώστε να διασφαλιστεί η προσαρμογή σε έναν κόσμο με περισσότερες προκλήσεις. Εμβληματικού χαρακτήρα μεταρρύθμιση με στόχο τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, της δημοσιότητας και της διαθεσιμότητας των χωρικών και νομικών δεδομένων που αφορούν στην ακίνητη ιδιοκτησία, αποτέλεσε η επιτάχυνση της κτηματογράφησης από το Ελληνικό Κτηματολόγιο, που αναμένεται να διευκολύνει τις νέες επενδύσεις και την αγορά κατοικίας. Παράλληλα ο νόμος για την οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα με τη δημιουργία ενός ενιαίου, αναβαθμισμένου, σύγχρονου Διαχειριστή Σιδηροδρομικής Υποδομής, που αναλαμβάνει την ευθύνη μελέτης, ανάπτυξης, συντήρησης και ασφαλούς διαχείρισης των σιδηροδρομικών υποδομών της χώρας, καλείται να αντιμετωπίσει χρόνιες παθογένειες του ελληνικού σιδηροδρόμου. Περαιτέρω, στις σημαντικές μεταρρυθμίσεις εντάσσεται η καθιέρωση της επιστολικής ψήφου για τους Έλληνες πολίτες που ζουν στο εξωτερικό, η θέσπιση κινήτρων και ανταμοιβής για το προσωπικό στο Δημόσιο Τομέα και το Στρατηγικό Σχέδιο για τον Απόδημο Ελληνισμό.

Στις εμβληματικές μεταρρυθμίσεις συμπεριλαμβάνεται επίσης η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται μέσω του gov.gr, όπου πλέον είναι διαθέσιμες 1.953 υπηρεσίες, καθώς το 2024 προστέθηκαν στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του Δημοσίου 300 νέες ψηφιακές υπηρεσίες. Αξιοσημείωτη είναι και η διαχρονική ανταπόκριση των πολιτών, καθώς από τον Μάρτιο του 2020, περισσότεροι από 8,5 εκατομμύρια μοναδικοί χρήστες έχουν επισκεφθεί το gov.gr.

Στο πλαίσιο της **διασφάλισης της αρχής της ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων**, καταρτίστηκε η «Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030: Μία Ελλάδα με όλους, για όλους», ένα φιλόδοξο σχέδιο με συγκεκριμένους

στόχους και δράσεις, που αποσκοπεί στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και την υποστήριξη των οικογενειών τους. Κατά το τελευταίο έτος, υλοποιήθηκαν σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως η διεύρυνση του πίνακα μη αναστρέψιμων παθήσεων, η ενίσχυση των ΚΕΠΑ με 740 ιατρούς για την επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης πιστοποίησης αναπηρίας και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία, καθώς και η κατ' οίκον διανομή φαρμάκων υψηλού κόστους. Παράλληλα, υλοποιήθηκε πιλοτικό πρόγραμμα κατ' οίκον νοσηλείας για ασθενείς με σοβαρές παθήσεις, ενώ θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα απασχόλησης χωρίς περικοπή της σύνταξης αναπηρίας. Επιπλέον, ενισχύθηκε η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στη δημοκρατική διαδικασία μέσω της επιστολικής ψήφου, ενώ θεσπίστηκαν δράσεις για την προώθηση της απασχόλησης, την πρώιμη παρέμβαση και τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις συγκοινωνίες με την αναβάθμιση του στόλου των δημόσιων αστικών λεωφορείων σε μεγάλα αστικά κέντρα με δυνατότητα εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία. Τέλος, συστάθηκε Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Αυτισμού με στόχο την υιοθέτηση και εφαρμογή πολιτικών και πρόσθετων δράσεων για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, ως ισότιμων μελών της κοινωνίας, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους και αυτής των οικογενειών τους.

Ταυτόχρονα, η Κυβέρνηση έδωσε μεγάλη βαρύτητα στην **προστασία των ανηλίκων από εκδηλώσεις βίας και εκφοβισμού**. Ειδικότερα, δημιουργήθηκε διαδικτυακή πλατφόρμα stop-bullying.gov.gr, η οποία έχει δεχτεί σημαντικό αριθμό καταγγελιών για σχολικό εκφοβισμό, καθώς και η εφαρμογή SAFE.YOUTH, που στοχεύει στην ενημέρωση παιδιών και νέων για την προστασία τους από διάφορες μορφές βίας και κακοποίησης. Η εφαρμογή λειτούργησε παράλληλα με την τηλεφωνική γραμμή με 5ψήφιο κωδικό κλήσης πανελλαδικής εμβέλειας, η οποία διασφαλίζει την ενιαία και κεντρική διαχείριση των καταγγελιών που αφορούν σε διαφορετικές μορφές παραβατικότητας ή κακοποίησης ανηλίκων, καθώς και με τα μέτρα αυστηροποίησης της ποινικής μεταχείρισης. Σημαντικό βήμα για την επιτυχία των ανωτέρω μέτρων αποτέλεσε η συγκρότηση και λειτουργία Επιστημονικής Επιτροπής υπό τον Πρωθυπουργό για την αντιμετώπιση της βίας ανηλίκων. Στην ίδια κατεύθυνση, εκπονήθηκε και παρουσιάστηκε η Εθνική Στρατηγική Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο με στόχο την προστασία των ανηλίκων από τις αρνητικές επιπτώσεις της τεχνολογίας, στο πλαίσιο της οποίας έχουν ενταχθεί καινοτόμα εργαλεία, όπως η ιστοσελίδα ragco.gov.gr, όπου οι γονείς θα βρίσκουν εύληπτες οδηγίες ώστε να αξιοποιήσουν τους γονικούς ελέγχους που διαθέτουν οι φορητές συσκευές και η εφαρμογή Kids Wallet, η οποία θα επιτρέπει την αυτόματη πιστοποίηση της ηλικίας του χρήστη.

Παράλληλα, με στόχο την **καταπολέμηση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας**, ιδρύθηκαν 45 νέα Γραφεία Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας. Στο ίδιο πλαίσιο εντάχθηκε ο θεσμός των *safehouses*, που αφορά στην εξασφάλιση χώρων βραχυχρόνιας ασφαλούς διαμονής θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, καθώς και η πανελλαδική επέκταση του «Panic Button», που στοχεύει στην άμεση και συνεχή παροχή υπηρεσιών ασφαλείας προς τα θύματα.

Ο **τομέας της υγείας** βρέθηκε επίσης στο κέντρο των μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών. Ειδικότερα, με την αναμόρφωση του θεσμού του Προσωπικού Ιατρού, αυξήθηκε, με νέα κίνητρα, η δεξαμενή των διαθέσιμων επιστημόνων, διευκολύνοντας παράλληλα και τους πολίτες σε όλη την επικράτεια να επιλέγουν εύκολα τον γιατρό της προτίμησής τους. Ταυτόχρονα θεσμοθετήθηκε η ίδρυση οκτώ πανεπιστημιακών κέντρων υγείας, ενώ ξεκίνησε η υλοποίηση του προγράμματος για τη δωρεάν τέλεση 37.500 απογευματινών χειρουργείων, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Παράλληλα, το Εθνικό Πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου «Προλαμβάνω», επικεντρώθηκε σε τέσσερις σημαντικές ασθένειες, για τις οποίες η πρόληψη παίζει καίριο ρόλο και συγκεκριμένα στον καρκίνο του στήθους, του τραχήλου της μήτρας και τους παχέος εντέρου, καθώς και τα καρδιακά νοσήματα. Στις σημαντικές μεταρρυθμίσεις εντάχθηκαν επίσης σημαντικά έργα αναβάθμισης τμημάτων επειγόντων περιστατικών και άλλων εγκαταστάσεων στις δομές του ΕΣΥ, σε συνδυασμό με βέλτιστες πρακτικές για την υποδοχή και κατανομή περιστατικών με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Στον **τομέα της παιδείας**, ξεχώρισαν οι μεταρρυθμίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με την ενίσχυση του δημόσιου πανεπιστημίου και το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων. Ταυτόχρονα τα σχολεία ενισχύθηκαν σε ανθρώπινο δυναμικό με 10.000 νέες προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών, ενώ τοποθετήθηκαν 36.000 διαδραστικοί πίνακες. Το νέο Ψηφιακό Σχολείο αποτέλεσε ένα συμπληρωματικό ψηφιακό βοήθημα για τους μαθητές της Γ' Λυκείου, το οποίο ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2024, με τη δωρεάν παροχή ψηφιακού φροντιστηρίου. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου», θα διατεθούν 250 εκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων για την ανακαίνιση σχολικών εγκαταστάσεων. Στην ίδια κατεύθυνση, ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε την επιπλέον χρηματοδότηση ύψους 100 εκ. ευρώ για σχολικές υποδομές που θα δοθεί από τις τράπεζες στο πλαίσιο του κοινωνικού μερίσματος που επιστρέφουν προς την κοινωνία.

Στον **τομέα της άμυνας και της προστασίας των συνόρων**, η Ελλάδα πρωτοστάτησε με την πρωτοβουλία για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής άμυνας και της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας. Σε εθνικό επίπεδο, βασικός στόχος ήταν η σταδιακή ανάπτυξη εγχώριας προστιθέμενης αξίας και η στήριξη του οικοσυστήματος των νεοφυών ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας. Ταυτόχρονα το 2024 ξεχώρισε η παραλαβή τριών νέων ελικοπτέρων τύπου Romeo MH-60R Seahawk από το Πολεμικό Ναυτικό, τα οποία αποτελούν απότοκο του Διακρατικού Προγράμματος με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Όσον αφορά στην προστασία των χερσαίων συνόρων, υλοποιήθηκαν επιχειρησιακές δράσεις, με προεξέχουσα την κατασκευή του τεχνητού εμποδίου στον Έβρο που έφθασε τα 76 χιλιόμετρα, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την εγγύηση της ασφάλειας των συνόρων, αλλά και ταυτόχρονα την αποτροπή διακίνησης ανθρώπων, επικίνδυνων υλικών και ουσιών. Οι ανωτέρω πρωτοβουλίες, εντάσσονται στο πλαίσιο της «πολιτικής ενεργητικής

αποτροπής» που έχει υιοθετήσει η Ελλάδα, παράλληλα με την ενθάρρυνση νόμιμων εναλλακτικών μετανάστευσης, με όρους και κανόνες, σύμφωνα με τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας.

Τέλος, το 2024 η Ελλάδα βρέθηκε για μία ακόμη φορά αντιμέτωπη με τις **επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης**. Εντούτοις με σημαντικές κυβερνητικές πρωτοβουλίες, η χώρα μας συνέβαλλε θετικά στην επίτευξη των κλιματικών στόχων για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη και την αναχαίτιση της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα πέτυχε μείωση των εκπομπών ρύπων κατά 45% σε σχέση με το 2005, ενώ η συμμετοχή του λιγνίτη, που κάλυπτε στο παρελθόν πάνω από το 50% της ηλεκτροπαραγωγής, πλέον έχει περιοριστεί μόλις στο 6%. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και το πρόγραμμα ενίσχυσης των αστικών συγκοινωνιών της Αττικής με συνολικά 950 καινούργια, σύγχρονα, απολύτως προσβάσιμα λεωφορεία έως το καλοκαίρι του 2025, με στόχο την πύκνωση των δρομολογίων και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών στους πολίτες. Παράλληλα και προκειμένου να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, ειδικά στον τομέα της πυροπροστασίας, η Κυβέρνηση συνέχισε την υλοποίηση προγραμμάτων AntiNero I, II και III που αφορούν σε διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών, δασικούς δρόμους καθαρισμούς αρχαιολογικών χώρων, καθώς και παρεμβάσεις σε περιαστικά άλση. Ταυτόχρονα ιδιαίτερα επιτυχημένη ήταν η δημιουργία πλατφόρμας για τον καθαρισμό των οικοπέδων, όπου περίπου 840.000 ιδιοκτήτες ακινήτων υπέβαλλαν υπεύθυνες δηλώσεις καθαρισμού, ενώ θεσπίστηκαν κίνητρα για τους πολίτες προκειμένου να ασφαλίζουν την περιουσία τους έναντι φυσικών καταστροφών με μείωση του ΕΝΦΙΑ. Στο πλαίσιο της πρόληψης εντάχθηκε επίσης η αυστηροποίηση των ποινών για τον εμπρησμό, συμπεριλαμβανομένης της αμέλειας. Παράλληλα αξιοποιήθηκε η τεχνολογία για την επιτήρηση, τον άμεσο εντοπισμό και τη γρήγορη κατάσβεση μιας πυρκαγιάς, καθώς και ο Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης «112» για τις οργανωμένες εκκενώσεις. Πολύ σημαντική ήταν και η επένδυση στις δομές και στους ανθρώπινους πόρους που αφορούν στο μέλλον: το πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ» ύψους συνολικά 2,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία έχουν ήδη δημοπρατηθεί έργα ύψους 1,7 δισεκατομμυρίων ευρώ. Αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν η μείωση των καμμένων αγροτοδασικών εκτάσεων κατά την αντιπυρική περίοδο του 2024 κατά 15,97%, συγκριτικά με το μέσο όρο της εικοσαετίας.

Συνεχίζοντας με σταθερό βηματισμό την υλοποίηση του κυβερνητικού έργου, καλούμαστε να εργαστούμε ακόμα πιο επίμονα και μεθοδικά με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε, όπως η περαιτέρω ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής, η αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος, η ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής και η μείωση του «κενού» δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο **κυβερνητικός προγραμματισμός για το 2025**. Ειδικότερα, το 2025 θα ολοκληρωθούν πολλές από τις πολιτικές που είναι αναγκαίες για να αποκτήσει η Ελλάδα καλύτερη δημόσια υγεία και παιδεία, πιο σύγχρονα και αξιόπιστα μέσα μαζικής μεταφοράς, σύγχρονες αποτελεσματικές ένοπλες δυνάμεις στα σύνορα, μια πιο γρήγορη και ποιοτική Δικαιοσύνη, έναν ανθεκτικότερο

μηχανισμό πολιτικής προστασίας, περισσότερη οδική ασφάλεια στους δρόμους, νέα εργαλεία για το μείζον πρόβλημα της ακριβής στέγης, περαιτέρω στήριξη των οικογενειών με παιδιά και των ευάλωτων εισοδημάτων αλλά και ευκαιρίες για ακόμη περισσότερες ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις που ανοίγουν την οικονομία και διευρύνουν τον ανταγωνισμό προς όφελος των πολλών.

Ο νέος «οδικός χάρτης» της κυβέρνησης, ορίζει **460 κρίσιμα πολιτικά ορόσημα**, τα οποία αντιστοιχούν σε **257 έργα** και **203 μεταρρυθμίσεις**, όπου αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν κάθε υπουργείο ξεχωριστά και η κυβέρνηση συνολικά για το επόμενο έτος.

Αυτές οι κυβερνητικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν σε δώδεκα (12) προτεραιότητες που συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. την αύξηση του εισοδήματος των εργαζόμενων και των συνταξιούχων και τη μείωση φόρων,
2. τον μετασχηματισμό του κράτους, τη ψηφιοποίηση, την απλοποίηση, την αξιολόγηση, την αποτελεσματικότητα,
3. την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου οικονομίας - αύξηση ιδιωτικών επενδύσεων – δημόσια επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, αγροτική οικονομία, μεταποίηση, υπηρεσίες,
4. την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου οικονομίας - αύξηση ιδιωτικών επενδύσεων – δημόσια επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, αγροτική οικονομία, μεταποίηση, υπηρεσίες,
5. τη νομιμότητα παντού, τάξη και ασφάλεια, επιτάχυνση δικαιοσύνης,
6. την πράσινη μετάβαση, πολιτική προστασία και προστασία περιβάλλοντος, 7. τα έργα υποδομών, ασφαλείς και σύγχρονες δημόσιες μεταφορές,
8. τη μείωση ανισοτήτων, περιφερειακή και κοινωνική συνοχή, δημογραφικό,
9. την αντιμετώπιση πληθωριστικής, ενεργειακής και στεγαστικής κρίσης,
10. την επένδυση στη δημόσια υγεία,
11. την επένδυση στη δημόσια παιδεία και τον πολιτισμό και τέλος
12. την ενεργειακή μετάβαση και ανταγωνιστικότητα.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού μας, προωθούνται πολιτικές για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Παράλληλα, προωθείται ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης μέσω ψηφιοποίησης και απλοποίησης των διαδικασιών, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα, με στόχο τη βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής κοινωνικών ομάδων, όπως τα παιδιά και οι οικογένειές τους, οι νέοι, οι γυναίκες, οι μαθητές και φοιτητές. Δίνεται επίσης έμφαση στην υποστήριξη των κατοίκων της περιφέρειας,

των πολιτών με χρόνιες παθήσεις και των ατόμων με αναπηρία. Η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας παραμένει στο επίκεντρο, καθώς προωθείται η ενίσχυση των επενδύσεων στον τομέα των ΑΠΕ, η ανάπτυξη πράσινων και ψηφιοποιημένων υποδομών, η ανάπτυξη νέων σχημάτων στην αγροτική εκμετάλλευση, παράλληλα με την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας και τη βιώσιμη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών στο πλαίσιο ενός σύγχρονου, δίκαιου και ανταγωνιστικού οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος που προάγει την ευημερία, την αειφορία και τη βιωσιμότητα για τις επόμενες γενιές.

Η πρώτη προτεραιότητα του κυβερνητικού προγραμματισμού για το 2025 επικεντρώνεται στη **μείωση των φόρων**, την **ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και του διαθέσιμου εισοδήματος** των πολιτών, μέσω δράσεων που περιλαμβάνουν την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, την αξιοποίηση δεδομένων από πλατφόρμες όπως το myData και τα ηλεκτρονικά δελτία αποστολής, για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Παράλληλα, προωθείται η αύξηση συντάξεων, κατώτατου μισθού και μισθών δημοσίων υπαλλήλων, η ειδική φορολόγηση για εφημερίες γιατρών, η παροχή ειδικού επιδόματος για τα νυχτερινά των ενστόλων, η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για ελεύθερους επαγγελματίες, η μείωση του ΕΝΦΙΑ για ασφάλιση ακινήτων και η μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά μία μονάδα, ενώ προβλέπονται εννέα επιπλέον μειώσεις φόρων. Οι δράσεις αυτές, σε συνδυασμό με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, αποσκοπούν στη στήριξη εργαζομένων, συνταξιούχων, επαγγελματιών και επιχειρήσεων, στη μείωση των ανισοτήτων και στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, δημιουργώντας παράλληλα ένα δικαιότερο και ευνοϊκότερο φορολογικό περιβάλλον.

Η δεύτερη προτεραιότητα αφορά στον **μετασχηματισμό του κράτους**, την **ψηφιοποίηση**, την **απλοποίηση των διαδικασιών**, την **αξιολόγηση** και τη **βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης**. Κεντρικό στοιχείο της στρατηγικής της κυβέρνησης αποτελεί η μείωση της γραφειοκρατίας για τις επιχειρήσεις κατά 25% και η ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας με έμφαση στη μείωση των διοικητικών βαρών και την ψηφιακή μετάβαση της δημόσιας διοίκησης. Περαιτέρω, ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης επικαιροποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Δήμων και Περιφερειών, ενώ η δημοσίευση δεικτών απόδοσης μέσω της πλατφόρμας deiktes.ota.gov.gr προάγει τη διαφάνεια και επιτρέπει την παρακολούθηση της αποδοτικότητάς τους. Η ενοποίηση του κανονιστικού πλαισίου για τους δημοσίους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της τοπικής αυτοδιοίκησης ενισχύει τη διαφάνεια, ενώ ο εκσυγχρονισμός της πειθαρχικής δικαιοσύνης διασφαλίζει την ταχύτερη και δικαιότερη διεκπεραίωση των πειθαρχικών υποθέσεων. Παράλληλα, ψηφιακές υπηρεσίες όπως το Ενιαίο Μητρώο Ακινήτων, προσφέρουν στους ιδιοκτήτες πρόσβαση σε ολοκληρωμένες πληροφορίες, ενώ το πληροφοριακό σύστημα για τον εντοπισμό και την εκκαθάριση αδρανών ανασφάλιστων οχημάτων, ενισχύει την ασφάλεια και μειώνει τις παραβάσεις. Το πρόγραμμα Gigabit Voucher Scheme διευρύνει την πρόσβαση σε ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας, ενώ η Εθνική Στρατηγική Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο

διασφαλίζει ένα ασφαλές περιβάλλον για τα παιδιά και τις οικογένειές τους. Επιπλέον, η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος Μητρώο Πολιτών παρέχει αξιόπιστες και ασφαλείς υπηρεσίες, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών μέσα από τον μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα. Σημαντική καινοτομία αποτελεί το νέο ψηφιακό σύστημα για την εξυπηρέτηση των Ελλήνων της Διασποράς, που περιλαμβάνει τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης μέσω ψηφιακού βοηθού, την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων και την ηλεκτρονική πληρωμή.

Η τρίτη προτεραιότητα εστιάζει στην **αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας**, την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων και τη δημόσια επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, την αγροτική οικονομία, τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες, ενώ υλοποιείται μέσα από μια σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Ειδικότερα, προωθούνται η δημιουργία και αναβάθμιση πράσινων και ψηφιοποιημένων βιομηχανικών πάρκων για τη βελτίωση της βιομηχανικής παραγωγικότητας και την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών μέσω βιώσιμων λύσεων, παράλληλα με το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις στρατηγικές επενδύσεις που καθιστά την Ελλάδα ελκυστικό προορισμό για επενδυτές, προσφέροντας διαφάνεια και ταχύτερες διαδικασίες αδειοδότησης. Η ενσωμάτωση καινοτόμων συστημάτων, όπως το TH²ORAX, ενισχύει τη λήψη αποφάσεων σε πραγματικό χρόνο με σημαντικές επιπτώσεις σε θέματα ασφάλειας και πολιτικής προστασίας. Παράλληλα, ο εκσυγχρονισμός του ΕΛΓΑ και τα διορθωτικά μέτρα για τη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα στην κάλυψη αναγκών των παραγωγών, διασφαλίζοντας ταχύτερες και ακριβέστερες αποζημιώσεις σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Η ενίσχυση του αγροδιατροφικού τομέα, με επενδύσεις στην πράσινη παραγωγή, την καινοτομία και τον αγροτουρισμό, στοχεύει στην αύξηση της εξωστρέφειας και στη διασύνδεση του τουρισμού με τη γεωργική παραγωγή, ενισχύοντας την τοπική οικονομία και μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Στον τομέα της ναυτιλίας, η αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης και η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής ναυτιλίας και την ορθολογική διαχείριση του ακτοπλοϊκού δικτύου. Τέλος, η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο ορεινός και ο τουρισμός υγείας, συντελεί στη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου και την ενίσχυση της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας, ενώ η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού αναβαθμίζει την εμπειρία των επισκεπτών και βελτιώνει τη λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων. Οι ανωτέρω δράσεις συνδυαστικά μετασχηματίζουν το παραγωγικό μοντέλο της χώρας, δημιουργώντας συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης, ενισχύοντας την οικονομική ανθεκτικότητα και αυξάνοντας την απασχόληση.

Η τέταρτη προτεραιότητα δίνει έμφαση στην ισχυροποίηση της Ελλάδας μέσω της **αμυντικής θωράκισης**, του **ελέγχου** και της **ασφάλειας των συνόρων**, καθώς και της **ελεγχόμενης μετανάστευσης**. Περιλαμβάνει ένα φάσμα δράσεων, μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με

σημαντικό αντίκτυπο στην εθνική ασφάλεια, την κοινωνική συνοχή και την περιφερειακή σταθερότητα. Η κατάρτιση του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ) διασφαλίζει τον στρατηγικό σχεδιασμό και την επάρκεια των Ενόπλων Δυνάμεων μέσω στοχευμένων επενδύσεων σε νέα και υφιστάμενα μέσα. Παράλληλα, η αναβάθμιση των υγειονομικών υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων αντιμετωπίζει χρόνιες δυσλειτουργίες, βελτιώνοντας την περίθαλψη για το προσωπικό και τις οικογένειές τους, ενώ ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου της στρατιωτικής θητείας συνδυάζει την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα με κοινωνικές ανάγκες, προσφέροντας νέες ευκαιρίες κατάρτισης στους στρατεύσιμους. Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας, η ίδρυση της Διακλαδικής Σχολής Πληροφοριών ενισχύει τη θέση της Ελλάδας ως κόμβου στρατηγικής σημασίας, παρέχοντας εκπαίδευση υψηλών προδιαγραφών σε προσωπικό από όλη την Ε.Ε. Ταυτόχρονα, η ψηφιοποίηση των αρχείων μετανάστευσης και ασύλου βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των διοικητικών διαδικασιών, διευκολύνοντας τη διαχείριση αιτήσεων και τη διασφάλιση διαφάνειας. Στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2024/1233 και η προώθηση διμερών συμφωνιών με χώρες όπως η Ινδία και το Βιετνάμ εξορθολογίζουν τις διαδικασίες εισδοχής εργαζομένων, καλύπτοντας κρίσιμες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η λειτουργία του στεγαστικού προγράμματος “STIRIXIS” προσφέρει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης σε ευάλωτους αιτούντες διεθνή προστασία, ενώ οι βελτιώσεις στους συνοριακούς σταθμούς, όπως στους Κήπους του Έβρου και στο Λαιμό Πρεσπών, ενισχύουν την αποτελεσματικότητα των διασυνοριακών ελέγχων, μειώνουν τους χρόνους αναμονής και προάγουν τη συνεργασία με γειτονικές χώρες. Όλες αυτές οι πρωτοβουλίες συμβάλλουν ουσιαστικά στην ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας, της ασφάλειας και της διαχείρισης μεταναστευτικών ροών, υποστηρίζοντας παράλληλα τη διεθνή συνεργασία και την κοινωνική συνοχή.

Στο πλαίσιο της πέμπτης προτεραιότητας για τη **διασφάλιση της νομιμότητας**, της **τάξης** και της **ασφάλειας**, καθώς και την **επιτάχυνση της δικαιοσύνης**, υλοποιούνται δράσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής συνοχής. Η νέα δομή του Αρχηγείου και των Κεντρικών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας εκσυγχρονίζει τις επιχειρησιακές δυνατότητες, προάγει τη δημόσια παρουσία της Αστυνομίας και ενισχύει τη διεθνή συνεργασία. Παράλληλα, η πανελλαδική εφαρμογή της ηλεκτρονικής βεβαίωσης τροχονομικών παραβάσεων με τη χρήση τεχνολογίας Smart Policing συμβάλλει στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας και στη μείωση της γραφειοκρατίας. Στον τομέα της Δικαιοσύνης, οι μεταρρυθμίσεις επικεντρώνονται στη βελτίωση της αποδοτικότητας και της προσβασιμότητας. Η προώθηση της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και η αναθεώρηση του δικαστικού χάρτη μειώνουν τον φόρτο των δικαστηρίων και ενισχύουν την ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης. Η συλλογή στατιστικών δεδομένων, μέσω του Γραφείου JustStat, και ο περαιτέρω ψηφιακός μετασχηματισμός της δικαιοσύνης εξασφαλίζουν την ποιότητα της δικαστικής διαδικασίας, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών στο σύστημα. Επιπλέον, το

θεσμικό πλαίσιο για την ψηφιακή κάρτα εργασίας επεκτείνεται σε νέους κλάδους της οικονομίας, ενισχύοντας την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και προάγοντας τον υγιή ανταγωνισμό. Στα Σωφρονιστικά Καταστήματα, η ίδρυση Ψυχιατρικού Τμήματος για γυναίκες κρατούμενες στον Ελεώνα Θηβών αναβαθμίζει την ψυχική υγειονομική φροντίδα και ενισχύει την κοινωνική επανένταξη. Τέλος, τα έργα ψηφιοποίησης, όπως η εφαρμογή myStreet για την κατάληψη δημόσιου χώρου, διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ορθή χρήση του δημόσιου χώρου, ενώ το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για την καταγραφή κλήσεων συμβάλλει στη συμμόρφωση με τους κανόνες, υπογραμμίζοντας την προσήλωση της χώρας στις αρχές της νομιμότητας και της ασφάλειας.

Στο πλαίσιο της έκτης προτεραιότητας αναφορικά με την **πράσινη μετάβαση**, την **πολιτική προστασία** και την **προστασία του περιβάλλοντος**, υλοποιούνται κρίσιμες δράσεις και επενδύσεις που προάγουν τη βιωσιμότητα και ενισχύουν την ανθεκτικότητα της χώρας απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα, σύμφωνα με τον νόμο 5037/2023, καθώς και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, αναμένεται να διασφαλίσει τη βιώσιμη χρήση των υδάτινων πόρων και την προστασία των διαθέσιμων υδάτων για τις επόμενες δεκαετίες, προάγοντας τη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική και κοινωνική ευημερία. Παράλληλα, η ενεργοποίηση των πόρων του Ταμείου Απανθρακοποίησης Νήσων ενισχύει τη μετάβαση προς μια πιο πράσινη οικονομία, συμβάλλοντας στη μείωση των εκπομπών CO₂ και στην υποστήριξη των νησιών στην προσαρμογή τους στην κλιματική αλλαγή. Η υλοποίηση του πράσινου data center από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και η συμμετοχή του στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Fortesie, αναδεικνύει τη δέσμευση της χώρας στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, ενώ η δημιουργία ενός Παρατηρητηρίου για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο Τουρισμό στη Μεσόγειο θα συμβάλει στην αξιολόγηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία και οικονομία. Η ανάπτυξη ψηφιακής εφαρμογής για την παρακολούθηση έργων μείωσης πλημμυρικής διακινδύνευσης και η κατασκευή ενός Κέντρου Ελέγχου για την εναέρια επιτήρηση, αποτελούν επιπλέον σημαντικά βήματα για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και την προστασία των πολιτών από φυσικές καταστροφές. Επιπλέον, το Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης, με στόχο την αποκατάσταση 300.000 στρεμμάτων υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων, αποτελεί την πιο εκτεταμένη προσπάθεια αναδάσωσης στη χώρα και αναμένεται να έχει σημαντικά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, ενισχύοντας τη βιοποικιλότητα και τη φύλαξη των οικοσυστημάτων ενάντια στην κλιματική αλλαγή. Οι επενδύσεις για την αναβάθμιση των υποδομών ύδρευσης και την εφαρμογή συστημάτων για τη μείωση των διαρροών, καθώς και το πρόγραμμα "Πράσινα Ταξί" για την αντικατάσταση ρυπογόνων Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ με ηλεκτρικά οχήματα, ενισχύουν τις προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, οδηγώντας σε μια πιο βιώσιμη και πράσινη ανάπτυξη στην Ελλάδα.

Η **ενεργειακή μετάβαση** και η **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας** αποτελούν βασικούς πυλώνες της στρατηγικής για την «πράσινη» ανάπτυξη της χώρας. Η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και η μετάβαση σε μια πιο βιώσιμη και ανταγωνιστική ενεργειακή οικονομία είναι κεντρικοί στόχοι, οι οποίοι ενισχύονται μέσω συγκεκριμένων έργων και δράσεων. Αναλυτικότερα, η υλοποίηση έργων για την ενίσχυση του ηλεκτρικού χώρου στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Δίκτυο Διανομής, όπως η ηλεκτρική Διασύνδεση Αττικής–Κρήτης, Αττικής–Κυκλάδων και η Διασύνδεση Δωδεκανήσων και Νησιών ΒΑ Αιγαίου, ενισχύει την ασφάλεια του ενεργειακού συστήματος και αυξάνει το δυναμικό των ΑΠΕ, ιδιαίτερα στα νησιά. Αυτή η στρατηγική συνδέεται άμεσα με την αποανθρακοποίηση των νησιών και τη μετάβαση σε πράσινες πηγές ενέργειας. Παράλληλα, η ανάπτυξη ενός πληροφοριακού Συστήματος ΑΠΕ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), οι δράσεις του ΤΑΑ και του κεφαλαίου RepowerEU, και η εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας, θα διευκολύνουν τη μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό σύστημα της χώρας. Επιπλέον, η ενεργοποίηση του προγράμματος ΑΠΟΛΛΩΝ για την ενθάρρυνση της αυτοπαραγωγής με φωτοβολταϊκά και συστήματα αποθήκευσης στις βιομηχανίες, καθώς και η προώθηση του «Διαμοιρασμού Ενέργειας», ενισχύουν την τοπική και εθνική ενεργειακή αυτάρκεια και τη συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση. Η γεωθερμία επίσης αναδεικνύεται ως ένας σημαντικός τομέας για την παραγωγή πράσινης ενέργειας. Η στρατηγική για τις περιοχές που εξαρτώνται από ορυκτά καύσιμα περιλαμβάνει τη δίκαιη μετάβαση, υποστηρίζοντας την κοινωνική και οικονομική αναδιάρθρωση μέσω ενεργειακών έργων και την ανάπτυξη πράσινων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, η υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου για τα «Gr-eco islands» (αυτόνομη βιώσιμη ανάπτυξη των μη διασυνδεδεμένων νησιών) αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της πράσινης μετάβασης και της ενεργειακής αυτονομίας στα νησιά.

Η **στρατηγική για τη μείωση των ανισοτήτων** και την **ενίσχυση της περιφερειακής και κοινωνικής συνοχής** επικεντρώνεται σε μια σειρά δράσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ισότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στα άτομα με αναπηρία και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει την υλοποίηση παρεμβάσεων για τη φυσική προσβασιμότητα σε δημόσια κτήρια, την έκδοση της Κάρτας Αναπηρίας για την απλοποίηση της πρόσβασης σε δικαιώματα και παροχές, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) με στόχο τη μείωση των χρόνων έκδοσης πιστοποιητικών και την ενίσχυση των υποδομών. Παράλληλα, προωθείται η μεταρρύθμιση των πολιτικών αγοράς εργασίας, με την αναπροσαρμογή του επιδόματος ανεργίας και τη σύνδεσή του με την προϋπηρεσία, ώστε να παρέχεται ουσιαστική στήριξη στους ανέργους. Επιπλέον, ξεκινά το πιλοτικό πρόγραμμα πρώιμης παιδικής παρέμβασης για 2.500 παιδιά, με προτεραιότητα στα νησιωτικά και ορεινά μειονεκτικά εδάφη, ενώ το 2025 δημιουργείται Παρατηρητήριο για τη Δημογραφία και την Οικογένεια, το οποίο θα συγκεντρώνει και αξιολογεί δεδομένα δημογραφικού χαρακτήρα, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη στρατηγικών

για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Αυτές οι δράσεις στοχεύουν στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, στην προώθηση της ισότητας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, ειδικά στις πιο ευάλωτες ομάδες.

Η **αντιμετώπιση της πληθωριστικής, ενεργειακής και στεγαστικής κρίσης** αποτελεί βασική προτεραιότητα, με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την ανακούφιση των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Στρατηγική Στέγασης όπως θα επικαιροποιηθεί με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, προωθεί την αύξηση της διαθεσιμότητας οικονομικά προσιτής και ποιοτικής στέγασης, με επίκεντρο τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και τις ευάλωτες ομάδες, όπως οι νέοι και οι οικογένειες με παιδιά. Σημαντική είναι και η επέκταση του προγράμματος «Σπίτι μου II», το οποίο προσφέρει άτοκα ή χαμηλότοκα δάνεια, ενώ ενσωματώνει βελτιώσεις που επεκτείνουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε περισσότερους δικαιούχους, διευρύνοντας έτσι τις δυνατότητες πρόσβασης σε στέγαση για μεγάλες κοινωνικές ομάδες. Παράλληλα, προωθούνται μέτρα για την επίλυση της δυσκολίας εύρεσης προσιτής στέγης, όπως περιορισμοί σε νέες βραχυχρόνιες μισθώσεις, φορολογικά κίνητρα για μακροχρόνιες μισθώσεις και προγράμματα ανακαίνισης και ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών.

Στη **δημόσια υγεία**, υλοποιούνται σημαντικές επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), με την ολοκλήρωση της ανακαίνισης 40 νοσοκομείων και 58 Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) έως το 2025. Η αναβάθμιση αυτή στοχεύει στη βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και στην ενίσχυση της ασφάλειας τόσο του προσωπικού όσο και των ασθενών, συμβάλλοντας στη μείωση των χρόνων αναμονής και στην καλύτερη διαχείριση των περιστατικών. Η εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Αναμονής Ασθενών για τα ΤΕΠ θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και τη διαχείριση των ροών, ενώ η δημιουργία ενός Πληροφοριακού Συστήματος για την παρακολούθηση της φαρμακευτικής διαθεσιμότητας θα ενισχύσει την ανταπόκριση του συστήματος υγείας σε κρίσιμες ανάγκες. Στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως η δημιουργία του Εθνικού Χάρτη Υγείας, θα ενδυναμώσουν την ικανότητα του κράτους να σχεδιάζει στοχευμένες δράσεις με βάση τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών, με γνώμονα τη γεωγραφική κατανομή και τους διαθέσιμους πόρους. Όλες αυτές οι δράσεις αναμένονται να προσφέρουν μεγαλύτερη ποιότητα και ταχύτητα στις υπηρεσίες υγείας, ενισχύοντας την κοινωνική ευημερία και προσφέροντας ουσιαστική στήριξη στους πολίτες σε περίοδο κρίσης.

Η επένδυση στη **δημόσια παιδεία** και τον **πολιτισμό** αποτελεί θεμέλιο για την αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών και την ενίσχυση της εθνικής ταυτότητας, ενώ ταυτόχρονα προάγει την εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, εισάγεται το διεθνές απολυτήριο International Baccalaureate (IB) πιλοτικά στην Ελλάδα, με σκοπό την εξασφάλιση πρόσβασης σε ένα υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό σύστημα για μαθητές δημόσιων σχολείων. Η εφαρμογή του IB σε πρότυπα σχολεία έως το 2026 αναμένεται να αναδείξει την εκπαίδευση

σε διεθνές επίπεδο και να ενισχύσει τις προοπτικές των μαθητών στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, η ίδρυση μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων και η λειτουργία τους με αυστηρούς ποιοτικούς όρους, αναμένεται να προσφέρει στους πολίτες περισσότερες εκπαιδευτικές επιλογές και να προάγει τη σύγκλιση της Ελλάδας με την ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα. Η ίδρυση 22 Ωνάσειων Σχολείων και δύο Πρότυπων Αθλητικών Σχολείων ενισχύει τη σχολική εκπαίδευση και τον αθλητισμό, προσφέροντας αναγκαίες υποδομές για την ανάπτυξη των μαθητών με ιδιαίτερα αθλητικά ταλέντα. Επιπλέον, η προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού μέσω συνεργασιών με διεθνή πανεπιστήμια και την ψηφιακή πλατφόρμα StaEllinika αναβαθμίζει τη διεθνή εικόνα της χώρας και ενισχύει τη διάδοση της ελληνικής κληρονομιάς. Στον τομέα του πολιτισμού, η σύσταση Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών θα αναβαθμίσει την καλλιτεχνική εκπαίδευση, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών καλλιτεχνικών ιδρυμάτων στην παγκόσμια ακαδημαϊκή κοινότητα. Η επένδυση στο πολιτιστικό απόθεμα της χώρας ενισχύεται με έργα όπως η αποκατάσταση και ανάπλαση του πρώην Βασιλικού Κτήματος στο Τατόι και η συντήρηση των μνημείων της Ακρόπολης. Οι εν λόγω παρεμβάσεις συμβάλλουν όχι μόνο στη διατήρηση των μνημείων αλλά και στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, προσφέροντας μια νέα, προσβάσιμη περιοχή αναψυχής και αναδεικνύοντας την πολιτιστική σημασία της Ελλάδας διεθνώς.

Επιπλέον, σημαντικά **έργα υποδομών**, όπως η ανάπτυξη του αεροδρομίου στο Καστέλλι, ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος και η επέκταση του μετρό Θεσσαλονίκης και Αθήνας, συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, αναβαθμίζεται σημαντικά ο στόλος των λεωφορείων στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη. Στόχος μας, 950 νέα λεωφορεία στην Αττική να παραδοθούν έως το καλοκαίρι του 2025. Τα έργα αυτά δεν περιορίζονται μόνο στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, αλλά προάγουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, με τη χρήση αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και την εφαρμογή προγραμμάτων ηλεκτροκίνησης, που αποτελεί σημαντική προτεραιότητα. Το Πρόγραμμα Επιδότησης «Φορτίζω Παντού» στοχεύει στην ανάπτυξη δημόσια προσβάσιμων σταθμών φόρτισης υψηλής ισχύος για ηλεκτροκίνητα οχήματα σε εθνικές οδούς, αστικά κέντρα και μεταφορικές υποδομές, ενισχύοντας περαιτέρω τη βιωσιμότητα και τη μετάβαση σε πράσινες μεταφορές. Παράλληλα,

Συνοπτικός απολογισμός έργου για το έτος 2024

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Εισαγωγή

Η ελληνική οικονομία έχει αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια πολλαπλές προκλήσεις σε οικονομικό, γεωπολιτικό, υγειονομικό και κλιματικό επίπεδο, ωστόσο μέσα στο διεθνώς αβέβαιο περιβάλλον έχει επιδείξει εξαιρετική ανθεκτικότητα. Ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης για το 2023 διαμορφώθηκε στο 2,3%, ενώ καθ' όλο το 2024, η κυβέρνηση υλοποιεί ένα φιλόδοξο σχέδιο για την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, μέσω μεταρρυθμίσεων σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εφάρμοσε ένα σύνολο πολιτικών που επικεντρώνονται στη διασφάλιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, τη μείωση των φόρων, την ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, την αποτελεσματική αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων ευρωπαϊκών πόρων, την προώθηση αποκρατικοποιήσεων και επενδύσεων και την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Κεντρική επιδίωξη παραμένει η αντιμετώπιση μακροχρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της ελληνικής οικονομίας, η επέκταση της παραγωγικής βάσης και η ενίσχυση της διεθνούς θέσης της χώρας. Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα περιλαμβάνουν τη δημιουργία περισσότερων και υψηλής ποιότητας θέσεων εργασίας, τη βελτίωση του εισοδήματος νοικοκυριών και επιχειρήσεων, τη διατήρηση μιας βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης χωρίς αποκλεισμούς και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Οι θετικές επιδόσεις της οικονομικής πολιτικής καταγράφονται και αναγνωρίζονται από διεθνείς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, από επενδυτές και, κυρίως, από την ελληνική κοινωνία.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ολοκληρώθηκε εντός του 2024 το σύνολο των Οροσήμων που αφορούν σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συνδέονται με το 4ο και το 5ο αίτημα πληρωμής. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συντόνισε το σύνολο των σχετικών έργων και δράσεων και συνέταξε και υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα σχετικά αιτήματα πληρωμής της χρηματοδοτικής συνεισφοράς του Ταμείου Ανάκαμψης.

Συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση «Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας» περιλαμβάνει την κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογίας εισοδήματος και περιουσίας, του ΦΠΑ, των τελών χαρτοσήμου, των φορολογικών διαδικασιών και της είσπραξης, καθώς και την παροχή βελτιστοποιημένων και στοχευμένων πληροφοριών προς τους φορολογούμενους. Στοχεύει στην ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης του κοινού και της συμμόρφωσης των φορολογουμένων, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και διευκολύνοντας την οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις, καθώς και τη περαιτέρω ψηφιοποίηση της φορολογικής διοίκησης. Στο πλαίσιο του 4ου αιτήματος πληρωμής ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Παράλληλα, έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή βαίνουν προς ολοκλήρωση εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025 και οι υπόλοιπες κωδικοποιήσεις στο πλαίσιο του 6ου αιτήματος πληρωμής (ΦΠΑ, Δημόσια Έσοδα, Περιουσία, Έμμεσοι Φόροι, Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας), καθώς και η ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης περιεχομένου και μιας ιστοσελίδας, μέσω της οποίας θα παρέχεται εμπλουτισμένο και τυποποιημένο περιεχόμενο στους πολίτες σχετικά με τα δικαιώματα και τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

Η μεταρρύθμιση «Τροποποιήσεις του πλαισίου φορολογικής πολιτικής της Ελλάδας» στοχεύει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, τη βελτίωση της δομής των φόρων των αυτοαπασχολούμενων, καθώς και της ενίσχυσης της λειτουργικής αυτονομίας της φορολογικής διοίκησης. Στο πλαίσιο του 5ου αιτήματος πληρωμής υλοποιήθηκαν επιτυχώς δύο ορόσημα τα οποία αφορούν την ευρεία επέκταση της υποχρεωτικής αποδοχής των ηλεκτρονικών πληρωμών στην αγορά λιανικής, τη διευκόλυνση της συλλογής πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της απάτης στο ΦΠΑ, τη θέσπιση νέων υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων στην πλατφόρμα myDATA, τη μεταρρύθμιση της φορολογίας των αυτοαπασχολούμενων και την μείωση του τέλους επιτηδεύματος, καθώς και την αντικατάσταση του υφιστάμενου τέλους χαρτοσήμου με νέο ψηφιακό τέλος συναλλαγής, το οποίο κατήργησε το φόρο για περισσότερες από 600 συναλλαγές.

Η μεταρρύθμιση για την «επιτάχυνση των επιστροφών ΦΠΑ» υποστηρίζει την περαιτέρω απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών μεταξύ της φορολογικής Αρχής και των επιχειρήσεων και συμβάλλει στην αντιμετώπιση των δυσκολιών πρόσβασης των επιχειρήσεων σε ρευστότητα. Κύριος στόχος αποτελεί η επιτάχυνση των διαδικασιών επιστροφής ΦΠΑ μέσω εξειδικευμένων πληροφοριακών συστημάτων και μεθόδων ανάλυσης κινδύνου. Στο πλαίσιο του 5ου αιτήματος πληρωμής επιβεβαιώθηκε η έναρξη λειτουργίας του σχετικού πληροφοριακού συστήματος, μέσω του οποίου κατέστη εφικτή η άμεση και αυτοματοποιημένη διαχείριση του 98% των επιστροφών ΦΠΑ.

Τέλος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ, σημειώνει σημαντική πρόοδο στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων ενόψει επόμενων αιτημάτων πληρωμής. Ενδεικτικά:

- Διασύνδεση Ταμειακών Μηχανών και POS: Ολοκληρώθηκε η διασύνδεση άνω των 430.000 ταμειακών μηχανών με τερματικά POS και πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ, επιτυγχάνοντας την άμεση καταγραφή συναλλαγών σε πραγματικό χρόνο. Η μεταρρύθμιση, υλοποιημένη νωρίτερα από τον στόχο, απέφερε αύξηση φορολογικών εσόδων με θετικό δημοσιονομικό αντίκτυπο.
- Λογιστική Μεταρρύθμιση: Προχωρά η σταδιακή μετάβαση όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε ενιαίο λογιστικό πλαίσιο δεδουλευμένης βάσης καθώς και η ανάπτυξη του ΟΠΣ δημοσιονομικής διαχείρισης govERP.
- Ενίσχυση Χρηματοπιστωτικού Συστήματος να υπερνικά τις προκλήσεις: Υπεγράφη η σύμβαση για το Πληροφοριακό Σύστημα της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ενώ ολοκληρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία για το Μητρώο Παρακολούθησης Ιδιωτικού Χρέους. Επιπλέον, το πρώτο υποσύστημα του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων τέθηκε σε λειτουργία. Τέλος, με νομοθετική πρόβλεψη διευρύνθηκαν οι διαθέσιμες πληροφορίες των περιουσιακών στοιχείων που εκπλειστηριάζονται στη σχετική πλατφόρμα, συμβάλλοντας στη βελτίωση της διαδικασίας των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.
- Ενίσχυση Καταπολέμησης Ξεπλύματος Χρήματος: Υπό ολοκλήρωση βρίσκεται η πλατφόρμα συλλογής στατιστικών δεδομένων σε πραγματικό χρόνο από δικαστικές και εποπτικές αρχές, συμβάλλοντας στην πρόληψη και καταστολή του ξεπλύματος χρήματος.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Με στόχο την επίτευξη της μακροοικονομικής σταθερότητας και της δημοσιονομικής ανθεκτικότητας ο ΟΔΔΗΧ, εφάρμοσε απρόσκοπτα τη στρατηγική χρηματοδότησης για το 2024, ενώ συνέχισε την πρόωρη αποπληρωμή μέρους των ευρωπαϊκών δανείων του GLF, συμβάλλοντας στη μείωση του δημοσίου χρέους κατά 8,3 ποσοστιαίες μονάδες. Παράλληλα, με την παράταση του προγράμματος τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων δανείων «Ηρακλής», την αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) από τις τράπεζες και τη δημιουργία του πέμπτου τραπεζικού πυλώνα (συγχώνευση της Attica Bank με την Παγκρήτια Τράπεζα), εφαρμόστηκε η στρατηγική ενίσχυσης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, με συνέπεια τη νέα αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ακολούθως, με βασική επιδίωξη την προστασία και αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, θεσπίστηκε ένα νομοθετικό πλαίσιο που εισάγει διατάξεις για την προστασία των αιγιαλών και τη διασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης των πολιτών, ενώ κατοχυρώνει τις «απάτητες παραλίες». Η παραχώρηση των παραλιών γίνεται πλέον κεντρικά, με διαφανή τρόπο, μέσω ηλεκτρονικών δημοπρασιών από τις Κτηματικές Υπηρεσίες του Δημοσίου. Παράλληλα, θεσπίστηκαν νέες υποχρεώσεις για τους παραχωρησιούχους, αναφορικά με την εξυπηρέτηση του κοινού, την ασφάλεια των λουόμενων και την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και

τη διευκόλυνση των καταγγελιών από τους πολίτες με αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και τη χρήση της εφαρμογής “My Coast”. Τέλος, τροποποιήθηκε η νομοθεσία για τα διακατεχόμενα ακίνητα του Δημοσίου και τέθηκε σε λειτουργία σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα, ώστε να επιλυθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων αυτών.

Με στόχο τις επενδύσεις, τόσο σε ελληνικές επιχειρήσεις όσο και σε κλάδους αιχμής της ελληνικής οικονομίας με στρατηγική προτεραιότητα, συστάθηκε το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο (ΕΕΤ) υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών & Περιουσίας (Υπερταμείο). Επίσης, ενισχύθηκαν περαιτέρω τα κίνητρα για την προώθηση των εταιρικών μετασχηματισμών, με στόχο την αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων και της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς τους και τη προσέλκυση επενδύσεων.

Στο φορολογικό πεδίο, θεσπίστηκε πλαίσιο για τη ρύθμιση ενός ελάχιστου φορολογικού συντελεστή για μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις, βάσει του οποίου διασφαλίζεται ότι θα πληρώνουν ένα ελάχιστο επίπεδο φόρου για το εισόδημα που προκύπτει σε καθεμία από τις χώρες όπου δραστηριοποιούνται. Παράλληλα, λήφθηκε μέριμνα στον σχετικό νόμο προκειμένου να εκπληρωθούν οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που απορρέουν από τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ) σχετικά με τη φορολόγηση αγαθών εντάσεως άνθρακα που εισάγονται στην ΕΕ, με στόχο την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Τέλος, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων επιχειρήσεων που ανήκουν στο Υπερταμείο, προβλέφθηκε ένα πιο σύγχρονο και ευέλικτο μοντέλο διακυβέρνησης, τόσο του Υπερταμείου, όσο και των θυγατρικών του, εξασφαλίζοντας περισσότερη ευελιξία σε θέματα στελέχωσης, προσλήψεων και προμηθειών, με τελικό σκοπό την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Με στόχο την αναβάθμιση της λειτουργίας των ψηφιακών συστημάτων της ΑΑΔΕ, ώστε να διευκολυνθεί η αξιοποίηση του μεγάλου όγκου δεδομένων που διαθέτει και ο αποτελεσματικός έλεγχος των οικονομικών συναλλαγών, υλοποιείται η επένδυση “Ψηφιακός Μετασχηματισμός φορολογικών ελέγχων”. Στο πλαίσιο του 5ου αιτήματος πληρωμής ολοκληρώθηκε με επιτυχία και είναι πλέον λειτουργική η διασύνδεση και χρήση τραπεζικών πληροφοριών τρίτων από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία χρησιμοποιείται για φορολογικούς ελέγχους. Επιπλέον, η πλατφόρμα myDATA χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική τήρηση βιβλίων, την ηλεκτρονική τιμολόγηση και τη σύνδεση όλων των ταμειακών μηχανών με τα συστήματα πληροφορικής της ΑΑΔΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η αυτόματη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων.

Παράλληλα, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η ΑΑΔΕ σημειώνει σημαντική πρόοδο στην υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων ενόψει επόμενων αιτημάτων πληρωμής. Ενδεικτικά:

- Αναβάθμιση πλατφορμών πτωχευτικού πλαισίου: Σε εξέλιξη βρίσκεται η αναβάθμιση των συστημάτων του Μηχανισμού Έγκαιρης Προειδοποίησης και του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών.
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός Κεφαλαιαγοράς: Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός ΑΑΔΕ: Σε εξέλιξη βρίσκονται 14 υποέργα ψηφιακής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης βασικών ψηφιακών συστημάτων της ΑΑΔΕ, της αυτοματοποίησης των διαδικασιών γραφείου, της ψηφιοποίησης των ελέγχων και της αναβάθμισης των υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους.
- Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση: Δρομολογήθηκε η περιβαλλοντική αποκατάσταση των μεταβιβαζόμενων εκτάσεων και η σταδιακή παραλαβή τους από την εταιρεία ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΕ μέσω της υλοποίησης προγραμματικής σύμβασης που υπεγράφη μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των ανωνύμων εταιρειών ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΕ, και ΔΕΗ ΑΕ.

Άλλα εμβληματικά έργα

Σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας διαδραματίζει επίσης η επιτυχής υλοποίηση σημαντικών ιδιωτικοποιήσεων από το ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο λειτουργεί ως στρατηγικός εταίρος του Ελληνικού Δημοσίου. Το 2024 καταγράφηκε η καλύτερη επίδοση έως σήμερα, με έσοδα που ξεπερνούν τα 4 δισ. €. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε η παραχώρηση της Αττικής Οδού με συνολικό εφάπαξ τίμημα 3,27 δις €, που συνέβαλε στη μείωση του δημόσιου χρέους κατά περίπου 1,5% του ΑΕΠ, ενώ το Δημόσιο θα εισπράττει και τουλάχιστον το 9,3% των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του παραχωρησιούχου. Επιπλέον εισπράχθηκαν 785 εκατ. € από την εισαγωγή του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) στο Χρηματιστήριο και 80 εκατ. € από τη διάθεση πλειοψηφικού ποσοστού του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου. Τέλος, υπογράφηκε η σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας οδού και η υπο-παραχώρηση του δικαιώματος κατασκευής, λειτουργίας και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Μεγάλων Σκαφών στην Κέρκυρα, ενώ κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων η υπο-παραχώρηση του σταθμού πολλαπλών χρήσεων του Οργανισμού Λιμένος Καβάλας Α.Ε.

Ταυτόχρονα, η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ επέδειξε πλούσια δραστηριότητα, πραγματοποιώντας 644 διαγωνισμούς σε διάφορα στάδια εξέλιξης, συνολικού προϋπολογισμού 4,6 δις €. Συνολικά, έχουν συμβασιοποιηθεί 232 έργα, συνολικού κόστους 796,8 εκατ. €. Επιπλέον η μονάδα διαχειρίζεται τα έργα ΣΔΙΤ (Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα) για την ανάπλαση της ΔΕΘ HELEXPO και την Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου στο Δήμο

Φυλής, την Ανακαίνιση του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (ΟΑΚΑ), ενώ έχει αναλάβει μεταξύ άλλων, και τις διαγωνιστικές διαδικασίες για άλλα σημαντικά έργα ΣΔΙΤ.

Συνολικά, σε ότι αφορά τα έργα ΣΔΙΤ, εμβληματικά έργα όπως το Κυβερνητικό Πάρκο "Ανδρέας Λεντάκης" και το Νέο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης εντάχθηκαν στις σχετικές διαδικασίες, ενώ υπεγράφη η σύμβαση για την κατασκευή 17 σχολικών μονάδων στην Κεντρική Μακεδονία. Παράλληλα, προχώρησαν οι διαγωνισμοί για 7 έργα στους τομείς του περιβάλλοντος και των κοινωνικών υποδομών, ενώ ταυτόχρονα, επιταχύνθηκαν οι διαγωνιστικές διαδικασίες σε μεγάλα έργα ΣΔΙΤ, όπως οι Φοιτητικές Εστίες, τα Δικαστικά Μέγαρα και Οδικές Υποδομές σε όλη την Επικράτεια.

Παράλληλα η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ) εξελίσσει τη διαδικασία συμβολαιοποίησης σε 10 συνολικά διαγωνισμούς που αφορούν κυρίως τα «Ξενία» και άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις ενώ προχωρά κατά προτεραιότητα στην αξιοποίηση εμβληματικών ακινήτων. Σε συνεργασία με την ΕΕΣΥΠ, τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο ομαδοποίησης και σταδιακής αξιοποίησης 36.000 ακινήτων της ΕΤΑΔ μέσω εταιρειών συμμετοχών, με στόχο την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Το 2024 σημειώθηκε επίσης σημαντική πρόοδος στην υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027, με την εκκίνηση όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και την ένταξη νέων έργων ύψους 4,24 δις €. Παράλληλα, ολοκληρώθηκαν σημαντικά έργα υποδομής, όπως το Μετρό Θεσσαλονίκης και η β' φάση ανάπλασης του Φαληρικού Μετώπου, προκηρύχθηκαν σημαντικές δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας και εντάχθηκαν δράσεις ενίσχυσης της πυροσβεστικής. Επίσης, στο πλαίσιο της υλοποίησης του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, του ΕΣΠΑ 2021-2027, εκδόθηκαν 14 προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης συνολικού προϋπολογισμού περίπου 504 εκατ. €. Επιπλέον, ενεργοποιήθηκαν τα Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας INTERREG, εξασφαλίζοντας χρηματοδότηση και για έργα στρατηγικής σημασίας και υπεγράφη η συμφωνία μεταξύ ΕΕ και χωρών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) ύψους 3,27 δις €, με τη χρηματοδότηση για την Ελλάδα να ανέρχεται σε 159 εκατ. €.

Επιπλέον, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), ο βασικός πυλώνας της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας, αναβαθμίστηκε σημαντικά μέσω θέσπισης νέου νομοθετικού πλαισίου, το οποίο απλοποιεί τις διαδικασίες και επιταχύνει την απορρόφηση συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών πόρων. Αντίστοιχα, και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) σημείωσε σημαντική πρόοδο το 2024, καθώς ενεργοποιήθηκαν τα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης, και εκδόθηκαν οι σχετικές αποφάσεις ένταξης. Επιπλέον, έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία αιτημάτων φορέων για ένταξη στο Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών, ενώ διασφαλίζεται η υλοποίησή τους σύμφωνα με τις αποφάσεις της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

Σύνοψη

Η ελληνική οικονομία σημείωσε σημαντική πρόοδο το 2024, παρά τις παγκόσμιες προκλήσεις. Η αποκλιμάκωση του χρέους στο εκτιμώμενο 154% το 2024 (από 163,9% του ΑΕΠ το 2023), η πρόωρη αποπληρωμή των GLF δανείων ύψους 7,9 δις € και η υψηλή ανάπτυξη που εκτιμάται στο 2,2% για το 2024, ανέδειξαν τη δυναμική της ελληνικής οικονομίας και ενίσχυσαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Στη δυναμική αυτή, συνέβαλαν οι επενδύσεις με αύξηση κατά 6,7%, η ιδιωτική κατανάλωση με αύξηση κατά 1,7% και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών με αύξηση 5,4%. Η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 2,5% ξεπέρασε τις αρχικές προβλέψεις και επιβεβαίωσε τη δημοσιονομική πειθαρχία και την ορθολογική διαχείριση των δημοσίων πόρων.

Η ισχυρή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας υποστηρίχθηκε από πολλαπλούς παράγοντες. Ο τουρισμός, με αύξηση εσόδων 4,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο. Οι αυξήσεις στους μισθούς και η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού ενισχύουν την αγοραστική δύναμη και το διαθέσιμο εισόδημα, ενώ αναφορικά με το ιδιωτικό χρέος, οι επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών ανήλθαν σε 9,09 δις €, αυξημένες κατά 73% από τον Νοέμβριο του 2023. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, η απορρόφηση των ΕΣΠΑ 2014-2020, η ενεργοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027, καθώς και η στήριξη των υπό μετάβαση λιγνιτικών περιοχών, συνέβαλαν στην ανάκαμψη της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την ποιότητα ζωής. Επιπλέον, επιταχύνθηκε η υλοποίηση θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων, μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), οδηγώντας την ελληνική οικονομία σε έναν ενάρετο κύκλο ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων εργασίας και βελτίωσης της ποιότητας ζωής. Οι πόροι και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου συμβάλλουν ήδη στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την πράσινη μετάβαση και την κοινωνική συνοχή, θέτοντας τις βάσεις για μια πιο ανθεκτική και βιώσιμη ελληνική οικονομία.

Υπουργείο Εξωτερικών

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Εξωτερικών εφάρμοσε, κατά το 2024, ένα συνεκτικό στρατηγικό σχέδιο με στόχο την διεύρυνση του διπλωματικού αποτυπώματος και του διεθνούς κεφαλαίου της χώρας, έχοντας ως γνώμονα την πιστή τήρηση μίας πολιτικής αρχών και τον σεβασμό στο διεθνές δίκαιο. Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσονται η εκλογή, σχεδόν ομόφωνα, της Ελλάδας, ως αιρετού μέλους, στο Συμβούλιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την προσεχή διετία, η ισχυροποίηση της θέσης της ως σταθεροποιητικού παράγοντα στην περιοχή της Νοτιο-ανατολικής Μεσογείου, αλλά και πρωτοβουλίες στις δύο μεγάλες κρίσεις σε Μέση Ανατολή και Ουκρανία, καθώς και η οικοδόμηση και ανάπτυξη με στοχευμένο τρόπο γεωπολιτικών στρατηγικών συμμαχιών (ΗΠΑ, ΗΒ, Γαλλία, Ινδία, Ιαπωνία, κ.ά.). Στο ίδιο πλαίσιο, εντάσσονται τόσο η ουσιαστική συμβολή του Υπουργείου Εξωτερικών στην 9η Διεθνή Διάσκεψη “Our Ocean Conference”, όσο και η διοργάνωση, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Συνεδρίου για την Ανοικοδόμηση της Ουκρανίας. Ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθήθηκαν, με απτά αποτελέσματα, οι ελληνικές προτεραιότητες σε κείριους φακέλους (Μετανάστευση και Άσυλο, Ευρωπαϊκή Στρατηγική Αυτονομία, Εσωτερική Αγορά και Ανταγωνιστικότητα, Διεύρυνση κ.ά), με παράλληλη ενίσχυση των συμμαχιών ομονοούντων Κρατών Μελών. Ως προς την οικονομική διπλωματία, η υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για την ενίσχυση των διμερών οικονομικών σχέσεων με χώρες ενδιαφέροντος, την προώθηση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών στις διεθνείς αγορές και την προσέλκυση επενδύσεων απέφερε σημαντικά αποτελέσματα. Όσον αφορά δε στο πεδίο του Απόδημου Ελληνισμού, στο επίκεντρο των προσπαθειών του Υπουργείου υπήρξαν η προώθηση της ψηφιοποίησης των προξενικών υπηρεσιών, οι προσπάθειες προσέλκυσης της νέας γενιάς των Ελλήνων της Διασποράς και η εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου, συνεκτικού και σύγχρονου Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για τον Απόδημο Ελληνισμό 2024-2027. Παράλληλα, το αντίστοιχο Στρατηγικό Σχέδιο για την Δημόσια Διπλωματία θα ολοκληρωθεί εντός του έτους, ως συνέχεια των διευρυμένων δράσεων που ακολουθήθηκαν στην διάρκεια του έτους.

Μεταρρυθμίσεις

Στο πλαίσιο του δομημένου διαλόγου με την Τουρκία ακολουθήθηκαν συγκεκριμένα βήματα και χρονοδιαγράμματα, με έμφαση σε τομείς, όπως η θετική ατζέντα, η συνεργασία ως προς υποψηφιότητες σε διεθνείς οργανισμούς και η επιτυχής κατά το 2024 πιλοτική εφαρμογή της χορήγησης θεωρήσεων εισόδου στα λιμάνια νησιών του Ανατολικού Αιγαίου. Παράλληλα, προωθήθηκε η ισχυροποίηση των πολιτικών και οικονομικών δεσμών με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και τις νέες χώρες της Διεύρυνσης (συμπεριλαμβανομένης της Ουκρανίας, με την

οποία υπεγράφη στις 17.10 διμερής συμφωνία Ασφαλείας), καθώς και η ενεργός προώθηση της ενταξιακής τους προοπτικής, στο πλαίσιο της αιρεσιμότητας. Στον τομέα της οικονομικής διπλωματίας, ξεκίνησαν την λειτουργία τους τα πρώτα πιλοτικά Γραφεία Εξωστρέφειας στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου. Παράλληλα, συνεχίστηκε η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Διευκόλυνσης Εμπορίου και του Οδικού Χάρτη 2022-2026 (με 21 δράσεις συνολικά, μεταξύ των οποίων το ολοκληρωμένο έργο της «Ενιαίας Θυρίδας» που τέθηκε σε πιλοτική λειτουργία). Επίσης, για τέταρτη συνεχή χρονιά υλοποιήθηκε, ως βασικό εργαλείο συνεργασίας του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας (περιλαμβάνοντας 645 δράσεις σε 53 χώρες) και καταρτίστηκε το ΕΣΣΕ 2025, το οποίο προβλέπει την υλοποίηση άνω των 700 δράσεων. Ολοκληρώθηκε δε η ανάπτυξη της νέας πληροφοριακής υποδομής της Ελληνικής Εταιρείας Εξαγωγικών Πιστώσεων για τη διαχείριση των ενδοεπιχειρησιακών οικονομικών λειτουργιών, της ασφάλισης πιστώσεων και εγγυήσεων και των πελατειακών σχέσεων της εταιρείας.

Στο πλαίσιο πολιτικών ενημέρωσης και επαναπροσέλευσης των Ελλήνων του εξωτερικού, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου και της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), διοργανώθηκε το πρώτο «Youth Diaspora Symposium» και υλοποιήθηκε η πρωτοβουλία «Youth Diaspora Ambassador». Επιτυχής χαρακτηρίζεται, επίσης, η, σε συντονισμένη συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Ελλήνων του εξωτερικού ως προς τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις για την συμμετοχή τους στις ευρωεκλογές, μέσω της επιστολικής ψήφου. Επισημαίνονται, επίσης η αναβάθμιση, κατά το 2024, τόσο της πολύγλωσσης πλατφόρμας του Υπουργείου Εξωτερικών GNA+, όσο και της πλατφόρμας Staellinika (βελτιωμένη υποστήριξη χρήστη/μαθητή και έκδοση σε γαλλικά και γερμανικά), η υπογραφή Πρωτοκόλλου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και του φορέα «Study in Greece» (για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των ελληνικών Πανεπιστημίων), καθώς και η στρατηγική ενίσχυση εδρών/τμημάτων/προγραμμάτων ελληνικών σπουδών (νεοελληνικών και κλασικών) σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού. Στο πεδίο της Δημόσιας Διπλωματίας, υλοποιήθηκαν δράσεις τόσο για την ανάδειξη της νέας, σύγχρονης εικόνας της χώρας, ως κέντρου πολιτισμού, καινοτομίας και ενεργειακού κόμβου, όσο και για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης-συμπεριλαμβανομένης της ολοκλήρωσης του έργου τεχνικής υποστήριξης της DG Reform κατά της εκούσιας παραπληροφόρησης (“International Capacity to Address Disinformation”-ICAD). Στο πλαίσιο του ρυθμιστικού προγραμματισμού, επισημαίνονται η έκδοση της Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β΄ 2628) περί θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας της Εθνικής Μονάδας ETIAS, καθώς και η θέση σε δημόσια διαβούλευση (έως 02.12.24) του σχεδίου νόμου υπό τίτλο «Παρεμβάσεις στην οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Εξωτερικών». Τέλος, στις θεσμικές πρωτοβουλίες, εν γένει, εντάσσεται και το «Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Εξωτερικών για την Ισότητα 2024-2027».

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο της δράσης (16742) "Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Υπουργείου Εξωτερικών", με πόρους του ΤΑΑ, βρίσκεται εντός χρονοπρογραμματισμού το υποέργο 1 «Σύστημα Υποστήριξης Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών», με τις φάσεις εκπαιδεύσεων και πιλοτικής λειτουργίας να είναι σε εξέλιξη, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται και η Φάση 4 (Σάρωσης Εγγράφων) του υποέργου 2 «Ψηφιοποίηση του Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών». Για το υποέργο «Παγκόσμια Πλατφόρμα Ψηφιακού Κέντρου Ενημέρωσης» υπήρξε πρόοδος σε φάσεις Β' (Προμήθεια και Εγκατάσταση Εξοπλισμού & Λογισμικού) και Γ' (Παραμετροποίηση και Εγκατάσταση Εφαρμογών). Τέλος, για το έργο «Εκσυγχρονισμός Υποδομών Ασφάλειας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών -Κρυπτογράφηση», σε πλέον προχωρημένη φάση βρίσκεται το υποέργο 1 («Ανάπτυξη – Επέκταση Τηλεπικοινωνιακών Υποδομών Υπουργείου Εξωτερικών»), ενώ επίκειται η συμβασιοποίηση των υπολοίπων τεσσάρων. Σημειώνεται, τέλος, η υπογραφή της Προγραμματικής Συμφωνίας μεταξύ Υπουργείου, Κοινωνίας της Πληροφορίας και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την ανάπτυξη Πλατφόρμας Μητρώου Ομογενειακών Οργανώσεων, Εφαρμογής κινητών τηλεφώνων για τους Απόδημους Έλληνες και Πλατφόρμας Μητρώου για έδρες Ελληνικών Σπουδών σε Ανώτατα Ιδρύματα Εξωτερικού.

Άλλα εμβληματικά έργα

Στο πλαίσιο του μετασχηματισμού των διαδικασιών των Προξενικών Υπηρεσιών, το σύνολο των Προξενικών Αρχών πέρασαν σε διαδικασία εξοικείωσης τόσο με το Σύστημα Οικονομικών Λειτουργιών (ΣΟΛ) -που εφαρμόστηκε καθολικά-, όσο και με την Ψηφιακή Υπηρεσία (ΨΥΑ) (e-rgoxeneio), η οποία έχει ήδη καταστεί πιλοτικά προσβάσιμη και στους πολίτες (σε ορισμένες Προξενικές Αρχές). Παράλληλα, δρομολογήθηκε, μέσα από την συνεργασία των Υπουργείων Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, η ψηφιοποίηση μέρους της διαδικασίας παραλαβής αιτήσεων για την έκδοση διαβατηρίων για τους Έλληνες του εξωτερικού, με την ψήφιση του άρθρου 60 του ν. 5143/2024. Στον τομέα της οικονομικής διπλωματίας, και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τη Στρατηγική Διευκόλυνσης Εμπορίου και την υλοποίηση του Οδικού Χάρτη 2022-2026, υπεβλήθησαν προς ένταξη στο ΕΣΠΑ προτάσεις για δύο έργα: i) δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας, όπου θα αναρτώνται πληροφορίες σχετικά με τις αναληφθείσες κυβερνητικές δράσεις για τη διευκόλυνση του εμπορίου στη βάση της Εθνικής Στρατηγικής και του Οδικού Χάρτη για τη Διευκόλυνση του Εξωτερικού Εμπορίου για την περίοδο 2022-2026, ii) δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας προκειμένου να ψηφιοποιηθεί η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών/αδειών/εγκρίσεων που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εξωτερικών για εξαγωγές/εισαγωγές ελεγχόμενων ειδών. Ολοκληρώθηκε η προετοιμασία και η ένταξη στο χρηματοδοτικό εργαλείο ΜΔΣΘ (BMVI) των απαιτούμενων έργων του Υπουργείου Εξωτερικών για την ανάπτυξη και λειτουργία δράσεων πολιτικής θεωρήσεων εισόδου και αδειοδότησης

ταξιδιού, βάσει νομοθεσίας Ε.Ε., και συνεχίστηκε, με επιτυχία, το πρόγραμμα ενίσχυσης των Προξενικών Αρχών σε τρίτες χώρες με field workers.

Σύνοψη

Οι εξαγωγές, επιδεικνύοντας αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα παρά τις αντίξοες συνθήκες, ανήλθαν σε 38 δις € κατά το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 1,8% σε σχέση με το 2023. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, οι ροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων προς την Ελλάδα συνεχίστηκαν το α' εξάμηνο του 2024, παρά τη μικρή επιβράδυνση που καταγράφεται σε όλα τα κράτη μέλη του Οργανισμού, λόγω των υψηλών επιτοκίων και των αυξημένων κινδύνων που εκπορεύονται από τις νέες γεωπολιτικές εντάσεις. Κατά το α' εξάμηνο, οι ΑΞΕ διαμορφώθηκαν σε 2,35 δις €, έναντι 2,78 δις € το ίδιο διάστημα του 2023. Η διεύρυνση της δράσης των αντίστοιχων δομών, καθώς και η αναβάθμιση της πολύγλωσσης πλατφόρμας του Υπουργείου Εξωτερικών GNA+ επέτρεψαν την ουσιαστική ανάδειξη της συνεισφοράς της δημόσιας διπλωματίας στην εξωτερική πολιτική. Παράλληλα, μέσω συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την περαιτέρω διασύνδεση με τους Έλληνες του Εξωτερικού το σύνολο των σχετικών δράσεων συνέβαλε σημαντικά στην ουσιαστική ενίσχυση των δεσμών με την ελληνική διασπορά. Τέλος, σημειώθηκε για μία ακόμη χρονία αυξητική τάση στις περαιωθείσες αιτήσεις θεωρήσεων εισόδου ως αποτέλεσμα του θεσμού των field worker.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας το έτος 2024, προέκρινε την υλοποίηση μίας δέσμης σημαντικών δράσεων μεταρρυθμιστικού και επενδυτικού χαρακτήρα, με βασικό στόχο την εγγύηση της ασφάλειας και της άμυνας της χώρας. Υπό το πρίσμα αυτό, προωθήθηκαν δράσεις στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της εξοπλιστικής επάρκειας, αλλά και της ανανέωσης και ενδυνάμωσης του ανθρώπινου δυναμικού των Ενόπλων Δυνάμεων. Επιπλέον, υλοποιήθηκαν ενέργειες για την αξιοποίηση της περιουσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και των χρηματοδοτικών εργαλείων και ερευνητικών προγραμμάτων, με στόχο την μείωση του λειτουργικού κόστους και την ενίσχυση της εγχώριας αμυντικής βιομηχανικής βάσης. Ταυτόχρονα, έλαβαν χώρα σημαντικές δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα που προσανατολίστηκαν ιδίως στον τομέα της υγείας, της πολιτικής προστασίας, καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος. Παράλληλα, το Υπουργείο προώθησε πολλαπλώς την Αμυντική Διπλωματία της χώρας, με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στρατιωτικής συνεργασίας.

Μεταρρυθμίσεις

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, κατά το έτος 2024, υλοποίησε σειρά δράσεων μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, με βασική στόχευση τη δημιουργία εγχώριου συστήματος αμυντικής καινοτομίας, ιδρύθηκε το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ), με κύρια αρμοδιότητα την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και εφαρμογών που συμβάλλουν στην επαύξηση των αμυντικών δυνατοτήτων της Χώρας, ιδίως στο πεδίο της εξοπλιστικής αυτάρκειας. Παράλληλα, συστάθηκε το Κοινό Σώμα Πληροφορικής για την υποστήριξη των Ενόπλων Δυνάμεων σε θέματα κυβερνοασφάλειας και την αποτροπή κυβερνοαπειλών στον τομέα της Εθνικής Άμυνας.

Επιπλέον, προωθήθηκαν μεταρρυθμίσεις που εστιάζουν στην αναβάθμιση της παρεχόμενης στρατιωτικής και ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, η οποία αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την βελτίωση των αμυντικών δυνατοτήτων της Χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, διοργανώθηκαν συνεχή προγράμματα εκπαίδευσης εφέδρων με σκοπό την αύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των Μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Ταυτόχρονα, αναπτύχθηκαν πρωτοβουλίες για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ), καθώς και για την ειδίκευση και την πληρέστερη επαγγελματική κατάρτιση του στρατιωτικού προσωπικού, αλλά και των στρατεύσιμων μέσω της ίδρυσης τριών επιπλέον Κέντρων Δια Βίου Μάθησης σε μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων.

Παράλληλα, το Υπουργείο συμμετείχε σε πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων αιχμής. Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκε η ανάπτυξη ενός

ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας για την προτυποποίηση ενεργειών και διαδικασιών διαχείρισης ραδιολογικών κρίσεων και πυρηνικών καταστροφών (έργο INCLUDING), η ανάπτυξη και τελική διαμόρφωση του δικτύου CISE (Certified Information System Examiner) ως επιχειρησιακού εργαλείου επιτήρησης για την ασφάλεια των ευρωπαϊκών συνόρων (έργο CISE ALERT) και η δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης ενάντια σε φυσικές καταστροφές (έργο Medewsa).

Τέλος, με σκοπό την αναβάθμιση της μέριμνας για το προσωπικό, προωθήθηκαν νομοθετικές ρυθμίσεις μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα, όπως η θέσπιση ειδικής αποζημίωσης πληρωμάτων πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού που βρίσκονται σε αποστολή, η αποζημίωση στο προσωπικό που εκτελεί ειδικές αποστολές, ο καθορισμός του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας των υπαλλήλων του Νοσηλευτικού Ιδρύματος του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Ι.Τ.Σ) και των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων (ΕΑΣ), καθώς και η προσαύξηση της αποζημίωσης νυχτερινής απασχόλησης για το προσωπικό τεχνικής υποστήριξης των επιχειρήσεων αεροπυρόσβεσης. Παράλληλα, ξεκίνησαν οι διαδικασίες υλοποίησης του Οικιστικού Προγράμματος για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, που ειδικότερα αφορούν στην κατασκευή οικημάτων διαμονής προσωπικού σε νήσους του Ανατολικού Αιγαίου και την Θράκη με στόχο την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών, τόσο στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, όσο και εκπαιδευτικών και υγειονομικών δημοσίων υπαλλήλων.

Εμβληματικά έργα

Ο σχεδιασμός της αμυντικής πολιτικής προσανατολίστηκε στη διατήρηση και επαύξηση της αποτρεπτικής ισχύος και του αξιόμαχου των Ενόπλων Δυνάμεων, μέσω της υλοποίησης στοχευμένων εξοπλιστικών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, το εξοπλιστικό απόθεμα της Πολεμικής Αεροπορίας ενισχύθηκε μέσω της απόκτησης τεσσάρων αεροσκαφών τύπου Rafale, ενώ συνεχίστηκε απρόσκοπτα το εμβληματικό πρόγραμμα αναβάθμισης αεροσκαφών τύπου F-16 στην έκδοση Viper με την παράδοση έντεκα εξ αυτών. Ταυτόχρονα δρομολογήθηκε η βελτίωση των δυνατοτήτων του Πολεμικού Ναυτικού μέσω της καθέλκυσης της δεύτερης ελληνικής φρεγάτας, τύπου FDI HN (Belhara) «Νέαρχος» στη Γαλλία. Περαιτέρω, η ολοκλήρωση της παραλαβής τεσσάρων εκπαιδευτικών αεροσκαφών τύπου M-346 για τις ανάγκες του νεοσυσταθέντος Διεθνούς Εκπαιδευτικού Κέντρου Πτήσεων στην Καλαμάτα, αναβάθμισε τις δυνατότητες πρακτικής εκπαιδευτικής κατάρτισης των υπτάμενων της Πολεμικής μας Αεροπορίας.

Αξιοσημείωτη ήταν και η συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεων σε δράσεις της Πολιτικής Προστασίας, στις οποίες η ανταπόκριση του Υπουργείου υπήρξε καθοριστική. Η συμμετοχή εναέριων μέσων σε επιχειρήσεις πυρόσβεσης και εναέριας επιτήρησης, καθώς και η διάθεση προσωπικού και επίγειων μέσων για πρόληψη και συνδρομή σε πυροσβέσεις ανήλθε σε ποσοστό 100% επί των αιτημάτων, με την ενεργό εμπλοκή 12.500 στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στις

ανωτέρω επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα η ολοκλήρωση παραλαβής 45 Πυροσβεστικών Οχημάτων για τις ανάγκες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, βελτίωσε την δυνατότητα ανταπόκρισης των Ενόπλων Δυνάμεων σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης στην εν λόγω Περιφέρεια. Περαιτέρω η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της υγείας, επιτεύχθηκε μέσω της διενέργειας επιχειρήσεων αεροδιακομιδών ασθενών που έλαβαν χώρα σε όλη την επικράτεια. Ειδικότερα, οι Ένοπλες Δυνάμεις πραγματοποίησαν 1.233 αποστολές αεροδιακομιδών ασθενών ανταποκρινόμενες στο 97% των αιτημάτων του Υπουργείου Υγείας, ενώ παράλληλα διατέθηκε για τις ανάγκες της δημόσιας υγείας και στρατιωτικό υγειονομικό προσωπικό. Στον ίδιο τομέα, η παραχώρηση έκτασης 150 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Άμυνας στην Θεσσαλονίκη, με σκοπό την κατασκευή του Νέου Ογκολογικού Νοσοκομείου στην πόλη, αποτέλεσε σημαντικό βήμα για την αναβάθμιση των υγειονομικών της υποδομών.

Σημαντική υπήρξε η συμβολή του Υπουργείου και στο τομέα των μεταφορών, με την υλοποίηση έργων κομβικού χαρακτήρα, που εστίασαν στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού της αεροναυτιλίας και στην αναβάθμιση των υποδομών των αεροδρομίων. Στον τομέα του περιβάλλοντος, συνεχίστηκαν με έντονους ρυθμούς οι προσπάθειες ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών υποδομών, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την ουσιαστική μείωση του λειτουργικού τους κόστους, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ολοκλήρωση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκού σταθμού στην 115 Πτέρυγα Μάχης. Η ανακαίνιση, επιπρόσθετα, σημαντικών πολιτιστικών μνημείων, όπως οι παρεμβάσεις ανάδειξης του ιστορικού οχυρού Ρούπελ, αλλά και η ίδρυση Παραρτήματος Πολεμικού Μουσείου στην πόλη του Ρεθύμνου, συνέβαλλαν καθοριστικά στην προβολή του πολιτιστικού αποτυπώματος των Ενόπλων Δυνάμεων.

Τέλος, η Αμυντική Διπλωματία ενισχύθηκε με την διεύρυνση των διεθνών επαφών της Πολιτικής και Στρατιωτικής Ηγεσίας και τη διαρκή συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε διεθνείς ασκήσεις και συνεκπαιδεύσεις όπως είναι η «Dynamic Manta» και η ετήσια άσκηση «Ηνίοχος». Σταθερή ήταν και συμμετοχή της Χώρας σε διμερή-πολυμερή σχήματα, με σημαντικότερο το σχήμα Ελλάδα-Κύπρου-Ισραήλ και ΗΠΑ και τριμερή σχήματα συνεργασίας (Ελλάδα-Κύπρου με Ισραήλ, Αίγυπτο, Ιορδανία και Αρμενία αντίστοιχα), στο πλαίσιο των οποίων πραγματοποιήθηκαν κοινά προγράμματα στρατιωτικής συνεργασίας. Παράλληλα, υπογράφηκαν είκοσι δύο (22) επιπλέον Προγράμματα Στρατιωτικής Συνεργασίας. Περαιτέρω, ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Χώρας στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και της ασφάλειας στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, επιβεβαιώθηκε με την ενεργό της συμμετοχή στην ναυτική επιχείρηση «ASPIDES» για την διασφάλιση της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας στην Ερυθρά Θάλασσα. Στην επιχείρηση έλαβαν μέρος διαδοχικά οι Φρεγάτες «Υδρα», «Ψαρά» και «Σπέτσαι», ενώ η διοίκηση της επιχείρησης έχει αναληφθεί από το Ελληνικό Στρατηγείο Επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Λάρισα.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, τα έργα που υλοποιήθηκαν το 2024 κινούνται στην κατεύθυνση της βελτίωσης των εξοπλιστικών δυνατοτήτων της Χώρας, καθώς και της αναβάθμισης των διεθνών αμυντικών της συνεργασιών, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών. Η ενίσχυση της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας αντικατοπτρίζεται στον δείκτη «Global Fire Power», με την Ελλάδα να κατατάσσεται στην 32η θέση των σημαντικότερων σε σύνολο 145 στρατιωτικών δυνάμεων στον κόσμο με βαθμολογία 0.4349 (με άριστα το 0.0) και στην 9η θέση στο σύνολο των στρατιωτικών δυνάμεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, στο επίπεδο των δράσεων με κοινωνικό πρόσημο, η συνεισφορά των Ενόπλων Δυνάμεων στον τομέα της πολιτικής προστασίας, αλλά και της υγείας ήταν κομβική, με τη διεξαγωγή επιχειρήσεων αεροπυρόσβεσης, επίγειας πυρόσβεσης, αλλά και αεροκομιδών. Τέλος, οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της μέριμνας για το στρατιωτικό προσωπικό και της αναβάθμισης των συνθηκών διαβίωσής του, είχαν άμεσο θετικό αντίκτυπο σε περίπου 100.000 οικογένειες σε πανελλαδικό επίπεδο.

Υπουργείο Εσωτερικών

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Εσωτερικών, κατά το 2024, συνέχισε να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση πολιτικών για τη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα, εντατικοποίησε τις πρωτοβουλίες του γύρω από τον μετασχηματισμό του ΑΣΕΠ, θεσμοθέτησε σύστημα στοχοθεσίας - αξιολόγησης και ανταμοιβής των δημοσίων υπαλλήλων, προώθησε την απλούστευση διαδικασιών, ενώ θεσμοθέτησε και εφάρμοσε, για πρώτη φορά, την επιστολική ψήφο στις Ευρωεκλογές. Παράλληλα, ολοκλήρωσε την ένταξη των έργων βελτίωσης της οδικής ασφάλειας στο εθνικό και επαρχιακό δίκτυο, προωθώντας ταυτόχρονα σημαντικά έργα, όπως ο Κόμβος Παρακολούθησης Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η αναβάθμιση του Μητρώου Πολιτών. Επιπλέον, σημαντική πρόοδο πέτυχε στα ζητήματα που αφορούν στην ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία των συνοριακών σταθμών.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Βασικοί πυλώνες των μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών αποτέλεσαν:

- Η θεσμοθέτηση ολοκληρωμένου και πάγιου συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής, συνδεδεμένου με το σύστημα στοχοθεσίας και αξιολόγησης του ν. 4940/2022, με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας των δημοσίων υπαλλήλων (ν. 5149/2024, άρθρα 30-37).
- Η θέσπιση μηχανισμού ελέγχου για την έγκαιρη επικαιροποίηση των πληροφοριών στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» σε περιπτώσεις τροποποίησης του θεσμικού πλαισίου (ν.5143/2024, άρθρο 52), ενισχύοντας την ακρίβεια και αξιοπιστία της καταχωρημένης πληροφορίας, προς όφελος της Δημόσιας Διοίκησης και των πολιτών.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Με τον ν.5083/2024 οι Έλληνες πολίτες, εντός και εκτός Ελλάδας, απέκτησαν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία μέσω επιστολικής ψήφου. Η μεταρρύθμιση εφαρμόστηκε στην πράξη με την άρτια διεξαγωγή της επιστολικής ψηφοφορίας στις Ευρωεκλογές του 2024, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 150.000 εκλογείς από 128 χώρες. Στις Ευρωεκλογές του 2024 εφαρμόστηκε, επίσης, με επιτυχία, η υποβολή υποψηφιοτήτων μέσω της Ηλεκτρονικής Πύλης Υποψηφίων του Υπουργείου Εσωτερικών, με την οποία εξοικονομήθηκε χρόνος και υλικοί πόροι τόσο για τους υποψήφιους ευρωβουλευτές και το σύνολο των κομμάτων όσο και για τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης που συμμετέχουν στη

διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας. Παράλληλα, ξεκίνησε και ολοκληρώνεται εντός Ιανουαρίου 2025 η εκκαθάριση των εκλογικών καταλόγων, για πρώτη φορά στην πολιτική ιστορία της Χώρας, ενώ εκδόθηκαν και οι προβλεπόμενες υπουργικές αποφάσεις σε εφαρμογή του ν.5089/2024 περί ισότητας στον γάμο για ληξιαρχικά ζητήματα.

Αναπτύχθηκε και ξεκίνησε (εντός Δεκεμβρίου) η λειτουργία του Κόμβου Παρακολούθησης Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θεσπίστηκε με τον ν.5056/2023 για τη βελτίωση της λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α` και β` βαθμού και την ενίσχυση της δημόσιας λογοδοσίας τους. Ταυτόχρονα, ολοκληρώθηκε η ενσωμάτωση στον πυρήνα των δήμων εκατοντάδων νομικών προσώπων, κοινωφελών επιχειρήσεων και σχολικών επιτροπών, που θεσμοθετήθηκε με τον ίδιο νόμο (ν. 5056/2023), με στόχο την καθολική εφαρμογή κανόνων χρηστής οικονομικής διαχείρισης και λειτουργίας.

Βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΑΣΕΠ με σκοπό την επιτάχυνση των προσλήψεων προσωπικού στον δημόσιο τομέα, μέσω της ανάπτυξης διαλειτουργικότητας με μητρώα δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την άντληση στοιχείων κατά τα στάδια αίτησης, αξιολόγησης και επιλογής του προσωπικού. Την ίδια στιγμή, παρασχέθηκαν επιπλέον κίνητρα για τη στελέχωση δημόσιων υπηρεσιών σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας ιδίως ορεινών, νησιωτικών και απομακρυσμένων περιοχών, ενώ υπήρξε ειδική μέριμνα για την πλήρωση θέσεων ατόμων με αναπηρία στο Δημόσιο (ν.5149/2024.)

Κατά το 2024, δεύτερο έτος εφαρμογής του ν.4940/2022 περί στοχοθεσίας, αξιοποιήθηκαν τεχνολογίες Τεχνητής Νοημοσύνης (AI), με τις οποίες αναλύθηκαν και βελτιώθηκαν περισσότεροι από 155.000 στόχοι του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω, από το 2024 και εφεξής, βρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία η νέα Ηλεκτρονική Εφαρμογή της Στοχοθεσίας στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου η διαδικασία της στοχοθεσίας να γίνεται εξ' ολοκλήρου ψηφιακά.

Τέθηκε σε εφαρμογή η διαδικασία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο επιλογής Διοικήσεων του ν.5062/2023, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης δευτερογενούς νομοθεσίας. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η επιλογή των διοικήσεων των επτά Υγειονομικών Περιφερειών της χώρας, ενώ έχουν εκκινήσει οι διαδικασίες επιλογής διοικήσεων των λοιπών νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου, σε ποσοστό άνω του 70%.

Με στόχο την απλούστευση και επιτάχυνση διεκπεραίωσης των διοικητικών υποθέσεων και τη μείωση της γραφειοκρατίας, θεσμοθετήθηκε το Ειδικό Μητρώο Δικαιολογητικών (ν. 5099/2024) στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών – Μίτος.

Με τον ν. 5143/2024 θεσμοθετήθηκαν μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, μεταξύ των οποίων, ενδεικτικά:

- η επέκταση του δικαιώματος πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, προάγοντας τη διαφάνεια και εδραιώνοντας τις αρχές του κράτους δικαίου, σε συμμόρφωση με

σχετικές συστάσεις εκθέσεων αξιολόγησης τόσο από την GRECO όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Rule of Law reports),

- ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την ίδρυση και κατασκευή νέων χερσαίων Συνοριακών Σταθμών, καθώς και για τη συντήρηση, επισκευή και αναβάθμιση των εγκαταστάσεων και υποδομών των υφιστάμενων Σταθμών, με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας τους και την πλήρη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές που θέτει το κεκτημένο Σένγκεν και οι σχετικοί ενωσιακοί κανονισμοί,
- η σύσταση Επιτροπής για τη Σύνταξη του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τη συμμετοχή εκπροσώπων από τις δικαστικές αρχές, την ΚΕΔΕ, την ΕΝΠΕ, στελεχών του Υπουργείου Εσωτερικών και της αυτοδιοίκησης, με στόχο την ενδεδειγμένη αποτύπωση και επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου της Αυτοδιοίκησης, καθώς και η σύσταση ειδικής Μονάδας Σύνταξης και Εφαρμογής του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Υπουργείο Εσωτερικών για τον συντονισμό και την υποστήριξη του έργου της ανωτέρω Επιτροπής και την παραγωγή της δευτερογενούς νομοθεσίας του Κώδικα, με στόχο την ταχύτερη δυνατή ολοκλήρωση και εφαρμογή της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης. Τόσο η Επιτροπή όσο και η Μονάδα έχουν ήδη ξεκινήσει το έργο τους.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πεδίο των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, μετά την ολοκλήρωση της ένταξης των έργων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βελτίωσης οδικής ασφάλειας στο εθνικό και επαρχιακό οδικό Δίκτυο», επετεύχθη το ορόσημο σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων για τουλάχιστον 2.300 τοποθεσίες. Κατόπιν τούτων, το πρόγραμμα βρίσκεται πλέον στη διαδικασία υλοποίησης των έργων. Επίσης, εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση για την υλοποίηση των έργων της αναβάθμισης του Κόμβου Διαλειτουργικότητας οικονομικών στοιχείων των ΟΤΑ και της δημιουργίας Κόμβου Παρακολούθησης των Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από το ΤΑΑ έργου "Κεντρικός Κόμβος Διαχείρισης και Ανάλυσης Πολυδιάστατων Δεδομένων Μεγάλου Όγκου". Τέλος, συνεχίστηκε το έργο του Μητρώου Πολιτών, το οποίο ξεκίνησε από το 2023 και συνεχίζεται με συνεχείς αναβαθμίσεις.

Άλλα εμβληματικά έργα

Με στόχο την αναβάθμιση και τον μετασχηματισμό των δεξιοτήτων (upskilling και reskilling) των δημοσίων υπαλλήλων και σε εφαρμογή των ετήσιων σχεδίων ανάπτυξης, όπως προβλέπονται από τον ν.4940/2022, υλοποιήθηκαν κατά το έτος 2024 περίπου 100.000 επιμορφώσεις από το ΕΚΔΔΑ. Οι επιμορφώσεις κάλυψαν επίσης ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και καταρτίσεις στο πλαίσιο εθνικών στρατηγικών για την ισότητα των φύλων και την ισότιμη μεταχείριση, για τα

δικαιώματα των παιδιών και των ΑμεΑ και για τη διασφάλιση της ισότητας και των δικαιωμάτων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας.

Σημαντικό επίτευγμα κατά το έτος 2024 υπήρξε επίσης, η πλήρης παραγωγική λειτουργία του νέου πληροφοριακού συστήματος των ΚΕΠ, το οποίο προσφέρει διαλειτουργικότητα με το σύνολο των φορέων της Διοίκησης, επιταχύνοντας και απλουστεύοντας τις διοικητικές διαδικασίες για πολίτες, επιχειρήσεις και δημόσιους υπαλλήλους.

Με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και τη βελτίωση της λειτουργίας των Οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) και σε υλοποίηση του ν.4873/2021, καθώς και σχετικών συστάσεων διεθνών οργανισμών (GRECO και Ε.Ε.) δημιουργήθηκαν και τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών τα Μητρώα «Δημόσια Βάση Δεδομένων» και «Ειδικό Μητρώο για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών». Στο πρώτο μητρώο έχουν ήδη εγγραφεί 832 Ο.Κοι.Π., ενώ στο δεύτερο 649 (ημερομηνία άντλησης στοιχείων 3.12.2024). Ταυτόχρονα έχουν ήδη δρομολογηθεί όλες οι απαραίτητες ενέργειες για τη λειτουργική διασύνδεση των επιμέρους υφιστάμενων ή προς ανάπτυξη μητρώων Οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π) και κοινωφελών φορέων που τηρούν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης με τα προαναφερόμενα μητρώα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επιπλέον των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με την από 19.4.2024 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, του ΤΑΙΠΕΔ και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης προχώρησαν οι αναγκαίες παρεμβάσεις για την ταχεία υλοποίηση του Έργου της αναβάθμισης του οδικού Συνοριακού Σταθμού Κήπων της Π.Ε. Έβρου, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες συνθήκες ουσιαστικής βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και η πλήρης συμμόρφωση της Χώρας με τους σχετικούς ενωσιακούς κανονισμούς που ρυθμίζουν τη διασυνοριακή μεταφορά προσώπων και εμπορευμάτων.

Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε επίσης, η ανάθεση με σύμβαση στο Υπερταμείο (ΤΑΙΠΕΔ) των προπαρασκευαστικών ενεργειών για το έργο της ανάπλασης της ΔΕΘ-HELEXPO, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες για τη δημιουργία του τεχνολογικού πάρκου 4ης γενιάς ThessINTEC στη Θεσσαλονίκη.

Σύνοψη

Οι δράσεις και τα έργα που δρομολογήθηκαν και υλοποιήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών το 2024, κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα της Δημόσιας Διοίκησης με γνώμονα τη δημιουργία ενός φιλικού, αποτελεσματικού, λειτουργικού και αποδοτικού προς τον πολίτη Δημοσίου Τομέα. Η θεσμική, αλλά και οικονομική ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτέλεσε, επίσης, ένα σημαντικό εργαλείο για τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών. Ταυτόχρονα, ο εκσυγχρονισμός της εκλογικής διαδικασίας μέσω της επιστολικής ψήφου, είχε ως αποτέλεσμα

την περαιτέρω διευκόλυνση της συμμετοχής των πολιτών στην πολιτική ζωή, ενισχύοντας τους δημοκρατικούς θεσμούς και προωθώντας τη συμπερίληψη όλων στη διαμόρφωση των πολιτικών αποφάσεων.

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (ΥΠΑΙΘΑ) έχει προχωρήσει σε ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, με βάση τις θεμελιώδεις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων για εκπαίδευση, κατάρτιση και παροχή ίσων ευκαιριών στους μαθητές/ σπουδαστές/ φοιτητές ολόκληρης της χώρας.

Στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή, εγκαινιάστηκαν δύο καινοτομίες, το «ψηφιακό φροντιστήριο» και η σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία για απομακρυσμένες σχολικές μονάδες. Αξιοσημείωτη, επιπλέον, ήταν η έναρξη του Προγράμματος Συνεργασίας με τον ΟΟΣΑ για τη βελτίωση των επιδόσεων των Ελλήνων μαθητών στους δείκτες PISA. Επεκτάθηκε, επίσης, το δίκτυο των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, υλοποιήθηκε η αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων, ενώ προχώρησε η ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, ο ν. 5094/2024 έφερε αξιοσημείωτες αλλαγές, με στόχο την ενίσχυση και περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ). Έμφαση δόθηκε στο πλαίσιο λειτουργίας στην Ελλάδα παραρτημάτων αλλοδαπών μητρικών ιδρυμάτων υπό τη μορφή Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΝΠΠΕ), με τη ρύθμιση της αδειοδότησης εγκατάστασης και λειτουργίας τους, κατά τρόπο σύμφωνο με τον συνταγματικό προορισμό της ανώτατης εκπαίδευσης.

Στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης, το 2024, εφαρμόστηκαν οι βασικές προτεραιότητες του ν. 4763/2020, με στόχο την ενίσχυση της σύνδεσης με την αγορά εργασίας. Με την ψήφιση του ν. 5082/2024, επιτυγχάνεται η περαιτέρω ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΣΕΕΚ), μέσω της διεύρυνσης της συνεργασίας μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Τέλος, ο τομέας Αθλητισμού εφάρμοσε σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, ιδίως ως προς την καταπολέμηση της αθλητικής βίας (ν. 5085/2024), την καταπολέμηση του ντόπινγκ, την προώθηση του Ολυμπισμού και Παραολυμπισμού (πρόγραμμα «Δημήτριος Βικέλας»), τον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων και την εφαρμογή της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-KOUROS, που αποτελεί σημαντικό βήμα για τη χρηστή διακυβέρνηση και διαφάνεια στον Αθλητισμό.

Μεταρρυθμίσεις

Στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή, η σχολική χρονιά 2024-25 ξεκίνησε με 11 αλλαγές σε όλες τις βαθμίδες της σχολικής εκπαίδευσης: Ψηφιακό Φροντιστήριο (στο πρώτο πιλοτικό μάθημα της Γ΄ Λυκείου συνδέθηκαν πάνω από 4.000 μαθητές από όλη τη χώρα), Αυτόνομες Τάξεις, αριθμός ρεκόρ σε διορισμούς νέων εκπαιδευτικών, διαδραστικά συστήματα μάθησης, εφαρμογή e-parents, πλατφόρμα stop-bullying.gov.gr, νέος κανονισμός λειτουργίας σχολείων, δράσεις ενεργού πολίτη, σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός, πιστοποιητικό πληροφορικής, λογοτεχνία.

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, με την ψήφιση του ν. 5094/2024, θεσμοθετήθηκε η περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας των ΑΕΙ μέσω της ενίσχυσης του αυτοδιοίκητου, της οικονομικής και της διοικητικής αυτοτέλειας, της εξωστρέφειας και της προώθησης του ψηφιακού μετασχηματισμού. Επίσης, περιλαμβάνονται διατάξεις για την ανάπτυξη του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ), με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, καθώς επίσης εκσυγχρονίζει το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), με σεβασμό στην ιδιαιτερότητάς του.

Στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης, ο ν. 5082/2024 διευρύνει τη συνεργασία μεταξύ της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, με στόχο τη βέλτιστη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας. Ακόμη, ολοκληρώθηκε η παράδοση των οδηγών κατάρτισης για τις 124 εγκεκριμένες και νέες ειδικότητες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ), και η υλοποίηση πλαισίου αξιολόγησης των ΣΑΕΚ μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Αξίζει ειδική αναφορά στην ίδρυση δύο (2) νέων Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ), και στην έναρξη νέου κύκλου μαθητείας 2024-25 με σημαντική αύξηση στη διάθεση θέσεων.

Στον Αθλητισμό, έγινε η πρώτη ολοκληρωμένη παρέμβαση ψηφιακού μετασχηματισμού μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-KOUROS, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της διαφάνειας και της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό. Επίσης, ξεκίνησαν στοχευμένες παρεμβάσεις για το εμβληματικό έργο της πλήρους κωδικοποίησης της αθλητικής νομοθεσίας, με τη σύμπραξη του ΕΚΠΑ.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, καταγράφονται οι θετικές επιδόσεις του ΥΠΑΙΘΑ αναφορικά με την ικανοποίηση των απαιτήσεων του οροσήμου 147 (16289) που συνδέεται με τα υποέργα «Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας» και «Πανεπιστήμια Αριστείας». Ομαλά υλοποιούνται και λοιπά έργα χρηματοδότησης ΤΑΑ για τη Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και την

καινοτομία, για την ενίσχυση των ερευνητικών επιδόσεων και της εξωστρέφειας των ελληνικών πανεπιστημίων. Πιο αναλυτικά, στην κατεύθυνση προσέλκυσης ειδικευμένου και διακεκριμένου ακαδημαϊκού προσωπικού και ερευνητών για το έργο «Επισκέπτες – Καθηγητές», το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης ανέρχεται σε 58. Σε ό,τι αφορά τα «Βιομηχανικά Διδακτορικά», με την αρ. 6085/30-10-2024 υπουργική απόφαση, το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων ανέρχεται σε 49. Για την δράση «Εμπιστοσύνη στα αστέρια», έχει ολοκληρωθεί η κατάθεση των προτάσεων.

Στον τομέα του Αθλητισμού, για τα έργα στο ΟΑΚΑ «Σύμβαση παροχής υπηρεσιών τεχνικής επιθεώρησης και προετοιμασίας καθαίρεσης των πολυκαρβονικών φύλλων επικάλυψης του Κεντρικού Σταδίου του ΟΑΚΑ» και «Καθαίρεση πολυκαρβονικών φύλλων επικάλυψης του Κεντρικού Σταδίου του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών», έχουν ολοκληρωθεί εντός του 2024 οι προβλεπόμενες από την αρχική σύμβαση εργασίες.

Άλλα εμβληματικά έργα

Στη Σχολική Εκπαίδευση, η δράση «Ενισχυτική Διδασκαλία για παροχή υποστηρικτικού προγράμματος διδασκαλίας σε πανελληνίως εξεταζόμενα μαθήματα που δε διδάσκονται ενδοσχολικά» υλοποιείται έως 06/2027 μέσω του Προγράμματος “Ανθρώπινο Δυναμικό - Κοινωνική Συνοχή” (ΠΑΔΚΣ).

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, έχουν εκδοθεί προσκλήσεις για Δράσεις ενδυνάμωσης και προώθησης της ισότητας στα ΑΕΙ και για τη λειτουργία των Κέντρων Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΨΥΣΥ). Παράλληλα, έχει εκδοθεί πρόσκληση για την υποστήριξη και λειτουργία της Οργανωτικής Διάρθρωσης των ΑΕΙ, με στόχο τη διασφάλιση ενός βελτιωμένου οργανωτικού και λειτουργικού περιβάλλοντος, διευκολύνοντας παράλληλα τη συνεργασία των ΑΕΙ με την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ), για την αποτύπωση των στοιχείων προόδου.

Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση, ολοκληρώθηκε η εξειδίκευση στο ΠΑΔΚΣ 2021-2027 των έργων «Αναβάθμιση και επικαιροποίηση της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης εκπαιδευτών ενηλίκων ΕΕΚ&ΔΒΜ», «Αύξηση παρεχόμενων ειδικοτήτων Μεταλυκειακού Έτους-τάξης Μαθητείας και ανάπτυξη αντίστοιχων οδηγών Κατάρτισης», καθώς και Δράσεων για την περαιτέρω ενίσχυση και αναβάθμιση της Δια Βίου Μάθησης. Επιπρόσθετα, εντάχθηκαν στο ΠΑΔΚΣ 2021-2027 Πράξεις που αφορούν στη Μαθητεία Μεταλυκειακού έτους ΕΠΑΛ ΕΑΕΚ (εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης).

Σύνοψη

Το ΥΠΑΙΘΑ εφάρμοσε μεταρρυθμίσεις με θετικό κοινωνικό πρόσημο σε ολόκληρη την εκπαιδευτική πυραμίδα. Στον τομέα της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, το ΥΠΑΙΘΑ εισήγαγε μεταρρυθμίσεις που άπτονται της καθημερινής σχολικής

ζωής, όπως την απαγόρευση της χρήσης των κινητών, τον νέο κανονισμό στα σχολεία με την αυστηροποίηση των ποινών, την πλατφόρμα για τον σχολικό εκφοβισμό και την καμπάνια ευαισθητοποίησης του κοινού. Περαιτέρω πρωτοβουλίες είναι το νέο βιβλίο πληροφορικής, η ενίσχυση της φιλαναγνωσίας με την ανάγνωση ολόκληρων λογοτεχνικών έργων αντί αποσπασματικών κειμένων, και η εισαγωγή των δράσεων ενεργού πολίτη- εμβληματική δράση, καθώς η Ελλάδα γίνεται η πρώτη χώρα που εναρμονίζει το πρόγραμμα σπουδών της με τους 17 στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ. Σκοπός είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να εκπαιδευτούν στο ευ ζην, στη φροντίδα του περιβάλλοντος, στην κοινωνική ευθύνη και τη δημιουργική σκέψη. Μέσω των εργαστηρίων δεξιοτήτων, τα προγράμματα σπουδών εμπλουτίζονται με δράσεις για την αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού, την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ευθύνη και τη βοήθεια στους συμπολίτες μας, ενώ δίνεται έμφαση σε σχολικές ημέρες αφιερωμένες στη φιλοζωία, τον αθλητισμό, την ψυχική υγεία και άλλα.

Περαιτέρω, θετικά αποτελέσματα στην κοινωνία και την οικονομία αναμένονται από την επέκταση του ολόημερου σχολείου, την εισαγωγή του χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού, τα νέα Προγράμματα Σπουδών, τα προγράμματα επιμόρφωσης, την αξιολόγηση εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων, την επιλογή νέων στελεχών εκπαίδευσης, τον θεσμό του πολλαπλού βιβλίου, τις παρεμβάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυξημένες προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, η νέα νομοθετική πρωτοβουλία, ν. 5094/2024, ρυθμίζει τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης θέτοντας κριτήρια και όρους ποιότητας. Ειδικότερα, συμβάλλει στη διεύρυνση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών ευκαιριών στη χώρα μας κατά τρόπο συμβατό με την κοινωνική αποστολή της ανώτατης εκπαίδευσης, στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών στη χώρα, στην ανάσχεση της τάσης εκπατρισμού των νέων για σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού και στον επαναπατρισμό Ελλήνων ακαδημαϊκών και επιστημόνων για εργασία, συμβάλλοντας στη γενικότερη αύξηση των δεικτών οικονομικής ανάπτυξης μέσω του ανθρώπινου κεφαλαίου, νέων γνώσεων, ιδεών και τεχνολογιών που θα παραμείνουν στη χώρα.

Οι μεταρρυθμίσεις και τα εμβληματικά έργα στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) έχουν ήδη σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία, όπως αποδεικνύεται από την επίδοση σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς δείκτες και συνεισφέρουν στη βελτίωση της θέσης της χώρας σε δείκτες όπως το European Skills Index και οι στόχοι του European Education Area για το 2030. Ενισχύονται η αύξηση της απασχόλησης, η κοινωνική κινητικότητα, η ψηφιοποίηση (ΕΕΚ και ΕΟΠΠΕΠ) με στόχο τη διαφάνεια και την αποδοτικότητα και η σύνδεση με την αγορά, βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα.

Οι στρατηγικοί στόχοι του τομέα Αθλητισμού προσανατολίστηκαν στη βελτίωση της εικόνας της χώρας μας, βάσει διεθνώς αναγνωρισμένων δεικτών, στον τομέα καταπολέμησης της αθλητικής

βίας, με την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Σύμβασης Saint Denis, οι οποίες επέφεραν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία. Ο νέος ψηφιακός μετασχηματισμός του αθλητισμού μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-KOUROS εκσυγχρόνισε το σύστημα εγγραφής των αθλητικών σωματείων στο Μητρώο και συνέβαλε σημαντικά στη μείωση των διοικητικών βαρών.

Υπουργείο Υγείας

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Υγείας, κατά το 2024, προχώρησε στην υλοποίηση σημαντικών πρωτοβουλιών, θέτοντας σταθερά τις βάσεις για ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και ανθεκτικό σύστημα υγείας, με επίκεντρο τους λήπτες υπηρεσιών υγείας και τις ανάγκες τους. Με συνέπεια και προσήλωση, συνέχισε το έργο του για την υποστήριξη της δημόσιας υγείας, εφαρμόζοντας τομείς και μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στην οικοδόμηση ενός ισχυρού συστήματος υγείας, ικανό να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Προτάσσοντας την αξία της έγκαιρης και έγκυρης διάγνωσης και με στόχο τη θεμελίωση ενός νέου μοντέλου πρόληψης ασθενειών, το Υπουργείο συνέχισε με σταθερούς ρυθμούς την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης «Σ. Δοξιάδης». Στο πεδίο της πρωτογενούς πρόληψης, εξέχουσες σημασίας δράσεις αποτέλεσαν η έναρξη της Εθνικής Δράσης κατά της Παιδικής Παχυσαρκίας 2024-2026 και του Προγράμματος «Προαγωγή Υγείας Οικογένειας και Παιδιού», ενώ στο πεδίο της δευτερογενούς πρόληψης, η επέκταση του Προγράμματος «Φώφη Γεννηματά» σε γυναίκες ηλικίας 45-49 ετών και 70 -74 ετών, καθώς και η έναρξη των προγραμμάτων για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας και τον καρκίνο του παχέος εντέρου, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ», στοχεύουν στον έγκαιρο εντοπισμό των κυριότερων χρόνιων νοσημάτων, τα οποία θα μπορούσαν να καταστούν απειλητικά για τη ζωή. Στο ίδιο πλαίσιο, η υπογραφή της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ Υπουργείου και ΕΚΠΑ για την εκπόνηση του «Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον Καρκίνο» για την περίοδο 2024-2028, αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός στρατηγικού πλαισίου δράσης για την πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία του καρκίνου στην Ελλάδα.

Παράλληλα, το Υπουργείο Υγείας προωθώντας την καθιέρωση μιας ολιστικής προσέγγισης για τη φροντίδα των πολιτών, εστίασε στη συνολική αναδιοργάνωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, βασικό στοιχείο της οποίας αποτέλεσε η μεταρρύθμιση του Προσωπικού Ιατρού. Έτσι, με τον ν. 5127/2024 θεσπίστηκαν νομοθετικά μέτρα για την ενίσχυση του θεσμού με την ενσωμάτωση των αγροτικών ιατρών στο σύστημα των προσωπικών ιατρών, τη δημιουργία νέων θέσεων σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές με ελλείψεις προσωπικού και την παροχή κινήτρων για τους γιατρούς. Επιπλέον, δόθηκε η δυνατότητα σε ιδιώτες γενικούς γιατρούς και παθολόγους να ενταχθούν στο σύστημα προσωπικών γιατρών με ιδιωτική συμμετοχή από τους πολίτες. Στο πεδίο της φαρμακευτικής πολιτικής, η επιτυχής ολοκλήρωση του οροσήμου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σχετικά με τη μείωση του Clawback του 2022 κατά 50

εκατ. € σε σχέση με τα επίπεδα του 2020, είναι ένα αισιόδοξο μήνυμα που καταδεικνύει την επιτυχία των προσπαθειών του Υπουργείου για τον έλεγχο της φαρμακευτικής δαπάνης, μέσω της εφαρμογής συγκεκριμένων δράσεων και πολιτικών αποφάσεων, όπως η εντατικοποίηση της λειτουργίας της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Με τον ν. 5129/2024 για την Ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, μετασχηματίζεται ο τρόπος παροχής Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, με έμφαση στη μετατόπιση από την ασυλιακή περίθαλψη προς την κοινοτική φροντίδα και βασικούς πυλώνες τη διασφάλιση του θεραπευτικού συνεχούς, την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη με όρους αξιοπρέπειας και καταπολέμησης του στίγματος ψυχικής υγείας. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα βέλτιστα διεθνή δεδομένα, οργανώνεται και ο τομέας των εξαρτήσεων, με τη σύσταση Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων. Επιπρόσθετες σημαντικές παρεμβάσεις αποτελούν η σύσταση και λειτουργία της Ενιαίας Λίστας Χειρουργείων, η θεσμοθέτηση της διενέργειας χειρουργικών επεμβάσεων πέραν του τακτικού ωραρίου λειτουργίας των νοσοκομείων του ΕΣΥ, η έναρξη κατ'οίκον αποστολής φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις και σοβαρά νοσήματα, καθώς και η δυνατότητα άσκησης ιδιωτικού έργου των ιατρών και οδοντιάτρων του ΕΣΥ. Παράλληλα, στο όραμα του νέου ΕΣΥ, ξεχωριστή θέση κατέχει και το ανθρώπινο δυναμικό και ιδίως η πλήρωση των θέσεων ευθύνης με στελέχη ικανά και προσοντούχα, ώστε να υλοποιήσουν τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις του κυβερνητικού προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής των νέων Διοικητών και Υποδιοικητών των Υγειονομικών Περιφερειών της χώρας, κατ'εφαρμογή της νέας διαδικασίας που έθεσε ο ν. 5062/2023 για την επιλογή διοικήσεων του δημόσιου τομέα.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το 2024 συνεχίστηκε η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ψυχική Υγεία 2021-2030 και επετεύχθη ο στόχος του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την ίδρυση και λειτουργία 106 νέων Στεγαστικών και Κοινοτικών Μονάδων Ψυχικής Υγείας. Επίσης, διασφαλίστηκε η συνέχεια της λειτουργίας της «Εθνικής Γραμμής Ψυχολογικής Υποστήριξης 10306», η οποία παρέχει υπηρεσίες δωρεάν με εξειδικευμένους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ενώ ταυτόχρονα προβλέφθηκε και η επέκτασή της με την προσθήκη της Ψυχολογικής Υποστήριξης για ζητήματα Βίας και Επιθετικότητας για παιδιά και εφήβους. Επιπρόσθετα, στον τομέα των εξαρτήσεων ξεκίνησε η λειτουργία του Κινητού Χώρου Εποπτευόμενης Χρήσης με ταυτόχρονη υλοποίηση δράσεων streetwork.

Στο πεδίο της δευτεροβάθμιας φροντίδας, η εκκίνηση των 37.000 δωρεάν απογευματινών χειρουργείων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εξυπηρετεί έναν διττό στόχο: αφενός τη μείωση του χρόνου αναμονής των ασθενών, αφετέρου την αποσυμφόρηση της λίστας χειρουργείων. Παράλληλα, η έναρξη του καινοτόμου προγράμματος «ΟΙΚΟΘΕΝ» συνιστά σημαντική εξέλιξη για την υποστήριξη των ογκολογικών ασθενών. Τέλος, με σταθερούς ρυθμούς συνεχίστηκαν τα έργα για την κτιριακή αναβάθμιση δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Νοσοκομείων, ενώ σημαίνουσα εξέλιξη αποτελεί η σύμβαση για την ανακαίνιση του ιστορικού κτηρίου «Σπηλιοπούλειο», που βρίσκεται στον χώρο των εγκαταστάσεων του ΓΝΝΘΑ «Η Σωτηρία» για να στεγάσει την έδρα του ΟΔΙΠΥ, οργανισμού που έχει ως έργο τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Άλλα εμβληματικά έργα

Η κατασκευή τριών υπερσύγχρονων Νοσοκομείων στην Κομοτηνή, στη Θεσσαλονίκη και στη Σπάρτη, που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Υγεία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος και θα λειτουργήσουν ως σύγχρονα, δημόσια νοσοκομεία διεθνών προδιαγραφών, φέρει ισχυρά θετικό αποτύπωμα στις περιοχές της περιφέρειας, παρέχοντας ισότιμη και ποιοτική υγειονομική περίθαλψη για όλους τους πολίτες. Στο ίδιο πλαίσιο, η έγκριση κατασκευής νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου στη Θεσσαλονίκη, μέσω ΣΔΙΤ, συνιστά σημαντική εξέλιξη για τη βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των ογκολογικών ασθενών στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας. Σημαντικές υπήρξαν και οι παρεμβάσεις στο ανθρώπινο δυναμικό. Το 2024 το Εθνικό Σύστημα Υγείας ενισχύθηκε με ανθρώπινο δυναμικό (ιατρονοσηλευτικό και λοιπό), ενώ έμφαση δόθηκε στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του υγειονομικού προσωπικού. Ιδιαίτερης σημασίας υπήρξε η εκπαίδευση και πιστοποίηση εκατοντάδων ιατρών και νοσηλευτών των ΤΕΠ στη διαχείριση επειγουσών καταστάσεων, με τους εκπαιδευτικούς κύκλους του προγράμματος να συνεχίζονται και το επόμενο έτος, ενώ στο πλαίσιο του Προγράμματος για την Πρόληψη και τον Έλεγχο των νοσοκομειακών λοιμώξεων και της μικροβιακής αντοχής (GRIPP-SNF), επιτεύχθηκε μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων στα νοσοκομεία εφαρμογής του προγράμματος κατά 35%, θέτοντας τις βάσεις για νέους εκπαιδευτικούς κύκλους και επέκταση των παρεμβάσεων και σε άλλα νοσοκομεία, ενισχύοντας τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας. Συμπληρωματικά, με πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, δημιουργήθηκαν πέντε Εξειδικευμένα Γραφεία Υποστηριζόμενης Απασχόλησης από τους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (ΚοιΣΠΕ), με σκοπό την εργασιακή ένταξη και διατήρηση της εργασίας στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, των ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα και άλλες ευαλωτότητες.

Σύνοψη

Το Υπουργείο Υγείας κατά το 2024 προέβη σε σημαντικές παρεμβάσεις που κάλυψαν κρίσιμους τομείς του συστήματος υγείας, εστιάζοντας στη θεμελίωση ενός ισχυρού συστήματος υγείας,

που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών και θα προάγει τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού. Σε πλήρη εναρμόνιση με τους κυβερνητικούς στόχους, πραγματοποιήθηκε αξιόλογο έργο σε τομείς όπως: η ενίσχυση των υποδομών, η ενδυνάμωση του τομέα υγείας μέσω της στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό, η προώθηση της πρόληψης και της υγειονομικής εκπαίδευσης, η ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου για την υποστήριξη αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, η υιοθέτηση καλών πρακτικών για την επίλυση δυσλειτουργιών σε κρίσιμους τομείς, καθώς και η εφαρμογή μέτρων εξορθολογισμού των δαπανών, με σκοπό τη δημιουργία ενός συστήματος υγείας με προστιθέμενη αξία για όλους τους πολίτες.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση και διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία των δικαιωμάτων και της ασφάλειας όλων των πολιτών. Παράλληλα, στο πλαίσιο υιοθέτησης μιας ολοκληρωμένης σωφρονιστικής πολιτικής, αναλαμβάνει δράσεις επανένταξης των ατόμων που έχουν καταδικαστεί για παραβατική συμπεριφορά. Κατά το έτος αναφοράς, το Υπουργείο προτεραιοποίησε τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανόδου ακραίων πολιτικών ή κοινωνικών ομάδων, του οργανωμένου εγκλήματος, της εκδήλωσης εγκληματικών ή αντικοινωνικών συμπεριφορών, της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων που διαταράσσουν την αρμονική συνύπαρξη των πολιτών.

Μεταρρυθμίσεις

Σημαντικό βήμα στη διαρκή μάχη της πολιτείας κατά του οργανωμένου εγκλήματος αποτέλεσε η σύσταση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος (εφεξής ΔΑΟΕ) με το π.δ. 29/2024 (Α'88), που λειτούργησε για πρώτη φορά στη χώρα μας. Πρόκειται για μία εξειδικευμένη Υπηρεσία με αποκλειστικό αντικείμενο την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος και των νέων εξελιγμένων μορφών εγκληματικότητας, κατά τρόπο ενιαίο και υπό τον έλεγχο μίας Κεντρικής Αρχής.

Υψηλής σημασίας μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία, με στόχο τον βέλτιστο και αποτελεσματικό χειρισμό των υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας, αποτέλεσε η ίδρυση και λειτουργία των 45 νέων Γραφείων Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας, καθώς επίσης, η δημιουργία και εξασφάλιση χώρων βραχυχρόνιας ασφαλούς διαμονής θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας (safehouses). Προς τον ίδιο σκοπό, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 5090/2024, ο οποίος αφορά στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, καταρτίστηκε σύντομος Οδηγός χειρισμού υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, που διατέθηκε στο ευρύ κοινό με σκοπό την πληρέστερη ενημέρωση, για τα δικαιώματα των θυμάτων και τις διαδικασίες που έπονται της υποβολής της καταγγελίας. Παράλληλα, η χρήση νέων τεχνολογιών διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην καταγγελία περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και στη λήψη άμεσης αστυνομικής βοήθειας σε περίπτωση κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό, το εργαλείο «Panic Button», που λειτούργησε αρχικά πιλοτικά στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη, επεκτάθηκε στη συνέχεια πανελλαδικά, παρέχοντας άμεση και συνεχή παροχή υπηρεσιών ασφαλείας προς τα θύματα.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο διαχείρισης της νεανικής παραβατικότητας, καθώς και της πρόληψης θυματοποίησης των ανηλίκων, δημιουργήθηκε τηλεφωνική γραμμή με 5ψήφιο κωδικό κλήσης

πανελλαδικής εμβέλειας, η οποία διασφαλίζει, πέραν των άλλων, την ενιαία και κεντροκοποιημένη διαχείριση των καταγγελιών που αφορούν σε διαφορετικές μορφές παραβατικότητας ή κακοποίησης ανηλίκων και τη λήψη στοχευμένων μέτρων για την προστασία τους. Παράλληλα με στόχο την ενημέρωση παιδιών και νέων για την προστασία τους από διάφορες μορφές βίας και κακοποίησης, δημιουργήθηκε η καινοτόμος εφαρμογή «SAFE.YOUth», η οποία περιλαμβάνει ενημερωτικό υλικό και τέσσερα εργαλεία καταγγελίας, ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών και την κατάσταση που αντιμετωπίζουν.

Στον τομέα της σωφρονιστικής πολιτικής, με την τροποποίηση του χαρακτηρισμού συγκεκριμένων Γενικών Σωφρονιστικών Καταστημάτων σε Ειδικά Σωφρονιστικά Καταστήματα για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικά εγκλήματα, επιτεύχθηκε η ορθολογικότερη κατανομή των κρατουμένων με στόχο την ουσιαστικότερη προετοιμασία για την επανένταξή τους, καθώς και η διασφάλιση του κατάλληλου επιπέδου ασφαλείας προσωπικού. Παράλληλα, δεδομένου ότι η πρόσβαση των κρατουμένων στην εκπαίδευση αποδεδειγμένα συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη του πλέον σημαντικού στόχου κάθε σωφρονιστικού συστήματος, που είναι μεταξύ άλλων, η μείωση της υποτροπής και η κοινωνική επανένταξη, το τρέχον έτος επεκτάθηκε το δίκτυο εκπαιδευτικών δομών εντός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, με την ίδρυση συνολικά δεκατριών (13) δημοτικών σχολείων.

Η visa express για Τούρκους πολίτες αποτέλεσε επίσης σημαντικό μέτρο που ανακοινώθηκε από την Ελλάδα, στο πλαίσιο και των πρωτοβουλιών που ελήφθησαν κατά το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας Ελλάδας – Τουρκίας. Η πιλοτική (από 30 Μαρτίου 2024) και ακολούθως η πλήρης εφαρμογή του προγράμματος για τη χορήγηση θεωρήσεων εισόδου σε Τούρκους πολίτες για το έτος 2024, στοχεύει στην ενδυνάμωση του τουριστικού ρεύματος προς τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Τέλος, με σκοπό τη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και την ταχύτερη απονομή της πειθαρχικής δικαιοσύνης, εκδόθηκε το ΠΔ 61/2024 για τον εκσυγχρονισμό και την αναμόρφωση του Πειθαρχικού Δικαίου του Αστυνομικού Προσωπικού.

Εμβληματικά έργα

Το Υπουργείο προχώρησε επίσης στην υλοποίηση σημαντικών έργων, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των συνόρων. Η κατασκευή και επέκταση του τεχνητού εμποδίου στον Έβρο, λειτουργεί ως φυσικό φράγμα κατά της παράνομης εισόδου, ενώ παράλληλα διευκολύνει και ενισχύει την επιτήρηση των συνόρων. Στο πλαίσιο αυτό, οι εργασίες επέκτασης του Τεχνητού Εμποδίου κατά 35 χλμ και των συνοδών έργων (κτιριακές εγκαταστάσεις, παρατηρητήρια κτλ) από Ψαθάδες μέχρι την Κορνοφωλιά Έβρου, υλοποιήθηκαν στο μεγαλύτερο βαθμό, εντός του έτους 2024. Παράλληλα, ανανεώθηκε η ετήσια θητεία 1.489 Συνοριακών Φυλάκων Ορισμένου Χρόνου, ενώ κομβικός υπήρξε ο ρόλος της αναβάθμισης των τεχνολογικών υποδομών για την επιτήρηση των συνόρων και την ασφάλεια της χώρας, με την εκπόνηση σεναρίων απειλών

PROTEction DOME for public spaces against rogue drones (PROTECDOME). Σε αυτά περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη σεναρίων απειλών μη επανδρωμένων εναέριων συστημάτων, μεθοδολογιών ανάλυσης κινδύνου δημοσίων χώρων, ευπάθειας των απειλών αυτών, καθώς και ασκήσεις πεδίου.

Περαιτέρω, προτεραιοποιήθηκε η αύξηση του επιπέδου ασφάλειας των 25 κρατικών αερολιμένων της χώρας, όπου με βάση τη διαφορετική κατάσταση και τις ανάγκες ασφαλείας κάθε αερολιμένα εκπονήθηκαν τα τοπικά επιχειρησιακά σχέδια και πραγματοποιήθηκε προσομοίωση σεναρίων. Επιπροσθέτως, με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας έκδοσης διαβατηρίων, η οποία εκκίνησε το έτος 2024 και συνεχίζεται το 2025, απλουστεύεται η διοικητική διαδικασία, εξελίφονται δυσλειτουργίες και καθυστερήσεις, εξυπηρετούνται ταχύτερα οι πολίτες, ενώ ταυτόχρονα εξοικονομείται χρόνος και κόστος. Ταυτόχρονα, με την αναβάθμιση εκτυπωτικού συστήματος εγγράφων ασφαλείας, επιχειρείται η έναρξη έκδοσης αναβαθμισμένων εγγράφων ασφαλείας με σύγχρονα και ισχυρά χαρακτηριστικά ασφαλείας για την προστασία τους από την πλαστογράφηση.

Στη σύγχρονη εποχή όπου η τεχνολογία διαδραματίζει κομβικό ρόλο, η πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, τέθηκε επίσης σε προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις τόσο στη χρήση του νεοαποκτηθέντος εργαλείου ανάλυσης κρυπτονομισμάτων για τη διερεύνηση κυβερνοεγκλημάτων, όσο και στον τομέα της ψηφιακής διερεύνησης εγκλημάτων μέσω του ECTEG (European Cybercrime Training and Education Group). Παράλληλα από τις αρχές του έτους πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον 800 ομιλίες και διαλέξεις σε σχολεία και φορείς, ενώ στην ιστοσελίδα www.cyberalert.gr προστίθεται σε συνεχή βάση νέο ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό. Στην ίδια κατεύθυνση, η λειτουργία ψηφιακής βάσης δεδομένων πορνογραφίας ανηλίκων και η διαλειτουργικότητά της με τη βάση δεδομένων της Διεθνούς Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιού (ICSE), αποτέλεσε έργο καίριας σημασίας, το οποίο επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων σε εξειδικευμένους ερευνητές από περισσότερες από 68 χώρες, διασυνδέοντας θύματα, κακοποιούς και τοποθεσίες.

Εμβληματικό έργο που στοχεύει στην επιχειρησιακή αναβάθμιση των ενεργειών της Ελληνικής Αστυνομίας στην κατεύθυνση της καταπολέμησης της οπαδικής βίας και της απρόσκοπτης διεξαγωγής αθλητικών συναντήσεων, αποτέλεσε η εκπόνηση Ειδικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για την διαχείριση Εθνικών και Διεθνών Αθλητικών Συναντήσεων με την κωδική ονομασία «Καλλιπάτειρα». Σκοπός του Σχεδίου είναι η ρύθμιση οργανωτικών και επιχειρησιακών θεμάτων που αφορούν στη διαχείριση εκ μέρους της Ελληνικής Αστυνομίας των εθνικών και διεθνών αθλητικών συναντήσεων και η διασφάλιση της ομαλής και ασφαλούς διεξαγωγής τους, ενώ με στόχο την ενίσχυση της επιχειρησιακής επάρκειας του εμπλεκόμενου αστυνομικού προσωπικού, πραγματοποιήθηκε η διεξαγωγή άσκησης επί χάρτου, εντός του έτους 2024.

Στον τομέα της σωφρονιστικής πολιτικής, τέλος, τα πλέον εμβληματικά έργα αφορούν στην επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο, με στόχο την κοινωνική επανένταξη και τη διενέργεια

προμηθειών σε κρίσιμους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, η εκπαίδευση σε γονεϊκές δεξιότητες (έργο NESTOR) και η συνεργασία με τον οργανισμό "Νέα Γεωργία-Νέα Γενιά", η οποία δίνει σε κρατούμενους των αγροτικών φυλακών της χώρας τη δυνατότητα να αποκτήσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή και τις αρχές της αναγεννητικής γεωργίας προτεραιοποιήθηκαν, αποδεικνύοντας εμπράκτως τη μέριμνα της Πολιτείας για την επιτυχή προσαρμογή των κρατουμένων στο κοινωνικό τους περιβάλλον και την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Παράλληλα, η ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανανέωση του παλαιού στόλου των οχημάτων στα Σωφρονιστικά Καταστήματα, αποτελεί μια σημαντική πρωτοβουλία που θα έχει θετικές επιπτώσεις τόσο στην ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα, όσο και στη γενικότερη λειτουργία των σωφρονιστικών δομών.

Σύνοψη

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έχοντας αναλάβει το κρίσιμο έργο της ταυτόχρονης διασφάλισης της δημόσιας ασφάλειας και της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών, υλοποίησε σειρά έργων και μεταρρυθμίσεων με επίκεντρο την αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας. Από τις ψηφιακές εφαρμογές για την καταγγελία περιστατικών διαπροσωπικής βίας και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων με στόχο τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, έως την ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων, των αερολιμένων και του κυβερνοχώρου, το Υπουργείο συνδράμει στην περαιτέρω εδραίωση του ρόλου της Ελλάδος ως ισχυρού και σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Εισαγωγή

Το 2024 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο για το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, με την υλοποίηση έργων που εστίασαν στις υποδομές, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση, την ενίσχυση περιβαλλοντικά φιλικών τρόπων μετακίνησης και την επέκταση των ψηφιακών υπηρεσιών. Στόχος όλων αυτών ήταν η διαμόρφωση μιας σύγχρονης, παραγωγικής, ισχυρής και ανταγωνιστικής Ελλάδας.

Στον τομέα των Υποδομών, ο κεντρικός στόχος του Υπουργείου είναι ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των υποδομών, με απόλυτη προτεραιότητα τη διασφάλιση της ασφάλειας και τη βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών.

Στον τομέα των Μεταφορών, οι μεταρρυθμίσεις και τα έργα στοχεύουν στη στήριξη και την αναβάθμιση των μεταφορικών μέσων, των συγκοινωνιών και της κινητικότητας. Βασικοί άξονες της πολιτικής είναι η ασφάλεια, η βιωσιμότητα, η περιβαλλοντική ουδετερότητα, η διαφάνεια, η προσβασιμότητα, η κοινωνική συνοχή και ο ψηφιακός μετασχηματισμός.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον τομέα των σιδηροδρόμων, προωθείται η «Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα» που αφορά στην αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου, των διαδικασιών και των οργανισμών των φορέων σιδηροδρομικού τομέα ΟΣΕ-ΕΡΓΟΣΕ. Στο πλαίσιο αυτό δημιουργείται ένας νέος υπερ-φορέας με την ονομασία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδας Α.Ε.» μέσω της ψήφισης του σχετικού νόμου. Επίσης, το έργο «Ψηφιακό ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης χαρτοφυλακίου τεχνικών έργων και περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών», βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Ξεκίνησε η σύνταξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τις μεταφορές στο Λεκανοπέδιο με ορίζοντα 20ετίας, το οποίο υλοποιείται μέσω του έργου «Σύνταξη Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών Αττικής (ΣΣΜΑ) και του Προγράμματος Εφαρμογής του». Στο ίδιο πλαίσιο, ολοκληρώθηκε το έργο «Διασφάλιση παροχής Υπηρεσιών Επιβατικών Μεταφορών με αστικά λεωφορεία στις περιαστικές περιοχές του νομού Αττικής». Νέα μεταρρυθμιστικά έργα στις μεταφορές για το 2024 περιλαμβάνουν τον «Έλεγχο μικροσωματιδίων πετρελαιοκίνητων οχημάτων Euro 5, Euro 6, Euro V, Euro VI» και την «Έκδοση νομοθεσίας για συνεργεία Βαρέων Ηλεκτρικών Οχημάτων Υψηλής Τάσης».

Στον τομέα της Οδικής ασφάλειας, ιδιαίτερα σημαντική είναι η επεξεργασία νομοσχεδίου για την αναδιάρθρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.). Επιπλέον, έχουν ξεκινήσει τρία στρατηγικής σημασίας έργα: η «Θεσμοθέτηση του Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας», η «Σύσταση Εθνικού Παρατηρητηρίου Οδικής Ασφάλειας» και η «Υλοποίηση εθνικής επικοινωνιακής πολιτικής οδικής ασφάλειας».

Ολοκληρώθηκαν, επίσης, τα έργα «Θέση σε παραγωγική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Συμβούλων Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ΣΑΜΕΕ) για οδικές μεταφορές και διαμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου για την πλήρη αξιοποίησή του» και «Επικαιροποίηση της ύλης των εξετάσεων για οδικές μεταφορές ADR».

Έχει ήδη ολοκληρωθεί η «Αναμόρφωση της νομοθεσίας για την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων», ενώ το Δεκέμβριο 2024 αναμένεται η ολοκλήρωση του έργου «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποβολή των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)». Εντός Δεκεμβρίου 2024 προβλέπεται να ολοκληρωθεί το έργο «Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες για Αρχική Χορήγηση Άδειας Οδήγησης (κατηγορίας AM, A1, A2, A)».

Παράλληλα, ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου «Υλοποίηση των προβλέψεων του ν. 5054/2023 (Α'159) σχετικά με την εισαγωγή του Ψηφιακού Δελτίου Παράδοσης στις διεθνείς οδικές εμπορευματικές μεταφορές». Το έργο αυτό, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2025. Επιπλέον, ολοκληρώθηκε το έργο «Θεσμικό πλαίσιο για τη μεταβίβαση Επιβατικού ή Δίκυκλου ΙΧ μέσω ΚΕΠ», που ενσωματώνει σχετικές διαδικασίες του ΥΠΟΜΕ στο δίκτυο των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών προωθεί έργα αποκατάστασης του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου της Κεντρικής Ελλάδας μετά τις καταστρεπτικές συνέπειες των καιρικών φαινομένων «DANIEL» & «ELIAS». Στο εμβληματικό έργο του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ), έχουν υπογραφεί συμβάσεις για τα δύο από τα τρία υποέργα. Για το υποέργο Χανιά-Ηράκλειο, η σύμβαση παραχώρησης αναμένεται να υπογραφεί το 2025, και το έργο εξελίσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό. Σημαντική πρόοδος σημειώνεται στα έργα για το Βόρειο τμήμα του αυτοκινητόδρομου Ε65 (Τρίκαλα-Εγνατία Οδός) και στην υλοποίηση παρεμβάσεων και εργασιών συμμόρφωσης κατά ΕΑΣΑ σε 13 περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας.

Όσον αφορά τα μεγάλα έργα σιδηροδρομικών υποδομών, για το έργο «Αναβάθμιση του προαστιακού σιδηροδρόμου στη Δυτική Αττική (Άνω Λιόσια - Μέγαρα)», έχουν ξεκινήσει οι εργασίες επιδομής του δικτύου, καθώς και η προκήρυξη διαγωνισμού για τον «Ψηφιακό Μετασχηματισμό του ΟΣΕ».

Στην κατεύθυνση υιοθέτησης περιβαλλοντικά φιλικότερων τρόπων αστικής μετακίνησης, παραδόθηκαν τον Ιούνιο 2024 σε κυκλοφορία 250 νέα ηλεκτρικά λεωφορεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Πρόσδος υπάρχει και στα προγράμματα επιδότησης «Φορτίζω παντού» και «Πράσινα Ταξί» τα οποία αποτελούν υποέργα του εμβληματικού έργου «Ηλεκτροκίνηση» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ).

Άλλα εμβληματικά έργα

Το εμβληματικό έργο της βασικής γραμμής του μετρό Θεσσαλονίκης, παραδόθηκε στο επιβατικό κοινό στις 30 Νοεμβρίου 2024 από τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Τον Απρίλιο 2024 αποδόθηκε στην κυκλοφορία το Νότιο Τμήμα του αυτοκινητόδρομου Ε65, καθώς και ένα τμήμα του Βορείου, και πλέον ο Ε65 είναι λειτουργικός ενιαίος από τη Λαμία έως και την Καλαμπάκα. Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται και οι εργασίες για την ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Πύργος. Στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, παραδόθηκε στην κυκλοφορία στις αρχές του 2024 ο αυτοκινητόδρομος Άκτιο – Αμβρακία, ενώ η οδική σύνδεση Βόνιτσα – Λευκάδα βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο ολοκλήρωσης. Παράλληλα, σε εξέλιξη βρίσκονται δύο οδικά έργα ΣΔΙΤ, το εμβληματικό έργο Flyover της Θεσσαλονίκης και το έργο σύνδεσης της Καλαμάτας με την Πύλο και τη Μεθώνη. Το Δεκέμβριο του 2024 υπεγράφη η σύμβαση για το έργο Ιωάννινα-Κακαβιά στη Βόρεια Ελλάδα.

Υλοποιούνται έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, ύδρευσης και άρδευσης, όπως το έργο διευθέτησης στο ρέμα της Ραφήνας, τα αντιπλημμυρικά έργα στο Λασίθι Κρήτης και στις περιοχές Αμβρακίας, Αμφιλοχίας και Βάλτου στη Δυτική Ελλάδα, τα έργα υδροδότησης του νομού Αχαΐας από το φράγμα Πείρου-Παραπεύρου και τα έργα μεταφοράς και διανομής νερού άρδευσης από δίκτυα Αναβάλου στο Δήμο Ερμιονίδας στην Αργολίδα.

Στην κατεύθυνση αναβάθμισης των αστικών συγκοινωνιών της Αθήνας ολοκληρώθηκε το έργο της αυτόματης συλλογής κομίστρου της Γραμμής 3 του Μετρό και Τραμ προς Πειραιά, ενώ προχωρά η υλοποίηση ανέπαφων πληρωμών και η Α΄ φάση του διαγωνισμού για τις περιστατικές επιβατικές μεταφορές με λεωφορεία στη Θεσσαλονίκη.

Στην Αθήνα, προχωρά η κατασκευή της Γραμμής 4 του μετρό και η επέκταση του αμαξοστασίου στο Ελληνικό για το TRAM. Αναβαθμίζεται το δίκτυο του TRAM και προχωρά η προμήθεια 300 νέων λεωφορείων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Ξεκίνησε ο Γ΄ κύκλος της δράσης «Κινούμαι Ηλεκτρικά», που αφορά πρόγραμμα επιδότησης αγοράς ηλεκτρικών οχημάτων και φορτιστών και ολοκληρώθηκε το έργο προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας στην Ελλάδα μέσω των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)», το οποίο αποσκοπεί στην Προώθηση της Ηλεκτροκίνησης και των “πράσινων” μεταφορών στην Ελλάδα. Στο Καστέλι Κρήτης, συνεχίζεται το έργο του νέου αεροδρομίου.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, οι μεταρρυθμίσεις και τα έργα που ολοκληρώθηκαν το 2024 στους τομείς των υποδομών και μεταφορών ενίσχυσαν την κυκλοφοριακή ικανότητα, την ασφάλεια και τη βιώσιμη αστική κινητικότητα. Επιπλέον, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην κινητικότητα των ατόμων με αναπηρία, ευθυγραμμιζόμενες πλήρως με τις αντίστοιχες πολιτικές ευρωπαϊκών κρατών που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προώθησε σημαντικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις και πέτυχε κρίσιμα ορόσημα για την εξέλιξη και ολοκλήρωση εμβληματικών έργων, που εστιάζουν στην ανάπτυξη υποδομών και δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, στην ενίσχυση διαφοροποιημένων πηγών ενεργειακής τροφοδοσίας για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, στη βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης και αποδοτικότητας, στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, στη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα και στη μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια και στην προώθηση διεθνών ενεργειακών διασυνδέσεων. Παράλληλα, ξεκίνησε το πρόγραμμα πρόληψης πυρκαγιών και διαχείρισης της βιομάζας (Παραγωγικό Δάσος) και έγιναν προσλήψεις του αναγκαίου προσωπικού για τη στελέχωση των δασικών υπηρεσιών. Λήφθηκαν σημαντικά μέτρα για την ορθολογικότερη διαχείριση των υδατικών πόρων και την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και συνεχίστηκαν οι παρεμβάσεις της χωροταξικής και πολεοδομικής μεταρρύθμισης. Τέλος, στον τομέα της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων διαμορφώθηκε το νομικό πλαίσιο για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισής τους και συνεχίστηκαν οι δράσεις ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών για την επεξεργασία αστικών αποβλήτων και τη διαχείριση των αστικών λυμάτων.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του RePowerEU δημοσιεύτηκε το θεσμικό πλαίσιο για την αυτοκατανάλωση και την εγκατάσταση μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους ή νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ΑΠΕ. Τέθηκαν σε λειτουργία οι δύο θεματικοί κλάδοι της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Με τη μεταρρύθμιση για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ειδικού λογαριασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΛΑΠΕ) υπερκαλύφθηκε ο στόχος των 2 GW εγκατεστημένης ισχύος από νέες ΑΠΕ.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Κυρώθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ) το αναθεωρημένο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Υπογράφηκε η τριμερής σύμβαση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Υπουργείου για την ενεργοποίηση του Ταμείου Απανθρακοποίησης Νησιών. Θεσπίστηκε το πρόγραμμα ΑΠΟΛΛΩΝ για την ελαχιστοποίηση του ενεργειακού κόστους για τα ευάλωτα νοικοκυριά και την κάλυψη

της κατανάλωσης σε ΟΤΑ, ΔΕΥΑ, ΓΟΕΒ/ΤΟΕΒ. Σε τελικό στάδιο βρίσκεται η συγκρότηση του ΔΣ του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, ως ενιαίου φορέα άσκησης πολιτικής για την προστασία και τη διαχείριση των υδάτων στη Θεσσαλία. Επίσης, είναι σε εξέλιξη οι μελέτες για την οριοθέτηση των δύο νέων θαλάσσιων εθνικών πάρκων, στο Αιγαίο και το Ιόνιο. Ολοκληρώνεται το έργο της Κωδικοποίησης της Δασικής Νομοθεσίας και εκδόθηκαν αποφάσεις και εγκύκλιοι ρύθμισης και απαγόρευσης θήρας για την προστασία των ειδών της άγριας ζωής. Με τα άρθρα 3 - 24 του ν. 5151/2024 (Α' 173) εκσυγχρονίστηκε το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης αποβλήτων και εκπονήθηκε το Εθνικό Σχέδιο Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ). Θεσπίστηκε Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού για τα γεωργικά πλαστικά και καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις όλων των εμπλεκόμενων μερών για την εφαρμογή του συστήματος επιστροφής εγγύησης (DRS) για τις συσκευασίες ποτών από πλαστικό και μέταλλα. Εκσυγχρονίζεται η νομοθεσία για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και συνεχίζεται η πρωτοβουλία Greco Islands.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του RePowerEU εντός του 2024 δημοσιεύτηκαν οι προσκλήσεις για τα εξής προγράμματα: α) ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών (Εξοικονομώ 2024) β) ενεργειακή ανακαίνιση δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων -μη κατοικιών (Ενεργειακή Αναβάθμιση Νηπιαγωγείων και Δημοτικών σχολείων «Αθηνά», Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Παιδικών Σταθμών «Φοίβος», Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων) γ) την εγκατάσταση αντλιών θερμότητας και θερμοσίφωνων σε οικίες και δ) την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των Δ.Ε.Υ.Α. Το έργο των φωτοβολταϊκών συστημάτων για αυτοκατανάλωση σε κτίρια κατοικιών και στο γεωργικό τομέα βρίσκεται ήδη σε φάση υλοποίησης. Συνεχίζονται τα Προγράμματα «Εξοικονομώ 2023» και «Εξοικονομώ - Ανακαινίζω για Νέους», ενώ ολοκληρώνεται το «Εξοικονομώ 2021» και έχει ήδη ολοκληρωθεί το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ - Αυτονομώ».

Παράλληλα, υλοποιείται το πρόγραμμα επιδότησης «Produc-E Green». Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκονται τα έργα: α) ανάπτυξης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (Αντλησιοταμιευτικός Σταθμός Αμφιλοχίας & Συστήματα Αποθήκευσης Ενέργειας με Μπαταρία), καθώς και οι εργασίες για την Ηλεκτρική Διασύνδεση Αττικής - Κυκλάδων (Δ Φάση) και την Ανακατασκευή του ΚΥΤ Κουμουνδούρου, β) αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος σε υποσταθμούς υψηλής και μέσης τάσης και αναβάθμισης του δικτύου εναέριων γραμμών σε δασικές περιοχές καθώς και υπογειοποίησης του αστικού δικτύου, γ) εγκατάστασης έξυπνων μετρητών στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και δ) υλοποίησης συστήματος για τη παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων και του συστήματος επιτήρησης των προστατευόμενων περιοχών καθώς και η επένδυση για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας του πόσιμου νερού (89 έργα με

73 ωφελούμενοι φορείς). Ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση περί των 260.000 στρεμμάτων δασικών εκτάσεων στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Αναδασώσεων-Πρόγραμμα Προστασίας Δασών (AntiNERO II & III). Συνεχίστηκε η υλοποίηση του έργου για την επεξεργασία και τον καθαρισμό των αστικών λυμάτων περιβαλλοντικά ευαίσθητων οικισμών και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων σε επιλεγμένες πόλεις (συνολικά 72 έργα).

Άλλα εμβληματικά έργα

Ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε εμπορική λειτουργία το έργο του FSRU Αλεξανδρούπολης, ολοκληρώθηκαν σημαντικά ορόσημα των διεθνών ενεργειακών διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και συνεχίστηκαν σημαντικές ηλεκτρικές διασυνδέσεις της ηπειρωτικής με τη νησιωτική Ελλάδα. Ολοκληρώθηκε η 2η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και βρίσκεται σε φάση οριστικοποίησης η 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας. Υλοποιήθηκε η κύρωση για το 92% των δασικών χαρτών της επικράτειας και δρομολογήθηκαν ενέργειες για την επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης αντιρρήσεων. Στο τομέα της διαχείρισης αποβλήτων, λειτουργούν πλέον δώδεκα Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ), κατασκευάζονται άλλες 22 και ολοκληρώθηκαν δώδεκα έργα συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Παράλληλα, άρθηκαν τρεις επιπλέον περιπτώσεις παραβάσεων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ).

Σύνοψη

Όλες οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις και έργα συμβάλλουν στην προώθηση της ασφάλειας και της επάρκειας του ενεργειακού εφοδιασμού και στην ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στο διεθνές σκηνικό, καθώς και στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων και τη συμμόρφωση της Χώρας με τις διεθνείς και ενωσιακές υποχρεώσεις της. Παράλληλα, συντείνουν στην αειφορική και αποδοτική διαχείριση των φυσικών πόρων με ταυτόχρονη βελτίωση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Υπουργείο Ανάπτυξης

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Ανάπτυξης κατά το έτος 2024 πραγματοποίησε σημαντικές μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δράσεις. Μερικές από αυτές είναι η αύξηση της χρηματοδότησης των έργων έρευνας και ανάπτυξης από το Ταμείο Ανάκαμψης (ΤΑΑ), από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η προσέλκυση τόσο εγχώριων επενδύσεων όσο και ξένων, μέσω της υπαγωγής επενδύσεων στον Αναπτυξιακό Νόμο 4887/2022 καθώς και στις Εμβληματικές και Στρατηγικές Επενδύσεις του Νόμου 4864/2021. Άλλες παρεμβάσεις υπήρξαν η προστασία του καταναλωτή μέσω της εντατικοποίησης των ελέγχων για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της νομοθετικής θέσπισης εργαλείων εποπτείας για την δημόσια υγεία, την ασφάλεια και την υγεία εργαζομένων, η ενίσχυση της βιομηχανίας με την υπαγωγή υφιστάμενων Βιομηχανικών Περιοχών στον νέο νόμο για τα βιομηχανικά πάρκα (Ν.. 4982/2022) και τέλος παρεμβάσεις στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων κατά το έτος 2024, ολοκληρώθηκε η μελέτη προτάσεων για τον ανασχεδιασμό της δομής των Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών, με κύρια αναφορά στην Εθνική Κεντρική Αρχή Αγοράς για προμήθειες και υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση της Εθνικής Στρατηγικής 2021-2025 για τις δημόσιες συμβάσεις. Επιπρόσθετα, εκκίνησαν οι εκπαιδεύσεις για την πιστοποίηση υπαλλήλων με σκοπό τη δημιουργία ενός σώματος επαγγελματιών στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων. Παράλληλα, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για την επαγγελματικοποίηση του χώρου των δημοσίων συμβάσεων.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Το 2024, στον τομέα της προστασίας καταναλωτή, ολοκληρώθηκε η ψήφιση του ν. 5122/2024, που αφορά στην πρόβλεψη, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ενός θεσμικού πλαισίου προστασίας των προσώπων που αλληλεπιδρούν με εταιρείες ή υποκαταστήματα εταιρειών. Επιπρόσθετα, με τον ν. 5111/2024, ενσωματώθηκαν στο δίκαιο περί προστασίας του καταναλωτή οι διατάξεις για την καταπολέμηση του φαινομένου των πλασματικών εκπτώσεων, ενώ εκδόθηκε νέα ενημερωμένη έκδοση του Κώδικα Δεοντολογίας για τις ανακοινώσεις μειώσεων τιμών προς τους καταναλωτές. Περαιτέρω, υποβλήθηκε υπόμνημα από τη Δι.Μ.Ε.Α. σχετικά με την έκδοση ρυθμιστικού πλαισίου, για την υιοθέτηση μοντέλου ενεργειών συμμόρφωσης και διαχείρισης

υποβληθέντων καταγγελιών και τροποποιήθηκε η νομοθεσία περί αθέμιτης κερδοφορίας, ενώ δημιουργήθηκε σχήμα ελεγκτών αγοράς και εγκρίθηκε η πιστοποίησή του από το ΕΣΥΔ.

Στον τομέα της Βιομηχανίας, εγκρίθηκε Ειδικό Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης για την άσκηση της δραστηριότητας του χειρισμού ανυψωτικών περονοφόρων μηχανημάτων έργων (Κλαρκ) και ολοκληρώθηκε η υπαγωγή των υφιστάμενων Βιομηχανικών Περιοχών στον ν. 4982/2022.

Επιπλέον, όσον αφορά στις στρατηγικές επενδύσεις, εκδόθηκαν οι ΚΥΑ για τον καθορισμό του ποσού και το είδος ενισχύσεων για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις στρατηγικές επενδύσεις και στις εμβληματικές επενδύσεις εξαιρετικής σημασίας. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο αδειοδότησης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί στις διαδικασίες των στρατηγικών επενδύσεων, δημοσιεύθηκαν δύο (2) ΚΥΑ για την έγκριση χωροθέτησης και τον καθορισμό των περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία των στρατηγικών αυτών επενδύσεων. Ειδικότερα, όσον αφορά στις εμβληματικές επενδύσεις, ενισχύθηκε ο θεσμός αυτός, με τη τροποποίηση του ν. 4864/2021 και την ένταξη στις εμβληματικές επενδύσεις εξαιρετικής σημασίας, τα επενδυτικά σχέδια που σχετίζονται με τη ναυπηγική βιομηχανία, τις κρίσιμες πρώτες ύλες και την κυκλική οικονομία. Επίσης, εκδόθηκαν οι διοικητικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του α.ν. 89/1967 για την υπαγωγή και την τροποποίηση υπαγωγής, αλλοδαπών και ημεδαπών εταιρειών στο καθεστώς του α.ν. 89/1967.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Αναφερόμενοι στον τομέα της Προσέλκυσης Επενδύσεων, στο πλαίσιο του έργου του ΤΑΑ «Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων», ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των «Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας» από την επιτροπή εμβληματικότητας της ΓΓΙΕ, η υλοποίηση των οποίων θα πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2025. Στις διαδικασίες των «Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας» έχουν υπαχθεί τέσσερα επενδυτικά σχέδια, συνολικού προϋπολογισμού 253 εκατ. €, που θα λάβουν χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάπτυξης υψηλότερη των 74 εκατ. €. Οι επενδύσεις αυτές συνδέονται με τομείς στρατηγικής σημασίας για την ελληνική οικονομία, όπως είναι η βιομηχανία χάρτου, η επεξεργασία αιθανόλης, η δημιουργία μεταλλικών κατασκευών και οχημάτων καθώς και η συντήρηση αεροσκαφών και η δημιουργία σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης πιλότων. Τέλος ολοκληρώθηκε η δημιουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικών Επενδύσεων, το οποίο θα διευκολύνει και θα επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και υλοποίησης των Στρατηγικών Επενδύσεων σε όλα τα στάδια υλοποίησης τους και τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία η γραμμή «Ενημέρωσης Επενδυτή».

Άλλα εμβληματικά έργα

Όσον αφορά στον τομέα της Έρευνας και Καινοτομίας, υλοποιήθηκε η εμβληματική Δράση «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ) σε δύο κύκλους (ο δεύτερος σε εξέλιξη). Επίσης, ενισχύθηκε η σύνδεση έρευνας-τεχνολογίας-καινοτομίας με τον παραγωγικό ιστό της χώρας μέσω στοχευμένων δράσεων της ΠΠ 2014-2020 που ολοκληρώθηκαν.

Σημειώνεται δε ότι στον τομέα της Προσέλευσης Επενδύσεων, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022 καταρτίστηκαν οριστικοί πίνακες για τα καθεστώτα «Ενίσχυσης Τουριστικών Επενδύσεων» (Α΄ και Β΄ κύκλος), “Μεταποίησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας” (Β΄ κύκλος), συνολικού προϋπολογισμού 450 εκατ. €. Επίσης, ολοκληρώθηκε η έκδοση των αποφάσεων υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης «Μεταποίηση και Εφοδιαστική Αλυσίδα» (Α΄ Κύκλος), όπου εντάχθηκαν 256 επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού 632 εκατ. € και συνολικού ποσού κρατικής ενίσχυσης 300 εκατ. €, ποσό διπλάσιο της αρχικής πρόβλεψης (150 εκατ. €). Ακόμα, όσον αφορά στις στρατηγικές επενδύσεις, εκδόθηκαν οκτώ αποφάσεις χορήγησης κινήτρων για τις ενταγμένες στρατηγικές επενδύσεις.

Στον τομέα της Βιομηχανίας, εκδόθηκε η απόφαση ένταξης 128 επιχειρήσεων στο πρόγραμμα «Έξυπνη Μεταποίηση» στο ΤΑΑ και στην συνέχεια ο οριστικός πίνακας κατάταξης, καθώς και η απόφαση ένταξης 9 υποσταθμών ΔΕΔΔΗΕ στο πρόγραμμα κρατικής ενίσχυσης «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα», στο πλαίσιο του ΤΑΑ.

Η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς (Δι.Μ.Ε.Α.) προχώρησε στην έναρξη υλοποίησης έργων στο πλαίσιο της δράσης «Καταπολέμηση παρεμπορίου» (ID 16703) του ΤΑΑ, τα οποία συνδράμουν στην εντατικοποίηση και αποτελεσματικότητα των διενεργηθέντων ελέγχων. Μόνο για το 2024, η Δι.Μ.Ε.Α. διενήργησε ελέγχους σε όλη την Επικράτεια επιβάλλοντας πρόστιμα ύψους άνω των 9,8 εκατ. €. Τέλος, αναβαθμίστηκαν οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες “e-katanalotis” και “kataggelies mindev.gov.gr”.

Σύνοψη

Οι προαναφερθείσες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις παρουσιάζουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία, την οικονομία και την επιχειρηματικότητα, ιδιαίτερα με τις μεταρρυθμίσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον και στη βιομηχανία διευκολύνθηκε η άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ταυτόχρονα αναβαθμίστηκε η προστασία του δημόσιου συμφέροντος. Επιπλέον, κατέστη σημαντική η ενίσχυση τομέων της οικονομίας της χώρας με την οριστικοποίηση ένταξης επενδυτικών σχεδίων σε καθεστώτα ενίσχυσης ενώ παράλληλα ελήφθησαν πρωτοβουλίες για τον καταναλωτή, όπου παρέχοντάς του ηλεκτρονικά εργαλεία του δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης των τιμών αλλά και την προστασία του από παράνομες συμπεριφορές.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στη διάρκεια του έτους 2024, θεσμοθέτησε και υλοποίησε σημαντικό αριθμό μεταρρυθμίσεων στους τομείς των εργασιακών σχέσεων και της κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, βασική προτεραιότητα αποτέλεσε η τόνωση της απασχόλησης με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την αύξηση της παραγωγικότητας και των εισοδημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, επιτεύχθηκε η μείωση της ανεργίας κάτω από το 10% για πρώτη φορά από το 2009. Στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, το 2024 ήταν χρονιά-σταθμός για την προστασία των εργαζόμενων σε σχέση με τον πραγματικό χρόνο εργασίας τους και την αμοιβή που δικαιούνται, ενώ στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, υλοποιήθηκαν ρυθμίσεις για την ενίσχυση του θεσμού της επαγγελματικής ασφάλισης, την αύξηση του εισοδήματος των συνταξιούχων μέσα από την ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας, και τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων ΤΑΑ, για την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος επιδότησης της ανεργίας με στόχο ένα δικαιότερο σύστημα, προχώρησαν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες της μεταρρύθμισης, η οποία θα ολοκληρωθεί θεσμικά το 2025, θέτοντας ως στόχο την ουσιαστική στήριξη των ανέργων κατά τους πρώτους κρίσιμους μήνες εξόδου από την αγορά εργασίας, παράλληλα με την παροχή κινήτρων για την επανένταξή τους σε αυτή.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Εντός του 2024, το ΥΠΕΚΑ ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή οδηγία 2022/2041 για επαρκείς κατώτατους μισθούς. Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, το ύψος του κατώτατου μισθού θα προκύπτει μέσα από μαθηματικό τύπο λαμβάνοντας υπόψη τον πληθωρισμό καθώς και την αύξηση της παραγωγικότητας, ενώ υπάρχει πρόνοια ώστε ο κατώτατος μισθός να μη μειώνεται. Διασφαλίζεται έτσι η μέγιστη κάλυψη των εργαζομένων της οικονομίας, με προστασία της αγοραστικής δύναμης των χαμηλόμισθων εργαζομένων, και δίκαιη κατανομή των μερισμάτων στην οικονομική ανάπτυξη στην κοινωνία. Επίσης, για πρώτη φορά, οι δημόσιοι υπάλληλοι προστατεύονται και λαμβάνουν και αυτοί την εκάστοτε ονομαστική αύξηση του κατώτατου μισθού του ιδιωτικού τομέα.

Σε ό,τι αφορά το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ), ολοκληρώθηκε η επιχειρησιακή του λειτουργία με τον νέο οργανισμό και τη διαθεσιμότητα ηλεκτρονικών

υπηρεσιών όπως είναι το Ιστορικό Ασφάλισης, όπου οι μισθωτοί ασφαλισμένοι στο ΤΕΚΑ έχουν πλέον πρόσβαση σε όλα τα ατομικά στοιχεία ασφάλισής τους στο Ταμείο, και η εφαρμογή myteka, μέσω της οποίας ο κάθε ασφαλισμένος μπορεί να έχει συνεχή εποπτεία και έλεγχο του ατομικού του λογαριασμού, μέσω του tablet ή του κινητού του τηλεφώνου. Επιπλέον, στο πλαίσιο της μεταφοράς εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης στην Τράπεζα της Ελλάδας, έχουν προχωρήσει όλες οι απαραίτητες διαχειριστικές ενέργειες για την ομαλή μετάβαση στη νέα εποπτική αρχή από 1/1/2025.

Συνεχίζοντας την υλοποίηση της μεταρρύθμισης για την Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας (ΨΚΕ), εντός του 2024 ολοκληρώθηκε η επέκτασή της στους κλάδους της Βιομηχανίας και του Λιανεμπορίου, ενώ πρόσφατα εντάχθηκαν στο μέτρο οι πολύ σημαντικοί για την εθνική οικονομία κλάδοι του Τουρισμού και της Εστίασης στους οποίους εκτιμάται ότι απασχολούνται περίπου 750.000 εργαζόμενοι για τη διάρκεια του καλοκαιριού. Από την πρώτη φάση εφαρμογής της ΨΚΕ μέχρι και σήμερα, έχουν ενταχθεί περίπου 1.500.000 εργαζόμενοι, ενώ αυξήθηκαν κατακόρυφα οι δηλωθείσες υπερωρίες. Μόνο για το 1ο 7μηνο του 2024 είχαμε 1,53 εκατ. καταγεγραμμένες ώρες υπερωριών.

Σε ό,τι αφορά την Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρηση Εργασίας, εντάθηκαν οι έλεγχοι. Ήδη για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2024 οι έλεγχοι έχουν αγγίξει σχεδόν το 100% του ετησίου στόχου, και εκτιμάται ότι θα ξεπεραστεί το ιστορικό ρεκόρ ελέγχων του έτους 2023 (74.031 έλεγχοι), χάρη στην εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας συνδυαστικά με τη χρήση tablets και τη δυνατότητα απομακρυσμένων ελέγχων. Για την περαιτέρω ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, εκδόθηκε το Π.Δ. για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Κοινοτική Οδηγία 2022/431/ΕΕ για την προστασία των εργαζομένων από καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του e-ΕΦΚΑ, πραγματοποιήθηκε η περαιτέρω μείωση του χρόνου αναμονής έκδοσης των ληξιπρόθεσμων συνταξιοδοτικών αποφάσεων, ενώ ολοκληρώθηκαν σε ποσοστό 80% οι αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου. Επίσης, ολοκληρώθηκε η Ενιαία Πύλη Αναπηρίας μέσω της οποίας ο πολίτης ηλεκτρονικά πλέον υποβάλλει το αίτημά του και δημιουργείται ο ηλεκτρονικός του φάκελος. Επιπλέον, για πρώτη φορά από το 2011 υπερδιπλασιάστηκαν οι γιατροί του ΚΕΠΑ με την πρόσληψη 780 ιατρών και τέθηκε σε εφαρμογή το νέο μισθολόγιο.

Η εφαρμογή του νέου πλαισίου για την απασχόληση συνταξιούχων, που προβλέπει την κατάργηση της περικοπής της σύνταξης και την αντικατάστασή της με πόρο υπέρ του e-ΕΦΚΑ, υλοποιείται με επιτυχία, ενώ έχουν δηλώσει την απασχόλησή τους μέχρι σήμερα περισσότεροι από 200 χιλ. συνταξιούχοι. Από 1.1.2024 καταργήθηκε η κατά 30% μείωση της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, για τους εργαζόμενους συνταξιούχους, και η σύνταξη καταβάλλεται πλέον ολόκληρη σε όλους τους συνταξιούχους που αναλαμβάνουν ή έχουν ήδη αναλάβει απασχόληση υπακτέα στον e-ΕΦΚΑ. Μία ακόμα σημαντική μεταρρύθμιση είναι η αύξηση των ορίων

συνταξιοδότησης με οφειλές από 20.000 € σε 30.000 €, επιτρέποντας σε ασφαλισμένους που πραγματικά αδυνατούν να διευθετήσουν τις οφειλές τους να λάβουν σύνταξη με παρακράτηση μέρους αυτής για την εξόφληση των χρεών τους προς τον e-ΕΦΚΑ. Επιπλέον, με νομοθετική πρωτοβουλία, επιλύθηκε το ζήτημα των εργαζομένων που δικαιούνται αναπηρική σύνταξη και με το ισχύον καθεστώς υποχρεούνταν να διακόψουν την εργασία τους ως προϋπόθεση για να τη λάβουν.

Επιπρόσθετα, επεκτάθηκε η παροχή επιδόματος μητρότητας σε όλες τις μισθωτές του e-ΕΦΚΑ, σε αυτοαπασχολούμενες, ελεύθερες επαγγελματίες και αγρότισσες για 9 μήνες. Τέλος, εντός του 2024, το ΥΠΕΚΑ θεσμοθέτησε την μείωση κατά μια επιπλέον μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών προς όφελος, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των εργαζομένων. Η ρύθμιση ισχύει από 1.1.2025 και αφορά εισφορές υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), συνεχίστηκε η υλοποίηση της δράσης «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των συστημάτων της Αγοράς Εργασίας». Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκαν η επέκταση της επιχειρησιακής εφαρμογής της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, η προετοιμασία για την ενιαία ροή διοικητικών δεδομένων απασχόλησης και ασφάλισης (κοινά κωδικολόγια), και η δημιουργία ενός νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του e-ΕΦΚΑ.

Επίσης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με σκοπό την αύξηση της απασχόλησης και της κατάρτισης, προχώρησε στην έκδοση των αναγκαίων υπουργικών αποφάσεων για την υλοποίηση νέων προγραμμάτων και την περαιτέρω συνέχιση προγραμμάτων απασχόλησης και κατάρτισης που υλοποιούνται από τη ΔΥΠΑ. Εμβληματικές σχετικές δράσεις αποτελούν το πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 5.000 ανέργων με έμφαση στη λεγόμενη “πράσινη οικονομία” και τη στήριξη της γυναικείας απασχόλησης, και η ολοκλήρωση της κατάρτισης σε ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες 37.000 ανέργων στο πλαίσιο των μεγάλων προγραμμάτων αναβάθμισης δεξιοτήτων, κατάρτισης και επανακατάρτισης. Σε σχέση με αναληφθέντα έργα/επενδύσεις του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κατά το 2024, σημειώθηκε αύξηση του ρυθμού απορροφητικότητας σε όλα τα προγράμματα «νέας γενιάς», δίνοντας τη δυνατότητα σε 43.911 ανέργους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Άλλα εμβληματικά έργα

Η ΔΥΠΑ συνέχισε την κουλτούρα εξωστρέφειας διαμέσου μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης των επιχειρήσεων, που περιλάμβανε εξειδικευμένες υπηρεσίες επιλογής προσωπικού, μέσω της Μονάδας Εξυπηρέτησης Μεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων (MEMME), τη διενέργεια 14

εκδηλώσεων «Ημερών Καριέρας», την επέκτασή τους στο εξωτερικό εντός του 2024, με τη συνεργασία του ΥΠΕΞ, για την επαναπροσέλκυση των Ελλήνων του εξωτερικού στην ελληνική αγορά εργασίας, τη διοργάνωση έξι «Open Days για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση», 202 διαδικτυακών και 526 διαζώσης εργαστηρίων ομαδικής συμβουλευτικής, τριών «Job Ready by ΔΥΠΑ» για συμβουλευτικές υπηρεσίες και ενίσχυση της απασχολησιμότητας των ανέργων, και τέλος δύο «European Online Jobdays (EOJD)», αλλά και την ανάδειξη και προβολή του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων μέσα από ειδικές δράσεις και εκδηλώσεις. Επιπλέον, η ΔΥΠΑ υλοποίησε εμβληματικές δράσεις, όπως το πρόγραμμα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας (προεργασία) για άνεργους 18 έως 29 ετών, και τα προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 10.000 ανέργων ατόμων ηλικίας 45 ετών και άνω σε περιοχές με υψηλή ανεργία, και 3.000 μακροχρόνια ανέργων 56 ετών και άνω. Μία άλλη πρωτοβουλία που ολοκληρώθηκε και λειτουργεί ήδη στην Αθήνα αφορά στον νέο πρότυπο χώρο εξυπηρέτησης ανέργων για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Επιπλέον, εντός του 2024 ξεκίνησε νέο πρόγραμμα απασχόλησης 1.000 ατόμων με αναπηρία σε Δήμους της χώρας και πρόγραμμα επιχειρηματικότητας για 5.880 άνεργους 30-59 ετών, με έμφαση στις γυναίκες.

Ο e-ΕΦΚΑ αναγνωρίζοντας ως βασικό πυλώνα του ψηφιακού μετασχηματισμού του την ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας, δηλαδή του χαρτώου αρχείου των πρώην Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, έχει βασικό στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και ενιαίου αποθετηρίου ασφαλιστικού ιστορικού, με εκκαθαρισμένα και αξιόπιστα ψηφιακά δεδομένα που θα συμβάλλει καθοριστικά στην ακόμη ταχύτερη διεκπεραίωση αιτήσεων συνταξιοδότησης ασφαλισμένων, και στην περαιτέρω αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών του Φορέα.

Σύνοψη

Ως προς τα εργασιακά, οι παρεμβάσεις του Υπουργείου συνέβαλαν αποφασιστικά στη μείωση της ανεργίας, την τόνωση της απασχόλησης, την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των εργαζομένων και την ενίσχυση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, βελτιώνοντας την εικόνα της χώρας στους σχετικούς δείκτες. Το ποσοστό ανεργίας, το οποίο ανέρχονταν τον Ιούλιο του 2019 στο 17,8%, έπεσε τον Οκτώβριο του 2024 στο 9,8%. Ειδικότερα, για τις Γυναίκες το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από το 22,1% στο 11,9%, και για τους Νέους έως 25 ετών το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από το 36,65% στο 23,3% την αντίστοιχη περίοδο. Ως προς την κοινωνική ασφάλιση, συνεχίστηκε η μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η ψηφιοποίηση υπηρεσιών, η μείωση της γραφειοκρατίας, καθώς και η περαιτέρω μείωση του όγκου των εκκρεμών ληξιπρόθεσμων συντάξεων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αλλά και του χρόνου αναμονής για την έκδοση των νέων.

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Εισαγωγή

Βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης και της ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης αποτελεί η θωράκιση του κράτους δικαίου σε συνδυασμό με τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση της Δικαιοσύνης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν παθογένειες του παρελθόντος.

Μεταρρυθμίσεις

Ειδικότερα, σημαντική προσπάθεια έχει συντελεστεί στην εξωδικαστική επίλυση των διαφορών και τη μεταφορά δικαστικής ύλης σε δικηγόρους, με γνώμονα τη βελτίωση στην ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης. Τα εν λόγω μέτρα μειώνουν σημαντικά τις υποθέσεις που φτάνουν στα ακροατήρια με τις προθεσμίες να εξορθολογίζονται σταδιακά. Στην ίδια λογική κινήθηκαν και οι αλλαγές στη Δικονομία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο αυξάνει τους ρυθμούς εκδίκασης των διαφορών, περιορίζοντας τις αναβολές.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην εμβληματική μεταρρύθμιση του νέου Δικαστικού Χάρτη δυνάμει του οποίου έχουν διπλασιαστεί οι δικαστές του πρώτου βαθμού, οι οποίοι αναλαμβάνουν πλέον το μεγαλύτερο μέρος των ποινικών και αστικών υποθέσεων. Τα πρώτα δείγματα από την εφαρμογή του είναι πολύ ενθαρρυντικά, αν και αποτελεί μία μεταρρύθμιση της οποίας τα αποτελέσματα θα γίνουν αντιληπτά σε βάθος χρόνου.

Περαιτέρω, τα ανανεωμένα προγράμματα της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών διαδραματίζουν σημαίνοντα ρόλο στη διαρκή εκπαίδευση των Δικαστικών Λειτουργιών και Δικαστικών Υπαλλήλων. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να εφαρμοστούν επιτυχώς οι διατάξεις για τον νέο Δικαστικό Χάρτη οι ειρηνοδίκες παρακολουθούν υποχρεωτικά προγράμματα επιμόρφωσης, ιδίως στον τομέα του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας, τα οποία ολοκληρώνονται σε κάθε περίπτωση εντός 2 ετών από τη δημοσίευση του νόμου για τον νέο δικαστικό χάρτη. Το πρόγραμμα υλοποιείται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών σε συνεργασία με τις δικαστικές υπηρεσίες της χώρας, αμιγώς με φυσική παρουσία. Η μέθοδος υλοποίησης είναι σχεδιασμένη με τρόπο ώστε να διασφαλίζει την κατανόηση/εμπέδωση των θεματικών ενοτήτων, καθώς και τον τρόπο ελέγχου της διαδικασίας παρακολούθησης.

Αναφορικά με το Κράτος Δικαίου, θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά, η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων σε υποθέσεις διαφθοράς, η αυστηροποίηση των ποινών για δημόσιους λειτουργούς που δωροδοκούνται, η ενίσχυση του οικονομικού εισαγγελέα, αλλά και των μέτρων για την προάσπιση της ελευθεροτυπίας και των δημοσιογράφων.

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το 2024, υλοποιήθηκαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις, ενταγμένες στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, μεταξύ των οποίων η θέσπιση του πρωτογενούς και παράγωγου δικαίου για το εργαλείο επιδόσεων των δικαστικών υπαλλήλων (ορόσημο 230), καθώς και η ψήφιση του ν.5108/2024 που εισάγει τον νέο Δικαστικό Χάρτη για την πολιτική και ποινική δικαιοσύνη (ορόσημο 232). Ο νέος Χάρτης ρυθμίζει την αρχιτεκτονική (βασικές διατάξεις) της ελληνικής δικαιοσύνης και τους δικαστικούς σχηματισμούς. Κλειδί της μεταρρύθμισης αποτελεί η κατάργηση των Ειρηνοδικείων και η ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας που χαρακτηρίζεται από μεγάλες καθυστερήσεις στην έκδοση των δικαστικών αποφάσεων. Οι νομοθετικές διατάξεις αύξησαν τον αριθμό των πρωτοβάθμιων δικαστών οι οποίοι ανέρχονται πλέον σε 2.116 (916 Ειρηνοδίκες και 1.200 πρωτοδίκες) για το σύνολο των ποινικών και αστικών υποθέσεων, με ισομερή κατανομή της πρωτοβάθμιας δικαστικής ύλης.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Περαιτέρω, μία σειρά θεσμικών αλλαγών συντελούνται στην ποινική, πολιτική και διοικητική δικαιοσύνη. Αναλυτικότερα, με την εκτεταμένη αναμόρφωση του ποινικού συστήματος της χώρας και τις διατάξεις για την ενδοοικογενειακή βία, εφαρμόζεται εναλλακτικός τρόπος έκτισης των ποινών για πλημμελήματα μέχρι 2 έτη με χρήση της κοινωφελούς εργασίας. Μέχρι σήμερα συμμετέχουν 200 πιστοποιημένοι φορείς και έχουν αξιοποιηθεί 2.473 θέσεις εργασίας.

Επιπροσθέτως, οι αλλαγές στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας έχουν ως αποτέλεσμα την απλούστευση και επιτάχυνση της πολιτικής δίκης. Απώτερος στόχος είναι η έκδοση της τελεσίδικης απόφασης να προσεγγίσει τον μέσο όρο των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης (637 μέρες).

Με τις διατάξεις περί μεταφοράς δικαστηριακής ύλης σε δικηγόρους έχουν, έως τώρα, οδηγηθεί προς επίλυση ενώπιον των δικηγόρων/δικαστών πάνω από 18.606 υποθέσεις (ίδρυση Σωματείων, εγγραφές, εξαλείψεις προσημειώσεων υποθηκών, εκδόσεις κληρονομητηρίων, αποδοχές κληρονομιών), ενώ σε διάστημα 4 μηνών έχουν εκδοθεί - από δικηγόρους - πάνω από 140.880 ένορκες βεβαιώσεις.

Η νέα Δικονομία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ν. 5119/2024), η οποία εφαρμόζεται πλέον από τον περασμένο Σεπτέμβριο έχει ήδη οδηγήσει το δικαστήριο σε μια νέα εποχή. Με τη τεχνική βοήθεια της CEREJ, μέσω ενός εργαλείου που έχει αναπτύξει το Συμβούλιο της Ευρώπης, έχουν εκκινήσει οι προσπάθειες για τη μείωση των εκκρεμών υποθέσεων στα Πρωτοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, ενώ για θέματα θεσμοθέτησης κανόνων του ουσιαστικού και του δικονομικού δικαίου έχουν συγκροτηθεί νομοπαρασκευαστικές ομάδες από κορυφαίους νομικούς.

Τέλος, στο πεδίο της Φιλικής προς τα παιδιά Δικαιοσύνης αξίζει να σημειωθεί πως η Ελλάδα επελέγη ανάμεσα σε 46 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης ως χώρα εταίρος σε διακρατικό πρόγραμμα. Περαιτέρω, διευρύνεται το πεδίο ρύθμισης των

αναμορφωτικών μέτρων του ποινικού κώδικα, ώστε να περιλαμβάνει πολιτιστικά και αθλητικά προγράμματα. Πρόσφατα, μάλιστα, δημοσιεύτηκε κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Δικαιοσύνης δια της οποίας προσδιορίστηκε το πλαίσιο εφαρμογής του αναμορφωτικού μέτρου της παρακολούθησης προγραμμάτων αθλητισμού και συμμετοχής των ανηλίκων ή των νέων σε αθλητικά σωματεία. Τέλος, 1.300 δικαστικοί λειτουργοί, δικηγόροι κι επαγγελματίες έχουν εκπαιδευτεί και καταρτιστεί στα θέματα της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης, ενώ θεσμοθετήθηκε ειδικό ποινικό μητρώο για αδικήματα σεξουαλικής βίας κατά ανηλίκων. Επιπλέον, κατοχυρώθηκε νομοθετικά η προστασία των επαγγελματιών που εξ αντικειμένου έρχονται σε επαφή με παιδιά (ιατρών, νοσηλευτών, καθηγητών, δασκάλων κ.λ.π) ώστε να μπορούν να αναφέρουν ή και καταγγέλλουν, αμελλητί, περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πεδίο του ψηφιακού μετασχηματισμού υλοποιούνται έργα, συνολικού προϋπολογισμού 220 εκατ. €, όπως το έργο της αναβάθμισης της τήρησης των αρχείων (πρακτικών των δικαστηρίων) και το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, το Εθνικό Ποινικό Μητρώο και το ΟΠΣ του Ελεγκτικού Συνεδρίου δια των οποίων συντελείται η μετάβαση της δικαιοσύνης στην ψηφιακή εποχή. Στο μέτωπο των κτιριακών υποδομών υλοποιούνται έργα όπως το δικαστικό μέγαρο του Πειραιά - το πρώτο δημόσιο πράσινο κτίριο στη χώρα - η ενεργειακή αναβάθμιση των Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών, του Εφετείου Αθηνών, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Εθνικής Σχολής Δικαστών, ενώ ανακατασκευάζεται πλήρως το Συμβούλιο της Επικρατείας (ορόσημα 231 και 233).

Άλλες επενδύσεις

Πέραν, ωστόσο, των ανωτέρω κεντρικών πρωτοβουλιών και δράσεων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης υλοποιεί σημαντικά έργα αξιοποιώντας κι άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Συγκεκριμένα, μέσω των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων της ΕΕ και του τακτικού προϋπολογισμού, εξελίσσονται πλήρως:

- Οι υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης και το ηλεκτρονικό πινάκιο, μέσω των οποίων ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο δικηγόροι και πολίτες για την πορεία των πινάκων/εκθεμάτων δικαστηρίων, ενώ καθίσταται δυνατή η απομακρυσμένη κατάθεση/εξέταση μάρτυρα/κατηγορούμενου στην προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση, ανάκριση και
- Η ψηφιοποίηση της Διοικητικής Δικαιοσύνης μέσω της εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ).

Το έργο υλοποιείται σύμφωνα με τον καθορισμένο οδικό χάρτη και εντός των χρονοδιαγραμμάτων που έχει θέσει ο νομοθέτης,

- Το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα στατιστικών δεδομένων (JustStat) για την παροχή και ανταλλαγή στατιστικών δεδομένων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών και διεθνών υποχρεώσεων, και
- Η πλατφόρμα της κοινωφελούς εργασίας, η οποία λειτουργεί και δέχεται αιτήματα από δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Επίσης, τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία η εφαρμογή του πόθεν έσχες μέσω της ανάπτυξης των αναγκαίων διαλειτουργικότητων για την εφαρμογή του ν.5026/2023 (Α' 45), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 5130/2024 (Α' 127) και για τον καθορισμό του τύπου και του περιεχομένου της δήλωσης οικονομικών συμφερόντων του ν. 5023/2023 (Α' 45), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 5130 /2024 (Α' 127). Παράλληλα, εκπονείται Κτιριακό Πρόγραμμα σε όλα την Ελλάδα, μέσω ΣΔΙΤ, σε Βόρεια Ελλάδα, Κεντρική Ελλάδα και Κρήτη, ενώ προετοιμάζεται η εκπόνηση ενός μικρότερου κτιριολογικού προγράμματος ύψους 50 εκατ. € με πόρους του ΤΑΧΔΙΚ για το σύνολο των δικαστικών μεγάρων της Επικράτειας.

Σύνοψη

Οι ανωτέρω πρωτοβουλίες, δράσεις και έργα έχουν θετικό αντίκτυπο τόσο στο ρυθμό εκδίκασης υποθέσεων σύμφωνα με τους σχετικούς δείκτες (δείκτες Cerej και EU Justice Scoreboard), όσο και στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων. Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στην προσπάθεια του Υπουργείου που προσανατολίζεται στη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη (χαρακτηριστικά αναφέρονται τα Σπίτια του Παιδιού), η οποία αποτυπώνεται με ιδιαίτερα θετικό πρόσημο στην Έκθεση του Eu Justice Scoreboard 2024.

Υπουργείο Πολιτισμού

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Πολιτισμού, το 2024, συνεχίζοντας την υλοποίηση του σχεδιασμού που ξεκίνησε την τετραετία 2019-2023, για την ανάπτυξη πολιτικών με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα στην ποιότητα ζωής των πολιτών, την πολιτιστική επιχειρηματικότητα και την οικονομική ανάπτυξη, τοπική, περιφερειακή και εθνική.

Στο πλαίσιο αυτό, προχώρησε δυναμικά στην υλοποίηση νέων μεγάλων έργων πολιτισμού, με κοινωνικό και αναπτυξιακό πρόσημο, όπως αυτά αποτυπώνονται στην «Πολιτιστική Χάρτα Ανάπτυξης και Ευημερίας», που έχει καταρτίσει για καθεμία από τις 13 Περιφέρειες της Χώρας. Ένας οδικός χάρτης για την αναγέννηση και ανάδειξη του Πολιτισμού ως στρατηγικού αναπτυξιακού πόρου και ως σημαντικού παράγοντα κοινωνικής συνοχής και προόδου, που περιλαμβάνει μικρά και μεγάλα έργα και δράσεις μείζονος συνδυαστικής αξίας, τόσο για τις τοπικές κοινωνίες, όσο και για το σύνολο της Επικράτειας.

Μεταρρυθμίσεις

Το 2024 υλοποιήθηκαν σημαντικές μεταρρυθμιστικές τομές με θετικό αντίκτυπο στην προστασία του πολιτιστικού προϊόντος και στη διαμόρφωση των συνθηκών για περαιτέρω ενδυνάμωση και ανάπτυξή του. Ειδικότερα, κατά το έτος 2024 η προστασία και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς βρέθηκε στο επίκεντρο του μεταρρυθμιστικού έργου του Υπουργείου Πολιτισμού. Στο πλαίσιο αυτό, με το νόμο 5103/2024 επετεύχθη ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την ανάδειξη και διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και την προστασία και διάχυση της ελληνικής γλώσσας και της ελληνικής μουσικής, ως στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της θέσπισης κινήτρων για την αύξηση μετάδοσης του ελληνόφωνου τραγουδιού και της ορχηστρικής μουσικής των Ελλήνων δημιουργών.

Σημαντική υπήρξε η μέριμνα του Υπουργείου Πολιτισμού για την ανάδειξη του σύγχρονου πολιτισμού, μέσω του εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των φορέων που εποπτεύονται από αυτό. Ειδικότερα, με τον ν. 5105/2024, το Υπουργείο προέβη στον εκσυγχρονισμό του συστήματος διακυβέρνησης της οπτικοακουστικής και κινηματογραφικής πολιτικής και του δημιουργικού και πολιτιστικού τομέα ευρύτερα, με στόχο τη δημιουργία και στήριξη μιας συνεκτικής εθνικής πολιτικής για τους τομείς αυτούς, μέσα από τον εξορθολογισμό και την ενοποίηση αρμοδιοτήτων που μέχρι σήμερα ασκούνται από διαφορετικούς φορείς της δημόσιας διοίκησης. Αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας ήταν η δημιουργία του Εθνικού Κέντρου Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας-Creative Greece, ενός νέου ενιαίου φορέα που διευρύνει την πολιτική στήριξης των οπτικοακουστικών μέσων σε όλους τους επιμέρους πολιτιστικούς και δημιουργικούς κλάδους. Παράλληλα, το Υπουργείο

Πολιτισμού θεσμοθέτησε ένα νέο Πρόγραμμα Ενίσχυσης και Χρηματοδότησης των Οπτικοακουστικών Έργων, το «Cash Rebate Greece», με απώτερο στόχο τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος ενίσχυσης του οπτικοακουστικού κλάδου.

Με τον ίδιο νόμο (5105/2024) το Υπουργείο Πολιτισμού προέβη στη δημιουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Βιβλίου και Πολιτισμού, το οποίο αντικατέστησε το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού. Με τη δημιουργία του νέου φορέα το βιβλίο τοποθετείται στο επίκεντρο της πολιτικής του Υπουργείου.

Περαιτέρω, η αξιοποίηση της Τεχνολογίας και ο ψηφιακός μετασχηματισμός των πολιτιστικών δομών προχώρησε δυναμικά με χαρακτηριστικά παραδείγματα την διαδικτυακή πύλη «Εμπλουτισμός των Ψηφιακών Συλλογών των Κινητών Μνημείων του ΥΠΠΟ και Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος του Εθνικού Αρχείου Μνημείων» σε συνδυασμό με το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο. Παράλληλα, το ΥΠΠΟ, σε συνεργασία με την Google και την πλατφόρμα Google Arts and Culture ολοκλήρωσε την ψηφιοποίηση των συλλογών τριών σημαντικών δημοσίων μουσείων (ΕΜΣΤ, Εθνική Πινακοθήκη και ΜΟΜus).

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ο Πολιτισμός αξιοποιείται συστηματικά ως μοχλός περιφερειακής ανάπτυξης μέσω των έργων που χρηματοδοτούνται και από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το 2024, δόθηκε έμφαση στην κατασκευή, βελτίωση και αναδιοργάνωση των πολιτιστικών υποδομών, τη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. Στις σημαντικές παρεμβάσεις εντάσσεται η υπογραφή σύμβασης για την μετατροπή κτιρίου SILO στον Πειραιά σε Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων. Ανάμεσα στα λοιπά εμβληματικά έργα που συνεχίζει το Υπουργείο εντός του 2025, εντάσσεται η συνέχιση των έργων της αποκατάστασης και αναστήλωσης των μνημείων της Ακρόπολης των Αθηνών, η αποκατάσταση και ανάδειξη του κτήματος του Τατοΐου, οι εργασίες αποκατάστασης του Τεμένους Βαγιαζήτ στο Διδυμότειχο, στο Αρχαιολογικό Μουσείο στη Χίο, όπως επίσης και στα Βυζαντινά Μνημεία στη Θεσσαλονίκη. Το Υπουργείο εργάζεται στην κατεύθυνση διασφάλισης της καθολικής προσβασιμότητας σε μείζονες αρχαιολογικούς χώρους, αλλά και ισότιμης πρόσβασης στην πολιτιστική δραστηριότητα. Στο πλαίσιο αυτό, αυξήθηκαν οι απτικές διαδρομές στα μουσεία που ανήκουν και εποπτεύονται από το ΥπΠο, ενώ οι αρχαιολογικοί χώροι και οι χώροι σύγχρονου πολιτισμού απέκτησαν υποδομές και διαδρομές ΑμεΑ. Στην ίδια κατεύθυνση, εντάσσεται η σημαντική δράση της πολιτιστικής συνταγογράφησης, στο πλαίσιο της οποίας ψυχικά νοσούντες αποκτούν προνομιακή πρόσβαση σε πολιτιστικές δράσεις, αναγνωρίζοντας το θετικό αντίκτυπο του πολιτισμού στον τομέα της ψυχικής υγείας. Το Υπουργείο επίσης, μεριμνά για την προστασία του πολιτιστικού αποθέματος από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, προωθεί τον εκσυγχρονισμό μουσειακών και πολιτιστικών υποδομών αλλά και τη δημιουργία νέων.

Συγκεκριμένα και το 2024, προχώρησε στην κατασκευή, βελτίωση και αναδιοργάνωση πλήθους πολιτιστικών υποδομών και στη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων.

Άλλα εμβληματικά έργα

Το 2024 δόθηκε προτεραιότητα στη συνεργασία με την τοπική και την περιφερειακή αυτοδιοίκηση, αλλά και με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, με πλήρη αξιοποίηση του εργαλείου των Προγραμματικών Συμβάσεων Πολιτισμικής Ανάπτυξης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι Προγραμματικές Συμβάσεις που αφορούν στην αξιοποίηση και ανάδειξη της Μεσαιωνικής πόλης Ρόδου, στη δημιουργία του Μουσείου Αχαρνών καθώς και του Μουσείου Ρεθύμνου. Σε εξέλιξη είναι οι μελέτες για την επέκταση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, ένα οραματικό και εμβληματικό έργο που συμβάλλει στην αναγέννηση και αναζωογόνηση της ευρύτερης περιοχής του ιστορικού κέντρου της Αθήνας. Το ΥΠΠΟ σε συνεργασία με τον ΟΔΑΠ προχωρεί εντατικά τα προγράμματα αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών στους αρχαιολογικούς χώρους και τις μουσειακές υποδομές της χώρας. Η πολιτική της ώσμωσης πολιτιστικής κληρονομιάς και σύγχρονης δημιουργίας με πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα τον θεσμό «Όλη η Ελλάδα ένας Πολιτισμός» δημιουργεί εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Επιπλέον, το 2024, η χώρα πέτυχε την πρώτη της εγγραφή πολιτιστικού τοπίου στον κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Το Ζαγόρι, το σύνολο του Δήμου Ζαγορίου, ανακηρύχθηκε ως πολιτιστικό τοπίο παγκόσμιας εμβέλειας και σημασίας και απετέλεσε την 19η εγγραφή πολιτιστικού αγαθού στον Κατάλογο. Πολιτική προτεραιότητα του ΥΠΠΟ αποτελεί η συστηματική διεκδίκηση επαναπατρισμών πολιτιστικών αγαθών που έχουν παρανόμως εξαχθεί από τη χώρα. Το 2024, επαναπατρίστηκαν εκατοντάδες αρχαιότητες, ενώ συνεχίζεται η ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών. Αποτέλεσμα των πολιτικών και των πρωτοβουλιών του ΥΠΠΟ σε διεθνές επίπεδο ήταν και το γεγονός της συμπερίληψης για πρώτη φορά της Ελλάδας στη Σύνοδο των Υπουργών Πολιτισμού της G7, που έλαβε χώρα στη Νάπολη της Ιταλίας, τον Σεπτέμβριο 2024.

Σύνοψη

Το Υπουργείο Πολιτισμού, το 2024, συνέχισε εντατικά το σχέδιο που είχε εκπονήσει, από τον Ιούλιο του 2019, μέσω της «Πολιτιστικής Χάρτας Ανάπτυξης και Ευημερίας», ένα δυναμικό εργαλείο που συμπληρώνεται και επικαιροποιείται, με στόχο τη μεταστροφή από την πολιτική της στατικής πολιτιστικής διαχείρισης στη δυναμική αναπτυξιακή προσέγγιση του Πολιτισμού συνολικά.

Στο πλαίσιο αυτό, εκπονήθηκε ένα σαφές και οργανωμένο σχέδιο, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του πολιτιστικού τομέα, σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου και δομών. Προτεραιότητα του ΥΠΠΟ ήταν και είναι η ανάδειξη των τεράστιων δυνατοτήτων που διαθέτει το πολιτιστικό απόθεμα της

χώρας, καθώς και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα ως ενιαίου, ολοκληρωμένου, βιώσιμου αναπτυξιακού εργαλείου, το οποίο καλλιεργεί οικοσυστήματα επιχειρηματικότητας, συμβάλλοντας καθοριστικά στη κοινωνική συνοχή.

Από την υλοποίηση των δράσεων του Υπουργείου ανεδείχθη και απεδείχθη ότι ο Πολιτισμός αποτελεί δημόσιο κοινωνικό αγαθό άμεσα συνυφασμένο με την ανάπτυξη, δεδομένου ότι χρησιμοποιεί πόρους, παράγει προϊόντα και υπηρεσίες, δημιουργεί εισόδημα και θέσεις εργασίας, προσελκύει και προκαλεί επενδύσεις. Το ΥΠΠΟ συνέβαλε καθοριστικά στην απεμπλοκή, αλλά και στον σχεδιασμό και την εξέλιξη πολλών μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων και δημοσίων κοινωφελών έργων μείζονος σημασίας. Στα εκατοντάδες έργα, συνολικού προϋπολογισμού άνω του 1,2 δις €, που εκτελεί το ΥΠΠΟ, απασχολούνται περισσότερα από 4.500 άτομα, όλων των κλάδων, ειδικοτήτων και επιπέδων -επιστήμονες, τεχνικοί, υποστηρικτικό και εργατικό προσωπικό- σε όλη την επικράτεια, δεδομένης της διασποράς των μνημείων, των αρχαιολογικών χώρων και των πολιτιστικών υποδομών.

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, από τη σύστασή του, τον Ιανουάριο του 2020, έχει θέσει ως σταθερούς στόχους τον ουσιαστικό έλεγχο των μεταναστευτικών ροών και τον δραστικό περιορισμό των επιπτώσεων του μεταναστευτικού ζητήματος στις τοπικές κοινωνίες. Σήμερα, έχοντας οριοθετήσει τις μεταναστευτικές ροές και περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες, το Υπουργείο στοχεύει στην περαιτέρω θωράκιση της χώρας, μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης σύγχρονων υποδομών, της βελτιστοποίησης των διοικητικών διαδικασιών και της εξασφάλισης καλύτερου ελέγχου απέναντι σε ενδεχόμενες μελλοντικές προκλήσεις, οι οποίες συνδέονται άρρηκτα με τις γεωπολιτικές εξελίξεις.

Μεταρρυθμίσεις

Ένα από τα πλέον εμβληματικά μεταρρυθμιστικά έργα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κατά το έτος 2024, ήταν ο Σχεδιασμός του Εθνικού Σχεδίου Εφαρμογής του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, ενόψει της έναρξης ισχύος του, τον Ιούνιο του 2026. Κατά το έτος αναφοράς, έργο του Υπουργείου αποτέλεσε η αποτύπωση όλων των απαραίτητων διαδικασιών και ενεργειών του Κράτους Μέλους για την προσαρμογή (νομοθετική και επιχειρησιακή) στις προβλέψεις του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο.

Περαιτέρω, αναφορικά με την προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης, το Υπουργείο υλοποίησε σειρά μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών και δράσεων, οι οποίες εστιάζονται, ιδίως, στην έναρξη της λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την εφαρμογή της διμερούς συμφωνίας Ελλάδος – Αιγύπτου για την εισδοχή εποχικών εργαζομένων και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εργοδοτών για την αίτηση έγκρισης απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, εξαρτημένης εργασίας, εποχικής εργασίας, ειδικού σκοπού, καθώς και την απασχόληση στο πλαίσιο της ενδοεταιρικής μετάθεσης. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η αναμόρφωση της νομοθεσίας σχετικά με την πραγματοποίηση επενδύσεων από πολίτες τρίτων χωρών σε ακίνητη περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του ν.5100/2024, καθώς και η επίτευξη του στόχου μείωσης των εκκρεμοτήτων κατά 25% στις αιτήσεις για χορήγηση άδειας διαμονής που αφορούν στα έτη 2022 και 2023.

Ταυτόχρονα, δημιουργήθηκε ψηφιακό αποθετήριο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, όπου συγκεντρώνεται όλη η νομοθεσία σχετικά με τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, καθώς και της χορήγησης διεθνούς προστασίας, αλλά και βιβλιοθήκη με τίτλους και θεματικές σχετικά με την μετανάστευση, το άσυλο και το προσφυγικό ζήτημα για την υποστήριξη δικαστών, βοηθών εισηγητών και στελεχών του Υπουργείου.

Περαιτέρω, τη χρονιά που πέρασε σημειώθηκε ο καλύτερος χρόνος δημοσίευσης απόφασης χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας στο β' βαθμό, τόσο από την κατάθεση της προσφυγής (64 μέρες), όσο και από τη συζήτηση της προσφυγής (34 μέρες), ενώ συνεχίστηκε η προσπάθεια για τη βελτίωση και την ταχύτερη δημοσίευση των αποφάσεων ασύλου β' βαθμού από τις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών μέσω της επιμόρφωσης των Δικαστών μελών των Επιτροπών, των βοηθών/εισηγητών και των στελεχών της Μονάδας Τεκμηρίωσης.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε σειρά ρυθμιστικών παρεμβάσεων που, μεταξύ άλλων, αφορούσαν στην κατάρτιση Εθνικού Καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών και Εθνικού Καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής με στόχο τη βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών ασύλου, την παράταση της χορήγησης του καθεστώτος προσωρινής προστασίας και την επικαιροποίηση των Κανονισμών Λειτουργίας των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των Ελεγχόμενων Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει επίσης για την υλοποίηση του Εθνικού Συστήματος Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Η εφαρμογή του υποστηρίχθηκε με την έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου της υπουργικής απόφασης για τη λειτουργία του Συμβουλίου Επιτροπείας και διευκρινίσεων για πρακτικά ζητήματα, ενώ αναπτύχθηκε ηλεκτρονική εφαρμογή για την παρακολούθηση των διαδικασιών. Μέχρι σήμερα, το πρόγραμμα έχει εξυπηρετήσει 4.188 ασυνόδευτα παιδιά σε 13 Περιφέρειες. Παράλληλα, υλοποιήθηκε πιλοτικό πρόγραμμα σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τη διαμόρφωση των διαδικασιών αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος των παιδιών.

Τέλος, το Υπουργείο προχώρησε στην θεραπεία της εκκρεμής παράβασης 2022(2156) – «Έλεγχος ορθής ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2013/33 ΕΕ», σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία. Ειδικότερα εκδόθηκε ο ν. 5130/2024 (άρθρο 47), που προβλέπει την προσθήκη του «τοπικού στοιχείου» στην παρέκκλιση σχετικά με την παροχή κατάλληλου καταλύματος κατά την κράτηση οικογενειών, σε συμμόρφωση με σχετική αιτίαση Προειδοποιητικής Επιστολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Κατά το έτος 2024, στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, ιδιαίτερα εμβληματική θεωρείται η συνέχιση υλοποίησης του έργου «Ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και ευαισθητοποίησης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, μέσω της κατάρτισης και της ένταξής τους σε ολιστικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας» στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. και της Δράσης «Ενίσχυση της προώθησης της ένταξης των προσφύγων στην αγορά εργασίας» με έναρξη υλοποίησης από 03.08.2022. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν και όλες οι

απαραίτητες διαδικασίες για την εκ νέου έναρξη της υλοποίησης του έργου, μετά και την αναθεώρησή του στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Εξίσου εμβληματικά είναι τα μεγάλα επενδυτικά έργα που χρηματοδοτούνται μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που αφορούν στην παροχή ψηφιακών υπηρεσιών τόσο στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, όσο και στο πεδίο της υποδοχής. Σε αυτά συγκαταλέγεται η ψηφιοποίηση Αρχείου Αδειών Διαμονής Πολιτών Τρίτων Χωρών, η παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών Μετανάστευσης, οι υποδομές Κυβερνοασφάλειας και ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Υποδοχής. Ειδικότερα, ο εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος Υποδοχής επιτυγχάνεται με την υλοποίηση των έργων “Υπερίων” για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου πρόσβασης και παρακολούθησης παροχών στις δομές, το οποίο υλοποιήθηκε σε ποσοστό 75% στο έτος αναφοράς, το έργο “Κένταυρος” για την ψηφιακή διαχείριση ηλεκτρονικής και φυσικής ασφάλειας, το οποίο υλοποιήθηκε σε ποσοστό 70% και το έργο “Ρέα” για την εγκατάσταση και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών υποδομών στις δομές, το οποίο υλοποιήθηκε σε ποσοστό 90%. Ως προς την Ψηφιοποίηση Αρχείου Αδειών Διαμονής, υπεγράφη η δεύτερη και τρίτη εκτελεστική σύμβαση που καλύπτουν την Αττική, την Κρήτη, το Αιγαίο, τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα, την Ήπειρο, τη Δυτική Μακεδονία, την Πελοπόννησο, τη Δυτική Ελλάδα και το Ιόνιο. Τέλος, ως προς την παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών Μετανάστευσης και υποδομές Κυβερνοασφάλειας, ολοκληρώθηκε η παραλαβή της εγκατάστασης και λειτουργίας δομών και υπηρεσιών, η εκπαίδευση, καθώς και η πιλοτική λειτουργία.

Άλλα εμβληματικά έργα

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου κατά το έτος 2024 έθεσε ως βασική προτεραιότητα τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση προγραμμάτων ένταξης μεταναστών και προσφύγων. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίστηκε η υλοποίηση του προγράμματος «HELIOS», που από το 2022 καλύπτει και δικαιούχους προσωρινής προστασίας, με τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+). Παράλληλα, ιδρύθηκαν 12 νέα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) και ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα «Όλα τα Παιδιά στην Εκπαίδευση» (ACE), το οποίο συνεχίζεται σε δεύτερη φάση (ACE II), χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

Επιπροσθέτως, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την υλοποίηση της δράσης «HELIOS junior», που αφορά στην υποστήριξη ανεξάρτητης διαβίωσης και ένταξης στην αγορά εργασίας για 2.000 νέους ενήλικες, πρώην ασυνόδευτους ανήλικους. Περαιτέρω, μέσω του Προγράμματος Συνεργασίας Ελβετίας-Ελλάδας σχεδιάστηκαν έργα όπως το «Bridging the skills gap» για την εκπαίδευση και κατάρτιση μεταναστών και το «Cultivating futures for migrants», που προσφέρει ψυχοκοινωνική και επαγγελματική υποστήριξη σε 1.000 αιτούντες άσυλο στην Αθήνα και τη Λέσβο. Παράλληλα, μέσω του προγράμματος «A Step Forward» επιτυγχάνεται η προσφορά ασφαλούς στέγασης και προστασίας σε γυναίκες με σοβαρές τραυματικές εμπειρίες που

κινδυνεύουν να πέσουν θύματα κακοποίησης, περιθωριοποίησης και εκμετάλλευσης από το οργανωμένο έγκλημα.

Στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, λειτούργησαν τέσσερα κέντρα βιομετρικών δεδομένων σε Αττική και Θεσσαλονίκη, διευκολύνοντας την έκδοση αδειών διαμονής. Παράλληλα, μέσω του προγράμματος AVRR, υποστηρίχθηκαν εθελούσιες επιστροφές, ενώ υλοποιήθηκε πρόγραμμα εθελοντικών μετεγκαταστάσεων 250 προσφύγων σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, για την υποδοχή και διαχείριση αιτήσεων διεθνούς προστασίας από ευάλωτες ομάδες, λειτούργησαν δύο Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, με χρηματοδότηση από την Ελβετική συνεισφορά.

Στον τομέα της υποδοχής, συνεχίστηκε και επεκτάθηκε η λειτουργία του ενιαίου πληροφοριακού συστήματος Υποδοχής και Ασύλου «Αλκυόνη II» σε κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες. Επιπλέον, από τον Ιούλιο του 2024, το πρόγραμμα «Ιπποκράτης I» καλύπτει την παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης στους διαμένοντες στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και την παραπομπή τους στη δευτεροβάθμια υγειονομική περίθαλψη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η έναρξη του προγράμματος «Ιπποκράτης II» προγραμματίστηκε για το τέλος του 2024, με το οποίο εξασφαλίζεται η επιδημιολογική επιτήρηση των διαμενόντων στις δομές φιλοξενίας.

Τέλος, στο πλαίσιο ενίσχυσης της ασφάλειας των συνόρων, ξεκίνησε η υλοποίηση του προγράμματος «Reaction», το οποίο εισάγει μια προηγμένη, ολιστική πλατφόρμα επιτήρησης επόμενης γενιάς. Το πρόγραμμα χρησιμοποιεί πολλαπλά εναέρια οχήματα και καινοτόμες τεχνολογίες ανίχνευσης, παρέχοντας δυνατότητα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο με υψηλή ακρίβεια. Στόχος του είναι ο έγκαιρος εντοπισμός και η αποτελεσματική διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων, για την ενίσχυση της προστασίας των συνόρων.

Σύνοψη

Συμπερασματικά, είναι σαφές ότι οι δράσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία, ενισχύοντας ταυτόχρονα την κοινωνική ένταξη, την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη. Η ψηφιοποίηση, η βελτίωση των διαδικασιών και η ενίσχυση των υποδομών, έχουν ενισχύσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, μειώνοντας τις διοικητικές εκκρεμότητες και περιορίζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες συμβάλλουν στη βελτίωση της θέσης της χώρας σε διεθνείς δείκτες, όπως η κοινωνική συνοχή, η ανταγωνιστικότητα και η βιωσιμότητα, ενισχύοντας τη θέση της Ελλάδας στο παγκόσμιο στερέωμα.

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Εισαγωγή

Το 2024, για το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, αποτέλεσε μια χρονιά πλούσια σε δράσεις, καθώς παράλληλα με τη διαμόρφωση της οργανωτικής δομής του Υπουργείου, σημειώθηκε πρόοδος σε κρίσιμους τομείς, ενισχύοντας την κοινωνική ένταξη, την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων και την ενδυνάμωση της οικογένειας. Το έργο του Υπουργείου το 2024 απέδωσε έμφαση σε έργα για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη στήριξη των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας, με σημαντικά αποτελέσματα που βελτιώνουν την καθημερινότητα και τις προοπτικές τους.

Μεταρρυθμίσεις

Με στόχο την ανάπτυξη στρατηγικής, τη διαμόρφωση των πολιτικών και την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων, ώστε να μετριαστούν οι συνέπειες των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων, καταρτίστηκε και παρουσιάστηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο τον Σεπτέμβριο 2024 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημογραφία και την Οικογένεια, το οποίο καθιστά την Ελλάδα την πρώτη χώρα με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης στον τομέα αυτό. Στον τομέα ισότητας των φύλων, ολοκληρώθηκε πρόσφατα η επεξεργασία του σχεδίου νόμου και της συνοδευτικής ανάλυσης συνεπειών ρύθμισης, για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2381, η οποία προωθεί την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε διευθυντικές θέσεις εισηγμένων εταιρειών. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, εκπονήθηκε και παρουσιάστηκε Εθνική Στρατηγική και ξεκίνησε η ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης για τη μακροχρόνια φροντίδα, ώστε να διασφαλίζεται η προσιτή πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας (σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας).

Παράλληλα, στον τομέα της στέγασης, προχώρησε η νομοθετική επεξεργασία πρότασης για την υλοποίηση του προγράμματος «Κοινωνική Αντιπαροχή», που αποτελεί εργαλείο για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου ως προσιτής και κοινωνικής στέγης. Αναμένεται το αμέσως επόμενο διάστημα η τροποποίηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, στο πλαίσιο μεταρρυθμιστικού οροσήμου του Ταμείου Ανάκαμψης. Αξιοσημείωτη είναι και η ολοκλήρωση των κανονιστικών διατάξεων, αναφορικά με τα κριτήρια αξιολόγησης της επιλεξιμότητας για το πρόγραμμα στεγαστικών δανείων προς φυσικά πρόσωπα, που αποτελούν πρόδρομες/προκαταρκτικές ενέργειες για την άμεση εκκίνηση του νέου διευρυμένου προγράμματος στέγασης “Σπίτι μου II” και του προγράμματος “Αναβαθμίζω το Σπίτι μου”, για ενεργειακές παρεμβάσεις σε κατοικίες (κύριες ή μη εκμισθωμένες δευτερεύουσες) φυσικών προσώπων, με πλήρη επιδότηση επιτοκίου.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Μέσα από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έλαβαν χώρα προκαταρκτικές ενέργειες και έκδοση νομοθετικού πλαισίου για την κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όπως η εκπαίδευση ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία σε ψηφιακές δεξιότητες.

Στο πεδίο της εξισορρόπησης της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή, το πρόγραμμα ΚΥΨΕΛΗ, που έχει στόχο την πρόωπη ανίχνευση και τις ψυχοεκπαιδευτικές παρεμβάσεις στους βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, ανασχεδιάζεται, με την υπογραφή σχετικής Προγραμματικής Σύμβασης με το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας, για την ολιστική ανάπτυξη και επιστημονική προσέγγιση των παιδιών προσχολικής ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών, μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων σπουδών και επιμόρφωση των παιδαγωγών.

Στον τομέα της παιδικής προστασίας, έλαβαν χώρα σημαντικά βήματα σε εμβληματικά έργα, όπως η προετοιμασία με υπογραφή συμβάσεων για να ακολουθήσει η θεσμοθέτηση για τη δημιουργία Κέντρων Δημιουργικών Δραστηριοτήτων STEM για παιδιά. Επιπρόσθετα, ξεκίνησαν οι αξιολογήσεις των φορέων υλοποίησης που θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα, στο πλαίσιο της μεταφοράς εφήβων και ενηλίκων με αναπηρία έως 22 ετών, που διαβιούν σε μονάδες παιδικής προστασίας, σε διαμερίσματα, αλλά και της ενίσχυσης των προοπτικών απασχόλησής τους.

Άλλα εμβληματικά έργα

Με στόχο την προστασία των γυναικών από φαινόμενα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, επεκτάθηκε σε εθνικό επίπεδο η υλοποίηση του προγράμματος «Κουμπί Πανικού» (Panic Button), καθώς επίσης, η προσωρινή φιλοξενία θυμάτων βίας σε ξενοδοχεία συνεχίστηκε με επιτυχία, χάρις στην υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, με σκοπό την προσωρινή δωρεάν διαμονή τους σε ξενοδοχεία –μέλη.

Στον τομέα συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, συνεχίστηκε η πιλοτική εφαρμογή του καινοτόμου προγράμματος «Νταντάδες της Γειτονιάς» που διευκολύνει την επιστροφή των γυναικών στην εργασία, με την παροχή κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας παιδιών βρεφικής ηλικίας (από 2 μηνών έως 2,5 ετών) από επιμελητές και επιμελήτριες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Επιμελητών της ΓΓΙΑΔ. Μέχρι στιγμής, έχουν συναφθεί 967 συμφωνητικά μεταξύ γονέων και επιμελητών, ενώ αναμένεται η παράταση του προγράμματος μέχρι την καθολική εφαρμογή του.

Στον τομέα της στεγαστικής πολιτικής, το πρόγραμμα «Σπίτι μου Ι» που αφορά τη χορήγηση στεγαστικών δανείων σε νέους πολίτες 25-39 ετών εξελίσσεται δυναμικά και το 2024, με 7.400 δάνεια να έχουν ήδη εκταμιευθεί, ενώ το πρόγραμμα «Κάλυψη» προσφέρει λύσεις σε στεγαστικές ανάγκες ευάλωτων συμπολιτών. Παράλληλα, ενισχύθηκε η επαγγελματική αναδοχή

ανηλίκων με αναπηρίες, καθώς αυξήθηκε κατά περίπου 30% η αμοιβή των επαγγελματιών αναδόχων, με στόχο την επίτευξη των πρώτων συνδέσεων με ανηλίκους.

Σύνοψη

Θετικός υπήρξε ο αντίκτυπος των δράσεων του Υπουργείου σε όλα τα πεδία αρμοδιότητάς του. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από τον τομέα της ισότητας των φύλων, είναι ότι η Ελλάδα λαμβάνει την 73η θέση μεταξύ των 146 κρατών και περιοχών όπου εξετάστηκαν για το 2024 στην κατάταξη της ισότητας των φύλων, έχοντας σημειώσει άνοδο 20 θέσεων συγκριτικά με το 2023 και βρίσκεται μεταξύ των 5 χωρών οι οποίες κατέγραψαν τη μεγαλύτερη άνοδο σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την έκθεση Global Gender Gap 2024 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Εισαγωγή

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, λειτουργώντας ως καταλύτης για την ανάπτυξη και τη βιώσιμη ευημερία της χώρας. Το 2024 ήταν έτος προκλήσεων αλλά και ευκαιριών, καθώς οι στοχευμένες πολιτικές και παρεμβάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιτάχυναν τον μετασχηματισμό του αγροτικού τομέα σε έναν βιώσιμο, ανταγωνιστικό και ανθεκτικό κλάδο. Με βασικό άξονα τη στρατηγική του ψηφιακού και πράσινου μετασχηματισμού, οι δράσεις μας επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τη θωράκιση από εξωγενείς κινδύνους και την ενίσχυση της εξωστρέφειας, με στόχο τη διαρκή υποστήριξη των αγροτών και των παραγωγών της χώρας. Παράλληλα όμως ήταν και ένα έτος προσπάθειας επούλωσης των πληγών που προκάλεσαν οι μεγάλες φυσικές καταστροφές στη Θεσσαλία, στον Έβρο και σε άλλες περιοχές της χώρας, αλλά και ταυτόχρονης ανασυγκρότησης των συγκεκριμένων περιοχών.

Μεταρρυθμίσεις

Βασικοί άξονες του ν. 5087/2024 είναι η τόνωση της αγροτικής ανάπτυξης και η ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας με διατάξεις που αφορούν ρυθμίσεις στον ΕΛΓΑ, ενισχύσεις Daniel, θεσμοθέτηση αφορολόγητου-ακατάσχετου ενισχύσεων, ρυθμίσεις για τις Ομάδες Παραγωγών, ψηφιακή πλατφόρμα αιτήσεων υπαγωγής ακίνητης περιουσίας στον ν. 4061/2012.

Απώτερος στόχος του ν. 5136/2024 είναι: α) ο εκσυγχρονισμός και η αναμόρφωση του συστήματος ελέγχου του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για τα προϊόντα Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. και Ε.Π.Ι.Π., β) η ενίσχυση και επιτάχυνση του συστήματος επιβολής διοικητικών μέτρων συμμόρφωσης και προστίμων για παραβιάσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας των προϊόντων με Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π. και γ) η εν γένει αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν στην παρακολούθηση της εφαρμογής του εθνικού και του ενωσιακού πλαισίου στον τομέα των προϊόντων αυτών.

Προετοιμάστηκε, καταρτίστηκε, υποβλήθηκε και εγκρίθηκε η 1η τροποποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027 από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση περιλαμβάνει σημαντικές βελτιώσεις και προσαρμογές, βασισμένες σε διαβούλευση με θεσμικούς φορείς του πρωτογενούς τομέα. Παράλληλα, ξεκίνησε η διαδικασία για τη 2η τροποποίηση, η οποία υποβλήθηκε. Για την κατάθεση τεκμηριωμένων προτάσεων, έχει ήδη δρομολογηθεί συνεργασία με τους Ενδιάμεσους Φορείς εφαρμογής. Επιπλέον, το Υπουργείο συνέβαλε καθοριστικά στην υποβολή και διαπραγμάτευση προτάσεων για την αναθεώρηση της ΚΑΠ, με στόχο την απλοποίηση των απαιτήσεων και διαδικασιών, κυρίως στον τομέα της περιβαλλοντικής αειεπιβιωσιμότητας και των οικολογικών σχημάτων. Μέρος αυτών των προτάσεων

έγινε ήδη αποδεκτό και αποτέλεσε τη βάση για την τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε. Τέλος, εκδόθηκαν, σημαντικές Υπουργικές Αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων σε ενδιάμεσους φορείς υλοποίησης παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ, με ιδιαίτερη αναφορά στις 13 Περιφέρειες της χώρας μας που βρίσκονται καθημερινά δίπλα στον αγρότη.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Υλοποιούνται 5+1 μεγάλα αρδευτικά Έργα (ΤΟΕΒ Ταυρωπού, έργα μεταφοράς νερού από τον ποταμό Νέστο στην κοιλάδα της Ξάνθης αρδευτικό δίκτυο Υπέρειας, Φράγμα Μηναγιώτικου, Λιμνοδεξαμενή Χολκακίων – Φράγμα Αγ. Ιωάννη) μέσω πέντε διαγωνιστικών διαδικασιών. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 534,5 εκατ. € χωρίς ΦΠΑ. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υποβολής δεσμευτικών προσφορών από τους υποψηφίους αναδόχους, βάσει της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών του κάθε έργου και έχει ανακηρυχθεί προσωρινός Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης (ανάδοχος).

Η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κρίνεται κρίσιμη για την ενίσχυση της ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα, με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων σε στρατηγικούς τομείς του αγροτικού τομέα και των υδατοκαλλιεργειών. Τα έργα του Υπουργείου αφορούν δράσεις στον Τομέα της Υδατοκαλλιέργειας καθώς και τη δράση του Οικονομικού μετασχηματισμού του αγροτικού τομέα που αποτελείται από 5 υποέργα. Εντός του 2024 ολοκληρώνονται οι αξιολογήσεις των αιτήσεων και η ολοκλήρωση των έργων αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2026.

Άλλα εμβληματικά έργα

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) παρουσιάζει μέχρι σήμερα μια εξαιρετική πρόοδο, όπως αποτυπώνεται και στους βασικούς δείκτες υλοποίησής του. Σε όρους δημόσιας δαπάνης, η ενεργοποίησή του, δηλαδή οι εντάξεις έργων ανέρχονται στο 130% και η απορρόφηση των πόρων του ήδη στο 98%, χωρίς να συνυπολογίζονται οι πόροι της μεταβατικής περιόδου (2 δις € επιπλέον και ολοκλήρωση πληρωμών το έτος 2025 με βάση τον κανόνα $v+3$), με επιδόσεις εξαιρετικά υψηλές σε σχέση με τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

Επίσης, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων για την στήριξη των παραγωγών στις πληγείσες από τις θεομηνίες περιοχές. Ειδικότερα, εξαντλώντας τους εναπομείναντες διαθέσιμους πόρους του ΠΑΑ 2014-2022, προβλέφθηκαν συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις όπως (α) το Μέτρο 5.2 με πόρους 45 εκατ. € για τη χρηματοδότηση στο 100% επενδύσεων ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου και αποκατάστασης ζημιών σε σταβλικές εγκαταστάσεις από τις πρόσφατες θεομηνίες σε Θεσσαλία, Έβρο, καθώς και στην περιοχή Δομοκού Ν. Φθιώτιδας, (β) τα δύο προγράμματα για την απονιτροποίηση ύψους 150 εκατ. €, (γ) την ένταξη του συνόλου των επιλαχόντων στα Σχέδια Βελτίωσης της πρόσκλησης έτους 2023 για

τις περιοχές της Θεσσαλίας, τον Έβρο, την Β. Φθιώτιδα (περιοχή Δομοκού), την Ρόδο και τη Β. Εύβοια και (δ) άλλα μέτρα υποστήριξης των περιοχών.

Παράλληλα, το ΣΣΚΑΠ 2023-2027 βρίσκεται σε τροχιά πλήρους ενεργοποίησης με νέες προσκλήσεις και προδημοσιεύσεις παρεμβάσεων όπως (α) των Νέων Γεωργών με 410 εκατ. €, (β) της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων με 120 εκατ. €, (γ) της Εξισωτικής Αποζημίωσης με 235 εκατ. €, (δ) της σύστασης και λειτουργίας Ομάδων Παραγωγών με 32 εκατ. €, (ε) των Γεωργοπεριβαλλοντικών Δράσεων (κομπούζιο, σπάνιες φυλές, βιολογική) με 350 εκατ. €, (στ) των Τομεακών Προγραμμάτων (οπωροκηπευτικά, μέλι και οίνος) με 190 εκατ. € και (ζ) της Αγροτικής οδοποιίας με 65 εκατ. €. Ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση της Παρέμβασης (Π3-77-4.1) για την επιλογή των Τοπικών Προγραμμάτων LEADER και την έγκρισή τους με πόρους 236 εκατ. € για την περίοδο 2023-2027, ώστε το 2025 να εκδοθούν νέες προσκλήσεις από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης.

Εστιάζοντας στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητάς του και στη θωράκιση του εισοδήματος των παραγωγών απέναντι στην κλιματική κρίση και άλλους κινδύνους, αξιοποιήθηκε κάθε δυνατό χρηματοδοτικό εργαλείο και καταβλήθηκαν αποζημιώσεις-ενισχύσεις στους πληγέντες από τη θεομηνία «Daniel». Η δημιουργία του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας συνέβαλε στην υλοποίηση μιας Ολοκληρωμένης Πολιτικής Υδάτων της χώρας. Επιπλέον, η χώρα αναγνωρίστηκε σε επίπεδο ΕΕ για την ταχεία και αποτελεσματική διαχείριση ασθενειών των ζώων που εντοπίστηκαν στην επικράτεια. Τέλος, ενισχύθηκε ο θεσμός των διεπαγγελματικών οργανώσεων με τη δημιουργία της διεπαγγελματικής οργάνωσης σταφίδας, ενώ παράλληλα διενεργήθηκαν έλεγχοι, μεταξύ άλλων και ισοζυγίων στην αγορά γάλακτος, από μικτά κλιμάκια ΕΦΕΤ και ΕΛΓΟ.

Σύνοψη

Η στρατηγική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενισχύει τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και τη διαχείριση φυσικών πόρων, μειώνοντας ανισότητες και βελτιώνοντας τη θέση της Ελλάδας διεθνώς. Με έμφαση στις υποδομές, την καινοτομία, την εξωστρέφεια και την περιβαλλοντική προστασία, η πολιτική του Υπουργείου αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, ενισχύει την εξαγωγική δυναμική και δημιουργεί ανθεκτικότητα στον αγροτικό τομέα. Η Ελλάδα προβάλλεται πλέον ως πρότυπο βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας οικονομική ευημερία και περιβαλλοντική ισορροπία, συμβάλλοντας παράλληλα στην ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της χώρας.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ), κατά τη διάρκεια του 2024, σχεδίασε και υλοποίησε μια σειρά πολιτικών, με βασική στόχευση:

- την ενίσχυση του ακτοπλοϊκού δικτύου γραμμών δημόσιας υπηρεσίας και την ανάπτυξη νησιωτικών λιμενικών υποδομών, για τη διασφάλιση της συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας των νησιών,
- τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.),
- την επίσπευση του μεταρρυθμιστικού έργου για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Φορέα, και
- την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της ναυτικής εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της, διαχρονικά βασικής, προτεραιότητας του Υ.ΝΑ.Ν.Π. όσον αφορά στη στήριξη της ελληνικής ναυτιλίας και ναυτοσύνης.

Επιπλέον, σημειώνεται η συνέχιση και επίτευξη σημαντικών δράσεων στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, με ειδικότερη μνεία στη χρηματοδότηση δράσεων υδροδότησης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας των άνυδρων νησιών της Χώρα και στην εφαρμογή νέου συστήματος προσωρινών αδειοδοτήσεων για εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης. Αξιοσημείωτη είναι και η υλοποίηση κρίσιμων οροσήμων, σε επίπεδο έκδοσης δευτερογενούς νομοθεσίας και ανάπτυξης ψηφιακών εργαλείων στον τομέα του θαλάσσιου τουρισμού, στον οποίο η Χώρα διαθέτει ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, η πλήρης αξιοποίηση του οποίου αποτελεί μέρος της θαλάσσιας αναπτυξιακής στρατηγικής της Χώρας.

Μεταρρυθμίσεις

Με το βλέμμα στραμμένο στην πλήρη ψηφιοποίηση της ελληνικής ναυτιλίας και με απώτερο σκοπό την περαιτέρω ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής σημαίας καθώς, την προσέλκυση πλοίων στο ελληνικό νηολόγιο και την εγκατάσταση ναυτιλιακών εταιρειών στη Χώρα, αναπτύχθηκε η ψηφιακή εφαρμογή “niologio.gov.gr”.

Στο κρίσιμο μεταρρυθμιστικό έργο του ΥΝΑΝΠ για την αναδιάρθρωση της ναυτικής εκπαίδευσης και την προσέλκυση των νέων στο ναυτικό επάγγελμα, σημειώθηκε σημαντική εξέλιξη εντός του 2024, με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ύψους 89,68 εκατ. € στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, αναφορικά με: α) την επιδότηση της πρακτικής άσκησης και την οικονομική ενίσχυση σπουδαστών Α.Ε.Ν., β) την υποστήριξη του συστήματος ναυτικής

εκπαίδευσης των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) και γ) την κατάρτιση ανέργων ναυτικών και την παροχή επαγγελματικής πιστοποίησης.

Στον τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών και στο πλαίσιο του βασικού στόχου περί «ακτοπλοϊκής μεταρρύθμισης», την τρέχουσα δρομολογιακή περίοδο 2024-2025, εγκρίθηκε η ένταξη του έργου για την προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού για κάλυψη ακτοπλοϊκών δρομολογιακών γραμμών στο Π.Δ.Ε. του ΥΝΑΝΠ, με συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, ύψους 148 εκατ. €. Συναφώς και επί τω σκοπώ της βελτιστοποίησης της εξυπηρέτησης και ενημέρωσης του πολίτη, τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία η ψηφιακή πύλη «Δικαιώματα Επιβατών στις θαλάσσιες μεταφορές» η οποία: (i) παρέχει ενημέρωση για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες συγκοινωνίες, (ii) συμπεριλαμβάνει το παρατηρητήριο τιμών ναύλων στα εισιτήρια των ακτοπλοϊκών μεταφορών, και (iii) παρέχει πληροφόρηση για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα στις λιμενικές εγκαταστάσεις και στα πλοία.

Στο πλαίσιο της δράσης 9.1 του του Τομεακού Προγράμματος «Μεταφορές» του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, εντάχθηκε το έργο «Ανάπτυξη Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος (ΚΠΣ) και Συστήματος Χρονοθυρίδων Λιμένων (ΣΧΛ)», προϋπολογισμού 2,5 εκατ. €, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών εισαγωγής, σχεδιασμού και παρακολούθησης των δρομολογίων των ακτοπλοϊκών εταιρειών, βελτιώνοντας τα επίπεδα ασφάλειας και εξυπηρέτησης των επιβατών.

Στον άξονα της λιμενικής πολιτικής για την αξιοποίηση των εννέα «μεγάλων» περιφερειακών λιμένων της Ελλάδας, κυρώθηκαν η Σύμβαση υποπαραχώρησης τμήματος του λιμένα «Φίλιππος Β'» του Οργανισμού λιμένος Καβάλας (ν. 5112/2024, Α' 94) και η Σύμβαση παραχώρησης για τον λιμένα Ηρακλείου (ν. 5126/2024, Α' 115). Επίσης, υπεγράφη η Σύμβαση για την υποπαραχώρηση Οργανισμού λιμένος Κέρκυρας για την κατασκευή και εκμετάλλευση δραστηριοτήτων τουριστικών λιμένων/υπηρεσιών (μαρίνα Mega Yacht).

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης και αναβάθμισης της επιχειρησιακής ικανότητας του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., το 2024 παραδόθηκαν 21 ταχύπλοα περιπολικά σκάφη, υπεγράφη η Σύμβαση για την προμήθεια 11 σκαφών κατάλληλα διαμορφωμένων με υγειονομικό εξοπλισμό, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται διαγωνιστικές διαδικασίες για την προμήθεια χερσαίων μέσων και κατάλληλου εξοπλισμού για την προάσπιση των θαλασσίων συνόρων και την καταπολέμηση του εγκλήματος στη θάλασσα.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εντός του έτους 2024, συνεχίστηκε η υλοποίηση εμβληματικών έργων με σημαντικό κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο. Ειδικότερα:

α) Στο πλαίσιο της δράσης «Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων - ΤΑΑ 16975» συνολικού Π/Υ 84,655 εκατ. €, υπεγράφησαν οκτώ (08) Συμβάσεις που αφορούν σε τριάντα δύο (32) συνολικά παρεμβάσεις σε λιμενικές υποδομές, ο συνολικός Π/Υ των οποίων ανέρχεται σε 46 εκατ. €.

β) Στο πλαίσιο της δράσης «Γενικό σχέδιο για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγών πλοίων - ΤΑΑ 16944» ανατέθηκε και υλοποιείται η μελέτη για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγού ναυτιλίας, συνολικού Π/Υ 1,233 εκατ. €, βάσει της οποίας θα καταρτισθεί το master plan για τη σταδιακή αντικατάσταση ή ανακατασκευή (retrofit) των ακτοπλοϊκών πλοίων, φιλικών προς το περιβάλλον λόγω και της γήρανσης του στόλου.

γ) Στο πλαίσιο της δράσης «Ψηφιοποίηση των αρχείων ναυτιλιακών υποθέσεων (βιβλίων Νηολογίων - Υποθηκολογίων - Κατασχέσεων αρχείου πλοίων και ναυτιλιακών επιχειρήσεων και Ναυτολογίων)-ΤΑΑ 16778», που υλοποιείται από την Κοινωνία της Πληροφορίας, ψηφιοποιήθηκαν μέχρι στιγμής άνω των 6.500.000 σελίδων από το σύνολο των 7.000.000 σελίδων που θα ψηφιοποιηθούν συνολικά.

Άλλα εμβληματικά έργα

Εντός του 2024, σημαντικό εμβληματικό έργο είναι και είναι η «Βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών μέσω ΣΔΙΤ», με εξασφαλισμένους πόρους 80 εκατ. € με δυνατότητα υπερδέσμευσης μέχρι και 360 εκατ. € για την ενίσχυση των ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας με «πράσινα» πλοία χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων.

Σύνοψη

Το τρίπτυχο «ασφάλεια – εκσυγχρονισμός – αναδιάρθρωση» αποτελεί το πλαίσιο εντός του οποίου σχεδιάζονται και υλοποιούνται οι στρατηγικές πρωτοβουλίες του ΥΝΑΝΠ, σε συνδυασμό με την εξασφάλιση ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων μέσω ΕΣΠΑ και άλλων πηγών, η οποία επετεύχθη σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό το 2024.

Με την χώρα μας να κατέχει δεσπόζουσα θέση στον κλάδο της ναυτιλίας διεθνώς και λαμβάνοντας υπόψη τις διαφαινόμενες προκλήσεις, ο ρόλος του ΥΝΑΝΠ καθίσταται ολοένα και πιο σημαντικός, ενώ δεν παραλείπεται η αναφορά στις σημαντικές πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν εντός του 2024 για την διασφάλιση της διασυνδεσιμότητας των νησιών με την ηπειρωτική χώρα και την πράσινη μετάβαση της ακτοπλοΐας.

Επιπλέον, εντός του 2024 αναδείχθηκε σε μέγιστο βαθμό η αναγκαιότητα απόκρισης της χώρας σε προκλήσεις που σχετίζονται με την προστασία και ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, την εποπτεία και επιτήρηση του θαλάσσιου χώρου και των θαλάσσιων συνόρων, καθώς και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, στοιχεία τα οποία συνιστούν

προτεραιότητα με ιδιαίτερο ειδικό βάρος, με την υλοποίηση και τον σχεδιασμό εμβληματικών έργων σχετικών με το εξοπλιστικό πρόγραμμα του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και την ολοκληρωμένη επιτήρηση του εθνικού θαλασσίου χώρου.

Τέλος, η εξυπηρέτηση των ναυτικών μας και των πολιτών τέθηκε στο επίκεντρο των πρωτοβουλιών του ΥΝΑΝΠ, μέσω της υλοποίησης πλείστων δράσεων για την απλούστευση, αναβάθμιση και ψηφιοποίηση των, παρεχόμενων υπηρεσιών.

Υπουργείο Τουρισμού

Εισαγωγή

Κεντρικός άξονας της πολιτικής του Υπουργείου Τουρισμού για το 2024 ήταν η υλοποίηση των έργων του Ετήσιου Σχεδίου Δράσης. Στο πλαίσιο αυτό, τα βασικά επιτεύγματα του Υπουργείου Τουρισμού για το έτος 2024 συνοψίζονται ως ακολούθως:

Μεταρρυθμίσεις

Με το ν.5121/2024, ψηφίστηκε μια σειρά διατάξεων με στόχο την Προώθηση Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος. Ενδεικτικά, διαμορφώθηκε ένα σύγχρονο και λειτουργικό επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον (π.χ. νέο θεσμικό πλαίσιο για τα ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας, τις χρονομεριστικές μισθώσεις, ένταξη των spa σε καθεστώς γνωστοποίησης), ένα νέο αναβαθμισμένο και πολυσύνθετο τουριστικό προϊόν (νέο θεσμικό πλαίσιο για τα «glamping», τον οινοτουρισμό, ιατρικό, αλιευτικό τουρισμό και τους τουριστικούς λιμένες), ενώ προωθήθηκε ένα νέο πρότυπο διακυβέρνησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο (τροποποίηση διατάξεων του ν. 4875/2021). Επιπλέον, εντός του 2024 ολοκληρώθηκε ο εκσυγχρονισμός του κανονιστικού πλαισίου για την ανέγερση και λειτουργία ορειβατικών καταφυγίων και εκδόθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για την απονομή βραβείων σημάτων επισκέψιμων εγκαταστάσεων. Τέλος, τέθηκε σε διαβούλευση το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, το οποίο αποτελεί ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για την τουριστική ανάπτυξη καθώς δίνει κατευθύνσεις σχετικά με την ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα.

Σε σχέση με την αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με τον ν.5121/2024 αναδιαμορφώθηκε το απαρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο που ρύθμιζε το επάγγελμα του ξεναγού. Επιπλέον, προβλέφθηκε η δυνατότητα κατάταξης αποφοίτων ΑΣΤΕ σε ΑΕΙ τουριστικών σπουδών καθώς και παροχής δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και μειωμένου κομίστρου στα ΜΜΜ και εκδόθηκε το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο. Τέλος, αντιμετωπίστηκε η υποστελέχωση του προσωπικού των εν λόγω σχολών και επικαιροποιήθηκε η διαδικασία επιλογής εκπαιδευτικού προσωπικού ΙΔΟΧ. Επίσης, εντός του 2024 θεσπίστηκε σύγχρονο κανονιστικό πλαίσιο για τον τύπο και το περιεχόμενο των χορηγούμενων από τις Σχολές αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού, τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών.

Αναφορικά με την προώθηση διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού, το Υπουργείο Τουρισμού εκπροσωπήθηκε και υποστηρίχθηκαν οι θέσεις της χώρας στα καταστατικά όργανα του ΠΟΤ, στον ΟΟΣΑ, στον ΟΣΕΠ και στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ενδεικτικά αναφέρονται η 112η σύνοδος του ΕΣ UN Tourism (υποβολή αίτησης για ανανέωση για 3η θητεία στο ΕΣ του Οργανισμού και υποστήριξη ελληνικής υποψηφιότητας για θέση του ΓΓ του Οργανισμού), η 114η σύνοδος της Επιτροπής Τουρισμού ΟΟΣΑ (ορισμός χώρας στο Προεδρείο

της Επιτροπής) και η Υπουργική Συνάντηση EU-CHINA TOURISM DIALOGUE στο πλαίσιο της Ουγγρικής Προεδρίας Συμβουλίου ΕΕ. Σε διμερές επίπεδο, πέραν των επαφών της Υπουργού με ομολόγους της και Πρέσβεις άλλων κρατών (ενδεικτικά Κροατία, Μαυροβούνιο, Η.Α.Ε, Σαουδική Αραβία, Σλοβακία, Σιγκαπούρη, Ιαπωνία, Αυστρία, Βέλγιο, Καναδά, Κατάρ, Ελβετία) ενδεικτικά αναφέρεται η φιλοξενία στην Αθήνα της 1ης Μικτής Επιτροπής για τον Τουρισμό Ελλάδος-Ουκρανίας. Τέλος, υπογράφηκε Κοινό Πρόγραμμα Δράσης στον τομέα του τουρισμού Ελλάδος-Σαουδικής Αραβίας 2024-2026 και προωθήθηκε η κύρωση Συμφωνίας Συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού Ελλάδος-Σαν Μαρίνο.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Αναφορικά με το έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων», διενεργήθηκε ο σχετικός διαγωνισμός, ο οποίος απέβη άγονος και αναμένεται άμεσα η επαναπροκήρυξή του. Αναφορικά με τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, εκδόθηκε η Διακήρυξη και είναι σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία. Στο πλαίσιο της επανειδίκευσης και αναβάθμισης δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού, δημοσιεύθηκε η προκήρυξη για τη συγκρότηση μητρώου με σκοπό την κατάρτιση έως 20.000 ωφελουμένων, στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκε διπλάσιος αριθμός αιτήσεων από τον συνολικό του Προγράμματος. Επίσης, δημοσιεύθηκαν οι αποφάσεις σχετικά με τη συγκρότηση Οριστικών Μητρώων Παρόχων Κατάρτισης και Φορέων Πιστοποίησης και εκπονήθηκε από το ΞΕΕ το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό.

Τέλος, αναφορικά με το έργο «Τουριστική Ανάπτυξη» σημειώνονται τα εξής: Σε ό,τι αφορά τη «Διαχείριση προορισμών» (ΥΕ1), ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής αναδόχων στο πλαίσιο διακήρυξης για τη σύναψη Συμφωνίας-Πλαίσιο, ενώ βρίσκεται σε διαδικασία συμβασιοποίησης το έργο για την λειτουργία Εθνικού και Περιφερειακών Παρατηρητηρίων. Επίσης εντάχθηκαν στο ΤΑΑ νέες Συμβάσεις (μεταξύ άλλων «Λευκή Βίβλος Τουριστικού Μετασχηματισμού και Ανάπτυξης, 2030-2035», «Ανάπτυξη μηχανισμού ψηφιακών νομάδων» και «Τουριστική προώθηση και προβολή της Ελλάδας-Rebranding»). Αναφορικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων χιονοδρομικών κέντρων του ΥΕ2 «Ορεινός τουρισμός», υποβλήθηκαν 16 επενδυτικά σχέδια και ήδη έχουν εκδοθεί 4 αποφάσεις έγκρισης αιτημάτων ενίσχυσης, ενώ ελήφθη μέριμνα για την μεταφορά π/υ από άλλο αδιάθετο ποσό υποέργου της ίδιας δράσης για την κάλυψη και 5ου αιτήματος. Σε ό,τι αφορά την αντίστοιχη πρόσκληση για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ορειβατικών καταφυγίων, έχουν υποβληθεί 7 επενδυτικά σχέδια και η διαδικασία αξιολόγησης βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε εξέλιξη βρίσκεται η αξιολόγηση και για τα 11 επενδυτικά σχέδια, τα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του ΥΕ3 «Τουρισμός υγείας και ευεξίας». Επιπλέον, στο ίδιο έργο εντάχθηκαν νέες Συμβάσεις για εκπόνηση μελετών για την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας

καθώς και την δημιουργία εφαρμογής υποστήριξης Επισκέπτη (Τουρίστα) Ευεξίας. Στο πλαίσιο του ΥΕ4 «Αγροτουρισμός και Γαστρονομία» υπεγράφη και εκτελείται η σύμβαση για την μελέτη αγοράς, την στρατηγική και τα σχέδια δράσης για το δίκτυο AGTIS στην Ελλάδα και δημοσιεύεται άμεσα η Διακήρυξη για το έργο του Branding. Αναφορικά με το ΥΕ5 «Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων» υποβλήθηκαν 41 επενδυτικά σχέδια και έχουν εγκριθεί ήδη 16 αιτήσεις ενίσχυσης ενώ ολοκληρώνεται άμεσα και η ένταξη και των υπολοίπων. Για την βελτίωση προσβασιμότητας σε παραλίες της χώρας ΥΕ6 «Προσβάσιμες Παραλίες» υποβλήθηκαν 160 επενδυτικά σχέδια και η αξιολόγησή τους βρίσκεται σε εξέλιξη. Τέλος, δημοσιεύτηκε στο πλαίσιο του ΥΕ7 «Καταδυτικός και υποβρύχιος τουρισμός» πρόσκληση για την ενίσχυση επιχειρήσεων καταδυτικού τουρισμού και έχουν υποβληθεί έως σήμερα 16 αιτήσεις. Στο ίδιο υπόεργο εντάχθηκε Σύμβαση για την υποστήριξη λειτουργίας του Παρατηρητηρίου για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο. Επισημαίνεται ότι σε συνέχεια θεσμοθέτησης του ως άνω Παρατηρητηρίου με τον ν. 5061/2023, διοργανώθηκε εκδήλωση για την έναρξη λειτουργίας του (launch event) στην οποία συμμετείχε ο ΠΟΤ, Υπουργοί Τουρισμού και εκπρόσωποι Μεσογειακών χωρών καθώς και μέλη της ερευνητικής κοινότητας και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τέλος, σε διαδικασία υπογραφής Σύμβασης είναι το ΥΕ11 «Ενέργειες ενημέρωσης δυνητικών δικαιούχων και διάχυσης των αποτελεσμάτων», ενώ αναμένεται άμεσα η έκδοση Διακήρυξης για τις ψηφιακές πλατφόρμες προβολής θεματικού τουρισμού.

Άλλα εμβληματικά έργα

Στο πλαίσιο του ΕΣΔ 2024, πραγματοποιήθηκε πρωτογενής ποιοτική έρευνα για την αγορά της Ν. Κορέας και ολοκληρώθηκαν οι στρατηγικές προσέγγισης των αγορών της Ν. Κορέας και Ιαπωνίας και τα σχέδια δράσης προώθησης και προβολής για τις αγορές Ν. Κορέας, Ιαπωνίας, ΗΠΑ, Καναδά, ΗΑΕ, Αυστραλίας, Ινδίας και Σαουδικής Αραβίας. Επίσης πραγματοποιήθηκε μελέτη ανάλυσης ανταγωνισμού για την Ισπανία και εκπονήθηκε και το σχέδιο μάρκετινγκ του ελληνικού τουρισμού 2025-2028.

Σε σχέση με την Τουριστική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, υλοποιήθηκαν 4 ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης ξεναγών, οδηγώντας έτσι στην αδειοδότηση 200 νέων ξεναγών. Επίσης, ψηφιοποιήθηκε το αρχείο των Σχολών Ξεναγών και δημιουργήθηκε ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων εκπαιδευτικών ΙΔΟΧ, ενώ υλοποιήθηκε σε σπουδαστές και εργαζομένους μια σειρά σεμιναρίων σε σύγχρονα θέματα ενδιαφέροντος του κλάδου.

Επιπρόσθετα, για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, υπεγράφη και εκτελείται η σύμβαση για το έργο «Δορυφόρος Λογαριασμός Τουρισμού», ενώ ολοκληρώνεται η υλοποίηση σχετικού Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας. Επιπλέον, υλοποιήθηκε έργο για τη διαχείριση κρίσεων και τη διακυβέρνηση στον τουρισμό καθώς και έργο για την διαμόρφωση πολιτικών τουρισμού με χρήση ΑΙ. Στο ίδιο πλαίσιο διενεργήθηκαν έρευνες για τον προσβάσιμο τουρισμό και για τον ΛΟΑΤΚΙ+ τουρισμό, ενώ με στόχο την βελτίωση του τουριστικού προϊόντος, επετεύχθη εντός του 2024 η αύξηση του

αριθμού των ελέγχων από τις ΠΥΤ κατά 15% σε σχέση με το 2023. Τέλος, εντός του 2024 συγκροτήθηκε και λειτουργεί σε τακτική βάση το Περιφερειακό Συμβούλιο Τουρισμού και το Εθνικό Συμβούλιο Οινοτουρισμού.

Όσον αφορά την προώθηση και προβολή της χώρας ως δωδεκάμηνος τουριστικός προορισμός, βασικοί στόχοι τους οποίους εξυπηρετεί το πρόγραμμα προβολής, εκθέσεων και δημοσιών σχέσεων που υλοποίησε εντός του 2024 ο ΕΟΤ είναι η χρονικά και γεωγραφικά ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας και η υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών στην πρακτική των ήπιων μορφών τουρισμού με κοινωνικό αποτύπωμα. Εντός του 2024 ολοκληρώθηκε και το ειδικό πρόγραμμα συνδιαφήμισης, το οποίο υλοποιήθηκε για την ανάδειξη και προβολή των χειμερινού τουρισμού.

Για την ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού, υλοποιήθηκε το πρόγραμμα Τουρισμός για Όλους 2024, στο πλαίσιο του οποίου διατέθηκαν περίπου 24 εκατ. € με τη μορφή άυλης ψηφιακής κάρτας και δόθηκε ιδιαίτερη μέριμνα με αυξημένα ποσά για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και προτεραιοποίηση προβολής πληγείσων από φυσικές καταστροφές περιοχών.

Για τη στήριξη περιοχών που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, υλοποιήθηκε πρόγραμμα διευκόλυνσης στους τουρίστες που διέμεναν σε ξενοδοχεία που εκκενώθηκαν κατά την εκδήλωση των πυρκαγιών στη Ρόδο κατά τον Ιούλιο 2023 (Rodos week) ενώ με σκοπό την αντιστροφή της αρνητικής δημοσιότητας λόγω των καταστροφικών πλημμυρών στην περιοχή της Θεσσαλίας εκπονήθηκε ειδική καμπάνια του ΕΟΤ και του ΞΕΕ για τον Βόλο και το Πήλιο σε συνεννόηση με την Ένωση Ξενοδόχων Μαγνησίας.

Σύνοψη

Ο στόχος της ποιοτικής και βιώσιμης ανάπτυξης του ελληνικού τουρισμού και της επέκτασης της τουριστικής δραστηριότητας σε όλη τη διάρκεια του χρόνου και σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, αντανακλάται στο σύνολο των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που υλοποιεί το Υπουργείο Τουρισμού. Σύμφωνα με τα πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2024, το ταξιδιωτικό ισοζύγιο εμφάνισε πλεόνασμα 16,7 εκατ. €, έναντι πλεονάσματος 16,2 εκατ. € την αντίστοιχη περίοδο του 2023. Κατά την ίδια περίοδο, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κατέγραψαν άνοδο κατά 4,1% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2023 και διαμορφώθηκαν στα 18,7 εκατ. €, ενώ η εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση κατέγραψε άνοδο κατά 9,3% και διαμορφώθηκε σε 30,37 εκατ. ταξιδιώτες, έναντι 27,79 εκατ. ταξιδιωτών την αντίστοιχη περίοδο του 2023.

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης πέτυχε σημαντικά αποτελέσματα το 2024, παραμένοντας σταθερά προσηλωμένο στους στόχους του. Μέσα από συντονισμένες προσπάθειες και στρατηγικές πρωτοβουλίες, κατάφερε να προωθήσει την ψηφιακή μετάβαση με συνέπεια και αποτελεσματικότητα, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες των πολιτών και της σύγχρονης κοινωνίας.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σημαντική προτεραιότητα για το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνέχισε να αποτελεί η προώθηση της διαλειτουργικότητας μητρώων και υπηρεσιών, με την αξιοποίηση του Κέντρου Διαλειτουργικότητας και την προετοιμασία για τη διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου, εναρμονισμένου με τις απαιτήσεις του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας. Δημοσιεύτηκαν, επίσης, οι διαγωνισμοί για τη λειτουργία του κεντρικού πλαισίου διακυβέρνησης και ταξινόμησης δεδομένων των κυβερνητικών υπολογιστικών νεφών, βάσει του οποίου θα καταρτιστούν οι μελέτες ταξινόμησης δεδομένων για τα πληροφοριακά συστήματα που είναι εγκαταστημένα στο G-Cloud. Επιπρόσθετα, ολοκληρώθηκε το σχέδιο διατάξεων για τη διακυβέρνηση δεδομένων με βάση τον κανονισμό Data Governance Act.

Ξεχωριστή θέση στο έργο του 2024 είχε η ενίσχυση του κρίσιμου τομέα κυβερνοασφάλειας, καθώς συστάθηκε η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και ολοκληρώθηκε η στρατηγική και οι πολιτικές κυβερνοασφάλειας στον Δημόσιο Τομέα για την ανάπτυξη και την ένταξη του SOC στη λειτουργία της ΕΥΠ και των Υπουργείων. Επιπλέον, ψηφίστηκε το σχετικό νομοσχέδιο για την ενσωμάτωση και την εφαρμογή των κοινοτικών απαιτήσεων σε επίπεδο θεσμικό, τεχνικό και επιχειρησιακό με την εφαρμογή της οδηγίας NIS 2.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Μέσα στο 2024, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός της Εθνικής Στρατηγικής για την Τεχνητή Νοημοσύνη, η οποία θα αξιοποιεί τις δυνατότητες που προσφέρει η Τεχνητή Νοημοσύνη για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας. Έμφαση δόθηκε και στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, καθώς ολοκληρώθηκαν οι σχετικές διαβουλεύσεις με στόχο την ενσωμάτωση των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας, λαμβάνοντας υπόψη την Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία». Σε άλλο, εξίσου σημαντικό, μεταρρυθμιστικό πεδίο, εκδόθηκε η έκθεση παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τις

απαιτήσεις της ψηφιακής προσβασιμότητας, η οποία συμβάλλει στον καθορισμό προτύπου, που θα χρησιμοποιείται από δημόσιους φορείς για την υλοποίηση της Ψηφιακής Προσβασιμότητας στους ιστοτόπους τους.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Αμείωτα συνεχίστηκε η πορεία μεγάλων, εμβληματικών έργων υποδομών, όπως είναι το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, το οποίο επεκτείνεται περαιτέρω μέσω του Εθνικού Δικτύου Τηλεπικοινωνιών, εξυπηρετώντας τις συνεχώς εξελισσόμενες ανάγκες των φορέων του ελληνικού δημοσίου στην πορεία τους προς τον πλήρη ψηφιακό μετασχηματισμό.

Επιπλέον, συνεχίστηκε με αμείωτο ρυθμό η ανάπτυξη και αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων του δημοσίου τομέα, εντός των οποίων περιλαμβάνονται τόσο τα μεγάλα οριζόντια συστήματα, όπως το Δημοσιονομικό σύστημα της Κεντρικής Διοίκησης (gov-ERP), το Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων, το νέο Εθνικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων, η Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (CRM) και ο Κεντρικός Κόμβος Δεδομένων Μεγάλου Όγκου (Big Data), όσο και τα τομεακά συστήματα που υποστηρίζουν τα αντίστοιχα έργα στην οικονομία, την υγεία, την εθνική άμυνα, την εργασία και την κοινωνική πρόνοια. Παράλληλα, συνεχίστηκαν σημαντικά έργα ψηφιοποιήσεων σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, ενώ τέθηκε σε λειτουργία το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, μέσω του οποίου εξασφαλίζεται η τήρηση κανόνων ευζωίας και η βελτίωση της διαχείρισης των ζώων συντροφιάς, αλλά και το Μητρώο Λεσχών Φιλάθλων για την αντιμετώπιση της οπαδικής βίας, την ενίσχυση της διαφάνειας και τον έλεγχο της λειτουργίας λεσχών.

Ακόμα, στο πλαίσιο της αναβάθμισης της εθνικής υποδομής υψηλών επιδόσεων ξεκίνησε η υλοποίηση του νέου υπερυπολογιστή ΔΑΙΔΑΛΟΣ, με σκοπό την ενίσχυση του έργου της ερευνητικής κοινότητας στη χώρα και την Ευρώπη. Πρόοδο σημείωσε, επίσης, ο Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας (ΕΗΦΥ), καθώς υπεγράφη η σχετική σύμβαση. Όσον αφορά τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, συνεχίζεται το πρόγραμμα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους, με στόχο οι επιχειρήσεις αυτές να αξιοποιήσουν στο έπακρο τα εργαλεία και τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω της ψηφιακής αγοράς.

Στο πεδίο των Δικτύων Νέας Γενιάς, προωθήθηκε η εγκατάσταση οπτικών ινών και έξυπνων υποδομών που αφορά σε 120.000 κτήρια, μέσω του έργου Smart Readiness, καθώς ξεκίνησαν οι αιτήσεις από τους εγκαταστάτες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας. Επίσης, ξεκίνησε το πρόγραμμα “Gigabit Voucher”, μέσω του οποίου υποστηρίζονται τα νοικοκυριά και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις προκειμένου να αποκτήσουν ευρυζωνική σύνδεση υπερυψηλής ταχύτητας με τη μείωση του αρχικού κόστους σύνδεσης και των μηνιαίων τελών.

Περαιτέρω, δρομολογήθηκε με την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, το Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων. Σχετικά με τον μετασχηματισμό των ελληνικών πόλεων σε έξυπνες πόλεις, προχώρησαν οι διαγωνιστικές διαδικασίες και υπεγράφησαν οι απαραίτητες συμβάσεις για 16 δήμους της χώρας, ενώ έχει δημιουργηθεί υποστηρικτικός μηχανισμός για όλους τους φορείς που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία.

Σημαντική εξέλιξη, εντός του έτους, αποτελεί και η λειτουργία της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μεταβίβασης ακινήτων, η οποία επιτρέπει σε αγοραστές, πωλητές και συμβολαιογράφους να ολοκληρώνουν ηλεκτρονικά τη διαδικασία μεταβίβασης ακινήτων, μειώνοντας τον χρόνο και την ταλαιπωρία των παραδοσιακών μεθόδων.

Άλλα εμβληματικά έργα

Συνεχίστηκε η υλοποίηση επενδύσεων στα δίκτυα νέας γενιάς, όπως στις ευρυζωνικές συνδέσεις του Ultra-Fast Broadband, που αφορά στην ανάπτυξη υποδομών υπερυψηλής ευρυζωνικότητας σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τα εμπορικά πλάνα των παρόχων, καθώς και στο έργο WiFi4GR που αφορά στην εγκατάσταση σημείων ασύρματης πρόσβασης (WiFi Hotspots) σε περίπου 2.500 περιοχές της χώρας.

Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει και η διάθεση προσωποποιημένων εισιτηρίων για την είσοδο των φιλάθλων σε αθλητικές διοργανώσεις, με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας στα γήπεδα και την απλοποίηση της διαδικασίας εισόδου.

Αξιοσημείωτη είναι η ενίσχυση της λειτουργίας του Κτηματολογίου, καθώς οι υπηρεσίες του ψηφιοποιήθηκαν περαιτέρω με τη λειτουργία τριών διασυνδεδεμένων πλατφορμών, για την ηλεκτρονική επίδοση, τον εξ' αποστάσεως νομικό έλεγχο από δικηγόρους και την ψηφιακή υποβολή πρόδηλων λαθών, ενώ παράλληλα προχώρησε η ψηφιοποίηση των αρχείων των υποθηκοφυλακείων και των κτηματολογικών γραφείων.

Σύνοψη

Έχοντας καθιερώσει τις βάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης, το έργο του Υπουργείου επικεντρώθηκε στην υλοποίηση στρατηγικών έργων και μεταρρυθμίσεων. Μέσα από έναν δυναμικό ανασχεδιασμό των προτεραιοτήτων του, το Υπουργείο προχώρησε στην ανάπτυξη και παρουσίαση μιας σειράς νέων ψηφιακών υπηρεσιών που στοχεύουν στη διευκόλυνση και την αναβάθμιση της καθημερινότητας των πολιτών.

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στη διάρκεια του 2024, αποτέλεσε τον κατ' εξοχήν φορέα άσκησης πολιτικής, σε τέσσερις βασικούς άξονες της κυβερνητικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Οι άξονες στρατηγικής συνίστανται στην πρόληψη, την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση από τις φυσικές καταστροφές, με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας και τη θωράκισή της έναντι κινδύνων. Βασικό εργαλείο για την άσκηση πολιτικής στον τομέα Πολιτικής Προστασίας συνιστά το Εθνικό Πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ», ύψους 2,07 δις €, που ξεκίνησε προ τριετίας και πλέον έφτασε σε ώριμο στάδιο υλοποίησης, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από τρεις διαφορετικές πηγές (Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ και Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων).

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον τομέα των μεταρρυθμιστικών έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υλοποιείται οριζόντια Δράση για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Με σκοπό την υλοποίησή της, το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας εξέδωσε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης, τρεις κανονιστικές πράξεις, που αφορούν στην προτυποποίηση των διαδικασιών ελέγχου οικονομικών δραστηριοτήτων και ειδικότερα στην ψηφιοποίηση των επιθεωρήσεων και την άμεση πρόσβαση σε φακέλους πυρασφάλειας.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Στις κορυφαίες μεταρρυθμιστικές δράσεις του 2024, συγκαταλέγεται επίσης η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της ιδιωτικής ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών με την ψήφιση του ν.5116/2024, που διαμόρφωσε πεδίο συμπόρευσης της ιδιωτικής ασφάλισης με την κρατική αρωγή έναντι φυσικών καταστροφών. Στις κύριες ρυθμίσεις του νόμου συμπεριελήφθη η υποχρεωτική ασφάλιση των μεγάλων επιχειρήσεων για σεισμούς, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές, η σύσταση Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης και η οργανωτική - διοικητική αναβάθμιση της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής. Επιπροσθέτως, αναθεωρήθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών στην ύπαιθρο και ενισχύθηκε ο ελεγκτικός ρόλος του Πυροσβεστικού Σώματος για την επιβολή διοικητικών προστίμων, τα οποία επίσης αυξήθηκαν σε σημαντικό βαθμό ώστε να ενισχυθεί ο αποτρεπτικός τους χαρακτήρας. Παράλληλα, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, τέθηκε σε εφαρμογή το επικαιροποιημένο πλαίσιο διατάξεων του νέου Ποινικού Κώδικα με αυστηροποίηση των ποινών για εγκλήματα εμπρησμού σε δάση και δασικές

εκτάσεις, καθώς και η δήλωση στο Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας του καθαρισμού οικοπεδικών χώρων, στην οποία ανταποκρίθηκαν ήδη 840.000 περίπου πολίτες.

Ιδιαίτερη μέριμνα ελήφθη για την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού του Πυροσβεστικού Σώματος, σε συνέχεια της σχετικής πρωθυπουργικής δέσμευσης. Στο πλαίσιο αυτό, το 2024 προσελήφθησαν 650 Πυροσβέστες Δασικών Επιχειρήσεων επταετούς θητείας κατόπιν προκήρυξης Πανελληνίου Διαγωνισμού, οι οποίοι κατατάχθηκαν στις 10 νεοσυσταθείσες έδρες των Ειδικών Μονάδων Δασικών Επιχειρήσεων (ΕΜΟΔΕ) ανά την επικράτεια. Ταυτόχρονα, ανανεώθηκε η θητεία 735 Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης για 5 ακόμη έτη, εγκαίρως, πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου. Επιπλέον, για τρίτη συνεχόμενη αντιπυρική περίοδο, υλοποιήθηκε το πρόγραμμα προεγκατάστασης Ευρωπαϊών Πυροσβεστών μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας με τη συμμετοχή 240 Πυροσβεστών από τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες (Βουλγαρία, Ρουμανία, Μάλτα, Μολδαβία) στην Ελλάδα. Σκοπός του προγράμματος είναι η συνδρομή στην καταστολή δασικών πυρκαγιών και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας στο πεδίο. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά η χώρα μας συμμετείχε αμφίδρομα, καθώς σημαντική αποστολή 25 Ελλήνων Πυροσβεστών Δασικών Επιχειρήσεων αναπτύχθηκε το πρώτο δεκαπενθήμερο της αντιπυρικής περιόδου στη Γαλλία. Περαιτέρω, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού της Πολιτικής Προστασίας και της Πυροσβεστικής, συνέβαλαν οι διαρκείς και εξειδικευμένες εκπαιδεύσεις, οι ασκήσεις επί χάρτου και επί του πεδίου με ιδιαίτερη μνεία στη μεγάλη άσκηση για σεισμό «ΜΙΝΩΑΣ» που διεξήχθη στην Κρήτη.

Ζωτικής σημασίας επιδίωξη για τη βέλτιστη προετοιμασία της αντιπυρικής, αλλά και της χειμερινής περιόδου, ήταν ο καλύτερος συντονισμός διαφορετικών εμπλεκόμενων υπηρεσιών και τοπικών φορέων, που οικοδομήθηκε μέσω πολλαπλών διευρυμένων συσκέψεων ανά την επικράτεια, υπό την αιγίδα της πολιτικής ηγεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι από κοινού συνεκπαιδεύσεις με τους λοιπούς επιχειρησιακούς φορείς (Δασική Υπηρεσία, λοιπά Σώματα Ασφαλείας, Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας -ΔΕΔΔΗΕ, Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας -ΑΔΜΗΕ) ως προς τις σύγχρονες τεχνικές στο πλαίσιο ολιστικής αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, συνέτειναν στην εμπέδωση κλίματος συνεργασίας μεταξύ τους. Μάλιστα με τον ΑΔΜΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ, το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με αντικείμενο τη διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών σε Πάρνηθα, Διόνυσο, Πεντέλη, και Υμηττό.

Συνακόλουθα, υιοθετήθηκε το νέο δόγμα του Πυροσβεστικού Σώματος με σκοπό την έγκαιρη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, διά της αυξημένης ετοιμότητας και επιτήρησης, καθώς και της άμεσης κινητοποίησης εναέριων και επίγειων δυνάμεων και ακολούθησε η σχετική αναμόρφωση των επιχειρησιακών σχεδίων.

Τέλος, στον τομέα της αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές συνεχίστηκε απρόσκοπτα η καταβολή αποζημιώσεων για ακραία φαινόμενα του 2023, ενώ δέσμες εκτάκτων μέτρων στήριξης ενεργοποιήθηκαν κατά περίπτωση και συνέβαλαν στην ταχύτερη αποκατάσταση των

ζημιών σε πληγείσες περιοχές και για το έτος 2024. Ταυτόχρονα, θεσπίστηκε και υλοποιήθηκε η διεύρυνση των σχημάτων στήριξης μέσω προγραμμάτων, όπως το Thessaly Evros Pass στη Θεσσαλία και τον Έβρο.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σημαντική ήταν η πρόοδος που συντελέστηκε στην υλοποίηση της πλειονότητας των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στη διάρκεια του 2024. Εμβληματικά έργα συμβασιοποιήθηκαν μέσω του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), όπως ενδεικτικά, η προμήθεια Κινητών Κέντρων Διοίκησης και επιτόπιου ελέγχου στις 13 Περιφέρειες, αεροσκαφών για τη διαχείριση εναέριας επιτήρησης, ελικοπτέρων μεσαίου τύπου για υγειονομικές αποστολές, πτυσσόμενων γεφυρών και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των ελικοπτέρων Super Puma. Επιπλέον, υπογράφηκαν συμβάσεις με σκοπό την προμήθεια 414 πυροσβεστικών οχημάτων, την αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος ENGAGE για τη διαχείριση συμβάντων και πόρων του Πυροσβεστικού Σώματος και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του Σώματος και της Πολιτικής Προστασίας.

Πρόοδος σημειώθηκε επίσης με την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας, στα έργα προμήθειας δύο ελικοπτέρων μεσαίου τύπου και των εξαιρετικά χρήσιμων, όπως αποδείχτηκε στην πράξη, μη επανδρωμένων οχημάτων αέρος (UAV-Drones) για την εναέρια επιτήρηση. Παράλληλα, σε προχωρημένο στάδιο βρίσκεται η διαγωνιστική διαδικασία για την προμήθεια Μετεωρολογικών Σταθμών και Σταθμών επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης (radar), τα οποία αναμένεται να συμβάλουν περαιτέρω στον εκσυγχρονισμό του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και ειδικότερα του δικτύου παρατηρήσεων της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας.

Άλλα εμβληματικά έργα

Καθοριστικής σημασίας έργο για την ανανέωση του εναέριου πυροσβεστικού στόλου της χώρας, αποτέλεσε η υπογραφή της διακρατικής συμφωνίας με την κυβέρνηση του Καναδά από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό για την προμήθεια πέντε νέων αεροσκαφών Canadair DHC 515 από το πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ», καθώς και δύο επιπλέον μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας rescEU της ΕΕ, ενώ ξεκίνησε εκ νέου η παραγωγή τους από την κατασκευάστρια εταιρεία.

Περαιτέρω, στις αρχές του έτους εντάχθηκαν στο δυναμικό του Πυροσβεστικού Σώματος δύο νέα σύγχρονα πυροσβεστικά πλοία, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, ενώ υπογράφηκε επίσης η σύμβαση προμήθειας 20 νέων πλωτών διασωστικών πυροσβεστικών μέσων. Επίσης προχώρησε σημαντικά η διαγωνιστική διαδικασία σε σειρά έργων κομβικής σημασίας, όπως η ενσωμάτωση τεχνολογιών Επόμενης Γενιάς (NG-112) στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης 112, η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης όλων

των μορφών επικοινωνίας προς το 112, η προμήθεια κινητού υγειονομικού εξοπλισμού Νοσοκομείων Πεδίου, η ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας εκπαίδευσης προσωπικού Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων, καθώς οι ψηφιακές εφαρμογές Πολιτικής Προστασίας και Κρατικής Αρωγής. Ομοίως, εκδόθηκαν διακηρύξεις για τα τρία υποέργα του σημαντικού έργου «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κινδύνων και Πρόληψης: Εθνική Βάση Δεδομένων».

Σύνοψη

Η κυβερνητική στρατηγική ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της χώρας απέναντι στις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές μέσω αξιοποίησης των πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις της κλιματικής κρίσης και ενισχύει την προστασία των Ελλήνων πολιτών. Δηλωτικό της προόδου που συντελέστηκε, είναι το γεγονός ότι στη διάρκεια των πρώτων 11 μηνών του έτους, δημοπρατήθηκαν έργα του Υπουργείου ύψους 1,9 δις € που χρηματοδοτούνται από τρεις διαφορετικούς πυλώνες χρηματοδότησης.

Προγραμματισμός κυβερνητικού έργου (2025-2027)

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Παρά το ασταθές εξωτερικό περιβάλλον και τις μεταβαλλόμενες γεωπολιτικές συνθήκες, η ελληνική οικονομία παρουσιάζει σταθερή ανάπτυξη. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, η θετική αυτή τάση αναμένεται να συνεχιστεί και το 2025, ευθυγραμμιζόμενη με τις δημοσιονομικές απαιτήσεις του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Η κυβέρνηση προωθεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις στην πράσινη οικονομία και την ψηφιακή μετάβαση, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ανάπτυξης. Η αύξηση των επενδύσεων, η επιτάχυνση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η βελτίωση του οικονομικού κλίματος, δημιουργούν θετικό περιβάλλον για την οικονομία.

Το προσεχές διάστημα, η περαιτέρω μείωση των φόρων, η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής αποτελούν βασικές προτεραιότητες. Με σύμμαχο τα νέα τεχνολογικά εργαλεία και δυνατότητες, η κυβέρνηση προωθεί μεταρρυθμίσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής (υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση, αξιοποίηση δεδομένων myData, ηλεκτρονικά δελτία αποστολής κ.ά.), την αύξηση της φορολογικής συνείδησης των πολιτών (σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση), καθώς και τη δημιουργία δημοσιονομικού χώρου για την περαιτέρω ενίσχυση των διαθέσιμων εισοδημάτων.

Η ανταπόκριση στις αντικειμενικές συνθήκες της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών, αποτελεί επίσης προτεραιότητα. Η κυβέρνηση υλοποιεί προγράμματα αποζημίωσης των πληγέντων πολιτών και επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει την ασφάλιση για φυσικές καταστροφές των κατοικιών και των επιχειρήσεων. Από το 2025 διπλασιάζεται το ποσοστό μείωσης του ΕΝΦΙΑ από 10% σε 20% για κατοικίες με φορολογητέα αξία έως 500.000 ευρώ, ενώ υποχρεούνται οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 500 χιλ. € να ασφαλιστούν έναντι φυσικών καταστροφών.

Ακολουθως, η πρόκληση του δημογραφικού, αντιμετωπίζεται με συνεκτικό πλαίσιο μέτρων που ενισχύουν την οικογένεια. Το Υπουργείο συμβάλλει με σειρά θεσμικών και στοχευμένων μέτρων, όπως η πρόσθετη προστασία για οικογένειες με 3 παιδιά και άνω, η φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων και η απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρών (15%) για παιδιά έως 18 ετών. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην εκπαίδευση, την αναβάθμιση των σχολείων και την αύξηση των θέσεων στους βρεφονηπιακούς σταθμούς.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της δυσκολίας εύρεσης προσιτής στέγης και την αύξηση του αποθέματος διαθέσιμων κατοικιών προς μίσθωση, προωθούνται μέτρα, όπως η εφαρμογή περιορισμών σε νέες βραχυχρόνιες μισθώσεις σε συγκεκριμένες περιοχές, η φοροαπαλλαγή για μακροχρόνιες μισθώσεις κενών ή σε βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων, αλλά και προγράμματα επιδοτήσεων και δανείων για την ανακαίνιση κατοικιών και εκμετάλλευση δημόσιων κτιρίων για μακροχρόνιες μισθώσεις. Επιπλέον, θεσπίζονται αντικίνητρα προς τις τράπεζες και τους servicers προκειμένου να μη διατηρούν στη κατοχή τους κενά-ξενοίκιαστα ακίνητα και να τα διαθέσουν στην αγορά, ώστε να συμβάλλουν στην εξεύρεση προσιτής στέγης. Ταυτόχρονα, οι τράπεζες θα διαθέσουν 100 εκατ. ευρώ για την δημιουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, ώστε να καταστεί ενεργός τους επόμενους μήνες.

Τέλος, το Υπουργείο για την επόμενη τριετία εστιάζει στον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, την προώθηση στρατηγικών επενδύσεων και την επιτάχυνση έργων, αξιοποιώντας ευρωπαϊκούς πόρους. Ο προγραμματισμός περιλαμβάνει τη λειτουργία του Εθνικού Επενδυτικού Ταμείου για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, την εφαρμογή του νέου νόμου για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τη βελτίωση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Συνακόλουθα προωθούνται σημαντικές ιδιωτικοποιήσεις, αξιοποιούνται Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα για υποδομές, ενώ υλοποιείται και η δίκαιη μετάβαση στις περιοχές που εξαρτώνται από ορυκτά καύσιμα.

Υπουργείο Εξωτερικών

Κύρια στόχευση του Υπουργείου Εξωτερικών παραμένει για την προσεχή τριετία, η κεφαλαιοποίηση και η περαιτέρω ενίσχυση των προσπαθειών για την επαύξηση του διεθνούς κεφαλαίου της χώρας. Κατά τη θητεία της στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (2025-2026), η Ελλάδα θα επιδιώξει -στο πνεύμα των εθνικών προτεραιοτήτων- ουσιαστικό ρόλο ως προς τη διαχείριση των μεγάλων κρίσεων, αλλά και στα άλλα μεγάλα παγκόσμια ζητήματα που απασχολούν το διεθνές γίνεσθαι, όπως είναι οι ανισότητες, το μεταναστευτικό, η εφοδιαστική, επισιτιστική και η κλιματική κρίση. Στο ίδιο σχήμα, εντάσσεται και η προώθηση της ελληνικής υποψηφιότητας -που κατατέθηκε για πρώτη φορά- για την εκλογή της χώρας μας ως μέλους του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των ΗΕ, για την διετία 2028-2030.

Παράλληλα, και στις συζητήσεις εντός ΕΕ, στη νέα θητεία των θεσμικών οργάνων, η χώρα μας επιδιώκει αναβαθμισμένο ρόλο και ως προς το νέο κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και στην διαμόρφωση του προσεχούς Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Τούτο εντείνεται και ενόψει και της ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2027.

Εν τούτοις για ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας ως γεφυροποιού, αλλά και σημαντικού περιφερειακού παράγοντα ασφαλείας, διασυνδεσιμότητας και ανάπτυξης, θα συνεχισθεί η βάσει αρχών, ενεργός εμπλοκή σε μεγάλες γεωπολιτικές κρίσεις, σφυρηλατώντας, παράλληλα, επωφελείς συμμαχίες/συνεργασίες και νέα ανοίγματα, σε περιοχές όπως η ΝΑ Ασία, Λατινική Αμερική και Αφρική, αλλά ταυτόχρονα συνεχίζοντας την επένδυση στις ήδη υφιστάμενες συνεργασίες, τόσο στην περιοχή μας, όσο και παγκοσμίως, συνεχίζοντας την αταλάντευτη στρατηγική της κυβέρνησης για την αναβάθμιση της επιδραστικότητας της πατρίδας μας στην παγκόσμια σκακιέρα.

Στο πεδίο της οικονομικής διπλωματίας, με στόχο την ενίσχυση των εξαγωγών και την προσέλκυση επενδύσεων, θα εκπονηθεί το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας, για πρώτη φορά με ορίζοντα τριετίας. Εστιάζει σε συγκεκριμένες χώρες-στόχους και επιλεγμένους κλάδους, βάσει μελέτης και διαβούλευσης με τους παραγωγικούς και εξαγωγικούς φορείς της χώρας που θα προηγηθεί της συγκρότησης του. Επιπλέον, με την ολοκλήρωση υλοποίησης του Οδικού Χάρτη Διευκόλυνσης Εμπορίου 2022-2026, σχεδιάζεται η επικαιροποίηση σχεδίου για τη συνέχιση ορισμένων δράσεων και την συμπερίληψη νέων, έτσι ώστε να απλοποιηθούν έτι περισσότερο οι προ-τελωνειακές και τελωνειακές διαδικασίες, για την ενίσχυση του εμπορίου. Με γνώμονα την καλύτερη δυνατή υποστήριξη των εξωστρεφών επιχειρήσεων, θα δρομολογηθεί η ίδρυση Γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων σε νέες αγορές, για τη βελτιστοποίηση της γεωγραφικής κατανομής του δικτύου και την αξιοποίηση νέων ευκαιριών. Στις σημαντικές προκλήσεις της επόμενης τριετίας, περιλαμβάνεται και η ενδυνάμωση των δεσμών με την ελληνική Διασπορά, μέσω της ενίσχυσης συνεργασιών και της διοργάνωσης δράσεων σύσφιξης των σχέσεων με την πατρίδα. Αυτή είναι και η βασική στόχευση του, ήδη εν

εξελίζει, Στρατηγικού Σχεδίου του Υπουργείου Εξωτερικών για τον Απόδημο Ελληνισμό 2024-27, με το σύνολο των στρατηγικών του επιδιώξεων να αποσκοπεί σε απτά αποτελέσματα.

Στον τομέα της Δημόσιας Διπλωματίας, έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση των δράσεων που προβάλλουν ενεργά το κεφάλαιο της χώρας και τα εν γένει συγκριτικά της πλεονεκτήματα μέσα και από την αξιοποίηση σύγχρονων επικοινωνιακών στρατηγικών και ψηφιακών εργαλείων. Τέλος, τόσο η θεσμική μεταρρύθμιση όσο και όσο και η υλοποίηση των αναγκαίων έργων ψηφιακού μετασχηματισμού και ψηφιοποίησης των υπηρεσιών του Υπουργείου, με πόρους του ΤΑΑ και άλλα χρηματοδοτικά μέσα, αναμένεται να διευκολύνουν σημαντικά την αποστολή του ως φορέα άσκησης ενεργητικής διπλωματίας και υποστήριξης του απανταχού ελληνισμού.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ο σχεδιασμός της πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την τριετία 2025-2027, επικεντρώνεται στις απαραίτητες παρεμβάσεις και μεταρρυθμίσεις, για την προσαρμογή των Ενόπλων Δυνάμεων στις σύγχρονες και διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες στο σύνθετο γεωπολιτικό περιβάλλον. Σε αυτό το πλαίσιο, θα επανεξεταστεί ο προγραμματισμός του εξοπλιστικού προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα των συρράξεων στην Ουκρανία και την Μέση Ανατολή, με γνώμονα την επίτευξη διεθνών συνεργασιών μέσω προγραμματικών συμφωνιών και την ενίσχυση των δυνατοτήτων της εγχώριας Αμυντικής Βιομηχανίας. Σημαντική προτεραιότητα για τον σκοπό αυτό, αποτελεί η κατάρτιση και η σταδιακή υλοποίηση του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ), σύμφωνα πάντοτε με τις δημοσιονομικές δυνατότητες της Χώρας. Στην ίδια κατεύθυνση, εντάσσεται και η αναθεώρηση της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής, η καταγραφή και η προβολή των δυνατοτήτων της εγχώριας Αμυντικής Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Βάσης (ΕΑΤΒΒ), καθώς και η προώθηση διεθνών συνεργειών για την κατασκευή και υποστήριξη σύγχρονων οπλικών συστημάτων.

Οι εξοπλιστικές δυνατότητες των Ενόπλων Δυνάμεων, αναμένεται να αναβαθμιστούν έτι περισσότερο, με την υλοποίηση του προγράμματος απόκτησης Φρεγατών τύπου FDI για το Πολεμικό Ναυτικό, αλλά και την ολοκλήρωση του προγράμματος αναβάθμισης αεροσκαφών τύπου F-16 της Πολεμικής Αεροπορίας στην έκδοση Viper. Περαιτέρω με στόχο τη θωράκιση των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων και την ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της χώρας σε αυτό το πεδίο, σχεδιάζεται η προμήθεια οχημάτων, εξοπλισμού και συστημάτων για την κάλυψη άμεσων και επιτακτικών αναγκών που αφορούν στην επιτήρηση των συνόρων, αλλά και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Παράλληλα, προγραμματίζεται η αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Αεροπορίας Στρατού με την κατασκευή υποδομών σε τρεις μονάδες που βρίσκονται στην Κρήτη, τη Λάρισα και την Καβάλα.

Η διαχείριση των νέων προκλήσεων στο πεδίο του κυβερνοπολέμου, αποτελεί νέα προτεραιότητα του Υπουργείου, καθώς οι επιθετικές και αμυντικές δράσεις στον κυβερνοχώρο καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη των σύγχρονων στρατιωτικών επιχειρήσεων. Υπό το πρίσμα αυτό, το νέο επιχειρησιακό κέντρο κυβερνοασφάλειας που θα κατασκευαστεί εντός του Στρατοπέδου Παπάγου, θα έχει ως κύρια αποστολή τον συντονισμό των απαραίτητων ενεργειών και τη διαχείριση δικτύων για την αποτροπή των σύγχρονων κυβερνοαπειλών. Το υπόψη κέντρο, θα στελεχωθεί με προσωπικό του νεοσυσταθέντος Κοινού Σώματος Πληροφορικής και θα περιλαμβάνει επιπλέον τα τμήματα τεχνητής νοημοσύνης (AI) και αναλυτικής δεδομένων (Big Data).

Ιδιαίτερη αξία για την προσαρμογή των Ενόπλων Δυνάμεων στα νέα δεδομένα, έχει και η αναδιοργάνωση της Δομής Δυνάμεων σε ένα πιο ευέλικτο επιχειρησιακά σχήμα, με στόχο την επαύξηση της πληρότητας των Μονάδων και τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων δομών και

διάταξης, για την εξοικονόμηση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού. Επιπλέον στον προγραμματισμό της τριετίας έχει ενταχθεί μία ακόμα σημαντική καινοτομία, με θετικό κοινωνικό πρόσημο, η οποία αλλάζει εκ βάθρων τη στρατιωτική θητεία. Πρόκειται για την παροχή εκπαίδευσης και την πιστοποίηση κρίσιμων δεξιοτήτων των στρατευσίμων, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας μετά το πέρας της στρατιωτικής τους θητείας.

Ταυτόχρονα, με σκοπό την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του προσωπικού, αναμένεται να ολοκληρωθεί η πρώτη φάση του οικιστικού προγράμματος, για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων. Στο ίδιο πλαίσιο προωθείται η δημιουργία και λειτουργία ενιαίου φορέα που θα έχει την αρμοδιότητα αξιοποίησης της υφιστάμενης ακίνητης περιουσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και του εκσυγχρονισμού των κτιριακών του υποδομών, ώστε να δοθεί λύση στο χρόνιο πρόβλημα εύρεσης και συντήρησης κατοικίας κατά τις υπηρεσιακές μετακινήσεις των στελεχών.

Στον τομέα της υγείας προωθούνται σημαντικές μεταρρυθμίσεις, όπως η αντιμετώπιση των παθογενειών της λειτουργίας των Στρατιωτικών Νοσοκομείων, ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου της ιεραρχικής εξέλιξης του στρατιωτικού υγειονομικού προσωπικού, η παροχή ολοκληρωμένης υγειονομικής περίθαλψης στα στελέχη και τα μέλη της οικογένειάς τους και η δημιουργία της Μονάδας Αντιμετώπισης Τραύματος.

Συνοψίζοντας, η σχεδιαζόμενη πολιτική του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για την τριετία 2025-2027 έχει ως κεντρικό στόχο την αναβάθμιση του εξοπλιστικού αποθέματος των Ενόπλων Δυνάμεων και τον εξορθολογισμό της δομής και λειτουργίας τους. Παράλληλα σχεδιάζεται η υλοποίηση δράσεων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, ενώ θα συνεχιστεί η ανάπτυξη πρωτοβουλιών με στόχο την διαρκή μέριμνα για το στρατιωτικό προσωπικό, τόσο στο πλαίσιο της αναβάθμισης της εκπαίδευσης του, όσο και στη βελτίωση των συνθηκών της καθημερινής του διαβίωσης.

Υπουργείο Εσωτερικών

Στο πλαίσιο του ευρύτερου Στρατηγικού Προγραμματισμού των Δράσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, για την προσεχή τριετία προγραμματίζονται:

- η εισαγωγή σύγχρονων τεχνικών τεχνητής νοημοσύνης στον προγραμματισμό του ανθρώπινου δυναμικού (Workforce Planning), για την εύρεση του βέλτιστου συνδυασμού κάλυψης των αναγκών των δημόσιων φορέων,
- ανασχεδιασμός του συστήματος επιλογής προϊσταμένων με απλούστευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας των υποψηφίων, αξιοποίηση των σύγχρονων κέντρων αξιολόγησης (Assessment Centers) - υπό την εποπτεία του ΑΣΕΠ - και αξιολόγηση του προφίλ των υποψηφίων για την διασφάλιση της καταλληλότητάς τους ως προς τη θέση, με χρήση και εξειδικευμένων ψυχομετρικών εργαλείων,
- ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου των Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων, Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και των Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, μέσω ενός ενιαίου και ομοιογενούς κανονιστικού κειμένου,
- η διαμόρφωση πλαισίου αξιολόγησης της εξυπηρέτησης του πολίτη από τον υπάλληλο ή/και την οργανική μονάδα, από τον ίδιο τον πολίτη, με τη συνδρομή των απαραίτητων τεχνολογικών εργαλείων,
- η υλοποίηση του Εθνικού Συστήματος Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, με επικέντρωση σε αρμοδιότητες καίριων τομέων πολιτικής,
- η επικαιροποίηση και επιτάχυνση της πειθαρχικής δικαιοσύνης,
- η ενεργοποίηση του θεσμού του Συμβούλου Ακεραιότητας για την υποστήριξη των δημοσίων υπαλλήλων σε θέματα ηθικής και ακεραιότητας και του Συμβούλου Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, για να υποστηριχθεί η καινοτόμα προσέγγιση της μεταστροφής στις δεξιότητες του ανθρώπινου κεφαλαίου της δημόσιας διοίκησης,
- η πλήρης παραγωγική λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRMS),
- η κρίσιμη μεταρρύθμιση για τη θεσμική και επιχειρησιακή ενδυνάμωση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, με την έκδοση του νέου Ενιαίου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για νομοθέτημα που φιλοδοξεί να συμπεριλάβει όλες τις διατάξεις που αφορούν στην Αυτοδιοίκηση, προστατεύοντας τον θεσμό, απλουστεύοντας την κείμενη νομοθεσία και διευκολύνοντας το έργο των δήμων,
- η υλοποίηση του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την Ιθαγένεια, έργο που στοχεύει στην επιτάχυνση και απλοποίηση της διαδικασίας απόδοσης της ελληνικής ιθαγένειας, μέσω της ψηφιοποίησης της διαδικασίας κτήσης και της ανάπτυξης διαλειτουργικότητας με συναρμόδιους φορείς,

- και, τέλος, παρεμβάσεις ενίσχυσης της πολιτικής για την προστασία των ζώων συντροφιάς, με τη συνεργασία των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτικής Προστασίας καθώς και οι δράσεις επιμόρφωσης, ευαισθητοποίησης και προαγωγής της φιλοζωίας.

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Κεντρική θέση στον προγραμματισμό της τριετίας για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή έχει το έργο «Νέο, ανοικτό, συμπεριληπτικό σχολείο, προσανατολισμένο στις δεξιότητες του 21ου αιώνα». Στόχος, η διασφάλιση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας ενός συμπεριληπτικού, βιώσιμου, αειφόρου και αποτελεσματικού εκπαιδευτικού συστήματος. Επιδιώκοντας τη βελτίωση των επιδόσεων των Ελλήνων μαθητών στους δείκτες PISA, ώστε η χώρα να προσεγγίσει τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ έως το 2027, έχει υπογραφεί το σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας με τον οργανισμό. Για την υλοποίηση της παραπάνω στρατηγικής επιλογής του Υπουργείου, προγραμματίζεται να επεκταθεί περαιτέρω το δίκτυο των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, ενώ θα συνδυαστεί με την ίδρυση και λειτουργία Αθλητικών Σχολείων και είκοσι δύο (22) Πρότυπων Ωνάσειων σχολείων, καθώς και με τη θεσμοθέτηση της εισαγωγής του προγράμματος IB (International Baccalaureate) στα Πρότυπα Σχολεία. Θεσμοθετείται, επίσης, το πλαίσιο λειτουργίας των Κέντρων Μελέτης, ενώ έργα βαρύνουσας σημασίας αποτελούν η υλοποίηση του Προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου» για την ανακαίνιση σχολικών εγκαταστάσεων, καθώς και η ψηφιοποίηση του σχολείου (Ψηφιακό φροντιστήριο /αυτόνομες τάξεις/ απλοποίηση διαδικασιών).

Ως προς την Ανώτατη Εκπαίδευση, για το 2025 προωθείται η λειτουργία των πρώτων μη κρατικών πανεπιστημίων. Επιπλέον, στο πλαίσιο της διεθνοποίησης των ελληνικών πανεπιστημίων, ελληνικά πανεπιστήμια σε συνεργασία με ξένα, προχωρούν για πρώτη φορά σε συμπράξεις που οδηγούν στην απόκτηση κοινών ή/και διπλών πτυχίων (joint/dual degrees). Οι πρωτοβουλίες αυτές εισφέρουν στη διαμόρφωση ενός διεθνοποιημένου «Ελεύθερου Πανεπιστημίου», με ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διαλειτουργικότητας και με άξονες τη μείωση της φυγής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain), μετατρέποντας τη χώρα σε πόλο έλξης επιστημόνων (brain gain). Τέλος, δρομολογείται η ανέγερση νέων φοιτητικών εστιών μέσω ΣΔΙΤ.

Η στρατηγική για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση (EEK&ΔΒΜ) 2025-2027 περιλαμβάνει τους στόχους για την ενίσχυση των εκπαιδευτών ενηλίκων, τον εκσυγχρονισμό της μαθητείας, την ανάπτυξη ψηφιακών, ήπιων και πράσινων δεξιοτήτων και την ευρεία συμμετοχή κοινωνικών εταίρων στα σχήματα μαθητείας και στην πρακτική άσκηση. Επιπλέον, η στρατηγική της επόμενης περιόδου, αποσκοπεί στην προσαρμογή της ΕΕΚ στην αγορά εργασίας, στην ολιστική επικαιροποίηση του μαθησιακού περιεχομένου στην ΕΕΚ & ΔΒΜ, στην ανάδειξη των ευκαιριών σταδιοδρομίας μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της παρακολούθησης των αποφοίτων, στην στήριξη ευάλωτων ομάδων, στη σύνδεση αριστείας με συμπερίληψη, στην ενίσχυση της ελκυστικότητας της ΕΕΚ, στη διάχυση του κύκλου ποιότητας σε όλες τις δράσεις ΕΕΚ & ΔΒΜ και τέλος, στην ανάδειξη της αξίας της συμμετοχικότητας.

Τέλος, την περίοδο 2025-2027, ενισχύεται ο ρόλος του Αθλητισμού ως κοινωνικού εργαλείου. Με άλλα λόγια, επιδιώκεται η αλλαγή υποδείγματος με μία σειρά πρωτοβουλιών, ώστε να εμπεδωθεί η κουλτούρα της προαγωγής της φυσικής δραστηριότητας σε όλο τον πληθυσμό της χώρας. Η ισότητα των φύλων, η άρση των διακρίσεων για τα Άτομα με Αναπηρία, η ασφάλεια και ευημερία των αθλητών και η αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας θα αποτελέσουν τις κυριότερες προκλήσεις στον τομέα του Αθλητισμού. Εν κατακλείδι και αξιοποιώντας τις διεθνείς πρακτικές, θα συνεχιστούν δράσεις εκπαίδευσης ενάντια στις παθογένειες που απειλούν τον αθλητισμό, όπως η αθλητική βία, η χειραγώγηση αγώνων, το ντόπινγκ και ζητήματα διαφθοράς. Οι σχεδιαζόμενες πολιτικές θα υλοποιηθούν μέσα από ένα πλαίσιο νομοθετικών διατάξεων και θα υλοποιηθούν μέσα από το σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-KOUROS, και την εφαρμογή «MyKourosApp».

Υπουργείο Υγείας

Σύμφωνα με τον ευρύτερο Στρατηγικό Προγραμματισμό των Δράσεων του Υπουργείου Υγείας, κατά την προσεχή τριετία, αναμένεται να ολοκληρωθεί η υλοποίηση πλήθους μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δράσεων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ), που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, ενώ ταυτόχρονα θα διασφαλίσουν την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα του συστήματος απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις.

Στον τομέα της πρωτοβάθμιας φροντίδας, στόχος είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ιδιαίτερα σε αγροτικές και απομακρυσμένες/νησιωτικές περιοχές, μέσω της βελτίωσης των υποδομών και της διαθεσιμότητας κινητών υπηρεσιών/μονάδων. Επιπλέον, αναμένεται να ολοκληρωθούν, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα έργα ανακαίνισης των κτιριακών υποδομών 93 νοσοκομείων και 156 κέντρων υγείας, τα οποία θα αναβαθμιστούν με την αγορά υπερσύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού. Επιπλέον, με την αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης (βλ. Δωρεές, ΣΔΙΤ), έχουν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες κατασκευής νέων σύγχρονων νοσοκομείων που αφορούν στα παιδιά, σε ογκολογικούς ασθενείς και σε ψυχικά πάσχοντες. Με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2027, αναμένεται να παραδοθούν στο ΕΣΥ 3 πρότυπα νοσοκομεία, ενώ προγραμματίζεται και η ολοκλήρωση της κατασκευής του νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης.

Το Υπουργείο Υγείας, στοχεύει στην περαιτέρω προσέλκυση και πρόσληψη ιατρών και νοσηλευτών, την αύξηση των αποδοχών τους, καθώς επίσης και στην καθιέρωση ενός συστήματος διαρκούς αξιολόγησης και λογοδοσίας για τους διοικητές των υγειονομικών περιφερειών και των νοσοκομείων. Αξίζει να αναφερθεί ότι εντός του επόμενου έτους δρομολογείται η πρόσληψη 4.000 επαγγελματιών υγείας και η προσέλκυση ιατρών με κίνητρα, όπως είναι η αυτοτελής φορολόγηση στις εφημερίες και η ετήσια οικονομική ενίσχυση 7.200 € σε όσους ιατρούς στελεχώσουν δομές υγείας σε απομακρυσμένες περιοχές.

Στο πλαίσιο προώθησης της πρόληψης, αναμένεται να ξεκινήσουν νέα προγράμματα δωρεάν εξετάσεων για την πρόληψη του καρκίνου του πνεύμονα και του καρκίνου του δέρματος σε ομάδες υψηλού κινδύνου, καθώς και το πρόγραμμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση καρδιαγγειακού κινδύνου για 5,5 εκατομμύρια πολίτες 30-77 ετών. Συμπληρωματικά τα δωρεάν απογευματινά χειρουργεία για 37.000 ασθενείς, η ανάπτυξη και εγκατάσταση Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος που θα ενημερώνει τους πολίτες για τα εφημερεύοντα νοσοκομεία και τους χρόνους αναμονής, με στόχο τη βελτίωση της εξυπηρέτησής τους και την αποφυγή συνωστισμού, η δημιουργία πληροφοριακού συστήματος, μέσω του οποίου, για πρώτη φορά, θα ιχνηλατείται η συνολική διαδρομή του ασθενή με σημείο εκκίνησης την άφιξή του στα Τ.Ε.Π., καθώς και η εισαγωγή ενός νέου ψηφιακού εργαλείου για τη μέτρηση του βαθμού ικανοποίησης

των εσωτερικών ασθενών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας, αναμένεται να συμβάλουν στην ριζική αναμόρφωση του ΕΣΥ.

Επιπρόσθετα, ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση της επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας βρίσκονται στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων του Υπουργείου Υγείας. Πιο συγκεκριμένα, μέσω της αναβάθμισης του στόλου του ΕΚΑΒ, της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, του εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού και της ψηφιοποίησης του οργανισμού, η Κυβέρνηση προσδοκά στην αποτελεσματικότερη και ταχύτερη απόκριση και εξυπηρέτηση επειγουσών καταστάσεων. Παράλληλα, η καταγραφή και αξιοποίηση των δεδομένων υγείας αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για τα προσεχή έτη. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται να χαρτογραφηθεί η πλευρά της «προσφοράς» και της «ζήτησης» του Συστήματος Υγείας (Εθνικός Χάρτης Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας) τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα.

Στον τομέα της ψυχικής υγείας, αναμένεται η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης που ξεκίνησε πριν 30 χρόνια, μέσω της υλοποίησης του ν. 5129/2024 και της σύστασης του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Επιπρόσθετα, η ίδρυση και λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (ΕΟΠΑΕ), που επίσης προβλέπει ο ν. 5129/2024, αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στον στόχο της ολιστικής αντιμετώπισης εθισμών και εξαρτητικών συμπεριφορών.

Η ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της υγειονομικής περίθαλψης, είναι ένα από τα σημαντικότερα εγχειρήματα της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Στο σημείο αυτό, αξίζει να γίνει ειδικότερη μνεία στην πρόσφατη ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του έργου «Ανάπτυξη και Λειτουργία Μηχανισμού Συντονισμού, Πλοήγησης και Πολυκαναλικής Εξυπηρέτησης του Υπουργείου Υγείας», στόχος του οποίου είναι η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, μέσω ενός ενιαίου πολυκαναλικού συστήματος που θα λειτουργεί ως κέντρο συντονισμού, συλλογής και μεταφοράς πληροφοριών για τις δομές και τις υπηρεσίες υγείας.

Τέλος, ο τομέας του φαρμάκου ενισχύεται για την επερχόμενη προγραμματική περίοδο. Η νέα εθνική στρατηγική για το φάρμακο περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα, όπως η ψηφιοποίηση του ΕΟΦ, η ενίσχυση της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, η προσέλκυση επενδύσεων για την παραγωγή γενόσημων και η εφαρμογή νέας μεθόδου αξιολόγησης φαρμάκων και τεχνολογιών υγείας. Όλες οι παραπάνω πρωτοβουλίες αποσκοπούν στη μείωση του κόστους, στην αντιμετώπιση των ελλείψεων στην αγορά, στην καθιέρωση σταθερών κανόνων και στη διασφάλιση της διαφανούς και δίκαιης πρόσβασης στα φάρμακα για όλους τους πολίτες.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Η κυβερνητική περίοδος 2025-2027 αναμένεται να διαμορφωθεί από κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές προκλήσεις, οι οποίες απαιτούν τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και του θεσμικού πλαισίου για τη διαφύλαξη της ασφάλειας των πολιτών. Στο επίκεντρο αυτών των εξελίξεων βρίσκονται αφενός, θεσμικές και επιχειρησιακές παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και ενίσχυση της Ελληνικής Αστυνομίας και αφετέρου η υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού για τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του Σωφρονιστικού Συστήματος. Οι κύριες προκλήσεις της προγραμματικής περιόδου είναι οι ακόλουθες.

Η διαφύλαξη της ασφάλειας των πολιτών αποτελεί τη μέγιστη προτεραιότητα για το Υπουργείο. Για τον σκοπό αυτό, προτεραιοποιείται η ενσωμάτωση σύγχρονων μεθόδων αστυνόμευσης για την έγκαιρη ανίχνευση εγκληματικών δραστηριοτήτων και την αποτελεσματική καταστολή τους. Η πρόληψη και η καταστολή θα συνδυαστούν με την εκπαίδευση των αστυνομικών δυνάμεων, ώστε να αντιμετωπίζουν με αποτελεσματικότητα τις προκλήσεις της σύγχρονης εγκληματικότητας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Η υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού κρίνεται αναγκαία για τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του Σωφρονιστικού Συστήματος. Ο νέος σχεδιασμός εστιάζει στην αναβάθμιση των υποδομών, στην ενίσχυση των προγραμμάτων επανένταξης των κρατουμένων, καθώς και στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης της σωφρονιστικής πραγματικότητας. Παράλληλα, θα ενισχυθεί περαιτέρω η κατάρτιση του προσωπικού, η βελτίωση των συνθηκών κράτησης, και ο πλήρης σεβασμός στα δικαιώματα των κρατουμένων, σε εναρμόνιση με τις επιταγές της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η προστασία των συνόρων με στόχο τη θωράκιση της χώρας απέναντι σε απειλές και παράτυπες μεταναστευτικές ροές, μέσω της αξιοποίησης σύγχρονων μέσων και εργαλείων, ώστε να εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου έλεγχος και επιτήρηση, καθώς και η ενίσχυση των επιστροφών, αποτελούν διαρκή πρόκληση, αλλά και πολιτική προτεραιότητα.

Η κοινωνική αστυνόμευση και η προστασία ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, συνιστούν αδήριτη ανάγκη της κοινωνίας, στην οποία το Υπουργείο καλείται να ανταποκριθεί άμεσα. Το μοντέλο της κοινωνικής αστυνόμευσης που έχει υιοθετηθεί, δίνει έμφαση στην προστασία και προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και στην αντιμετώπιση πολυδιάστατων μορφών βίας και παραβατικότητας με ισχυρό κοινωνικό αντίκτυπο, όπως η ενδοοικογενειακή βία, η βία των ανηλίκων, η οπαδική βία και η κακοποίηση των ζώων. Σε αυτό το πνεύμα, αναγνωρίζεται ότι η προστασία των ευάλωτων ομάδων αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και την μείωση των ανισοτήτων.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Την προσεχή προγραμματική περίοδο, η δραστηριότητα του Υπουργείου θα επικεντρωθεί στην ολοκλήρωση του σχεδίου για τη ανάπτυξη των υποδομών και μεταφορών στη χώρα στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Συνεπώς, προωθούνται οι διαγωνιστικές διαδικασίες για να εκκινήσει η κατασκευή των έργων που ωρίμασαν και έχουν ήδη προκηρυχθεί. Η αναβάθμιση των περιφερειακών υποδομών βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων τριετίας.

Παράλληλα το Υπουργείο, ως κομβικός πυλώνας υλοποίησης υποδομών για τα οικοσυστήματα κατασκευών και μεταφορών, συνεχίζει την επιτυχή πορεία που έχει χαράξει την τελευταία πενταετία. Συνδυάζοντας ιδιωτικές και δημόσιες πρωτοβουλίες, προχωρά στην ολοκλήρωση εμβληματικών έργων, επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων και στην εκκίνηση υλοποίησης νέων, αναγκαίων υποδομών, χρήσιμων για την χώρα και με ισχυρό κοινωνικό πρόσημο. Ο εκσυγχρονισμός και η απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου, καθώς και των διαγωνιστικών διαδικασιών που στο παρελθόν αποτελούσαν τροχοπέδη στην εξέλιξη των υποδομών, διευκολύνουν την ωρίμανση των έργων και διασφαλίζουν την απρόσκοπτη πορεία προς την ολοκλήρωση των απαραίτητων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, με όρους δικαιοσύνης, εξορθολογισμού και υγιούς ανταγωνισμού.

Οι οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές αποτελούν επίσης προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς η κατασκευή των οδικών παραχωρήσεων για τους αυτοκινητοδρόμους Πατρών – Πύργου και Κεντρικής Ελλάδας για το τμήμα Τρίκαλα – Εγνατία Οδός, καθώς επίσης και των έργων οδικής σύνδεσης Μπράλος – Άμφισσα, παράκαμψη Χαλκίδας και Ψαχνών, ενώ παράλληλα ξεκινά η κατασκευή της σύνδεσης Ιωάννινα – Κακαβιά. Επιπλέον, σε εξέλιξη βρίσκεται η κατασκευαστική περίοδος των έργων ΣΔΙΤ για την ανατολική περιφερειακή οδό Θεσσαλονίκης (Flyover) και την οδική σύνδεση Καλαμάτα – Ριζόμυλος – Πύλος – Μεθώνη. Ξεχωριστή θέση στα εμβληματικά οδικά έργα τέλος, κατέχει ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ) με την παράλληλη υλοποίηση και στα τρία τμήματα, από τα Χανιά έως και το Λασιθί.

Όσον αφορά στο σιδηρόδρομο, η αναβάθμισή του αποτελεί πυλώνα της στρατηγικής του Υπουργείου. Σε αυτό το πρίσμα, προωθείται η υλοποίηση έργων με προστιθέμενη αξία για την καθιέρωση της Ελλάδας και ως εμπορευματικού κόμβου, όπως είναι η αναβάθμιση της γραμμής στο τμήμα Αλεξανδρούπολη - Ορμένιο και η νέα γραμμή Νέα Καρβάλη Τοξότες. Εκτός όμως από την εμπορευματική, δίνεται ιδιαίτερη σημασία και στην επιβατική πτυχή των σιδηροδρομικών υποδομών, με τις επεκτάσεις του Μετρό Αθήνας και Θεσσαλονίκης, προμήθεια νέων συρμών και ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογικών εγκαταστάσεων. Ωστόσο μεγάλη βαρύτητα εξακολουθεί να δίνεται και στην υποστήριξη του βασικού δικτύου. Αυτή επιτυγχάνεται με την ενίσχυση των προαστιακών τμημάτων, όπως αυτό της Δυτικής Αττικής, έργο που υλοποιείται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πεδίο των υποδομών των εναέριων μεταφορών,

δύο είναι οι κρίσιμότερες παρεμβάσεις. Η πρώτη αφορά στην κατασκευή νέου διεθνούς αερολιμένα στο Ηράκλειο Κρήτης, με τη διαδικασία παραχώρησης, ο οποίος θα συνδέεται με κλειστό αυτοκινητόδρομο με τον υπό κατασκευή ΒΟΑΚ. Η δεύτερη, αφορά στην αναβάθμιση και συμμόρφωση 13 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται επίσης και για την αποκατάσταση των καταστροφικών συνεπειών των καιρικών φαινομένων “DANIEL” και “ELIAS” στα οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα της Κεντρικής Ελλάδας, με την προγραμματισμένη ολοκλήρωση των αντίστοιχων έργων. Επιπλέον, συνεχίζεται η υλοποίηση αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων τόσο στην Κρήτη, με την κατασκευή των φραγμάτων Μπραμιανού και Μύρτου, όσο και στην Αιτωλοακαρνανία, στις περιοχές Αμβρακία, Αμφιλοχία και Βάλτος, αλλά και στην Αθήνα με τη διευθέτηση και οριοθέτηση του ρέματος Ραφήνας, με ορίζοντα ολοκλήρωσης την τριετία.

Εκτός όμως από την κατασκευή έργων που συμβάλλουν στη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου, το Υπουργείο προχωρά με σταθερά βήματα στην αναβάθμιση του εγχώριου οικοσυστήματος Βιώσιμων Μεταφορών. Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την οδική ασφάλεια, τίθεται σταδιακά σε εφαρμογή μέσω θεσμικών (Κανονιστικό πλαίσιο και ενημερωτική εκστρατεία για τη μικροκινητικότητα), αλλά και άλλου είδους άμεσων (Έξυπνες Γέφυρες) ή έμμεσων (Ενιαίο Ρυθμιστικό Κέντρο Κυκλοφορίας Αττικής) παρεμβάσεων. Η ανανέωση του στόλου των λεωφορείων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, με οχήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας προχωρά ταχύτατα, με δεκάδες νέα λεωφορεία να κυκλοφορούν ήδη στους δρόμους. Στο ίδιο πλαίσιο της πολιτικής μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα, εκατοντάδες δικαιούχοι επιδοτούνται για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων Ι.Χ. και ταξί. Τέλος, συνεχίζονται οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση της αστικής κινητικότητας με έργα όπως οι ανέπαφες πληρωμές TAP-N-PAY και το αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στον πυρήνα του σχεδιασμού για την περίοδο 2025 -2027 τίθενται η ενεργειακή ανεξαρτησία της Χώρας και η ασφάλεια της ενεργειακής τροφοδοσίας της ΕΕ. Κρίσιμες προτεραιότητες αποτελούν η μεταφορά φυσικού αερίου στην κατεύθυνση ροής Νότος-Βορράς, οι ενεργειακές διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες, και η ανάπτυξη της γεωθερμίας. Συνεπώς, στο διάστημα αναφοράς εκκινούν σημαντικά έργα επέκτασης και αναβάθμισης συνδέσεων και υποδομών του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, καθώς και έργα αποθήκευσης ενέργειας, πρωτοβουλίες αναγκαίες για την περαιτέρω κινητοποίηση επενδύσεων στους τομείς των ΑΠΕ, της ενεργειακής απόδοσης και της δίκαιης μετάβασης μέσω της αξιοποίησης των πόρων των Ταμείων Απανθρακοποίησης και Εκσυγχρονισμού.

Για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της ενεργειακής ένδειας, ενισχύονται οι δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια κατοικιών, επιχειρήσεων και οργανισμών του Δημοσίου Τομέα, ενώ προτάσσεται και η διείσδυση των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρισμού, συμπεριλαμβανομένης της αυτοπαραγωγής. Έμφαση δίνεται επίσης, στη μείωση του ενεργειακού κόστους για όλους τους καταναλωτές, κυρίως τους ευάλωτους, αλλά ταυτόχρονα και στην εύρυθμη λειτουργία της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας, αναθεώρηση Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, αναμόρφωση Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου).

Η εξασφάλιση της επάρκειας των υδάτινων πόρων, συνιστά πυλώνα της στρατηγικής του Υπουργείου. Σε αυτό το πλαίσιο, υιοθετείται για πρώτη φορά Εθνική Στρατηγική για τα ύδατα, ενώ ξεκινά τη λειτουργία του ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας και προωθείται η χωρική αναδιάρθρωση των παρόχων υπηρεσιών ύδατος. Ταυτόχρονα, υλοποιούνται έργα ύδρευσης και εξοικονόμησης νερού (ΤΑΑ), ύδρευσης σε περιοχές προτεραιότητας, μέτρα για την ασφάλεια εφοδιασμού της πρωτεύουσας με πόσιμο νερό, όπως και έργα Ορεινής Υδρονομίας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας - Aqua Montis.

Παράλληλα, έχει εκπονηθεί ένα συνεκτικό πρόγραμμα για το σύνολο των τομέων ευθύνης του Υπουργείου. Συγκεκριμένα, θεσμοθετούνται δύο νέα θαλάσσια εθνικά πάρκα, στο Αιγαίο και το Ιόνιο, και προωθείται η δημιουργία αγοράς εθελοντικών πιστώσεων αντιστάθμισης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο πλαίσιο εφαρμογής του Εθνικού Κλιματικού Νόμου. Στην ίδια λογική, τίθεται σε τροχιά ολοκλήρωσης και η εμβληματική δράση της δασικής μεταρρύθμισης, με τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας παρακολούθησης των εργασιών των δασικών υπηρεσιών και την ολοκλήρωση των διαχειριστικών μελετών των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας. Επιπρόσθετα, ολοκληρώνεται η κύρωση των δασικών χαρτών και προγραμματίζεται η ολοκλήρωση του Εθνικού Σχεδίου Αναδάσωσης, του Προγράμματος Προστασίας Δασών (AntiNERO III & IV), αλλά και των αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων σε ευπαθείς περιοχές.

Στο πεδίο της διαχείρισης αποβλήτων, υιοθετείται σειρά δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Αποβλήτων, για την ενίσχυση της ανακύκλωσης και της χωριστής συλλογής, καθώς και για τη δημιουργία νέων Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), αλλά και για την εφαρμογή του συστήματος επιστροφής εγγύησης (DRS), την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, μέσω της δημιουργίας Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών και την ενεργειακή αξιοποίηση αποβλήτων. Προβλέπεται δε και η ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων έργων, για τη δημιουργία ενός επαρκούς δικτύου Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (λ.χ. ΜΕΑ/ΜΕΒΑ/ΜΑΑ), ενώ δίνεται βαρύτητα στην παύση λειτουργίας και την αποκατάσταση όλων των εναπομεινάντων Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ). Τέλος, συνεχίζεται η υλοποίηση των αναγκαίων υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς που εμπíπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Ενόψει της περιόδου 2024-2027, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι και αντίστοιχες δράσεις για την επίτευξη τους που συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Αύξηση των επενδύσεων σε Έρευνα και Ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καθώς και ενίσχυση της διασύνδεσης της έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις, μέσω της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΑΚ),
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας και τόνωση της επιχειρηματικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων με προκηρύξεις νέων καθεστώτων ενισχύσεων και επιτάχυνση της υλοποίησης των επενδύσεων μέσω της περαιτέρω απλοποίησης, τυποποίησης και πλήρους ψηφιοποίησης των αδειοδοτικών διαδικασιών
- Επένδυση στην στήριξη της βιομηχανίας με την υλοποίηση του έργου “ThessINTEC” στη Θεσσαλονίκη και την ολοκλήρωση της δράσης «Έξυπνη Μεταποίηση» και «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα». Επιπλέον προγραμματίζεται η επικαιροποίηση της νομοθεσίας για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφοδιαστικής αλυσίδας (Τροποποίηση ν. 4302/2014), αλλά και η θεσμοθέτηση όσο και η παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Βιομηχανίας
- Προστασία του καταναλωτή. Η μέριμνα για την προστασία του εισοδήματος της ελληνικής οικογένειας από την ακρίβεια και τον εισαγόμενο πληθωρισμό, είναι ζήτημα που δεν παύει να απασχολεί την ηγεσία του Υπουργείου. Ενδεικτικές παρεμβάσεις αποτελούν: η αναβάθμιση της πλατφόρμας “kataggelies.mindev.gov.gr” και της “e-katanalotis”, ώστε να παρέχεται πλέον η δυνατότητα σύγκρισης τιμών ομοειδών προϊόντων και με σουπερμάρκετ του εξωτερικού, η εντατικοποίηση των ελέγχων της ΔΙΜΕΑ και η αύξηση των ελέγχων στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας με ιδιαίτερη έμφαση στην διενέργεια ελέγχων για ολιγοπωλιακές πρακτικές στις αγορές ιδιωτικής υγείας, ενέργειας και τροφίμων. Επιπλέον, προβλέπεται η ενσωμάτωση δύο Οδηγιών σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως, ενώ θα καταρτιστεί Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ενημέρωση και την ενδυνάμωση των καταναλωτών. Περαιτέρω, αναμένεται η ολοκλήρωση της δράσης «καταπολέμηση του παρεμπορίου» στο πλαίσιο του ΤΑΑ.
- Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής Δημοσίων Συμβάσεων. Στο πεδίο αυτό, αναμένεται η ολοκλήρωση του συνόλου των δράσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης για τον άξονα Α', Β', Γ' & Δ' της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025, καθώς και το σύνολο των δράσεων συναρμόδιων Υπουργείων, στο πλαίσιο του ΤΑΑ.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Κρίσιμη δέσμευση του Πρωθυπουργού, καθώς και της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, είναι η δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων, βιώσιμων και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας, παράλληλα με τη διατήρηση και βελτίωση του ρυθμού ανάπτυξης. Στην κατεύθυνση αυτή, εντάσσονται ο στόχος για αύξηση του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ μέσω της περαιτέρω αύξησης του κατώτατου μισθού και η αύξηση του αριθμού των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, σε συνδυασμό με τη διατήρηση του οφέλους των θεσμικών παρεμβάσεων και μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας και τη συστηματοποίηση των ελέγχων. Ειδικότερα, για την ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, η κοινοτική Οδηγία για επαρκείς κατώτατους μισθούς προβλέπει την κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για την αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων που καλύπτονται από Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, το οποίο και θα εκδοθεί εντός ενός έτους από την ψήφιση του νόμου. Υποστηρικτικά προς τα παραπάνω, ολοκληρώνονται οι επενδύσεις στα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού της αγοράς εργασίας, η καθολική εφαρμογή της Κάρτας Εργασίας, η αναμόρφωση και διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων της απασχόλησης και της ασφάλισης, η περαιτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, και ο εκσυγχρονισμός και η συστηματοποίηση των ελέγχων στην αγορά εργασίας.

Ως προς την κοινωνική ασφάλιση, αξίζει να επισημανθεί ότι, από το 2019, έχουν μειωθεί οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ το 2024, το Υπουργείο θεσμοθέτησε την μείωση κατά μια επιπλέον μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών. Η ρύθμιση θα ισχύσει από 1.1.2025 και αφορά εισφορές υγειονομικής περίθαλψης. Με την προγραμματισμένη μείωση κατά 0,5 μονάδες το 2027, η συνολική μείωση θα αγγίξει τις 6 μονάδες από το 2019. Επίσης, το νέο σύστημα επικουρικής κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, αποτελεί εμβληματική ασφαλιστική μεταρρύθμιση και βρίσκει εφαρμογή μέσω της λειτουργίας ενός σύγχρονου και στα πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών Φορέα, του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ). Στην επόμενη διετία θα ολοκληρωθεί η οριστικοποίηση των θεσμικών και επιχειρησιακών ενεργειών που είναι απαραίτητες για την πλήρη και αποτελεσματική λειτουργία του ΤΕΚΑ.

Η μεγάλη πρόκληση της τετραετίας, ωστόσο, αφορά στην ολοκλήρωση μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την περαιτέρω ενιαιοποίηση και εξορθολογισμό της ασφαλιστικής νομοθεσίας και ειδικότερα με την ολοκλήρωση και εφαρμογή: i) του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Ασθενείας και Λοιπών Παροχών του e-ΕΦΚΑ, ii) του Ενιαίου Κανονισμού Αναπηρίας, iii) του Ενιαίου Κανονισμού Υπαγωγής στην Ασφάλιση, iv) του Ενιαίου Κανονισμού Συνταξιοδότησης, μεταρρυθμίσεων που αποτελούν, με την ευρεία έννοια, τμήμα της νομοθετικής κωδικοποίησης της ασφαλιστικής νομοθεσίας. Στον e-ΕΦΚΑ, προγραμματίζεται να ολοκληρωθούν το νέο ΟΠΣ και

η ψηφιοποίηση του χαρτώου αρχείου του φορέα, δράση απολύτως αναγκαία για την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού και ιδίως για την ψηφιοποίηση του ασφαλιστικού βίου.

Αναφορικά με την ανεργία, προετοιμάζεται η σημαντική διαρθρωτική της αλλαγής φιλοσοφίας και αρχιτεκτονικής του επιδόματος ανεργίας, με ουσιαστική στήριξη των ανέργων σε κρίσιμο χρόνο, μέσω της εμπροσθοβαρούς καταβολής του επιδόματος, λαμβάνοντας υπόψη την ασφαλιστική ιστορία του ανέργου, παράλληλα με την παροχή κινήτρων για την επανένταξή του στην αγορά εργασίας.

Τέλος, η ΔΥΠΑ συνεχίζει εντατικά το μεταρρυθμιστικό της πρόγραμμα, σε εφαρμογή του ν.4921/2022, με την αναμόρφωση των παθητικών πολιτικών στην αγορά εργασίας, την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου επιδότησης της ανεργίας και την υλοποίηση νέας γενιάς Προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και με την ολοκλήρωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για δεξιότητες ψηφιακές, πράσινες και χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού σε 500.000 ωφελούμενους ανέργους και εργαζόμενους, καθώς και την πιστοποίηση των δεξιοτήτων, για όλους τους συμμετέχοντες. Η μεταρρύθμιση και ανάπτυξη του συστήματος μαθητείας, ο εκσυγχρονισμός του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης, και ο εκσυγχρονισμός και επαναπροσδιορισμός των τοπικών κέντρων προώθησης της απασχόλησης, αποτελούν επίσης προτεραιότητες της ΔΥΠΑ, που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός της τριετίας 2025-2027.

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Η δραστική μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης με σκοπό την προσέγγιση του ευρωπαϊκού μέσου όρου και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, παραμένουν οι σημαντικότερες προτεραιότητες του Υπουργείου για την επόμενη διετία. Στο πεδίο της οργάνωσης και λειτουργίας της απονομής της Δικαιοσύνης, μετά την ψήφιση του ν.5108/2024 (Α' 65) για την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας, με τον οποίο ενισχύθηκε λειτουργικά και δομικά το δικαστικό σύστημα της χώρας, έχει εκκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί η και εκπαίδευση των πρώην Ειρηνοδικών, ώστε να εκτελούν με επάρκεια τα νέα τους καθήκοντα στα Πρωτοδικεία

Επίσης, είναι ήδη υπό σχεδιασμό ο Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης των Διαφορών, που αναμένεται να συμβάλει αποφασιστικά στην ταχεία επίλυση των διαφορών, με τη συμβολή του δικηγορικού σώματος. Επισημαίνεται ότι, ο νέος Κώδικας, αναμένεται ενταχθεί το αμέσως προσεχές διάστημα και ως εκπαιδευτική ύλη στο πρόγραμμα σπουδών των Νομικών Σχολών. Η εισαγωγή του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών συνδυάζεται με παρεμβάσεις στον Οργανισμό των Δικαστηρίων, καθώς και στους Κώδικες Δικηγόρων, Συμβολαιογράφων, Δικαστικών Υπαλλήλων και Δικαστικών Επιμελητών.

Επιπρόσθετα, σχεδιάζεται η θέσπιση κανόνων του ουσιαστικού και δικονομικού Δικαίου, με τη συνδρομή νομοπαρασκευαστικών ομάδων, προκειμένου να τροποποιηθεί ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και να αναμορφωθεί το κληρονομικό δίκαιο, ώστε να αντανakλά τις σύγχρονες οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές συνθήκες. Παράλληλα, σχεδιάζονται αλλαγές στο θεσμό της δικαστικής συμπαράστασης, της υιοθέτησης της υποστηριζόμενης δικαιοπρακτικής ικανότητας, με βάση τη σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Ακόμη, έχουν συγκροτηθεί ή είναι υπό συγκρότηση ομάδες εργασίας για τη θεσμοθέτηση πλαισίου για την αστική ευθύνη του δημοσίου, από πράξεις ή παραλείψεις δικαστικών λειτουργών, και για τον νέο Κώδικα της Διοικητικής Δικονομίας.

Στο πεδίο των κτηριακών υποδομών της Δικαιοσύνης, προγραμματίζεται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων κτηρίων, αλλά και η ανέγερση νέων δικαστικών μεγάρων, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του ΕΣΠΑ και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, συνολικού προϋπολογισμού πλέον των 450.000.000 ευρώ. Παράλληλα, σχεδιάζεται πρόγραμμα ανακαίνισης και εξωραϊσμού δικαστικών μεγάρων, ύψους 50.000.000 ευρώ, με πόρους του Ταμείου Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ) στο οποίο εντάσσεται και η προσθήκη ορόφου 5.000 τμ στο δικαστηριακό συγκρότημα της Λεωφ. Αλεξάνδρας στην Αθήνα.

Βαρύτητα, επίσης, θα δοθεί στην ψηφιοποίηση της Δικαιοσύνης καθώς, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σχεδιάζεται ο Ψηφιακός Φάκελος Δικογράφου, στον οποίο θα περιλαμβάνονται όλα τα απαραίτητα αποδεικτικά δικαστικά και διαδικαστικά έγγραφα

και οι δικαστικές αποφάσεις. Επιπλέον, με την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου, κατά την έναρξη της εκκρεμοδικίας σε διαλειτουργικότητα με άλλα πληροφοριακά συστήματα, όπως εκείνο του Κτηματολογίου, ο Ψηφιακός Φάκελος Δικογράφου θα διαβιβάζεται ηλεκτρονικά στα δικαστήρια ενδίκων μέσων. Συμπληρωματικά των ανωτέρω, αναμένεται να λειτουργήσει η επέκταση της χρήσης εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και στον τομέα της Δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της Ελλάδας στο κοινό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2024-2026) και του Συμβουλίου της Ευρώπης (JOE) για τη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη, υλοποιούνται δράσεις και προωθούνται βέλτιστες πρακτικές, τόσο για παιδιά δράστες όσο και για παιδιά θύματα. Τέλος, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα εξακολουθήσει να συμμετέχει ενεργά στην υλοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και με τη συνδρομή της ομάδας εργασίας η οποία έχει συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό, ενώ θα εργαστεί για την αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείου -ιστορικού σχετικά, με τις διώξεις και τις τελεσίδικες αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Ενεργή τέλος, θα είναι και η συμμετοχή του Υπουργείου και στην Εθνική Στρατηγική για την προστασία των ΑΜεΑ, με την προώθηση δράσεων για την προστασία των σχετικών δικαιωμάτων, όπως για παράδειγμα η βελτίωση υποδομών προσβασιμότητας ΑΜεΑ σε δικαστικά ακίνητα. Αντικειμενική επιδίωξη των δράσεων που αναλύθηκαν παραπάνω, είναι να μετασηματιστεί η λειτουργία της Δικαιοσύνης, να καταστεί ταχύτερη η απονομή της, και ιδίως να προσαρμοσθεί στις ανάγκες ευάλωτων ομάδων ενισχύοντας τη συμπερίληψη και το Κράτος Δικαίου.

Υπουργείο Πολιτισμού

Οι βασικοί άξονες των δημόσιων πολιτικών για τον πολιτισμό για το διάστημα αναφοράς διαπνέονται από μία κοινή κεντρική αρχή. Την αρχή της διάδρασης του τομέα του πολιτισμού με την οικονομία και την κοινωνία και την ανάδειξή του σε δημόσιο κοινωνικό αγαθό που συμβάλλει στην ανάπτυξη και την οικονομική μεγέθυνση. Συνεπώς, στις προτεραιότητες για την περίοδο 2025-2027, εντάσσονται η ανάπτυξη ρεαλιστικών πολιτικών με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα στην ποιότητα ζωής των πολιτών, στην πολιτιστική επιχειρηματικότητα και, συνακόλουθα, στην οικονομική ανάπτυξη. Στόχος, η ανάδειξη του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, ως ολοκληρωμένου και βιώσιμου αναπτυξιακού εργαλείου που καλλιεργεί οικοσυστήματα επιχειρηματικότητας, συμβάλλοντας καθοριστικά στη κοινωνική συνοχή. Η ενίσχυση της αναπτυξιακής διάστασης του πολιτισμού και η συμβολή του στην οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη, προϋποθέτουν την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από τυχόν κινδύνους, ιδίως μάλιστα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκονται μέσω δράσεων δημιουργίας νέων και βελτίωσης υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών, κατασκευής και επανέκθεσης συλλογών μουσείων, συντήρησης και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων, έργων αστικών αναπλάσεων και αναβάθμισης της ποιότητας του δημόσιου χώρου, επέκτασης των υπηρεσιών και αναβάθμισης της εμπειρίας των επισκεπτών σε μουσεία, χώρους πολιτισμού και μνημεία. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από φυσικούς και άλλους κινδύνους, από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και από την παράνομη διακίνηση.

Παράλληλα, υλοποιούνται πρωτοβουλίες για τη διεύρυνση της συμμετοχής όλων των πολιτών στην πολιτιστική διαδικασία, ιδίως όσον αφορά ομάδες ατόμων με ιδιαίτερες και εξειδικευμένες ανάγκες και απαιτήσεις λόγω ηλικίας και σωματικών ή πνευματικών ιδιαιτεροτήτων και περιορισμών. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, πραγματοποιούνται δυναμικές θεσμικές και διοικητικές παρεμβάσεις για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στον Πολιτισμό, ενισχύεται και διευκολύνεται η φυσική προσβασιμότητα πολιτιστικών υποδομών, αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, δημιουργείται ειδικό συμβατικό και ψηφιακό πολιτιστικό περιεχόμενο, ενώ αναπτύσσονται στοχευμένα προγράμματα κοινωνικής ένταξης και πολυπολιτισμικότητας, αλλά και αξιοποίησης του Πολιτισμού ως προληπτική και θεραπευτικής αγωγή.

Ταυτόχρονα, το Υπουργείο προχωρεί σε σειρά θεσμικών μεταρρυθμίσεων και πρωτοβουλιών, για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της πολιτιστικής και καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, τον επαναπροσδιορισμό του πλαισίου λειτουργίας των επαγγελματιών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς του. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται και για τη στήριξη και αρωγή των επαγγελματιών των κλάδων του πολιτισμού, την περαιτέρω

ενίσχυση της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και την καταπολέμηση της ψηφιακής πειρατείας, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων, αλλά και τη διεύρυνση της πρόσβασης πολιτιστικών οργανισμών και επιχειρήσεων, σε πηγές χρηματοδότησης μέσω της απόκτηση τεχνογνωσίας στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων.

Δεδομένου ότι ο Πολιτισμός συμβάλλει στην προσπάθεια αναβάθμισης του διεθνούς κύρους και της εικόνας της χώρας, καθώς και της ανάδειξής της σε διεθνή πολιτιστικό πόλο, το Υπουργείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την προώθηση της εγγραφής χώρων, μνημείων και στοιχείων του υλικού και άυλου πολιτιστικού κεφαλαίου στους καταλόγους Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, διακρατικών-διασυνοριακών συνεργασιών και διεθνών πρωτοβουλιών και δράσεων προβολής του ελληνικού πολιτισμού, καθώς και ανταλλαγής τεχνογνωσίας στους τομείς της συντήρησης, αποκατάστασης και διαχείρισης μνημείων.

Τέλος, το Υπουργείο συμμετέχει δυναμικά στους εθνικούς στόχους της μεταρρύθμισης του Κράτους και της «πράσινης μετάβασης», μέσω του εκσυγχρονισμού των δομών και του ψηφιακού μετασχηματισμού της λειτουργίας των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων οργανισμών του, καθώς και του περιορισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης και του κόστους λειτουργίας διοικητικών κτηρίων και πολιτιστικών υποδομών.

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Κατά την κυβερνητική περίοδο 2025-2027, οι κύριες προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου επικεντρώνονται στη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και τη διασφάλιση της νόμιμης διαμονής πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα. Ανταποκρινόμενο σε αυτές τις προκλήσεις, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου σχεδιάζει και υλοποιεί εμβληματικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που προωθούν τη νομοθετική και επιχειρησιακή αναβάθμιση του συστήματος, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών προκλήσεων, την κοινωνική συνοχή και τη βελτίωση των υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους. Επιπλέον, οι εξελίξεις στην Μέση Ανατολή ενδέχεται να επηρεάσουν την Ελλάδα με αυξημένες αφίξεις πολιτών τρίτων χωρών και να θέσουν σε πίεση το σύστημα υποδοχής και ταυτοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, η προετοιμασία σχεδίου ετοιμότητας αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα και σημαντική βάση για την βέλτιστη ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Μια σημαντική νομοθετική μεταρρύθμιση αποτελεί η υιοθέτηση του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο θεσπίζει ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου από τον Ιούνιο του 2026, ενισχύοντας παράλληλα την αλληλεγγύη και την αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των ροών προσφύγων και μεταναστών. Εντούτοις η προετοιμασία για την εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για την Μετανάστευση και το Άσυλο αναμένεται να φέρει επίσης νέες προκλήσεις, καθώς θα εφαρμοστούν νέες διαδικασίες που θα πρέπει να προσαρμοστούν στο εθνικό πλαίσιο.

Ακόμη, στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, δρομολογείται η συνέχιση και επέκταση σημαντικών προγραμμάτων όπως το «HELIOS+» για την ένταξη πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας, ενώ σχεδιάζονται νέα έργα όπως το «Bridging the skills gap» και το «Cultivating futures for migrants», που προσφέρουν εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε χιλιάδες πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο. Στο πεδίο της εκπαίδευσης, το πρόγραμμα «Όλα τα Παιδιά στην Εκπαίδευση» (ACE II) αναμένεται να διευκολύνει την ένταξη ανηλίκων πολιτών τρίτων χωρών στην τυπική εκπαίδευση, μέσω δράσεων ελληνομάθειας και προώθησης ευρωπαϊκών αξιών. Παράλληλα, σχεδιάζονται εξειδικευμένες ενταξιακές δράσεις κατάρτισης και απασχόλησης για γυναίκες πρόσφυγες και ασυνόδευτους ανηλίκους που ενηλικιώνονται, ενώ ενισχύονται οι γλωσσικές δεξιότητες και η διαπολιτισμική μεσολάβηση για περισσότερους από 6.000 δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Παράλληλα όμως, η ενίσχυση της νομιμότητας και της ασφάλειας στο μεταναστευτικό πεδίο αποτελεί μια σημαντική πρόκληση, στην οποία το Υπουργείο απαντά με δράσεις όπως η επιτάχυνση της έκδοσης αδειών διαμονής, η βελτίωση των διαδικασιών ασύλου και η παροχή νομικής συνδρομής σε αιτούντες κατά τη δευτεροβάθμια εξέταση αιτημάτων. Στο ίδιο πλαίσιο δρομολογούνται έργα υποδομής, όπως η αναβάθμιση των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου σε

Θεσσαλονίκη, Κρήτη και Δυτική Ελλάδα, καθώς και η ολοκλήρωση της σύγχρονης Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής στη Βάστρια Λέσβου, πλήρως εξοπλισμένης με τα πλέον σύγχρονα συστήματα ασφάλειας.

Τέλος, ενισχύεται η διεθνής παρουσία της χώρας, μέσω της αδιάλειπτης και δυναμικής συμμετοχής σε ευρωπαϊκά και διεθνή φόρα, αξιοποιώντας εργαλεία όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης για την προώθηση των εθνικών θέσεων.

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Έχοντας θέσει στέρεες βάσεις το 2024, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας επικεντρώνεται στους ακόλουθους τρεις μακροπρόθεσμους στόχους:

Πρώτο στόχο αποτελεί η ενίσχυση της στεγαστικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, συνεχίζεται με αμείωτη ένταση η στεγαστική πολιτική, με την προσθήκη δύο νέων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Το «Σπίτι μου II», με διπλάσιο προϋπολογισμό, στα 2 δις και 20.000 ωφελούμενους έως 50 ετών αυτή τη φορά, καθώς επίσης και με αριθμητική διεύρυνση των δικαιούχων, αφού θα μπορούν να συμμετέχουν όχι μόνο όσοι πληρούσαν τα εισοδηματικά κριτήρια το 2023, αλλά και όσοι τα πληρούν μεσοσταθμικά σε βάθος τριετίας. Επίσης, το πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το Σπίτι μου», ύψους 400 εκ. ευρώ, για την ενεργειακή αναβάθμιση και ανακαίνιση κατοικιών, προσφέροντας άτοκα δάνεια χωρίς ηλικιακά ή εισοδηματικά κριτήρια. Η ευρεία αυτή προσέγγιση, σημαίνει ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στο πρόγραμμα, ανεξαρτήτως εισοδήματος ή ηλικίας. Επιπλέον, μέσω της Κοινωνικής Αντιπαροχής, σχεδιάζεται η ανέγερση ή ανακαίνιση αναξιοποίητων ακινήτων του δημοσίου, με χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να καλυφθεί η ανάγκη για προσιτή στέγαση νέων ζευγαριών, αλλά και η ανάγκη για κοινωνική στέγαση ευάλωτων συμπολιτών μας. Τη μακροπρόθεσμη συνοχή της στεγαστικής πολιτικής της χώρας θα διασφαλίσει η νέα επικαιροποιημένη Εθνική Στρατηγική Στεγαστικής πολιτικής.

Ως δεύτερος στόχος τίθεται η αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος. Στο πεδίο αυτό έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της περιφέρειας και στην παροχή κινήτρων στους νέους να εργαστούν, ενώ παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα για τη στόχευση σε επιμέρους ζητήματα σημαντικά για την ελληνική οικογένεια, όπως η Μακροχρόνια Φροντίδα που αποσκοπεί στην παροχή υψηλού επιπέδου υγειονομικών υπηρεσιών και προνοιακής στήριξης, όχι μόνο σε άτομα της τρίτης ηλικίας, αλλά και ομάδες όπως οι χρόνιοι ασθενείς, τα άτομα με αναπηρία και τα παιδιά. Επιπλέον στόχο αποτελεί η αύξηση της ισότητας στη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω δράσεων εξισορρόπησης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Επίσης, επιδιώκεται η δημιουργία ευκαιριών για νέους κάτω των 30 ετών, καθώς και η ενθάρρυνση της απασχόλησης μεγαλύτερων ηλικιών και η ενσωμάτωση ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας. Η ελληνική οικογένεια ενισχύεται σημαντικά και με σειρά άλλων παρεμβάσεων, όπως η καθολική εφαρμογή του προγράμματος «Νταντάδες της γειτονιάς», και η δημιουργία Παρατηρητηρίου για τη Δημογραφία και την Οικογένεια.

Τρίτος στόχος είναι η παιδική προστασία. Για την υποστήριξη της μεγάλης αυτής μεταρρύθμισης, σχεδιάζονται συγκεκριμένες ενέργειες για την πραγμάτωση του στόχου της πλήρους, κατά το δυνατόν, αποϊδρυματοποίησης και η ενίσχυση του θεσμού της αναδοχής και της υιοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, καταλυτικό ρόλο θα διαδραματίσει το έργο της επαγγελματικής αναδοχής, αλλά

και η ημιαυτόνομη διαβίωση για τα μεγαλύτερα παιδιά, προκειμένου να ζήσουν μακριά από τα ιδρύματα. Τέλος, εντατικοποιείται ο συντονισμός με τα συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική αντιμετώπιση σοβαρών κοινωνικών παθογενειών, όπως είναι η ενδοοικογενειακή βία, αλλά και η βία των ανηλίκων.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ο αγροτικός τομέας αποτελεί διαχρονικά θεμέλιο λίθο της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας. Συνεπώς είναι ιδιαίτερα σημαντική η διαπίστωση ότι για πρώτη φορά, μετά από χρόνια, το αγροτικό ισοζύγιο είναι θετικό. Παράλληλα, όμως, η ΕΕ έχει θέσει στο επίκεντρο την αγροτική παραγωγή, καθώς δίνει έμφαση στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και την ποιοτική διατροφή. Αυτό το τελευταίο συνιστά αναμφίβολα μια αναπτυξιακή ευκαιρία για τη χώρα. Για το λόγο αυτό, το Υπουργείο συνθέτει το πρόγραμμα του λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη συγκυρία και επενδύοντας στην ποιοτική αναβάθμιση του ελληνικού πρωτογενούς τομέα με πολιτικές που δίνουν προστιθέμενη αξία στα παραγόμενα, από τους Έλληνες αγρότες, προϊόντα. Μάλιστα, δεν επιδιώκεται μόνο η ανθεκτικότητα του πρωτογενούς τομέα απέναντι στις τεράστιας έκτασης και έντασης φυσικές καταστροφές και σε άλλους εξωγενείς κινδύνους, αλλά και η αναγέννησή του, ώστε η γεωργική παραγωγή και η ύπαιθρος να αποτελέσουν πυλώνες ανάπτυξης και σταθερότητας για την Ευρώπη. Σε εθνικό επίπεδο η συμβολή του αγροτικού τομέα στην ανάπτυξη της περιφέρειας αλλά και στην προσπάθεια διατήρησης της κοινωνικής συνοχής έχουν πάντα εξέχον ειδικό βάρος.

Οι κύριοι άξονες της προσπάθειας ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας στον αγροτικό τομέα περιγράφονται στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, το οποίο υποστηρίζει ποικίλες μεταρρυθμίσεις, δράσεις και επενδύσεις. Μέσω αυτού επιδιώκεται η μετάβαση σε έναν έξυπνο, καινοτόμο, βιώσιμο, ανταγωνιστικό, σταθερό και διαφοροποιημένο πρωτογενή τομέα, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ποιότητα και ασφάλεια των τροφίμων.

Ταυτόχρονα όμως για τη διασφάλιση βιώσιμου και ανθεκτικού στις κρίσεις πρωτογενούς τομέα και στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης στην πρωτογενή παραγωγή, υλοποιείται δέσμη μέτρων, που περιλαμβάνουν μεγάλα και μικρότερα αρδευτικά έργα, με αντικείμενο την ενίσχυση των αναγκών υποδομών, την ορθολογικότερη διαχείριση των υδάτων και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ενώ παράλληλα υποβάλλονται προτάσεις για να θεσμοθετηθούν, σε μόνιμη βάση, νέα ευρωπαϊκά εργαλεία διαχείρισης κρίσεων για τη στήριξη του αγροτικού τομέα και επιδιώκεται η αξιοποίηση ποικίλων χρηματοδοτικών μέσων. Επιπλέον, δρομολογείται νομοθετική πρωτοβουλία για την ρύθμιση των κόκκινων αγροτικών δανείων, προκειμένου να δοθεί νέα ώθηση στον αγροτικό κόσμο απαλλάσσοντας αγρότες και συνεταιρισμούς από δεσμεύσεις του παρελθόντος.

Στην κατεύθυνση της στήριξης και περαιτέρω ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα, σχεδιάζεται η ενίσχυση -με ειδικό πρόγραμμα- των θερμοκηπιακών καλλιεργειών, τρόποι για την ανανέωση του δυναμικού του πρωτογενούς τομέα, μέσα και από τα προγράμματα Νέων Αγροτών, καθώς και η ενίσχυση της σύνδεσης εκπαίδευσης και κατάρτισης με την απασχόληση στον αγροτικό τομέα και η αύξηση της καλλιεργήσιμης έκτασης βιολογικής γεωργίας από το 9,5% στο 16%. Τέλος ως προς

την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών πληρωμών, τίθεται σε εφαρμογή σχέδιο δράσης διορθωτικών μέτρων για αντιμετώπιση των λειτουργικών προβλημάτων την βελτίωση των δυσλειτουργιών του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενώ ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός του ΕΛΓΑ θα ενισχύσει την ταχύτερη, δικαιότερη και πιο διαφανή διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Για την υποστήριξη της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, στοχεύει: στη διατήρηση της δεσπόζουσας θέσης της ελληνικής ναυτιλίας στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, στην ενίσχυση της ασφάλειας στις θαλάσσιες συγκοινωνίες, στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της ακτοπλοΐας, στην αναθεώρηση και τον εξορθολογισμό του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης, στη διασφάλιση της εδαφικής και κοινωνικής συνοχής της νησιωτικής χώρας, στην επιτήρηση και προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, στην αποτελεσματική εποπτεία των θαλάσσιων συνόρων και την ασφάλεια στη ναυτιλία, -ιδίως στις απαιτητικές συνθήκες που αναδεικνύει η προσφυγική κρίση- και τέλος στην απελευθέρωση των δυνάμεων του θαλάσσιου τουρισμού, τομέα ζωτικής σημασίας για την εθνική οικονομία και την προβολή της χώρας μας διεθνώς. Επίσης, η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής παρεμβαίνει όταν και όποτε απαιτείται, ώστε να διασφαλίζει την εδαφική συνοχή της χώρας με όρους κοινωνικής, οικονομικής ισορροπίας και πάντα με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και του ιδιαίτερου οικο-πολιτιστικού αποθέματος των ελληνικών νησιωτικών περιοχών.

Τα παραπάνω αποτελούν τους πυλώνες στους οποίους εδράζεται η στρατηγική του Υπουργείου στο διάστημα αναφοράς. Σε αυτό το πνεύμα, αναπτύσσεται ένα πλέγμα πολιτικών προτεραιοτήτων που υποστηρίζουν μεταρρυθμίσεις και συνδράμουν την αποστολή του Υπουργείου. Εντός της επερχόμενης τριετίας, προγραμματίζονται έργα εναρμονισμένα με τη στρατηγική για ασφαλείς ακτοπλοϊκές συνδέσεις με παράλληλη ενίσχυση συστημάτων και λιμενικών υποδομών, που κατατείνουν στην βελτίωση της συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας των νησιών. Συγκεκριμένα, οι παρεμβάσεις της προγραμματικής περιόδου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- την ενίσχυση των υφιστάμενων και την ανάπτυξη νέων ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας, μέσω ΣΔΙΤ, και με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, και χρήση «πράσινων» πλοίων χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων, ώστε να επιτευχθούν κατάλληλες διανησιωτικές θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ λιμένων - νησιωτικών προορισμών, οι οποίοι λόγω της γεωγραφικής τους θέσης παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη προσβασιμότητας και την εισαγωγή του «Σύστηματος Χρονοθυρίδων σε Θαλάσσιους Λιμένες (Sea Port Time Slots System. Επίσης, έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών μέσω Συμπράξεων Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), όπου με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Μεταφορές 2021-2027», επιδιώκεται η ενίσχυση ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας με την χρήση «πράσινων» πλοίων χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων, ώστε να επιτευχθούν κατάλληλες διανησιωτικές θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ λιμένων / νησιωτικών προορισμών, σε ικανό αριθμό νησιών τα οποία λόγω της γεωγραφικής τους θέσης παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη προσβασιμότητας.

- την εκπόνηση Σχεδίου που κατατείνει στη δημιουργία εργαλείου/μηχανισμού δανειακής χρηματοδότησης για την ανανέωση του υφιστάμενου ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου, σκοπώντας την προσαρμογή της ακτοπλοΐας στις διεθνείς και ενωσιακές περιβαλλοντικές απαιτήσεις και τη μείωση του αποτυπώματος CO₂.
- την υλοποίηση του σχεδιασμού για την αντικατάσταση του στόλου επιβατηγού ναυτιλίας και μείωση του αποτυπώματος CO₂. Συγκεκριμένα πρόκειται για το σχεδιασμό ενός εργαλείου/μηχανισμού δανειακής χρηματοδότησης για την ανανέωση του υφιστάμενου ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου, στο πλαίσιο της προσαρμογής της ακτοπλοΐας στις διεθνείς και ενωσιακές περιβαλλοντικές απαιτήσεις.
- την ολοκλήρωση του «Σύστηματος Χρονοθυρίδων σε Θαλάσσιους Λιμένες (Sea Port Time Slots System)», σκοπό του οποίου αποτελεί ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών εισαγωγής, σχεδιασμού και παρακολούθησης των δρομολογίων των ακτοπλοϊκών εταιρειών, βελτιώνοντας τα επίπεδα ασφάλειας και εξυπηρέτησης των επιβατών, ψηφιοποιώντας τις διαδικασίες του ΥΝΑΝΠ και επιτρέποντας παράλληλα την ανάπτυξη αυτοματισμών και ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών με χρήση εργαλείων Business Intelligence.
- την ανάπτυξη νησιωτικών λιμενικών υποδομών. Ειδικότερα, με εξασφαλισμένους πόρους από το Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027, άνω των 180 εκατ. €, θα υλοποιηθούν κρίσιμες παρεμβάσεις σε πάνω από 30 λιμένες (εκτός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών,) που συνδέονται με την αναβάθμιση της ασφάλειας και την εξυπηρέτηση της ακτοπλοΐας καθώς και τη βελτίωση της προσβασιμότητας των απομονωμένων νησιωτικών περιοχών.
- την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της Ναυτικής Εκπαίδευσης, με σκοπό τη δημιουργία υψηλά καταρτισμένων στελεχών. Στο πλαίσιο αυτό, το Υ.ΝΑ.Ν.Π. υλοποιεί οριζόντιες δράσεις για όλες τις Α.Ε.Ν., με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση ύψους πάνω από 236 εκατ. € από το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027, οι οποίες καλύπτουν σε διάρκεια ολόκληρη την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, κλείνοντας στο έτος 2029. Επιπρόσθετα, δρομολογείται φιλόδοξο πρόγραμμα προμήθειας σύγχρονου τεχνικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, με χρηματοδότηση από τα περιφερειακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, συνολικού προϋπολογισμό 20 εκατ. €, επιδιώκοντας την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων σπουδών σε όλες τις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού (Δ.Σ.Ε.Ν.) και την εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα, όπως καθορίζονται από τη Διεθνή Σύμβαση STCW για τα ελάχιστα προαπαιτούμενα επίπεδα εκπαίδευσης των ναυτικών στελεχών.
- την υλοποίηση αναγκαίων δράσεων αφενός για την προστασία και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, αφετέρου για την αποτελεσματική εποπτεία των θαλάσσιων συνόρων μας, σε συνδυασμό με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στον θαλάσσιο χώρο. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται δύο

εμβληματικά έργα. Ο διαγωνισμός προϋπολογισμού 62 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ) που όταν ολοκληρωθεί, θα διασφαλίζει την επιτήρηση σε πραγματικό χρόνο και σε 24ωρη βάση μεγάλου μέρους της θαλάσσιας περιοχής ευθύνης του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και η επέκταση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος VTMIS, προϋπολογισμού 49 εκατ. ευρώ., ενός συστήματος με την περαίωση του οποίου θα διασφαλίζονται πλήρεις δυνατότητες παρακολούθησης, ελέγχου και ρύθμισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών Έρευνας και Διάσωσης και Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος. Επίσης, δρομολογούνται δύο ακόμη κρίσιμες προμήθειες για δύο περιπολικά πλοία ανοικτής θαλάσσης, ολικού μήκους τουλάχιστον ογδόντα (80) μέτρων, και έξι παράκτια περιπολικά πλοία μήκους άνω των 30 μ., οι οποίες αποτελούν ενίσχυση μεγάλης σημασίας για τον στόλο του Λ.Σ. -ΕΛ.ΑΚΤ, και θα συμβάλλουν άμεσα στην αναβάθμιση της αποστολής του.

- την εκπόνηση, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο νησιωτικό χώρο, το οποίο θα πραγματοποιηθεί με την μέγιστη δυνατή διαβούλευση αξιοποιώντας το πόρισμα της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαθρωπικών Μεταρρυθμίσεων (DG REFORM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Υπουργείο Τουρισμού

Η επιδραστικότητα του τουρισμού στην πραγματική οικονομία της χώρας είναι διαχρονικά αδιαμφισβήτητη. Σήμερα όμως, αναδύεται μία ακολουθία αντικειμενικών συνθηκών, οι οποίες δυνητικά θα μπορούσαν να αποτελέσουν απειλές για το εθνικό τουριστικό προϊόν. Αναμφισβήτητα η κλιματική αλλαγή σε συνδυασμό με την υπερσυγκέντρωση τουριστών σε δημοφιλείς περιοχές, έχουν ως συνέπεια την εξάντληση των φυσικών πόρων στα μέρη αυτά, πλήττοντας την ελκυστικότητά τους, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η μακροπερίοδος επιβίωση της επιχειρηματικότητας των προορισμών αυτών. Υπό αυτό το πρίσμα, κρίνεται επιτακτική η διαχείριση αυτής της νέας συνθήκης με όρους βιωσιμότητας και αειφορίας, ώστε να εδραιωθεί στη συνείδηση όλων η έννοια του «υπεύθυνου τουρισμού». Επιπρόσθετα, σε ένα μεταβαλλόμενο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, η παραγωγή εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού στον κλάδο του τουρισμού με κατάρτιση υψηλού επιπέδου, αποδεικνύεται απολύτως αναγκαία για την παροχή υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς. Άλλωστε, η ενίσχυση και διαρκής αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού, επιφέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες και στο σύνολο της εθνικής οικονομίας.

Στις παραπάνω κρίσιμες για την ανθεκτικότητα του τουριστικού κλάδου προκλήσεις, το Υπουργείο απαντά με εμβληματικές δράσεις που αποσκοπούν στη βιώσιμη ανάπτυξη και μεσο-μακροπρόθεσμη θωράκισή του ελληνικού τουρισμού. Στον προγραμματισμό για την περίοδο 2025-2027 περιλαμβάνονται:

- η καθιέρωση και υλοποίηση εθνικής στρατηγικής βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Ενδεικτικά αναφέρονται: η σύσταση και λειτουργία Τοπικών/Περιφερειακών Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (DMMO's) και η ανάπτυξη του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης και των αντίστοιχων τοπικών/περιφερειακών καθώς και η λειτουργία του Παρατηρητηρίου για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο Τουρισμό στη Μεσόγειο,
- η διαφοροποίηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος μέσω δράσεων ψηφιοποίησης υπηρεσιών, αναβάθμισης των τουριστικών υποδομών, ανάπτυξης θεματικών μορφών τουρισμού για τη διάχυση των τουριστικών ροών και του οικονομικού αποτελέσματος γεωγραφικά και χρονικά αλλά και ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού,
- η συνεχής προώθηση και πολυεπίπεδη προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς. Εδώ ξεχωρίζει το έργο του Ψηφιακού Μετασχηματισμού του ΕΟΤ. Πρόκειται για ένα καινοτόμο σύστημα, που θα παρέχει πληροφορίες σε τουρίστες και πολίτες αξιοποιώντας την τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης δεύτερης γενιάς, με στόχο την αύξηση της συνολικής επισκεψιμότητας της χώρας,

- η ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του τομέα τουρισμού. Περιλαμβάνονται δράσεις αναβάθμισης της τουριστικής εκπαίδευσης και προσαρμογής της στις συνθήκες της σύγχρονης αγοράς, με έμβλημα την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης, που έχουν ως στόχο την απόκτηση νέων δεξιοτήτων (upskilling) και την επανειδίκευση (reskilling) των απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού, στοιχεία απαραίτητα για την εφαρμογή των πολιτικών και των μέτρων που θα οδηγήσουν στην μεταμόρφωση του αναπτυξιακού τουριστικού μοντέλου,
- και τέλος, την υλοποίηση του εμβληματικού έργου “E-MHTE/MydigitalTourism”, που αφορά στην ψηφιοποίηση της λειτουργίας του Υπουργείου Τουρισμού, καθώς και η ολοκλήρωση της μεταρρυθμιστικής στρατηγικής για την απλούστευση της ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων αλλά και η θεσμοθέτηση λειτουργικών προδιαγραφών και προδιαγραφών ασφαλείας για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις.

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η βελτίωση της ψηφιακής ωριμότητας της χώρας και η προσφορά σύγχρονων υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις μέσω της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, παραμένει πρόκληση για την τριετία 2025-2027. Υπό αυτό το πρίσμα, θα συνεχιστεί η δυναμική ενσωμάτωση νέων υπηρεσιών, ώστε να διευκολυνθούν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις να πραγματοποιούν όλο και περισσότερες συναλλαγές με τη δημόσια διοίκηση ηλεκτρονικά, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και ελαχιστοποιώντας τους χρόνους συναλλαγής. Ως εκ τούτου, είναι επίσης απαραίτητο, να διακινηθούν ηλεκτρονικά όλες οι πληροφορίες και τα δεδομένα μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών μέσω της πλήρους εφαρμογής της διατομεακής διαλειτουργικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη αξία μεταξύ άλλων έχουν έργα όπως το Δημοσιονομικό Σύστημα της Κεντρικής Διοίκησης, το Νέο Εθνικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων και η Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή (CRM). Εξίσου σημαντικός όμως είναι ο εκσυγχρονισμός και η επικαιροποίηση της λειτουργίας της Διαύγειας, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες θεσμικές, λειτουργικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τη βέλτιστη αξιοποίηση της πληροφορίας. Τέλος, η λειτουργία του δημόσιου τομέα αναμένεται να βελτιωθεί έτι περισσότερο με τη χρήση αξιόπιστων δεδομένων που θα είναι διαθέσιμα μέσω της αναβάθμισης του oregon.gr, ανώνυμα και σε επεξεργάσιμη μορφή.

Το στρατηγικό σχέδιο του Υπουργείου για την προσεχή τριετία, περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση των κεντρικών αρχείων του κράτους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μίας σειράς έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν, μεταξύ άλλων, τη δικαιοσύνη, την πολεοδομία, τα υποθηκοφυλακεία, τις υπηρεσίες Υγείας, αρχεία των Υπουργείων Ναυτιλίας και Μετανάστευσης, καθώς και τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Στόχος είναι να βρίσκονται όλα τα δεδομένα άμεσα διαθέσιμα στον ενδιαφερόμενο πολίτη ή στη δημόσια διοίκηση.

Στην κατεύθυνση αυτή, η ολοκλήρωση της δομής του ελληνικού κτηματολογίου αποτελεί ένα σημαντικό έργο προστιθέμενης αξίας, που θα διευκολύνει τις συναλλαγές τόσο για τους πολίτες όσο και για τους επαγγελματίες, εξαλείφοντας τις ουρές και επιταχύνοντας τις μεταβιβάσεις ακινήτων. Επιπρόσθετα, σημαντική θέση στον προγραμματισμού του Υπουργείου αποτελεί το έργο «έξυπνες πόλεις», μέσω του οποίου οι δήμοι θα εισάγουν έξυπνες εφαρμογές για να βελτιώσουν την καθημερινή ζωή των δημοτών τους. Οι περισσότερες σχετικές συμβάσεις είναι ήδη σε υλοποίηση και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του έτους. Επιπλέον, το Υπουργείο στοχεύει στην ενσωμάτωση όλων των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων στο Κυβερνητικό Νέφος, το οποίο είναι σε διαδικασία ενίσχυσης και αναβάθμισης για την παροχή νέων προηγμένων ψηφιακών υπηρεσιών και αυτοματισμών (G-Cloud επόμενης γενιάς).

Συμπληρωματικά, μέχρι το 2027, ο στόχος είναι η παροχή οπτικών ινών σε κάθε δημόσιο και ιδιωτικό κτίριο για γρήγορο διαδίκτυο και η κάλυψη σχεδόν του συνόλου του πληθυσμού με ευρυζωνικές συνδέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, το Εθνικό Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών (ΕΔΤ), θα διευκολύνει την τεχνολογική και λειτουργική αναβάθμιση επιλεγμένων δημόσιων φορέων, περιλαμβάνοντας τόσο τις τοπικές υποδομές των φορέων αυτών όσο και τις κεντρικές δικτυακές υποδομές του ελληνικού δημόσιου τομέα. Με τον τρόπο αυτό, θα διασφαλιστεί η παροχή βασικών υπηρεσιών ΤΠΕ στη δημόσια διοίκηση και, συνακόλουθα, στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της χώρας. Επιπλέον, θα ολοκληρωθεί η κατασκευή μιας συστοιχίας μικροδορυφόρων, η οποία θα προσφέρει μακροπρόθεσμα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα, ενώ θα ενισχύσει την εθνική ασφάλεια και την παγκόσμια θέση της Ελλάδας. Ακόμα, το πρόγραμμα «Smart Readiness» θα ενθαρρύνει την εγκατάσταση οπτικών ινών και έξυπνων υποδομών σε κτίρια, σε συνδυασμό με το πρόγραμμα «Gigabit Voucher» που ήδη ξεκίνησε και προβλέπεται να ενισχύσει τα νοικοκυριά και τις ΜΜΕ για να αποκτήσουν ευρυζωνικές συνδέσεις υπερυψηλών ταχυτήτων, ενώ θα συνεχιστεί η υλοποίηση υποδομών υψηλής ευρυζωνικότητας σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τα εμπορικά πλάνα των παρόχων (UFBB).

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Κατά την προγραμματική περίοδο 2025-2027, σημαίνουσα θέση στις προτεραιότητες του κυβερνητικού έργου συνιστά η αντιμετώπιση προκλήσεων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή. Οι παρεμβάσεις στοχεύουν στους τομείς διαχείρισης κινδύνων καταστροφών, με έμφαση στην πρόληψη και την προετοιμασία, την έγκαιρη και αποτελεσματική απόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την εφαρμογή ολιστικού πλαισίου αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές. Παράλληλα, κρίσιμες παράμετροι για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι της κλιματικής κρίσης, αποτελούν η ευαισθητοποίηση και η ενεργός συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου, η προσήλωση στην εκτέλεση του κεφαλαιώδους σημασίας προγράμματος «ΑΙΓΙΣ» για τον εκσυγχρονισμό υποδομών, εξοπλισμού και μέσω της Πολιτικής Προστασίας, η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Στο πλαίσιο των μεταρρυθμιστικών δράσεων, σημαντική θέση κατέχει η ολοκλήρωση κατάρτισης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Καταστροφών, σύμφωνα με τις συστάσεις των Διεθνών Οργανισμών, εντός του 2025. Το εν λόγω Εθνικό Σχέδιο θα ολοκληρωθεί στο πλαίσιο του προγράμματος νέας Τεχνικής Βοήθειας (TSI 2024) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υποστήριξη του έργου του Υπουργείου, που εκκίνησε την 1η Δεκεμβρίου 2024. Έως το τέλος του 2026, μέσω του ίδιου προγράμματος, επιλεγμένες δράσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Καταστροφών θα εφαρμοστούν με σκοπό την ενίσχυση του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, κυρίως σε Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο. Συμπληρωματικά στο ανωτέρω, η ανάπτυξη νέων μεθοδολογιών εκτίμησης και αξιολόγησης κινδύνων καταστροφών, αποτελεί το αντικείμενο του σχεδιασμού της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας, ετοιμότητας και της ικανότητας αντιμετώπισης κρίσεων της χώρας έως το 2026. Θα συμπεριλαμβάνει τόσο την εκπόνηση αντιπυρικών και αντιπλημμυρικών μελετών Δήμων της χώρας, όσο και τη βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού Πολιτικής Προστασίας, Πυροσβεστικής και εθελοντών με νέες τεχνικές αντιμετώπισης κινδύνων.

Παράλληλα η βελτίωση των κανονιστικών διατάξεων πρόληψης και του ελεγκτικού μηχανισμού του Πυροσβεστικού Σώματος σχετικά με τις παραβάσεις πυροπροστασίας, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των αυστηρότερων διατάξεων του νέου Ποινικού Κώδικα για τους εμπρησμούς, αποτελεί μακροπρόθεσμη μεταρρύθμιση με πενταετές πλάνο εφαρμογής, που ξεκίνησε το 2024 με την αυστηροποίηση των ποινών και των διοικητικών προστίμων και τον συστηματικό καθαρισμό των οικοπέδων από καύσιμη ύλη. Σε αυτήν θα συμβάλει ο απολογισμός της αντιπυρικής περιόδου που θα υλοποιείται σε ετήσια βάση από το Πυροσβεστικό Σώμα για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και την εφαρμογή διορθωτικών κινήσεων.

Κομβικό μέρος του προγραμματισμού του Υπουργείου συνιστά και η σταδιακή αύξηση του πυροσβεστικού προσωπικού, μέσω προσλήψεων 300 Πυροσβεστών επί θητεία το 2025, πέραν

των αποφοιτούντων από τις Σχολές του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι θα προστεθούν στους 1.150 προσληφθέντες Πυροσβέστες που στελέχωσαν τις 16 συνολικά Ειδικές Μονάδων Δασικών Επιχειρήσεων (ΕΜΟΔΕ). Επιπλέον, στις τάξεις του Σώματος θα προστεθούν ειδικότητες όπως Ιατροί, Τεχνικοί, Χειριστές εναέριων μέσων και Πλοηγοί. Ταυτόχρονα, λαμβάνεται μέριμνα για τη βελτίωση των δεξιοτήτων και την αύξηση της ετοιμότητας του προσωπικού του Εθνικού Μηχανισμού, με στοχευμένες εκπαιδευτικές δράσεις, συμμετοχή σε ευρωπαϊκά – διαπεριφερειακά προγράμματα, διοργάνωση ασκήσεων για φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές (ΧΡΒΠ), καθώς και ασκήσεων απομάκρυνσης πολιτών.

Βαρύνουσας σημασίας και ιδιαίτερου συμβολισμού μεταρρύθμιση, αποτελεί η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών (ΕΜΕΔΑ) – «Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος» το 2027 και η υλοποίηση του μεταβατικού πλαισίου λειτουργίας του έως τότε, με σκοπό την ενίσχυση της εναέριας διάσωσης και των αεροδιακομιδών και την παροχή συνδρομής στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας στις αεροδιακομιδές τραυματιών και ασθενών από δυσπρόσιτα σημεία.

Περαιτέρω, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα φυσικών και άλλων καταστροφών και η βελτίωση της απόκρισής τους έναντι σχετικών κινδύνων όπως οι σεισμοί, οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές, εντάσσονται στο μεσοπρόθεσμο πλάνο του Υπουργείου και του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) με στοχευμένα προγράμματα, εκστρατείες και εκπαιδεύσεις.

Στο επενδυτικό σκέλος, πρωταρχική σημασία έχει η υλοποίηση έργων και δράσεων του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», με προεξέχουσα την ενίσχυση των εναέριων πυροσβεστικών μέσων. Ειδικότερα, η χώρα μας θα παραλάβει τα πρώτα δύο νέα αεροσκάφη τύπου Canadair DHC 515 το 2027, ενώ η προμήθεια μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (UAV-Drones) για τους σκοπούς της εναέριας επιτήρησης, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2026 και αντιστοίχως η αναβάθμιση του ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης 112 για την πολιτική προστασία, έως το τέλος του 2027. Όσον αφορά στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στην κλιματική κρίση, η επένδυση δημιουργίας θεματικού Πάρκου Προσομοίωσης Καταστροφών έως το 2027, αποσκοπεί στην ενεργοποίηση των πολιτών στα σχετικά θέματα.

Στον τομέα της κρατικής αρωγής, τέλος, σημαντική επένδυση με ορίζοντα διετίας είναι η ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος, το οποίο θα ενσωματώνει ψηφιοποιημένες και πιστοποιημένες τις διαδικασίες καταγραφής των ζημιών, υπολογισμού των αποζημιώσεων, διασταύρωσης των στοιχείων, καθώς και της απόδοσης των κονδυλίων για την αποκατάσταση και την κρατική αρωγή.

Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής 2025

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Εισαγωγή

Για το έτος 2025 το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχεδιάζει την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου στόχων, δράσεων και έργων που αποτυπώνονται στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του και συμβάλλουν στην ανακατεύθυνση του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, σύμφωνα και με τις προβλέψεις που τίθενται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό - Διαρθρωτικό Σχέδιο για τα έτη 2025 – 2028.

Κύριοι άξονες της στρατηγικής του Υπουργείου αποτελούν η διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας, η περαιτέρω ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, η ισχυροποίηση του πλαισίου καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων, η αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, όπως το δημογραφικό και το στεγαστικό, καθώς και στοχευμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές που τα τελευταία χρόνια έχουν ενταθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής. Στο πεδίο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, επιδιώκεται η προώθηση των αποκρατικοποιήσεων, με την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, σε συμπόρευση με την επιτάχυνση υλοποίησης δράσεων που αποσκοπούν στην σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και στη μείωση του ιδιωτικού χρέους, με τη μεσολάβηση μέτρων για την ανάπτυξη πολιτικών διευκόλυνσης των υπερχρεωμένων νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πεδίο της δημοσιονομικής πολιτικής, η Λογιστική Μεταρρύθμιση αποτελεί βασική προτεραιότητα για το Υπουργείο μέχρι και το 2026, στην οποία εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις: (α) η μετάβαση στη λογιστική δεδουλευμένης βάσης, (β) η εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εντός της Γενικής Κυβέρνησης, (γ) η ανάπτυξη του ΟΠΣ δημοσιονομικής διαχείρισης govERP, (δ) η εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις συναλλαγές με το δημόσιο και (ε) η υιοθέτηση νέων λογιστικών πολιτικών. Στόχος του

Υπουργείου είναι η μετάβαση σε μια πιο σύγχρονη και αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση, ενσωματώνοντας παράλληλα, την περιβαλλοντική διάσταση (green budgeting) του προϋπολογισμού στο govERP.

Στον τομέα της ενίσχυσης της φορολογικής πολιτικής και των ελέγχων, ο στόχος για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής για το 2025 παραμένει απόλυτη προτεραιότητα και ενισχύεται μέσα από σημαντικές δράσεις. Η «Διασύνδεση Ηλεκτρονικών Ταμειακών Μηχανών με POS και την ΑΑΔΕ» ολοκληρώθηκε, επιτυγχάνοντας τον στόχο για τη διασύνδεση 400.000 ταμειακών μηχανών με την επίσημη επιβεβαίωση του οροσήμου να αναμένεται το 2025. Επιπλέον, για το επόμενο έτος αναμένεται η επέκταση της χρήση των στοιχείων που υποβάλλονται στην πλατφόρμα myDATA σχετικά με τις επιχειρήσεις για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος. Παράλληλα, η εφαρμογή και επέκταση της Ηλεκτρονικής Υποβολής Δελτίων Αποστολής και η σταδιακή ενεργοποίηση του μηχανισμού υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης θα διευκολύνουν τις επιχειρήσεις στην τεκμηρίωση της διακίνησης αγαθών, υποστηρίζοντας τις ελεγκτικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ με επαληθεύσεις και διασταυρώσεις, ενώ το 2025 αναμένεται και η επέκταση της συνεργασίας μεταξύ ΑΑΔΕ και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την ψηφιακή και λειτουργική αυτονομία της ΑΑΔΕ. Τέλος, συνεχίζεται και ολοκληρώνεται η κωδικοποίηση της Φορολογίας Ακίνητης Περιουσίας, των έμμεσων φόρων και του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, η οποία έχει στόχο τη μείωση του διοικητικού κόστους και του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις και την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας, ενώ αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία ο ειδικός ιστότοπος με διαφανή πληροφόρηση προς τους φορολογούμενους.

Αντίστοιχα, στο πεδίο της μείωσης του ιδιωτικού χρέους, δρομολογούνται ενέργειες που περιγράφονται στην Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση Ιδιωτικού Χρέους, στο πλαίσιο της οποίας, εντός του 2025, αναμένεται η δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας μέσω της οποίας θα παρακολουθούνται οι συναλλαγές των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επιπρόσθετα, αναμένεται η λειτουργία της δημόσιας αρχής πιστοληπτικής αξιολόγησης και του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση ασύμμετρων πληροφοριών μεταξύ του δημόσιου τομέα και ιδιωτικών φορέων σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα. Παράλληλα, σχεδιάζεται να τεθεί σε λειτουργία και το πληροφοριακό σύστημα για το Κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων, που υλοποιείται και φιλοξενείται από την Τράπεζα της Ελλάδος και θα καταγράφει το ιστορικό πληρωμών κάθε μεμονωμένου δανείου των πελατών όλων των τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και τα είδη των παρεχόμενων εξασφαλίσεων. Τέλος, στο πλαίσιο της Ανάπτυξης του Μητρώου Παρακολούθησης Ιδιωτικού Χρέους, θα δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων που θα συλλέγει στοιχεία από όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς πίστωσης, καθώς και από οποιαδήποτε άλλη αξιόπιστη πηγή, σχετικά με το υφιστάμενο χρέος, προκειμένου να υπάρξει συνολική εικόνα για το ποσοστό του ιδιωτικού χρέους στη χώρα.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Κομβικό σημείο της κοινωνικής πολιτικής για το 2025 θα είναι η μεταρρύθμιση των κοινωνικών επιδομάτων, η οποία έχει δρομολογηθεί από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για το σκοπό αυτό, προωθείται το έργο ανάπτυξης Εθνικού Μητρώου Επιδομάτων και Παροχών, το οποίο θα αντλεί διαλειτουργικά τις απαραίτητες πληροφορίες από τα συστήματα όλων των Υπουργείων και Φορέων που χορηγούν επιδόματα και παροχές, ενώ θα μπορεί να παράγει αναφορές που θα αξιοποιούνται στη χάραξη και ανάπτυξη δημόσιων πολιτικών, ενώ θα συμβάλλει και στον αποτελεσματικότερο έλεγχο αξιοποίησης των δημόσιων πόρων. Παράλληλα, εντός του 2025 θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων για την προστασία των ευάλωτων οφειλετών, μέσω της απόκτησης και μίσθωσης της κύριας κατοικίας τους -υπό προϋποθέσεις- για την αποφυγή τυχόν εξώσεων.

Στο πεδίο της δημοσιονομικής πολιτικής προωθείται η αναμόρφωση του δημοσιονομικού πλαισίου στη βάση ανάγκης ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1265. Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του φορολογικού πλαισίου, η θεσμοθέτηση της διαδικασίας για την έκδοση φορολογικών ερμηνευτικών πράξεων (advanced tax ruling) που θα ολοκληρωθεί το 2025, θα δημιουργήσει ένα σταθερό και προβλέψιμο φορολογικό πλαίσιο, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των επενδυτών και μειώνοντας την φορολογική αβεβαιότητα. Επιπλέον, αναμένεται να υιοθετηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα νέο πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος ημεδαπών επιχειρήσεων εταιρικών ομίλων (group taxation), με οφέλη για τις επιχειρήσεις και την οικονομία.

Παράλληλα, αναμένεται η εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου για τις ποικίλες μειώσεις φόρων, όπως η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για όλα τα φυσικά πρόσωπα, αλλά και η απαλλαγή ύψους 300 ευρώ μηνιαίως από τον φόρο εισοδήματος για τα φιλοδωρήματα. Ταυτόχρονα, εφαρμόζεται το νέο πλαίσιο κινήτρων για τους επιχειρηματικούς μετασχηματισμούς και την καινοτομία, που έχει στόχο να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων και την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών, μέσω σειράς φορολογικών κινήτρων για επιχειρήσεις που επενδύουν σε έρευνα και ανάπτυξη, για νεοφυείς επιχειρήσεις, για τη προώθηση της συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, την εμπορική εκμετάλλευση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, καθώς και φορολογικά κίνητρα για επενδυτές «αγγέλους» (angel investors) που υποστηρίζουν νεοφυείς επιχειρήσεις.

Επιπλέον, με τη συμβολή της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρ. Επιτροπής διερευνώνται οι επιλογές για μια νέα πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση και ενός νέου οικονομικού υποδείγματος, αλλά και την ενίσχυση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης για τη ανάπτυξη και επίβλεψη πράσινων οικονομικών πολιτικών. Ακόμη, το 2025, η Ελλάδα θα ενισχύσει τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ), δημιουργώντας την «Εθνική Αρχή ΜΣΠΑ», με στόχο την προστασία του κλίματος, την ενίσχυση

της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας βιομηχανίας, αλλά και την αύξηση των δημοσίων εσόδων. Επιπλέον, οριστικοποιείται ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο με σκοπό τον καθορισμό της φορολογικής μεταχείρισης συναλλαγών και επενδύσεων σε κρυπτονομίσματα.

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού σχεδιάζονται εκπαιδευτικά προγράμματα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη σκοπιμότητα της φορολογικής πολιτικής, στο πλαίσιο της καλλιέργειας φορολογικής συνείδησης.

Με απώτερο στόχο την ενίσχυση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της ρευστότητας στην πραγματική οικονομία, αναμένεται η περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της παροχής εγγυήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του προγράμματος “ΗΡΑΚΛΗΣ ΙΙΙ”. Παράλληλα, μέσω της υιοθέτησης νέου ρυθμιστικού πλαισίου θα επιτευχθεί μια αναβάθμιση του εποπτικού ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενισχύοντας παράλληλα, την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Τέλος, το Υπουργείο προγραμματίζει παρεμβάσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας και την αναδιάρθρωση των αρμόδιων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνεται ο εξορθολογισμός των κτιριακών αναγκών των δημοσίων υπηρεσιών, με τη μείωση των δαπανών για ενοίκια μέσω της καθιέρωσης σταθερών προτύπων για τον υπολογισμό των στεγαστικών αναγκών και η ενίσχυση των κτηματικών υπηρεσιών με εξοπλισμό για τη βελτίωση της λειτουργικότητάς τους. Επιπλέον, το Υπουργείο επεξεργάζεται τροποποιήσεις του νόμου περί κοινωφελών περιουσιών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του και την εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών για την αποτελεσματική διαχείριση και εποπτεία των κοινωφελών ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων, που ανέρχονται σε 1,12 δισ. ευρώ.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. υλοποιείται η επένδυση «Μετασχηματισμός δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας στη γενική κυβέρνηση και ηλεκτρονική τιμολόγηση» με βασικό άξονα τη δημιουργία ενός σύγχρονου και πλήρως λειτουργικού Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (govERP) μέχρι το τέλος του 2025 - αρχές 2026, το οποίο θα υποστηρίζει την κατάρτιση, εκτέλεση και απολογισμό του Κρατικού Προϋπολογισμού, την παραγωγή ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την παραγωγή χρηματοοικονομικών αναφορών.

Παράλληλα, συνεχίζεται η υλοποίηση της επένδυσης για τον «Ψηφιακό μετασχηματισμό των φορολογικών ελέγχων» με στόχο την αυτόματη συμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και την αύξηση των εσόδων του κράτους. Μέσω της πλατφόρμας myDATA και της εγκατάστασης συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας/ανάλυσης δεδομένων έως το τέλος του έτους, η ΑΑΔΕ στοχεύει στην καταπολέμηση της

φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου με την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανικής μάθησης.

Στο πλαίσιο της επένδυσης «Ψηφιακός Μετασχηματισμός της ΑΑΔΕ» εντός του 2025 θα τεθεί σε παραγωγική λειτουργία το πληροφοριακό σύστημα για τις ανάγκες της ΓΔΟΥ της ΑΑΔΕ, ενώ αναμένεται και η μερική ολοκλήρωση έργων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας της ΑΑΔΕ. Τέλος, βελτιώνεται και επεκτείνεται το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων της ΑΑΔΕ με την υπογραφή της σύμβασης να αναμένεται στον πρώτο τρίμηνο του 2025 και εν συνεχεία η ενεργοποίηση call center.

Για την ενίσχυση της εποπτείας των κεφαλαιαγορών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σκοπεύει μέσω της ανάπτυξης σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων να προχωρήσει σε εξορθολογισμό των διαδικασιών και την υιοθέτηση προηγμένων τεχνολογικών λύσεων στη διαχείριση και την ανάλυση δεδομένων, επιτρέποντας της να ενισχύσει τον ρόλο της ως εποπτική αρχή της ελληνικής αγοράς, καθώς και να αυξήσει την ανθεκτικότητά της στον κυβερνοχώρο και την ικανότητα αποκατάστασης από καταστροφές.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής νέου πλαισίου ρύθμισης οφειλών αναμένεται εντός έτους η παροχή συμβουλευτικής καθοδήγησης μέσω voucher σε οφειλέτες που βρίσκονται σε πρώιμα στάδια οικονομικής δυσχέρειας, ενώ παράλληλα αναβαθμίζεται η πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, αλλά και η πλατφόρμα για την υποστήριξη του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης, με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας εντοπισμού πρώιμων σταδίων οικονομικής δυσκολίας και αφερεγγυότητας.

Ταυτόχρονα, επιχειρείται ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων μέσω της ανάπτυξης Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης και Οργάνωσης Επιχειρησιακών Λειτουργιών, Οικονομικής και Λογιστικής Διαχείρισης (ERP) και Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων (HRMS).

Παράλληλα, η επένδυση «Δανειακή διευκόλυνση για το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας» στοχεύει στη διευκόλυνση της παροχής οικονομικών κινήτρων στον ιδιωτικό τομέα και στην προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων σε μακροπρόθεσμα έργα (διάρκειας 6 έως 12 ετών). Εντός του 2025 η αναμένεται υπογραφή δανειακών διευκολύνσεων συνολικού ύψους τουλάχιστον 9 δις. ευρώ με τους τελικούς δικαιούχους.

Τέλος, αναφορικά με τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση με στόχο τον μετριασμό των επιπτώσεων της απολιγνιτοποίησης, έχει ήδη δρομολογηθεί η περιβαλλοντική αποκατάσταση των μεταβιβαζόμενων εκτάσεων των περιοχών που απολιγνιτοποιούνται και η σταδιακή παραλαβή τους από την εταιρεία ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε. Το 1^ο τρίμηνο του 2025 αναμένεται και η έγκριση των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων προκειμένου να διαμορφωθούν οι χρήσεις γης και να αναπτυχθούν οικονομικές δραστηριότητες στις περιοχές αυτές και μέχρι το τέλος του έτους

εκτιμάται η ολοκλήρωση της αποκατάστασης του συνόλου των εδαφών (9.700 εκτάρια) στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη.

Άλλα εμβληματικά έργα

Στο πεδίο των αποκρατικοποιήσεων και της αξιοποίησης δημόσιας περιουσίας, για το 2025 θα συνεχιστεί η εξέλιξη και ολοκλήρωση των διαδικασιών για την παραχώρηση της Εγνατίας Οδού, για την πώληση πλειοψηφικού πακέτου μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Βόλου και του Οργανισμού Λιμένος Λαυρίου, και τη παραχώρηση επτά (7) Μαρίνων. Επίσης βρίσκεται σε εξέλιξη η πώληση συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην εταιρεία Hellenic Energy και η ανάπλαση της ΔΕΘ-HELEXPO. Προωθείται επίσης η δημιουργία διακριτού τμήματος περιφερειακών έργων εντός της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας-PPF, η οποία θα συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και προώθηση έργων στρατηγικής σημασίας στις περιφέρειες. Ταυτόχρονα η ΕΤΑΔ επιταχύνει την υλοποίηση του έργου που αφορά στη χαρτογράφηση, αξιολόγηση και αποτίμηση των 36.000 ακινήτων που έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητά της. Ειδικότερα, προβλέπεται η αποτίμηση 6.000 ακινήτων και η ένταξη έως 1.000 ακινήτων σε άμεσο πλάνο ωρίμανσης και αξιοποίησης μέσω εταιρειών holding, με στόχο την ομαδοποιημένη εκμετάλλευσή τους. Τέλος, η ΕΕΣΥΠ συνεχίζει τη διαδικασία για την παραχώρηση του αεροδρομίου Καλαμάτας και των 22 περιφερειακών αεροδρομίων. Στα τέλη του δεύτερου τριμήνου 2025 αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία και το ψηφιακό Μητρώο Συμμετοχών του Ελληνικού Δημοσίου σε Α.Ε., όπου θα απογραφούν οι εταιρείες στις οποίες το Δημόσιο έχει συμμετοχές, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα καλύτερης εποπτείας των εταιρειών αυτών.

Για το 2025 δίνεται επίσης έμφαση στην περαιτέρω υλοποίηση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027. Πρόκειται να εκδοθούν προσκλήσεις έργων στρατηγικής σημασίας ύψους 1,2 δισ. ευρώ, που αφορούν κυρίως τους τομείς της ενίσχυσης επιχειρήσεων, την εξοικονόμηση ενέργειας, την αναβάθμιση μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων και ανακύκλωσης, την ολοκλήρωση της κατασκευής νέων σιδηροδρομικών γραμμών, την επιδότηση νέων θέσεων εργασίας, προγράμματα ένταξης μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, νέα πυροσβεστικά οχήματα κλπ.

Στις αρχές του 2025 ξεκινά επίσης η πλήρης παραγωγική λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) αναφορικά με τις δράσεις καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Το νέο πληροφοριακό σύστημα χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες για ταχύτερη, απλούστερη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση των λειτουργιών του, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια στις διαδικασίες υλοποίησης των δράσεων καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων. Παράλληλα, αναμένεται μέσα στο δεύτερο τρίμηνο του 2025, η υπογραφή της σύμβασης για την αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (e-ΠΔΕ), με στόχο τη παροχή νέων επαυξημένων λειτουργικοτήτων στους χρήστες, αλλά και την υλοποίηση των παρεμβάσεων που απαιτούνται στο πλαίσιο του πρόσφατου εκσυγχρονισμού του θεσμικού

πλαisiού του ΠΔΕ. Επίσης, έχει προγραμματιστεί η έκδοση της απαραίτητης δευτερογενούς νομοθεσίας για την απρόσκοπτη εφαρμογή του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, που θα συμβάλλει σημαντικά στην επιτάχυνση της απορρόφησης συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών πόρων.

Τέλος, προωθείται η υλοποίηση Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα εμβληματικού χαρακτήρα με την υποστήριξη των Αναθετουσών Αρχών, μέσω συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD). Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και συντήρηση του Νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο», το οποίο θα καλύπτει τις πλέον σύγχρονες απαιτήσεις σε πρόληψη, διάγνωση, νοσηλεία και θεραπεία των ασθενών. Ταυτόχρονα, δίνεται προτεραιότητα στην, κατά το δυνατόν ταχύτερη, έναρξη υλοποίησης του έργου του Κυβερνητικού Πάρκου «Ανδρέας Λεντάκης».

Σύνοψη

Τόσο οι αναφερόμενες μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις, όσο και τα υπόλοιπα οικονομικά μέτρα της Κυβέρνησης που υλοποιούνται, συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, η οποία αναμένεται να κινηθεί με ρυθμό 2,3% το 2025, ξεπερνώντας τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Οι παρεμβάσεις εντάσσονται στους στόχους του Μεσοπρόθεσμου Διαρθρωτικού-Δημοσιονομικού Σχεδίου, με αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών κατά 3,6% το 2025, έναντι αρχικού στόχου 3% από την Ευρ. Επιτροπή. Η αύξηση των επενδύσεων κατά 8,4% αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης, συμβάλλοντας έτσι στην περαιτέρω μείωση του επενδυτικού κενού έναντι της Ευρωζώνης για 6η συνεχή χρονιά, ενώ και η ιδιωτική κατανάλωση (η οποία εκτιμάται στο +1,6% σε ετήσια βάση) αναμένεται να ενισχυθεί από την αύξηση της απασχόλησης (+0,7%) και των εισοδημάτων. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να μειωθεί σημαντικά, φτάνοντας στο 147,5% του ΑΕΠ. Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται στο 2,5% το 2024 και 2,4% το 2025, ενώ το συνολικό αποτέλεσμα σε -0,7% το 2024 και -0,6% το 2025.

Υπουργείο Εξωτερικών

Εισαγωγή

Η περαιτέρω ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της χώρας στην ευρύτερη περιοχή, την Ε.Ε. και το παγκόσμιο γίνεσθαι και η επιδίωξη ενεργότερης συμμετοχής στα κέντρα αποφάσεων των Διεθνών Οργανισμών αλλά και σε σημαντικές διεθνείς πρωτοβουλίες με έμφαση στην ειρήνη την ασφάλεια και γεωπολιτική σταθερότητα, αποτελούν τα ζητούμενα για το 2025, αξιοποιώντας τη σταθερή πρόοδο και τη βελτίωση της διεθνούς εικόνας της χώρας μας που συντελέστηκαν με την καλή δουλειά των τελευταίων ετών. Η οικοδόμηση σχέσεων καλής γειτονίας με σεβασμό στο Διεθνές Δίκαιο, και η ανάπτυξη της περιοχής μας τίθενται σε νέες βάσεις, με στόχο την ανάδειξη της Ελλάδας ως κόμβου ενέργειας και μεταφορών.

Ως εκλεγμένο μη-μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, για τη διετία 2025/26, η Ελλάδα θα προωθήσει, μέσα από μια σειρά συνεργασίες οι οποίες θα συμπεριλάβουν τις μεγάλες η/και με ειδικό βάρος χώρες-μέλη, την υλοποίηση των έξι προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί. Την πλήρη εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, την προστασία των παιδιών στις ένοπλες συγκρούσεις, την ατζέντα γυναίκες, την ειρήνη και ασφάλεια, την κλιματική και θαλάσσια ασφάλεια.

Πράγματι, στην Ε.Ε., η έναρξη του νέου θεσμικού και νομοπαραγωγικού κύκλου στις Βρυξέλλες, δίνει νέα ώθηση στις διαβουλεύσεις για την προώθηση των προτεραιοτήτων μας επί των ενωσιακών πολιτικών, ενόψει και του επομένου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Ταυτόχρονα όμως, από το δεύτερο μισό του 2025, θα εκκινήσουν οι διαδικασίες διαμόρφωσης των προτεραιοτήτων της τριάδας των Προεδριών της περιόδου Ιουλ. 2026-Δεκ. 2027 Ιρλανδία, Λιθουανία, Ελλάδα.

Συνακόλουθα, στο πεδίο της οικονομικής διπλωματίας, έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη νέων ψηφιακών εργαλείων και στην προώθηση μεταρρυθμίσεων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση τόσο της εθνικής στρατηγικής εξωστρέφειας, όσο και της αναπτυξιακής συνεργασίας.

Κυρίαρχη προτεραιότητα εξάλλου και για το 2025, είναι και η ουσιαστική ενίσχυση των δεσμών με τη Διασπορά, με την εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Απόδημο Ελληνισμό 2024-2027. Όσον αφορά στην προβολή των θέσεων και της εικόνας της χώρας στο εξωτερικό, η δημόσια διπλωματία αποκτά αναβαθμισμένο ρόλο, με αξιοποίηση της τεχνολογίας και επιδίωξη την δημιουργία ισχυρού εθνικού brand. Τέλος, στους βασικούς στόχους συγκαταλέγεται και ο εκσυγχρονισμός λειτουργίας του υπουργείου που επιτυγχάνεται, μεταξύ άλλων, μέσω προώθησης του ψηφιακού μετασχηματισμού, την αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των δομών.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το 2025, προγραμματίζεται η έναρξη υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του έργου 16599 «Ψηφιοποίηση δικτύου οικονομικής διπλωματίας». Το έργο αφορά, αφενός, στην ανάπτυξη της Εθνικής Πύλης Εξωστρεφούς Επιχειρηματικότητας, η οποία θα λειτουργήσει ως ενιαία και κοινή πλατφόρμα για την κάλυψη των επιχειρησιακών απαιτήσεων των υπηρεσιών εξωστρέφειας, με αντικειμενικό σκοπό την καλύτερη πληροφόρηση και υποστήριξη των ξένων επενδυτών και των Ελλήνων εξαγωγέων, και αφετέρου στην ψηφιοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών της Enterprise Greece.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Στο πεδίο της οικονομικής διπλωματίας, προγραμματίζεται υλοποίηση των λοιπών δράσεων του Οδικού Χάρτη με στόχο την περαιτέρω απλοποίηση των προ-τελωνιακών και τελωνιακών διαδικασιών. Παράλληλα, για την ενίσχυση των εξαγωγών και την προσέλκυση επενδύσεων, εκπονείται το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας για πρώτη φορά με ορίζοντα τριετίας, ενώ θα υλοποιηθεί για πέμπτη συνεχή χρονιά το Ετήσιο Σχέδιο Εξωστρέφειας 2025. Εντός του έτους επιπρόσθετα, προγραμματίζεται η επέκταση της λειτουργίας Γραφείων Εξωστρέφειας και στις λοιπές Περιφέρειες της χώρας. Επιπλέον, στον ρυθμιστικό προγραμματισμό του έτους περιλαμβάνεται η προετοιμασία σχεδίων νόμου για τη θέσπιση μηχανισμού ελέγχου Άμεσων Ξένων Επενδύσεων για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, καθώς και η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για τον έλεγχο των εξαγωγών προϊόντων διττής χρήσης.

Αναφορικά με την ενδυνάμωση των σχέσεων με τη Διασπορά, επίκειται η αναβάθμιση της διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας staellinika.com, με την προσθήκη δυνατοτήτων τεχνητής νοημοσύνης και θα τεθεί σε λειτουργία ο ιστότοπος diaspora.gr. Η ολοκλήρωση της ψηφιακής διαδικασίας παραλαβής & διακίνησης αιτήσεων διαβατηρίων συνιστά επίσης προτεραιότητα. Παράλληλα ωστόσο, προγραμματίζεται και η υλοποίηση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων (2024) συνεργασιών του Υπουργείου με την Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) και τον φορέα «Study in Greece». Τέλος στο πεδίο της Δημόσιας Διπλωματίας, σχεδιάζεται η δημιουργία πλατφόρμας καταγραφής ομογενειακών ΜΜΕ και ξένων ανταποκριτών στην Ελλάδα και η αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για την περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της χώρας μέσω των Αρχών Εξωτερικού.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο της δράσης (16742) "Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Υπουργείου Εξωτερικών", αναμένονται η ολοκλήρωση του υποέργου 1 «Σύστημα Υποστήριξης Στρατηγικού και

Επιχειρησιακού Σχεδιασμού του Υπουργείου Εξωτερικών», με τις φάσεις εκπαιδεύσεων και πιλοτικής λειτουργίας να είναι σε εξέλιξη, εντός χρονοδιαγραμμάτων, καθώς και ουσιαστική πρόοδος στην υλοποίηση (Φάση 4 -Σάρωση Εγγράφων) του υποέργου 2 «Ψηφιοποίηση του Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών».

Επιπλέον, επίκειται η ολοκλήρωση της φάσης Β' (Προμήθεια και Εγκατάσταση Εξοπλισμού & Λογισμικού) του υποέργου «Παγκόσμια Πλατφόρμα Ψηφιακού Κέντρου Ενημέρωσης», με ταυτόχρονη ολοκλήρωση, κατά το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι καθ' ολοκληρία, των φάσεων Γ' (Παραμετροποίηση και Εγκατάσταση Εφαρμογών) και Δ' (Υπηρεσίες Συλλογής, αξιολόγησης, διαχείρισης μετάφρασης και τεκμηρίωσης περιεχομένου). Τέλος, για το υποέργο «Εκσυγχρονισμός των Υποδομών Ασφάλειας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών-Κρυπτογράφηση», αναμένεται ολοκλήρωση του υποέργου 1 («Ανάπτυξη-Επέκταση Τηλεπικοινωνιακών Υποδομών Υπουργείου Εξωτερικών»), καθώς και η πρόοδος των φάσεων υλοποίησης για τα 4 άλλα συστατικά υποέργα. Αναμένεται, επίσης, η συμβασιοποίηση και υλοποίηση της Προγραμματικής Συμφωνίας (μεταξύ ΥΠΕΞ, ΚτΠ και Υπ. Ψηφ. Διακ.) για την ανάπτυξη Πλατφόρμας Μητρώου Ομογενειακών Οργανώσεων και ψηφιακών εργαλείων για την υποβοήθηση των Απόδημων Ελλήνων.

Άλλα εμβληματικά έργα

Στον τομέα της οικονομικής διπλωματίας, το 2025 σχεδιάζεται να εκκινήσει η διαγωνιστική διαδικασία για τη δημιουργία πλατφόρμας ψηφιοποίησης αδειών διακίνησης ελεγχόμενων ειδών, καθώς και ιστοσελίδας για τη δημοσίευση του έργου της Στρατηγικής Διευκόλυνσης Εμπορίου. Παράλληλα, θα τεθεί σε λειτουργία ένα νέο κανάλι επικοινωνίας των εξωστρεφών ελληνικών επιχειρήσεων με τα κατά τόπους Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων μέσω βιντεοκλήσης, με την ανάπτυξη της εφαρμογής myOEYlive. Ακόμη, σχεδιάζεται να ολοκληρωθεί η πιστοποίηση των Γραφείων ΟΕΥ σύμφωνα με το πρότυπο ISO. Στο πλαίσιο της Ψηφιακής Ακαδημίας Εξαγωγέων της Enterprise Greece, θα προχωρήσει νέος κύκλος σεμιναρίων, βάσει των εκπαιδευτικών αναγκών που θα διαπιστωθούν κατόπιν μελέτης.

Σύνοψη

Πράγματι, το μίγμα πρωτοβουλιών που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2025 στο πεδίο της οικονομικής διπλωματίας, υποστηρίζει την ελληνική επιχειρηματικότητα με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειάς και στην ανάδειξη της οικονομικής, εμπορικής και επενδυτικής θέσης της χώρας σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο. Κύρια στόχευση της υλοποίησης μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου δημόσιας διπλωματίας και της αναβάθμισης και αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων, σε συνδυασμό με την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, είναι η βελτιωμένη προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας. Πιο συγκεκριμένα ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προβολή μεταρρυθμίσεων, επενδυτικών ευκαιριών, τουρισμού, πολιτιστικής

κληρονομιάς και σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, στην προώθηση των ελληνικών σπουδών, καθώς και στην ενίσχυση της ψηφιακής διπλωματίας.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, με τις νέες ψηφιακές υπηρεσίες που θα αναπτυχθούν, οι Έλληνες του εξωτερικού θα μπορούν να εξυπηρετούνται, για την πλειονότητα των προξενικών διαδικασιών, χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία, ενώ ακόμη και για όσες πράξεις απαιτείται επίσκεψη στην Προξενική Αρχή, μέρος της διαδικασίας θα εκτελείται μέσω της, υπό εφαρμογή, πλατφόρμας. Θετικός εξάλλου αναμένεται και ο αντίκτυπος από την υλοποίηση πρωτοβουλιών και προγραμμάτων σύσφιξης των δεσμών των νέων της διασποράς με την Ελλάδα, καθώς και των, -εκπαιδευτικού/πολιτιστικού χαρακτήρα-, δράσεων δικτύωσης με τους Έλληνες του εξωτερικού. Τέλος, η αναβάθμιση, τόσο του ανθρώπινου δυναμικού του Υπουργείου και των ψηφιακών εργαλείων, όσο και των αυξημένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων, με έμφαση στην αντιμετώπιση ζητημάτων αξιοποίηση των ιδιόκτητων κτηρίων στο εξωτερικό, αναμένεται να έχουν θετικό πρόσημο στην γενικότερη προσφορά του τομέα.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της αποστολής του, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έχει θέσει για το 2025 τέσσερις βασικούς στρατηγικούς στόχους. Ο πρώτος και διαχρονικός στόχος είναι η εγγύηση της ασφάλειας και της άμυνας της χώρας, που επιδιώκεται μέσω της υλοποίησης εκσυγχρονισμένων εξοπλιστικών προγραμμάτων, της αναβάθμισης της αμυντικής βιομηχανίας και της αναδιοργάνωσης της διοίκησης και της εκπαίδευσης των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο δεύτερος στόχος είναι η αξιοποίηση της ακίνητης και κινητής περιουσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, σε συνδυασμό με τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων και την ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητικών προγραμμάτων, με σκοπό την προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Ο τρίτος στόχος αφορά στην ενίσχυση και την ανάδειξη της κοινωνικής συνεισφοράς των Ενόπλων Δυνάμεων, μέσα από δράσεις που καλύπτουν την Πολιτική Προστασία, την υγειονομική περίθαλψη, τη φύλαξη των συνόρων, τις μεταφορές, το περιβάλλον και τον πολιτισμό. Τέλος, ο τέταρτος στόχος αφορά στην αναβάθμιση της αμυντικής διπλωματίας, με την ενίσχυση της παρουσίας της χώρας στους κόλπους του NATO, την υλοποίηση διμερών συμφωνιών, τη συμμετοχή σε διεθνείς αποστολές και την πραγματοποίηση στοχευμένων δράσεων εξωστρέφειας.

Μεταρρυθμίσεις

Οι μεταρρυθμίσεις που υλοποιούνται εντάσσονται στους ανωτέρω τέσσερις πυλώνες στρατηγικής και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την επικαιροποίηση της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας (ΠΕΑ), καθώς και την αναδιοργάνωση της δομής, της διοίκησης και της εκπαίδευσης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων. Παράλληλα, προγραμματίζεται η αναθεώρηση του πλαισίου σταδιοδρομίας και εξέλιξης των αξιωματικών και υπαξιωματικών. Οι εν λόγω μεταρρυθμιστικές πολιτικές, έχουν ως επιδίωξη, τη διαμόρφωση ενός επιχειρησιακά ευέλικτου μοντέλου οργάνωσης των μονάδων, το οποίο θα διασφαλίζει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα, εξοικονομώντας παράλληλα πόρους και ανθρώπινο δυναμικό

Στον τομέα του σχεδιασμού των εξοπλιστικών προγραμμάτων, προωθείται η κατάρτιση του Μακροπρόθεσμου Προγράμματος Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ) των Ενόπλων Δυνάμεων το οποίο ανταποκρίνεται στις ανάγκες άμυνας της χώρας, πάντα λαμβάνοντας υπόψη τους δημοσιονομικούς περιορισμούς, ενώ οργανώνεται και η διευθέτηση και ολοκλήρωση των εκκρεμών συμβάσεων. Παράλληλα με γνώμονα την ενίσχυση της εθνικής αμυντικής βιομηχανίας, το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) σχεδιάζει την προώθηση συνεργασιών με κυβερνητικούς, ερευνητικούς και βιομηχανικούς φορείς, καθώς και με τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ενώ καταρτίζεται σταδιακά και ο Ειδικός

Στρατηγικός Σχεδιασμός Προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (ΕΣΣΠΕΑ), με επίκεντρο καινοτόμες εφαρμογές διττής χρήσης, αμυντικής και πολιτικής. Επιπρόσθετα, οργανώνεται η αναθεώρηση της Εθνικής Αμυντικής Βιομηχανικής Στρατηγικής, η οποία αποσκοπεί στη χαρτογράφηση των δυνατοτήτων της εγχώριας Αμυντικής Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Βάσης (ΕΑΤΒΒ) και στην ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται και στην υλοποίηση του Οικιστικού Προγράμματος για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη ξεκινήσει οι διαγωνιστικές διαδικασίες για την κατασκευή κατοικιών σε περιοχές όπως τα νησιά του Αιγαίου και ο Έβρος, ενώ σχεδιάζεται η θεσμοθέτηση την αναβάθμιση των υποδομών και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του προσωπικού. Ταυτόχρονα σχεδιάζεται ο εκσυγχρονισμός του λειτουργικού πλαισίου που διέπει την στρατιωτική θητεία, προκειμένου αυτή να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα επιχειρησιακά και κοινωνικά δεδομένα, παρέχοντας κρίσιμες δεξιότητες στους στρατευσίμους για την μετέπειτα σταδιοδρομική τους εξέλιξη. Σημαντική είναι και η ανάπτυξη διαρκούς εκπαίδευσης των εφέδρων, στο πλαίσιο της οποίας θα ληφθούν μέτρα για την αύξηση της επιχειρησιακής τους ετοιμότητας. Συμπληρωματικά, σχεδιάζεται η ίδρυση Πανεπιστημίου Εθνικής Άμυνας, μεταρρυθμιστική δράση μέσω της οποίας αναμένεται να αναβαθμιστεί η παρεχόμενη εκπαίδευση των Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αλλά και να καταστήσει δυνατή την ανωτατοποίηση των Ανωτέρων Σχολών Υπαξιωματικών. Τέλος, σχεδιάζεται η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία των υγειονομικών υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων, με στόχο την αντιμετώπιση ποικίλων δυσχερειών που σχετίζονται με τη λειτουργία των Στρατιωτικών Νοσοκομείων, την ιεραρχική εξέλιξη του στρατιωτικού υγειονομικού προσωπικού και την βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης των στελεχών και των οικογενειών τους.

Εμβληματικά έργα

Ένα από τα πλέον κομβικά έργα, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης της εκπαίδευσης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, αφορά στην κατασκευή εξομοιωτή ελεύθερης πτώσης. Ο υπόψη εξομοιωτής αναμένεται να επαυξήσει το επίπεδο ασφάλειας της εκπαίδευσης, ιδίως του προσωπικού των Ειδικών Δυνάμεων, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει και στην εξοικονόμηση χρόνου, αλλά και πόρων. Περαιτέρω, η ολοκλήρωση και η έναρξη λειτουργίας του Διεθνούς Εκπαιδευτικού Κέντρου Πτήσεων στην Καλαμάτα, στο οποίο θα εκπαιδεύονται και στελέχη Ενόπλων Δυνάμεων φιλικών κρατών, αναμένεται να διευρύνει το πεδίο των αμυντικών συνεργασιών της χώρας. Επιπλέον προγραμματίζεται η σύσταση και ίδρυση της Διακλαδικής Σχολής Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα, με σκοπό τη διεξαγωγή ξενόγλωσσων εκπαιδεύσεων σε συναφή θέματα και την ανάδειξη της Χώρας σε διεθνές κέντρο κατάρτισης και εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, για την ενίσχυση του έμφυχου δυναμικού των Ενόπλων Δυνάμεων, δρομολογείται η πρόσληψη Επαγγελματιών Οπλιτών

(ΕΠΟΠ), ενώ προγραμματίζεται η αύξηση των εισακτέων των Στρατιωτικών Σχολών για το ακαδημαϊκό έτος 2025.

Παράλληλα, προγραμματίζεται η υλοποίηση έργων που ενισχύουν τη συνεισφορά των Ενόπλων Δυνάμεων στην κοινωνία. Στον τομέα της Υγείας, προωθείται η ψηφιοποίηση των διαδικασιών που διέπουν τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη και η προμήθεια εξοπλισμού στα Στρατιωτικά Νοσοκομεία της Αττικής. Στις μεταφορές, σχεδιάζεται ο εκσυγχρονισμός των υποδομών στα Αεροδρόμια Πολεμικής Αεροπορίας με πολιτική χρήση, καθώς και η κατασκευή δαπέδου στάθμευσης ελικοπτέρων στο Αεροδρόμιο της Λέρου. Επιπλέον, η σχεδιαζόμενη προμήθεια οχημάτων επιτήρησης παντός εδάφους και συστημάτων επιτήρησης θαλάσσιων συνόρων, θα συμβάλλει ενεργά στην ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί επίσης στη μείωση της γραφειοκρατίας και στον ψηφιακό μετασχηματισμό των διαδικασιών. Η έκδοση της Στρατηγικής Ψηφιακού Μετασχηματισμού Ενόπλων Δυνάμεων (ΣΨΜΕΔ), η έγκυρη επικοινωνία και αποστολή επιστρατευτικών εγγράφων στους εφέδρους με ηλεκτρονικά μέσα και η ψηφιοποίηση του Αρχείου της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ), συνιστούν σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Παράλληλα, υλοποιούνται έργα ενίσχυσης και προβολής της πολιτικής του Υπουργείου για το περιβάλλον, όπως ενδεικτικά αναφέρεται η ενεργειακή αναβάθμιση των υποδομών των Στρατιωτικών Νοσοκομείων, των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ταγμάτων Εθνοφυλακής και του Πολεμικού Μουσείου Αθηνών.

Σημαντική παραμένει, τέλος, η συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεων στην Πολιτική Προστασία η οποία περιλαμβάνει την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων έργου για την πρόληψη, την άμεση επέμβαση και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, αλλά και τη προμήθεια Γεφυρών Ξηρών Ανοιγμάτων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Σύνοψη

Το σύνολο των έργων που προγραμματίζονται εντός του 2025, αποσκοπεί αφενός στην ενίσχυση της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας και την καθιέρωσή της ως πυλώνα σταθερότητας και ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή και αφετέρου στην ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας για κάθε Έλληνα πολίτη. Τέλος, η διαρκής στήριξη του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, μέσω της παροχής υλικών, μέσων και προσωπικού, στους τομείς της πολιτικής προστασίας, της υγείας, της ασφάλειας των συνόρων, των μεταφορών, του περιβάλλοντος και του πολιτισμού, υπογραμμίζει τον πολυδιάστατο ρόλο των Ενόπλων Δυνάμεων στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στη χώρα.

Υπουργείο Εσωτερικών

Εισαγωγή

Βασική επιδίωξη του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2025, παραμένει η συνέχιση του έργου για τη διαμόρφωση αποτελεσματικότερης δημόσιας διοίκησης με γνώμονα, πάντα, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Αρχικά, στο πεδίο της τοπικής αυτοδιοίκησης, αναμένεται να ολοκληρωθεί η κατάρτιση ενός νέου Ενιαίου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, καθώς και η παρουσίαση των δεδομένων του πρώτου έτους λειτουργίας του Κόμβου Παρακολούθησης των επιδόσεων των ΟΤΑ με ζητούμενο τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών βάσει της αξιολόγησης της απόδοσής τους. Επίσης, προγραμματίζονται δράσεις οι οποίες θα συντελέσουν, στην ομαλότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, αλλά και των Ληξιαρχείων και Δημοτολογίων της Χώρας.

Επιπλέον, προγραμματίζεται η ολοκλήρωση του Μητρώου Πολιτών II και η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την ιθαγένεια, ενώ εντατικοποιείται η εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου για τα ζώα συντροφιάς, με πρωτοβουλίες όπως η κατάρτιση εθνικού σχεδίου για την προστασία των ζώων σε περιπτώσεις πολυκρίσεων και φυσικών καταστροφών. Τέλος, μέσω του τομέα Μακεδονίας-Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών, συνεχίζεται η στήριξη της Μακεδονίας και της Θράκης με την υλοποίηση των σχετικών αναπτυξιακών έργων.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στην κατεύθυνση της βέλτιστης αξιοποίησης των πόρων μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων Διακυβέρνησης της Δημόσιας Διοίκησης και με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία του δημόσιου τομέα, θεσμοθετήθηκε το Εθνικό Σύστημα Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης (ν. 5013/2023). Συγκεκριμένα, το 2025, θα τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ηλεκτρονική πλατφόρμα για την καταγραφή και παρακολούθηση των αρμοδιοτήτων των φορέων του Δημοσίου.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών και με έμφαση στη μείωση της γραφειοκρατίας, δρομολογείται η ανάπτυξη και ο αρχικός υπολογισμός ενός Δείκτη Μέτρησης Γραφειοκρατίας (ΔΜΓ). Ο ΔΜΓ θα αποτελέσει εργαλείο για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας μεμονωμένων διαδικασιών, διοικητικών μονάδων, καθώς και της δημόσιας διοίκησης συνολικά.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Στο πεδίο της τοπικής αυτοδιοίκησης, έχει εκκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2025, μια κρίσιμη μεταρρύθμιση για τη θεσμική και επιχειρησιακή ενδυνάμωση του θεσμού, με την έκδοση του νέου Ενιαίου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ένα νομοθέτημα το οποίο

φιλοδοξεί να συμπεριλάβει όλες τις διατάξεις που αφορούν στην Αυτοδιοίκηση, προστατεύοντας τον θεσμό, απλουστεύοντας την κείμενη νομοθεσία και διευκολύνοντας το έργο των δήμων και των περιφερειών της χώρας.

Στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και επιτάχυνσης της πειθαρχικής δικαιοσύνης, το 2025 θα τροποποιηθεί το θεσμικό πλαίσιο στην κατεύθυνση της απλούστευσης και επιτάχυνσης των πειθαρχικών διαδικασιών.

Επιπρόσθετα, εκσυγχρονίζεται το θεσμικό πλαίσιο Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ και Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ενσωματώνοντας τις σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες για την ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης σε ένα ενιαίο και ομοιογενές κανονιστικό κείμενο.

Επίσης, ενισχύεται η διαφάνεια και βελτιώνεται η λειτουργία των Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών, μέσω της υλοποίησης διαλειτουργικότητας της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων Ο.Κοι.Π. και του Ειδικού Μητρώου Ο.Κοι.Π. του Υπουργείου Εσωτερικών, με μητρώα που τηρούνται σε άλλα Υπουργεία και τη δημιουργία λειτουργικότητας για Σωματεία Γενικού Σκοπού, για το Μητρώο Μη Εμπορικής Οικονομικής Δραστηριότητας (Μ.Μ.Ε.Ο.Δ.) και για την πύλη Ψηφιακών Υπηρεσιών Δικαστηρίων και Εισαγγελιών – ΟΣΔΔΥ (solon.gov.gr).

Στον τομέα της βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πολιτών, θα ολοκληρωθεί η ανάπτυξη ενός νέου εργαλείου για τη μέτρηση της ικανοποίησης των πολιτών από τις δημόσιες υπηρεσίες, με τη χρήση μεθοδολογίας αξιολόγησης της εμπειρίας των χρηστών από τις διοικητικές υπηρεσίες.

Στον προγραμματισμό για το 2025 περιλαμβάνονται επίσης, η επιλογή και ο διορισμός Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθώς και η έκδοση νέων Οργανισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Επιπλέον, οι νέες προγραμματιζόμενες αλλαγές στη βάση του Μητρώου Πολιτών, αφορούν στην πλήρη ταύτιση του με το νέο θεσμικό πλαίσιο, μέσω της προσαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος του Μητρώου Πολιτών, ώστε να αποτυπώνει πλήρως τις νέες θεσμικές εξελίξεις και κατά αυτόν τον τρόπο να είναι πιο συμπεριληπτικό ανεξαρτήτως φύλου των φυσικών προσώπων. Παράλληλα, αναμένονται ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου ληξιαρχικών γεγονότων και σχετικών δομών, μέσω έκδοσης δευτερογενούς νομοθεσίας, καθώς και δράσεις αναδιάρθρωσης δομών και εκσυγχρονισμού διαδικασιών των Ληξιαρχείων και των Δημοτολογίων.

Επίσης, στο πεδίο της νομοθεσίας, εντός του 2025, αναμένεται η αναμόρφωση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού των διατάξεων και απλοποίησης των διαδικασιών κτήσης και αποβολής της ελληνικής ιθαγένειας με γνώμονα την απόδοση της ελληνικής ιθαγένειας με ταχύτητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια.

Τέλος, έχουν προγραμματιστεί κρίσιμες παρεμβάσεις ενίσχυσης και παρακολούθησης της πολιτικής για την προστασία των ζώων συντροφιάς, που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης των

ζώων, ενεργοποιούν τους μηχανισμούς και προστατεύουν εν τέλει τα ζώα συντροφιάς και τους ιδιοκτήτες τους.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Υλοποίηση έργου, το οποίο αφορά στο σύστημα κινήτρων - αμοιβών για δημόσιους φορείς και δημοσίους υπαλλήλους σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών. Το έργο περιλαμβάνει την ανάπτυξη πλατφόρμας ανάλυσης δεδομένων, για την υποστήριξη του συστήματος ανταμοιβής των δημοσίων υπαλλήλων.

Η ολοκλήρωση του έργου «Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ», φέρνει σημαντικές βελτιώσεις στην εξυπηρέτηση των πολιτών, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών τους, αφενός με την ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεων και τη δημιουργία φιλικότερου και λειτουργικότερου περιβάλλοντος και αφετέρου με τον εκσυγχρονισμό των τεχνολογικών πληροφοριακών υποδομών. Οι εν λόγω παρεμβάσεις, διασφαλίζουν ταχύτερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση, ενισχύοντας ταυτόχρονα την εμπιστοσύνη των πολιτών στη δημόσια διοίκηση.

Εντός του 2025 επίσης, αναμένεται η επίτευξη του οροσήμου 258 του Προγράμματος «Βελτίωσης οδικής ασφάλειας στο εθνικό και επαρχιακό οδικό Δίκτυο», σχετικά με την ανάθεση όλων των συμβάσεων για την οδική ασφάλεια που εξασφαλίζουν: α) τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας σε περίπου 7.000 επικίνδυνες τοποθεσίες και β) περαιτέρω βελτιώσεις για τα υπόλοιπα 2.500 χλμ. Αναμένεται τέλος, η επίτευξη του οροσήμου 259 σχετικά με την ολοκλήρωση του έργου οδικής ασφάλειας στο Q4/2025.

Στο πλαίσιο των επενδύσεων, έχει προγραμματιστεί και η περαιτέρω αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος του Μητρώου Πολιτών – Μητρώο Πολιτών II, ως απάντηση στην ανάγκη για περισσότερες και βέλτιστης ποιότητας υπηρεσίες για τους πολίτες (συνέχεια έργου ήδη από το προηγούμενο έτος), καθώς και η συνέχιση των έργων που αφορούν στους Κόμβους Διαχείρισης Δεδομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και ειδικότερα, την Αναβάθμιση του Κόμβου Διαλειτουργικότητας των οικονομικών στοιχείων των ΟΤΑ και την ολοκλήρωση του Κόμβου Παρακολούθησης των Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άλλα εμβληματικά έργα

Κατά το έτος 2025, σκοπείται η επέκταση της καταγραφής των διαδικασιών του δημοσίου στο Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών «Μίτος» και η ανάπτυξη νέων διαλειτουργικοτήτων, με στόχο τη μέτρηση της ικανοποίησης των πολιτών από την παροχή υπηρεσιών του δημοσίου τομέα.

Επίσης, αναμένεται η ταχεία ωρίμανση και υλοποίηση των έργων που αφορούν στην αναβάθμιση των υφιστάμενων χερσαίων Συνοριακών Σταθμών, καθώς και στην κατασκευή του Συνοριακού Σημείου Διέλευσης στον Λαιμό του Δήμου Πρεσπών.

Ως εξίσου σημαντική πρωτοβουλία, αναδεικνύεται η στήριξη της ανάπτυξης της Μακεδονίας και της Θράκης, η οποία περιλαμβάνει, τη συνέχιση των εμβληματικών έργων για την περιοχή, και ειδικότερα των εργασιών κατασκευής για τη δημιουργία του τεχνολογικού πάρκου 4ης Γενιάς ThessINTEC, ταυτόχρονα με το έργο της ψηφιακής διαχείρισης του αρχείου των Διατηρητέων κτιρίων και Παραδοσιακών οικισμών της Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο θα υποστηρίζει αφενός την εσωτερική λειτουργία του φορέα και αφετέρου θα παρέχει προηγμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Σύνοψη

Συμπερασματικά το 2025, το Υπουργείο Εσωτερικών προγραμματίζει τη συνέχιση δράσεων και των έργων που κατατείνουν στην εμβάθυνση της μεταρρύθμισης του Δημόσιου Τομέα, προκειμένου η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να ανταποκριθεί στη σύγχρονη ανάγκη της δημιουργίας ενός πολιτοκεντρικού, λειτουργικού, αποτελεσματικού και αποδοτικού Κράτους. Μέσα από τις προγραμματιζόμενες δράσεις, αναμένεται η αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης, η εμπέδωση της εμπιστοσύνης του πολίτη στους δημόσιους θεσμούς, καθώς και η παράλληλη προαγωγή ζητημάτων με κοινωνικό πρόσημο, όπως η συμπερίληψη και η ενίσχυση της ευαισθησίας για την προστασία και την ευζωία των ζώων συντροφιάς.

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού

Εισαγωγή

Στον τομέα της Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, οι βασικοί στόχοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διεξαγωγή «Διαγνωστικών εξετάσεων» σε σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, το Πρόγραμμα Συνεργασίας με τον ΟΟΣΑ, το Εθνικό Απολυτήριο και την επέκταση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου.

Προβλέπεται, επίσης, η υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ για την προαγωγή της συμπεριληπτικής/ενταξιακής εκπαίδευσης, προκειμένου για τη δημιουργία ανοικτού σχολείου βασισμένου στη συμπερίληψη, τη βιωσιμότητα και την αειφορία, με αξιολογημένους εκπαιδευτικούς. Σημαντική θέση στον προγραμματισμό επέχει και η επέκταση του δικτύου πρότυπων και πειραματικών σχολείων, με στόχο τη συνεχή αναβάθμισή τους, καθώς και η ίδρυση επτά (7) Πρότυπων Ωνάσειων Σχολείων. Τέλος, προγραμματίζονται δύο μεγάλες Επενδύσεις που αφορούν στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Εκπαίδευσης και στην αναβάθμιση των σχολικών εγκαταστάσεων μέσω του Προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου».

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, βασικός στόχος για το 2025 τίθεται η εφαρμογή του ν. 5094/2024 και της Εθνικής Στρατηγικής, με την οποία θα αναδιαρθρωθεί ο ακαδημαϊκός χάρτης και θα τεθούν αυστηροί ποιοτικοί όροι για τη δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας μη κρατικών Πανεπιστημίων στην Ελλάδα. Ο ν. 5094/2024 προωθεί την ενίσχυση του αυτοδιοίκητου των ΑΕΙ και την επακόλουθη αποδέσμευση της Ανώτατης Εκπαίδευσης από το κρατικό μονοπώλιο. Αναμένεται η συνέχιση της διεύρυνσης της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης των ελληνικών Πανεπιστημίων μέσω της διαμόρφωσης περισσότερων κοινών/διπλών προγραμμάτων με ξένα Πανεπιστήμια (joint/dual degrees) και του σχεδιασμού περισσότερων ερευνητικών προγραμμάτων, συνδεδεμένων με την αγορά εργασίας. Η υλοποίηση και ολοκλήρωση του συνόλου των έργων και πράξεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Βιομηχανικά διδακτορικά, Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας, Επισκέπτες-ερευνητές, κοκ) και ΕΣΠΑ αναμένεται να λειτουργήσει εκθετικά ως προς τον στόχο της μείωσης της γραφειοκρατίας και της αύξησης της εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των ελληνικών ΑΕΙ.

Στο πεδίο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΕΚ & ΔΒΜ), για το έτος 2025, θα δοθεί έμφαση στους στόχους της ποιοτικής αναβάθμισης της ΕΕΚ & ΔΒΜ, τόσο σε επίπεδο περιεχομένου όσο και σε επίπεδο υποδομών, της ενίσχυσης ευάλωτων ομάδων, της βελτίωσης της συμμετοχικότητας όλων των ενδιαφερομένων μερών στην ΕΕΚ & ΔΒΜ και της ενίσχυσης της ελκυστικότητας της ΕΕΚ & ΔΒΜ μέσω της προώθησης προτύπων.

Βασικούς πυλώνες προγραμματισμού κυβερνητικών πρωτοβουλιών στον αθλητισμό κατά το έτος 2025, συνιστούν η συνέχιση του ψηφιακού μετασχηματισμού e-KOUROS, η κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας, η αντιμετώπιση του ντόπινγκ και η συντήρηση και ο εκσυγχρονισμός

των αθλητικών εγκαταστάσεων, μέσω της ψηφιακής καταγραφής και της αναβάθμισης του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησής τους. Επιπλέον, βαρύτητα θα δοθεί στην ενίσχυση της προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία, όπως και στην ανάδειξη των αξιών του αθλητισμού, αφενός με την ενίσχυση των Προγραμμάτων-Εκδηλώσεων Άθλησης για Όλους (ΑγΟ) και αφετέρου με τις δράσεις του ευρωπαϊκού προγράμματος #BEACTIVE. Τέλος, σημαντικές προτεραιότητες αποτελούν η χάραξη μιας αποτελεσματικής στρατηγικής για την προώθηση του Ολυμπισμού και του Παραολυμπισμού από την Οργανωτική Επιτροπή «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ», ο σχεδιασμός πολιτικών για την ανίχνευση ταλέντων στον μαζικό αθλητισμό, η αύξηση συμμετοχής των γυναικών στον αθλητισμό και η υποστήριξη δράσεων προπονητικού τουρισμού και εργασιακού αθλητισμού.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, προγραμματίζονται η υλοποίηση και ολοκλήρωση του συνόλου των έργων «Επισκέπτες-Καθηγητές», «Βιομηχανικά Διδακτορικά», «Συμπράξεις ερευνητικής Αριστείας», «Εμπιστοσύνη στα αστέρια» και «Πανεπιστήμια Αριστείας», τα οποία συνθέτουν τη μεταρρύθμιση 16289 «Στρατηγική αριστείας στα πανεπιστήμια και καινοτομία» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ομοίως, στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση, αναμένεται η ολοκλήρωση των έργων για τα Πειραματικά ΙΕΚ και Θεματικά ΙΕΚ (νυν ΣΑΕΚ), τα Πρότυπα ΕΠΑΛ, την Πλατφόρμα EEK-VET Platform και την Ψηφιοποίηση του ΕΟΠΠΕΠ. Τα έργα αυτά συνθέτουν τη μεταρρύθμιση 16934 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την «Αναβάθμιση επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης».

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Ειδική Αγωγή τίθεται ως προτεραιότητα η δημιουργία και εφαρμογή νέου θεσμικού πλαισίου για την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς («Ανοικτό Σχολείο»), σε συνδυασμό με τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχουν τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕΔΑΣΥ).

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, προγραμματίζεται η περαιτέρω αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη Ανώτατης Εκπαίδευσης με λύση για το καθεστώς λειτουργίας της ΑΣΠΑΙΤΕ, την ίδρυση της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών και την ίδρυση των πρώτων μη κρατικών μη κερδοσκοπικών Πανεπιστημίων.

Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση, προγραμματίζονται η ίδρυση δύο (2) επιπλέον Κλαδικών Συμβουλίων Δεξιοτήτων, με στόχο τη βελτίωση της σύζευξης μεταξύ ζήτησης και προσφοράς δεξιοτήτων, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των Συμβουλίων Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας ως προς τη διάγνωση των τοπικών αναγκών, με τον συντονισμό και τις συνέργειες μεταξύ της EEK και της αγοράς εργασίας σε τοπικό και

περιφερειακό επίπεδο. Επιπλέον, δρομολογούνται η διαμόρφωση και η εφαρμογή πλαισίου αξιολόγησης δομών ΕΕΚ, η ενίσχυση του θεσμού των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) και η έκδοση νέου κανονισμού λειτουργίας τους. Παράλληλα, έμφαση αναμένεται να δοθεί στον εξορθολογισμό της διαδικασίας ανάπτυξης μηχανισμού αποτύπωσης της συμμετοχής των ενηλίκων σε προγράμματα Διά Βίου Μάθησης, σε συνδυασμό με την επέκταση του δικτύου των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης Ίδρυση (ΕΣΚ) και τη λειτουργία δύο (2) επιπλέον ΕΣΚ. Τέλος, στον προγραμματισμό περιλαμβάνονται η έκδοση αποφάσεων επαγγελματικής ισοδυναμίας και προσόντων από το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ΑΤΕΕΝ) και η ίδρυση Μηχανισμού παρακολούθησης, επικαιροποίησης και ανατροφοδότησης Οδηγών Κατάρτισης.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στη Σχολική Εκπαίδευση, η Επένδυση 16676 «Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης» προβλέπει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης όσον αφορά το περιεχόμενο, τις υποδομές και τις υπηρεσίες και συνοδεύεται από ολοκληρωμένη στρατηγική μεταρρύθμισης για την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών, τον εξορθολογισμό των υπηρεσιών και την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Οι συνιστώσες της επένδυσης περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακό εξοπλισμό των σχολείων (διαδραστικά συστήματα μάθησης/ ρομποτική / STEM), τη σχολική επαγγελματική καθοδήγηση με χρήση μηχανικής μάθησης, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα σχολεία και τις ψηφιακές υπηρεσίες σε σχολεία και πανεπιστήμια.

Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση, αναμένεται η ολοκλήρωση των έργων για την Προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού για τα Εργαστηριακά Κέντρα (16933).

Στον τομέα του Αθλητισμού, προγραμματίζεται η υλοποίηση του έργου «Συντήρηση-επισκευή-αντικατάσταση τμημάτων των μεταλλικών κατασκευών των δύο εισόδων, καθώς και των μεταλλικών κατασκευών στο Τείχος των Εθνών και στην Αγορά». Αναμένεται επίσης να συνεχιστεί έως και την ολοκλήρωσή του στα τέλη του 2025 η «Ενεργειακή Βελτίωση Η/Μ Εγκαταστάσεων ΟΑΚΑ». Εντός του 2025, προβλέπεται να έχουν ξεκινήσει η διαγωνιστική διαδικασία αλλά και οι εργασίες για τα σημαντικότερα έργα «Στατική και λειτουργική αποκατάσταση των στεγάστρων του Κεντρικού Σταδίου και του Ποδηλατοδρομίου», «Δομικές αποκαταστάσεις και ενισχύσεις κολυμβητικών δεξαμενών ΟΑΚΑ», «Οριστική Μελέτη, Μελέτη Εφαρμογής και εκτέλεση εργασιών στοχευμένων δομικών αποκαταστάσεων και ενισχύσεις των Κολυμβητικών δεξαμενών του ΟΑΚΑ», «Ποδηλατοδρόμιο-Εργασίες επισκευής, συντήρησης, στεγάνωσης εσωτερικής οροφής και ξύλινης πίστας» και «Δημιουργία Ψηφιακών Διδύμων Στεγάστρων (Κεντρικού και Ποδηλατοδρομίου) του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών».

Άλλα εμβληματικά έργα

Στην Ανώτατη Εκπαίδευση, θα συνεχιστεί, με στόχο την ολοκλήρωση στο τέλος του 2025, η υλοποίηση των δράσεων για τη διεθνοποίηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης, την υποστήριξη της ΕΘΑΑΕ, την εφαρμογή του Συστήματος Διασφάλισης της Ποιότητας στα ΑΕΙ και την Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων με βάση τις εκροές του υφιστάμενου συστήματος.

Ως προς την Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθηση, ο προγραμματισμός περιλαμβάνει τη συνέχιση χρηματοδότησης στο ΠΑΔΚΣ 2021-2027 των έργων για τη Μαθητεία μεταλυκειακού έτους των ΕΠΑΛ. Ομοίως μέσω ΠΑΔΚΣ 2021-2027, αναμένεται η έναρξη υλοποίησης -μεταξύ άλλων- των έργων «Αναβάθμιση και επικαιροποίηση της εκπαίδευσης εκπαιδευτών ενηλίκων», «Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (ΓΕΑΣ) των Κέντρων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΚΕΕΚ)», «Παρατηρητήριο Μετάβασης των Αποφοίτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης προς την Αγορά Εργασίας», «Επιμορφωτικό πρόγραμμα του γενικού πληθυσμού για την απόκτηση δεξιοτήτων τηλεργασίας» και «Ολοκληρωμένο πλέγμα δράσεων για την αντιμετώπιση του φαινομένου του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού».

Σύνοψη

Οι συνιστώσες των μεταρρυθμίσεων του Υπουργείου στον τομέα της Σχολικής Εκπαίδευσης, όπως ο Ψηφιακός μετασχηματισμός των σχολικών μονάδων, η αναβάθμιση των σχολικών εγκαταστάσεων μέσω του Προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου», η θεσμοθέτηση του Ανοικτού Σχολείου βασισμένου στη συμπερίληψη, τη βιωσιμότητα και την αειφορία, στελεχωμένου με αξιολογημένους εκπαιδευτικούς και η σύνδεσή του με το Εθνικό Απολυτήριο, η ανάπτυξη συνεργασίας με τον ΟΟΣΑ για την εισαγωγή καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών, καθώς και η επέκταση του δικτύου πρότυπων και πειραματικών σχολείων, σε συνδυασμό με την ίδρυση επτά (7) Πρότυπων Ωνάσειων Σχολείων, αναμένεται να συμβάλουν στην ενδυνάμωση και τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, καταγράφοντας θετικό αντίκτυπο στο ευρύτερο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Ως προς την Ανώτατη Εκπαίδευση, η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), η περαιτέρω αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη και η υλοποίηση των δράσεων για τη διεθνοποίηση των ελληνικών Πανεπιστημίων, θα συμβάλουν στην επιτυχή αναδιαμόρφωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης σύμφωνα με τον συνταγματικό προορισμό και την κοινωνική της αποστολή, θέτοντας ως βάση κριτήρια και όρους ποιότητας.

Στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης, οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις και εμβληματικά έργα προωθούν έναν ολοκληρωμένο εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης στην Ελλάδα, με άμεσο αντίκτυπο στην κοινωνία και την οικονομία. Επενδύσεις σε υποδομές, ψηφιοποίηση, ενίσχυση

δεξιοτήτων και διασύνδεση με την αγορά εργασίας δημιουργούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης, μειώνουν την ανεργία και βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα. Τα έργα αυτά ευθυγραμμίζονται με δείκτες όπως ο European Skills Index (για τη μέτρηση δεξιοτήτων) και ο Digital Economy and Society Index (DESI), αναμένοντας να βελτιώσουν τη θέση της χώρας στους τομείς ψηφιακής ετοιμότητας και ανάπτυξης ανθρώπινου κεφαλαίου.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός του τομέα αθλητισμού, κατά το έτος 2025, αναμένεται να προσδώσει πολλαπλά οφέλη στην κοινωνία και να βελτιώσει περαιτέρω τη θέση της χώρας μας διεθνώς, μέσα από την υλοποίηση των πολιτικών για την καταπολέμηση της βίας, την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης των αθλητικών εγκαταστάσεων, την αντιμετώπιση της ανήλικης παραβατικότητας μέσω της συμμετοχής των ανηλίκων σε αθλητικά σωματεία ως αναμορφωτικό μέτρο, τη βελτίωση της προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό μέσω της πλατφόρμας e-KOUROS, η οποία θα μειώσει σημαντικά τα διοικητικά βάρη, κομίζοντας πολλαπλά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Υπουργείο Υγείας

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Υγείας το 2025 συνεχίζει το μεταρρυθμιστικό του έργο, θέτοντας σαφείς προτεραιότητες που αναμένονται να φέρουν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα υγείας. Κεντρικός στόχος παραμένει η βελτίωση της υγείας των πολιτών μέσω της αναβάθμισης του δημόσιου συστήματος Υγείας, που εξακολουθεί να αποτελεί τη βασική προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής. Βασική αξία παραμένει η ισότιμη πρόσβαση όλων σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες υγείας, χωρίς διακρίσεις ή αποκλεισμούς.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σημαντική προτεραιότητα και το 2025 συνεχίζει να αποτελεί η υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης της Δημόσιας Υγείας «Σπύρος Δοξιάδης» με το Υπουργείο Υγείας να στοχεύει στην ένταση των δωρεάν μαζικών προληπτικών ελέγχων για τον καρκίνο του μαστού, του τραχήλου της μήτρας, του παχέος εντέρου και των καρδιαγγειακών νοσημάτων. Παράλληλα, το Πρόγραμμα πρόκειται να εμπλουτιστεί με το Εθνικό Πρόγραμμα Προληπτικών Εξετάσεων για Εγκύους και το Εθνικό Πρόγραμμα Προληπτικών Εξετάσεων για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Νωτιαίας Μυϊκής Ατροφίας και της Κυστικής Ίνωσης. Επιπρόσθετα, θα υλοποιηθεί και πρόγραμμα προληπτικών εξετάσεων σε απομακρυσμένες περιοχές (νησιά και ορεινές περιοχές) με πληθυσμό μικρότερο των 10.000 κατοίκων με σκοπό την προσβασιμότητα των πολιτών σε υπηρεσίες υγείας. Εντός του έτους αναμένεται να ολοκληρωθεί, επίσης, η μεταρρύθμιση για το θεσμό του Προσωπικού Ιατρού με την πλήρη κάλυψη των δικαιούχων πολιτών και με την παροχή οικονομικών κινήτρων σε όσους νέους ιατρούς επιλέξουν κατά το 2025 να εκπαιδευτούν σε κενές θέσεις στις ειδικότητες της Γενικής/Οικογενειακής Ιατρικής και Εσωτερικής Παθολογίας. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται να αυξηθεί ο αριθμός των διαθέσιμων παιδιάτρων κατά 100 ώστε να καλυφθούν πάνω από μισό εκατομμύριο παιδιά σε πρώτη φάση και σε επόμενο στάδιο να αυξηθεί το ποσοστό κάλυψης του παιδικού πληθυσμού. Ταυτόχρονα, θα ιδρυθούν 8 Πανεπιστημιακά Κέντρα Υγείας στις 7 Ιατρικές Σχολές/Τμήματα της χώρας και θα εισαχθούν σε αυτά Σταθμοί Τηλεϊατρικής με στόχο τα μέλη ΔΕΠ που θα αναλάβουν το έργο της Επείγουσας Ιατρικής να μπορούν να εξετάζουν πολίτες που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές και να συμβουλεύουν κατάλληλα συναδέλφους τους, ώστε να αντιμετωπίζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά τα επείγοντα περιστατικά και να μειωθούν οι άσκοπες διακομιδές.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Πυλώνας της αξίας της ισότιμης πρόσβασης όλων σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες Υγείας χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, αποτελεί η ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης. Αυτή θα συντελεστεί, με την κατίσχυση των μεριμνών του ν. 5129/2024 εντός του έτους αναφοράς, την εκκίνηση λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Ψυχικής Υγείας και του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων και την ολοκλήρωση της αποασυλοποίησης. Προβλέπεται, επίσης, η εισαγωγή ψηφιακών εφαρμογών που θα διευκολύνουν τους λήπτες και τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ενώ προγραμματίζεται η λήψη πρωτοβουλιών και δράσεων για την περεταίρω συμπλήρωση του νομοθετικού πλαισίου και την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Άνοια.

Η διαφύλαξη της υγείας και ασφάλειας των παιδιών και των νέων, η εκπαίδευση σε υγιή πρότυπα ζωής και συμπεριφοράς, καθώς και η αποτροπή τους από επιβλαβείς συνήθειες, κατέχουν ιδιαίτερο βάρος στην κυβερνητική ατζέντα. Για την ενίσχυση της παραπάνω θέσης, δρομολογείται πλέγμα δράσεων και κανονιστικών μεριμνών που θα σκοπούν στην προστασία των ανηλίκων από την παράνομη πώληση προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Οι στόχοι της ποιότητας και της ταχύτητας απόκρισης στο δημόσιο σύστημα Υγείας, είναι αναγκαίο να πλαισιωθούν από την αναδιοργάνωση του ΕΚΑΒ και τη σύσταση του Εθνικού Συστήματος Τραύματος, έτσι ώστε ο πάσχων να αντιμετωπίζεται ολιστικά από την επείγουσα προνοσοκομειακή περίθαλψη έως την ενδονοσοκομειακή φροντίδα και αποκατάσταση.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Την περίοδο αναφοράς, ολοκληρώνονται τα εμβληματικά έργα αναβάθμισης των υποδομών και του ιατρικού εξοπλισμού σε 156 Κέντρα Υγείας και 93 Νοσοκομεία και ΤΕΠ σε όλη τη χώρα. Επιπλέον, αναμένεται η ολοκλήρωση των εργασιών για την ίδρυση νέου Κέντρου Ακτινοθεραπείας - Χημειοθεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία», καθώς και η κατασκευή νέων κτιρίων για τη στέγαση των Εργαστηρίων Κυτταρικής και Γενετικής Θεραπείας και της Αιματολογικής Κλινικής στο Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπανικολάου». Επίσης, στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, συνεχίζεται η επένδυση στον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα της υγείας, ενώ ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην εφαρμογή ενός καινοτόμου συστήματος πληροφόρησης, σε πραγματικό χρόνο, της συνολικής διαδρομής των ασθενών εντός των Νοσοκομείων, με σημείο εκκίνησης την άφιξή τους στα ΤΕΠ. Επιπρόσθετα, η υλοποίηση του Εθνικού Χάρτη Υγείας θα αποτελέσει ένα δυναμικό εργαλείο που θα καταγράφει τις ανάγκες του πληθυσμού σε υγειονομικές υπηρεσίες, καθώς και τις υφιστάμενες παροχές σε όλη τη χώρα. Προβλέπεται, παράλληλα, η λειτουργία νέων Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης και Κοινωνικών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, οι οποίες θα προσφέρουν εξειδικευμένες υπηρεσίες σε ενήλικες, παιδιά και εφήβους, με στόχο την ενίσχυση της προσβασιμότητας του πληθυσμού στις

υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας. Συμπληρωματικά, έχει δρομολογηθεί η ολοκλήρωση των 37.000 δωρεάν απογευματινών χειρουργείων με στόχο τη μείωση των αναμονών στους τέσσερις μήνες μέχρι το τέλος του έτους, ενώ με σκοπό την ενίσχυση του συστήματος της ΠΦΥ, πραγματοποιείται η επανεκπαίδευση 10.000 επαγγελματιών υγείας σε συνεργασία με 5 Πανεπιστήμια σε νέες, σύγχρονες πρακτικές και σε πεδία που αντιστοιχούν στις ανάγκες υγείας και φροντίδας του ελληνικού πληθυσμού, αλλά και σε σύγχρονες προσεγγίσεις τόσο της οικογένειας αλλά και της συμπεριφοράς και του τρόπου ζωής.

Άλλα εμβληματικά έργα

Έργο με ειδικό βάρος και εξέχουσα σημασία για τον εξορθολογισμό των δαπανών Υγείας, είναι η επέκταση του υπάρχοντος συστήματος ελέγχου υπερσυνταγογράφησης ΕΟΠΥΥ για τα φάρμακα, ώστε να ελέγχονται επιπλέον η συνταγογράφηση των ιατρικών εξετάσεων και των ιατροτεχνολογικών προϊόντων. Επιπρόσθετα σχεδιάζονται η απλοποίηση της διαδικασίας ελέγχων και επιβολής ποινών, καθώς και η υλοποίηση εφαρμογής ελέγχου νόμιμης εκτέλεσης γνωματεύσεων ΕΟΠΥΥ μέσω χρήσης OTP (One Time Password) για ιατροτεχνολογικά προϊόντα, φυσικοθεραπείες και συμπληρώματα διατροφής για ιατρικούς σκοπούς. Στο πλαίσιο προσθήκης υπηρεσιών στον τομέα Μακροχρόνιας Φροντίδας στον τομέα Μακροχρόνιας Φροντίδας Υγείας, σχεδιάζεται η ανάπτυξη 40 Μονάδων Ολικής Φροντίδας Ψυχικής Υγείας, για ηλικιωμένους με Άνοια και Alzheimer, καθώς και για άτομα με νοητική υστέρηση, αυτισμό και νευροαναπτυξιακές διαταραχές. Παράλληλα, συστήνεται Πληροφοριακό Σύστημα Επιδημιολογικής Παρακολούθησης και Θεραπευτικής Διαχείρισης, με σκοπό την έγκαιρη ανίχνευση της ψυχικής νόσου, την ανάδειξη των σημαντικότερων αναγκών του πληθυσμού και την ευχερή και ανεμπόδιστη «πλοήγηση» των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας στο σύστημα υγείας. Περαιτέρω, θα ξεκινήσει το Πρόγραμμα για την πρόληψη του καρκίνου του πνεύμονα, με πιλοτική εφαρμογή σε τέσσερα νοσοκομεία, καθώς και το πιλοτικό Πρόγραμμα πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης για τον καρκίνο του δέρματος.

Σύνοψη

Οι παρεμβάσεις της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, μέριμνα η οποία αποτελεί κεντρική προτεραιότητα του κυβερνητικού προγράμματος. Αυτές οι παρεμβάσεις αποσκοπούν στην υιοθέτηση ενός σύγχρονου μοντέλου καθολικής μετάβασης από την απλή περίθαλψη στη συνεχιζόμενη φροντίδα, με έμφαση στην ποιότητα και την ταχύτητα απόκρισης. Η καθημερινότητα των ληπτών υπηρεσιών υγείας γίνεται πιο απλή και λειτουργική, προάγοντας την ισοτιμία, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζονται παραβατικές συμπεριφορές επαγγελματιών του τομέα, οι οποίες έως τώρα επιβάρυναν τους φορολογούμενους πολίτες.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, σε μία περίοδο έντονων κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών προκλήσεων, στοχεύει στην ενίσχυση της προστασίας των πολιτών, την πρόληψη και καταστολή εγκληματικών ενεργειών, καθώς και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Υλοποιώντας μια σύγχρονη αντεγκληματική πολιτική με στοχευμένες στρατηγικές παρεμβάσεις, επιδιώκει επίσης την προώθηση της επανένταξης των αποφυλακισμένων στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Υπό αυτό το πρίσμα, οι δράσεις και τα έργα που προγραμματίζονται για το έτος 2025, βασίζονται σε ένα στρατηγικό σχέδιο, το οποίο εστιάζει στην καινοτομία, την αποτελεσματικότητα και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του πολίτη.

Μεταρρυθμίσεις

Οι εμβληματικές μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, περιλαμβάνουν πρωταρχικά την αναδιοργάνωση της δομής του Αρχηγείου και των Κεντρικών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία, με τη θέσπιση νέου κανονιστικού πλαισίου, στοχεύει στη μείωση της γραφειοκρατίας, την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Επιπλέον, ο σχεδιασμός του Οργανισμού της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής περιλαμβάνει κρίσιμη νομοθεσία που εστιάζει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της σωφρονιστικής πολιτικής. Παράλληλα, η δημιουργία και λειτουργία χώρων ασφαλούς διαμονής για θύματα ενδοοικογενειακής βίας και η ενίσχυση του πλαισίου προστασίας ανηλίκων, προωθούν την κοινωνική δικαιοσύνη. Για την παρακολούθηση της επιτυχίας των μεταρρυθμίσεων, εφαρμόζονται ειδικοί δείκτες απόδοσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο στοχεύει στη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης διοικητικών διαδικασιών κατά 30%, την αύξηση των επιτυχημένων επανεντάξεων κρατούμενων κατά 20%, καθώς και την αύξηση του αριθμού των καταγγελιών ενδοοικογενειακής βίας που καταλήγουν σε παροχή βοήθειας κατά 40%.

Ταυτόχρονα, η θέσπιση της λειτουργίας της Εθνικής Αρχής για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων με τη δημιουργία της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, αποτελεί σημαντικό βήμα στην ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 στην εθνική νομοθεσία. Με την ενσωμάτωση της Οδηγίας, επιτυγχάνεται η εκπόνηση, ο έλεγχος εφαρμογής και η αξιολόγηση της υλοποίησης της εθνικής πολιτικής για την προστασία και την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και ο συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων. Έργο της νέας Γενικής Γραμματείας αποτελεί, μεταξύ άλλων, η θέσπιση Εθνικής Στρατηγικής για την Ανθεκτικότητα, η εκπόνηση Εθνικής Έκθεσης Αξιολόγησης Κινδύνων και η ταυτοποίηση των εθνικών κρίσιμων οντοτήτων σε τομείς δραστηριότητας.

Η αναβάθμιση της Αστυνομικής Ακαδημίας, με βάση το νομοσχέδιο που αναμένεται να ψηφιστεί μέχρι το τέλος του 2024 και θα υλοποιηθεί εντός του 2025, στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, με την εισαγωγή καινοτόμων προγραμμάτων σπουδών, την ενσωμάτωση της αρχής της δια βίου μάθησης και την παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης για συνοριοφύλακες και Ειδικούς Φρουρούς.

Ταυτόχρονα, κομβικού χαρακτήρα πρωτοβουλία αποτελεί η ολοκλήρωση της καινοτόμου μεταρρύθμισης του «Προσωρινού Αριθμού Υγειονομικής Περίθαλψης Κρατουμένου (ΠΑΥΠΕΚ)» που ξεκίνησε να υλοποιείται το 2023, στοχεύοντας στην πλήρη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη των κρατουμένων που δεν διαθέτουν Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) ή Προσωρινό Αριθμό Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (ΠΑΑΥΠΑ). Η ολοκλήρωση της διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα ΗΔΙΚΑ έως τον Απρίλιο του 2025, θα επιταχύνει τις διαδικασίες απόδοσης του ΠΑΥΠΕΚ, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ισότιμη πρόσβαση των κρατουμένων στην υγειονομική περίθαλψη, ανεξάρτητα από το καθεστώς παραμονής τους.

Εμβληματικά έργα

Τα εμβληματικά έργα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη περιλαμβάνουν στρατηγικές επενδύσεις και τεχνολογικές καινοτομίες, που στοχεύουν στην ενίσχυση των ελέγχων και της επιτήρησης των συνόρων και παράλληλα στην αποτροπή των παράνομων εισόδων. Στην κατεύθυνση αυτή, εντάσσεται η πρώτη εμβληματική επένδυση που αφορά στην ανάπτυξη της πλατφόρμας «REACTION» για την επιτήρηση των συνόρων με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης και μη επανδρωμένων αεροχημάτων, η οποία στοχεύει στην έγκαιρη προειδοποίηση σε απομακρυσμένες περιοχές. Η δεύτερη επένδυση, με την ονομασία «PROTECDOME», επικεντρώνεται στην προστασία δημόσιων χώρων από εχθρικά μη επανδρωμένα αεροσκάφη, μέσω της ανάπτυξης αυτόνομων συστημάτων εντοπισμού και αντιμετώπισης. Περαιτέρω η τρίτη και πλέον εμβληματική επένδυση, αφορά στην επέκταση του τεχνητού εμποδίου (φράχτη) κατά μήκος της οριογραμμής στον Έβρο με την κατασκευή 50 επιπλέον χιλιομέτρων (αυξάνοντας το συνολικό μήκος του σε 120 χιλιόμετρα), καθώς και την κατασκευή και αναβάθμιση των συνοδών έργων για την αποτροπή παράνομων διελεύσεων. Με στόχο την παρακολούθηση της ολοκλήρωσης των εν λόγω επενδύσεων, οι δείκτες απόδοσης που χρησιμοποιεί το Υπουργείο περιλαμβάνουν τη μείωση κατά 30% του χρόνου απόκρισης σε κρίσιμα περιστατικά, την επιτυχή ανίχνευση μη επανδρωμένων αεροχημάτων (εχθρικών UAS) που εντοπίζονται σε πραγματικό χρόνο σε ποσοστό 90% και τέλος την ολοκλήρωση του νέου τμήματος φράχτη μέχρι το τέλος του 2025 σε ποσοστό 50% .

Άλλες εμβληματικές επενδύσεις που έχουν προγραμματιστεί αφορούν στη ψηφιοποίηση των τροχαίων παραβάσεων, πανελλαδικά, μέχρι το τέλος του 2025. Στο πλαίσιο προστασίας της ανηλικότητας, η χρήση της εφαρμογής SafeYOUth και η ενσωμάτωση λογισμικού για την

ψηφιακή διερεύνηση εγκλημάτων κατά ανηλίκων θα προτεραιοποιηθούν επίσης, διασφαλίζοντας την προστασία των ευάλωτων ομάδων. Παράλληλα, η Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής με την αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος έως τον Απρίλιο του 2025, σκοπεύει να ενισχύσει τη διοικητική διαφάνεια, την ασφάλεια δεδομένων και τη διαλειτουργικότητα, παρέχοντας νέες υπηρεσίες τόσο προς τους πολίτες, όσο και προς τους κρατούμενους. Επιπλέον, η αναβάθμιση υποδομών, με τον εκσυγχρονισμό των κτιρίων, την προμήθεια υβριδικών οχημάτων και την εγκατάσταση ψηφιακού εξοπλισμού, εντάσσονται στον προγραμματισμό της Γενικής Γραμματείας και αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των υπηρεσιών και την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας. Τέλος, η ενεργοποίηση του θεσμού της ημιελεύθερης διαβίωσης και η εφαρμογή ηλεκτρονικής επιτήρησης αναμένεται να συμβάλλουν καίρια στη σωφρονιστική μεταρρύθμιση.

Σύνοψη

Οι μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στοχεύουν στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, την ενίσχυση της ασφάλειας και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Δράσεις, όπως η ανάπτυξη τεχνολογικών καινοτομιών (πλατφόρμα «REACTION» και εφαρμογή «Safe.YOUth») και η αναβάθμιση των υποδομών (φράχτης στον Έβρο και βελτιώσεις σε κτιριακές υποδομές), συμβάλλουν στη μείωση της εγκληματικότητας και την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Παράλληλα, η ψηφιοποίηση διαδικασιών, όπως η «SMART POLICING» και η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, ενισχύουν τη διοικητική διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα. Ταυτόχρονα, η υλοποίηση των καινοτόμων έργων βελτιώνει τη θέση της Ελλάδας σε διεθνείς δείκτες, όπως ο Global Peace Index και ο Corruption Perceptions Index, ενισχύοντας παράλληλα την κοινωνική ευημερία και την ελκυστικότητα για επενδύσεις.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας και της ποιότητας ζωής των πολιτών, δρομολογεί την αναβάθμιση έργων υποδομής, υλοποιώντας μεγάλα οδικά, σιδηροδρομικά και υδραυλικά έργα, προωθεί περιβαλλοντικά φιλικούς τρόπους μετακίνησης και μεριμνά για τη βελτίωση της ασφάλειας των μετακινήσεων και την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. Σε αυτό το πρίσμα αποτελεί σταθερή προτεραιότητα, η αναμόρφωση του μεταφορικού έργου, η ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση, καθώς επίσης και η ενίσχυση της ασφάλειας του τομέα των αερομεταφορών. Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, παραμένει πρωταρχικός στόχος του Υπουργείου η αναβάθμιση και επέκταση ψηφιακών υπηρεσιών καθώς και η ενημέρωση και ενίσχυση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα, που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2025, θεωρείται υψίστης σημασίας για και περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου, των διαδικασιών και των οργανισμών των φορέων σιδηροδρομικού τομέα ΟΣΕ-ΕΡΓΟΣΕ. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υιοθέτηση πολυετούς επενδυτικού προγράμματος, καθώς επίσης και η υπογραφή σύμβασης απόδοσης μεταξύ σιδηροδρομικού φορέα και Ελληνικού Δημοσίου. Εξίσου σημαντικό έργο θεωρείται και το ψηφιακό ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης χαρτοφυλακίου τεχνικών έργων και περιουσιακών στοιχείων, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη και προβλέπεται να αποτελέσει τον κύριο κόμβο πληροφόρησης και συνεργασίας για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, σε όλα τα στάδια των έργων του Υπουργείου με ασφαλή, ελεγχόμενο και τεκμηριωμένο τρόπο.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Με έμφαση στη μείωση της περιβαλλοντικής ρύπανσης και την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, προγραμματίζεται για το 2025 η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ηλεκτροκίνησης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει πολιτικές δράσεις για την ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης, με στοχευμένες και πιλοτικές επενδύσεις σε υποδομές φόρτισης, τον εξηλεκτρισμό των μεταφορών και την ανάπτυξη οικοσυστημάτων ηλεκτροκίνησης στη χώρα.

Επιπλέον, προωθείται η βιώσιμη ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών μέσω της επικαιροποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας του τομέα μεταφορών της χώρας.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης παραμένει προτεραιότητα και το 2025 με τρεις ενεργές συμβάσεις. Παράλληλα προωθείται η αποκατάσταση του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου στην κεντρική Ελλάδα, μετά τις καταστρεπτικές συνέπειες των καιρικών φαινομένων «DANIEL» και «ELIAS», ενώ η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδας E-65, για το τμήμα Τρίκαλα Εγνατία Οδός, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης. Αντίστοιχα, σημαντική πρόοδος σημειώνεται στις εργασίες συμμόρφωσης κατά EASA και αναβάθμισης περιφερειακών παραχωρημένων αεροδρομίων της χώρας.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΟΣΕ, ολοκληρώνεται εντός του 2025. Προβλέπεται ιδίως η εναρμόνιση με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025, καθώς και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων υποδομών, η βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης του οργανισμού, η εξοικονόμηση λειτουργικού κόστους και η προσφορά βελτιωμένων υπηρεσιών στο επιβατικό κοινό.

Τα προγράμματα της Ηλεκτροκίνησης “Πράσινα Ταξί”, και “Φορτίζω Παντού”, βρίσκονται σε φάση υλοποίησης, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 2025. Προβλέπουν επιδοτήσεις και συνάψεις συμβάσεων για τους φορείς εκμετάλλευσης λεωφορείων.

Άλλα εμβληματικά έργα

Το εμβληματικό έργο κατασκευής του νέου σύγχρονου αεροδρόμιου στο Καστέλλι της Κρήτης, μέσω σύμβασης παραχώρησης, προχωρά με σταθερό ρυθμό και ορίζοντα υλοποίησης σε ποσοστό περί το 70% μέχρι τέλος του έτους, ενώ ο Αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος αποδίδεται στην κυκλοφορία εντός του 2025. Στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδας, το 2025 ολοκληρώνεται και παραδίδεται στους μετακινούμενους και η αναβαθμισμένη οδική σύνδεση Βόνιτσα – Λευκάδα. Πρόκειται για δύο οδικά έργα με πολλαπλά οφέλη τόσο για τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες της ευρύτερης περιοχής. Επιπλέον, συνεχίζεται το έργο βελτίωσης και αναβάθμισης της οδικής σύνδεσης Μπράλος – Άμφισσα, όπως και το εμβληματικό Flyover Θεσσαλονίκης, ενώ ξεκινά και η κατασκευή της σύνδεσης των Ιωαννίνων με την Κακαβιά.

Παράλληλα, στον χάρτη του μετρό Θεσσαλονίκης, αναμένεται να προστεθεί στο τέλος του 2025 και η επέκταση προς Καλαμαριά με 5 νέους σταθμούς, ενώ στο μέτωπο της Αθήνας, οι εργασίες για τη νέα γραμμή 4 του μετρό συνεχίζονται πυρετωδώς. Περαιτέρω, για τη νέα σιδηροδρομική γραμμή στο τμήμα Νέα Καρβάλη - Τοξότες, προωθούνται οι απαραίτητες ενέργειες για την εκκίνηση του έργου κατασκευής. Ακόμη, έργα αντιπλημμυρικής θωράκισης και προστασίας σε Αττική, Κρήτη και Δυτική Ελλάδα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη.

Σύνοψη

Αναγνωρίζοντας τις σημαντικές προκλήσεις των καιρών που καλείται και οφείλει να αντιμετωπίσει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, προωθεί δράσεις και σχεδιάζει πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, μέσω της βιώσιμης ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων υποδομών. Με αυτές τις σκέψεις, η αναβάθμιση της ασφάλειας μετακινήσεων και του συγκοινωνιακού έργου, προβλέπεται να επιφέρουν θετικό αποτύπωμα στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, στη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας, αλλά και μείωση λειτουργικού κόστους και προσφορά βελτιωμένων υπηρεσιών στο επιβατικό κοινό. Ακόμα, δράσεις και έργα όπως η προώθηση της ηλεκτροκίνησης και των νέων τεχνολογιών αναμένεται να έχουν θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Τέλος, προβλέπεται η συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό δίκαιο και η ενίσχυση των επενδύσεων και απορρόφηση πόρων, με θετικό οικονομικό αντίκτυπο για τη χώρα και βελτίωση της θέσης της σε διεθνές επίπεδο.

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εισαγωγή

Οι στόχοι του Υπουργείου για το 2025 συνοψίζονται ως ακολούθως: η υλοποίηση διαρθρωτικών παρεμβάσεων στον τομέα της ενέργειας και των ορυκτών πρώτων υλών, η προώθηση της ασφάλειας και της διαφοροποίησης των πηγών ενεργειακής τροφοδοσίας, η περαιτέρω βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης και αποδοτικότητας, η προώθηση των διεθνών ενεργειακών διασυνδέσεων, η αναβάθμιση του πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και επιθεώρηση, η ενίσχυση της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων, η επιτάχυνση της ανάπτυξης σύγχρονων υποδομών για τη διαχείριση αποβλήτων και λυμάτων και η προώθηση της εφαρμογής της θαλάσσιας στρατηγικής, η θέσπιση νέου ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και την υδατοκαλλιέργεια, η ενίσχυση της προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας της χώρας και η προώθηση πολιτικών, για τη διαχείριση των δασών από τις απειλές της κλιματικής κρίσης με έμφαση στην δασοπροστασία. Επίσης, δίνεται έμφαση σε μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και την μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια. Τέλος, συνεχίζονται οι πρωτοβουλίες για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Διαμορφώνεται το θεσμικό πλαίσιο για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, την προώθηση του θεσμού του «Διαμοιρασμού Ενέργειας», την αδειοδότηση για το πράσινο υδρογόνο και το βιώσιμο βιομεθάνιο, καθώς και την αγορά τεχνολογιών δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης άνθρακα. Επιπλέον, ολοκληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη μονάδων αποθήκευσης και δημιουργείται οδικός χάρτης για την υλοποίηση καινοτόμων παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης. Αναμένεται παράλληλα και η ολοκλήρωση των μελετών του Προγράμματος Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων «Κωνσταντίνος Δοξιάδης» και τίθενται σε δημόσια διαβούλευση τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια των ΑΠΕ, της Βιομηχανίας και της Εφοδιαστικής Αλυσίδας.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Ολοκληρώνονται, από κοινού με παρεμβάσεις για την εύρυθμη λειτουργία της λιανικής αγοράς, η αναθεώρηση του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, η αναμόρφωση του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και η τροποποίηση του Κανονισμού για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων. Στο πεδίο της αρωγής των αδύναμων κοινωνικών ομάδων, καθορίζονται τα κριτήρια, οι

προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης πελατών σε κατηγορία Ευάλωτων Πελατών Φυσικού Αερίου και προγραμματίζεται η υλοποίηση Εθνικού Σχεδίου για το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο.

Το 2025 θα λειτουργήσει πλήρως ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, καθορίζεται η διαδικασία αναμόρφωσης των ΔΕΥΑ/ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ, θεσμοθετείται η Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα και υπογράφεται μόνιμη/πολυετής ελληνοβουλγαρικής συμφωνίας για την παροχή υδάτων του ποταμού Άρδα.

Προγραμματίζεται η θεσμοθέτηση των δύο νέων θαλάσσιων εθνικών πάρκων και ρυθμίζεται η δυνατότητα αντιστάθμισης εκπομπών CO₂ και η δημιουργία Αγοράς Εθελοντικών Πιστώσεων Αντιστάθμισης εκπομπών CO₂. Στο θεσμικό πεδίο δε εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία στην Οδηγία (ΕΕ) 2024/884 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/19/ΕΕ, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εκκινούν πιλοτικά έργα για την προώθηση του ανανεώσιμου υδρογόνου και υλοποιείται η επένδυση για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, συνεχίζεται η υλοποίηση του προγράμματος «Ενέργεια και Επιχειρηματικότητα» και ολοκληρώνεται η υλοποίηση του Προγράμματος «Produc-E Green» και εκκινεί το πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης εγκαταστάσεων οδοφωτισμού ΟΤΑ. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται η υλοποίηση των παρεμβάσεων για την ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών και την αναβάθμιση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και υπογειοποίησής του σε αστικές περιοχές, καθώς και τα έργα ανάπτυξης συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας και αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος σε υποσταθμούς υψηλής/μέσης τάσης.

Στο πεδίο της ύδρευσης υλοποιούνται οι επενδύσεις : υποδομών ύδρευσης, μονάδων αφαλάτωσης, έργων τηλεχειρισμού διαρροών στα δίκτυα ύδρευσης και προμήθειας ψηφιακών υδρομέτρων και προγραμματίζεται η ενίσχυση των εθνικών δικτύων παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής και θαλάσσιας ρύπανσης. Παράλληλα, ολοκληρώνονται τα έργα του AntiNERO III και εκκινούν οι διαδικασίες για την υλοποίηση του προγράμματος AntiNERO IV.

Ως προς τις λοιπές δράσεις οι στρατηγικές αστικές αναπλάσεις σε δήμους της Χώρας, βρίσκονται σε πορεία ταχείας υλοποίησης, ενώ ο Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται με τα ψηφιοποιημένα αρχεία των πολεοδομιών και θα δημιουργηθεί σύστημα εντοπισμού αυθαίρετης δόμησης, ενώ τα συστήματα παρακολούθησης ειδών και τύπων οικοτόπων και επιτήρησης των προστατευόμενων περιοχών, προχωρούν σύμφωνα με το σχετικό χρονοδιάγραμμα. Τέλος, συνεχίζεται το έργο επεξεργασίας και καθαρισμού αστικών λυμάτων περιβαλλοντικά ευαίσθητων οικισμών και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων σε επιλεγμένες πόλεις.

Άλλα εμβληματικά έργα

Συνεχίζεται η υλοποίηση του Αναπτυξιακού Στρατηγικού Πλαισίου για τα ελληνικά νησιά “GR-eco Islands” και δημιουργείται το χρηματοδοτικό εργαλείο επιδότησης του προγράμματος Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Clusters Δημοσίων Κτιρίων μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης. Ολοκληρώνεται η αναβάθμιση της διασύνδεσης Ελλάδας – Βουλγαρίας, παράλληλα με τη συνέχιση των άλλων έργων διασύνδεσης. Ολοκληρώνεται η κατασκευή του σταθμού συμπίεσης στην Κομοτηνή, του Σταθμού Συμπίεσης για την τροφοδοσία του αγωγού TAP στη Ν. Μεσημβρία και οι απαιτούμενες τροποποιήσεις του Μετρητικού Σταθμού Νέας Μεσημβρίας και τα έργα της Νέας Προβλήτας Small Scale LNG στην Ρεβυθούσα και ο συμπιεστής στην Αμπελιά.

Παράλληλα συνεχίζονται οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις της ηπειρωτικής με τη νησιωτική Ελλάδα, ολοκληρώνεται το Πληροφοριακό Σύστημα ΑΠΕ για την ψηφιοποίηση της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, οι έρευνες υδρογονανθράκων στις θαλάσσιες περιοχές Ιονίου/Αδριατικής, Δυτικά και Νότια της Κρήτης και προγραμματίζεται η συμβασιοποίηση για τη μίσθωση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης του δημοσίου μεταλλευτικού χώρου Χίου για αξιοποίηση αντιμονίου.

Ως προς τους υδάτινους πόρους, χρηματοδοτούνται έργα ύδρευσης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επάρκειας νερού και προγραμματίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την ασφάλεια εφοδιασμού της πρωτεύουσας με πόσιμο νερό. Παράλληλα, προωθείται η επένδυση για την ανάπτυξη και θέση σε επιχειρησιακή λειτουργία συστήματος πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης πλημμυρών του ποταμού Πηνειού και αναμένεται η ολοκλήρωση υποβολής προτάσεων των Περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας για έργα ορεινής υδρονομίας.

Επίσης, προγραμματίζονται παρεμβάσεις και σε άλλα πεδία ευθύνης του Υπουργείου. Συγκεκριμένα τίθεται σε παραγωγική λειτουργία η ψηφιακή πλατφόρμα για την παρακολούθηση και υλοποίηση των διαχειριστικών μελετών των δασών και η εκπόνηση των διαχειριστικών μελετών όλων των δασικών οικοσυστημάτων, δημοσιεύεται η πρόσκληση του προγράμματος «ΔΙΑΤΗΡΩ» για Ιδιωτικά Κτίρια και υλοποιούνται εξειδικεύσεις του Προγράμματος «Διαβιώ κατ’ οίκον - Ανακαινίζω». Ταυτόχρονα, εκδίδονται προεγκρίσεις/άδειες/αναθεώρηση αδειών για 20 συγκροτήματα κατασκευών στο πλαίσιο των εμβληματικών έργων του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά.

Τέλος, στο πλαίσιο της ανακύκλωσης και διαχείρισης αποβλήτων, παρέχεται κατάλληλος εξοπλισμός στους δήμους της Χώρας για έργα και δράσεις χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων, τίθεται σε εφαρμογή το σύστημα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών ποτών, αναπτύσσονται δράσεις ενημέρωσης και αναβαθμίζεται το ΗΜΑ, συνεχίζεται η ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων και εντατικοποιούνται οι προσπάθειες για μείωση των προστίμων των υφιστάμενων περιπτώσεων παραβάσεων ΧΑΔΑ, καθώς και η

υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων για τη συμμόρφωση της Χώρας με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, η πλειονότητα των παρεμβάσεων αποτελούν συνέχιση αυτών που σχεδιάστηκαν ή ξεκίνησαν να υλοποιούνται εντός του προηγούμενου έτους και αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε όλους του τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός των στρατηγικών επιλογών του κυβερνητικού προγραμματισμού.

Υπουργείο Ανάπτυξης

Εισαγωγή

Η δραστηριότητα του Υπουργείου για το 2025 εκτείνεται σε έντεκα στόχους, οι οποίοι αφορούν στην Προστασία του Καταναλωτή, την Ενίσχυση των Μηχανισμών Ελέγχων της Αγοράς, τη Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, την Ελλάδα ως Κύριο Διαμετακομιστικό Κόμβο στη ΝΑ Ευρώπη, την Ενίσχυση των Ερευνητικών Οργανισμών, την Προσέλκυση Επενδύσεων, την Ενίσχυση της Ελληνικής Μεταποίησης και Προστασίας των Ελληνικών Προϊόντων, την Προώθηση Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, τη Σύνδεση Έρευνας – Καινοτομίας με την Αγορά, την Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιομηχανία και την Προώθηση της ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας του Υπουργείου.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σε σχέση με τη Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, θεσπίζεται δευτερογενής νομοθεσία στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης για την απλούστευση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και των διαδικασιών εποπτείας τους και κωδικοποιείται η νομοθεσία για την αδειοδότηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων και εφοδιαστικής αλυσίδας (κωδ. 16543).

Αναφορικά με την Ενίσχυση και τον Εκσυγχρονισμό των Μηχανισμών Ελέγχων της Αγοράς, ολοκληρώνεται η δράση « καταπολέμηση του παρεμπορίου» για την ενίσχυση της ΔΙ.Μ.Ε.Α (Κωδ. 16703).

Σχετικά με την Προώθηση Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις, ολοκληρώνεται η υλοποίηση του συνόλου των δράσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης για τον άξονα Α', Β', Γ' & Δ' της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025, καθώς και το σύνολο των δράσεων συναρμόδιων Υπουργείων (κωδ. 16711).

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Για την αναβάθμιση των Ερευνητικών Οργανισμών, υλοποιείται η αναδιαμόρφωση του Εθνικού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΣΕΤΑΚ 2021-2027 και της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027.

Για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου της βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, διευκολύνεται η πρόσβαση στην άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων μέσω της τροποποίησης του Π.Δ. 113/12 και ολοκληρώνεται η μεταρρύθμιση του σχετικού νομοθετικού

πλαίσιου για την θέσπιση Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη των Βιομηχανικών Λιμένων, ενώ θεσμοθετείται και η Εθνική Στρατηγική για την Βιομηχανία.

Για την Προσέλκυση Επενδύσεων και για την αναμόρφωση του πλαισίου των ιδιωτικών επενδύσεων, εκπονείται νέα αναπτυξιακή στρατηγική αναφορικά με τις επενδύσεις, η οποία θα εφαρμοστεί μέσω του σχεδιασμού και της θεσμοθέτησης Νέου Αναπτυξιακού Νόμου, ο οποίος θα τροποποιεί το ν. 4887/2022, καθώς και της δημιουργίας των σχετικών εργαλείων αυτού. Επίσης, με στόχο την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, σε κλάδους όπως η βιοτεχνολογία, η AI, τεχνολογία κ.α., θα τροποποιηθεί το θεσμικό πλαίσιο των άμεσων ξένων επενδύσεων και θα αναμορφωθούν οι διαδικασίες και τα κίνητρα προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων. Τέλος, στο πλαίσιο της χάραξης στρατηγικής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την αποτύπωση της συνδεσιμότητάς της με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, θα ολοκληρωθεί η σύνταξη της σχεδίου της στρατηγικής αυτής.

Επιπλέον, για την βελτίωση της εργονομικής λειτουργίας των κτιρίων του Υπουργείου και την αναγκαία προσαρμογή στις απαιτήσεις του *green eng.* έχει προγραμματιστεί η σύσταση τεχνικής υπηρεσίας και η προσαρμογή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, ενώ σχεδιάζεται η συγκρότηση ομάδας εργασίας για την αναδιάρθρωση των κλάδων και των περιγραμμάτων θέσεων του Υπουργείου.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον τομέα της Έρευνας και της Καινοτομίας, ολοκληρώνεται το έργο TH²ORAX (Κωδ. ΤΑΑ 16534), καθώς και η αναβάθμιση των υποδομών 11 ερευνητικών κέντρων). Παράλληλα, συνεχίζεται η αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των εργαλείων του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων «ELEVATE GREECE» ,για τη χαρτογράφηση και διαρκή επικαιροποίηση του οικοσυστήματος, καθώς και η συγκέντρωση δεδομένων αναφορικά με τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Τέλος, δημιουργούνται οντότητες για τη μακροπρόθεσμη υποστήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας και την προώθηση ενός οικοσυστήματος καινοτομίας «βαθιάς τεχνολογίας» μέσω της χρηματοδότησης διεπιστημονικών δραστηριοτήτων E&A με εφαρμογές στη βιομηχανία.

Στο πλαίσιο του μέτρου του ΤΑΑ «Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων (RRF 16593)», αναμένεται η υλοποίηση του συνόλου των «Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας» που έχουν λάβει έγκριση από τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων έως το 2024, για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας βασικών οικονομικών τομέων.

Στον Τομέα της Βιομηχανίας, ολοκληρώνονται η Δράση για την ανάπτυξη νέων, πράσινων και καινοτόμων επιχειρηματικών πάρκων, εντός της οποίας το Τεχνολογικό Πάρκο ThessIntec (Κωδ. 16634), όπως και η επιτάχυνση των επενδύσεων σε έξυπνη μεταποίηση (Κωδ. 16721).

Άλλα εμβληματικά έργα

Στο πεδίο της Έρευνας και της Καινοτομίας, υλοποιείται η Δράση Στρατηγικής Σημασίας «Έρευνώ-Καινοτομώ» του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και υποστηρίζονται Διμερείς και Πολυμερείς Συνεργασίες στην Έρευνα και Καινοτομία. Επίσης, συνεχίζεται η υποστήριξη της δημιουργίας νέων δομών Μεταφοράς Τεχνολογίας σε Ερευνητικά Κέντρα και ΑΕΙ, καθώς και η ενίσχυση λειτουργίας Κέντρων Ικανότητας και Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας (cluster).

Παράλληλα, και πάλι για την Προσέλκυση Επενδύσεων, σχεδιάζεται η έκδοση τουλάχιστον τριών προκηρύξεων – καθεστώτων ενισχύσεων του νέου αναπτυξιακού νόμου 4887/2022, συνολικού προϋπολογισμού 450 εκ. € για συγκεκριμένους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας (ενίσχυση μεγάλων επενδύσεων, μεταποίηση γ' κύκλος και ενίσχυση παραμεθόριων περιοχών) και η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων, ενώ προχωρά η αξιολόγηση των εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στα ήδη προκηρυχθέντα καθεστώτα. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του ν. 4864/2021, αναμένεται να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες υπαγωγής δύο νέων επενδυτικών σχεδίων στις διαδικασίες των στρατηγικών επενδύσεων σε σύγχρονους τομείς της οικονομίας, καθώς και η ολοκλήρωση των διαδικασιών αδειοδότησης στρατηγικών επενδύσεων ΕΣΧΑΣΕ.

Σύνοψη

Η ολοκλήρωση υλοποίησης των προαναφερόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων προβλέπεται να έχει θετικό αντίκτυπο στον τομέα της Έρευνας και της Καινοτομίας, ενώ αναμένεται βελτίωση του διεθνώς αναγνωρισμένου δείκτη Ακαθάριστης Εγχώριας Δαπάνης για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΑΕΔΕΤΑ). Τέλος, με τις μεταρρυθμίσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον και στην βιομηχανία επιδιώκεται η περαιτέρω ενίσχυση και διευκόλυνση της άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας με ταυτόχρονη αναβάθμιση της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, ώστε η χώρα να αποτελέσει πόλο προσέλκυσης ξένων επενδύσεων αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας σε διεθνές επίπεδο.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Εισαγωγή

Σε συνέχεια των μεταρρυθμίσεων του προηγούμενου έτους, το Υπουργείο, με θεσμικές παρεμβάσεις και επενδύσεις, θα επιδιώξει την περαιτέρω ψηφιοποίηση και απλούστευση των διαδικασιών και των μηχανισμών παρακολούθησης της αγοράς εργασίας, την ενίσχυση της εργασιακής ασφάλειας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας και τη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης, αλλά και την περαιτέρω τόνωση της απασχόλησης με έμφαση σε 4 πληθυσμιακές κατηγορίες με περιθώρια βελτίωσης (γυναίκες, νέοι, ΑμεΑ, συνταξιούχοι). Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, στόχος του Υπουργείου είναι ο συνεχιζόμενος εκσυγχρονισμός της λειτουργίας και εποπτείας του ασφαλιστικού/συνταξιοδοτικού συστήματος, με ιδιαίτερη έμφαση στην θεσμική και επιχειρησιακή αναμόρφωση του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας. Η δέσμευση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για το 2025, είναι να είναι μια χρονιά συνέχειας και ολοκλήρωσης σημαντικών αλλαγών που ξεκίνησαν το 2024 και υπηρετούν τον διττό στόχο της κυβέρνησης: αφ' ενός συνεχή ενίσχυση της απασχόλησης, αφ' ετέρου ολόένα και μεγαλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των εργαζομένων, των συνταξιούχων, και της κοινωνίας.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εντός του 2025 αναμένεται να εκδοθεί η ΥΑ στην οποία θα αποτυπώνεται θεσμικά και επιχειρησιακά η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων ώστε να επιτυγχάνεται η προσυμπλήρωση των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) από το σύστημα, και με τον τρόπο αυτό να διασταυρώνονται μηνιαίες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών. Επίσης, θα ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο για την αναπροσαρμογή των επιδομάτων ανεργίας και του επιδόματος μακροχρονίως ανέργων, και τη σύνδεση του επιδόματος ανεργίας με την προϋπηρεσία του ανέργου.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, την ενσωμάτωση της Οδηγίας για επαρκείς κατώτατους μισθούς θα ακολουθήσουν δράσεις ομαλής εφαρμογής, με καίρια στόχευση την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Εντός του 2025 αναμένεται η έκδοση του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και την ενίσχυση του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους, την εκάστοτε ονομαστική αύξηση του κατώτατου μισθού του ιδιωτικού τομέα.

Στον προγραμματισμό του Υπουργείου έχει επίσης ενταχθεί η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Κοινωνικής Οδηγίας 2023/970 για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής.

Επιπροσθέτως, θα επεκταθεί η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας με στόχο την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής, τον αποτελεσματικότερο τρόπο ελέγχου τήρησης της νομοθεσίας και την ενίσχυση του θεμιτού ανταγωνισμού σε όλο και μεγαλύτερο μέρος της οικονομίας. Προγραμματίζεται από 1/3/2025 η πλήρης εφαρμογή της στον τουρισμό και στην εστίαση, ενώ θα ακολουθήσει εντός του έτους η πιλοτική εφαρμογή και σε άλλους κλάδους, υπερβαίνοντας έτσι το 1,5 εκ. μισθωτών του ιδιωτικού τομέα που έχουν ενταχθεί μέχρι σήμερα στο σύστημα της Ψηφιακής κάρτας Εργασίας.

Ακόμη, εντός του 2025 αναμένεται ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία με σειρά παρεμβάσεων στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο με την επικαιροποίησή του. Επιπρόσθετα, έχει προγραμματιστεί η ενσωμάτωση της Κοινωνικής Οδηγίας 2023/2668 σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από την έκθεση στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Στο πεδίο της Κοινωνικής Ασφάλισης, οι βασικοί στόχοι για το 2025 είναι: η αναμόρφωση του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με κατάλληλες νομοθετικές παρεμβάσεις και επιχειρησιακές αλλαγές για τη μείωση των εκκρεμών αιτήσεων και την επιτάχυνση της διαδικασίας πιστοποίησης. Επίσης, προγραμματίζεται η έκδοση ενιαίου κανονισμού παροχών σε χρήμα για όλους τους ενταγμένους στον e-ΕΦΚΑ φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Παράλληλα, προωθείται η νομοθετική κωδικοποίηση του θεσμικού πλαισίου της κοινωνικής ασφάλισης με ενοποίηση κανόνων και κατάργηση ανενεργών διατάξεων όπου απαιτείται. Τέλος, συνεχίζονται οι δράσεις για την οριστικοποίηση των θεσμικών και επιχειρησιακών ενεργειών που είναι απαραίτητες για την πλήρη και αποτελεσματική λειτουργία του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ).

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Όσον αφορά τις εργασιακές σχέσεις, αναμένεται να ολοκληρωθεί μεγάλο μέρος των επενδύσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό των συστημάτων της Αγοράς Εργασίας (Δράση ΤΑΑ). Εν εξελίξει και με ορίζοντα υλοποίησης το 2025, βρίσκεται η υλοποίηση εμβληματικών έργων που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Υπουργείου με άμεσο αντίκτυπο στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα:

α) Το έργο «ΑΡΙΑΔΝΗ» για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των συστημάτων της αγοράς εργασίας με την ψηφιακή κάρτα εργασίας, την ενιαία ροή για τα διοικητικά δεδομένα απασχόλησης και κοινωνικής ασφάλισης και την αναμόρφωση του ΟΠΣ της Επιθεώρησης Εργασίας.

β) Το έργο «ΗΡΙΑΔΑΝΟΣ», το ΟΠΣ για Θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία το οποίο θα συμβάλει στην υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, αλλά και στη διευκόλυνση των τεχνικών ασφαλείας και των ιατρών εργασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και κατάρτισής τους.

γ) Επίσης, αναμένεται η ψηφιακή αναβάθμιση και επέκταση των λειτουργιών του σημαντικού έργου για την αγορά εργασίας ΕΡΓΑΝΗ II.

Ο στόχος της επιτάχυνσης απονομής των συντάξεων αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω το 2025 (μείωση του αριθμού των ώριμων αιτημάτων με μήνα αναφοράς τον Δεκέμβριο 2024) με την ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων και την εξαγωγή της πληροφορίας σε ηλεκτρονική μορφή (Οπτική αποτύπωση-scan 42 εκατομμυρίων σελίδων), καθώς και την ολοκλήρωση ενός νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. Με την υλοποίηση των παραπάνω, ο e-ΕΦΚΑ αναμένεται να διασφαλίσει την υψηλή ποιότητα υπηρεσιών προς τους ασφαλισμένους και λοιπούς συναλλασσόμενους.

Σε σχέση με αναληφθέντα έργα/επενδύσεις του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η ΔΥΠΑ ενισχύει την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναζήτησης και εύρεσης θέσεων εργασίας διαμέσου του νέου εργαλείου αντιστοίχισης με βάση τις δεξιότητες, του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και της αναβάθμισης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης των ωφελούμενων. Επιπλέον, ολοκληρώνεται το πληροφοριακό σύστημα skills.gov.gr, για την αναβάθμιση δεξιοτήτων των εργαζομένων και την διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας. Αναβαθμίζεται η παροχή σύγχρονων υπηρεσιών συμβουλευτικής, με επένδυση σε νέα, προηγμένα εργαλεία, και προγραμματίζεται η δημιουργία και λειτουργία δύο ψηφιακών κέντρων προώθησης της απασχόλησης (i-kra), στα οποία θα παρέχονται υπηρεσίες εξ' αποστάσεως εξυπηρέτησης πολιτών.

Επιπροσθέτως, πρόκειται να αναπτυχθούν προγράμματα εξ αποστάσεως κατάρτισης (e-learning) και ψηφιακά μαθήματα, ώστε να ανταποκρίνεται πιο αποτελεσματικά το σύστημα κατάρτισης στις συνθήκες ψηφιακής και πράσινης μετάβασης. Εντός του 2025, αναμένεται να ολοκληρωθεί το έργο κατάρτισης/επανακατάρτισης και πιστοποίησης σε ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες για 500.000 ανέργους και εργαζόμενους, καθώς και το έργο που περιλαμβάνει κατάρτιση, πιστοποίηση και βραχυπρόθεσμη επιδοτούμενη απασχόληση, με σκοπό την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή/και η επανακατάρτιση ανέργων σε ψηφιακές, "πράσινες", "γαλάζιες" δεξιότητες. Ακόμη, ξεκινά η κατάρτιση και επανακατάρτιση ανέργων σε κλάδους αιχμής. Τέλος, έχουν προγραμματιστεί η λειτουργική και ενεργειακή αναβάθμιση των σχολών της ΔΥΠΑ, η ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (VET OPS), η

δημιουργία νέων ψηφιακών εργαστηρίων και η ενίσχυση με σύγχρονο εξοπλισμό ενώ προγραμματίζονται, επίσης, η αξιολόγηση, ο επανασχεδιασμός και η επικαιροποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, με τις δράσεις που αναπτύχθηκαν παραπάνω τα προσδοκόμενα αποτελέσματα των προγραμματισμένων δράσεων του Υπουργείου είναι, μεταξύ άλλων, η τόνωση της απασχόλησης, καθώς και του διαθέσιμου εισοδήματος εργαζομένων, ασφαλισμένων και συνταξιούχων και η θετική επίπτωση στη μεγέθυνση των επιχειρήσεων λόγω περαιτέρω μείωσης του διοικητικού βάρους και υλοποίησης διαρθρωτικών παρεμβάσεων.

Αναμένεται, ως εκ τούτου, να ενισχυθεί η ήδη βελτιωμένη εικόνα που παρουσιάζει η χώρα αναφορικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί ως προς την απασχόληση. Το ποσοστό απασχόλησης στις ηλικίες 15-74 για το σύνολο του πληθυσμού το δεύτερο τρίμηνο του 2024, ήταν 54,9% (από 49% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019) ενώ για το σύνολο των ανδρών το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 63,4% (από 58,3% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019) και για το σύνολο των γυναικών ήταν 46,7% (από 40,2% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019).

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Εισαγωγή

Κατά το έτος 2025, συνεχίζεται η μεταρρυθμιστική προσπάθεια στην κατεύθυνση της πλήρους εφαρμογής του, ήδη, θεσπισμένου Δικαστικού Χάρτη, προκειμένου να διαμορφωθούν νέες λειτουργικές και χωροταξικές συνθήκες, να αξιοποιηθεί κατά τον βέλτιστο τρόπο το ανθρώπινο δυναμικό και οι δικαστηριακές υποδομές και να κατανεμηθεί ορθολογικά η δικαστηριακή ύλη.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η πλήρης λειτουργία του θεσμού της δικαστικής αστυνομίας, αναμένεται να εισφέρει στην ευταξία στις δικαστικές αίθουσες, στην υποβοήθηση του έργου των ανακριτών και των εισαγγελέων και στη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης. Περαιτέρω, η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της συνεχιζόμενης κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού των δικαστικών υπηρεσιών, θα επιτευχθεί με την εξασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και την ενίσχυση της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔΙ), στην κατεύθυνση της διαμόρφωσης ενός ευέλικτου και αποδοτικού πλαισίου λειτουργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Εθνική Σχολή Δικαστών, εκτός από την εκπαίδευση των νέων δικαστικών λειτουργών, έχει ήδη αναλάβει την επιλογή και εκπαίδευση των νέων δικαστικών υπαλλήλων, μέσω της διενέργειας ετήσιου διαγωνισμού, καθώς και την επιμόρφωση των ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων, η οποία αποτελεί κριτήριο της αξιολόγησής τους και πρόκριμα για την προαγωγή τους.

Η περαιτέρω προώθηση του νομοθετικού έργου, θα βρεθεί στο επίκεντρο της προσπάθειας αυτής και θα περιλαμβάνει τη νέα τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ), ενώ μεγάλη βαρύτητα θα δοθεί και σε εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση, με τη θέσπιση του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

Άλλες εμβληματικές μεταρρυθμίσεις

Με στόχο την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών, προγραμματίζεται η υπογραφή Μνημονίων συνεργασίας με το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), για τη διενέργεια τοξικολογικών και παθολογοανατομικών εξετάσεων που αφορούν στις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες, η συνεργασία με το Κοιμητήριο Σχιστού για την ταφή των αζήτητων σορών, καθώς και η εκπόνηση πρωτοκόλλων ψυχολογικής στήριξης (psychological first aid) ευάλωτων πολιτών, που προσέρχονται στις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες.

Εμβληματικές επενδύσεις

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ)

Παράλληλα, η αναβάθμιση των δικαστικών κτιρίων, η κατασκευή του νέου Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά - ως το πρώτο δημόσιο πράσινο κτίριο -, θα εξασφαλίσουν ένα σύγχρονο, λειτουργικό και ασφαλές εργασιακό περιβάλλον στους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους, διαμορφώνοντας τις συνθήκες για την αποδοτικότερη εργασία τους. Πρωταρχικής σημασίας επίσης, είναι η υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής για τη δικαιοσύνη, έτσι ώστε, μέχρι το έτος 2025, να έχουν περαιωθεί στο σύνολό τους, τα έργα του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για την ποινική, πολιτική και διοικητική δικαιοσύνη, της αναμόρφωσης του Εθνικού Ποινικού Μητρώου και του ΟΠΣ του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σημαντικό ρόλο στο έργο του Υπουργείου, θα διαδραματίσει η ολοκλήρωση, εντός του επόμενου έτους, του έργου ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος των ιατροδικαστικών υπηρεσιών. Τέλος, εντός του 2025, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα ολοκληρώσει την έκδοση ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίων.

Άλλες εμβληματικές επενδύσεις

Στο πλαίσιο της ανακαίνισης των δικαστικών μεγάρων ανά την επικράτεια, μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), αναβαθμίζονται κτιριακές υποδομές, προκειμένου το σύνολο αυτών να παρέχει τις αναγκαίες συνθήκες για τη σωστή λειτουργία τους, την εξυπηρέτηση των εργαζομένων και των πολιτών, αλλά και την επιτακτική ανάγκη τήρησης των κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος.

Σύνοψη

Εν κατακλείδι, οι στρατηγικές παρεμβάσεις σε τομείς όπως είναι η ψηφιοποίηση και η επένδυση στο έμφυχο δυναμικό, σε συνθήκες που διαρκώς μεταβάλλονται, συμβάλλουν στην αποτελεσματική λειτουργία της δικαιοσύνης όπως απεικονίζεται σε δείκτες για την αποδοτικότητα, την ποιότητα και την ανεξαρτησία (EU Justice Scoreboard 2024) του δικαστικού μας συστήματος. Ιδίως ως προς την αποδοτικότητα, αναφέρονται οι σχετικοί με τη διάρκεια της διαδικασίας δείκτες (length of proceedings), το ποσοστό διεκπεραίωσης (clearance rate), καθώς και ο αριθμός των εκκρεμών υποθέσεων (pending cases). Παράλληλα, η ενίσχυση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, επιδρά θετικά στην αποτελεσματική προστασία και κατ' επέκταση στην προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων.

Υπουργείο Πολιτισμού

Εισαγωγή

Η στοχοθεσία του Υπουργείου για το έτος 2025, συνίσταται στην ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής του Πολιτισμού και της συμβολής του στην τοπική και εθνική οικονομία, καθώς και την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη. Η διαμόρφωση νέου πολιτιστικού τοπίου στη χώρα, επιχειρείται μέσω δράσεων διευκόλυνσης της προσβασιμότητας με στόχο την καθολική πρόσβαση των πολιτών σε υποδομές και δράσεις Πολιτισμού. Με έμφαση και επένδυση στην πολιτιστική διπλωματία, επιδίωξη μας είναι η συστηματική προβολή της χώρας, μέσω της συνεχούς και μεθοδικής οργάνωσης αρχαιολογικών εκθέσεων στο εξωτερικό, καθώς και η αναβαθμισμένη παρουσία της Ελλάδας στα διεθνή fora και τους διεθνείς οργανισμούς. Η ανάπτυξη διακρατικών-διασυνοριακών συνεργασιών, επιδιώκει να αναδείξει την Ελλάδα σε διεθνή πολιτιστικό πόλο. Παράλληλα, υλοποιείται πλήθος έργων για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και της σύγχρονης δημιουργίας, καθώς και παρεμβάσεις για τον εξορθολογισμό και τον εκσυγχρονισμό των δομών και της λειτουργίας του Υπουργείου, την απλοποίηση των διαδικασιών και την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τέλος, ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων και στην ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα του Πολιτισμού. Κορυφαίος στόχος του ΥΠΠΟ για την περίοδο 2025-2027, παραμένει η επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα στο Μουσείο της Ακρόπολης, ένα αίτημα εθνικό, για το οποίο το ΥΠΠΟ εργάζεται σκληρά, μεθοδικά και συστηματικά.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το ΥΠΠΟ το 2025 προγραμματίζει μία σειρά θεσμικών παρεμβάσεων, με σημαντικότερη την ανωτατοποίηση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, με την ίδρυση της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών, η Ελλάδα θα αποκτήσει για πρώτη φορά ΑΕΙ αποκλειστικά για τις παραστατικές τέχνες και θα επιτευχθεί η διαβάθμιση των τίτλων σπουδών των Ανώτερων Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης & Μουσικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Επιπλέον, προωθείται η επέκταση της λειτουργίας του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου μέσα από τη β' φάση λειτουργίας του, συμβάλλοντας στην περαιτέρω μείωση της γραφειοκρατίας. Επιπρόσθετα, συνεχίζονται οι δράσεις της πολιτιστικής συνταγογράφησης, αλλά και οι θεσμικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων στον πολιτιστικό τομέα, καθώς και οι εργασιακές και ασφαλιστικές μεταρρυθμίσεις, για την ενίσχυση του καθεστώτος απασχόλησης των καλλιτεχνών. Τέλος, προωθείται η ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και η εξεύρεση των αναγκαίων υποδομών για την δημιουργία Σχολής Τεχνικών Κινηματογράφου και οπτικοακουστικών μέσων.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Οι σημαντικές θεσμικές παρεμβάσεις που προωθούνται εντός του 2025, αφορούν στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει την αρχαιολογική υπηρεσία, στην ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών στο εξωτερικό, καθώς και στη διεκδίκηση και επαναπατρισμό παρανόμως εξαχθέντων αγαθών. Επιπλέον, αναμένεται η εφαρμογή νέας τιμολογιακής πολιτικής για τους Αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία, με τη δημιουργία προγραμμάτων επίσκεψης VIP. Ιδιαίτερα σημαντική πρωτοβουλία τέλος, είναι η επέκταση του Συστήματος Αναγνώρισης και Πιστοποίησης Μουσείων.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η καθολική προσβασιμότητα στον Πολιτισμό, πυλώνα της στρατηγικής του ΥΠΠΟ, καθώς η πρόσβαση στον Πολιτισμό βρίσκεται στον πυρήνα της Δημοκρατίας. Σε αυτό το πνεύμα, υλοποιούνται μείζονα έργα προσβασιμότητας των ΑμεΑ και των εμποδιζόμενων ατόμων, σε ικανό αριθμό μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, όπως η Ακρόπολη, η Αρχαία Αγορά και ο Κεραμεικός, η Μονεμβασιά, ο Μυστράς, το Δικταίο Άντρο, πλήθος μουσείων ανά την επικράτεια, αλλά και υποδομές των φορέων του σύγχρονου Πολιτισμού, όπως το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

Κεφαλαιώδους σημασίας εξ άλλου, είναι και η ολοκλήρωση του προγράμματος προστασίας, ανάδειξης και λειτουργίας του κτήματος του Τατοΐου ως πόλου Πολιτισμού και Ψυχαγωγίας, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2027, τα έργα αναβάθμισης του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης Αθηνών, τα έργα προστασίας μνημείων και τόπων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η δημιουργία μουσειακών υποδομών στο πρώην στρατόπεδο Παύλου Μελά στη δυτική Θεσσαλονίκη, η δημιουργία του Εθνικού Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων, η αναβάθμιση υποδομών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του ΟΔΑΠ στα κατά τόπους πωλητήρια και μέσω ψηφιακών εφαρμογών.

Άλλα εμβληματικά έργα

Εντός του 2025, προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση υποδομών υπαρχόντων μουσείων καθώς και η δημιουργία νέων. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δημιουργία εκπαιδευτικών δομών για τη διάσωση και προώθηση των παραδοσιακών επαγγελμάτων, όπως η Σχολή Πέτρας στον Πεντάλοφο Βοΐου και τα Λαγκάδια Γορτυνίας, καθώς επίσης και η περαιτέρω αξιοποίηση της περιουσίας του Οργανισμού Ανάπτυξης και Διαχείρισης Πολιτιστικών Πόρων (αναψυκτήρια, πωλητήρια, ακίνητα στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου).

Σύνοψη

Η τεκμηρίωση, προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η μεγιστοποίηση της πρόσβασης του συνόλου των πολιτών στον πολιτισμό, η καλλιέργεια και προώθηση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, η στήριξη του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και των εργαζομένων του, η ενίσχυση του πολιτιστικού και δημιουργικού κλάδου της οικονομίας ως βασικού αναπτυξιακού μοχλού της χώρας, ο ψηφιακός μετασχηματισμός των πολιτιστικών δομών, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των καλλιτεχνών, των εργαζομένων και των επαγγελματιών του Πολιτισμού, η αξιοποίηση του Πολιτισμού ως μηχανισμού εξωστρέφειας για την ενίσχυση της εικόνας της χώρας διεθνώς, καθώς και η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους αρχαιολογικούς χώρους, τα μνημεία και τις μουσειακές υποδομές, αποτελούν τους κυριότερους στρατηγικούς στόχους.

Πράγματι, ο πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας, λόγω της θέσης που καταλαμβάνουν μεταξύ τέχνης, καινοτομίας, επιχειρηματικότητας και τεχνολογίας, αλλά και της δυνατότητάς τους να δημιουργούν εμπειρίες, έχουν τη δυνατότητα να οικοδομούν αναπτυξιακά οικοσυστήματα γύρω τους με σημαντικά πολλαπλασιαστικά οφέλη. Σε αυτή τη φιλοσοφία, προωθείται η αξιοποίηση της αναπτυξιακής διάστασης του Πολιτισμού και της δυνατότητάς του να εισφέρει ουσιαστικά στην τοπική και την εθνική οικονομία και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, προτείνοντας ένα εναλλακτικό, βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο. Στην ίδια στρατηγική, υλοποιούνται δράσεις ενίσχυσης της πολιτιστικής και δημιουργικής οικονομίας και των σχετιζόμενων προϊόντων και υπηρεσιών σε συνέργεια με άλλους κλάδους, όπως ο τουρισμός, αλλά και επαγγελματικούς φορείς προς την κατεύθυνση της ολιστικής τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Παράλληλα, επιδιώκεται η προσέλκυση επενδύσεων στον πολιτισμό, η αύξηση των πολιτιστικών οικονομικών μεγεθών και η ενίσχυση των πολιτιστικών εξαγωγών, καθώς και η διευκόλυνση και επιτάχυνση, των μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών επενδυτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και έργων υποδομών και υπηρεσιών, πάντοτε με σεβασμό στην ακεραιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Τέλος, το Υπουργείο Πολιτισμού συμβάλλει στους εθνικούς στόχους της μεταρρύθμισης του Κράτους και της «πράσινης μετάβασης», μέσω του εκσυγχρονισμού των δομών και του ψηφιακού μετασχηματισμού της λειτουργίας των Υπηρεσιών και των εποπτευόμενων οργανισμών του, καθώς και του περιορισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης και του κόστους λειτουργίας πολιτιστικών υποδομών και διοικητικών κτηρίων.

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, επικεντρώνεται το έτος 2025, στη βελτίωση των διαδικασιών νόμιμης μετανάστευσης, την κοινωνική ένταξη, την προστασία των ευάλωτων ομάδων, την ενίσχυση της ασφάλειας και τη διαχείριση αιτημάτων διεθνούς προστασίας. Οι στόχοι αυτοί επιδιώκονται μέσω νομοθετικών μεταρρυθμίσεων, επενδύσεων και προγραμμάτων, με σκοπό την αποδοτική διαχείριση της μετανάστευσης και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Μεταρρυθμίσεις

Το Υπουργείο προγραμματίζει την υλοποίηση νομοθετικής παρέμβασης εμβληματικού χαρακτήρα με στόχο την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών εισδοχής και διαμονής εργαζομένων τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1233, η οποία προβλέπει ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης και παροχή ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας. Παράλληλα, εντείνονται οι διαπραγματεύσεις για την σύναψη διμερών συμφωνιών νόμιμης μετανάστευσης με χώρες όπως η Ινδία και το Βιετνάμ.

Η αντιμετώπιση του αυξημένου όγκου αιτήσεων άδειας διαμονής, ειδικά στην κατηγορία «golden visa», αποτελεί βασική προτεραιότητα. Στόχος είναι η μείωση των εκκρεμοτήτων κατά 20%, εξασφαλίζοντας ταχύτερη επεξεργασία των αιτημάτων και ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Στον τομέα του ασύλου, αναμένεται η εκπαίδευση νέων δικαστών στις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών, ενώ για πρώτη φορά θα αξιολογηθούν τα υπομνήματα δικηγόρων του Μητρώου Ασύλου. Καθοριστικής σημασίας επίσης, είναι και η ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2024/1346 για την υποδοχή αιτούντων διεθνούς προστασίας, που ευθυγραμμίζεται με το Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2026.

Περαιτέρω, η σύσταση και λειτουργία Μητρώου Διερμηνέων και του Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης και Ασύλου, αποτελεί μεταρρύθμιση, η οποία αναμένεται να συμβάλλει στην αποδοτικότερη αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών στο πεδίο της διερμηνείας των υπηρεσιών του Υπουργείου και στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των μεταναστευτικών ροών, μέσω της συλλογής των απαραίτητων δεδομένων. Η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου του Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, συνιστά μία ακόμη σημαντική μεταρρύθμιση, με σκοπό την βέλτιστη λειτουργία της διαδικασίας πιστοποίησης των φορέων σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και την απρόσκοπτη διεκπεραίωση των αιτημάτων εγγραφής και πιστοποίησης των φορέων. Κομβικού χαρακτήρα παρέμβαση αποτελεί επίσης ο

περαιτέρω εκσυγχρονισμός των δομών φιλοξενίας και η δημιουργία εξειδικευμένων δομών, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών ασφαλείας, της εξασφάλισης κατάλληλων υλικών συνθηκών υποδοχής για το σύνολο των αιτούντων διεθνούς προστασία, καθώς και η εξασφάλιση παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης και επιδημιολογικής επιτήρησης στους διαμένοντες μέσω του προγράμματος «Ιπποκράτης I και II».

Εμβληματικά Έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η σημαντική πρωτοβουλία του Υπουργείου η οποία αναμένεται να οδηγήσει στην επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών, αφορά στην ψηφιοποίηση του συνόλου των φακέλων Πολιτών Τρίτων Χωρών, οι οποίοι έχουν κατατεθεί στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας και στο Υπουργείο και ειδικότερα στην ψηφιοποίηση 61.500.000 φυσικών σελίδων. Συγκεκριμένα, υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του έτους θα έχει ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση των αρχείων σε ποσοστό 90%. Παράλληλα, η διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ «Μετανάστευση» με άλλες δημόσιες αρχές, πρόκειται να προωθήσει την ταχύτερη εξυπηρέτηση των Πολιτών Τρίτων Χωρών και τη μείωση γραφειοκρατικών εμποδίων.

Όσον αφορά στην προώθηση της Ένταξης των Πολιτών Τρίτων Χωρών στην αγορά εργασίας, μέχρι το τέλος του έτους επιδιώκεται η ένταξη 8.000 πολιτών τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας.

Στον τομέα της υποδοχής αναμένεται πλέον η ολοκλήρωση του συστήματος εισόδου – εξόδου (entry – exit) «ΥΠΕΡΙΩΝ» με κάρτα και δακτυλικό αποτύπωμα, του συστήματος «ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ» για διαχείριση Ηλεκτρονικής και Φυσικής Ασφάλειας περιμετρικά και εντός των εγκαταστάσεων με χρήση καμερών και αλγορίθμων ανάλυσης κίνησης και του συστήματος «ΡΕΑ» για τη λειτουργία τηλεπικοινωνιακών υποδομών στις Δομές προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας αιτούντων άσυλο που έχουν επιχειρησιακή ετοιμότητα. Επίσης, η οριστική παραλαβή των υπηρεσιών και υποδομών Κυβερνοασφάλειας, θα βελτιώσει την ασφάλεια δεδομένων και τη διαχείριση πληροφοριών. Σημαντικό έργο ενίσχυσης της ασφάλειας αποτελεί, τέλος, η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος εντοπισμού και προειδοποίησης πυρκαγιάς στη δασική περιοχή της Βάστριας Λέσβου, που αναμένεται να ενισχύσει την προστασία γύρω από τη νέα Δομή και να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους.

Άλλα εμβληματικά έργα

Με στόχο την προστασία των ευάλωτων πληθυσμών, σχεδιάζεται στεγαστικό πρόγραμμα 500 θέσεων για ευάλωτους αιτούντες διεθνούς προστασίας, συνοδευόμενο από ψυχοκοινωνική υποστήριξη, διερμηνεία και συμβουλευτική. Ταυτόχρονα εντός του έτους, προβλέπεται η δημοσίευση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ευάλωτα Πρόσωπα, η οποία καθορίζει τις

κατευθυντήριες γραμμές προστασίας τους. Στο ίδιο πλαίσιο, μέσω της δράσης «Social Inclusion Program. National framework for the acquisition of basic language skills» επιτυγχάνεται η απόκτηση βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας με σχετικό εκπαιδευτικό υλικό.

Επιπρόσθετα, για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, το έργο «Power to UAMs» αποσκοπεί στη διασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες για τους ασυνόδευτους ανήλικους σε τοπικό επίπεδο. Επιπλέον μέσω του έργου «Safeborders», επιχειρείται η ενίσχυση της εμπειρογνωμοσύνης των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών και της υποστήριξης πρώτης γραμμής για την καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών. Ένα κρίσιμο στοιχείο του έργου αυτού, είναι η δημιουργία ενός δικτύου εισαγγελέων εξειδικευμένων στην εμπορία ανθρώπων, με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού και της εξειδίκευσης στη δίωξη υποθέσεων που αφορούν σε παιδιά θύματα.

Στον τομέα του ασύλου, σημαντικές επενδύσεις αφορούν στην αναβάθμιση των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου σε Θεσσαλονίκη, Κρήτη, Δυτική Ελλάδα και Αττική, με χρηματοδότηση από την 1η Ελβετική Συνεισφορά. Τέλος, η συνέχιση της δράσης που συνδυάζει τις εθελούσιες επιστροφές και την επανένταξη στις χώρες καταγωγής (AVRR), αποτελεί πολυετές έργο που αφορά στην ασφαλή επιστροφή 2.000 πολιτών τρίτων χωρών, ενισχύοντας παράλληλα τη διεθνή συνεργασία.

Σύνοψη

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για το έτος 2025 επικεντρώνεται σε στρατηγικές μεταρρυθμίσεις και έργα που αναμένεται να ενισχύσουν τη λειτουργική αποδοτικότητα, την κοινωνική συνοχή και την οικονομική ανάπτυξη. Σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1233, η οποία αφορά στην ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας και το σύνολο δικαιωμάτων για τους εν λόγω εργαζομένους, όσο και εμβληματικά έργα όπως η περαιτέρω αναβάθμιση των υποδομών φιλοξενίας, στοχεύουν στη βελτίωση της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών και την ενίσχυση της ασφάλειας των δομών. Παράλληλα, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών και η ενίσχυση των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης, θα επιταχύνουν τις διοικητικές διαδικασίες, θα μειώσουν τη γραφειοκρατία και θα συμβάλλουν ουσιαστικά στην πρόωθηση της κοινωνικής συνοχής. Εν κατακλείδι εφαρμογή των ανωτέρω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων αναμένεται να βελτιώσει τη θέση της Ελλάδας στους διεθνείς δείκτες κοινωνικής ενσωμάτωσης και διοικητικής αποτελεσματικότητας, ενισχύοντας την στους τρεις βασικούς τομείς ενδιαφέροντος, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ, ήτοι τις συνθήκες διαβίωσης, την εμπλοκή των πολιτών και την κοινωνική ένταξη.

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Εισαγωγή

Το 2025, το Υπουργείο θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται σε τομείς πολιτικής όπως η προαγωγή και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ισότητα των φύλων, η διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους και η καταπολέμηση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Θα επιδιωχθεί επίσης, ο εκσυγχρονισμός της δημογραφικής πολιτικής και η ενίσχυση της οικογένειας, η βελτίωση της ποιότητας ζωής ατόμων με αναπηρία, η ενίσχυση της παιδικής προστασίας, η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και η ενίσχυση των πολιτικών για την κοινωνική στήριξη και ενδυνάμωση της κοινωνικής οικονομίας. Τέλος, θα ενισχυθεί η στεγαστική πολιτική που αποσκοπεί στην παροχή ποιοτικής στέγης σε νέους και ευάλωτες ομάδες.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης και καταπολέμησης της φτώχειας, με την έκδοση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, αναμένεται εντός του 2025, να ξεκινήσει η έκδοση προπληρωμένων καρτών μέσω των οποίων θα πληρώνονται στο εξής τα επιδόματα που προβλέπει ο νόμος, ενώ οι δικαιούχοι θα υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τουλάχιστον το 50% του ποσού μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών. Παράλληλα, θα συνεχιστεί η υλοποίηση του Πιλοτικού Προγράμματος “Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία” σε όλη την Ελλάδα, ενώ πρόκειται να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης της πιλοτικής φάσης, με στόχο τον κατάλληλο σχεδιασμό της υπηρεσίας για την καθολική και διευρυμένη της υλοποίηση του προγράμματος.

Ως προς τη στεγαστική πολιτική, το πρώτο τρίμηνο του 2025, θα έχουν ολοκληρωθεί οι νομοθετικές παρεμβάσεις για τη μεταρρύθμιση της Κοινωνικής Αντιπαροχής, με την οποία θεσμοθετείται ένα νέο εργαλείο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου, που αφορά στην ανέγερση ή ανακαίνιση κατοικιών. Σημειώνεται εντός του 2025 εκκινούν οι διαδικασίες για τη διαμόρφωση μιας νέας, επικαιροποιημένης Εθνικής Στρατηγικής για τη Στεγαστική Πολιτική.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Με κανονιστική παρέμβαση, σχεδιάζεται έργο που αφορά στη μεταρρύθμιση βασικών μη ανταποδοτικών επιδομάτων σε χρήμα, με στόχο την αύξηση της επάρκειας της εισοδηματικής ενίσχυσης και τη βελτίωση της στόχευσης των επιδομάτων, χωρίς στρέβλωση των κινήτρων για ένταξη στην αγορά εργασίας.

Επιπλέον, εκσυγχρονίζεται το θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία φορέων κοινωνικής οικονομίας, με στόχο την ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στην αγορά εργασίας και τη στήριξη της κοινωνικής συνοχής.

Τέλος, στον τομέα της οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής, θα λειτουργεί το Παρατηρητήριο για το Δημογραφικό, το οποίο θα συλλέγει και θα αξιολογεί στοιχεία και δεδομένα δημογραφικού χαρακτήρα, ανά περιφέρεια, ώστε να σχεδιάζονται στοχευμένες δράσεις. Κατά το νέο έτος θα αναπτυχθούν, επίσης, περιφερειακά σχέδια ώστε η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος να λαμβάνει υπόψη τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το 2025 θα είναι μια χρονιά σημαντικών παρεμβάσεων για την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας, με πλήθος πρωτοβουλιών να βρίσκονται σε εξέλιξη. Συγκεκριμένα, θα διατεθούν 133 εκ. από το Ταμείο Ανάκαμψης στην ενδυνάμωση των συμπολιτών μας με αναπηρία. Ένα από τα πρώτα βήματα, είναι η έναρξη έκδοσης Καρτών Αναπηρίας το τρίτο τρίμηνο του έτους, παρέχοντας στους δικαιούχους πρόσβαση σε παροχές χωρίς επιπλέον γραφειοκρατία. Παράλληλα, υποστηρίζεται η κοινωνική ένταξη ατόμων στο φάσμα του αυτισμού μέσω προγραμμάτων επαγγελματικής καθοδήγησης για 200 άτομα.

Σημαντική πρόοδος αναμένεται και στην ενίσχυση της προσβασιμότητας, με χρηματοδότηση υποδομών. Το πρώτο τρίμηνο του 2025 θα δημοσιευτεί η πρόσκληση στους ιδιοκτήτες των κατοικιών και των επαγγελματικών χώρων, ενώ η υλοποίηση θα ξεκινήσει το τρίτο τρίμηνο του έτους. Το Πιλοτικό Πρόγραμμα Προσωπικός Βοηθός στοχεύει να εξυπηρετήσει 1.800 ωφελούμενους έως τα μέσα του 2025. Επιπλέον, η αποϊδρυματοποίηση 200 εφήβων και ενηλίκων 15 έως 26 ετών τυπικής ανάπτυξης και ΑμεΑ, με τη μεταφορά τους σε διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης θα ολοκληρωθεί έως το τέλος του έτους.

Στον τομέα της παιδικής φροντίδας, στο πρώτο τρίμηνο του 2025 θα έχει δημοσιευτεί η ΚΥΑ για τη δημιουργία νέων κέντρων για βρέφη, ενώ θα δημιουργηθούν παράλληλα Κέντρα STEM για 1.000 ωφελούμενα παιδιά (12 ετών και άνω) έως τον Σεπτέμβριο. Στηρίζεται επίσης η τοποθέτηση ανηλίκων με αναπηρίες σε επαγγελματίες αναδόχους, με το έργο να ξεκινά το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Παράλληλα, η ψηφιακή εκπαίδευση ηλικιωμένων και ΑμεΑ θα ξεκινήσει στο τρίτο τρίμηνο, ενισχύοντας την κοινωνική ένταξή τους.

Το πεδίο της στεγαστικής πολιτικής ενισχύεται με επιπλέον δύο νέα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού. Οι αιτήσεις για το πρόγραμμα «Σπίτι μου II», και για το πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το Σπίτι μου» που έχει στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών περίπου 20.000 νοικοκυριών, αναμένεται εκκινήσουν εντός του έτους. Τέλος, θα δημιουργηθεί μητρώο κοινωνικής κατοικίας για την

απογραφή και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και πλατφόρμα που θα διευκολύνει τους νέους στην αναζήτηση και επιλογή του κατάλληλου σε αυτούς στεγαστικού προγράμματος.

Άλλα εμβληματικά έργα

Εντός 2025, θα συνεχιστούν οι εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Σπίτι μου Ι» και η στέγαση των ωφελούμενων του προγράμματος «Κάλυψη». Σημαντικές αλλαγές προγραμματίζονται και στο πρόγραμμα «Ανακαινίζω – Νοικιάζω», με στόχο την αύξηση των διαθέσιμων προς μίσθωση κατοικιών και με την επιδότηση του κόστους της ανακαίνισης για κενές κατοικίες που θα μισθωθούν, έως 40% επί των τιμολογίων εργασιών και υλικών ανακαίνισης και έως 10.000€. Ακολούθως, επίκειται η καθολική εφαρμογή του προγράμματος «Νταντάδες της γειτονιάς», ενισχύοντας την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στις γυναίκες. Επιπλέον, διατηρώντας ως στόχο την αποϊδρυματοποίηση για τα άτομα με αναπηρία, θα δημιουργηθούν δύο επιπλέον Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης στη Δυτική Ελλάδα.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, το 2025 αναμένεται να συντελεστεί σημαντική πρόοδος στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, αφού εκκινεί πλήθος έργων ενταγμένων στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενώ και με τη χρήση άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, προχωρούν έργα με ιδιαίτερη αξία στην στήριξη της ευαλωτότητας. Πέραν της υλοποίησης των παραπάνω εμβληματικών έργων, η αναμόρφωση των προνοιακών επιδομάτων μαζί με τα μέτρα στήριξης της οικογενειακής ζωής, πρόκειται επίσης να εισφέρουν στην κοινωνική συνοχή, με ταυτόχρονη απομείωση του επιπέδου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Εν κατακλείδι, τόσο η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων που αναμένεται να επιφέρουν οι πολιτικές που εφαρμόζονται, όσο και οι πρωτοβουλίες στο πεδίο της υλοποιούμενης στεγαστικής πολιτικής, εισφέρουν στην οικονομία, αφού προσδοκείται να επιφέρουν βελτίωση στα επίπεδα της στεγαστικής αποκατάστασης και τιμών των ακινήτων, αλλά και τόνωση της αγοράς γενικότερα.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Εισαγωγή

Διαχρονική θέση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, καθώς και η έμπρακτη και διαρκής στήριξη των παραγωγών με γνώμονα την αειφόρα και πράσινη ανάπτυξη. Μεταξύ άλλων, το έτος αναφοράς επιδιώκεται η ενίσχυση συνεργατικών σχημάτων, με απώτερη επιδίωξη την πιο αποτελεσματική διεκδίκηση και ένταξη σε αναπτυξιακές δράσεις και αντικείμενο την προώθηση όλο και περισσότερων ελληνικών προϊόντων σε διεθνείς αγορές και τη διευκόλυνση χρήσης αγροτικής γης ποικιλοτρόπως (επενδύσεις, παραγωγή κ.λπ.). Ταυτόχρονα, η εξωστρέφεια του πρωτογενούς τομέα αλλά και η θωράκιση του από εξωγενείς παράγοντες παραμένουν προτεραιότητα.

Μεταρρυθμίσεις

Προς ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου του Υπουργείου και της αποτελεσματικότητας του συστήματος των γεωργικών ασφαλίσεων, σχεδιάζεται η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του ΥΠΑΑΤ (ν. 4061/2012) και η θέσπιση Νέου Κανονισμού του ΕΛΓΑ. Παράλληλα, με γνώμονα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας του αγροτικού τομέα, προγραμματίζεται η επικαιροποίηση και ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων και η θέσπιση νομοθετικής ρύθμισης, που αφορά στα κόκκινα δάνεια αγροτών, η οποία αναμένεται να ενταχθεί στο ερανοστικό νομοσχέδιο του ΥΠΑΑΤ και θα κατατεθεί σύντομα προς ψήφιση στη Βουλή.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ομαλά εξελίσσεται η υλοποίηση των πέντε έργων προγράμματος «ΥΔΩΡ 2.0» που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και των έργων «Προτάσεις για δράσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας» και «Οικονομικός μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα». Ο στόχος του προγράμματος «ΥΔΩΡ 2.0» περιλαμβάνει την ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος μέσω της παροχής νέων πηγών νερού, την πιο αποδοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων με τη μείωση των απωλειών και την εφαρμογή σύγχρονων αρδευτικών τεχνολογιών, καθώς και την προώθηση καινοτόμων καλλιεργητικών πρακτικών που βελτιώνουν την παραγωγικότητα. Επίσης, στοχεύει στην κατάργηση των υφιστάμενων γεωτρήσεων, τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω φιλικότερων προς το περιβάλλον μεθόδων προμήθειας και διανομής νερού, και την προσαρμογή στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ώστε η Ελλάδα να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050. Το έργο

«Οικονομικός μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα» στοχεύει κυρίως στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων, την προώθηση της καινοτομίας και την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, σκοπεί στη δημιουργία αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων μέσω της αξιοποίησης του τουρισμού, στην ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών μαζικής παραγωγής και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας στις διεθνείς αγορές.

Άλλα εμβληματικά έργα

Η ανάπτυξη των θερμοκηπιακών καλλιεργειών θεωρείται στρατηγικής σημασίας για την Ελλάδα, καθώς συνδέεται με τη βιώσιμη και αποδοτική γεωργία, που αποτελεί το μέλλον της αγροτικής παραγωγής. Η προδημοσίευση της Παρέμβασης Π3-73-2.9, η οποία αφορά επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό και την κατασκευή θερμοκηπίων, δικτυοκηπίων και θαλάμων μανιταριών, σηματοδοτεί ένα καθοριστικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες προσφέρουν τη δυνατότητα ενίσχυσης της γεωργικής παραγωγής, εξοικονόμησης πόρων, ιδιαίτερα σε μια κρίσιμη περίοδο για το περιβάλλον, και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Ταυτόχρονα, συμβάλλουν στην αυτάρκεια και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων, προσφέροντας προοπτικές ανάπτυξης για τον αγροτικό τομέα.

Σε μια εποχή όπου η λειψυδρία αποτελεί σοβαρή πρόκληση για τον πρωτογενή τομέα, η ανάγκη για ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων γίνεται πιο επιτακτική από ποτέ. Μέσα από τα συγχρηματοδοτούμενα έργα της Παρέμβασης Π3-73-1.1: «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», επιδιώκεται η μείωση των απωλειών νερού και η βελτίωση της αποδοτικότητας της χρήσης του στη γεωργία, μέσω παρεμβάσεων όπως η συγκράτηση των χειμερινών απορροών και η μείωση των υδατικών απωλειών. Τα συγκεκριμένα έργα, έχουν ως επιδίωξη την αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση αρδευτικού νερού. Επιπρόσθετα, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής γεωργίας, προσφέροντας βιώσιμες λύσεις για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Στις σημαντικές Παρεμβάσεις ΣΣ ΚΑΠ (των Νέων Γεωργών, της Μεταποίησης, του LEADER, της Σύστασης Ομάδων Παραγωγών) που υλοποιήθηκαν το 2024, προστίθενται οι δράσεις της Συνεργασίας, της Κατάρτισης Γεωργών, της Βιολογικής Γεωργίας, του «Κομφούζιο», των Σπάνιων Φυλών και των Χρηματοδοτικών Εργαλείων με τελικό αποτέλεσμα την ενεργοποίηση χρηματοδότησης ύψους άνω των 2 δις €.

Τέλος, θα ακολουθηθεί μια ολιστική προσέγγιση για την ανάπτυξη της εξωστρέφειας της Ελληνικής Γεωργίας, τόσο με την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων για τον έλεγχο και τη διευκόλυνση του ελεγκτικού ρυθμιστικού έργου, όσο και με την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών. Επιπλέον, επιδιώκεται ο θεσμικός και ψηφιακός εκσυγχρονισμός του ΕΛ.Γ.Α. και του ΟΠΕΚΕΠΕ, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων και των γεωργικών πληρωμών.

Σύνοψη

Η εκπλήρωση των δράσεων και των στόχων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναμένεται να ενισχύσει τον πρωτογενή τομέα, να αυξήσει την παραγωγική δραστηριότητα αλλά και την οικονομική ευρωστία, όχι μόνο του αγροτικού κόσμου, αλλά του συνόλου της ελληνικής περιφέρειας και να συμβάλλει, γενικότερα στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του μεταποιητικού τομέα τροφοδοτείται με πρώτες ύλες από τον πρωτογενή. Η προώθηση των ελληνικών προϊόντων, αλλά και η υιοθέτηση υγιών προτύπων συνεργατισμού, προκειμένου να επιτύχουμε μεγαλύτερη εξωστρέφεια σε διεθνείς αγορές, παραμένει το διακύβευμα. Η ενασχόληση όλο και περισσότερων ανθρώπων με τον πρωτογενή τομέα μέσω ελκυστικών δράσεων αλλά και χρηματοδοτικών κινήτρων, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών καλλιέργειας, παραγωγής και εμπορίας, αποτελεί επίσης σκοπούμενη προτεραιότητα και πυλώνα της στρατηγικής του Υπουργείου.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Εισαγωγή

Οι κεντρικές πολιτικές στοχεύσεις του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για το 2025, συνίστανται πρωτίστως στη ριζική αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, την απτή αναβάθμιση του επιπέδου ψηφιακής διακυβέρνησης, την απανθρακοποίηση και πράσινη μετάβαση, καθώς και στην ολοκλήρωση έργων και δράσεων που αφορούν στην ενίσχυση και εδραίωση της παγκόσμιας ισχύος της χώρας μας στον τομέα της ναυτιλίας. Στο επίκεντρο λοιπόν για το 2025, βρίσκεται το έργο για την αναδιοργάνωση των δομών του Υ.ΝΑ.Ν.Π., του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. και του Εθνικού Συστήματος Ναυτικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Πιστοποίησης. Ξεχωριστή μέριμνα θα ληφθεί και για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας στον θαλάσσιο χώρο, την προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού που θα ενισχύσει την εποπτεία και επιτήρηση του θαλασσιού χώρου και των εθνικών - ευρωπαϊκών συνόρων. Τέλος, και για την επίτευξη του σκοπού της περαιτέρω αξιοποίησης των αναπτυξιακών προοπτικών των νησιών μας, στο επίκεντρο των δράσεων του Υ.ΝΑ.Ν.Π. βρίσκεται η ανάληψη ειδικής μέριμνας για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή του νησιωτικού χώρου, υπό το πρίσμα της Γαλάζιας Οικονομίας, την προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού (yachting, κρουαζιέρα) και τον εξορθολογισμό λειτουργίας του Ελληνικού Λιμενικού Συστήματος.

Μεταρρυθμίσεις

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της ναυτικής εκπαίδευσης θα υλοποιηθούν ενέργειες για τα έργα «Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος Business Intelligence (BI) για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη Στρατηγική της Ν.Ε.» και «Ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού και αναβάθμιση πλατφόρμας πρόσβασης για τα μαθήματα των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ)». Με γνώμονα τη λειτουργική και επιχειρησιακή αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, έχει προγραμματιστεί η υλοποίηση δράσεων μέσω τομεακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027, ύψους 159.122.120 €, ενώ έχει υποβληθεί αρχική πρόταση σε εννέα (09) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα για την προμήθεια επιπρόσθετου εκπαιδευτικού εξοπλισμού για τις ανάγκες των Δ.Σ.Ε.Ν. συνολικής αξίας περίπου 34,5 εκ. ευρώ, με χρηματοδότηση από τα περιφερειακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027. Τέλος, εντός του 2025 επίκειται η δημοσίευση του Policy Paper για τον Νόμο Πλαίσιο, ο οποίος αποτελεί στρατηγική επιλογή του Υ.ΝΑ.Ν.Π..

Το έργο «Αναδιοργάνωση των δομών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Εθνικού Συστήματος Ναυτικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Πιστοποίησης για προσαρμογή στις τεχνολογικές αλλαγές και τις προκλήσεις διαχείρισης κρίσεων», αποτελεί πρωτοβουλία μεταρρυθμιστικής φύσεως για το

επερχόμενο έτος και κρίνεται καθοριστικό για την αναβάθμιση του ρόλου του. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (DG Reform)

Η ενεργοποίηση της πλήρους εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον Νησιωτικό χώρο και η ενίσχυσή της διεθνούς και ευρωπαϊκής διάστασης της νησιωτικότητας μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις, εντάσσεται επίσης στις στρατηγικές προτεραιότητες του 2025. Ο προαναφερόμενος στόχος, θα επιτευχθεί με πρωτοβουλίες που αφορούν στην εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής και την αναβάθμιση των δομών και των διαδικασιών της διακυβέρνησης για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στον Νησιωτικό Χώρο, στην εφαρμογή και την Εξειδίκευση Χρηματοδοτικών Εργαλείων στον τομέα της Γαλάζιας Οικονομίας και το Νησιωτικό Χώρο. Σημαντική πρόκληση ωστόσο, αποτελεί η απρόσκοπτη υλοποίηση παρεμβάσεων που αφορούν την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων, ενώ θα πραγματοποιηθούν δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στα νησιά με έμφαση στην νησιωτική πολιτισμική τους κληρονομιά.

Βασική επιδίωξη του Υ.ΝΑ.Ν.Π. για το 2025 είναι και η ψηφιοποίηση του ναυτολογίου, η οποία σε συνδυασμό με την ταυτόχρονη λειτουργία ενός επικαιροποιημένου και διασταυρωμένου μητρώου ναυτικών, θα λειτουργήσει προς όφελος των ναυτικών, των Φορέων και των εταιρειών, αφού θα παρέχει άμεση και πλήρη εικόνα όλων των ενεργειών, των στοιχείων και της κατάστασης των ναυτικών φυλλαδίων και των ναυτολογίων, εξοικονομώντας χρόνο και πόρους. Πρόκειται για το «ψηφιακό πορτοφόλι» ναυτικού, για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ναυτική υπηρεσία. Τέλος στο πλαίσιο του έργου Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για τον τομέα της Ναυτιλίας και της Νησιωτικής Πολιτικής, θα δρομολογηθούν ενέργειες για δημιουργία υποσυστημάτων, που θα αφορούν κατά κύριο λόγο σε εξωστρεφείς υπηρεσίες προς πολίτες και επιχειρήσεις.

Στον κρίσιμο τομέα του θαλασσίου τουρισμού, το Υ.ΝΑ.Ν.Π. θα εστιάσει στην ανάληψη δράσεων για την ψηφιοποίηση των διαδικασιών που συνδέονται με το yachting και την κρουαζιέρα, με την ταυτόχρονη θεσμική ενίσχυσή του μέσω της έκδοσης της αναγκαίας δευτερογενούς νομοθεσίας. Ήδη δρομολογούνται τα ψηφιακά εργαλεία: “e – Ναυλοσύμφωνο”, πρωταρχική επιδίωξη του ελληνικού yachting, το “e – Ακινήσια” και “e – Αργία” που θα συντείνουν καθοριστικά στη μείωση της γραφειοκρατίας που διέπει την εν λόγω διαδικασία.

Όσον αφορά στο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα του άξονα της λιμενικής πολιτικής, θα συνταχθεί και θα τεθεί σε διαβούλευση με τους φορείς λιμένων Λευκή Βίβλος για τους «δευτερεύοντες» λιμένες της χώρας. Ειδικότερα για την αξιοποίηση των εννέα «μεγάλων» περιφερειακών λιμένων της Ελλάδας, αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης παραχώρησης για τον λιμένα του Βόλου, έχει εκκινήσει η διαδικασία αξιοποίησης για τον λιμένα Λαυρίου και εντός του έτους 2025 αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και τους Επενδυτές, ενώ έχει εκκινήσει και η διαγωνιστική διαδικασία για την αξιοποίηση καταφυγίου

τουριστικών σκαφών με υποπαραχώρηση του Οργανισμού Λιμένος Κέρκυρας στη θέση Σπηλιά. Περαιτέρω, με στόχο την ασφαλή ηλεκτροδότηση, ηλεκτροφόρτιση, ελλιμενισμό, έλεγχο και πιστοποίηση ηλεκτρικών και υβριδικών πλοίων, έχει συνταχθεί και προωθηθεί σχέδιο Π.Δ. «Κανονισμός για την ασφαλή ηλεκτροδότηση, ηλεκτροφόρτιση, ελλιμενισμό, ηλεκτρικών και υβριδικών πλοίων» το οποίο αναμένεται να δημοσιευτεί το πρώτο τρίμηνο του 2025.

Τέλος, το Υ.ΝΑ.Ν.Π. συμμετέχει στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα των ΑμεΑ σε συνεργασία με οργανώσεις εκπροσώπησής τους, ενώ συντελείται η αναγκαία προεργασία για την ανάπτυξη προγράμματος εκμάθησης μετακινήσεων και εξυπηρέτησης ατόμων μειωμένης κινητικότητας, το οποίο θα αφορά στο προσωπικό που εξυπηρετεί τα άτομα με αναπηρία. Τέλος, έχει προγραμματιστεί έκδοση π.δ. που θα αφορά στις απαιτήσεις για την ενδιαίτηση των ΑμεΑ και τη διακίνησή τους σε Ε/Γ και Ε/Γ – Ο/Γ πλοία που εκτελούν δρομολογιακούς πλόες.

Το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ, ως αρμόδιος φορέας ελέγχου, επιτήρησης, αστυνόμευσης, πρόληψης και καταστολής κάθε παράνομης πράξης καθώς και συντονισμού περιστατικών έρευνας και διάσωσης στο θαλάσσιο χώρο ευθύνης του, προχωρά στην αναβάθμιση της επιχειρησιακής ικανότητας στον τομέα Ελέγχου Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας και Θαλάσσιας Επιτήρησης, μέσω των ήδη εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών για την υλοποίηση στοχευμένου εξοπλιστικού προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του έτους 2025 αναμένεται να παραληφθούν: είκοσι πέντε (25) ταχύπλοα περιπολικά σκάφη και έντεκα (11) ταχύπλοα περιπολικά σκάφη ειδικά διαμορφωμένα με φορείο και εξοπλισμό πρώτων βοηθειών για τη διακομιδή ασθενούς ή τραυματία.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εντός του έτους 2025, προωθούνται εμβληματικά έργα με σημαντικό κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της δράσης «Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων - ΤΑΑ 16975» προγραμματίζεται η υπογραφή συμβάσεων έργων για συνολικά 12 λιμένες που έχουν ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και σχετίζονται με 32 συνολικά παρεμβάσεις για την αναβάθμιση περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. συνολικού προϋπολογισμού άνω των 50 εκ €. Η ολοκλήρωση των παραπάνω έργων, λόγω της μεγάλης επιδραστικότητας τους στην τουριστική δραστηριότητα, αναμένεται προξενήσουν μεγέθυνση όχι μόνο σε αυτές τις περιοχές, αλλά και συνολικά στην χώρα

Στο πλαίσιο της δράσης «Γενικό σχέδιο για την ανανέωση του ελληνικού στόλου επιβατηγών πλοίων - ΤΑΑ 16944», αναμένεται η ολοκλήρωση της μελέτης για την ανανέωση του Ελληνικού στόλου επιβατηγού ναυτιλίας, προϋπολογισμού 1.233.180,00 €, που αποσκοπεί στο σχεδιασμό

ενός εργαλείου/μηχανισμού δανειακής χρηματοδότησης για την ανανέωση του υφιστάμενου ελληνικού ακτοπλοϊκού στόλου, στο πλαίσιο της προσαρμογής της ακτοπλοΐας στις διεθνείς και ενωσιακές περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Άλλα εμβληματικά έργα

Η βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών ανήκει στις εμβληματικές δράσεις του προσεχούς διαστήματος. Υλοποιείται μέσω ΣΔΙΤ, με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Μεταφορές 2021-2027». Συγκεκριμένα ειδικείται η ενίσχυση ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας (άγονες γραμμές) με την χρήση "πράσινων" πλοίων χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων, ώστε να επιτευχθούν κατάλληλες διανοησιωτικές θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ λιμένων / νησιωτικών προορισμών, σε ικανό αριθμό νησιών τα οποία λόγω της γεωγραφικής τους θέσης παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη προσβασιμότητας.

Ανάλογης αξίας είναι και το Σύστημα Χρονοθυρίδων σε Θαλάσσιους Λιμένες (Sea Port Time Slots System), έργο το οποίο θα εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες εισαγωγής, σχεδιασμού και παρακολούθησης των δρομολογίων των ακτοπλοϊκών εταιρειών, βελτιώνοντας τα επίπεδα ασφάλειας και εξυπηρέτησης των επιβατών, ψηφιοποιώντας τις διαδικασίες του ΥΝΑΝΠ και επιτρέποντας παράλληλα την ανάπτυξη αυτοματισμών και ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών με χρήση εργαλείων Business Intelligence.

Επιπλέον, με τη συνδρομή του ΤΑΙΠΕΔ εντός του 2025 θα ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων για την υλοποίηση του έργου «Εφαρμογή νέων κανόνων Schengen για πύλες εισόδου σε επιλεγμένους λιμένες» και θα εκπονηθεί οδικός χάρτης του έργου ανά λιμένα.

Για τη διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ τέλος, θα γίνουν προσαρμογές στα έργα: «Επέκταση Λιμένα Λειψών – Κατασκευή Αποβάθρας Ο/Γ σκαφών στη θέση Καβί Λιμένα Λειψών», «Λιμένας στη θέση Αυλάκια Δ.Ε. Οθωνών Δ. Κεντρικής Κέρκυρας και Διαπόντιων νήσων», «Δημιουργία Καταφυγίου Τουριστικών Σκαφών Αμμουλιανής».

Σύνοψη

Η υλοποίηση του παραπάνω συνεκτικού πλαισίου έργων και παρεμβάσεων, επιδρά θετικά στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την θωράκιση της ισχυρής διεθνούς θέσης της ελληνικής ναυτιλίας, ενώ παράλληλα συμβάλλει πολλαπλά στην ενίσχυση της εθνικής οικονομίας. Ιδιαίτερα για το έτος 2025, στρατηγική επιλογή πρώτης προτεραιότητας για το Υπουργείο είναι η διαμόρφωση της νέας αρχιτεκτονικής του συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, πάντα με γνώμονα το όφελος του Έλληνα ναυτικού και της ελληνικής ναυτιλίας. Περαιτέρω, συνεχίζονται και επιταχύνονται μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και έργα για την ενίσχυση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, την πράσινη- ενεργειακή μετάβαση της ακτοπλοΐας και το μετασχηματισμό του Εθνικού Συστήματος Θαλασσίων Συγκοινωνιών, τη βιώσιμη συνέχιση της εξυπηρέτησης της ακτοπλοΐας, καθώς και

την απρόσκοπτη λειτουργία των θαλασσίων μεταφορών. Όλα αυτά υπό το πρίσμα της απλούστευσης των δομών και της ψηφιοποίησης διαδικασιών. Συνοψίζοντας, με τη δράση και τις πολιτικές του Υπουργείου, υπηρετείται και ο στόχος της ενίσχυσης και εμπέδωσης του αισθήματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης στον πολίτη από την παροχή διαρκώς ποιοτικότερων και αποτελεσματικότερων υπηρεσιών πρόληψης και καταστολής κάθε παράνομης πράξης, καθώς και από τη βελτιστοποίηση στο συντονισμό περιστατικών έρευνας και διάσωσης στο θαλάσσιο χώρο από το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή.

Υπουργείο Τουρισμού

Εισαγωγή

Η μεταμόρφωση του αναπτυξιακού τουριστικού μοντέλου, με έμφαση στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ του θετικού αποτυπώματος του τουρισμού από την μια πλευρά και της προστασίας του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, της ταυτότητας των τοπικών κοινωνιών και της ομαλής λειτουργίας των κοινοτήτων από την άλλη αποτελούν κεντρικές επιλογές για το Υπουργείο. Σε αυτό το πνεύμα, οι στόχοι για το 2025, όπως αποτυπώνονται στο ΕΣΔ 2025 περιλαμβάνουν: την «Πρώθηση και προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς», την «Ενίσχυση Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού στον τομέα Τουρισμού», την «Διαφοροποίηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος» και τη «Βιώσιμη ανάπτυξη τουριστικών προορισμών». Παράλληλα, στο πλαίσιο της συμβολής του στην υλοποίηση Οριζόντιων Στόχων Πολιτικής, το Υπουργείο Τουρισμού έχει σχεδιάσει μια σειρά έργων που αφορούν στην Προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ), την Προαγωγή της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, την Πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών και την Ενίσχυση της Κυβερνοασφάλειας της χώρας.

Μεταρρυθμίσεις

Σε σχέση με την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προβλέπονται έργα για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας αναφορικά με την λειτουργία των Σχολών Ξεναγών και την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού. Επίσης προβλέπεται η υλοποίηση ταχύρρυθμων προγραμμάτων κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού.

Όσον αφορά στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στον τομέα του τουρισμού, προγραμματίζονται έργα για τον εκσυγχρονισμό και τον εμπλουτισμό του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου αδειοδότησης και λειτουργίας, τόσο των τουριστικών καταλυμάτων όσο και των τουριστικών λιμένων. Επίσης, θεσμοθετείται πλαίσιο ελάχιστων λειτουργικών προδιαγραφών και προδιαγραφών ασφαλείας για τα ακίνητα που μισθώνονται βραχυχρόνια και εκδίδεται κανονιστικό πλαίσιο για την υπαγωγή σε καθεστώς γνωστοποίησης των rent a car, rent a moto, ναυλομεσιτικών γραφείων και συνεδριακών κέντρων. Τέλος, εκδίδεται νέο θεσμικό πλαίσιο για τους τουριστικούς συνοδούς.

Σχετικά με την προώθηση βιωσιμότητας και τη διαμόρφωση ρυθμιστικού πλαισίου για θεματικές μορφές τουρισμού, αναπτύσσεται νέο σύστημα κατάταξης ξενοδοχείων με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και εκδίδεται νέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον τουρισμό υπαίθρου, τον οινoturισμό και τον ιατρικό τουρισμό.

Επιπρόσθετα, ως προς την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και άλλους φορείς του Δημοσίου, προκρίνονται έργα για τη δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου για τις προσλήψεις του εκπαιδευτικού προσωπικού και για τη ρύθμιση θεμάτων διαλειτουργικότητας των πλατφορμών, οι οποίες θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο των έργων του ΤΑΑ ("My Digital Tourism", e-visitor, Εθνικό Παρατηρητήριο).

Τέλος, για την προώθηση και προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς, ο προγραμματισμός περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση της προβολής της χώρας ως 12μηνου τουριστικού προορισμού, μέσω -μεταξύ άλλων – και της δημιουργίας του νέου τουριστικού προϊόντος «Ανθισμένες Διαδρομές στην Ελλάδα» και έναρξης συνεργασίας για την υλοποίηση διασυνωριακού προγράμματος για την προβολή ειδικών μορφών τουρισμού.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Αναφορικά με το έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Υπουργείου Τουρισμού και ΕΟΤ, αναμένεται η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου των έργων. Ακόμη, με σκοπό την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, επίκειται η ολοκλήρωση των προγραμμάτων κατάρτισης για τουλάχιστον 18.000 (ήδη 20.000) ωφελούμενους.

Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά το έργο για την βιώσιμη διαχείριση προορισμών ΥΕ1 για την Πράσινη και Γαλάζια Ανάπτυξη, αναμένεται η ολοκλήρωση των διαδικασιών για την χρηματοδότηση μελετών για την σύσταση και λειτουργία εκ μέρους των ΟΤΑ Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (Destination Management and Marketing Organizations – DMMOs). Αναφορικά με τα έργα ενίσχυσης υποδομών για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού και την βελτίωση της προσβασιμότητας των παραλιών (ΥΕ 2,3,5,6,7), αναμένεται η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου των επενδυτικών σχεδίων και η ολοκλήρωση της Σύμβασης για την στρατηγική ανάπτυξης του Αγροτουρισμού και της γαστρονομίας (ΥΕ4). Επίσης, προβλέπεται η εκπόνηση Λευκής Βίβλου για τον Τουριστικό Μετασχηματισμό της χώρας, καθώς και μελετών για τον ιαματικό τουρισμό και τουρισμό υγείας. Τέλος, θα αναπτυχθούν ψηφιακές πλατφόρμες για την προβολή θεματικών προϊόντων και ειδικών μορφών τουρισμού και για την υποστήριξη του Παρατηρητηρίου για τον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο.

Άλλα εμβληματικά έργα

Για τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, οργανώνονται στοχευμένα θεματικά σεμινάρια σε σπουδαστές των σχολών τουριστικής εκπαίδευσης του Υπουργείου και εργαζομένους στον τουρισμό.

Σχετικά με την ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού, συνεχίζεται η υλοποίηση του προγράμματος «Τουρισμός για Όλους», με ειδική μέριμνα για την ισόρροπη κατανομή επισκεπτών και οικονομικού αποτελέσματος και την προβολή περιοχών που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές.

Επίσης, προβλέπεται η εντατικοποίηση ελέγχων για την τήρηση της νομοθεσίας σε επιχειρήσεις αρμοδιότητας, με έμφαση σε ζητήματα προσβασιμότητας.

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών για τη μέτρηση και παρακολούθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, περιλαμβάνονται η λειτουργία και ανάπτυξη δικτύου Παρατηρητηρίου για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο Τουρισμό στη Μεσόγειο και η μέτρηση της συμβολής του τουρισμού στην απασχόληση και στην οικονομική δραστηριότητα μέσω του Δορυφόρου Λογαριασμού Τουρισμού (Δείκτες: η συγκρότηση και λειτουργία της Επιστημονικής και Συντονιστικής Επιτροπής του Παρατηρητηρίου, η κατάρτιση των πινάκων 1-7 ΔΛΤ- Q4).

Για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ), προγραμματίζεται η ανάπτυξη Στρατηγικής για τον προσβάσιμο τουρισμό και η εκπόνηση Οδηγού ενημέρωσης τουριστικών επιχειρήσεων και επισκέψιμων εγκαταστάσεων, για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία και η διενέργεια σεμιναρίων για την εξυπηρέτηση ατόμων στο φάσμα του αυτισμού.

Σχετικά με την προβολή της ισότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, περιλαμβάνονται δράσεις για την προβολή της Ελλάδας ως φιλικού τουριστικού προορισμού στο κοινό – στόχο ΛΟΑΤΚΙ+ (Δείκτης: υλοποίηση δράσεων προβολής -Q4) και την επιμόρφωση υπαλλήλων και φορέων σχετικά με την προσέγγιση ως άνω κοινού (Δείκτης: ολοκλήρωση σεμιναρίων -Q4), ενώ προβλέπεται η οργάνωση σεμιναρίων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών στα τουριστικά καταλύματα.

Σύνοψη

Η υλοποίηση των παραπάνω έργων έχουν ως στόχο την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος υπό το πρίσμα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας και αναμένεται να συμβάλλουν αποφασιστικά στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού, που έχει ως επίκεντρο την οικονομική ανάπτυξη της χώρας τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, την επέκταση της τουριστικής περιόδου, την μείωση της εποχικότητας και την αύξηση των τουριστικών ροών και εισόδων, την ισόρροπη κατανομή επισκεπτών και οικονομικού αποτελέσματος και εν κατακλείδι την ενίσχυση της θέσης της χώρας μας ως προορισμού παγκόσμιας εμβέλειας.

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης παρουσιάζει ένα στρατηγικό σχέδιο δράσης για το 2025, με επίκεντρο την ενίσχυση των ψηφιακών υποδομών της χώρας. Οι βασικοί άξονες περιλαμβάνουν: την ανάπτυξη προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων, την προώθηση της διαλειτουργικότητας μεταξύ δημόσιων μητρώων και συστημάτων, την πλήρη ψηφιοποίηση εγγράφων και αρχείων, καθώς και τη δημιουργία σύγχρονων ψηφιακών υπηρεσιών για πολίτες και επιχειρήσεις. Το σχέδιο αποσκοπεί επίσης, στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της καθημερινής εξυπηρέτησης των πολιτών και τη μετατροπή των πόλεων σε «έξυπνες» και βιώσιμες, προσφέροντας μια πιο φιλική και αποδοτική εμπειρία για όλους.

Μεταρρυθμίσεις

Μεταρρυθμίσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σε συνέχεια της μεταρρύθμισης για την υλοποίηση και εφαρμογή υπηρεσιών διαλειτουργικότητας σε όλο το Ελληνικό Δημόσιο, πρόκειται να διαμορφωθεί νομοθετικό πλαίσιο εναρμονισμένο και σύμφωνο με τις απαιτήσεις του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας και θα λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες τάσεις και βέλτιστες πρακτικές κρατών-μελών της ΕΕ. Παράλληλα, το σύστημα διαχείρισης δεδομένων και η εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανονισμού, θα βελτιώσουν την ψηφιακή διακυβέρνηση, προωθώντας την επανάχρηση δημόσιων δεδομένων για αποδοτικότερες υπηρεσίες προς το δημόσιο, τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο στοχεύει στην υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό AI Act και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων σε αυτές τις τεχνολογίες. Ακόμη, εντός του 2025 προγραμματίζεται να έχει ολοκληρωθεί η κτηματογράφηση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας στην Ελλάδα, με όλα τα δικαιώματα ιδιοκτησίας σε όλη την ελληνική επικράτεια, να έχουν φθάσει στο στάδιο της δημόσιας ανάρτησης.

Άλλες μεταρρυθμίσεις

Μετά την περαίωση της διαβούλευσης σχετικά με τις προτεραιότητες και τους στόχους του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, επίκειται η επικαιροποίηση της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Ταυτόχρονα, προγραμματίζεται η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στον σχεδιασμό και την ηλεκτρονική αδειοδότηση ενσύρματων τηλεπικοινωνιακών δικτύων, οι οποίες θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική ανάπτυξη και λειτουργία των ενσύρματων

τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Ακόμα, προγραμματίζεται ο σχεδιασμός έργου, που αφορά σε ένα ενιαίο σημείο πληροφόρησης, σχετικά με τα έργα τηλεπικοινωνιών με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και της συνεργασίας μεταξύ φορέων.

Στον τομέα της Κυβερνοασφάλειας, προγραμματίζεται η υλοποίηση ενοποιημένου Κέντρου Αναφοράς Κυβερνοασφάλειας, αλλά και η κατάρτιση Εθνικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Περιστατικών και Κρίσεων στον Κυβερνοχώρο. Ακόμα, έμφαση δίνεται στο ενιαίο μητρώο ακινήτων και στη δημιουργία πλατφόρμας, μέσω της οποίας οι πολίτες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία που αφορούν στο ακίνητό τους.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εντός του έτους θα συνεχίσουν να εξελίσσονται και σημαντικά οριζόντια έργα. Ανάμεσα σε αυτά είναι το Gov-ERP, ένα πληροφοριακό σύστημα σχεδιασμένο να καλύψει τις οικονομικές και δημοσιονομικές διαδικασίες των φορέων της κεντρικής διοίκησης, συγκεντρώνοντας παράλληλα οικονομικά στοιχεία από τη γενική κυβέρνηση, με προβλεπόμενη ολοκλήρωση το 2026. Εξίσου καθοριστικό είναι το νέο σύστημα για τις δημόσιες συμβάσεις, που αφορά τον επανασχεδιασμό και την υλοποίηση ενός σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος για τις δημόσιες προμήθειες. Παράλληλα, το κεντρικό σύστημα Business Intelligence (BI), θα αναβαθμίσει τη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων που σχετίζονται με την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών, μέσω της κεντρικής πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, δίνοντας έμφαση στην αξιοποίηση των δεδομένων αυτών.

Σημαντικό ρόλο στον σχεδιασμό του Υπουργείου έχει και ο Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας (ΕΗΦΥ), ο οποίος θα ολοκληρωθεί εντός του 2025 και θα παρέχει πλήρη πρόσβαση στην ιατρική κοινότητα και τους πολίτες σε όλα τα ιατρικά δεδομένα. Επιπλέον, συνεχίζουν τα έργα ψηφιοποίησης σε ποικίλους τομείς, και σε συνέχεια της υπογραφής των σχετικών συμβάσεων, υλοποιείται το Εθνικό Πρόγραμμα Μικροδορυφόρων, το οποίο αφορά στην ανάπτυξη συστοιχίας μικροδορυφόρων που θα εξυπηρετούν εφαρμογές τηλεπικοινωνιών και γεωεπισκόπησης για χρήση σε τομείς, όπως οι κυβερνητικές δορυφορικές υπηρεσίες, η χαρτογραφία, η ναυτιλία, η γεωργία ακριβείας, η τοπογραφία και η πολεοδομία, καθώς και σε άλλους τομείς της οικονομίας με σκοπό την καλύτερη επίγνωση των δυναμικών καταστάσεων φυσικών φαινομένων.

Στις προτεραιότητες του Υπουργείου συνεχίζει να περιλαμβάνεται η αναβάθμιση της πρόσβασης σε Δίκτυα Νέας Γενιάς (NGA) για πολίτες και επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται μέσω του προγράμματος “Smart Readiness”, τουλάχιστον 60.000 ιδιωτικά κτίρια να αποκτήσουν έξυπνες υποδομές και πλήρη σύνδεση με οπτικές ίνες (FTTH). Σε συνέχεια δε του προγράμματος “Gigabit Voucher”, θα στηριχθούν 300.000 νοικοκυριά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις,

μειώνοντας το αρχικό κόστος σύνδεσης και τα μηνιαία τέλη για ευρυζωνικές συνδέσεις υπερυψηλής ταχύτητας.

Τέλος, μέσω του έργου των έξυπνων πόλεων, οι δήμοι της χώρας θα υλοποιήσουν δράσεις ανάλογα με τις ανάγκες τους, προκειμένου να ενσωματώσουν έξυπνες εφαρμογές για τη βελτίωση της καθημερινότητας των δημοτών τους.

Άλλα εμβληματικά έργα

Συνεχίζεται ο εμπλουτισμός της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Gov.gr και του Gov.gr Wallet, με υπηρεσίες του Δημοσίου προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους λειτουργούς, μέσα από τομεακές παρεμβάσεις απλούστευσης, μείωσης των διοικητικών βαρών και καταπολέμησης της γραφειοκρατίας στις συναλλαγές των πολιτών και επιχειρήσεων με το κράτος και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Σχετικά με την αναβάθμιση των υποδομών του ελληνικού Δημοσίου, η οποία θα ολοκληρωθεί το 2026, θα συνεχιστεί η υλοποίηση του έργου για την επέκταση των G-Cloud υποδομών. Στόχος είναι η δημιουργία ενός ευέλικτου περιβάλλοντος υποδομής λογισμικού για όλη τη δημόσια διοίκηση, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται άμεσα, στις συνεχώς μεταβαλλόμενες επιχειρησιακές απαιτήσεις, στοχεύοντας στη βελτίωση των υπηρεσιών της, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη μείωση του κόστους.

Προγραμματίζεται ακόμα, η προμήθεια προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας (SOC και DDoS) στο πλαίσιο της επέκτασης της G-Cloud υποδομής, ώστε να μεταφερθεί εκεί το σύνολο των δεδομένων και μητρώων του δημοσίου.

Βασική προτεραιότητα του Υπουργείου αποτελεί επίσης, και η κάλυψη οικισμών με κεραίες κινητής τηλεφωνίας 5G. Συγκεκριμένα, προγραμματίζεται εντός του 2025 να καλυφθούν 30 οικισμοί στις παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Η ενίσχυση της λειτουργίας του Κτηματολογίου αποτελεί στρατηγική επιδίωξη, καθώς μέσα από τις βελτιωμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και διαλειτουργικότητες, θα υλοποιηθούν οι επιχειρησιακοί στόχοι της Κτηματογράφησης, της λειτουργίας του αλλά και της διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών. Παράλληλα, η ψηφιοποίηση των αρχείων των υποθηκοφυλακείων και των κτηματολογικών γραφείων, το μεγαλύτερο έργο ψηφιοποίησης που έχει πραγματοποιηθεί στη χώρα, θα υποστηρίξει τον εξ αποστάσεως νομικό έλεγχο των τίτλων ακινήτων και των διοικητικών βαρών τους, επισπεύδοντας με τον τρόπο αυτό, τον απαιτούμενο χρόνο για την ολοκλήρωση των συναλλαγών. Επιπλέον, προβλέπεται να έχει ψηφιοποιηθεί το 30% των αρχείων κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους.

Πέραν αυτών, μέσα στο έτος, αναμένεται να συνεχιστεί και η υλοποίηση των επενδύσεων στα δίκτυα νέας γενιάς, όπως στις ευρυζωνικές συνδέσεις του Ultra-Fast Broadband, καθώς και στο

έργο WiFi4GR που αφορά στην εγκατάσταση σημείων ασύρματης πρόσβασης (WiFi Hotspots) σε περίπου 2.500 περιοχές της χώρας.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας η υλοποίηση των παραπάνω μεταρρυθμίσεων και έργων του Υπουργείου, αναμένεται να συμβάλει στη σημαντική εξοικονόμηση χρόνου και πόρων για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση και σε τελική ανάλυση υπηρετούν την κεντρική κυβερνητική προτεραιότητα της βελτίωσης της ποιότητας ζωής μέσω του περιορισμού της γραφειοκρατίας. Παράλληλα, θα ενισχύσουν την οργάνωση και την ποιότητα εξυπηρέτησης, βελτιώνοντας την καθημερινότητα των πολιτών και τη συνολική λειτουργία του κράτους. Τα οφέλη θα γίνονται ολοένα πιο εμφανή, καθώς υλοποιούνται έργα που αποτελούν θεμέλια για την ανάπτυξη νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Εισαγωγή

Η κυβερνητική πολιτική για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα που επέβαλλε η κλιματική κρίση, συνδέεται με τους τρεις κύριους στόχους που έθεσε το Υπουργείο και αφορούν: στη διαχείριση κινδύνου φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών μέσω πρόληψης, προετοιμασίας -ετοιμότητας, διαχείρισης και έγκαιρης προειδοποίησης με χρήση νέων τεχνολογιών, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση με τη συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου και στη δημιουργία άμεσου, στοχευμένου και ολιστικού πλαισίου κρατικής αρωγής, για τη στήριξη στους πληγέντες και την αποκατάσταση από φυσικές καταστροφές. Η έκδοση νέου Οργανισμού του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας εντός του 2025, με έμφαση στον Τομέα της Κλιματικής Κρίσης, πρόκειται να συμβάλλει στην επίτευξη των ως άνω στόχων, καθώς συνδέεται άρρηκτα με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης, την πληρέστερη εκπλήρωση της αποστολής και την εύρυθμη λειτουργία του Υπουργείου.

Μεταρρυθμίσεις

Στον τομέα των μεταρρυθμίσεων, προεξέχουσα θέση κατέχει το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών, το οποίο προγραμματίζεται να κατατεθεί το 2025, στο πλαίσιο έργου Τεχνικής Βοήθειας (TSI 2024), ενώ παράλληλα θα διαμορφωθεί το πλαίσιο ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και ικανότητας αντιμετώπισης κρίσεων της Ελλάδας. Στο ίδιο πνεύμα, η βελτίωση των κανονιστικών διατάξεων πρόληψης και του ελεγκτικού μηχανισμού του Πυροσβεστικού Σώματος σχετικά με τις παραβάσεις πυροπροστασίας, αποτελούν μεταρρυθμιστικό έργο που ξεκίνησε το 2024 και θα συνεχιστεί το 2025.

Παράλληλα, με στόχο την υλοποίηση του μεταβατικού πλαισίου λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών (ΕΜΕΔΑ) – «Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος», το 2025 προγραμματίζονται διαγωνισμοί μισθώσεων των κατάλληλων εναέριων μέσων, μέσω διαδικασιών της υπηρεσίας NSPA (NATO Support and Procurement Agency), καθώς και προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού.

Τέλος, η δημιουργία ενός επικαιροποιημένου και ομογενοποιημένου θεσμικού πλαισίου αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές, αποτελεί κυρίαρχη μεταρρυθμιστική δράση, προκειμένου οι ενέργειες αποκατάστασης (αυτοψίες, ενισχύσεις, αποζημιώσεις) να δρομολογούνται ταχύτερα και στοχευμένα στους δικαιούχους. Ειδικότερα, εντός του 2025, προγραμματίζεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου στεγαστικής συνδρομής και η έναρξη λειτουργίας του Παρατηρητηρίου ιδιωτικής ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών, με στόχο

την παρακολούθηση της ιδιωτικής ασφάλισης, καθώς και την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου Κρατικής Αρωγής.

Εμβληματικά έργα

Επενδύσεις Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στον στρατηγικό σχεδιασμό της κυβέρνησης, κυρίαρχη θέση κατέχει η έγκαιρη υλοποίηση έργων του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», που χρηματοδοτούνται και από το Ταμείο Ανάκαμψης, με σκοπό την οργανωτική και επιχειρησιακή αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας στη χώρα μας.

Υπό το πρίσμα αυτό, οι διαγωνιστικές διαδικασίες μεγάλων προμηθειών εναέριων μέσων (ελικοπτέρων και αεροσκαφών) για τις ανάγκες πυρόσβεσης και άλλων φυσικών καταστροφών, μεταφοράς προσωπικού ή φορτίου, καθώς και μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (UAV - Drones) για την εναέρια επιτήρηση, και των πυροσβεστικών οχημάτων μεγάλης κλίμακας, θα συνεχιστούν με σκοπό την εμπρόθεση παράδοσή τους. Παράλληλα, βρίσκονται σε παραγωγική διαδικασία σημαντικά έργα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα Κινητά Κέντρα Διοίκησης στις δεκατρείς Περιφέρειες, την αναβάθμιση του εξοπλισμού του υφιστάμενου στόλου των Super Puma και, τέλος, τις πτυσσόμενες- μεταφερόμενες γέφυρες, εκ των οποίων οι πρώτες 12 αναμένεται να παραληφθούν τμηματικά έως τον Ιούνιο του ίδιου έτους.

Αναφορικά με τα ευφυή συστήματα παρακολούθησης και διοίκησης, αναμένεται η αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος "ENGAGE" του Πυροσβεστικού Σώματος. Στον ίδιο τομέα, επίκειται η συμβασιοποίηση εμβληματικών έργων αναβάθμισης του δικτύου μετεωρολογικών σταθμών και προμήθειας σταθμών επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και παροχής κλιματικών δεδομένων (Radar), κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, ενώ στη συνέχεια θα εκκινήσει η υλοποίησή τους. Επίσης, αναμένεται η ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την προμήθεια συστημάτων πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης που αφορούν στον σχεδιασμό, την προμήθεια και την εγκατάσταση συστήματος εντοπισμού πυρκαγιών και προειδοποίησης,

Τέλος, κομβικής σημασίας επένδυση με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι του σεισμικού κινδύνου για τη χώρα μας, που είναι η πλέον σειсмоγενής χώρα της Ευρώπης, αποτελεί η ολοκλήρωση του Πρωτοβάθμιου Προσεισμικού Ελέγχου, σε δημόσια κτίρια μεγάλης κρισιμότητας κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025. Ο έλεγχος, διενεργείται υπό την επίβλεψη του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), από συνεργεία μηχανικών που έχουν ολοκληρώσει τη σχετική επιμόρφωση, σε σχολεία, πανεπιστήμια, νοσοκομεία, αστυνομικούς και πυροσβεστικούς σταθμούς, με την υποστήριξη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΕΕ).

Άλλα εμβληματικά έργα

Στην κατηγορία των εμβληματικών έργων λοιπών χρηματοδοτικών εργαλείων που προβλέπεται να συμβασιοποιηθούν εντός του 2025, εντάσσεται η αναβάθμιση-ενσωμάτωση τεχνολογιών επόμενης γενιάς (Next Generation 112) στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης 112 για την Πολιτική Προστασία, καθώς και η προμήθεια εξοπλισμών συστημάτων πρόληψης, αντιμετώπισης, διαχείρισης και έγκαιρης προειδοποίησης για φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους. Επιπροσθέτως, για την ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης Κρίσεων με σκοπό τη δημιουργία σχετικής Εθνικής Βάσης Δεδομένων, προγραμματίζεται η συμβασιοποίηση ή οριστική κατακύρωση των τριών βασικών υποέργων για τη λειτουργία της.

Σημαντικές επενδύσεις τέλος, που αναμένεται να συμβασιοποιηθούν, αφορούν στην αναβάθμιση του εξοπλισμού και ειδικότερα την προμήθεια ειδικών μέσων περιπολίας και απομάκρυνσης πολιτών για την επιχειρησιακή ενίσχυση έτερων φορέων (Σώματα Ασφαλείας, Ένοπλες Δυνάμεις), μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων έργου για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ενώ επίκειται η έναρξη υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας για πλωτά μέσα.

Σύνοψη

Συνοψίζοντας, η ολοκληρωμένη στρατηγική για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης στην Ελλάδα, επικεντρώνεται στη διαχείριση κινδύνων, την ανθεκτικότητα και την υποστήριξη πληγέντων. Η υλοποίηση του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», συντείνει στην εκπλήρωση των στόχων της εν λόγω στρατηγικής, επιφέροντας παράλληλα πολλαπλά οφέλη στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία, με την αναβάθμιση υποδομών, εξοπλισμού και επιχειρησιακής ετοιμότητας. Οι ανωτέρω πρωτοβουλίες αναμένεται να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη βιωσιμότητα και την ευημερία, βελτιώνοντας τη θέση της χώρας μας στους αντίστοιχους δείκτες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Εμβληματικά έργα και ορόσημα 2025

1. Μεταρρύθμιση του λογιστικού συστήματος, ψηφιακός μετασχηματισμός της δημοσιονομικής διαχείρισης του Κράτους, αναμόρφωση δημοσιονομικού πλαισίου και ενσωμάτωση νέων ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τη σταδιακή μετάβαση από την τροποποιημένη ταμειακή λογιστική στη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση, την εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εντός της γενικής κυβέρνησης και τον σχεδιασμό και την εισαγωγή του Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού Δημόσιου Τομέα (GOV-ERP). Η μετάβαση του συνόλου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε ενιαίο Λογιστικό Πλαίσιο Δεδουλευμένης Βάσης θα επιτρέψει τη συστηματική απεικόνιση και παρακολούθηση της καθαρής θέσης του εθνικού πλούτου της χώρας, καθώς και των χρηματοοικονομικών της επιδόσεων, με στόχο την παροχή αξιόπιστης και ποιοτικής πληροφόρησης, σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα Λογιστικά Πρότυπα του Δημοσίου Τομέα. Παράλληλα, στόχος του νέου πληροφοριακού συστήματος είναι η επέκταση και η τεχνολογική αναβάθμιση του ισχύοντος Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ) για την πλήρη επιχειρησιακή προσαρμογή στο νέο περιβάλλον λογιστικού πλαισίου. Στο πλαίσιο της λογιστικής μεταρρύθμισης, δρομολογούνται και στοχευμένες κανονιστικές παρεμβάσεις στο ν. 4270/2014 για την αναμόρφωση του δημοσιονομικού πλαισίου και την ενσωμάτωση νέων ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων [Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265].

Φορέας υλοποίησης

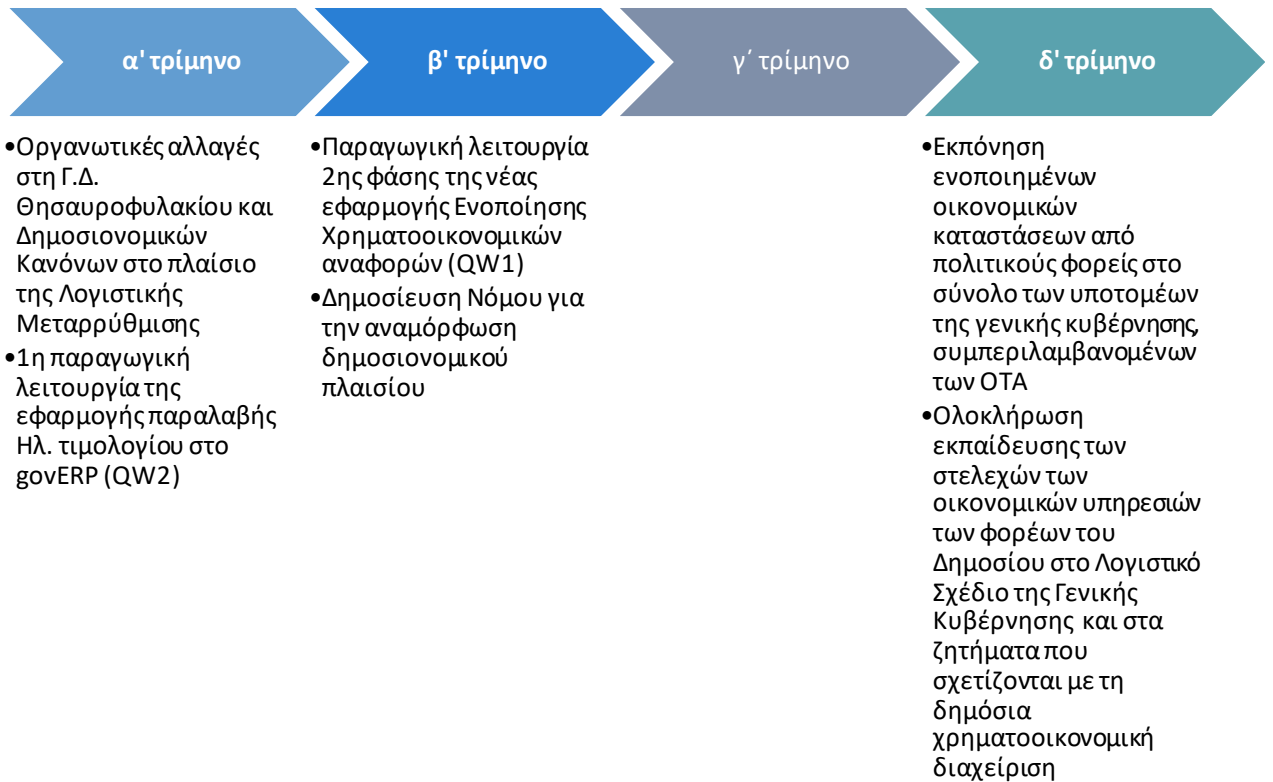
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής, σε συνεργασία με το σύνολο των Υπουργείων, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση, Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, χρήστες των οικονομικών καταστάσεων

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

2. Εθνικό Μητρώο Επιδομάτων και Παροχών

Στη Γενική Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής δημιουργείται Εθνικό Μητρώο Επιδομάτων και Παροχών, το οποίο θα αντλεί διαλειτουργικά τις απαραίτητες πληροφορίες από τα συστήματα όλων των Υπουργείων και Φορέων που χορηγούν επιδόματα και παροχές. Το μητρώο θα μπορεί να παράγει περιοδικές ή ad hoc αναφορές που θα αξιοποιούνται στη χάραξη και ανάπτυξη δημόσιων πολιτικών, ενώ θα συμβάλλει και στον αποτελεσματικότερο έλεγχο αξιοποίησης των δημόσιων πόρων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής

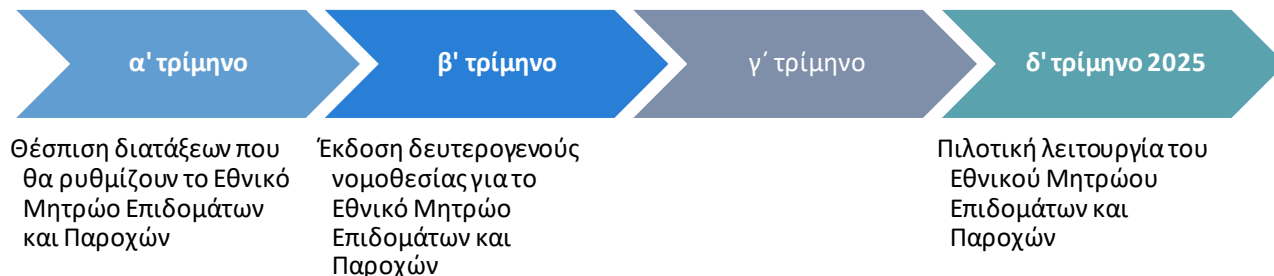

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση, Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

3. Καταπολέμηση φοροδιαφυγής μέσω *mydata*, ηλεκτρονικής τιμολόγησης, ηλεκτρονικών δελτίων αποστολής, ΕΛΕΓΧΟΣ *live* και χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στους φορολογικούς ελέγχους

Για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της φοροδιαφυγής προωθείται η εντατικοποίηση της ψηφιοποίησης των φορολογικών διαδικασιών. Η εκτεταμένη χρήση της πλατφόρμας *myDATA*, η υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση και η ψηφιακή υποβολή δελτίων αποστολής ενισχύουν την διαφάνεια στις επιχειρηματικές συναλλαγές και διευκολύνουν τους ελέγχους της φορολογικής διοίκησης. Παράλληλα, η ΑΑΔΕ ενισχύει τις ψηφιακές της υποδομές και αναπτύσσει εξελιγμένα εργαλεία ανάλυσης δεδομένων και επιχειρησιακής νοημοσύνης (BI), με στόχο την προληπτική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και την αύξηση της φορολογικής συμμόρφωσης.

Φορέας υλοποίησης

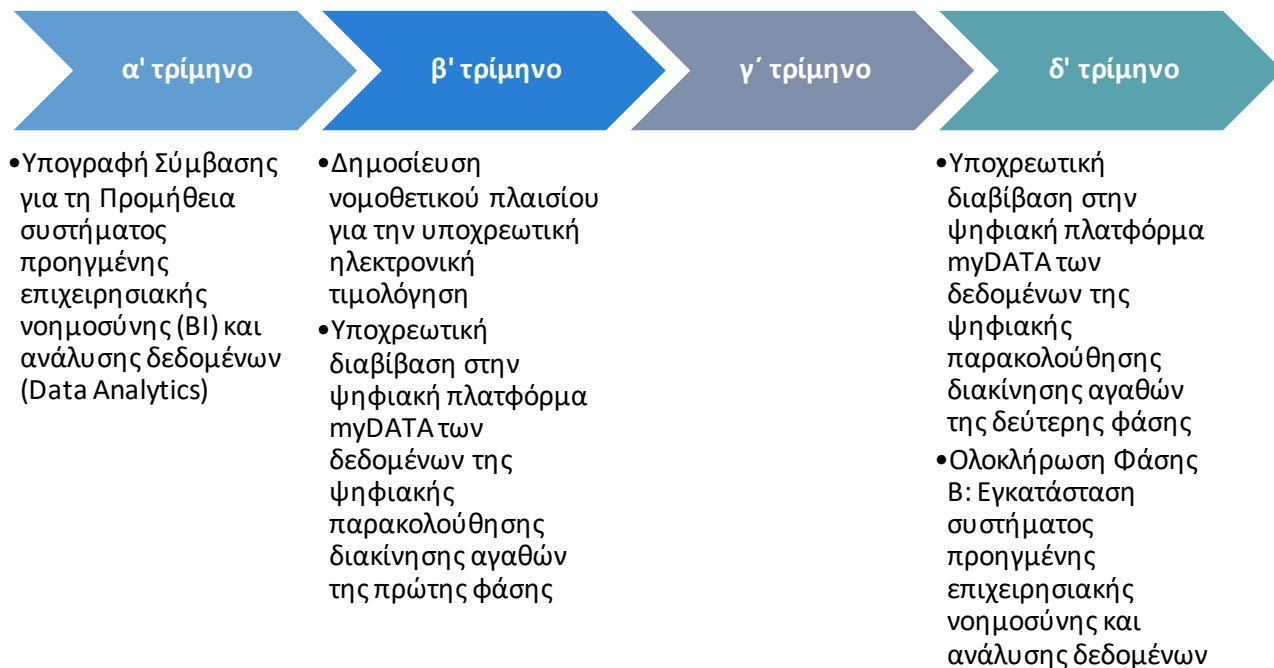
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής / ΑΑΔΕ

Ποιους αφορά

ΑΑΔΕ, πολίτες, επιχειρήσεις, ελληνική οικονομία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

4. Ψηφιακός μετασχηματισμός Φορολογικής και Τελωνειακής Διοίκησης

Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να ενισχύσει την ικανότητα της ΑΑΔΕ και να βελτιώσει τις συνολικές επιδόσεις της. Με την επένδυση αυτή ενοποιούνται 14 υποέργα ψηφιακής υποδομής της ΑΑΔΕ, τα οποία κατατάσσονται σε τέσσερις τομείς παρέμβασης: α) αντικατάσταση των βασικών ψηφιακών συστημάτων συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ με τα συστήματα τραπεζικών πληροφοριών, β) αυτοματοποίηση των διαδικασιών γραφείου και εργασίας, γ) ψηφιοποίηση των λογιστικών και άλλων ελέγχων και δ) αναβάθμιση των υπηρεσιών για τους φορολογούμενους.

Φορέας υλοποίησης

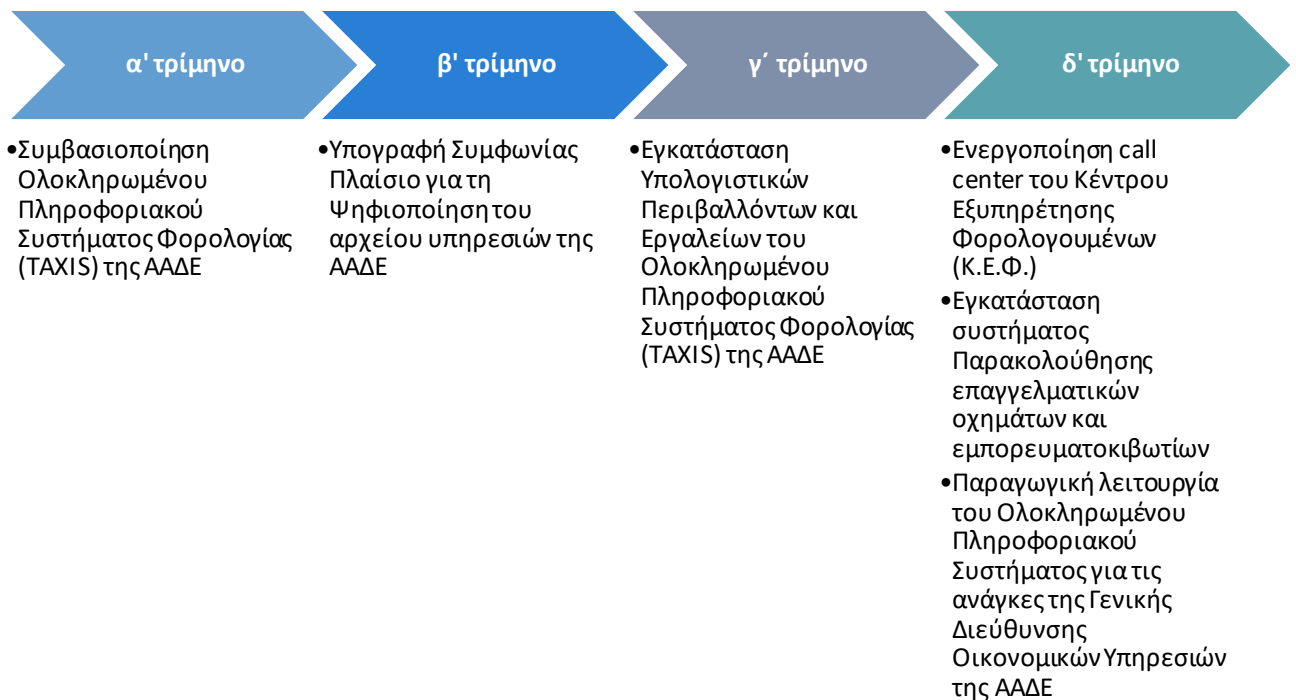
ΑΑΔΕ

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση, φορολογούμενοι, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

5. Κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πολυνομίας και της απλοποίησης των διοικητικών διαδικασιών, επιδιώκεται η κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας, ώστε κάθε πολίτης, επαγγελματίας, επιχείρηση και επενδυτής να έχει γνώση και να είναι αντιμέτωπος με ένα εύληπτο και κατανοητό φορολογικό πλαίσιο. Παράλληλα, υλοποιούνται καινοτόμες τεχνολογίες για τη δημιουργία ενός συστήματος διαχείρισης περιεχομένου, για την παροχή εμπλουτισμένων, διασυνδεδεμένων και τυποποιημένων πληροφοριών, στο οποίο θα υπάρχει πρόσβαση από κατάλληλα διαμορφωμένο ιστότοπο. Η υλοποίηση των ανωτέρω θα συμβάλει στη μείωση του διοικητικού κόστους, στη βελτίωση της αποδοτικότητας της φορολογικής αρχής και την ενίσχυση της συμμόρφωσης με την υφιστάμενη νομοθεσία, και εν τέλει στη διαφάνεια και την ασφάλεια δικαίου.

Φορέας υλοποίησης

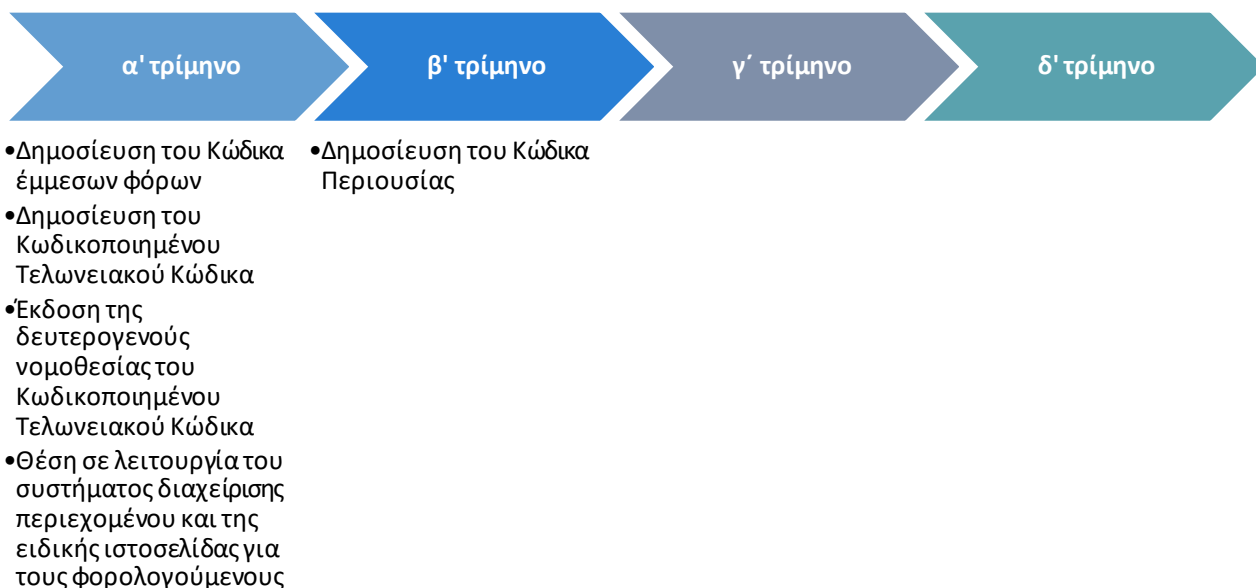
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής / ΑΑΔΕ

Ποιους αφορά

Φορολογούμενους, επιχειρήσεις και οικονομικούς δρώντες γενικά

Ενδεικτικά Ορόσημα για το 2025

6. Νέα πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση, ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της πράσινης μετάβασης στην οικονομική και φορολογική πολιτική της χώρας και υλοποίηση του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα

Στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης, υλοποιείται ένα σχέδιο δράσεων που στοχεύει στην υιοθέτηση καινοτόμων πολιτικών. Συγκεκριμένα, σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ ενισχύεται η διοικητική ικανότητα του Υπουργείου μέσω της δημιουργίας ειδικής δομής για την παρακολούθηση και χάραξη οικονομικών πολιτικών που προωθούν την πράσινη οικονομία. Παράλληλα, προγραμματίζεται η ανάπτυξη μιας πράσινης φορολογικής μεταρρύθμισης, με στόχο την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της κοινωνικοοικονομικής συνοχής. Τέλος, η χώρα προσαρμόζεται στον ευρωπαϊκό Κανονισμό 2023/956 για τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ), υποστηρίζοντας την παγκόσμια μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Φορέας υλοποίησης

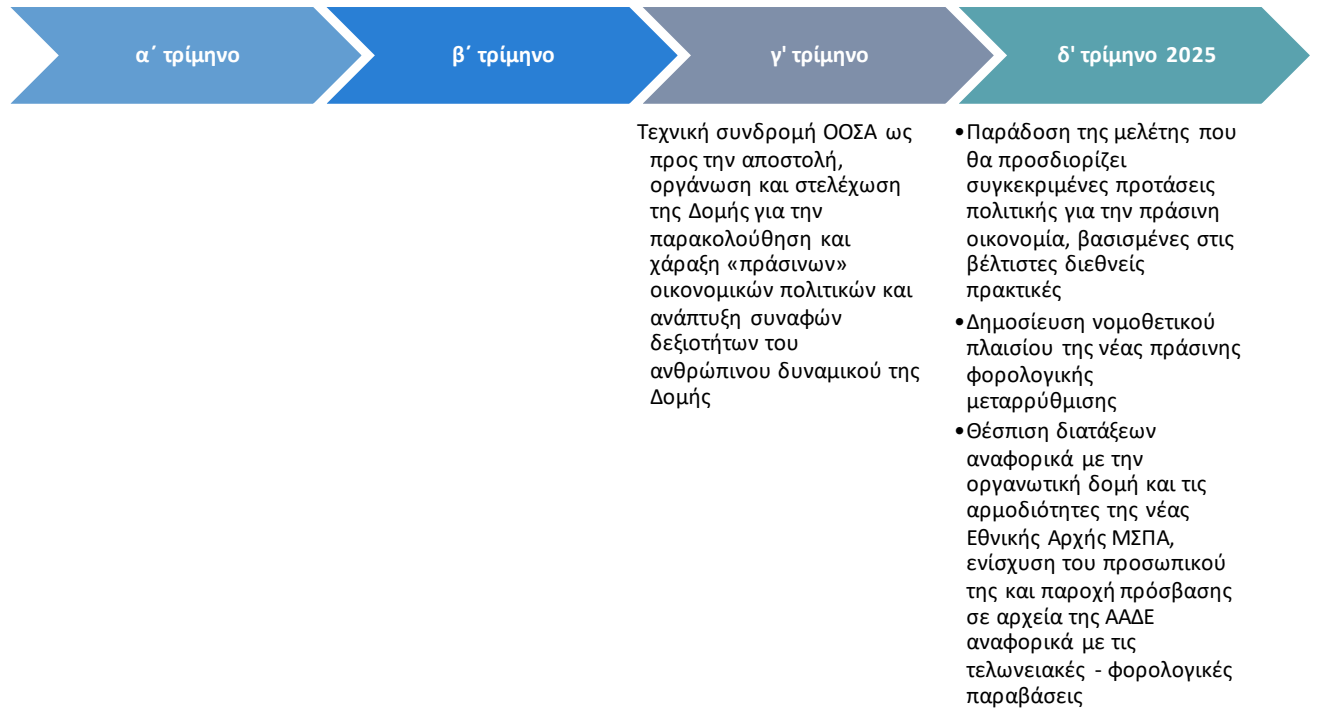
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής/ Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

7. Ενίσχυση της ικανότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους και προστασία υπερχρεωμένων νοικοκυριών

Παρά τη σημαντική πρόοδο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που κληροδοτήθηκαν από την οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας, το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από υψηλότερο του ευρωπαϊκού μ.ο. δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων, ενώ παράλληλα, δεν υφίστανται επαρκή δεδομένα, αναφορικά με το πιστωτικό προφίλ των επιχειρήσεων και των φυσικών προσώπων. Ταυτόχρονα, υφίσταται η ανάγκη μείωσης της εξάρτησης των επιχειρήσεων από την τραπεζική χρηματοδότηση, ενώ η Κυβέρνηση καλείται να απαντήσει και στο ζήτημα της στέγασης των υπερχρεωμένων νοικοκυριών. Στο πλαίσιο αυτό η Κυβέρνηση προχωρά σε πολλές και συμπληρωματικές, μεταρρυθμίσεις, πολλές από τις οποίες αξιοποιούν και τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης:

Λειτουργία του Δημόσιου Φορέα Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας και ανάπτυξη σχετικού πληροφοριακού συστήματος, το οποίο θα περιλαμβάνει κεντρική βάση δεδομένων,

καθώς και ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας για φυσικά και νομικά πρόσωπα, σε σχέση με οφειλές τους προς το Δημόσιο.

Υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής διαχείρισης του Ιδιωτικού Χρέους, η οποία περιλαμβάνει συνολικά τριάντα τρία (33) έργα σε τρεις άξονες παρέμβασης. Στο πλαίσιο του έργου προβλέπεται η παροχή υπηρεσιών διαχείρισης έργων (PMO), η εκπόνηση 11 μελετών που αποτελούν μέρος των έργων της Εθνικής Στρατηγικής και η υλοποίηση ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις συναλλαγές των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Ανάπτυξη Μητρώου παρακολούθησης ιδιωτικού χρέους, στο πλαίσιο του οποίου θα αναπτυχθεί και θα λειτουργήσει μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων (κεντρικό αποθετήριο), η οποία θα συλλέγει στοιχεία από όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς πίστωσης, καθώς και από οποιαδήποτε άλλη αξιόπιστη πηγή, σχετικά με το υφιστάμενο χρέος, προκειμένου να καταγραφεί το υψηλότερο δυνατό ποσοστό του ιδιωτικού χρέους.

Ανάπτυξη Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων στο πλαίσιο του οποίου αναπτύσσεται πληροφοριακό σύστημα, που θα υλοποιηθεί και θα φιλοξενηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, το οποίο θα καταγραφεί, σε αναλυτική βάση, το ιστορικό πληρωμών κάθε μεμονωμένου δανείου των πελατών όλων των τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και τα είδη των παρεχόμενων εξασφαλίσεων.

Βελτίωση της εφαρμογής του πλαισίου ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας μέσω της αναβάθμισης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποστήριξη του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποστήριξη του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών για φυσικά και νομικά πρόσωπα. Το έργο περιλαμβάνει υπηρεσίες εκπαίδευσης σε επαγγελματίες συμβούλους και υπαλλήλους των περιφερειακών υπηρεσιών της ΕΓΔΙΧ προκειμένου να συμμετέχουν στη λειτουργία του μηχανισμού, καθώς και υπηρεσίες καθοδήγησης από συμβούλους, σε φυσικά πρόσωπα-επιτηδευματίες και νομικές οντότητες με αμοιβή (voucher).

Αναβάθμιση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς και ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών, μέσω του εκσυγχρονισμού του πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με την ψήφιση νομοσχεδίου για την αναμόρφωση της Κεφαλαιαγοράς και την ανάπτυξη πληροφοριακών

συστημάτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ίδρυση Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων, στο πλαίσιο της προσπάθειας διευκόλυνσης των υπερχρεωμένων νοικοκυριών. Αντικείμενο του Φορέα είναι η απόκτηση της κύριας κατοικίας ευάλωτου οφειλέτη, η μίσθωση και η μεταβίβασή της ξανά σε αυτόν, μετά τη λήξη της διάρκειας της μίσθωσης και εφόσον ο πολίτης ανακάμψει οικονομικά.

Πρόγραμμα «Ηρακλής III», με στόχο την περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Με την παράταση του Προγράμματος «Ηρακλής» («Ηρακλής III») μέχρι τις 30/6/2025, στόχος είναι η περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν απομείνει, ώστε οι ελληνικές τράπεζες στο τέλος του 2025, να έχουν προσεγγίσει ακόμα περισσότερο τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Φορέας υλοποίησης

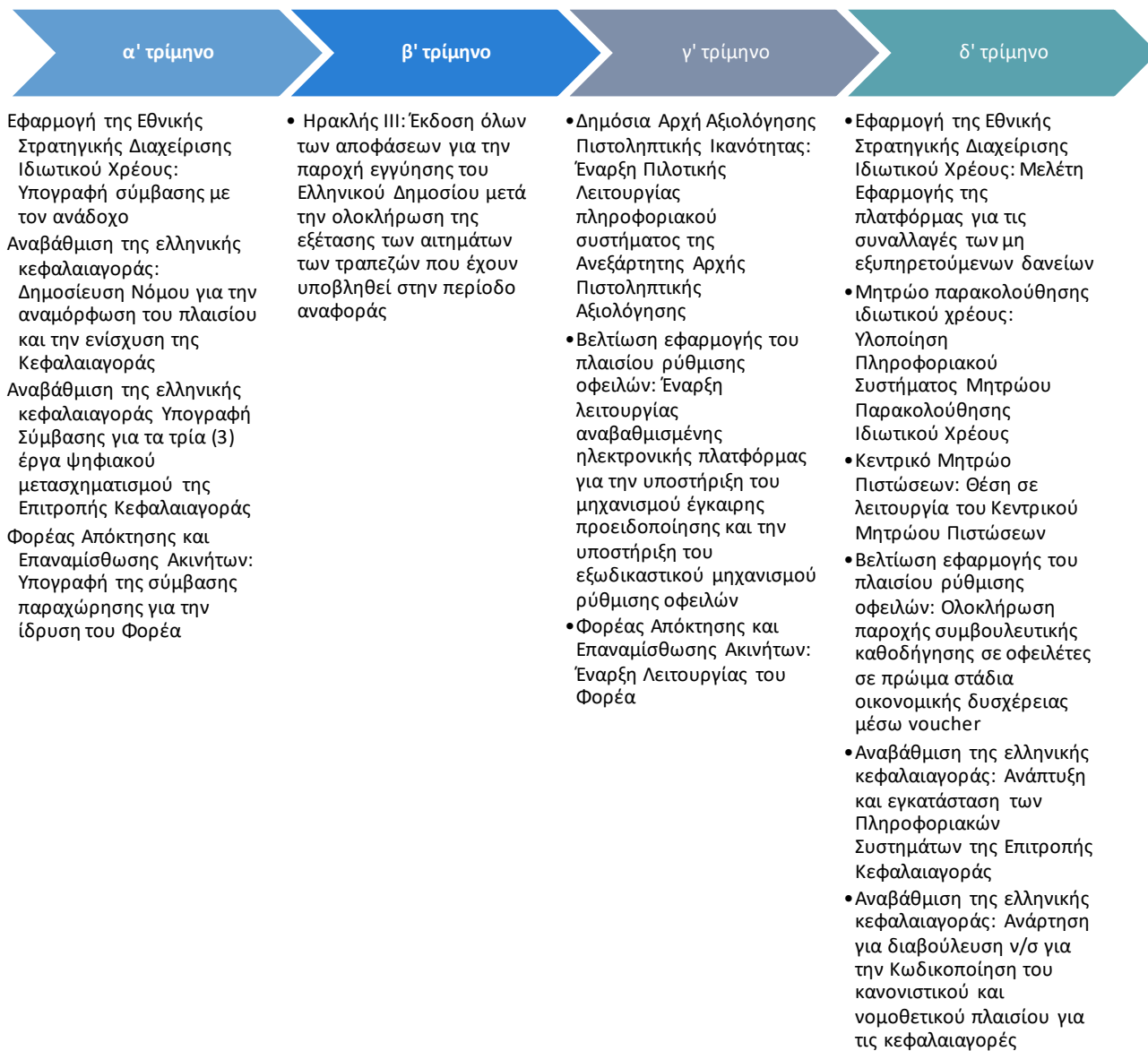
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα & Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Τειρεσίας ΑΕ, Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Ποιους αφορά

ΑΑΔΕ, πολίτες, επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Τειρεσίας ΑΕ, Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

8. Υλοποίηση σημαντικών ιδιωτικοποιήσεων

Με στόχο την προώθηση και την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας, την προσέλκυση επενδύσεων και την παραγωγή εθνικού πλούτου μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες υψηλών προδιαγραφών και διαφάνειας, επιταχύνονται μια σειρά από αποκρατικοποιήσεις, που θα δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία για την εθνική οικονομία, τους πολίτες, τις επενδύσεις, τις τοπικές κοινωνίες και την αγορά εργασίας.

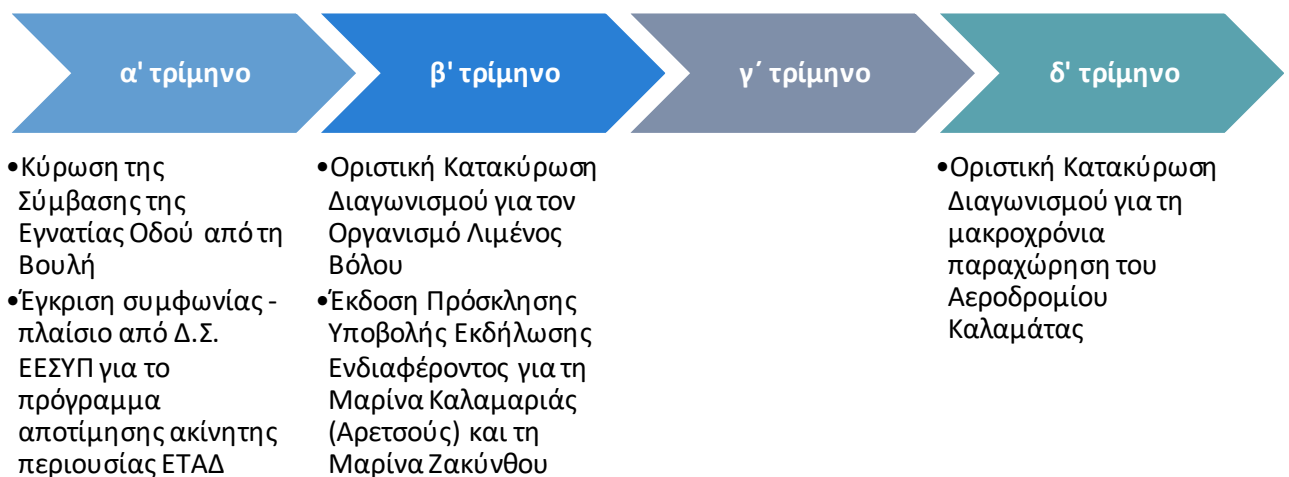
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπερταμείο (ΕΕΣΥΠ), ΤΑΙΠΕΔ, ΕΤΑΔ

Ποιους αφορά

Δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, επιχειρήσεις, Δημόσια Διοίκηση, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

9. Εφαρμογή νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (απλοποίηση διαδικασιών, εξορθολογισμός προγραμματισμού, ταχύτερη απορρόφηση πόρων) και Ηλεκτρονικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων II

Εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ) με την έκδοση κρίσιμης δευτερογενούς νομοθεσίας που έχει στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων, διευκολύνοντας έτσι την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απορρόφηση των κονδυλίων, τον καλύτερο σχεδιασμό έργων, την έγκαιρη εξασφάλιση της χρηματοδότησής τους και την περαιτέρω μείωση της γραφειοκρατίας. Παράλληλα, με την αναβάθμιση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος e-ΠΔΕ και τη θέση σε λειτουργία του e-ΠΔΕ II, διασφαλίζεται η υποστήριξη στον κύκλο ζωής των έργων του ΑΠΔΕ και η επιτυχή υλοποίηση των αλλαγών.

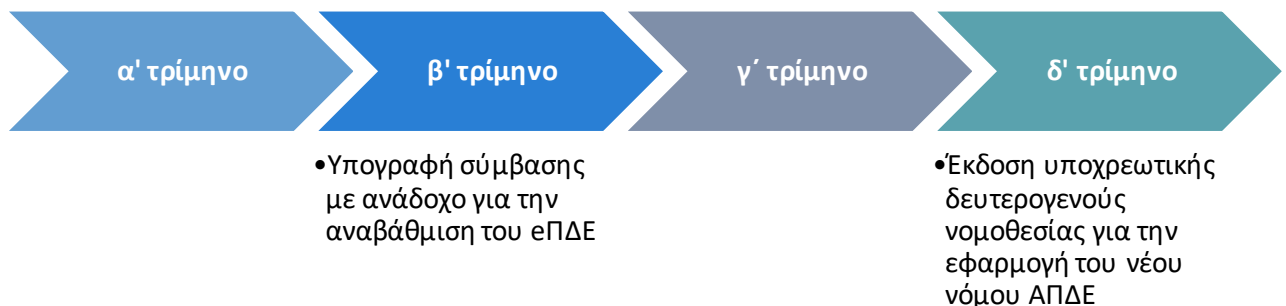
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Γενική Γραμματεία ΠΔΕ και ΕΠΑ

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά Ορόσημα για το 2025

10. Διαχείριση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Ελλάδα 2.0

Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται να προχωρήσει εντός του 2025 στην υποβολή του 6^{ου} και 7^{ου} Αιτήματος Πληρωμής στα όργανα της ΕΕ. Θα υποβληθεί επίσης τουλάχιστον ένα Αίτημα Πληρωμής στο πλαίσιο του δανειακού σκέλους. Στόχος είναι η άντληση από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δανείων, τα οποία θα διοχετευθούν μέσω των εμπορικών τραπεζών με τις οποίες υπογράφονται επιχειρησιακές συμφωνίες. Παράλληλα, η ΕΥΣΤΑ προσανατολίζεται εντός του 2025 στη σύνταξη αίτησης αναθεώρησης και υποβολή στα όργανα της ΕΕ, στοχευμένων αλλαγών σε Ορόσημα/Στόχους του Εθνικού Σχεδίου, με αντικείμενο την προσαρμογή και επικαιροποίηση των Οροσήμων/Στόχων του Σχεδίου. Τα ανωτέρω μέτρα θα επιφέρουν πολλαπλασιαστικά οφέλη στον γενικό πληθυσμό, στις επιχειρήσεις και στην παραγωγική δομή της χώρας. Οι εκτιμήσεις εκταμεύσεων από την Ε.Ε λόγω των Αιτημάτων Πληρωμής αναμένεται να ανέλθουν σε 72% του συνολικού ποσού του ΤΑΑ (από 50% το 2024), ενώ η συμβολή της σχετικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς στις προβλέψεις εσόδων αναμένεται να ανέλθει σε 2% του ΑΕΠ (από 1,5%).

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά Ορόσημα για το 2025

- Υποβολή ενός αιτήματος πληρωμής της Δράσης Δανειακής Στήριξης εντός του 2025
- Υποβολή δύο (2) αιτημάτων πληρωμής
- Υποβολή Αιτήματος στοχευμένης αναθεώρησης

11. Δράσεις αναζωογόνησης των περιοχών δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης - ΔΑΜ

Μια από τις προτεραιότητες του έργου είναι η αναγέννηση και επανάχρηση των λιγνιτικών εδαφών κυρίως στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης, τα οποία θα μεταβιβαστούν από τη ΔΕΗ ΑΕ στο Δημόσιο. Για το χωρικό σχεδιασμό τους, θα χρησιμοποιηθούν τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (έκδοση ΦΕΚ), προκειμένου να διαμορφωθούν οι χρήσεις γης και εν συνεχεία να αναπτυχθούν οικονομικές δραστηριότητες στις περιοχές ενδιαφέροντος. Παράλληλα η ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ θα υλοποιήσει δύο δράσεις: α) τη διαχείριση του «Προγράμματος Αντισταθμιστικού Πόρου ΔΑΜ και β) την ανάπτυξη της Πλατφόρμας Εθνικού Παρατηρητηρίου ΔΑΜ με σκοπό την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Τέλος, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 προχωράει η υλοποίηση του Προγράμματος ΔΑΜ, συγχρηματοδοτούμενου από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, με προτεραιότητες που περιλαμβάνουν την προώθηση της επιχειρηματικότητας, την ενεργειακή μετάβαση και κλιματική ουδετερότητα και τη δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση του ανθρώπινου κεφαλαίου των περιοχών υπό μετάβαση, όπου σχεδιάζεται η έκδοση σχετικών προσκλήσεων εκτιμώμενου π/υ 320 εκατ. ευρώ για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα.

Φορέας υλοποίησης

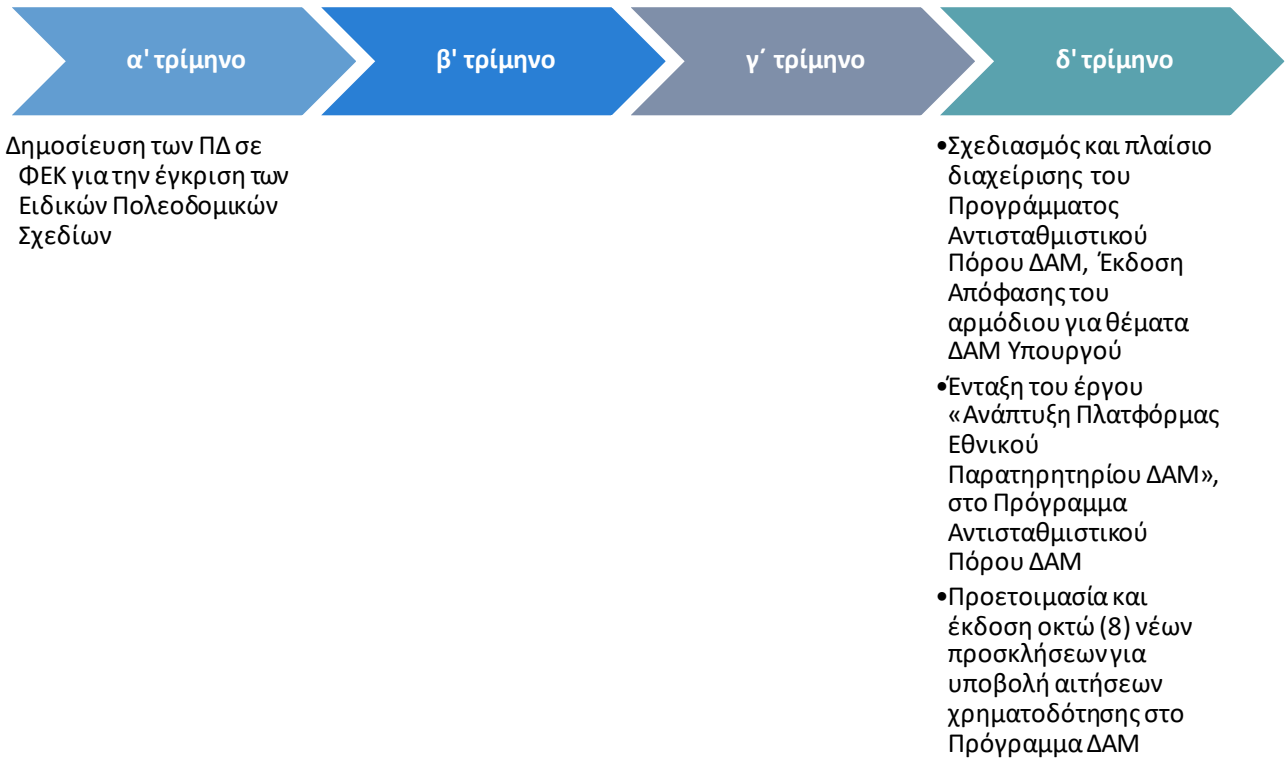
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών / ΕΥΔΑΜ

Ποιους αφορά

Δημόσια Διοίκηση, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

12. Ψηφιακός μετασχηματισμός Υπουργείου Εξωτερικών

Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού τέσσερα υποέργα εισέρχονται σε τελικό στάδιο υλοποίησης, βάσει χρονοπρογραμματισμού χρηματοδότησης. Εξ αυτών ολοκληρώνονται εντός του 2025 η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διακίνησης πληροφοριών, ροής εργασιών και παρακολούθησης του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου. Παράλληλα, θα συνεχισθεί η φάση υλοποίησης της πλήρους ψηφιοποίησης του Ιστορικού και Διπλωματικού Αρχείου, με στόχο τη δημιουργία ενός ψηφιακού αποθετηρίου με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης. Αναμένεται έναρξη και υλοποίηση του Παγκόσμιου Ψηφιακού Κέντρου Ενημέρωσης, ενώ αναμένονται να εισέλθουν σε φάση υλοποίησης τα συστατικά υποέργα του έργου «Εκσυγχρονισμός των Υποδομών Ασφάλειας Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών-Κρυπτογράφησης».

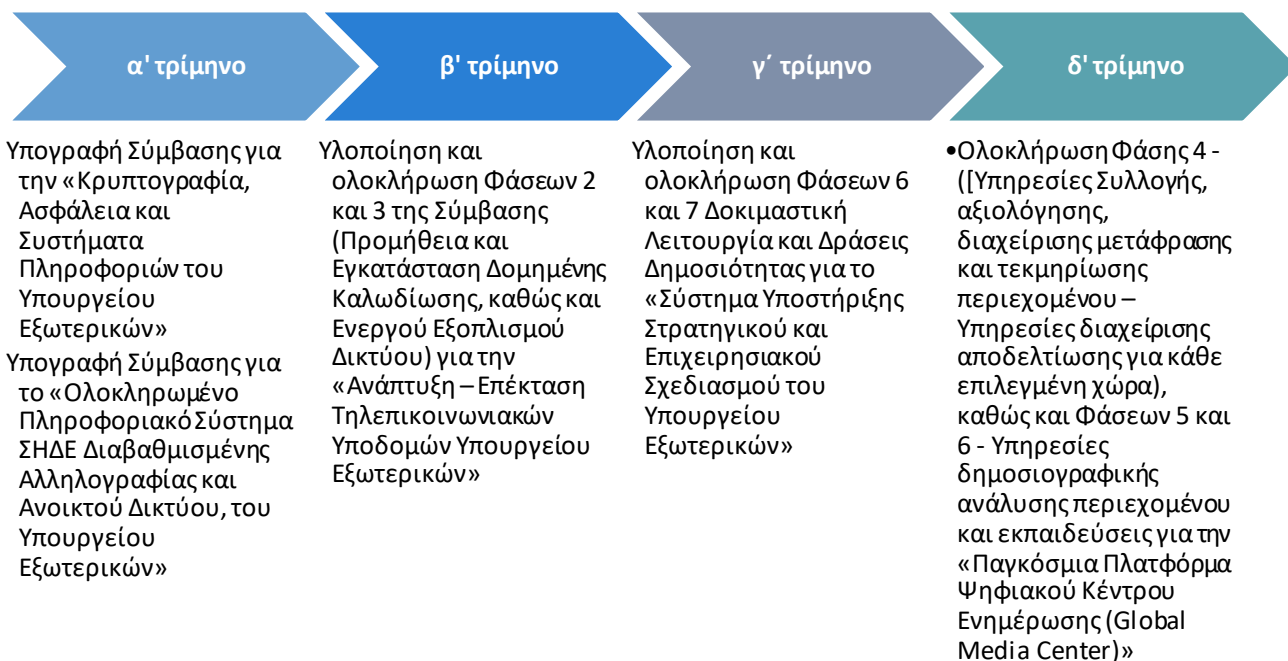
Φορέας υλοποίησης

Κοινωνία της Πληροφορίας / Υπουργείο Εξωτερικών

Ποιους αφορά

Στελέχη Υπουργείου Εξωτερικών, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

13. *Εκσυγχρονισμός προξενικών υπηρεσιών και ανάπτυξη και λειτουργία δράσεων πολιτικής θεωρήσεων εισόδου και αδειοδότησης ταξιδιού*

Στόχος για το 2025, είναι η έναρξη της υλοποίησης των -ενταγμένων στο Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων 2021-2017- έργων του ΥΠΕΞ. Σε αυτά εντάσσονται ο εκσυγχρονισμός προξενικών υπηρεσιών σε 12 Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας, σε συνάρτηση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία, η ανάπτυξη Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS), καθώς και η ανάπτυξη και λειτουργία δράσεων πολιτικής θεωρήσεων εισόδου και το EES - Δημιουργία κεντρικής υποδομής του Εθνικού Συστήματος Εισόδου / Εξόδου (ΕΕΣ) - Διασύνδεση των Συνοριακών Σημείων Εισόδου και των Αρμόδιων Εθνικών Αρχών με τα NUIs καθώς και με τα Πληροφοριακά Συστήματα EES, ETIAS, VIS και Διαλειτουργικότητα. Στις δράσεις αυτές εντάσσονται και η συνέχιση του προγράμματος

εκπαίδευσης και αποστολής στελεχών πρώτης γραμμής (field workers), καθώς και η συνέχιση του επιτυχημένου προσωρινού προγράμματος χορήγησης θεωρήσεων εισόδου βραχείας διαμονής σε νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

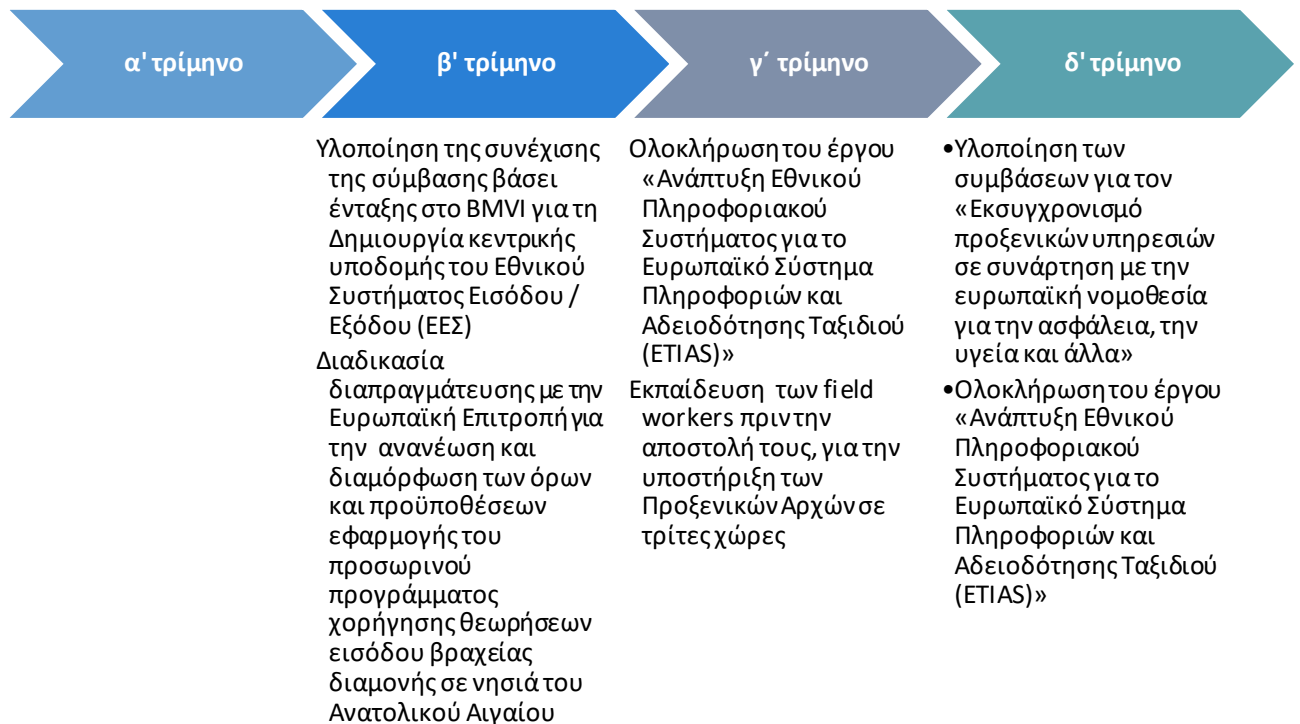
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ποιους αφορά

Στελέχη Υπουργείου Εξωτερικών, αποσπασμένους άλλων Υπουργείων, ωφελούμενους σε Ελλάδα από αύξηση ροών πολιτών τρίτων χωρών με θεωρήσεις εισόδου/άδειες ταξιδιού Schengen, υπηκόους τρίτων χωρών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

14. Ψηφιοποίηση Δικτύου Οικονομικής Διπλωματίας

Έργο του ΤΑΑ που περιλαμβάνει την ανάπτυξη της Ηλεκτρονικής Πύλης Εξωστρεφούς Επιχειρηματικότητας, ψηφιοποίηση της Enterprise Greece, ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των εξαγωγικών επιχειρήσεων και των δυνητικών επενδυτών.

Φορέας υλοποίησης

Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. (Κύριος του έργου: Enterprise Greece, Υπουργείο Ευθύνης: Υπουργείο Εξωτερικών)

Ποιους αφορά

Γραφεία ΟΕΥ, Enterprise Greece, Εξαγωγικές επιχειρήσεις, δυνητικούς επενδυτές

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Επαναπροκήρυξη διαγωνισμού έργου

15. Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου για τον έλεγχο Άμεσων Ξένων Επενδύσεων

Με τη ρύθμιση λαμβάνονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 2019, όπως ισχύει, και θεσπίζεται μηχανισμός ελέγχου Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. Με τη θέσπιση εθνικού μηχανισμού ελέγχου ΑΞΕ εξασφαλίζεται η πλήρης ευθυγράμμιση με την Ε. Επιτροπή και με τα λοιπά κ-μ και αντιμετωπίζεται η ανάγκη προστασίας των κρίσιμων για την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη περιουσιακών στοιχείων της χώρας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εξωτερικών

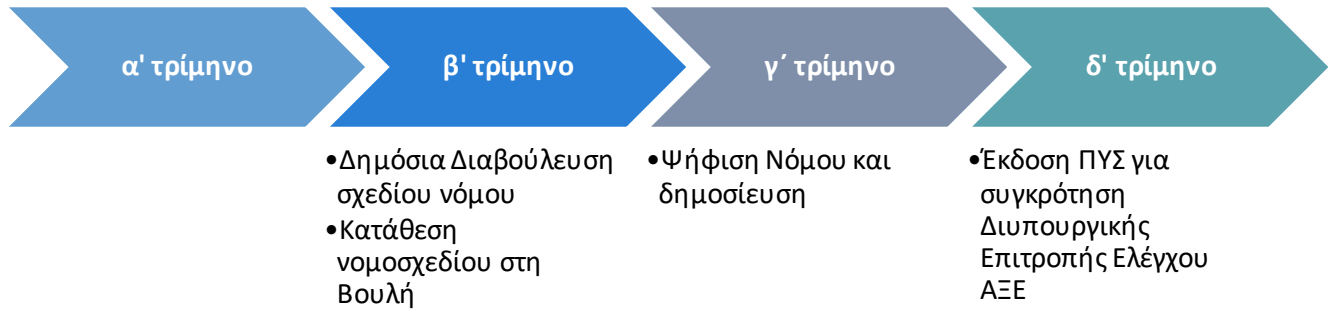
Ποιους αφορά

Αποδέκτες ΑΞΕ (επιχειρήσεις, υφιστάμενες και υπό σύσταση), Επενδυτές (φυσικά και νομικά πρόσωπα), Υπουργεία και Αρχές που εμπλέκονται στον έλεγχο των ΑΞΕ

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

16. Βελτίωση θεσμικού πλαισίου για τα αγαθά διττής χρήσης

Επικαιροποίηση εθνικού πλαισίου ρύθμισης ελέγχου ειδών διπλής χρήσης, προκειμένου αυτό να ευθυγραμμίζεται με τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2021 για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης.

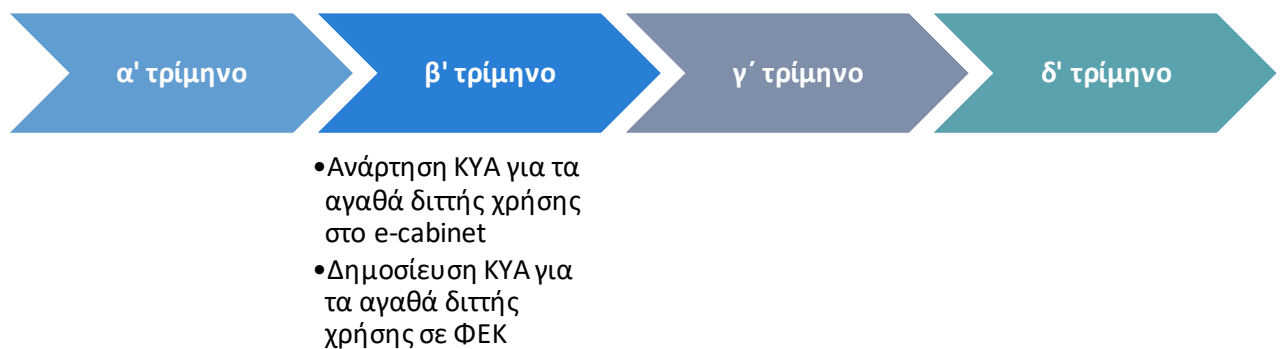
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εξωτερικών

Ποιους αφορά

Εξαγωγικές επιχειρήσεις ειδών διττής χρήσης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

17. Δημιουργία Ψηφιακών Υπηρεσιών και εργαλείων για τους Έλληνες της Διασποράς

Πρόσβαση των Ελλήνων του Εξωτερικού σε υπηρεσίες, προγράμματα, δράσεις με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτησή τους, καθώς και ολοκλήρωση της ψηφιακής διαδικασίας παραλαβής & διακίνησης αιτήσεων διαβατηρίων.

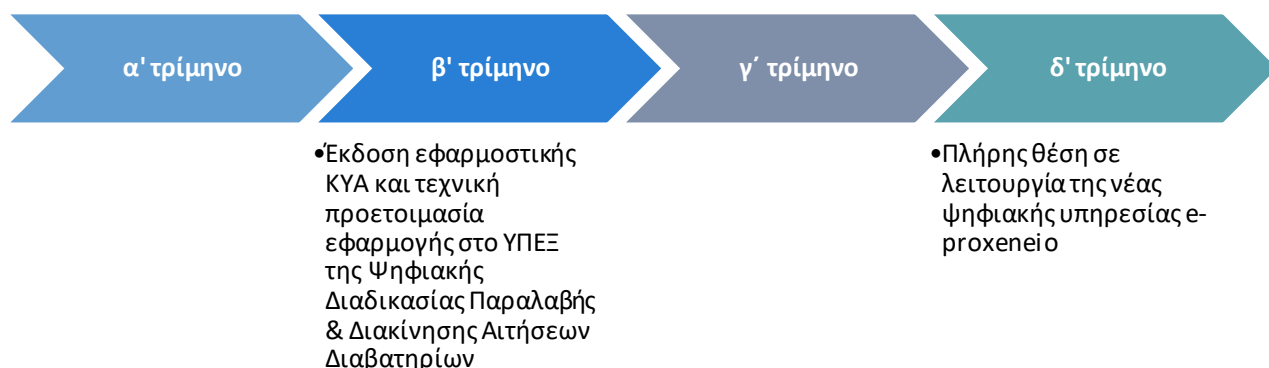
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εξωτερικών και «Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.»

Ποιους αφορά

Απόδημους Έλληνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

18. Προβολή της Ελληνικής γλώσσας και ενίσχυση διεθνούς παρουσίας Ελληνικών πανεπιστημίων

Πρώθηση της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και του πολιτισμού, σε σχολεία και πανεπιστήμια στο εξωτερικό με έμφαση στις σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία. Περιλαμβάνει τη συνεργασία με το ΕΚΠΑ στο πεδίο της ελληνομάθειας, με το Διεθνές θερινό Πανεπιστήμιο Βοστώνης, εκδηλώσεις εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας, την επέκταση και τον εμπλουτισμό της ψηφιακής πλατφόρμας εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας StaEllinika. Ως προς το τελευταίο, η πρώτη φάση της εφαρμογής τεχνικών ΤΝ στην υπάρχουσα πλατφόρμα Staellinika αφορά στην ενσωμάτωση ενός «έξυπνου βοηθού chatbot», που τροφοδοτείται από το ChatGPT για να βοηθάει τους χρήστες με ερωτήματα, παρέχοντας βοήθεια σε πραγματικό χρόνο. Ο «έξυπνος» βοηθός αρχικά θα «εκπαιδευτεί» με το περιεχόμενο της πλατφόρμας και με συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις και θα ξεκινήσει να είναι διαθέσιμος

στα αγγλικά ως γλώσσα στήριξης. Προβλέπεται, επίσης, διασύνδεση των ακαδημαϊκών κοινοτήτων Ελλάδας και εξωτερικού, υλοποίηση προγραμμάτων φιλοξενίας και ανταλλαγής φοιτητών, στήριξη αγγλόφωνων προγραμμάτων ελληνικών πανεπιστημίων, καθώς και στενή συνεργασία με Αρχές στο εξωτερικό για την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της ελληνομάθειας.

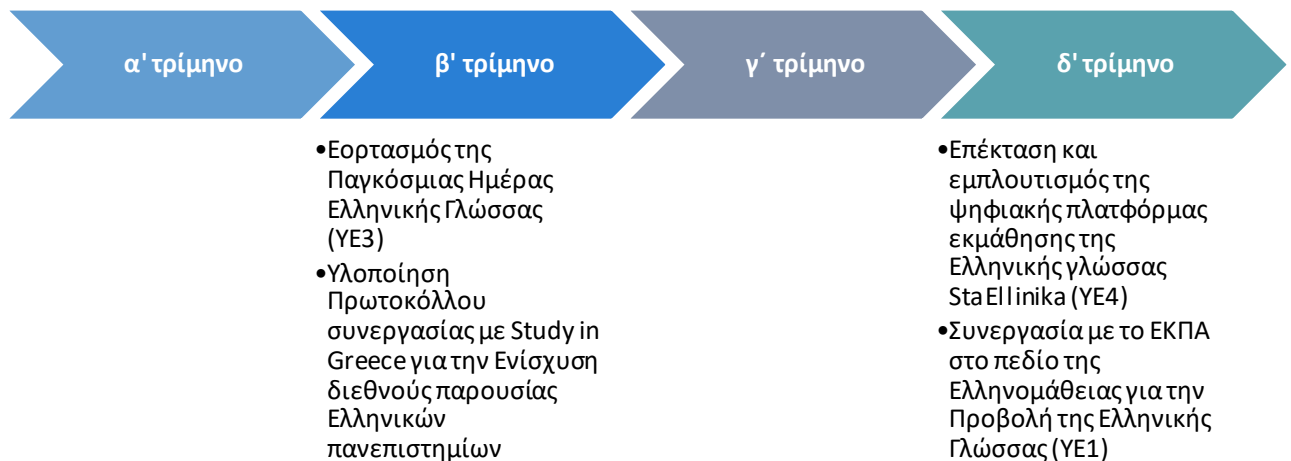
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εξωτερικών και συνεργαζόμενοι φορείς

Ποιους αφορά

Απόδημους Έλληνες, Οικογένειες/ Παιδιά, Νέους 18-20 ετών, Μαθητές - Φοιτητές

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

19. Υλοποίηση προγράμματος απόκτησης Φρεγατών τύπου FDI για το Πολεμικό Ναυτικό και Προγράμματος Αναβάθμισης αεροσκαφών F-16 της Πολεμικής Αεροπορίας

Η ενίσχυση της αποτρεπτικής δυνατότητας της χώρας αποτελεί προτεραιότητα για την κατοχύρωση της εθνικής ασφάλειας. Βασικός άξονάς της είναι η διαρκής ενίσχυση του εξοπλιστικού αποθέματος, ώστε να ανταποκρίνεται με επάρκεια στο διεθνές περιβάλλον και στις γεωπολιτικές προκλήσεις. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας υλοποιεί μια σειρά προγραμμάτων με στόχο την αναβάθμιση των αμυντικών δυνατοτήτων του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας. Ειδικότερα, περιλαμβάνεται η παράδοση τριών (3) συνολικά Φρεγατών τύπου FDI για τις ανάγκες του Πολεμικού Ναυτικού, ενώ και η Ελληνική Πολεμική Αεροπορία αναμένεται να ενισχυθεί σημαντικά με την ολοκλήρωση του προγράμματος αναβάθμισης 83 συνολικά αεροσκαφών F-16 στην έκδοση Viper.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Κοινωνικό σύνολο, Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Παραλαβή από το Πολεμικό Ναυτικό της 1ης Φρεγάτας τύπου FDI (ΚΙΜΩΝ)
- Αναβάθμιση 23 Αεροσκαφών τύπου F-16 στην έκδοση VIPER

20. Βελτίωση Παρεχόμενης Εκπαίδευσης μέσω εκσυγχρονισμού του λειτουργικού πλαισίου που διέπει την στρατιωτική θητεία και ενοποίησης των Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων σε Ενιαίο Φορέα

Σκοπός της υπόψη μεταρρύθμισης είναι η συνεχής βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του λειτουργικού πλαισίου που διέπει την στρατιωτική θητεία, προκειμένου να ανταποκρίνεται με επάρκεια στα σύγχρονα επιχειρησιακά και κοινωνικά δεδομένα. Επιπλέον προγραμματίζεται η ενοποίηση των Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων σε Ενιαίο Φορέα με σκοπό την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης από όλες τις σχολές στο πλαίσιο της προώθησης των μεταρρυθμίσεων για την αναβάθμιση των Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Φορέας υλοποίησης:

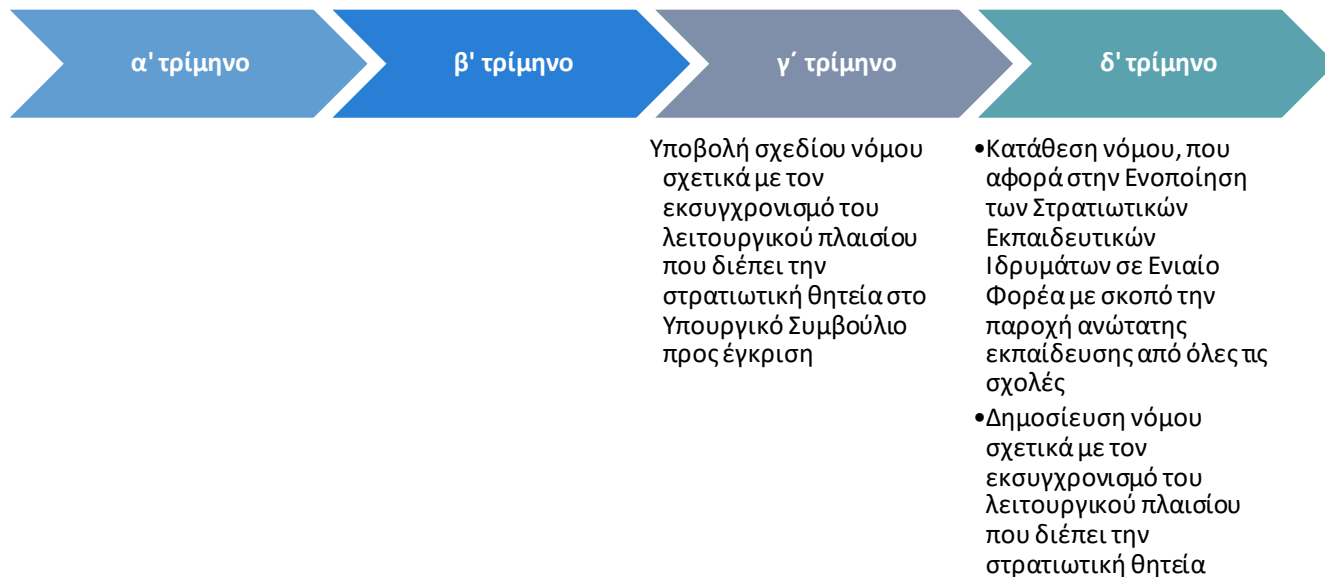
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Μόνιμο Στρατιωτικό και Πολιτικό Προσωπικό ΥΠΕΘΑ, Μαθητές Στρατιωτικών Σχολών και Στρατεύσιμοι

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

21. Ψηφιακός μετασχηματισμός ενόπλων δυνάμεων

Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στον ψηφιακό μετασχηματισμό των Ενόπλων Δυνάμεων μέσω της έκδοσης Στρατηγικής Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και της ψηφιοποίησης διαδικασιών που διέπουν την επιστράτευση με στόχο την έγκυρη επικοινωνία και αποστολή επιστρατευτικών εγγράφων στους εφέδρους με ηλεκτρονικά μέσα. Επιπλέον στο ίδιο πλαίσιο σχεδιάζεται η ψηφιοποίηση του Αρχείου Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ), ώστε να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη και παροχή ψηφιακών υπηρεσιών που θα προκύψουν από το υλικό του Αρχείου.

Φορέας υλοποίησης:

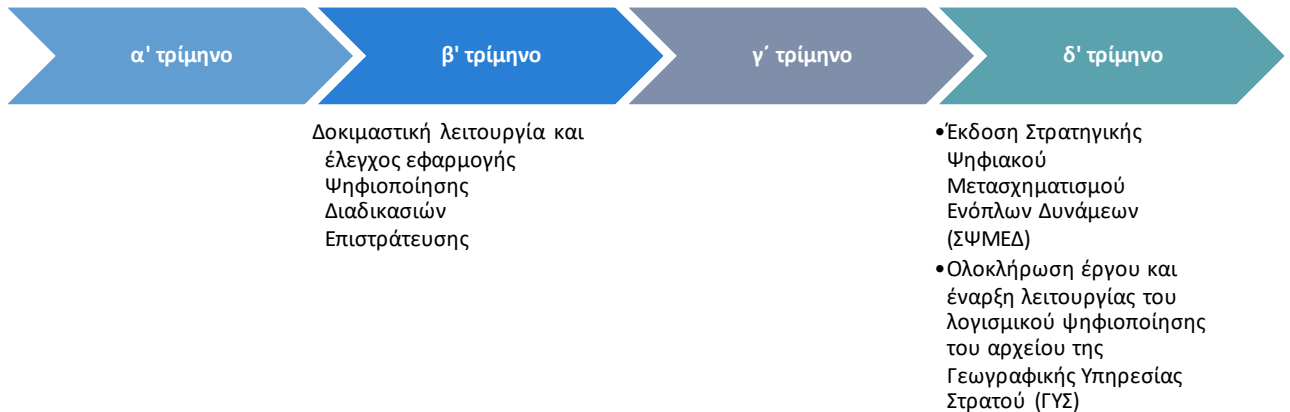
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Ποιους αφορά

Κοινωνικό σύνολο, Προσωπικό Ενόπλων Δυνάμεων, Έφεδροι.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

22. Αξιοποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας Ενόπλων Δυνάμεων (7 ακίνητα)

Σκοπός της προωθούμενης επένδυσης είναι η αξιοποίηση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, ώστε τα έσοδα που θα προκύψουν να ενισχύσουν αντίστοιχα δραστηριότητες συνδεδεμένες με την αποστολή του. Σε αυτό το πλαίσιο, βελτιστοποιείται η λειτουργία της Υπηρεσίας Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας Ενόπλων Δυνάμεων (ΥΠΑΑΠΕΔ), προκειμένου να αυξηθούν τα έσοδα από την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας. Παράλληλα προωθείται η δημιουργία ενιαίου φορέα που θα έχει ως αρμοδιότητα την αξιοποίηση της υφιστάμενης ακίνητης περιουσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και του εκσυγχρονισμού των κτιριακών του υποδομών, ώστε να δοθεί λύση στο χρόνιο πρόβλημα εύρεσης και συντήρησης κατοικίας κατά τις υπηρεσιακές μετακινήσεις των στελεχών

Φορέας υλοποίησης:

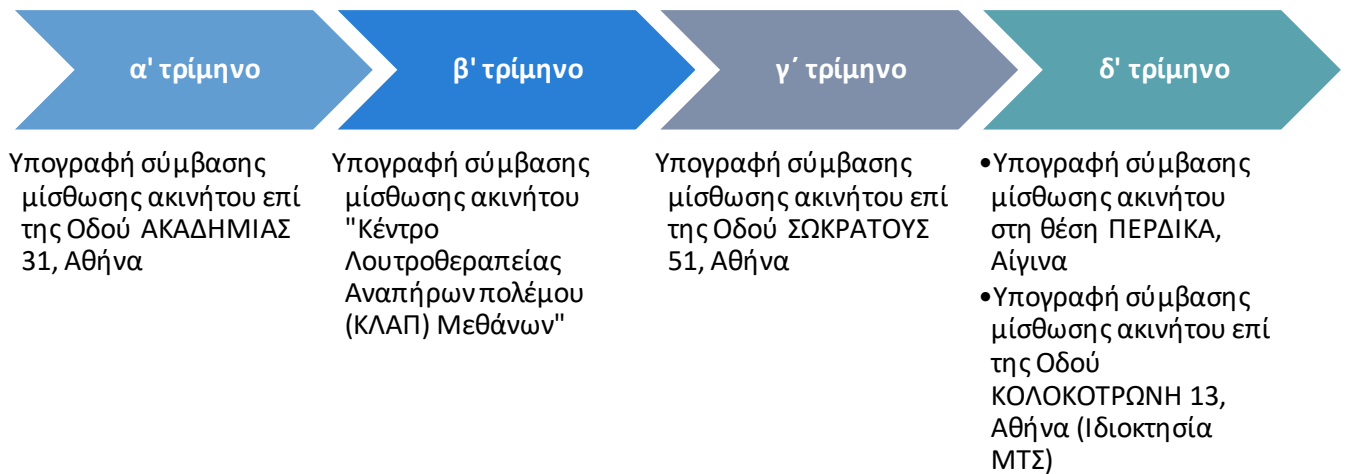
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Κοινωνικό σύνολο, Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

23. Υλοποίηση Οικιστικού Προγράμματος για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, κυρίως σε παραμεθόριες και ακριτικές περιοχές

Στο πλαίσιο της μέριμνας για το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, το Υπουργείο κατά τη κατάρτιση του οικείου Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ ΥΠΕΘΑ 2021-2025), έθεσε ως προτεραιότητα το σχεδιασμό δράσεων με γνώμονα την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, οι οποίες να σχετίζονται με την κοινωνική συνοχή, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την αντιμετώπιση ανισοτήτων σε "ευαίσθητες" περιοχές της ηπειρωτικής και νησιωτικής επικράτειας. Παράλληλα, με την αξιοποίηση πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), σχεδιάστηκαν δράσεις για την κατασκευή οικημάτων διαμονής προσωπικού σε νήσους του Ανατολικού Αιγαίου και την Θράκη, με στόχο την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των λοιπών φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία μετατίθενται σε τακτική βάση.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Ένοπλες Δυνάμεις, Οικογένειες / Παιδιά, Δημόσιοι Υπάλληλοι, Κάτοικοι Περιφέρειας & Νησιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ολοκλήρωση κατασκευής 4 συγκροτημάτων στρατιωτικών οικημάτων στη Δημοτική Ενότητα Αλεξανδρούπολης σε ποσοστό 10%
- Ολοκλήρωση κατασκευής 1 συγκροτήματος στρατιωτικών οικημάτων στη νήσο Σύρο σε ποσοστό 10%
- Ολοκλήρωση κατασκευής 3 συγκροτημάτων στρατιωτικών οικημάτων στη νήσο Σαμοθράκη σε ποσοστό 10%
- Ολοκλήρωση κατασκευής 4 συγκροτημάτων στρατιωτικών οικημάτων στη Δημοτική Ενότητα Διδυμοτείχου σε ποσοστό 10%
- Υπογραφή Σύμβασης για την κατασκευή 2 συγκροτημάτων στρατιωτικών οικημάτων στο Καστελόριζο

24. Λειτουργία Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ)

Η μεταρρύθμιση στοχεύει στην διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας (ΕΛΚΑΚ) με σκοπό την καλλιέργεια εγχώριου οικοσυστήματος ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και εφαρμογών στον τομέα της άμυνας και ασφάλειας. Η ανωτέρω δράση αναμένεται να διευκολύνει την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του τομέα της αμυντικής βιομηχανίας που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Ελληνική Αμυντική Βιομηχανία, Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

Δημοσίευση Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ) εσωτερικών Κανονισμών Ασφαλείας του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας

- Δημοσίευση Κοινής Υπουργικής Απόφασης σχετικά με τον καθορισμό περαιτέρω πόρων χρηματοδότησης του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας και των ταμείων του

β' τρίμηνο

Δημοσίευση Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τη Δημιουργία Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας και Ίδρυσης Εταιρειών Τεχνοβλαστών για τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- Δημοσίευση Υπουργικής Απόφασης σχετικά με την ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας των ταμείων του Ελληνικού Κέντρου Αμυντικής Καινοτομίας, σύνθεση της Επενδυτικής Επιτροπής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια
- Σύναψη 2 συμβάσεων που αφορούν στην ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας Α' εξαμήνου

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

- Σύναψη 2 συμβάσεων που αφορούν στην ανάπτυξη προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας Β' εξαμήνου

25. Αναβάθμιση Υγειονομικών Υπηρεσιών Ενόπλων Δυνάμεων και Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας

Σκοπός της μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου με σκοπό την αναβάθμιση των υγειονομικών υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων και την αντιμετώπιση των παθογενειών λειτουργίας των Στρατιωτικών Νοσοκομείων με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένης υγειονομικής περίθαλψης στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των μελών της οικογένειάς τους. Στο ίδιο πλαίσιο προωθείται ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου της ιεραρχικής εξέλιξης του στρατιωτικού υγειονομικού προσωπικού. Επιπλέον σχεδιάζεται η ψηφιοποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τη λειτουργία των Υγειονομικών Υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων.

Φορέας υλοποίησης:

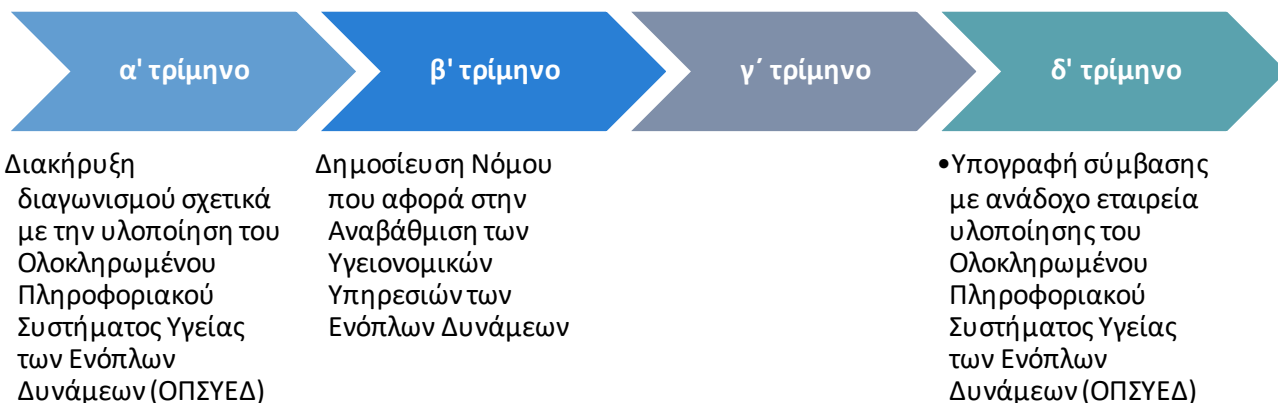
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας – Υπουργείο Υγείας

Ποιους αφορά

Κοινωνικό σύνολο, ΑμεΑ, Δημόσιοι Υπάλληλοι, Πολίτες με Χρόνιες Παθήσεις, Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

26. Νέα Συστήματα, Οχήματα, Πλωτά Μέσα και Εξοπλισμός για την επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων και την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών

Με σκοπό την θωράκιση των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων και την ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της Χώρας σε αυτό το πεδίο, σχεδιάζεται η προμήθεια οχημάτων, εξοπλισμού και συστημάτων. Η απόκτηση και η ανάπτυξη των συγκεκριμένων μέσων αναμένεται να συμβάλλει στην κάλυψη άμεσων και επιτακτικών αναγκών που αφορούν στην επιτήρηση των συνόρων, αλλά και στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Στο πλαίσιο αυτό προγραμματίζεται η προμήθεια Οχημάτων Επιτήρησης Παντός Εδάφους, Συστημάτων Επιτήρησης Θαλασσίων Συνόρων, Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών, αλλά και η προμήθεια Παράκτιων Περιπολικών Σκαφών Τύπου Island για την προστασία των συνόρων. Τέλος, προγραμματίζεται η προμήθεια εξοπλισμού Έρευνας και Διάσωσης (SAR) για την επαύξηση της αποτελεσματικότητας της έρευνας και διάσωσης, καθώς των αποστολών αεροδιακομιδής τις οποίες πραγματοποιούν οι Ένοπλες Δυνάμεις.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας – Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ποιους αφορά

Κοινωνικό σύνολο

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Υπογραφή σύμβασης για την προμήθεια οχημάτων επιτήρησης παντός εδάφους
- Υπογραφή σύμβασης για την προμήθεια συστημάτων Επιτήρησης Θαλάσσιων Συνόρων
- Υπογραφή σύμβασης για την Προμήθεια Συστήματος Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών
- Υπογραφή σύμβασης για την Προμήθεια Εξοπλισμού Έρευνας και Διάσωσης (SAR)

27. Ανέγερση Νέου Κτηρίου Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Πολέμου στο Στρατόπεδο "ΠΑΠΑΓΟΥ"

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας σχεδιάζει την κατασκευή νέου κτηρίου Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Πολέμου στο Στρατόπεδο "ΠΑΠΑΓΟΥ", στο οποίο θα εγκατασταθεί το νέο επιχειρησιακό κέντρο κυβερνοασφάλειας με κύρια αποστολή τον συντονισμό των απαραίτητων ενεργειών και τη διαχείριση δικτύων για την αποτροπή των σύγχρονων κυβερνοαπειλών. Στόχος είναι η περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων του ΥΠΕΘΑ στον υπόψη τομέα.

Φορέας υλοποίησης:

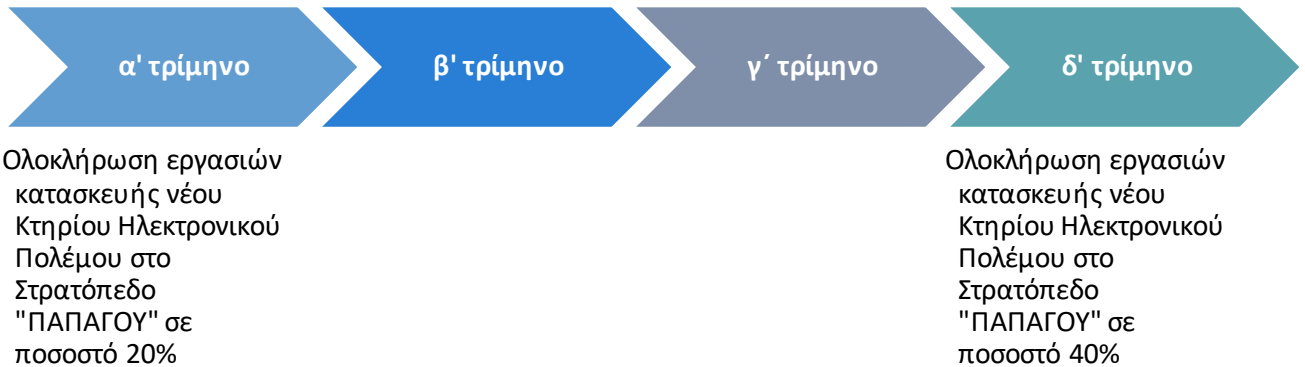
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

28. Σύσταση και Ίδρυση Διακλαδικής Σχολής Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα

Με σκοπό την ενίσχυση της αμυντικής διπλωματίας, προωθούνται δράσεις ανάδειξης της χώρας σε ένα διεθνές κέντρο κατάρτισης και εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, προγραμματίζεται η σύσταση και ίδρυση της Διακλαδικής Σχολής Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα, με σκοπό τη διεξαγωγή ξενόγλωσσων εκπαιδεύσεων σε συναφή θέματα. Εντός του 2025 προγραμματίζεται η ρύθμιση του θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την λειτουργία της Σχολής, η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων και των υποδομών λειτουργίας της και η έναρξη του εκπαιδευτικού της έργου.

Φορέας υλοποίησης:

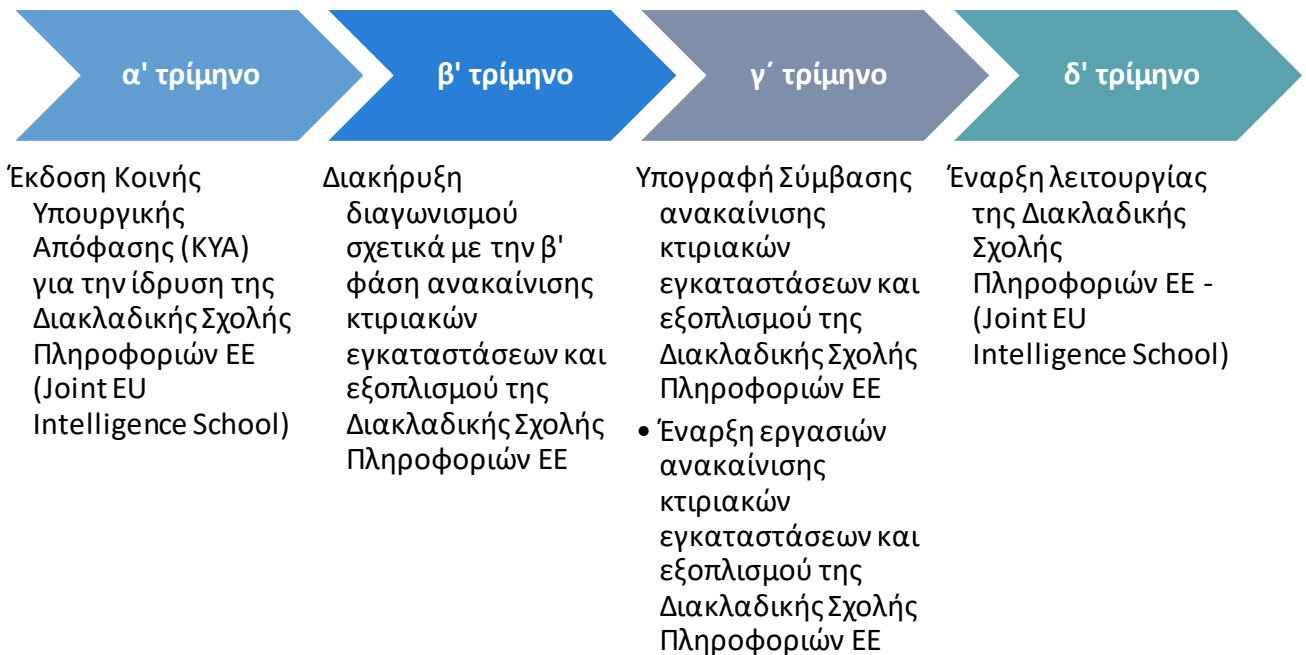
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Ένοπλες Δυνάμεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

29. Εξορθολογισμός πλαισίου διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα: Ενιαίος Κώδικας Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ καθώς και Δημοτικών Υπαλλήλων

Ενοποίηση και εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου για το προσωπικό των δημοσίων υπηρεσιών, ν.π.δ.δ. και ΟΤΑ α' βαθμού. Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση πραγματοποιείται υπό το πρίσμα της απλούστευσης υφιστάμενων διαδικασιών, της μείωσης διοικητικών βαρών και της εξάλειψης περιπτώσεων ασάφειας και αντιφατικών ερμηνειών από την ύπαρξη παράλληλων νομοθετημάτων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

Ποιους αφορά

Πολίτες, Επιχειρήσεις, Δημόσια Διοίκηση

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ανάρτηση Νομοσχεδίου για Διαβούλευση
- Κατάθεση Νομοσχεδίου στη Βουλή
- Δημοσίευση Νόμου σε ΦΕΚ

30. Εξορθολογισμός πλαισίου διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα: Εκσυγχρονισμός και επιτάχυνση πειθαρχικής δικαιοσύνης

Μέσω της νομοθετικής πρωτοβουλίας προωθούνται αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο στην κατεύθυνση της απλούστευσης και επιτάχυνσης των πειθαρχικών διαδικασιών.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

Ποιους αφορά

Πολίτες, Επιχειρήσεις, Δημόσια Διοίκηση

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ανάρτηση Νομοσχεδίου για Διαβούλευση
- Κατάθεση Νομοσχεδίου στη Βουλή
- Δημοσίευση Νόμου σε ΦΕΚ
- Έκδοση εγκυκλίων οδηγιών

31. Ενιαίος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ο νέος Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί ένα μείζονος σημασίας νομοθετικό έργο, το οποίο θα οδηγήσει στην επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Δήμων και Περιφερειών της χώρας, μετά την πάροδο ετών και δεκάδων διάσπαρτων νομοθετημάτων που ισχύουν σήμερα. Ο νέος Κώδικας εκπονείται, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων,

όπως η ΚΕΔΕ, η ΕΝΠΕ, εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

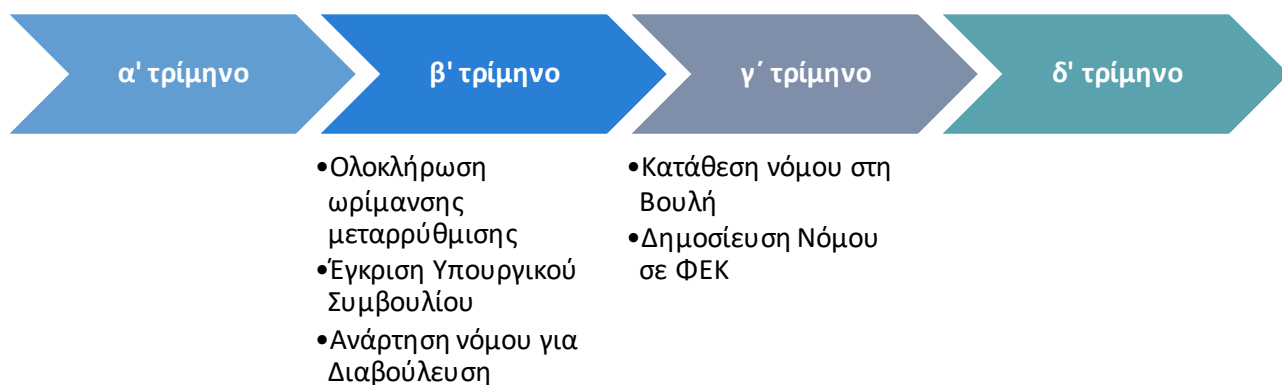
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

Ποιους αφορά

Πολίτες, δήμους, περιφέρειες και υπαλλήλους αυτών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

32. Ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία του κράτους: Δημοσίευση των δεικτών μέτρησης και αξιολόγησης των επιδόσεων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού για το έτος 2024 στην πλατφόρμα deiktesOTA.gov.gr

Ο Κόμβος Παρακολούθησης Επιδόσεων ΟΤΑ α' και β' βαθμού, που θεσπίστηκε με το άρθρο 33 του ν.5056/2023 (Α' 163) και ολοκληρώνεται εντός του 2025, θα συλλέγει δεδομένα σχετικά με τις οικονομικές και διοικητικές λειτουργίες των ΟΤΑ, λειτουργώντας ως εργαλείο διαφάνειας για τους πολίτες, επιτρέποντάς τους να βλέπουν τις επιδόσεις των δήμων τόσο μεμονωμένα, όσο και συγκριτικά. Το παρόν έργο περιλαμβάνει την πρώτη δημοσίευση των δεικτών μέτρησης και αξιολόγησης των επιδόσεων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού για το έτος 2024 στην πλατφόρμα deiktesOTA.gov.gr.

Φορέας υλοποίησης

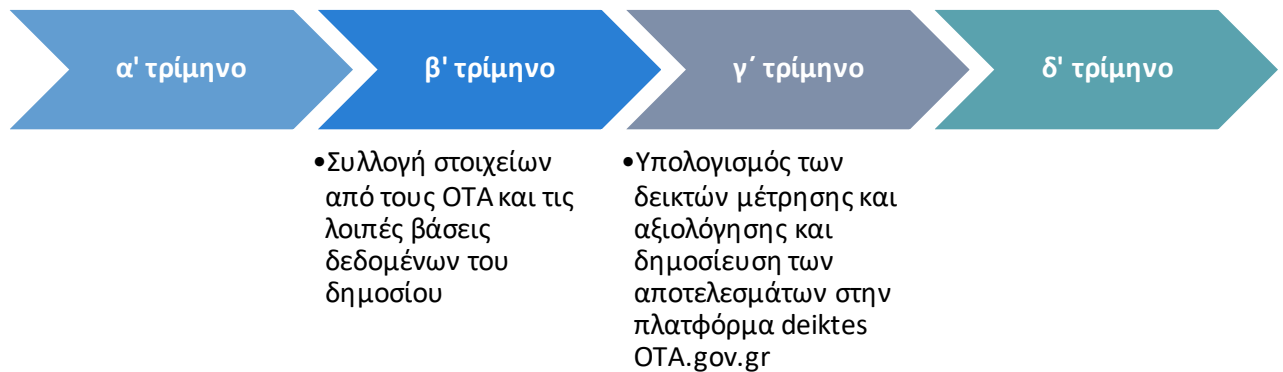
Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΑΕ)

Ποιους αφορά

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολίτες, επιχειρήσεις, ελεγκτικούς οργανισμούς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

33. Αναβάθμιση Συνοριακών Σταθμών της Χώρας: Επέκταση και κατασκευή νέων τμημάτων Συνοριακού Σταθμού Κήπων της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου

Το έργο περιλαμβάνει την αρχιτεκτονική και ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και υποδομών του Σταθμού, την επέκταση και κατασκευή νέων τμημάτων, την κυκλοφοριακή αναβάθμιση του οδικού δικτύου, καθώς και την εξασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών ουσιαστικής βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών διαβατηριακού, τελωνειακού, φυτοϋγειονομικού και κτηνιατρικού ελέγχου. Πρόκειται για παρεμβάσεις που θα συμβάλουν ουσιαστικά στη συμμόρφωση της Χώρας με τους σχετικούς ενωσιακούς κανονισμούς, που ρυθμίζουν τη διασυνοριακή μεταφορά προσώπων και εμπορευμάτων, στη διευκόλυνση των διασυνοριακών μετακινήσεων και εμπορίου, στην αποτελεσματικότητα των διασυνοριακών ελέγχων, στη μείωση του χρόνου αναμονής επιβατών και οχημάτων, στην καλύτερη συνεργασία της Χώρας μας με την Τουρκία και κατ' επέκταση στην προώθηση της ενίσχυσης και βελτίωσης των σχέσεων καλής γειτονίας με τη γείτονα χώρα.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

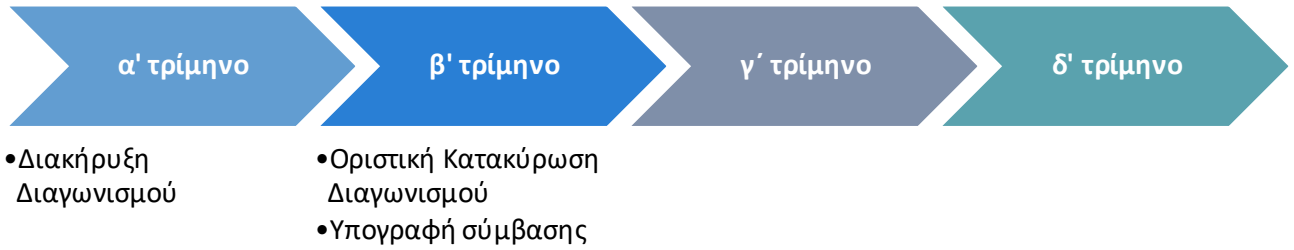
Ποιους αφορά

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολίτες, επιχειρήσεις, επισκέπτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

34. Αναβάθμιση Συνοριακών Σταθμών της Χώρας: Κατασκευή νέου συνοριακού σταθμού στο Λαιμό Πρεσπών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας

Η κατασκευή του Συνοριακού Σταθμού αποτελεί υποχρέωση της Χώρας στο πλαίσιο σχετικής συμφωνίας με τη Βόρεια Μακεδονία.

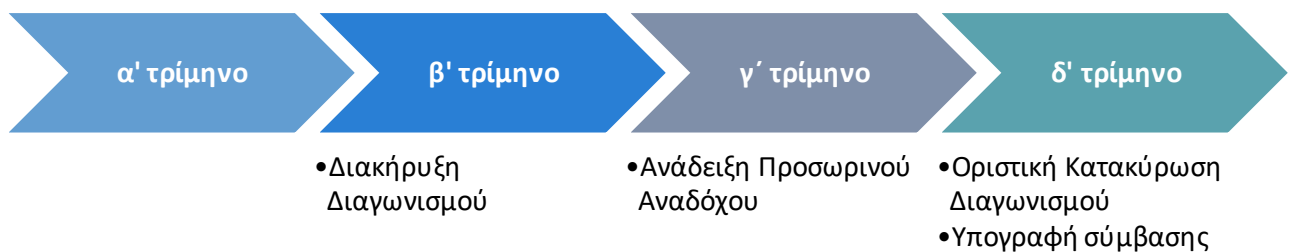
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

Ποιους αφορά

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολίτες, επιχειρήσεις, επισκέπτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

35. Αναβάθμιση του Πληροφοριακού Συστήματος Μητρώο Πολιτών

Αναβάθμιση του υφιστάμενου ΟΠΣ με σκοπό την επέκταση της λειτουργικότητάς του, την ενίσχυση της διαλειτουργικότητάς του με τρίτους φορείς και την αναδιοργάνωση των υποδομών του, ως απάντηση στην ανάγκη για περισσότερες και βέλτιστης ποιότητας υπηρεσίες για τους πολίτες, εξασφαλίζοντας διαθεσιμότητα πόρων σε ένα ασφαλές πλαίσιο λειτουργίας.

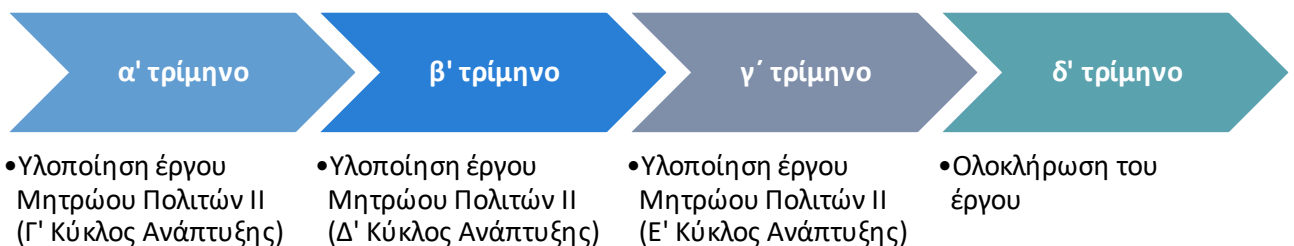
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών

Ποιους αφορά

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

36. Αναμόρφωση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Εκπόνηση σχεδίου νόμου για την τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

Φορέας υλοποίησης

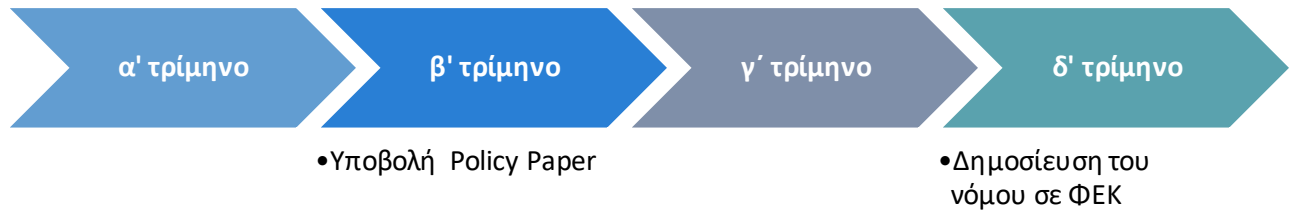
Υπουργείο Εσωτερικών (Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας)

Ποιους αφορά

Αλλοδαπούς, Έλληνες πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

37. Ενίσχυση της πολιτικής για την προστασία των ζώων συντροφιάς: Αποτελεσματική εφαρμογή ελέγχων και την απόδοση δικαιοσύνης σε κάθε περιστατικό παραβίασης της ευζωίας των ζώων συντροφιάς

Μέσω της σύναψης μνημονίου συναντίληψης με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη στόχος του έργου είναι η ενεργοποίηση του αστυνομικού προσωπικού στη διενέργεια συστηματικών και στοχευμένων ελέγχων με σκοπό την πρόληψη των τελούμενων εγκλημάτων βίας σε βάρος των ζώων.

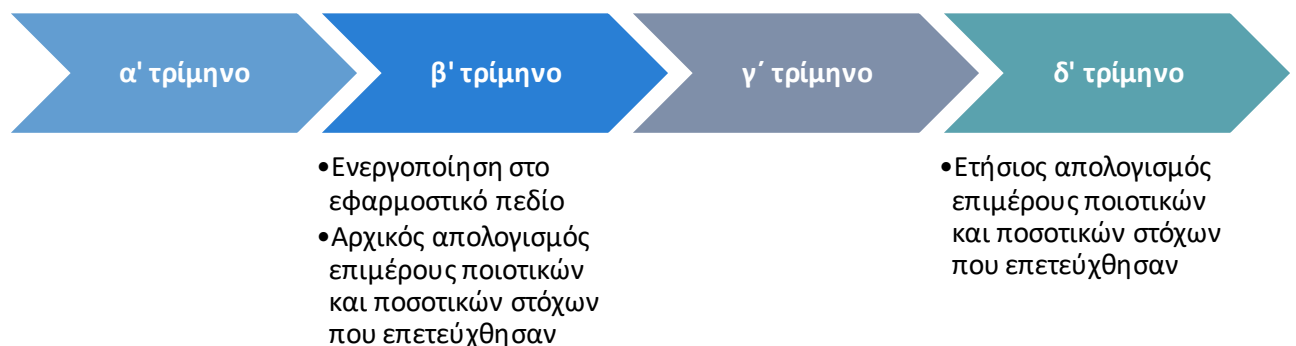
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, άλλα εμπλεκόμενα μέρη

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

38. Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική- ψηφιακή διαχείριση του αναλογικού αρχείου του Τμήματος Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων του Τομέα Μακεδονίας και Θράκης.

Με το έργο επιτυγχάνεται η δημιουργία ενός σύγχρονου περιβάλλοντος ψηφιακής διαχείρισης του αρχείου των Διατηρητέων κτιρίων και Παραδοσιακών Οικισμών της Μακεδονίας και Θράκης, με πολλαπλές δυνατότητες, το οποίο θα υποστηρίζει αφενός την εσωτερική λειτουργία του φορέα και αφετέρου θα παρέχει προηγμένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τους πολίτες.

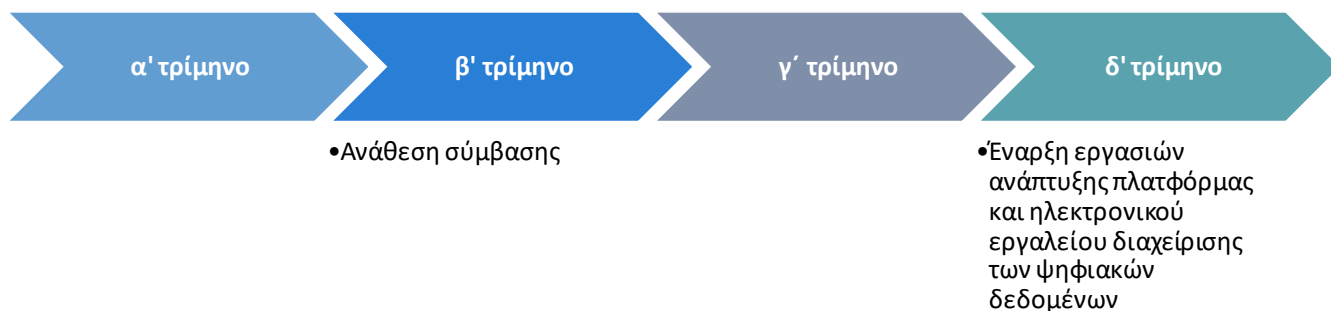
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας και Θράκης)

Ποιους αφορά

Πολίτες, φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

39. Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών στην Pisa

Το Υπουργείο Παιδείας και ο ΟΟΣΑ συνεργάζονται βάσει συγκεκριμένης συμφωνίας για την «Ανασκόπηση της Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Βελτίωση των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων στην Ελλάδα». Η μελέτη θα επικεντρωθεί στην αξιολόγηση της απόδοσης του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα, θα παρέχει συμβουλές πολιτικής για τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και θα καταλήξει σε συγκεκριμένες προτάσεις για την υιοθέτηση καινοτόμων εκπαιδευτικών πολιτικών και πρακτικών. Η πρωτοβουλία αυτή επικεντρώνεται στα μαθησιακά αποτελέσματα και όχι στην απλή μεταφορά γνώσεων, και δίνει σημαντική έμφαση στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων των μαθητών, σε πλήρη συμφωνία με τη θεμελιώδη αρχή για την εκπαίδευση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη βελτίωση των επιδόσεων των Ελλήνων μαθητών στους δείκτες του PISA και τη διευκόλυνση

της απόκτησης μελλοντικών δεξιοτήτων από τους Έλληνες μαθητές, με στόχο να επιτύχουν τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ έως το 2027.

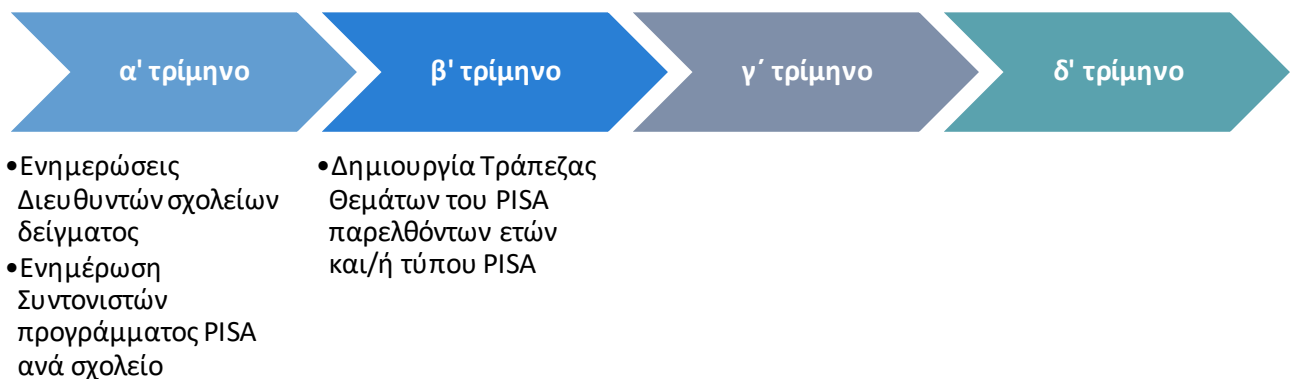
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ΟΟΣΑ

Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

40. Ενίσχυση και αναβάθμιση του σχολικού αθλητισμού

Σκοπός είναι η ενίσχυση του σχολικού αθλητισμού με την ανάδειξη των ιδιαίτερων αθλητικών κλίσεων των μαθητών, καθώς και η ευρύτερη καλλιέργειά τους με τη βοήθεια συγκεκριμένων προγραμμάτων άθλησης. Με τον τρόπο αυτό, θα ενισχυθεί ο ελληνικός αθλητισμός και η αθλητική παιδεία.

Φορέας υλοποίησης

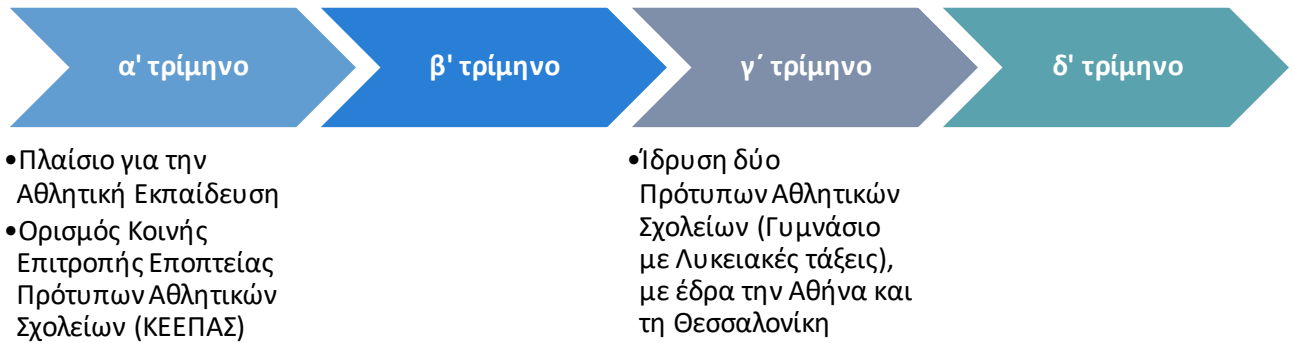
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

41. Νέο πλαίσιο για την συμπεριληπτική εκπαίδευση και ανασχεδιασμός λειτουργίας των ΚΕΔΑΣΥ

Δεδομένου ότι τα Τμήματα Ένταξης και ο θεσμός της Παράλληλης Στήριξης αποτελούν δύο από τους βασικούς θεσμούς υποστήριξης της συμπερίληψης/ένταξης των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση, προωθείται ο ανασχεδιασμός της λειτουργίας τους με βελτιωτικές αλλαγές, για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς. Η διασύνδεση των σχολικών μονάδων ειδικής και γενικής αγωγής είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων συνεκπαίδευσης και προγραμμάτων μετάβασης στο πλαίσιο προώθησης της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Ο ανασχεδιασμός λειτουργίας των ΚΕΔΑΣΥ και η υποστήριξή τους έχουν στόχο τη μείωση του χρόνου αναμονής αξιολόγησης και την υποστήριξη εντός της σχολικής μονάδας.

Φορέας υλοποίησης

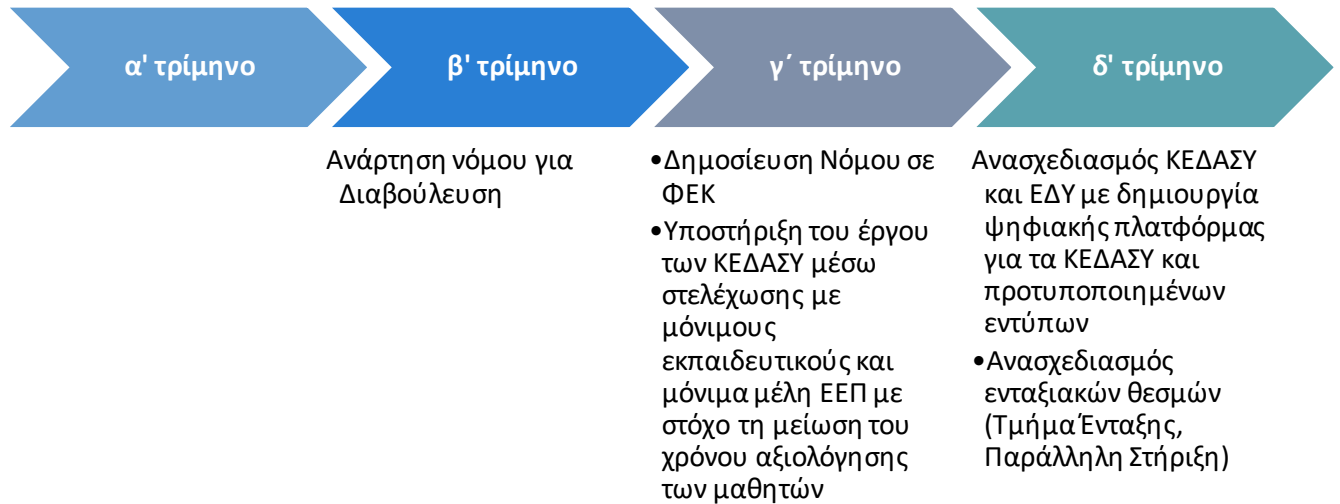
ΥΠΑΙΘΑ, Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής & Υποστήριξης (ΚΕΔΑΣΥ)

Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

42. Θεσμοθέτηση Ανοιχτού Σχολείου

Με τη θεσμοθέτηση του Ανοιχτού Σχολείου, εφαρμόζονται οι βασικές αρχές ενός συμπεριληπτικού εκπαιδευτικού συστήματος, βιώσιμου, αειφόρου, αποτελεσματικού και στελεχωμένου με αξιολογημένους εκπαιδευτικούς. Αφορά μεταρρυθμίσεις στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με νέα ωρολόγια προγράμματα, νέα εκπαιδευτικά προγράμματα, τη θέσπιση του Εθνικού Απολυτηρίου και νέου συστήματος πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Φορέας υλοποίησης

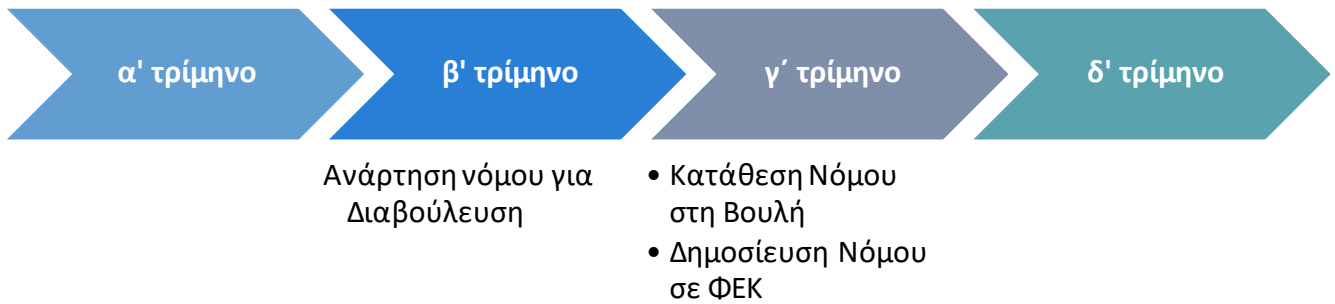
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

43. Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Εκπαίδευσης: Ψηφιακό σχολείο (ψηφιακό φροντιστήριο), αυτόνομες τάξεις Γυμνασίου, ψηφιακοί πίνακες σε όλα τα σχολεία (RRP)

Η Ελλάδα έχει ξεκινήσει να υλοποιεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τον «Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Εκπαίδευσης». Στόχος είναι η καθιέρωση ενός συμπεριληπτικού ψηφιακού εκπαιδευτικού προτύπου στη χώρα. Με το Ψηφιακό Φροντιστήριο, οι μαθητές (και εκπαιδευτικοί) έχουν πρόσβαση σε Σύγχρονη Εκπαίδευση με εκπαιδευτικό που παρέχει διδασκαλία και υποστήριξη, καθώς και σε Ασύγχρονη Εκπαίδευση μέσω μιας Ολοκληρωμένης Πύλης Περιεχομένου με πλήρη κάλυψη της ύλης. Οι Αυτόνομες τάξεις Γυμνασίου είναι ακόμα μία πρωτοβουλία που ευθυγραμμίζεται με το θεμελιώδες δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση μαθητών απομακρυσμένων περιοχών και υλοποιείται με δια ζώσης διδασκαλία των βασικών μαθημάτων σε συνδυασμό με σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία για τα υπόλοιπα μαθήματα. Η καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων υποστηρίζεται μέσω της παροχής σετ ρομποτικής, καθώς και μέσω της εγκατάστασης διαδραστικών πινάκων σε όλα τα σχολεία, από την Ε' τάξη του Δημοτικού και άνω.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ)

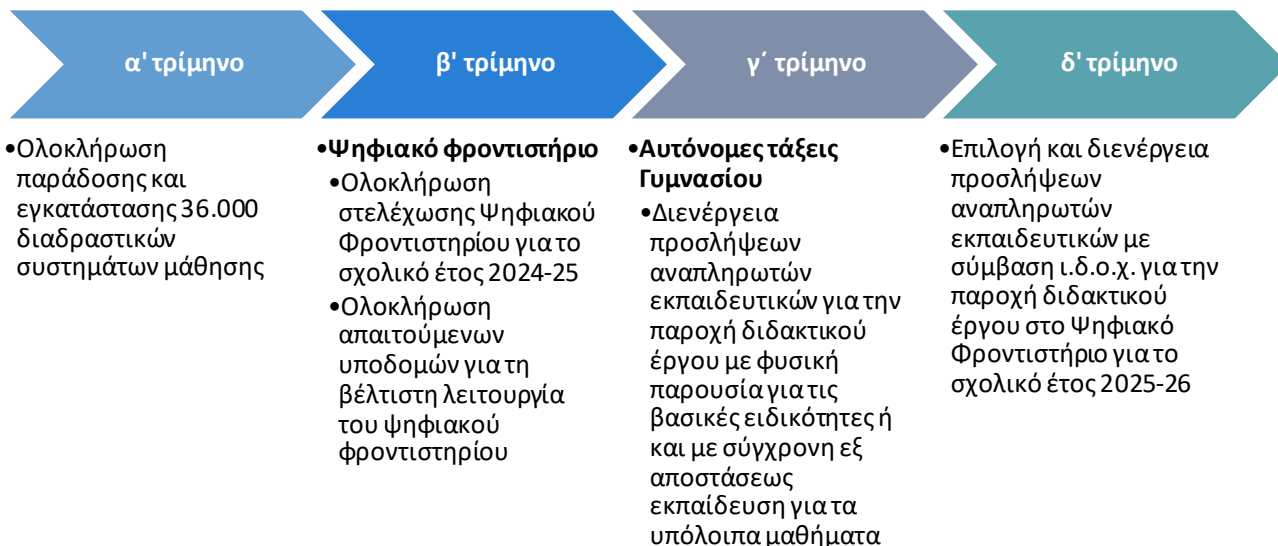
Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

44. Μελέτη καταγραφής και αντιμετώπισης προβλημάτων σε σχολικά κτίρια- Πρόγραμμα "Μαριέττα Γιαννάκου"

Η Ελληνική Κυβέρνηση επενδύει σε σχολικές υποδομές για να εξασφαλίσει ασφαλείς και σύγχρονες εγκαταστάσεις και αίθουσες διδασκαλίας. Στην κατεύθυνση αυτή, πρόσφατα ανακοινώθηκε η έναρξη υλοποίησης του νέου προγράμματος «Μαριέττα Γιαννάκου» για την αναβάθμιση και ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεων σχολικών μονάδων. Εντός του 2025, από πλευράς Υπουργείου Παιδείας, προγραμματίζεται η συστηματική καταγραφή των προβλημάτων σε σχολικά κτίρια, η επεξεργασία, κοστολόγηση και προτεραιοποίηση των αναγκών για την άμεση έναρξη των εργασιών.

Φορέας υλοποίησης

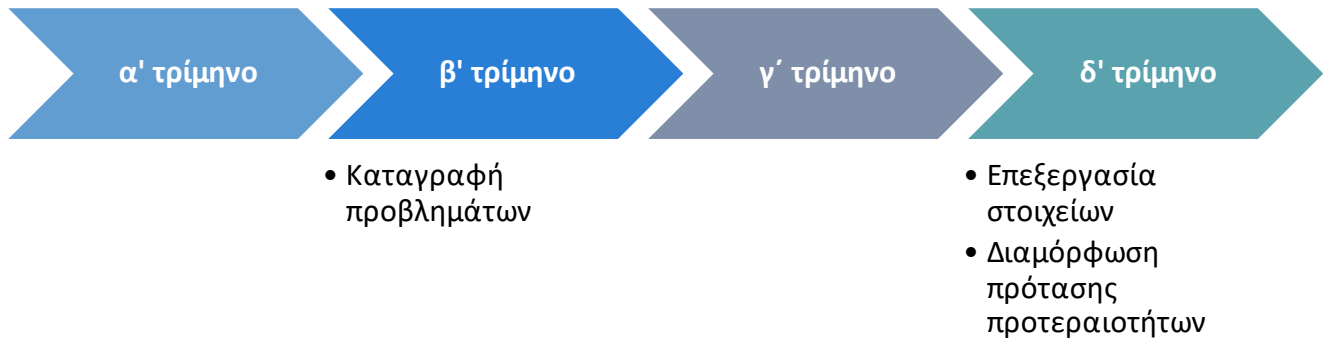
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠΕΣ), Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Μαθητές, Εκπαιδευτικούς, Γονείς/Κηδεμόνες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

45. Νέες Φοιτητικές Εστίες (Δυτ. Αττική, Δυτ. Μακεδονία, Κρήτη, Θεσσαλία, Δημοκρίτειο)

Η δράση αποσκοπεί στην επίλυση του προβλήματος στέγασης των φοιτητών. Εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η ισότιμη συμμετοχή των φοιτητών που φοιτούν σε πόλη διαφορετική από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους (ή και μόνιμης κατοικίας των κηδεμόνων τους) και σε ΑΕΙ που είτε δεν διαθέτουν φοιτητικές εστίες είτε οι ανάγκες για την κάλυψη στέγασης σε φοιτητές χαμηλών εισοδημάτων είναι μεγαλύτερες από τη δυνατότητα κάλυψης. Η δυνατότητα στέγασης στους φοιτητές θα δίνεται λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικοοικονομικά κριτήρια.

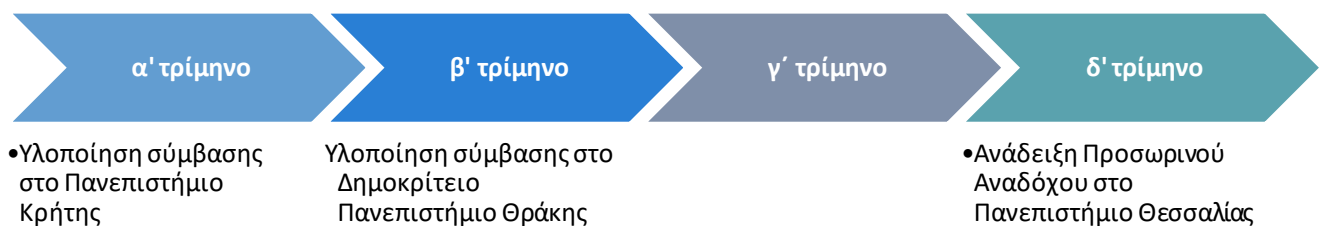
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Ποιους αφορά

Φοιτητές, Γονείς, Ακαδημαϊκό Προσωπικό

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

46. Ίδρυση Μη Κρατικών Πανεπιστημίων

Η λειτουργία των παραρτημάτων - Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΝΠΠΕ) ρυθμίζει τη διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης θέτοντας κριτήρια και όρους ποιότητας. Ειδικότερα, συμβάλλει α) στη διεύρυνση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών ευκαιριών στη χώρα μας κατά τρόπο συμβατό με την κοινωνική αποστολή της ανώτατης εκπαίδευσης, β) στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών στη χώρα, γ) στη μερική κάλυψη της διαρκώς αυξανόμενης εγχώριας ζήτησης για πανεπιστημιακές σπουδές, δ) στην αύξηση των δεικτών οικονομικής ανάπτυξης μέσω του ανθρώπινου κεφαλαίου, νέων γνώσεων, ιδεών και τεχνολογιών που θα παραμείνουν στη χώρα, ε) στην ανάσχεση της τάσης εκπατρισμού των νέων της χώρας για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού και στην ανάσχεση των συνακόλουθων άμεσων επιπτώσεων στην εθνική οικονομία και στ) στον επαναπατρισμό Ελλήνων ακαδημαϊκών και επιστημόνων για εργασία σε αντίστοιχο πανεπιστημιακό περιβάλλον στη χώρα μας.

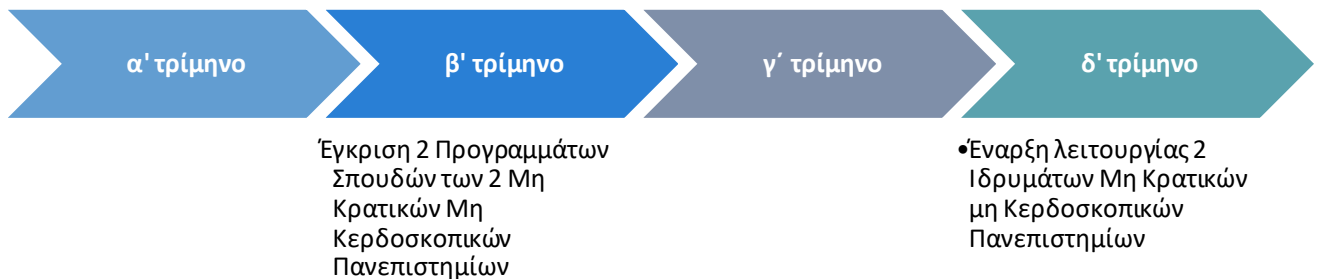
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Ποιους αφορά

Φοιτητές, Γονείς, Ακαδημαϊκό Προσωπικό, Επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

47. Αναβάθμιση καλλιτεχνικής εκπαίδευσης-Ίδρυση και λειτουργία Ιδρύματος Παραστατικών Τεχνών (RRP)

Σκοπός του παρόντος εγχειρήματος είναι η ίδρυση της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών (ΑΣΠΤ) ως ενός νέου ΑΕΙ, που θα οργανώνει προγράμματα σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, απονέμοντας τίτλους σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης. Με την ίδρυση της ΑΣΠΤ, θεσπίζεται το νομοθετικό πλαίσιο για την παροχή εκπαίδευσης στα πεδία της δραματικής τέχνης, της ορχηστρικής τέχνης και της μουσικής ερμηνείας και σύνθεσης, αναβαθμίζοντας με τον τρόπο αυτό τις σπουδές των παραστατικών τεχνών και προάγοντας την καλλιτεχνική επιστημονική γνώση και έρευνα.

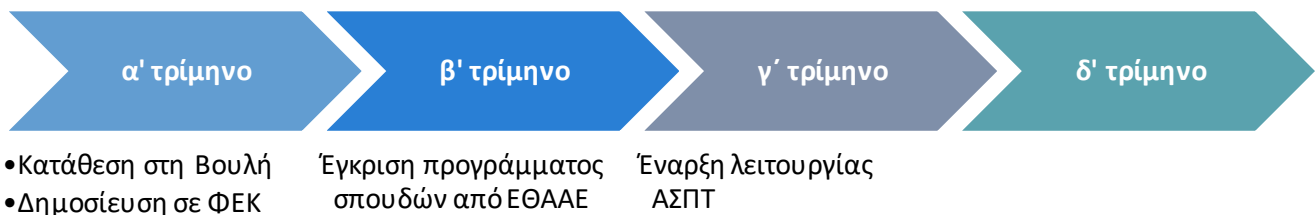
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υπουργείο Πολιτισμού, Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ)

Ποιους αφορά

Μαθητές, Φοιτητές, Γονείς, Ακαδημαϊκό Προσωπικό

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

48. Κωδικοποίηση αθλητικής νομοθεσίας

Στο πλαίσιο της πλήρους κωδικοποίησης του νομικού πλαισίου που διέπει το αθλητικό οικοσύστημα της χώρας, με σκοπό την πλήρη ενσωμάτωση αναγκαίων τροποποιήσεων/ μεταβολών των υφιστάμενων διατάξεων, υπεγράφη σχετική σύμβαση με το Τμήμα Νομικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με αντικείμενο την εκτέλεση του συνόλου των εργασιών που απαιτούνται για τη σύνταξη Προσχεδίου Κώδικα. Το έργο περιλαμβάνει τη συγκέντρωση των διατάξεων, την οριοθέτηση του περιεχομένου της

Κωδικοποίησης, τη θεματική κατάταξη, την ταξινόμηση και τη διάρθρωση της ύλης, την κατάρτιση διαγράμματος και τη σύνταξη του Προσχεδίου Κώδικα.

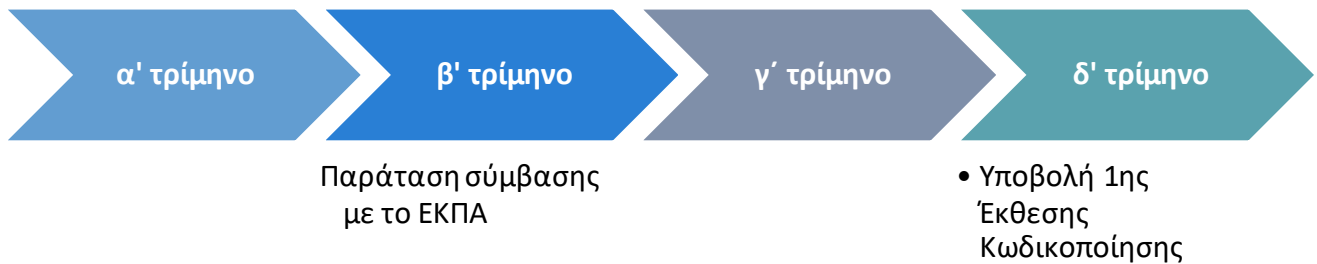
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού/ Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Ποιους αφορά

Όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του αθλητικού οικοσυστήματος

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

49. Ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού αθλητισμού - Δημιουργία ψηφιακής εφαρμογής κινητού MY KOUROS APP

Το προτεινόμενο υποσύστημα αφορά την ανάπτυξη mobile εφαρμογής, η οποία θα διατίθεται για Android και IOS, μέσω της οποίας θα είναι διαθέσιμα στους πολίτες στοιχεία του Ψηφιακού Αθλητικού Χάρτη, όπως: στοιχεία για τις αθλητικές εγκαταστάσεις, στοιχεία για τα Σωματεία, πληροφόρηση για αθλητικές εκδηλώσεις. Επιπλέον, η εφαρμογή θα υποστηρίζει τη δυνατότητα εγγραφής μέσω email, ενώ οι χρήστες θα είναι σε θέση να προσαρμόζουν τα αποτελέσματα των αναζητήσεών τους μέσω προκαθορισμένων φίλτρων.

Φορέας υλοποίησης

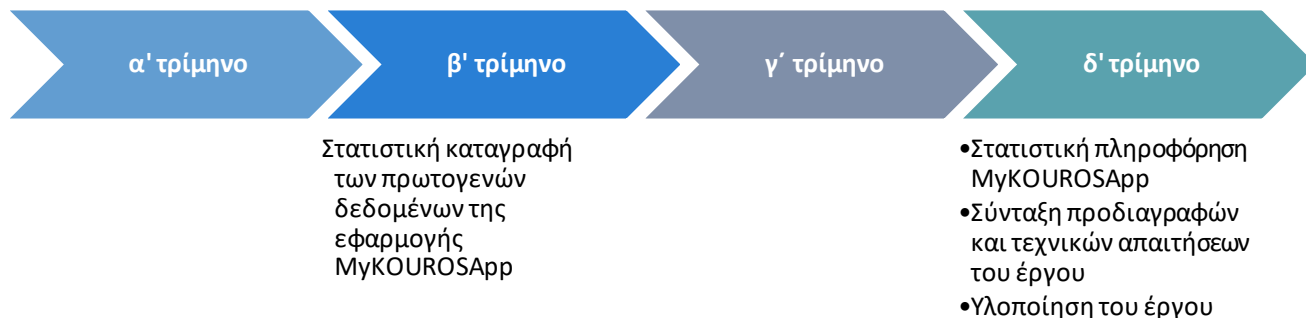
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού/ Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Ποιους αφορά

Όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του αθλητικού οικοσυστήματος

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

50. *Εθνικό πρόγραμμα προληπτικών εξετάσεων - Πρόγραμμα «Σ. Δοξιάδης» (2021-2025)- Εθνικό Πρόγραμμα πρόληψης Δημόσιας Υγείας «Σπύρος Δοξιάδης»*

Το Πρόγραμμα «Σπύρος Δοξιάδης» συνιστά μείζονα μεταρρύθμιση και αποτελεί το μεγαλύτερο πρόγραμμα πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης, προστασίας και προαγωγής της υγείας, που έχει ποτέ εφαρμοστεί στη χώρα. Το πρόγραμμα στοχεύει στην αλλαγή γνώσεων, στάσεων και αντιλήψεων των πολιτών για θέματα που σχετίζονται με την υγεία τους. Βασικός στόχος του Υπουργείου Υγείας είναι η έγκαιρη πρόληψη που οδηγεί στην άμεση και στοχευμένη θεραπεία. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην προαγωγή της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής ως μέτρα αντιμετώπισης της παιδικής παχυσαρκίας και στον προσυμπτωματικό έλεγχο για την πρόωμη ανίχνευση νοσημάτων υψηλού επιπολασμού (π.χ. καρκίνο του μαστού, καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, καρκίνο του παχέος εντέρου και καρδιαγγειακό κίνδυνο).

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υγείας, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ), Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), UNICEF, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO), Πανεπιστήμια και άλλοι επιστημονικοί και αρμόδιοι φορείς.

Ποιους αφορά

Πολίτες της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

51. Μεταρρύθμιση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ)-Καθολική εφαρμογή του Προσωπικού Ιατρού

Η μεταρρύθμιση του συστήματος της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ενιαίου και προσβάσιμου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης για όλους τους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Υγείας καθιέρωσε τον θεσμό του προσωπικού ιατρού, που ενισχύεται ως βασικός πυλώνας ενός οργανωμένου συστήματος προληπτικής ιατρικής. Ταυτόχρονα, διασφαλίζεται η επαρκής αναλογία προσωπικών ιατρών προς τους λήπτες υπηρεσιών υγείας, με στόχο την πλήρη κάλυψη των δικαιούχων μέχρι τα μέσα του 2025.

Φορέας υλοποίησης

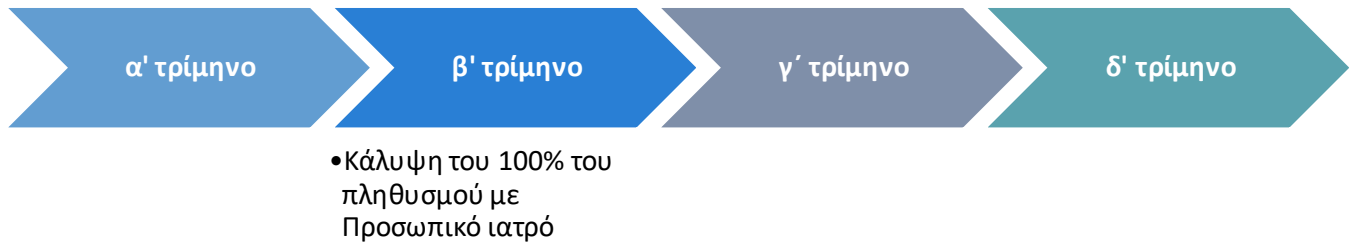
Υπουργείο Υγείας

Ποιους αφορά

Όλους τους λήπτες υπηρεσιών υγείας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

52. Κατασκευή νέων νοσοκομείων

Στο πλαίσιο της διεθνούς Πρωτοβουλίας για την Υγεία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (Ι.Σ.Ν.), κατασκευάζονται τρία (3) πρότυπα νοσοκομεία, τα οποία θα παραδοθούν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Το Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής Ι.Σ.Ν., το Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης Ι.Σ.Ν. και το Πανεπιστημιακό Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Ι.Σ.Ν. θα λειτουργούν ως υπερσύγχρονα, δημόσια νοσοκομεία διεθνών προδιαγραφών, με έδρα περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας που βρίσκονται στην ελληνική περιφέρεια, παρέχοντας ισότιμη και ποιοτική υγειονομική περίθαλψη για όλους. Εντός του 2025 επιχειρείται η έκδοση διάταξης τόσο για τη συγκρότηση των 3 αυτών Νομικών Προσώπων, όσο και για τον τρόπο κάλυψης λειτουργίας και συντήρησης των πληροφοριακών συστημάτων τους.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Υγειονομικές Περιφέρειες, Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

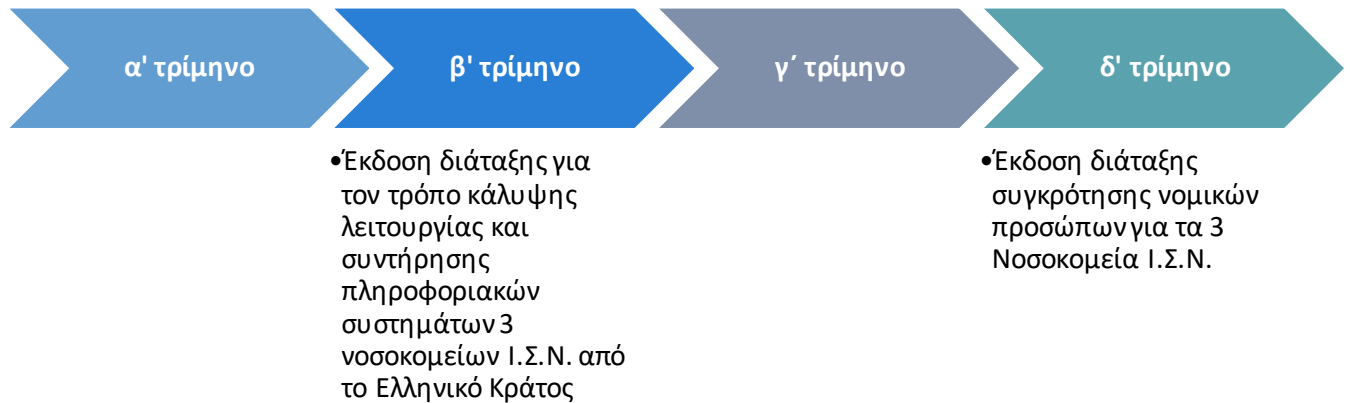
Ποιους αφορά

Λήπτες υπηρεσιών υγείας, εργαζόμενους στον τομέα της υγείας, οικονομία, κοινωνία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

53. Κατασκευή Νέου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης

Η κατασκευή του νέου σύγχρονου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου στη Θεσσαλονίκη αποτελεί έργο εμβληματικής σημασίας, με στόχο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις πρόληψης, διάγνωσης, νοσηλείας και θεραπείας των ασθενών της Βόρειας Ελλάδας, προσφέροντας υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υγείας. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου μέσω ΣΔΙΤ αναμένεται να βελτιώσει το επίπεδο εξυπηρέτησης των ασθενών, ενώ παράλληλα θα προσφέρει σύγχρονες συνθήκες εργασίας στους εργαζόμενους του νοσοκομείου, επιλύοντας προβλήματα που εντοπίζονται στο υφιστάμενο νοσοκομείο «Θεαγένειο». Εντός του 2025 σχεδιάζεται να διενεργηθεί η διαγωνιστική διαδικασία και να οριστεί ο Ανάδοχος, ώστε μέσα στο επόμενο έτος να υπογραφεί η σύμβαση και να εκκινήσουν οι εργασίες κατασκευής του Νοσοκομείου.

Φορέας υλοποίησης

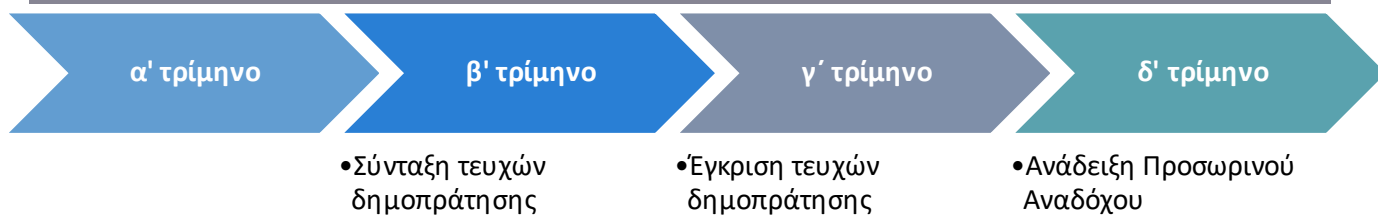
Υπουργείο Υγείας με την αντίστοιχη Υγειονομική Περιφέρεια

Ποιους αφορά

Πολίτες, επαγγελματίες υγείας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

54. Προσέλκυση και πρόσληψη ιατρών, νοσηλευτών και λοιπού προσωπικού

Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση αφορά στην ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας με ανθρώπινο δυναμικό (κυρίως ιατρούς, νοσηλευτές), ενώ προβλέπεται να διενεργηθεί προκήρυξη 4.000 επαγγελματιών υγείας και κατανομή τους σε δομές υγείας. Ακόμα, εντός του 2025 επιχειρείται η δημοσίευση νομοθετικής διάταξης για αυτοτελή φορολόγηση στην αμοιβή της εφημέρευσης των ιατρών του ΕΣΥ, με συντελεστή 22%. Τέλος, προβλέπεται η έκδοση ΚΥΑ για την πρόσθετη ετήσια οικονομική ενίσχυση 7.200 € σε όσους ιατρούς στελεχώσουν δομές υγείας σε απομακρυσμένες περιοχές.

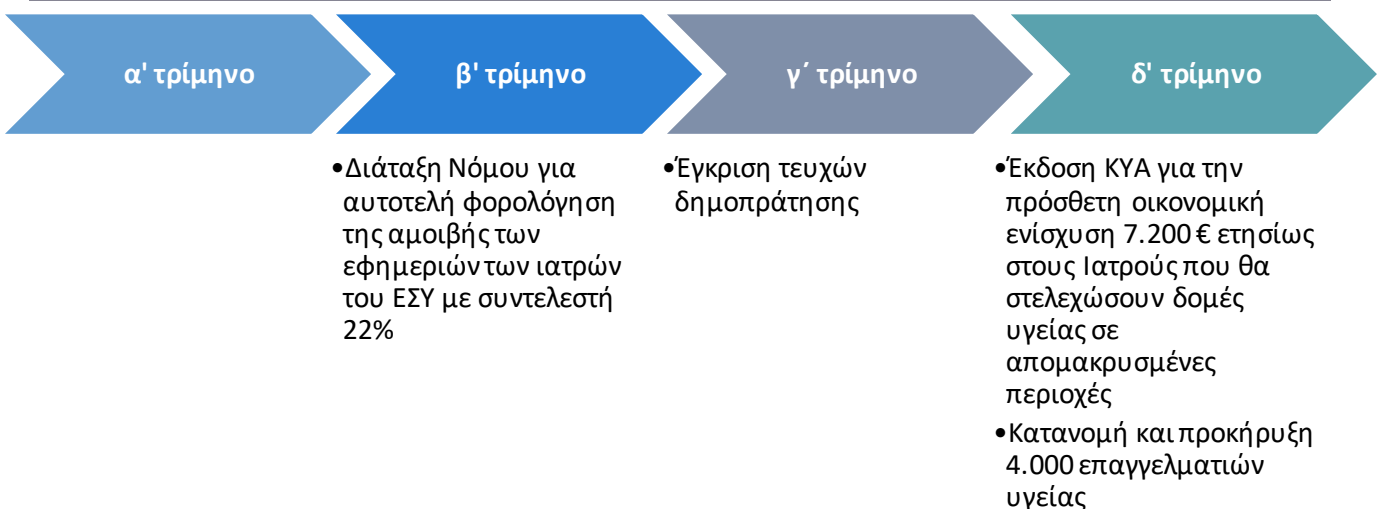
Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Υγείας

Ποιους αφορά

Πολίτες, Επαγγελματίες στο χώρο της υγείας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

55. Οργανωτικές Μεταρρυθμίσεις στο Σύστημα Υγείας-Δημιουργία Εθνικού Χάρτη Υγείας

Το έργο στοχεύει στη χαρτογράφηση της πλευράς της «προσφοράς» και της «ζήτησης» του Συστήματος Υγείας (Εθνικός Χάρτης Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας), τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, προκειμένου να αναπτυχθούν συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές και συστάσεις για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων, όπως ορίζονται από το Υπουργείο Υγείας. Εντός του 2025 επιχειρείται να εκκινήσει η υλοποίηση α) ανάπτυξης ενός νέου πληροφοριακού συστήματος/ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τη συλλογή, ανάλυση και παρακολούθηση των δεδομένων προσφοράς και ζήτησης για υπηρεσίες υγείας, με διασύνδεση και αξιοποίηση του υφιστάμενου συστήματος διαχείρισης και επιχειρηματικής ευφυΐας του Υπουργείου Υγείας (NHS-Bi Health), και β) ανάπτυξης στρατηγικού πλαισίου, πολιτικών και συστάσεων για την καλύτερη υποστήριξη του στόχου του Οργανισμού Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ) και του Υπουργείου Υγείας.

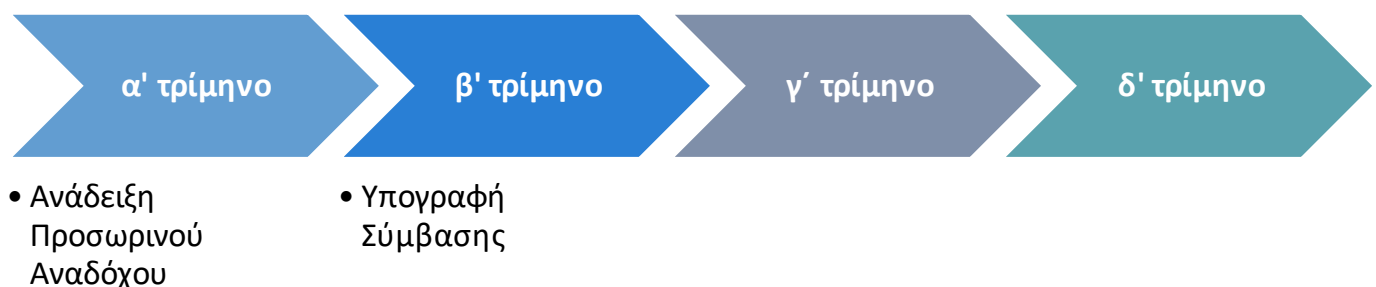
Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Υγείας, Οργανισμός Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ)

Ποιους αφορά

Πολίτες, εν γένει το Εθνικό Σύστημα Υγείας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

56. Σύστημα Διαχείρισης Αναμονής Ασθενών στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών των νοσοκομείων του ΕΣΥ “Queue Management System – ΤΕΠ”

Το έργο αφορά στη λειτουργία συστήματος πληροφόρησης, σε πραγματικό χρόνο, της εξέλιξης των εφημεριών στα Τ.Ε.Π. Η ιχνηλάτηση της συνολικής διαδρομής του ασθενή εντός του νοσοκομείου θα γίνεται μέσω μοναδικού κωδικού (QR code), με σημείο εκκίνησης την άφιξή του στα Τ.Ε.Π. Αναμενόμενα οφέλη η τεκμηρίωση και λογοδοσία αναφορικά με τους χρόνους αναμονής, παρακολούθηση ροών των περιστατικών στην εφημερία, αξιολόγηση του βαθμού συντονισμού των εμπλεκόμενων μερών και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών

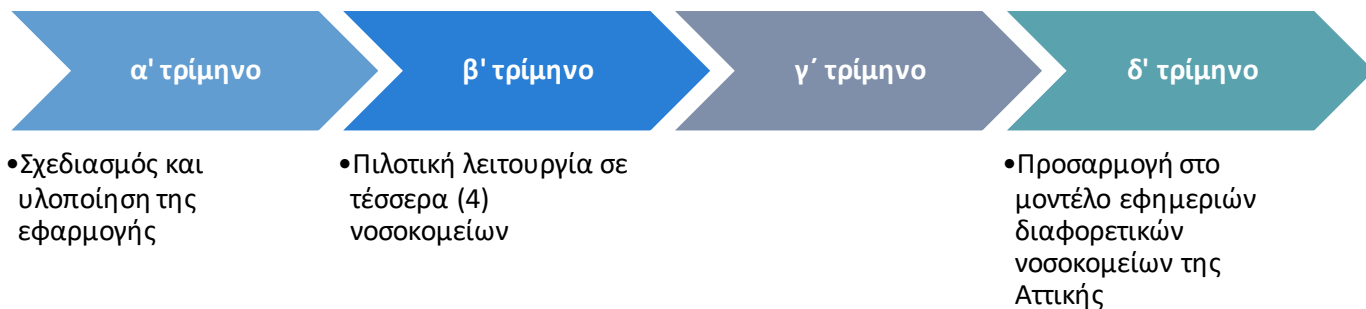
Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Υγείας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

57. Δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος παρακολούθησης επάρκειας και διαθεσιμότητας φαρμάκων

Δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος με σκοπό την παρακολούθηση της διαθεσιμότητας των φαρμάκων στην αγορά και τη διαπίστωση των ελλείψεων αυτών.

Φορέας υλοποίησης

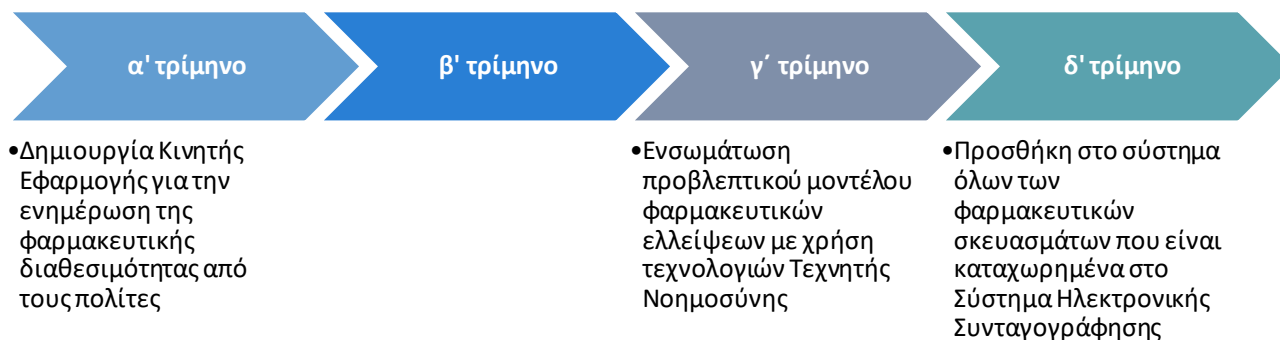
Υπουργείο Υγείας

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, όλους τους φορείς της εφοδιαστικής αλυσίδας του φαρμάκου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

58. Καταπολέμηση υπερσυνταγογράφησης

Το έργο αφορά την επέκταση του υπάρχοντος συστήματος ελέγχου υπερσυνταγογράφησης Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για τα φάρμακα ώστε να ελέγχεται επιπλέον η συνταγογράφηση των ιατρικών εξετάσεων και των ιατροτεχνολογικών προϊόντων και την απλοποίηση της διαδικασίας ελέγχων και επιβολής ποινών

Φορέας υλοποίησης

Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Επέκταση συστήματος για τον έλεγχο υπερσυνταγογράφησης ιατροτεχνολογικών προϊόντων

59. Σύσταση Εθνικού Δικτύου Ψυχικής Υγείας (Ε.Δ.Υ.Ψ.Υ.) και δημιουργία ενιαίου Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.)

Προχωρά η εφαρμογή του νόμου για την ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, με τη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (ΕΔΥΨΥ) που διαρθρώνεται σε Περιφερειακά Δίκτυα ΥΨΥ (ΠΕΔΥΨΥ), ανά Υγειονομική Περιφέρεια, όπου καθορίζονται οι εντασσόμενοι, συνεργαζόμενοι και εποπτευόμενοι φορείς του Δικτύου και προβλέπεται η διασύνδεση των άνω φορέων μεταξύ τους και με τους λοιπούς φορείς του Ε.Σ.Υ. Περαιτέρω, δημιουργείται ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (ΕΟΠΑΕ), στον οποίο εντάσσονται και με τον οποίο διαλειτουργούν όλοι οι εγκεκριμένοι οργανισμοί και φορείς θεραπείας, σε ένα ενιαίο πλαίσιο αντιμετώπισης των εξαρτητικών συμπεριφορών στην κατεύθυνση της πρόληψης, της έγκαιρης διάγνωσης και της αποκατάστασης.

Φορέας υλοποίησης

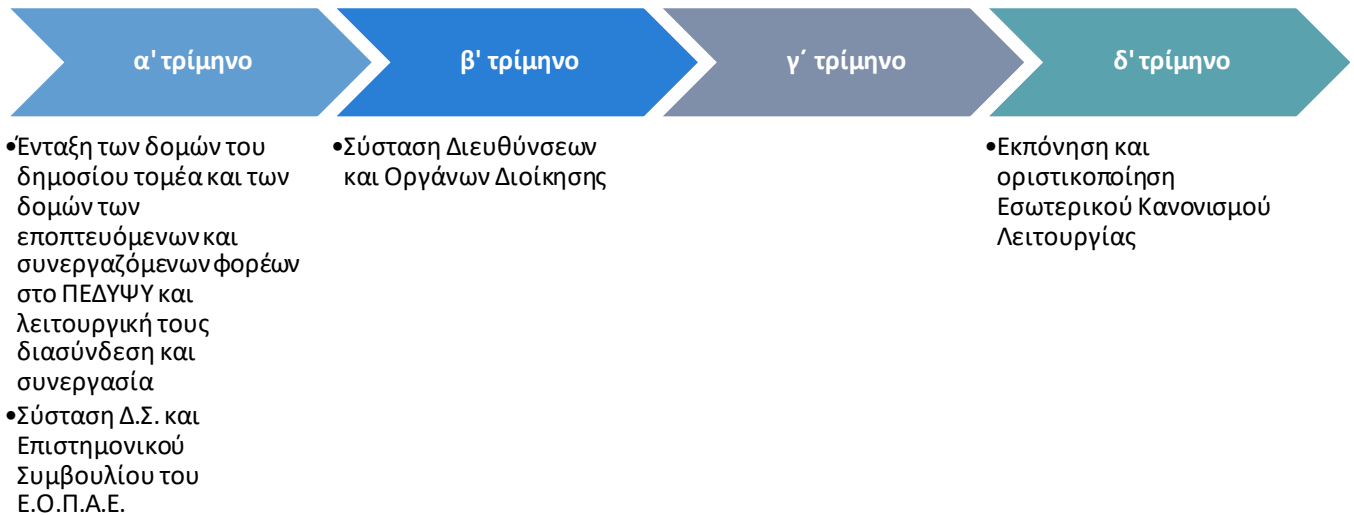
Υπουργείο Υγείας, Υγειονομικές Περιφέρειες, Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων» (Ε.Ο.Π.Α.Ε.).

Ποιους αφορά

Πολίτες (Παιδιά, Εφήβους και Ενήλικες με προβλήματα ψυχικής υγείας, άτομα με αυτισμό, άνοια και τις οικογένειές τους), τοξικοεξαρτημένους και τις οικογένειές τους, έφηβους και ενήλικες στην κατεύθυνση της πρόληψης.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

60. Αναδιοργάνωση της δομής της του Αρχηγείου και των Κεντρικών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας

Σκοπός του έργου είναι η υλοποίηση μίας νέας οργανωτικής δομής για την Ελληνική Αστυνομία, η οποία θα υποστηρίζει και θα κατευθύνει τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, αξιοποιώντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό το ανθρώπινο δυναμικό, ανταποκρινόμενη πλήρως στις ανάγκες, τις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής. Μια σύγχρονη οργανωτική δομή μπορεί να προάγει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, κάτι που είναι επιτακτικό για την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται ο ανασχεδιασμός συγκεκριμένων υπηρεσιών με στόχο τη βελτίωση της διασύνδεσης των Υπηρεσιών του Αρχηγείου μεταξύ τους και μεταξύ άλλων φορέων και τη βελτίωση της συνεργασίας για την επίτευξη κοινών στόχων. Παράλληλα, αναμένεται η θεσμοθέτηση ενός σύγχρονου πλαισίου λειτουργίας της Αστυνομικής Ακαδημίας, με σκοπό την ενίσχυση της αυτοτέλειας, τον εκσυγχρονισμό της δομής της και την επέκταση κτηριακών της υποδομών.

Φορέας υλοποίησης:

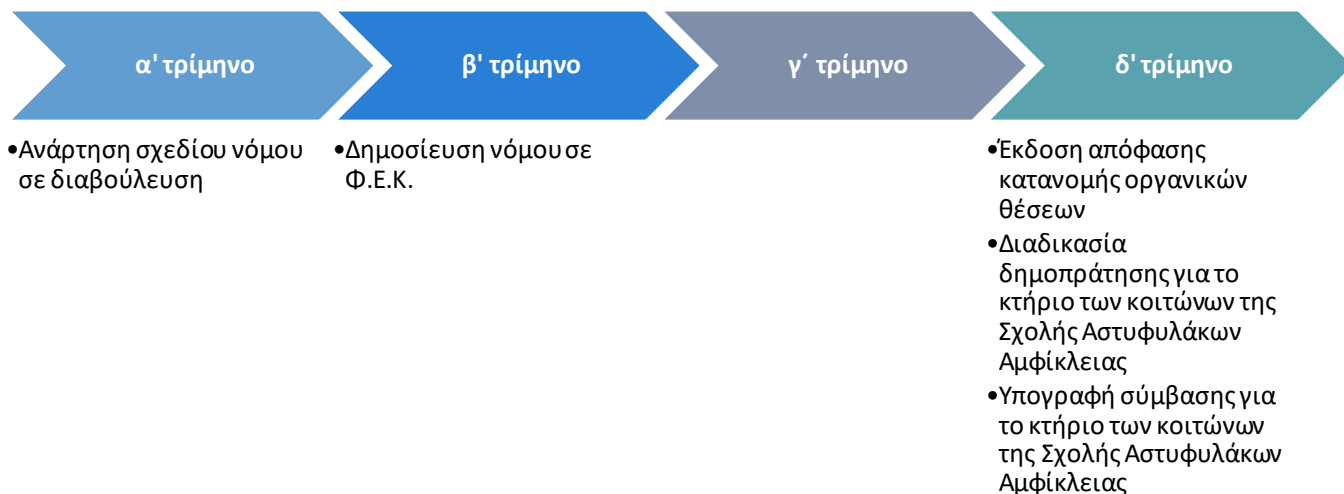
Ελληνική Αστυνομία

Ποιους αφορά:

Πολίτες, προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

61. Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

Η θωράκιση των κρίσιμων οντοτήτων μιας χώρας αποτελεί αναγκαία προτεραιότητα για την ασφάλεια, την ευημερία και τη σταθερότητα ενός κράτους, σε έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη αβεβαιότητα, γεωπολιτικές εντάσεις και απειλές στον κυβερνοχώρο. Οι κρίσιμες οντότητες περιλαμβάνουν τις υποδομές, τις υπηρεσίες και τους θεσμούς που είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας. Θεσμικά, με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2022/2557 της ΕΕ για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (Critical Entities Resilience), δημιουργείται το αρχικό πλαίσιο συνεργασίας και υποχρεώσεων για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων έναντι όλων των κινδύνων, φυσικών και ανθρωπογενών, τυχαίων και εκ προθέσεως. Παράλληλα, με τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, θεσμοθετείται το βασικό όργανο της διοίκησης που θα έχει ως αποστολή, μεταξύ άλλων, την εκπόνηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο εφαρμογής και την αξιολόγηση της υλοποίησης της εθνικής πολιτικής για την προστασία και την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων προς το σκοπό αυτό.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

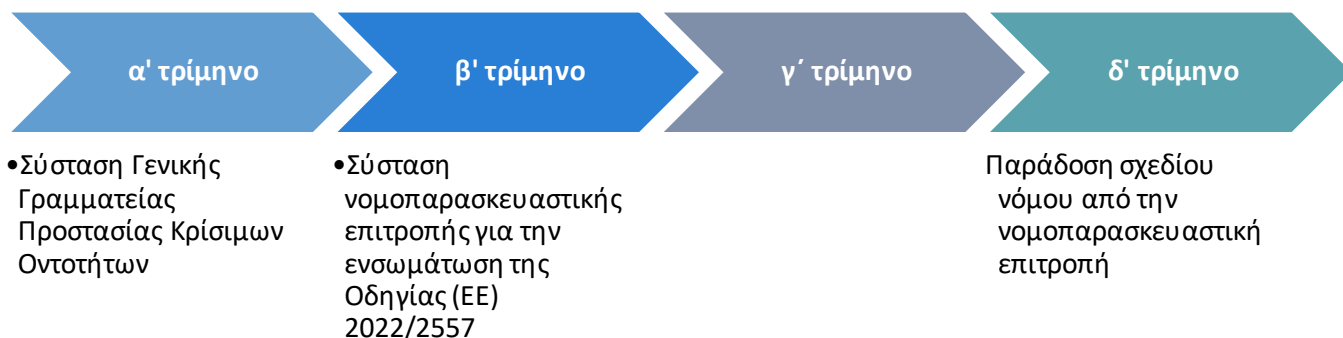
Ποιους αφορά:

Πολίτες, Υπουργεία, Φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025:

62. Νέα πολιτική διαχείρισης και αξιολόγησης του ανθρωπίνου δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ.

Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρωπίνου δυναμικού και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ΕΛ.ΑΣ. με τη θέσπιση ενός λειτουργικού συστήματος προαγωγών, που αναμένεται να ενισχύσει την αξιοκρατία και να οδηγήσει στη βελτίωση των παρεχόμενων στον πολίτη υπηρεσιών. Με τη νέα διαδικασία αξιολόγησης του ανθρωπίνου δυναμικού προβλέπεται συμβόλαιο στοχοθεσίας κατά τρόπο σύμφωνο με τις σύγχρονες απαιτήσεις αστυνόμευσης και νέες διαδικασίες παροχής νομικής και ψυχολογικής υποστήριξης και θωράκισης του αστυνομικού προσωπικού, ενώ παράλληλα θεσμοθετείται νέο πλαίσιο για τις προαγωγές και τις μετακινήσεις του αστυνομικού προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη αντικειμενικά κριτήρια που συνδέονται με τη διαδικασία αξιολόγησης.

Φορέας υλοποίησης:

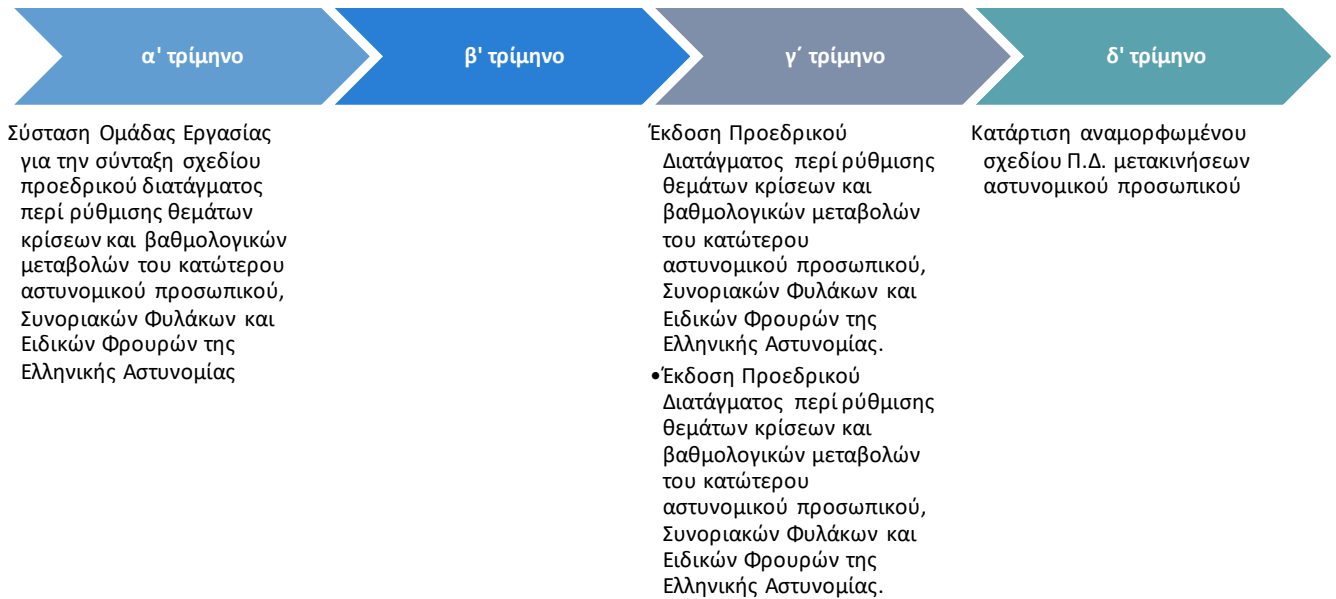
Ελληνική Αστυνομία

Ποιους αφορά

Προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

63. Προμήθεια Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης περιστατικών της Άμεσης Δράσης και ανάπτυξη συστήματος ασφαλών τηλεπικοινωνιών

Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση του επιχειρησιακού κέντρου της Άμεσης Δράσης με σύγχρονες ψηφιακές ικανότητες για τη βέλτιστη διαχείριση των περιστατικών και την άμεση αστυνομική ανταπόκριση σε αυτά. Παράλληλα, θα επιτευχθεί και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος τηλεπικοινωνιών της Ελληνικής Αστυνομίας, με σκοπό την ενίσχυση των επικοινωνιακών δυνατοτήτων της και των δικλίδων ασφαλείας τους.

Φορέας υλοποίησης:

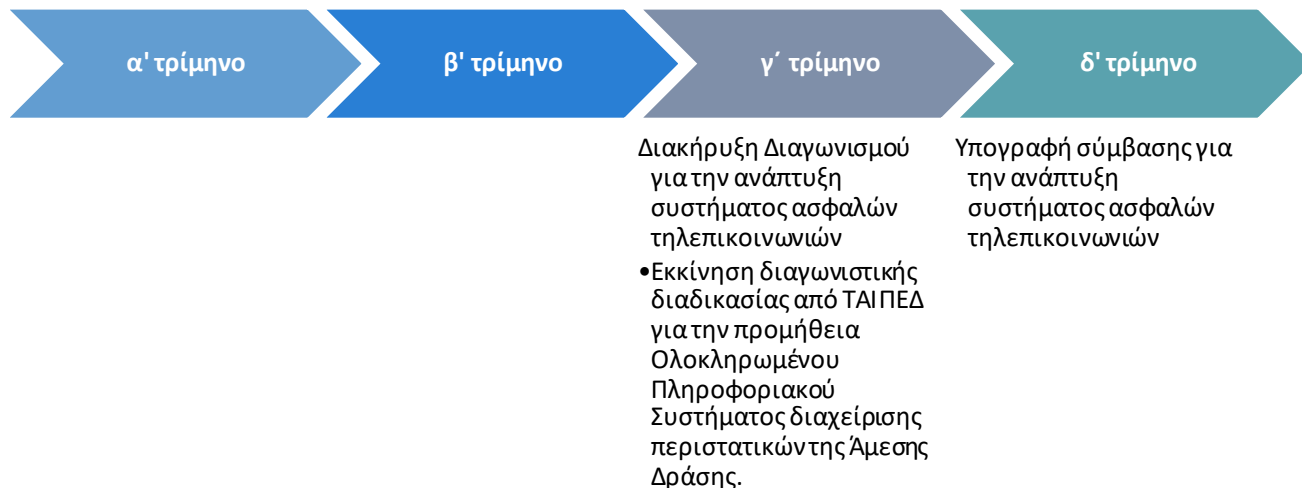
Ελληνική Αστυνομία

Ποιους αφορά

Προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

64. Πανελλαδική επέκταση της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραβάσεων ΚΟΚ

Η πλήρης λειτουργία της ηλεκτρονικής βεβαίωσης τροχονομικών παραβάσεων με τη χρήση συσκευών Smart Policing σε όλη την Επικράτεια, που εκκίνησε πιλοτικά σε Αττική και Θεσσαλονίκη το γ' τρίμηνο του 2024, ικανοποιεί την ανάγκη απλούστευσης και ψηφιοποίησης των διαδικασιών που συνδέονται με την πράξη βεβαίωσης τροχονομικών παραβάσεων. Το αρμόδιο για τη βεβαίωση τροχονομικών παραβάσεων αστυνομικό προσωπικό εισέρχεται στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή χρησιμοποιώντας ως διαπιστευτήρια τους προσωπικούς κωδικούς του συστήματος Police on Line και συμπληρώνει τα απαιτούμενα πεδία στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή, τα οποία δύναται να αντλούνται από φορείς του δημοσίου, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή καταχωρούνται οι παραβάσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Οδικής κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) και στην περί αυτοκινήτων νομοθεσία, η βεβαίωση των οποίων έχει ανατεθεί στις αστυνομικές αρχές. Με την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας, η Πράξη Βεβαίωσης Παραβάσης αποστέλλεται στην ηλεκτρονική θυρίδα του παραβάτη που τηρείται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ) και η ενημέρωση του παραβάτη για την ως άνω ενέργεια διενεργείται με την αποστολή ειδοποίησης, μηνύματος τύπου SMS ή/και μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Φορέας υλοποίησης:

Ελληνική Αστυνομία, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Έκδοση ΚΥΑ για την πλήρη λειτουργία της ηλεκτρονικής βεβαίωσης τροχονομικών παραβάσεων με τη χρήση συσκευών Smart Policing σε όλη την Επικράτεια

65. Βελτίωση συνθηκών κράτησης σε συμμόρφωση με διεθνείς συστάσεις

Η βελτίωση των συνθηκών κράτησης σε συμμόρφωση με διεθνείς συστάσεις, όπως η CPT, αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα αστυνομικά και σωφρονιστικά καταστήματα, με στόχο τη διασφάλιση της ασφάλειας και υγιεινής των κρατουμένων. Ειδικότερα, στα ιατρεία των Σωφρονιστικών Καταστημάτων Τρικάλων, Δομοκού και Νεάπολης, θα πραγματοποιηθούν τεχνικές και κτιριακές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής με σκοπό την πρόσβαση κρατουμένων σε υπηρεσίες υγείας καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου. Επιπλέον επίκειται η εφαρμογή του θεσμού των κατ' επίσκεψιν ιδιωτών ιατρών και νοσηλευτών στα Σωφρονιστικά Καταστήματα, ενώ πρόκειται να εκδοθεί οδηγός δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των κρατουμένων, με σκοπό την ενημέρωσή τους για την απρόσκοπτη άσκηση των δικαιωμάτων και τήρηση των υποχρεώσεών τους εντός των φυλακών. Εντός του πρώτου εξαμήνου θα ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαλειτουργικότητας για τη χορήγηση του Προσωρινού Αριθμού Υγειονομικής Περίθαλψης Κρατουμένων (ΠΑΥΠΕΚ) σε κρατούμενους, με στόχο την ανεμπόδιστη πρόσβαση σε παροχές υγείας σε όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για έκδοση Α.Μ.Κ.Α.. Τέλος, στο πλαίσιο της συμπερίληψης των κρατουμένων με αναπηρία, προγραμματίζονται εργασίες αναβάθμισης υποδομών σε Σωφρονιστικά Καταστήματα, καθώς και μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξής τους.

Φορέας υλοποίησης:

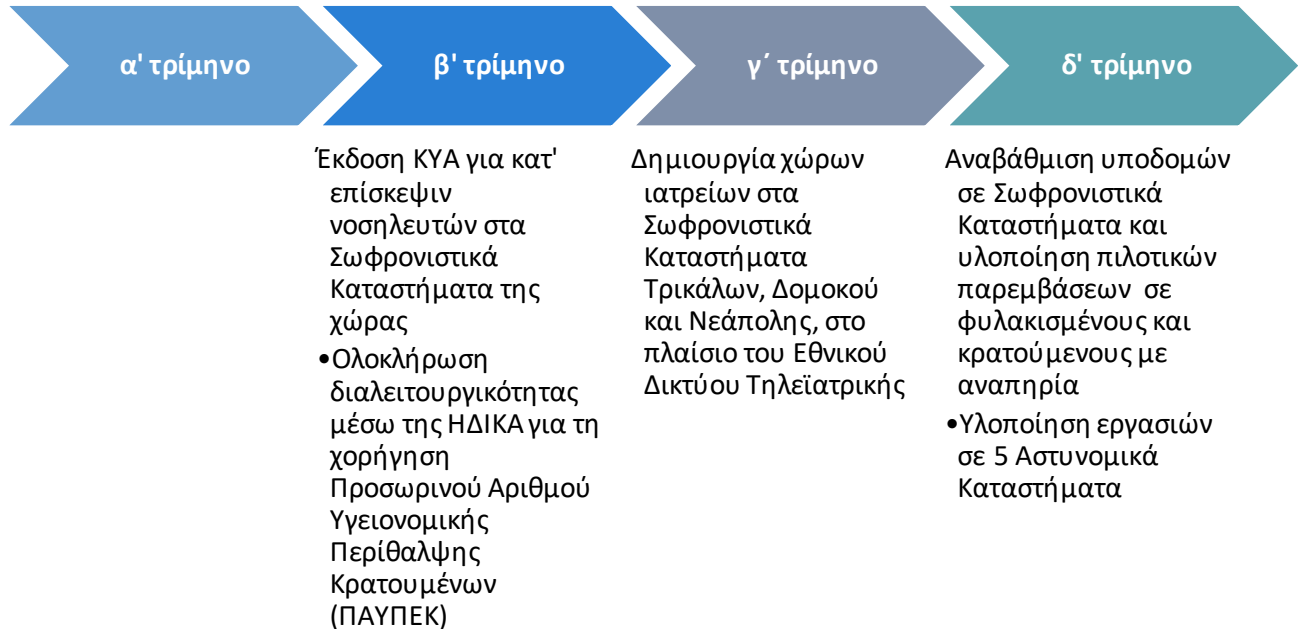
Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής, Ελληνική Αστυνομία

Ποιους αφορά:

Κρατούμενοι σε Σωφρονιστικά και Αστυνομικά Καταστήματα και σωφρονιστικοί υπάλληλοι

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

66. *Νέο Σωφρονιστικό σύστημα και εναλλακτικές μορφές έκτισης ποινών*

Με την εισαγωγή εναλλακτικών μορφών έκτισης ποινών, αποφεύγεται τόσο ο υπερπληθυσμός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων, όσο και ο συγχρωτισμός κρατουμένων με διαφορετικής βαρύτητας αδικήματα. Η ενεργοποίηση της δυνατότητας της ημελεύθερης διαβίωσης για κρατούμενους που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Σωφρονιστικός Κώδικας, εφαρμόζεται στο πλαίσιο της ενίσχυσης των εναλλακτικών μορφών έκτισης των ποινών, με γνώμονα πάντοτε την αποσυμφόρηση των σωφρονιστικών καταστημάτων, καθώς και την ομαλή επανένταξη των κρατουμένων στην κοινωνία, χωρίς κινδύνους για τη δημόσια ασφάλεια.

Φορέας υλοποίησης:

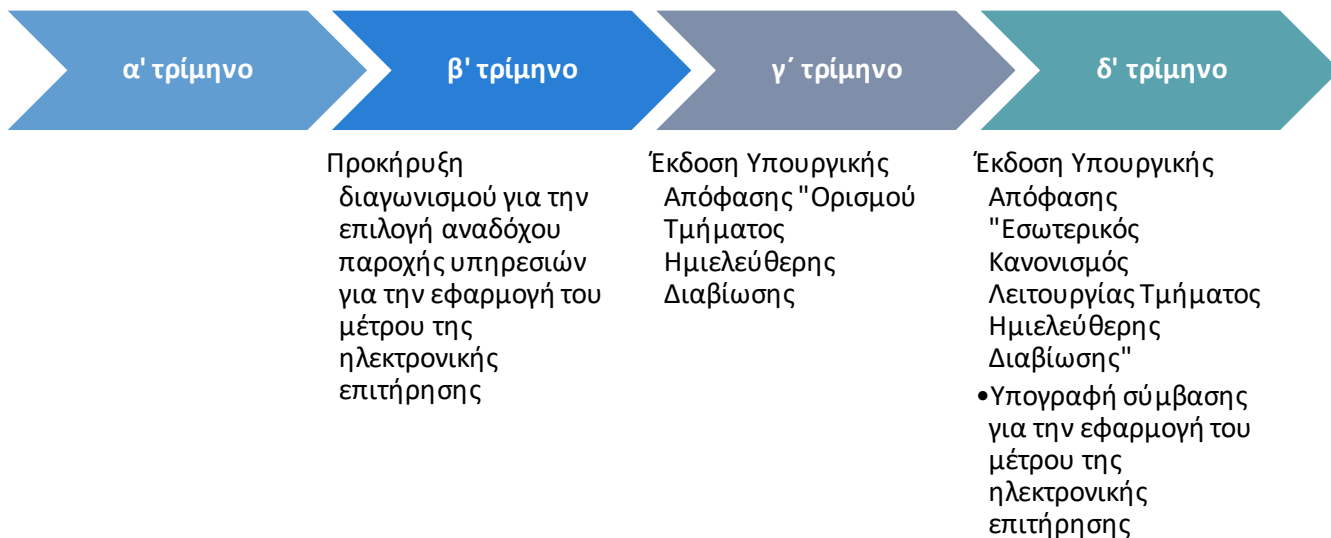
Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής, Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά:

Πολίτες, κρατούμενοι και ανθρώπινο δυναμικό των Σωφρονιστικών Καταστημάτων

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

67. Προστασία των εξωτερικών συνόρων με την επέκταση του τεχνητού εμποδίου Έβρου κατά επιπλέον 50 χιλιόμετρα και την αναβάθμιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού

Με τη δημιουργία κεντρικής υποδομής του Εθνικού Συστήματος Εισόδου- Εξόδου διασφαλίζεται η ταχεία εξυπηρέτηση των ταξιδιωτών και η αποτροπή μετακίνησης όσων αποπειρώνται να εισέλθουν παράνομα στον ενιαίο χώρο Schengen. Τα συστήματα αυτά αποτελούν ουσιαστικά την απάντηση της Ευρώπης στις διαρκώς αυξανόμενες μεταναστευτικές ροές και ασφαλώς στις πολυάριθμες τρομοκρατικές επιθέσεις επισκεπτών προερχόμενων από Τρίτες Χώρες. Ταυτόχρονα, με τη συμμετοχή στη δράση «e-surveillance» και τα συστήματα διαλειτουργικότητας, ενισχύεται η ικανότητα επιτήρησης των χερσαίων συνόρων της χώρας από την Ελληνική Αστυνομία. Στο ίδιο πλαίσιο, η επέκταση του υφιστάμενου Τεχνητού Εμποδίου κατά μήκος της οριογραμμής της Ελληνοτουρκικής Μεθορίου στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου για 50 χιλιόμετρα, σε συνέχεια των 70 χιλιομέτρων που έχουν ήδη κατασκευαστεί, στοχεύει στην αποτροπή κάθε παράνομης διέλευσης των συνόρων, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στη μείωση της έντονης μεταναστευτικής πίεσης που παρατηρήθηκε στο πρόσφατο παρελθόν.

Φορέας υλοποίησης:

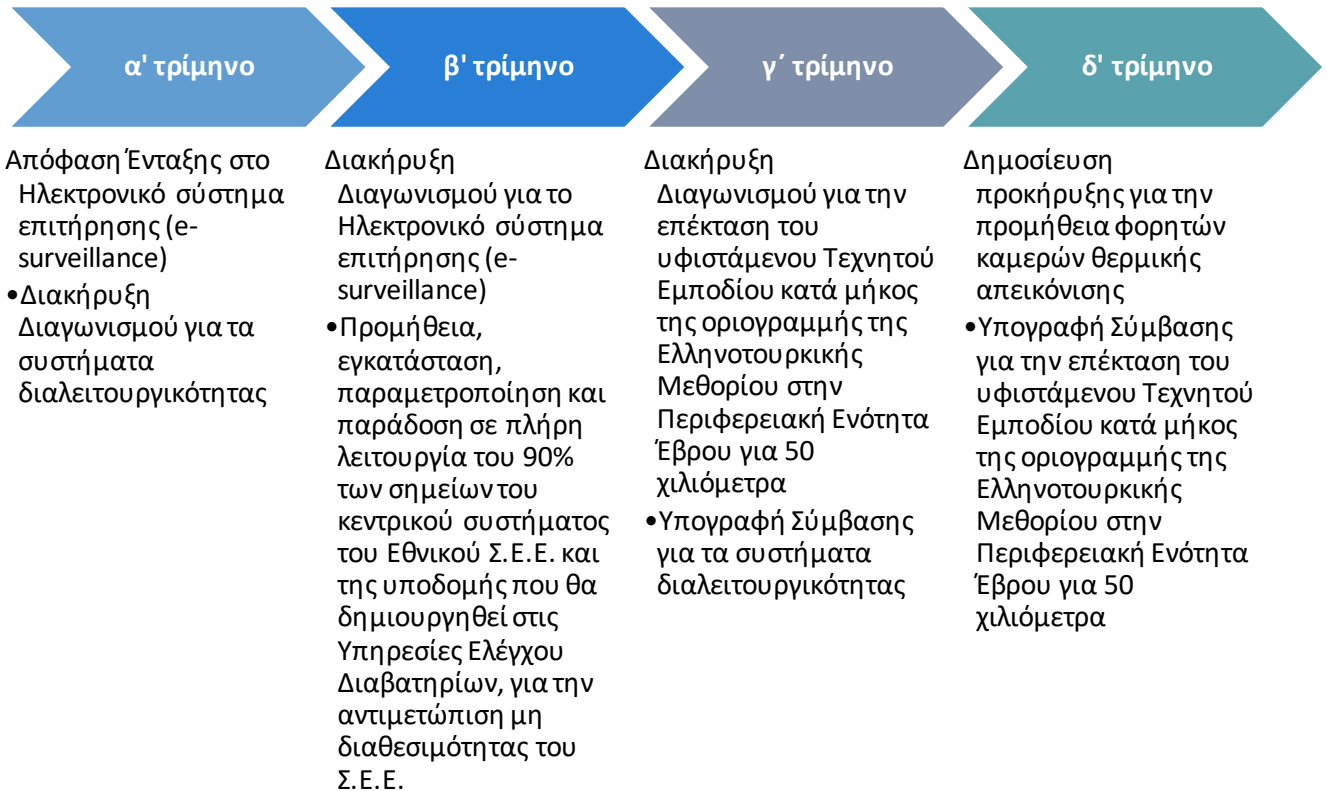
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη , Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά:

Έλληνες Πολίτες, Πολίτες τρίτων χωρών.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

68. *Λειτουργία εφαρμογής safe youth για την προστασία των ανηλίκων*

Η χρήση νέων τεχνολογιών, καθώς και η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των συναρμόδιων Φορέων, αποτελούν προϋπόθεση για την επιτυχή πρόληψη και διαχείριση των περιστατικών βίας ανηλίκων καθώς και την υποστήριξη των θυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήθηκε η ψηφιακή εφαρμογή safe youth, η οποία περιλαμβάνει εξατομικευμένο ενημερωτικό υλικό για ζητήματα βίας, παραβατικότητας και κακοποίησης, το οποίο απευθύνεται σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες. Η εν λόγω εφαρμογή περιλαμβάνει και ένα σύνολο υπηρεσιών και εργαλείων αστυνομικής ανταπόκρισης με το οποίο οι ανήλικοι δύνανται να ζητήσουν βοήθεια σε περίπτωση άμεσης και επείγουσας ανάγκης, ενώ ανήλικοι και ενήλικοι δύνανται να υποβάλουν καταγγελία.

Φορέας υλοποίησης:

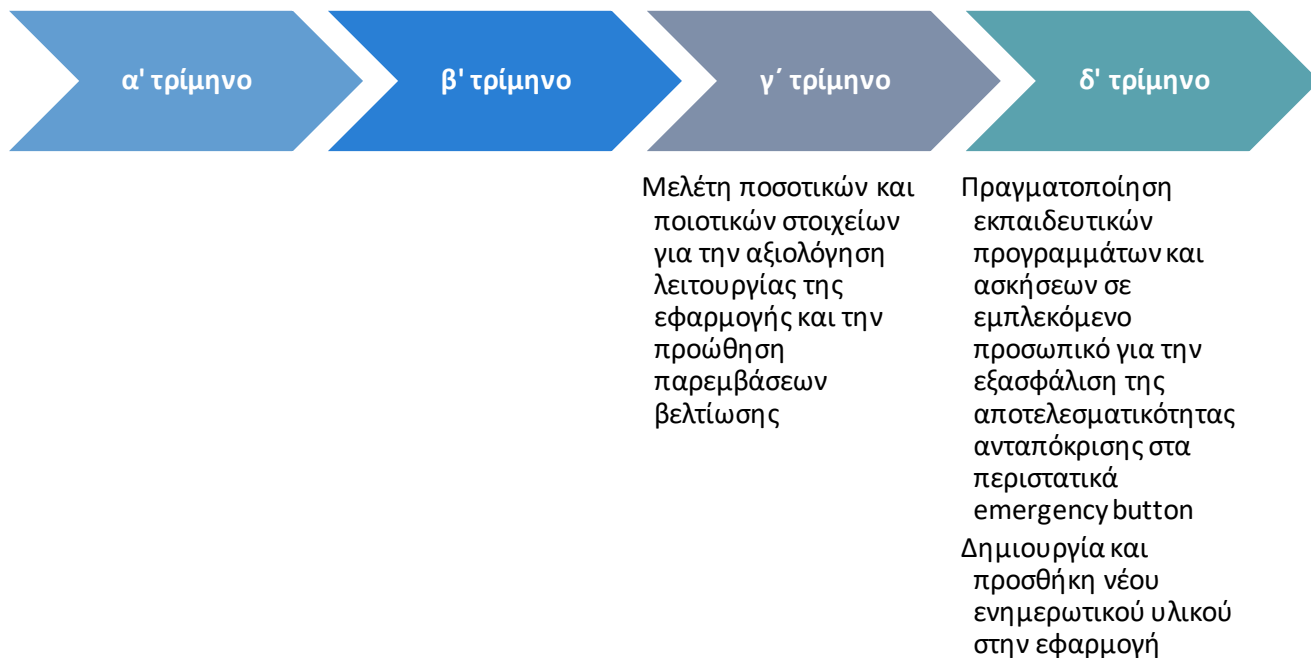
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Ποιους αφορά:

Ανήλικοι, Γονείς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

69. Οδικά έργα Δυτικής Ελλάδας - Αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος

Ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος είναι ενταγμένος στο Διερωπαϊκό Δίκτυο ανάπτυξης αυτοκινητοδρόμων. Το έργο περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της κατασκευής του τμήματος Πάτρα - Πύργος μήκους 75 χλμ. μέσω Σύμβασης Παραχώρησης. Η λειτουργία του έργου αναμένεται ότι θα συμβάλει δραστικά στην ασφάλεια των οδικών μετακινήσεων και μεταφορών, θα μειώσει τα ατυχήματα, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα ταχύτερες και οικονομικότερες μετακινήσεις. Εντός του 2025 το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Παραχωρησιούχος, Ανάδοχος

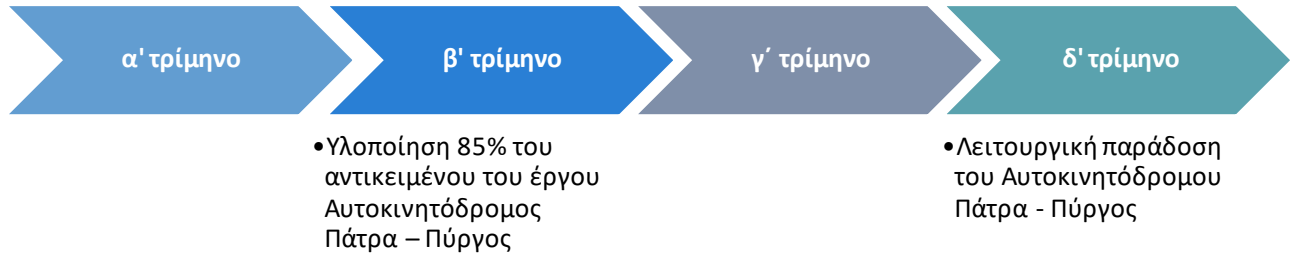
Ποιους αφορά

Κατοίκους και επισκέπτες των Νομών Αχαΐας, Ηλείας, επιχειρήσεις που διακινούν προϊόντα μέσω του οδικού δικτύου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

70. Αποκατάσταση του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου μετά τις καταστροφικές συνέπειες των καιρικών φαινομένων «DANIEL» & «ELIAS»

Περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης του οδικού και του σιδηροδρομικού δικτύου της Κεντρικής Ελλάδας μετά τις καταστρεπτικές συνέπειες των καιρικών φαινομένων «DANIEL» και «ELIAS».

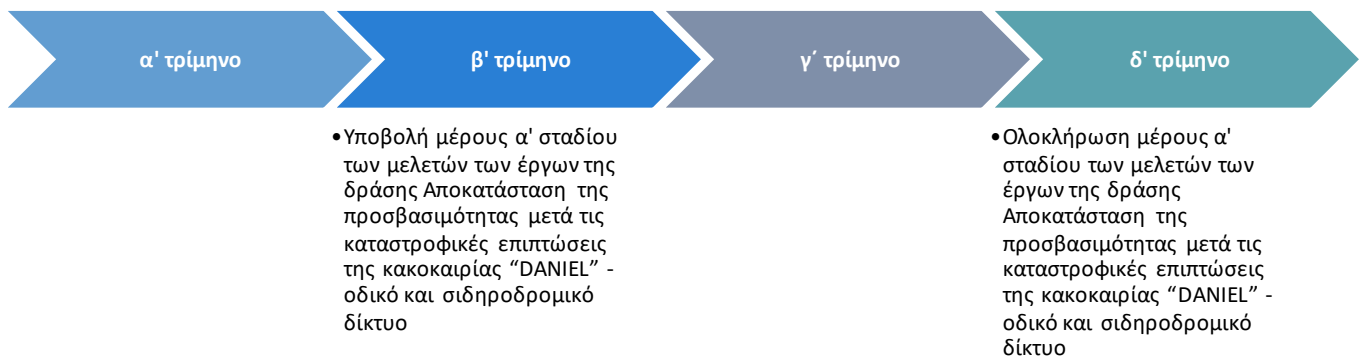
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Ανάδοχοι

Ποιους αφορά

Κατοίκους και επισκέπτες των Νομών της Κεντρικής Ελλάδας, επιχειρήσεις που διακινούν προϊόντα μέσω του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

71. Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ)

Πρόκειται για ένα έργο - σταθμό για το νησί της Κρήτης το οποίο υλοποιείται με την κατασκευή τριών Υποέργων

- Υποέργο 1: Τμήμα Χανιά-Ηράκλειο (Σύμβαση Παραχώρησης)
- Υποέργο 2: Τμήμα Χερσόνησος-Νεάπολη (ΣΔΙΤ)
- Υποέργο 3: Τμήμα Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος (Δημόσιο έργο)

Με χρηματοδότηση 427 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συγκεκριμένα, το τμήμα Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ με 137 εκατ. ευρώ, για το τμήμα Χερσόνησος - Νεάπολη έργο ΣΔΙΤ, τα 90 εκατ. ευρώ από τα 281 εκατ. ευρώ είναι συμβολή του ΤΑΑ και το τμήμα Χανιά - Ηράκλειο έργο με Σύμβαση Παραχώρησης χρηματοδοτείται με 200 εκατ. από το ΤΑΑ. Το έργο αναμένεται να συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας και της ασφάλειας των μετακινήσεων των κατοίκων της Κρήτης καθώς και στην δημιουργία των προϋποθέσεων για την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη του νησιού.

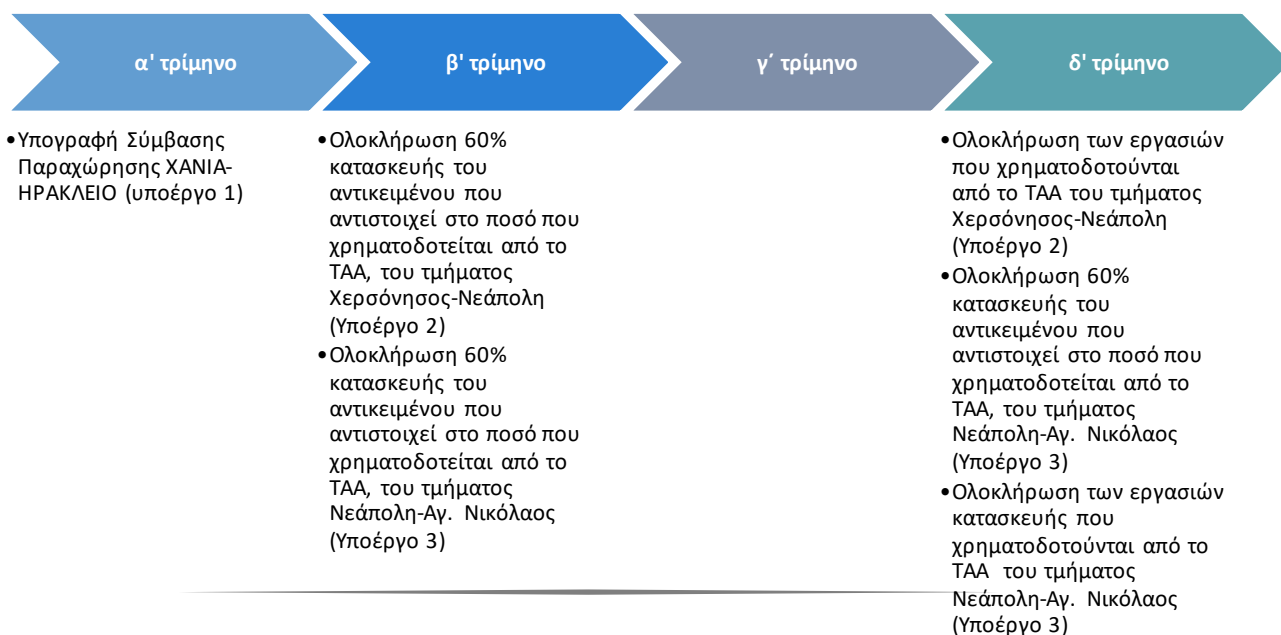
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Κατοίκους και επισκέπτες της Κρήτης, επιχειρήσεις που διακινούν προϊόντα μέσω του οδικού δικτύου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

72. Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας E-65: Τρίκαλα - Εγνατία Οδός

Ο Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος (E65) (Λαμία – Καρδίτσα – Τρίκαλα – Καλαμπάκα – Εγνατία Οδός) εντάσσεται στο Διευρωπαϊκό δίκτυο αξόνων (Trans-European Network) και αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της συγκοινωνιακής υποδομής της Κεντρικής Ελλάδας. Το έργο αφορά στη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του βορειότερου τμήματος του Έργου Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος (E65), μήκους 70,47 χλμ. από τα Τρίκαλα έως την Εγνατία Οδό, μέσω Σύμβασης Παραχώρησης. Πρόκειται για έργο που χρηματοδοτείται πλήρως από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και αναμένεται να υλοποιηθεί σε ποσοστό 80% έως το τέλος του 2025.

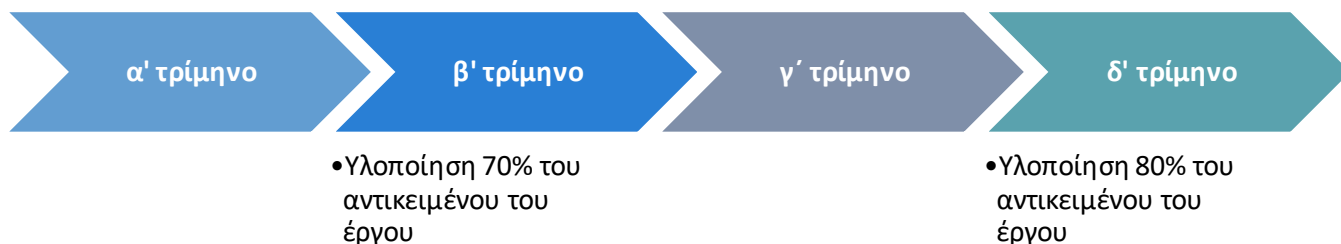
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Κατοίκους και επισκέπτες της Κεντρικής Ελλάδας, επιχειρήσεις που διακινούν προϊόντα μέσω του οδικού δικτύου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

73. Έργα Μετρό Θεσσαλονίκης και Αθήνας

Μετρό Αθήνας: Γραμμή 4, τμήμα Α' «Άσος Βεΐκου – Γουδή»: Η Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας αποτελεί το μεγαλύτερο δημόσιο έργο σήμερα με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ και αφορά στην μελέτη και κατασκευή 15 Σταθμών Μετρό και 13 χλμ. γραμμής. Όταν ολοκληρωθεί το έργο θα εξυπηρετούνται καθημερινά 140.000 επιβάτες.

Μετρό Θεσσαλονίκης: Επέκταση προς Καλαμαριά: Το έργο αφορά στην επέκταση της Βασικής Γραμμής του Μετρό Θεσσαλονίκης με την κατασκευή 5 Σταθμών Μετρό και συνολικά 4,8 χλμ. γραμμής.

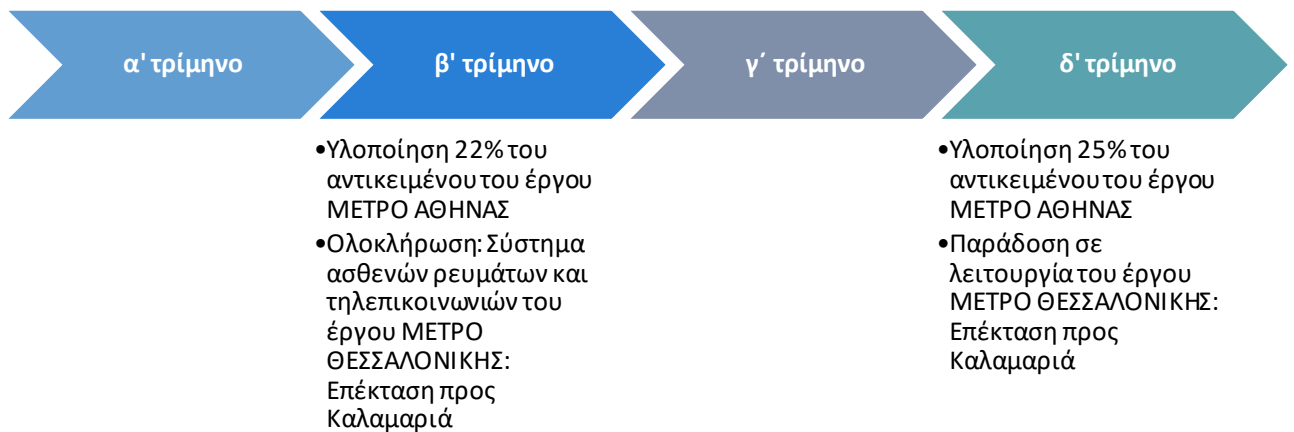
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Ανάδοχοι

Ποιους αφορά

Επιβάτες Μετρό Αθήνας και Θεσσαλονίκης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

74. Ανανέωση στόλου λεωφορείων Αθήνας

Προμήθεια 300 λεωφορείων MMM αντιρρυπαντικής τεχνολογίας (στο πλαίσιο του Α' Διαγωνισμού) (Τμήμα 2- 200 CNG 12m λεωφορεία και τμήμα 3 - 100 CNG 18m λεωφορεία)

Φορέας υλοποίησης

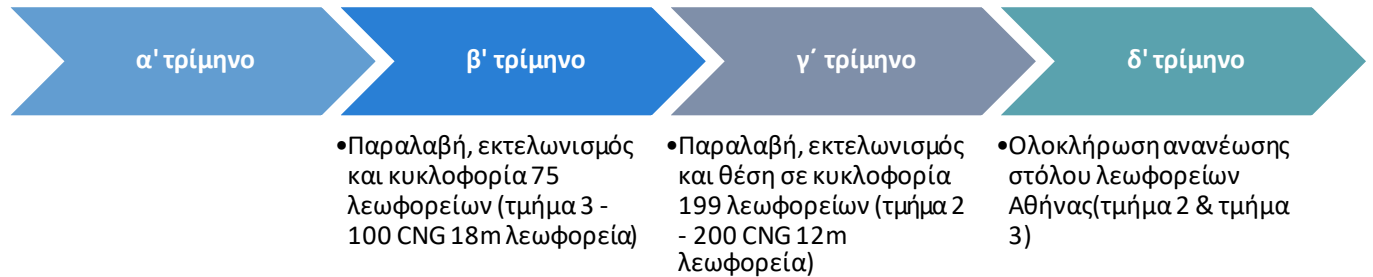
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Επιβατικό κοινό Αθήνας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

75. Προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών τρόπων μετακίνησης – Ηλεκτροκίνηση: Πρόγραμμα Επιδότησης «Πράσινα Ταξί», Ηλεκτροκίνηση-Πρόγραμμα Επιδότησης «Φορτίζω Παντού»

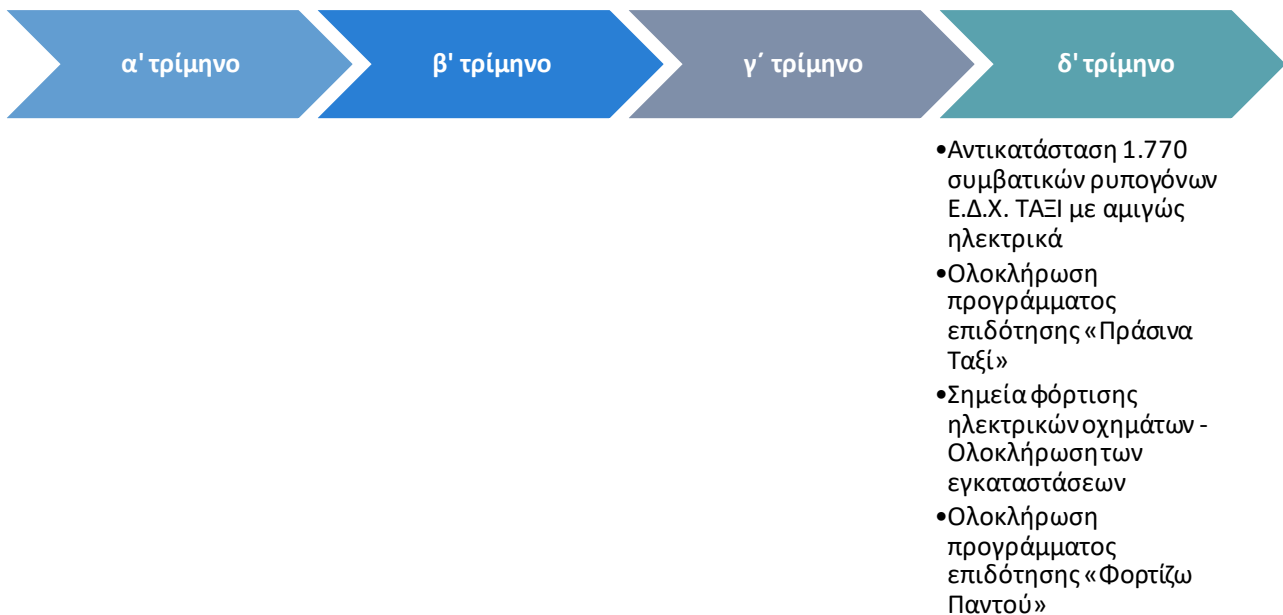
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

76. Οργανωτική Μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα

Αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου, των διαδικασιών και των οργανισμών των φορέων σιδηροδρομικού τομέα ΟΣΕ–ΕΡΓΟΣΕ

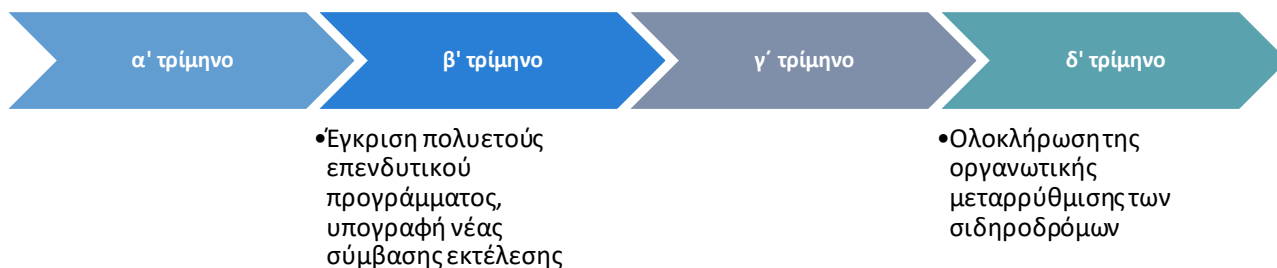
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ, επιβάτες του σιδηροδρομικού δικτύου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

77. Ψηφιακός μετασχηματισμός του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Αντικείμενο του έργου είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΟΣΕ, ώστε να λειτουργεί ως σύγχρονος φορέας με ψηφιακές υποδομές σύμφωνα με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 και σε εναρμόνιση με την προτεραιότητα της ΕΕ για τη δημιουργία σύγχρονων ανταγωνιστικών σιδηροδρομικών δικτύων. Το έργο στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υποδομών, τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης του ΟΣΕ, την εξοικονόμηση λειτουργικού κόστους και την προσφορά βελτιωμένων υπηρεσιών στο επιβατικό κοινό, που μετακινείται σιδηροδρομικά, μέσω της εισαγωγής καινοτομιών και συστημάτων νέας τεχνολογίας και της χρήσης σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων.

Φορέας υλοποίησης

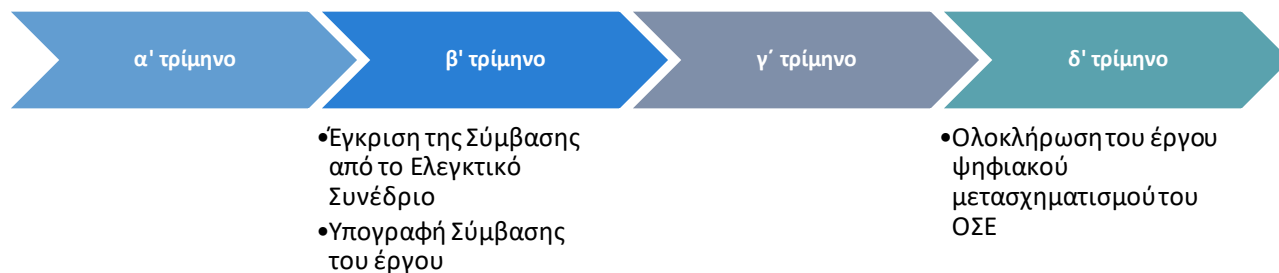
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, ΟΣΕ

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, επιβατικό κοινό

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

78. Έργο Παραχώρησης-Νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι Κρήτης

Το έργο αποτελεί Σύμβαση Παραχώρησης για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης στο Καστέλι συμπεριλαμβανομένων των οδικών του συνδέσεων με τον ΒΟΑΚ και το ΝΟΑΚ. Ο Νέος Αερολιμένας αποτελεί ένα έργο μακράς πνοής που θα ενισχύσει τον τουρισμό στην Κρήτη, θα συμμετέχει καθοριστικά στην ανάπτυξη του νησιού αλλά και της εθνικής οικονομίας συνολικότερα, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργήσει συνθήκες για την προσέλκυση νέων επενδύσεων και την αύξηση των θέσεων εργασίας στην περιοχή. Το 2025 αναμένεται η υλοποίηση του έργου να φτάσει σε ποσοστό 70% .

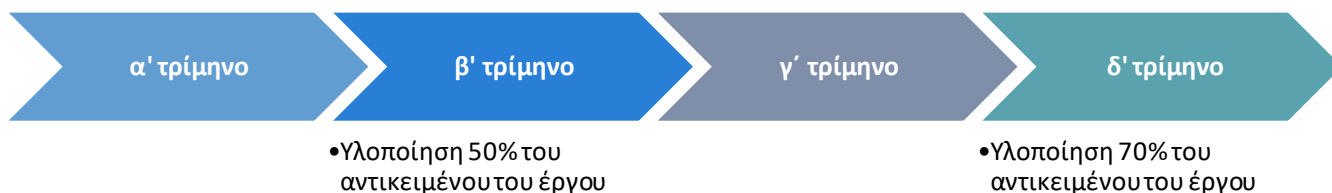
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Ποιους αφορά

Κατοίκους και επισκέπτες της Κρήτης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

79. Προώθηση ασφάλειας και διαφοροποίησης πηγών ενεργειακής τροφοδοσίας και μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα

Η προώθηση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της χώρας περιλαμβάνει την εκτέλεση έργων που στοχεύουν στη διαφοροποίηση των πηγών φυσικού αερίου, καθώς και την ενίσχυση της ασφάλειας τροφοδοσίας μέσω ενεργειακών διασυνδέσεων με γειτονικές χώρες. Τα έργα αυτά συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, προωθώντας την περιφερειακή συνεργασία και σταθερότητα. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται: η κατασκευή νέου σταθμού συμπίεσης αμφίδρομης ροής στην Αμπελιά, ο αγωγός φυσικού αερίου υψηλής πίεσης προς τη Δυτική Μακεδονία, η κατασκευή διασυνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας, η κατασκευή σταθμού συμπίεσης στην Κομοτηνή και Μετρητικού Σταθμού στη Νέα Μεσημβρία για τη σύνδεση ΕΣΜΦΑ με ΤΑΡ, (έργα ΔΕΣΦΑ) η ηλεκτρική διασύνδεση Ισραήλ-Κύπρου- Κρήτης, η δεύτερη διασύνδεση Ελλάδας- Ιταλίας και η αναβάθμιση της υφιστάμενης διασύνδεσης Ελλάδας - Βουλγαρίας (έργα ΑΔΜΗΕ). Επιπλέον, προωθούνται πιλοτικά έργα για την παραγωγή βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου, καθώς και έρευνες για κοιτάσματα υδρογονανθράκων εντός της ελληνικής επικράτειας. Με αυτές τις δράσεις, ενισχύεται η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, η μετάβαση σε βιώσιμες μορφές ενέργειας και ο στρατηγικός ρόλος της Ελλάδας στην ενεργειακή αρχιτεκτονική της περιοχής.

Φορέας υλοποίησης

ΔΕΣΦΑ, ΑΔΜΗΕ, Great Sea Interconnector, ΥΠΕΝ και οι παραχωρησιούχοι εταιρείες υπό την επίβλεψη της ΕΔΕΥΕΠ

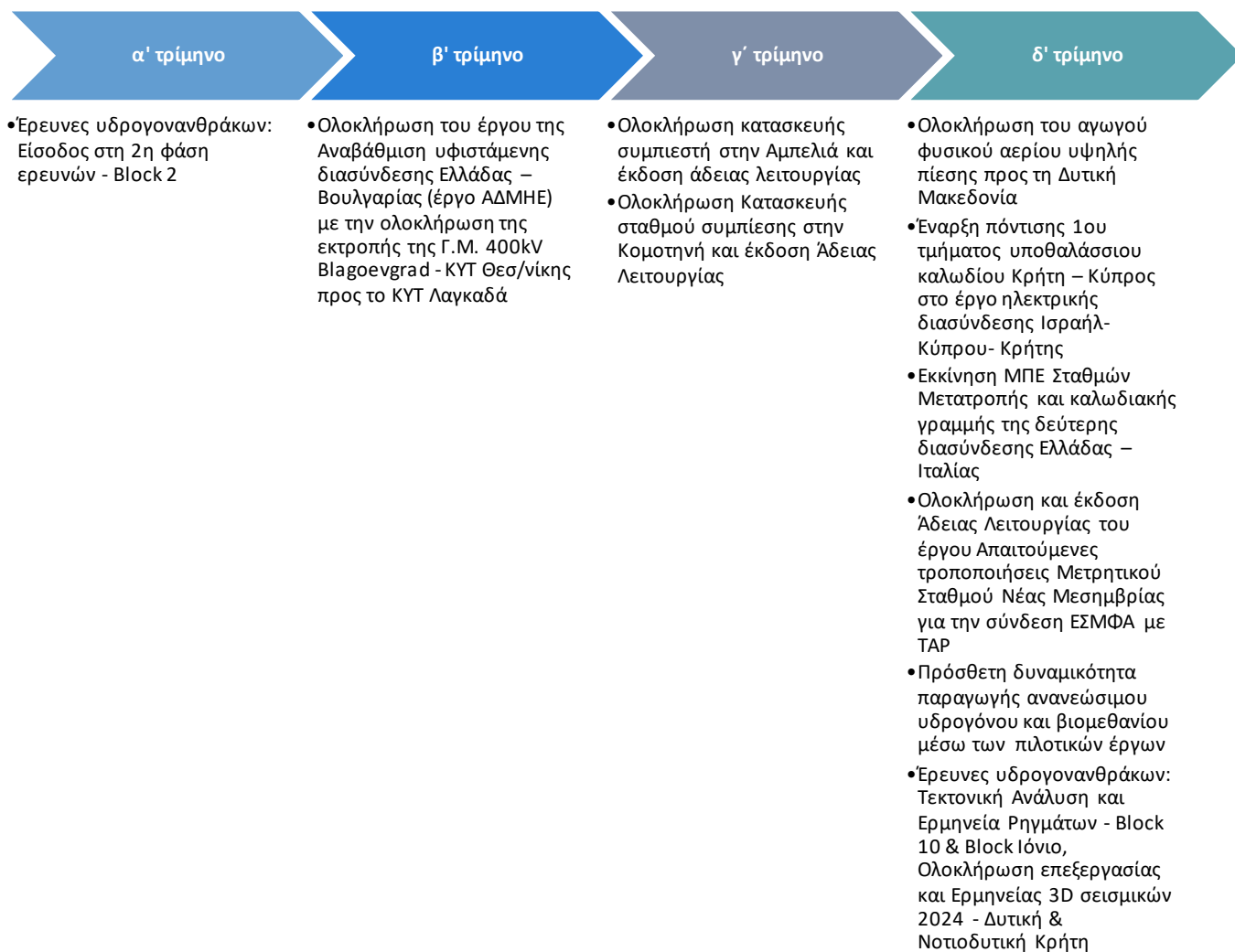
Ποιους αφορά

Την ελληνική αγορά φυσικού αερίου (προμηθευτές, καταναλωτές), τις διασυνδεδεμένες αγορές και εταιρείες και τις εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες εξερεύνησης υδρογονανθράκων (σεισμικά, γεωτρήσεις)

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

80. Ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια και προώθηση της πράσινης οικονομίας

Η ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή περιλαμβάνει την υλοποίηση έργων για την αύξηση του ηλεκτρικού χώρου στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Δίκτυο Διανομής. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται έργα διασύνδεσης νησιών με την ηπειρωτική χώρα, με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, την αύξηση της παραγωγής από ΑΠΕ στα νησιά και την απανθρακοποίησή τους. Ενδεικτικά έργα είναι η ηλεκτρική διασύνδεση Αττικής–Κρήτης (Φάση II), Αττικής–Κυκλάδων (Δ΄ Φάση) και Δωδεκανήσων και Νησιών ΒΑ Αιγαίου Παράλληλα, προωθείται η ανάπτυξη πληροφοριακού Συστήματος ΑΠΕ στο ΥΠΕΝ, καθώς και δράσεις στο πλαίσιο του ΤΑΑ και του κεφαλαίου RepowerEU, όπως η εγκατάσταση αποθηκευτικών συστημάτων για την περαιτέρω διείσδυση ΑΠΕ, η βελτιστοποίηση της χρήσης του χερσαίου και θαλάσσιου χώρου για την ανάπτυξη ΑΠΕ και υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, η θέσπιση θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη μονάδων αποθήκευσης, η αναδιάρθρωση και ενίσχυση του λογαριασμού ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ και η προώθηση της μετάβασης σε έξυπνα δίκτυα. Τέλος, περιλαμβάνονται δράσεις όπως η περαιτέρω ενεργοποίηση του προγράμματος ΑΠΟΛΛΩΝ, η ενθάρρυνση της αυτοπαραγωγής με φωτοβολταϊκά και συστήματα αποθήκευσης για βιομηχανίες, η δημιουργία θεσμικού πλαισίου για τον θεσμό του «Διαμοιρασμού Ενέργειας» και η ανάπτυξη της γεωθερμίας. Σημαντική είναι επίσης η υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου για τα Gr-eco Islands και οι δράσεις του Ταμείου Απανθρακοποίησης Νησιών, ενισχύοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη μετάβαση σε ένα πράσινο ενεργειακό μέλλον.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, επιχειρήσεις, πολίτες

Ποιους αφορά

Πολίτες, Επιχειρήσεις, Δημόσιο Τομέα

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

- Ολοκλήρωση έργου / θέση σε εμπορική λειτουργία της ηλεκτρικής Διασύνδεσης Αττικής – Κρήτης (Φάση II διασύνδεσης Κρήτης)
- Ολοκλήρωση του έργου «Πληροφοριακό Σύστημα Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΠΣΑΠΕ)»
- Θέση σε λειτουργία νέας δυναμικότητας (GW) ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Δημοσίευση του ΠΔ για τον ορισμό της πρώτης ομάδας περιοχών για υπερτάκτα αιολικά έργα
- Προκήρυξη διαγωνισμών για την ανάπτυξη υβριδικών σταθμών παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ σε ΜΔΝ – “GR-eco islands”
- Έναρξη λειτουργίας έργων αποθήκευσης ενέργειας
- Ολοκλήρωση του έργου για όλες τις παρεμβάσεις που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας των υποσταθμών ΥΤ/ΜΤ
- Ανάπτυξη του κέντρου ελέγχου του διαχειριστή συστήματος διανομής
- Προκήρυξη διαγωνισμού για ΟΤΑ (Β Φάση) στο Πρόγραμμα ΑΠΟΛΛΩΝ - ΑΠΕ για ενεργειακά ευάλωτα νοικοκυριά, ΟΤΑ, ΔΕΥΑ και ΓΟΕΒ/ΤΟΕΒ (ΕΚΟΙΝ)
- Ολοκλήρωση ενεργειακών παρεμβάσεων στο πλαίσιο της Δράσης «Ενέργεια και Επιχειρηματικότητα» (δευτερογενής τομέας)
- Δημιουργία του μητρώου αυτοκαταναλωτών και της τεχνικής βοήθειας για τις ενεργειακές κοινότητες
- Ολοκλήρωση κατασκευής Υποσταθμού Φολεγάνδρου
- Υπογραφή των πρώτων Εκτελεστικών Συμβάσεων τμημάτων για την Ηλεκτρική Διασύνδεση Δωδεκανήσων και Νησιών ΒΑ Αιγαίου
- Ολοκλήρωση λειτουργικών βιομηχανικών μονάδων στο πρόγραμμα Επιδότησης “Produce e-Green”

81. Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας και αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας

Αφορά στην εκτέλεση προγραμμάτων του ΥΠΕΝ καθώς και στο πλαίσιο του RePowerEU για την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια νοικοκυριών, επιχειρήσεων και οργανισμών του Δημόσιου τομέα και στην αναμόρφωση του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και την αναθεώρηση του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΠΗΕ).

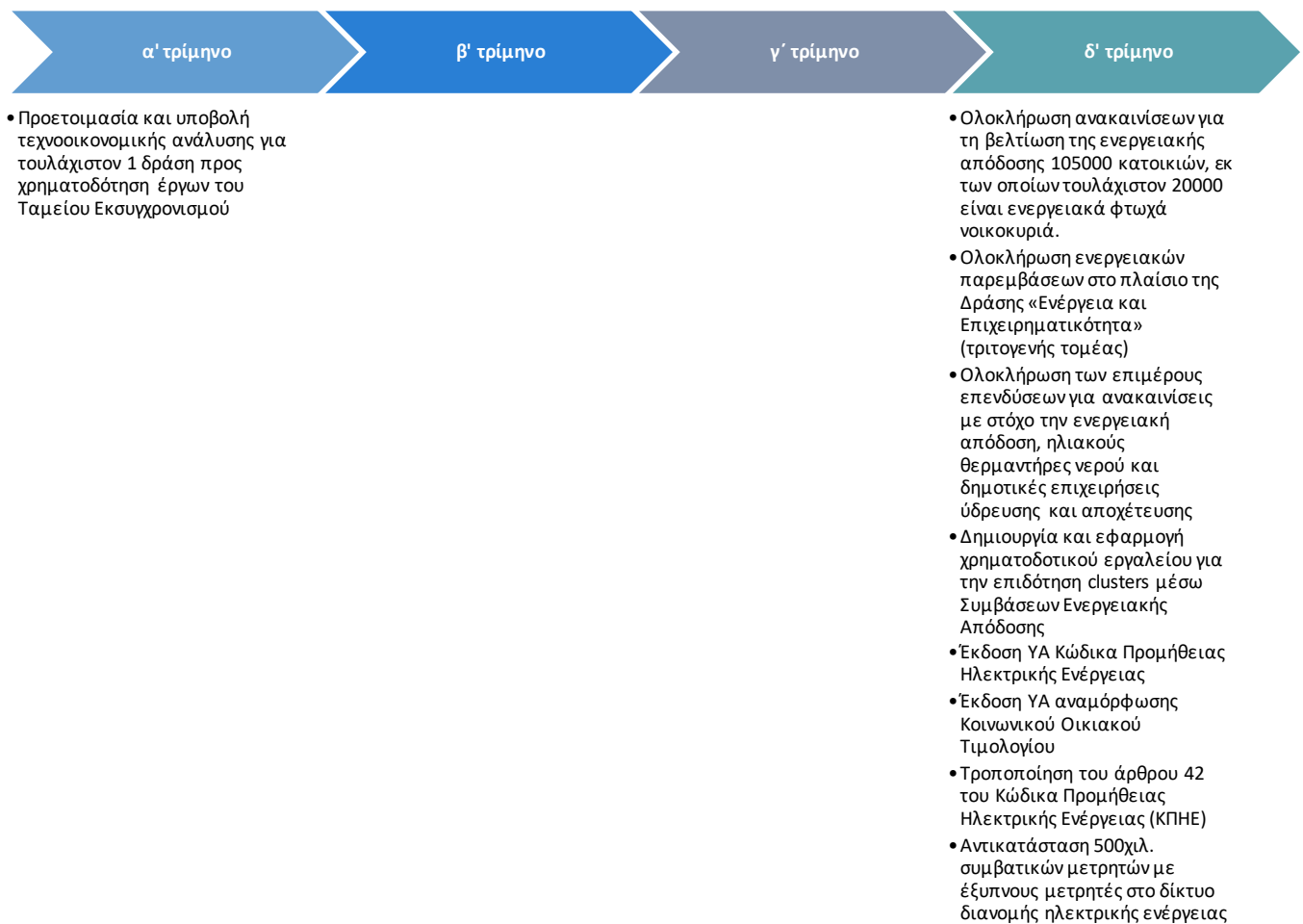
Φορέας υλοποίησης

ΥΠΕΝ, ΔΕΔΔΗΕ, Υπηρεσίες και Οργανισμοί Δημοσίου, επιχειρήσεις, πολίτες

Ποιους αφορά

Πολίτες, Επιχειρήσεις, Δημόσιο Τομέα

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

82. Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού

Η επένδυση για υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού, που συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (κατά 95%), με προϋπολογισμό 151,37 εκατ. ευρώ, αποσκοπεί στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της ποιότητας του πόσιμου νερού και στη μείωση των διαρροών και των κινδύνων για τη δημόσια υγεία, που σχετίζονται με τις υποδομές ύδρευσης, με την υλοποίηση των ακόλουθων υποέργων: Κατασκευή υποδομών ύδρευσης και μονάδων αφαλάτωσης, Εφαρμογή συστημάτων τηλεμετρίας-τηλεχειρισμού για την ανίχνευση διαρροών στα δίκτυα ύδρευσης, Προμήθεια ψηφιακών υδρομέτρων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Φορείς παροχής υπηρεσιών ύδρευσης (ΟΤΑ α' βαθμού/ΔΕΥΑ)

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

83. Θεσμοθέτηση θαλάσσιων εθνικών πάρκων στο Αιγαίο και το Ιόνιο στο πλαίσιο των δεσμεύσεων της διεθνούς διάσκεψης ΟΟC για την προστασία των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών

Η μεταρρύθμιση αφορά τη θεσμοθέτηση δύο θαλάσσιων εθνικών πάρκων, στο Αιγαίο και το Ιόνιο, στο πλαίσιο υλοποίησης των επισήμων Δεσμεύσεων της χώρας στη Διεθνή Διάσκεψη για τους Ωκεανούς του άξονα δράσης για τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Με τη δημιουργία των δύο νέων θαλάσσιων εθνικών πάρκων επεκτείνεται το δίκτυο των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών της χώρας κατά τουλάχιστον 20.000 τ.χλμ, που θα καλύπτει πλέον από 18,3% σε άνω του 30% των θαλάσσιων χωρικών υδάτων, επιτυγχάνοντας το τιθέμενο στόχο του 2030 από το 2025.

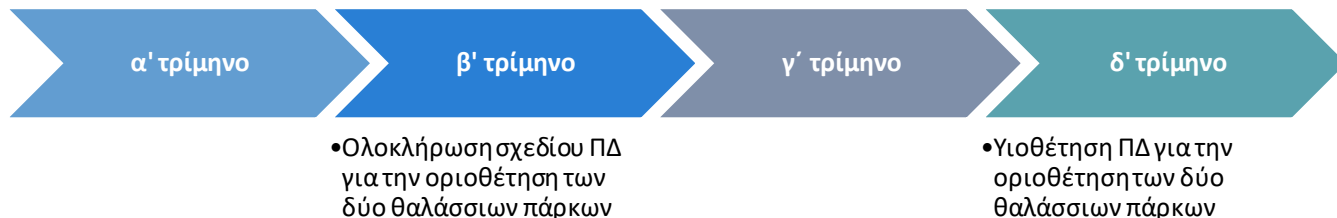
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Αρμόδιες αρχές, επιχειρήσεις, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

84. Εθνικό Σχέδιο Αναδασώσεων

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής της ΕΕ για τα Δάση, η Ελλάδα υλοποιεί το Εθνικό Σχέδιο Αναδασώσεων, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται να υλοποιηθούν έργα αποκατάστασης σε 300.000 στρέμματα υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων σε όλη τη χώρα. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πρόγραμμα αναδασώσεων της χώρας, με σημαντικά περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Πρόκειται για μια μεταρρύθμιση ύψιστης σημασίας για την Ελλάδα, η οποία γεφυρώνει το υφιστάμενο περιβαλλοντικό έλλειμμα στη χώρα, αποκαθιστά τον θεσμό της αναδάσωσης ως εργαλείο οικολογικής αναβάθμισης των διαταραγμένων περιοχών, επιδιώκει να μετριάσει τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, να ενισχύσει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης σε αστικές και περιαστικές περιοχές. Παράλληλα, συνδέει μέτρα, δράσεις και έργα αναδάσωσης, τα οποία είχαν υλοποιηθεί στο παρελθόν και συχνά στερούνται συντήρησης, σε ένα ενιαίο πλαίσιο βιώσιμης διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων της Ελλάδας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Αναδάσωση, αποκατάσταση και πρόληψη - συμβάσεις 3

85. Δράσεις Ορεινής Υδρονομίας

Η δράση έχει ως στόχο την υλοποίηση έργων ορεινής υδρονομίας στις λεκάνες απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Λαμβάνοντας υπόψη την ένταση και τις συνέπειες των ακραίων φυσικών φαινομένων Daniel και Elias που έπληξαν την περιοχή το φθινόπωρο του 2023. Το εν λόγω έργο αποτελεί μία επένδυση Εθνικής Στρατηγικής Σημασίας και θα έχει πληθώρα ευεργετικών αποτελεσμάτων για το περιβάλλον όπως η αποφυγή διαβρώσεων και υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους, αποφυγή πλημμυρικών φαινομένων, αποφυγή υποβάθμισης του υδροφόρου ορίζοντα, επίτευξη υδατικής ισορροπίας και προστασία των λεκανών απορροής, προστασία της τοπικής χλωρίδας αλλά και πανίδας, προστασία της βιοποικιλότητας, διατήρηση των μεσογειακών τοπίων και οικοτόπων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ολοκλήρωση υποβολής προτάσεων

86. Κατάρτιση Πολεοδομικών Σχεδίων σε εφαρμογή της πολεοδομικής μεταρρύθμισης

Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει 5 δράσεις: (α) προετοιμασία των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, (β) προετοιμασία των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, (γ) προετοιμασία ανεξάρτητων σχεδίων για τον καθορισμό των Ζωνών Υποδοχής Συντελεστή (ΖΥΣ), (δ) προετοιμασία ανεξάρτητων σχεδίων Οριοθέτησης Οικισμών και (ε) προετοιμασία ανεξάρτητων σχεδίων για τον χαρακτηρισμό των Δημοτικών δρόμων. Η εν λόγω μεταρρύθμιση αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την επιτάχυνση των επενδύσεων και τη βιώσιμη ανάπτυξη και ευημερία σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, καθώς η εφαρμογή της θα αποσαφηνίσει και θα ρυθμίσει το θεσμικό πλαίσιο (χρήσεις γης, όροι δόμησης, κανονισμοί και περιορισμοί, περιοχές προστασίας, περιοχές για ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων, ιδίως στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της κυκλικής οικονομίας, περιοχών ειδικών αστικών κινήτρων κ.λπ.) για την κατανομή και κατασκευή όλων των τύπων έργων και υποδομών, την προστασία του περιβάλλοντος και τον καθορισμό των μέτρων για τον περιορισμό ή / και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

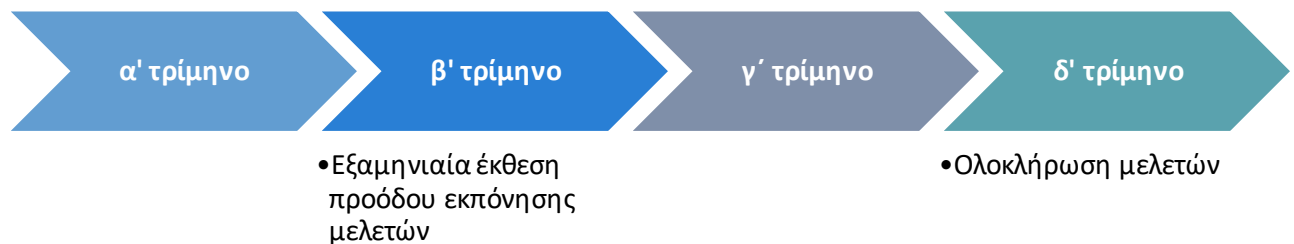
Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

87. Παρεμβάσεις σε περιοχές κατοικιών και στο κτιριακό απόθεμα.

Αυτό το πρόγραμμα αφορά τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε αστικές περιοχές της χώρας με στόχο, αφενός, την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και, αφετέρου, την αντιμετώπιση και την πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (λαμβάνοντας υπόψη τις δεσμεύσεις της χώρας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία). Οι

μελέτες και οι παρεμβάσεις λαμβάνουν υπόψη τα συγκεκριμένα κλιματικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής και θα οδηγήσουν σε οικονομία χαμηλού άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή.

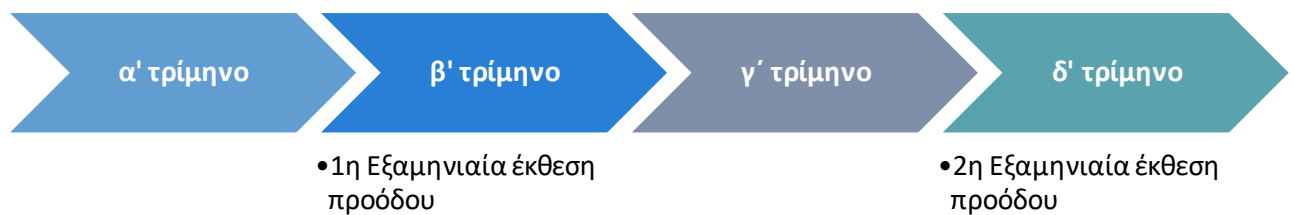
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

88. Υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσσης από την επεξεργασία λυμάτων

Υπόεργο α: Κατασκευή υποδομών δικτύου αποχέτευσης & ΕΕΛ: Η επένδυση θα οδηγήσει σε προστασία των υδάτων και του περιβάλλοντος με αποφυγή της ρύπανσης που δύναται να προκληθεί από τα αστικά λύματα, με την κατασκευή 40 νέων υποδομών του δικτύου αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.

Φορέας υλοποίησης

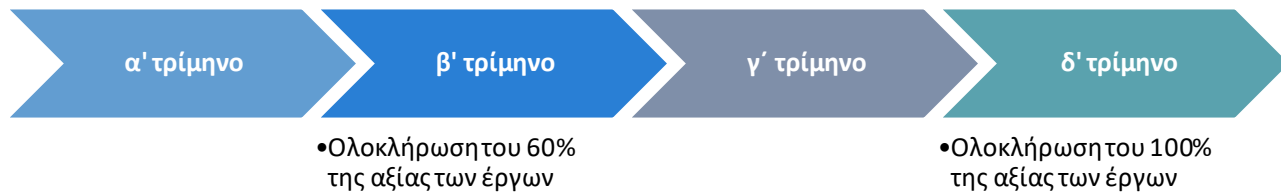
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Φορείς παροχής υπηρεσιών αποχέτευσης, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Υπόεργο β: Αναβάθμιση, επέκταση και εκσυγχρονισμός ΕΕΛ: Η επένδυση αφορά 14 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και θα οδηγήσει αφενός σε μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης κατά τουλάχιστον 10%, η οποία θα επιτευχθεί αποκλειστικά με μέτρα ενεργειακής απόδοσης, αφετέρου στην επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων.

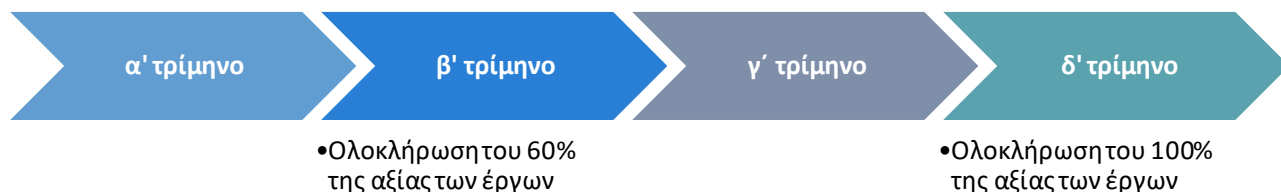
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Φορείς παροχής υπηρεσιών αποχέτευσης, ΟΤΑ α' βαθμού, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Υπόεργο γ: Υλοποίηση υποδομών διαχείρισης υλός από ΕΕΛ: Η επένδυση αφορά στην κατασκευή 18 υποδομών διαχείρισης λυματολάσπης από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων για την παραγωγή υποπροϊόντος, το οποίο, υπό προϋποθέσεις, μπορεί να διατεθεί για χρήση στη γεωργία.

Φορέας υλοποίησης

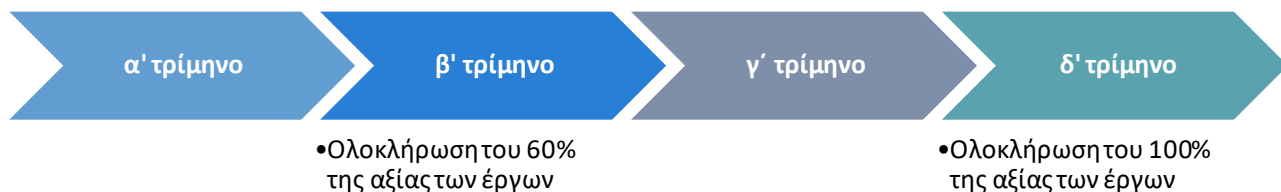
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ποιους αφορά

Φορείς παροχής υπηρεσιών αποχέτευσης, πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

89. Προστασία των Δικαιωμάτων του Καταναλωτή

Η αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων του καταναλωτή αποτελεί μία βασική επιδίωξη της Πολιτείας και μπορεί να επιτευχθεί μέσα από ένα διαρκές μεταρρυθμιστικό έργο που σκοπεύει στην ενίσχυση των θεσμών και των διοικητικών μηχανισμών προστασίας του καταναλωτή. Για το 2025, προβλέπεται η ενσωμάτωση δύο Οδηγιών σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως, ενώ παράλληλα θα συνεχιστούν οι έλεγχοι στην αγορά και θα καταρτιστεί Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ενημέρωση και την ενδυνάμωση των καταναλωτών. Περαιτέρω, αναμένεται η ολοκλήρωση της δράσης «καταπολέμηση του παρεμπορίου» στο πλαίσιο του ΤΑΑ . Στο πλαίσιο της Δράσης Καταπολέμηση Παρεμπορίου του Ταμείου Ανάκαμψης (Κωδ. 16703), για την ενίσχυση της ΔΙΜΕΑ, ολοκληρώνεται το 2025 η δημιουργία σύγχρονου, υψηλού επιπέδου και ασφάλειας, επιχειρησιακού κέντρου συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων εποπτείας της αγοράς και η προμήθεια Εξοπλισμού ΤΠΕ για τη λειτουργία του ΟΠΣ Δι.Με.Α.

Φορέας υλοποίησης

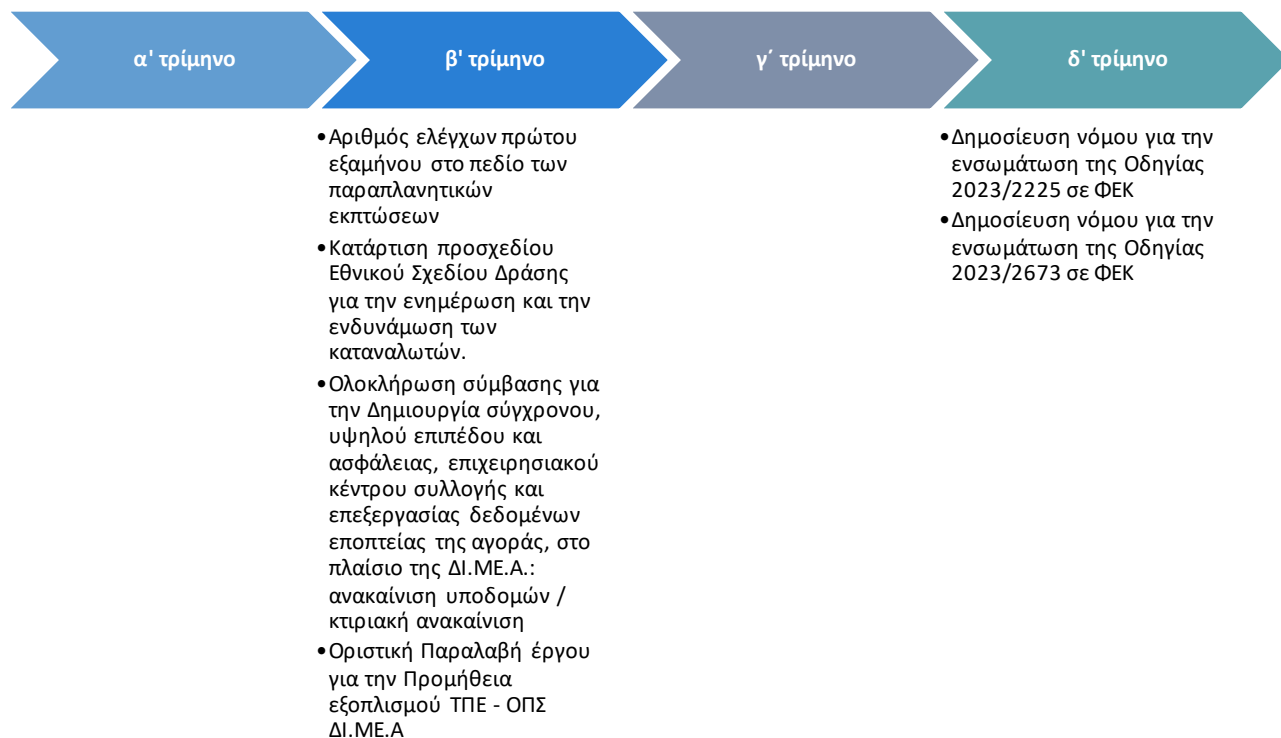
Υπουργείο Ανάπτυξης, ΔΙΜΕΑ

Ποιους αφορά

Το κράτος, τις επιχειρήσεις της χώρας και το καταναλωτικό κοινό.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

90. Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

Συνδέεται με την μείωση της διοικητικής - ρυθμιστικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων και την εξασφάλιση ενός συνεκτικού και απλούστερου ρυθμιστικού πλαισίου. Οι βασικότερες δράσεις για την επίτευξη του ως άνω στόχου είναι οι ακόλουθες:

- Απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναβάθμιση της ποιότητας και της ασφάλειάς του
- Διευκόλυνση πρόσβασης στην άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων
- Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Βιομηχανικών Λιμενικών Υποδομών Εθνικής Εμβέλειας

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ανάπτυξης

Ποιους αφορά

Το κράτος, τις επιχειρήσεις της χώρας και τους δυνητικούς επενδυτές του εσωτερικού και του εξωτερικού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

- Ανάρτηση δευτερογενούς νομοθεσίας για την απλούστευση διαδικασιών αδειοδότησης επιπρόσθετων οικονομικών δραστηριοτήτων στο e-cabinet
- Ανάρτηση δευτερογενούς νομοθεσίας για την ασφάλεια υποδομών και κατασκευών στο e-cabinet
- Ανάρτηση δευτερογενούς νομοθεσίας για την δημόσια υγεία στο e-cabinet
- Ανάρτηση δευτερογενούς νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία εργαζομένων στο e-cabinet
- Κωδικοποίηση του ν. 4442/2016 (μεταποίηση και εφοδιαστική αλυσίδα)
- Κατάθεση ΠΔ στο ΣΤΕ (τροποποίηση ΠΔ 113/12)

91. Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιομηχανία.

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιομηχανία υιοθετήθηκε τον Ιούλιο 2022 και αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη προσέγγιση της χώρας για την ανάπτυξη και ενίσχυση της ελληνικής βιομηχανίας. Η Στρατηγική συνοδεύεται από Σχέδιο Δράσης 43 παρεμβάσεων προϋπολογισμού, άνω των 2 δισ. ευρώ. Το 2025 προβλέπεται τόσο η θεσμοθέτηση όσο και η παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Βιομηχανίας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, φορείς του Δημοσίου

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Έκδοση ΥΑ για την Εθνική Στρατηγική Βιομηχανίας_Δημοσίευση ΔΙΑΥΓΕΙΑ
- Τελική έκθεση/ αναφορά προόδου 2025 για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής Βιομηχανίας

92. Προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής των Δημοσίων Συμβάσεων

Το 2025 ολοκληρώνεται η υλοποίηση του συνόλου των δράσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης για τον άξονα Α', Β', Γ' & Δ' της Εθνικής Στρατηγικής για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025, καθώς και το σύνολο των δράσεων συναρμόδιων Υπουργείων, στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης (ΤΑΑ 16711).

Φορέας υλοποίησης

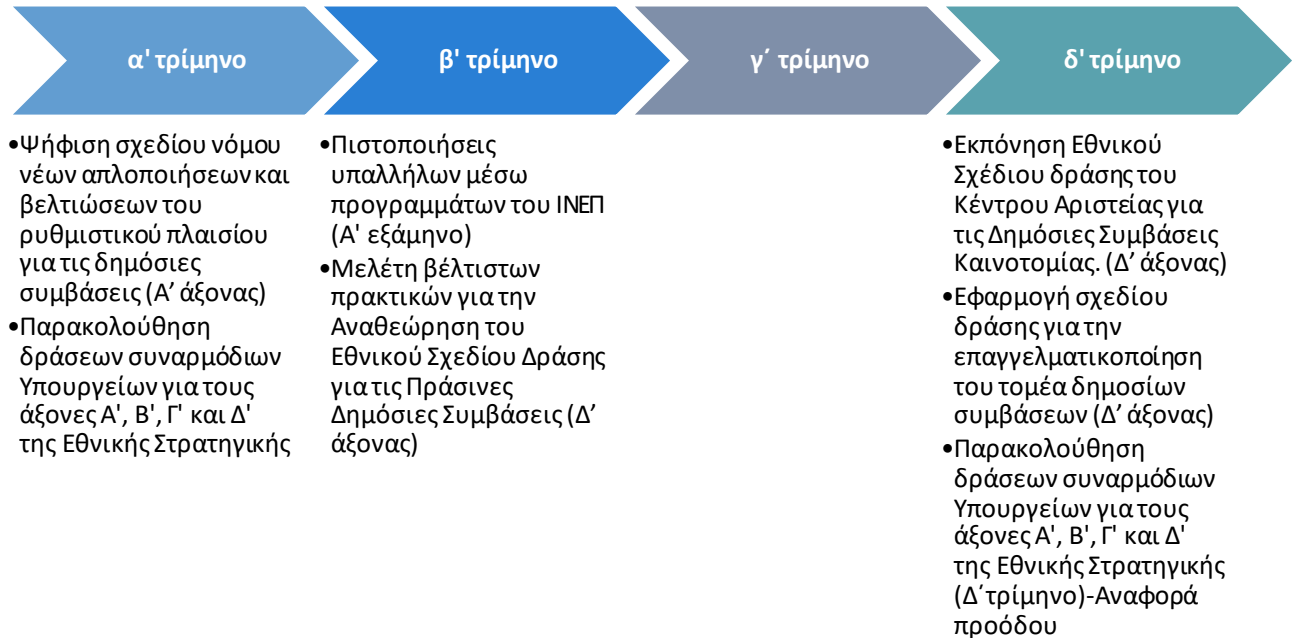
Υπουργείο Ανάπτυξης, (Γενικός Γραμματέας Εμπορίου)

Ποιους αφορά

Πολίτες & επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

93. Αξιοποίηση – Αναβάθμιση – Επέκταση – Δημιουργία Ερευνητικών και Τεχνολογικών Υποδομών

Η Δράση αφορά στην επέκταση και αναβάθμιση 11 ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών σε εποπτευόμενους από την ΓΓΕΚ φορείς στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης.

Φορέας υλοποίησης

Εποπτευόμενοι από τη ΓΓΕΚ ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς

Ποιους αφορά

Ερευνητικούς και Τεχνολογικούς Φορείς – Επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

- Ολοκλήρωση φυσικού αντικειμένου για τις κτηριακές υποδομές
- Ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για προμήθειες και άλλες υπηρεσίες

94. Σύνδεση Έρευνας – Καινοτομίας με την αγορά με την αγορά με έμφαση στην Τεχνητή Νοημοσύνη και τις Νεοφυείς Επιχειρήσεις

ELEVATE GREECE:

Προβλέπεται η ενίσχυση, αναδιοργάνωση και ισχυροποίηση του ELEVATE GREECE μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων, όπως η αξιοποίηση της γνώσης που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα που αφορά σε επιχειρήσεις με την κινητροδότηση της κατοχύρωσης της διανοητικής ιδιοκτησίας από επιχειρήσεις (ΤΑΑ 16621).

ΕΡΕΥΝΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ 2021 – 2027:

Δράση στρατηγικής σημασίας του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του ΕΣΠΑ 2021-2027, η οποία σχεδιάστηκε ως μετεξέλιξη της επιτυχημένης Δράσης «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ», που υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Στόχος της δράσης είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές, με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτόμα επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Η Δράση περιλαμβάνει τέσσερις (4) παρεμβάσεις: I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις, II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων, IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της Δράσης ανέρχεται στο ποσό των 300.000.000 ευρώ.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ανάπτυξης / Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, ΕΥΔΕ ΕΚ

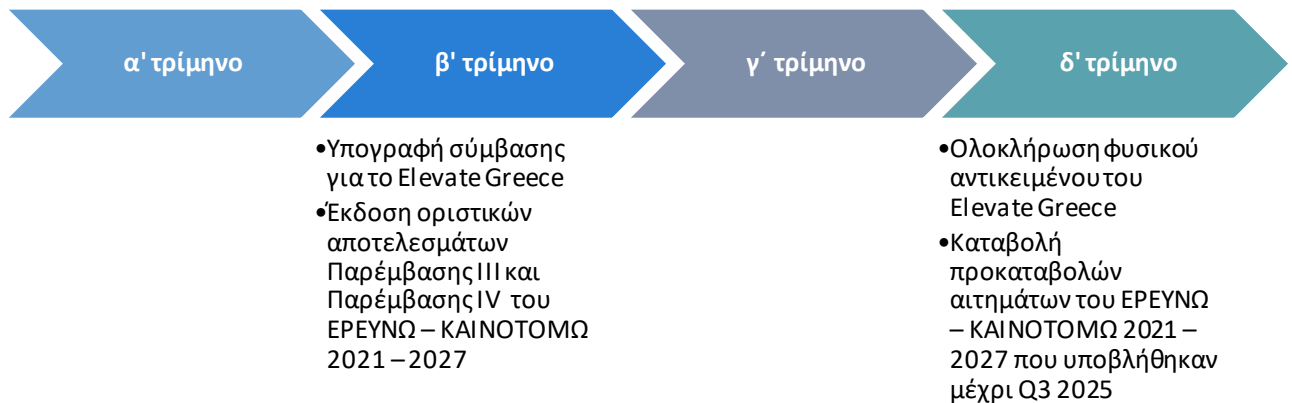

Ποιους αφορά

Ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας και νεοφυούς επιχειρηματικότητας, νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρήσεις, ερευνητικούς οργανισμούς.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

95. *TH²ORAX: Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system*

Το έργο αφορά στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πληροφόρησης «επόμενης γενιάς» (Trellis Holistic & Hybrid Operational Ruggedized Autonomous eXemplary system) για τη χώρα, βασισμένο σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης και Machine-to-Machine Learning. Το σύστημα θα «συνθέτει» διαφορετικούς τύπους και μορφές συνεργατικών υποδομών με άμεση επίπτωση στον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα λαμβάνουν αποφάσεις σε πραγματικό χρόνο σε θέματα ασφάλειας, άμυνας και πολιτικής προστασίας. Το σύστημα θα είναι σχεδιασμένο ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ποικίλου φάσματος τελικών χρηστών σε μακροπρόθεσμη βάση. Η Δράση έχει προκηρυχθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με διαθέσιμη δημόσια δαπάνη ύψους 50 εκατ. ευρώ.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ανάπτυξης/ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας και Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Υπουργεία Ανάπτυξης, Εθνικής Άμυνας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

• Ανάθεση συμβάσεων για το έργο TH²ORAX

• Ολοκλήρωση υπηρεσιών ή/και προϊόντων που προβλέπονται να παρασχεθούν/παραδοθούν από τον ανάδοχο στις πρώτες 5 φάσεις του έργου

96. Τεχνολογικό Πάρκο «ThessINTEC»

Το έργο αφορά στην χρηματοδότηση ύψους 33,8 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη του Τεχνολογικού Πάρκου “ThessINTEC” στην Θεσσαλονίκη. Το ThessINTEC με την ολοκλήρωσή του θα αποτελείται από σύγχρονες υποδομές, οι οποίες θα είναι σε θέση να φιλοξενούν και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις διεθνώς αναγνωρισμένων ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, καθώς και επιχειρήσεων με σημαντικές προοπτικές εξωστρεφούς και εξαγωγικής δραστηριότητας. Θα περιλαμβάνει σύγχρονες εργαστηριακές πλατφόρμες για συνεργασίες με την επιχειρηματική κοινότητα, έδαφος για περαιτέρω ανάπτυξη, μια σύγχρονη θερμοκοιτίδα για νεοφυείς εταιρείες, ένα συνεδριακό κέντρο με σύγχρονες εγκαταστάσεις & εκθεσιακούς χώρους, καθώς και μεγάλες πράσινες εγκαταστάσεις για δραστηριότητες που θα σχετίζονται με την Έρευνα και Ανάπτυξη.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Ποιους αφορά

Φορείς του Δημοσίου, Ερευνητική / Επιστημονική Κοινότητα – Επιχειρήσεις / Νεοφυείς Επιχειρήσεις – Τεχνοβλαστούς – Τμήματα Έρευνας και Ανάπτυξης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

• Παρακολούθηση Υλοποίησης φυσικού αντικειμένου

• Ολοκλήρωση επένδυσης

97. Προσέλκυση Επενδύσεων

Στο πλαίσιο της προσέλκυσης επενδύσεων ενεργοποιείται περαιτέρω ο ν. 4887/2022 με την έκδοση τουλάχιστον τριών (3) προκηρύξεων/καθεστώτων ενισχύσεων, καθώς και η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων που θα υποβληθούν. Παράλληλα, στο πλαίσιο αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου των ιδιωτικών επενδύσεων θα εκπονηθεί Νέος αναπτυξιακός Νόμος. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των στρατηγικών επενδύσεων, ολοκληρώνονται οι διαδικασίες υπαγωγής νέων επενδυτικών σχεδίων στις διαδικασίες των στρατηγικών επενδύσεων και επιταχύνονται οι διαδικασίες αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων. Παράλληλα, υλοποιώντας το έργο του ΤΑΑ «Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων», ολοκληρώνονται οι επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διαδικασίες των «Εμβληματικών Επενδύσεων Εξαιρετικής Σημασίας». Τέλος, στο πλαίσιο χάραξης στρατηγικής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, θα ολοκληρωθεί η σύνταξη του κειμένου της στρατηγικής αυτής

Φορέας υλοποίησης

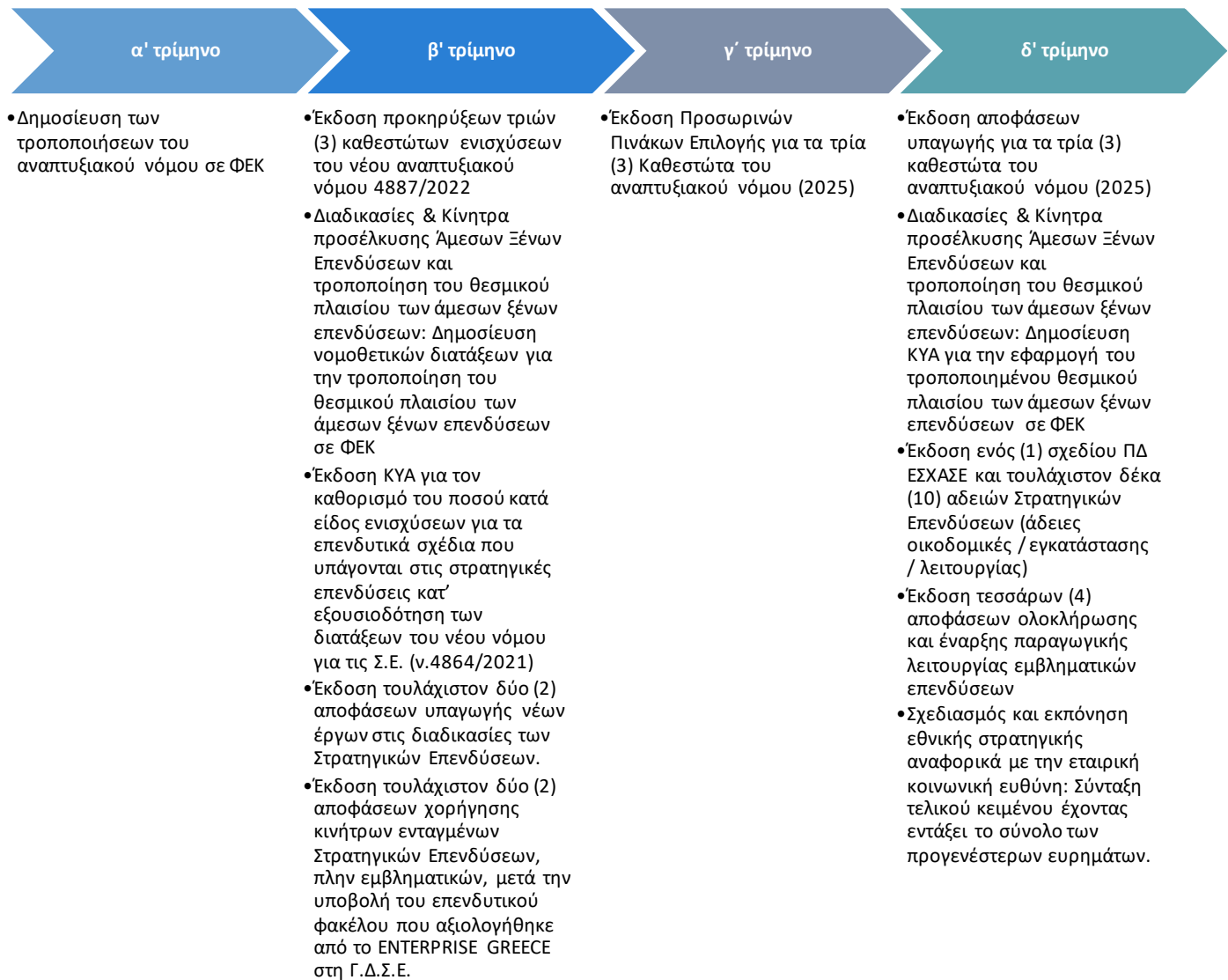
Υπουργείο Ανάπτυξης

Ποιους αφορά

Επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

98. Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας

Το έργο αφορά στην έκδοση των απαραίτητων πράξεων για την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου της ψηφιακής κάρτας εργασίας και την ένταξη νέων κλάδων της οικονομίας (τουρισμός και εστίαση). Ενισχύεται η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής, παράλληλα με τον υγιή ανταγωνισμό.

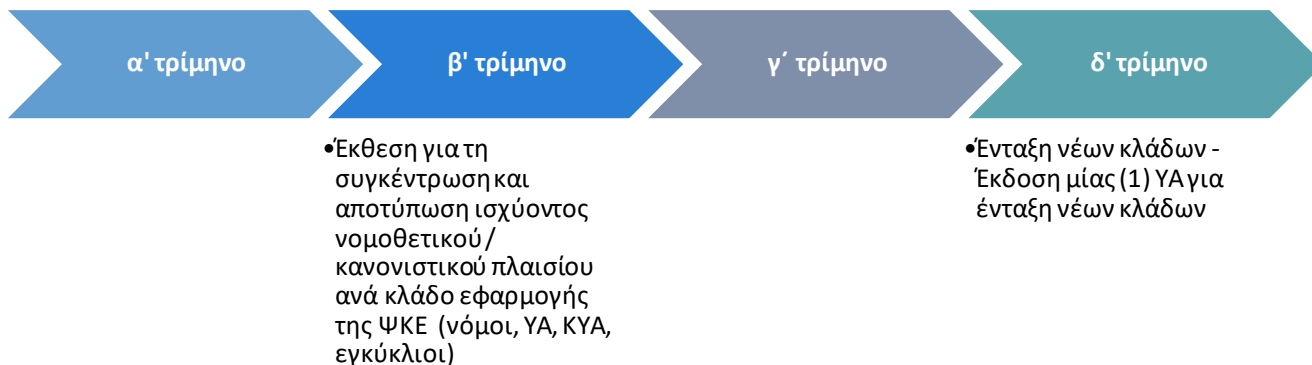
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας, Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων

Ποιους αφορά

Εργοδότες εργαζομένους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

99. *Αύξηση του κατώτατου μισθού και ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων*

Το έργο περιλαμβάνει σημαντικές ενέργειες για την εφαρμογή των προβλέψεων της Οδηγίας 2022/2041 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το ν.5163/2024. Η Οδηγία αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, την προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων μέσω της επάρκειας των κατώτατων μισθών και τη διασφάλιση της λειτουργίας του εθνικού πλαισίου για κατώτατο μισθό και την εφαρμογή του, την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών και την ενίσχυση της αποτελεσματικής πρόσβασης των εργαζομένων στην προστασία που παρέχει ο κατώτατος μισθός και τα σχετικά με αυτήν δικαιώματα. Προς υλοποίηση των ανωτέρω, προβλέπεται η αναθεώρηση του ύψους του ισχύοντος κατώτατου μισθού και του κατώτατου ημερομισθίου, η εκπόνηση του 1^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και η εκπόνηση και υποβολή της 1^{ης} ετήσιας έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις και τον νόμιμο κατώτατο μισθό.

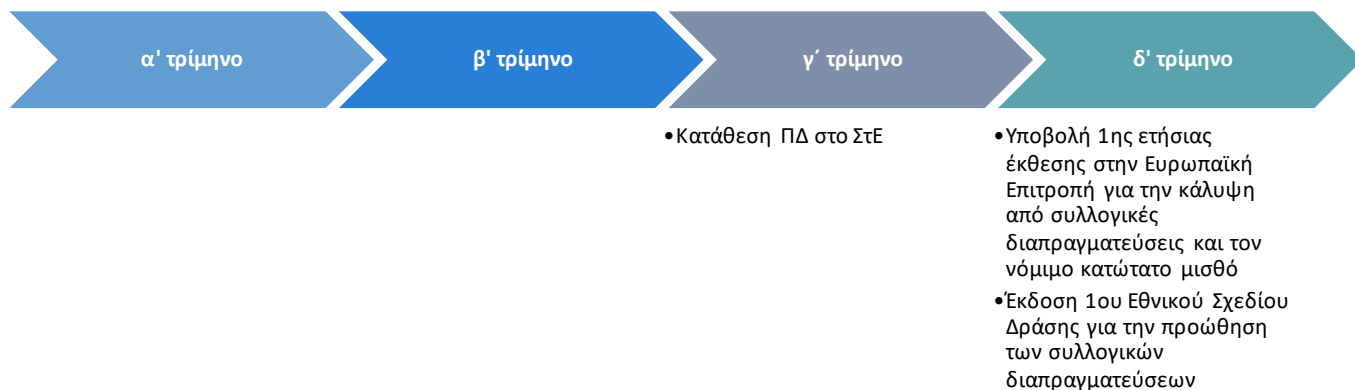
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας, Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων

Ποιους αφορά

Εργοδότες, εργαζομένους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

100. Μεταρρύθμιση παθητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας: αναμόρφωση των επιδομάτων ανεργίας και του επιδόματος μακροχρονίως ανέργων

Αναφορικά με την ανεργία, προετοιμάζεται μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή ως προς τη φιλοσοφία και την αρχιτεκτονική του επιδόματος ανεργίας, με ουσιαστική στήριξη των ανέργων εμπροσθοβαρώς ως προς την καταβολή του επιδόματος, λαμβάνοντας υπόψη την ασφαλιστική ιστορία του ανέργου, παράλληλα με την παροχή κινήτρων για την επανένταξή του στην αγορά εργασίας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας, Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α)

Ποιους αφορά

Ανέργους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

101. Ψηφιακά ΚΕΠΑ (επιτάχυνση του χρόνου έκδοσης γνωματεύσεων)

Η παρούσα παρέμβαση έχει ως στόχους τη μείωση χρόνου έκδοσης πιστοποίησης, την αξιοποίηση δεδομένων για τη βελτιστοποίηση λήψης αποφάσεων, την ενίσχυση του ιατρικού και διοικητικού προσωπικού, την αυτοματοποίηση του προγραμματισμού ραντεβού, την ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων, την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής και των υποδομών προσβασιμότητας των ΚΕΠΑ, την επικαιροποίηση του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας με πλήρη εφαρμογή του ICD-10 και την εφαρμογή του σε πρότυπο Ιατρικό Εισηγητικό Φάκελο.

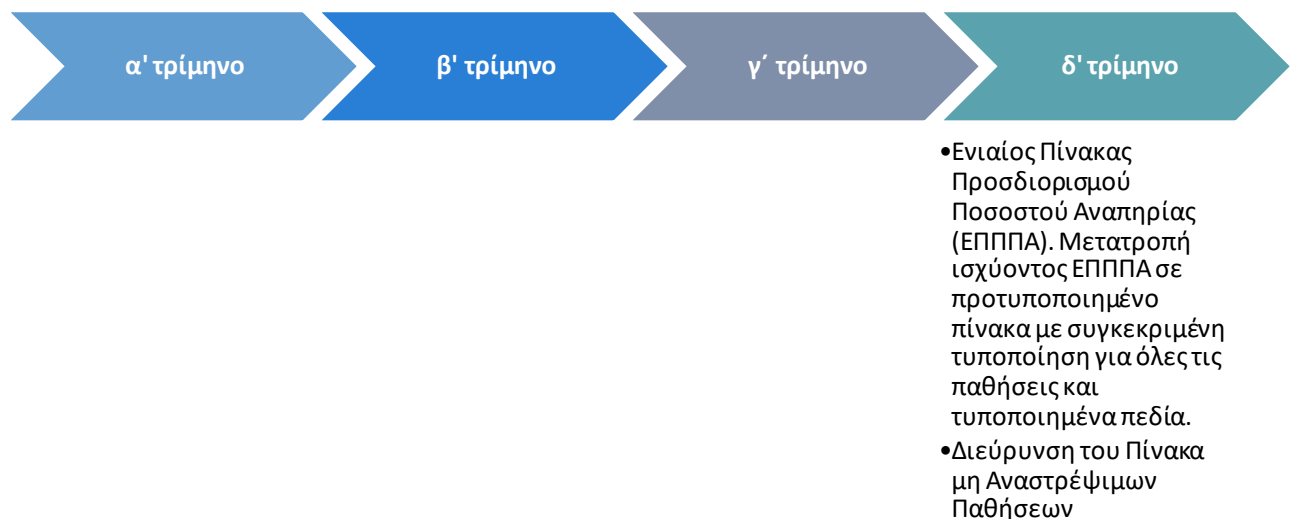
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)

Ποιους αφορά

Πολίτες, ασφαλισμένους, συνταξιούχους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

102. Εκσυγχρονισμός e-ΕΦΚΑ

Αντικείμενο του έργου είναι η υιοθέτηση Ενιαίου Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών για όλα τα ενταχθέντα Ταμεία στον e-ΕΦΚΑ (ν. 4387/2016).

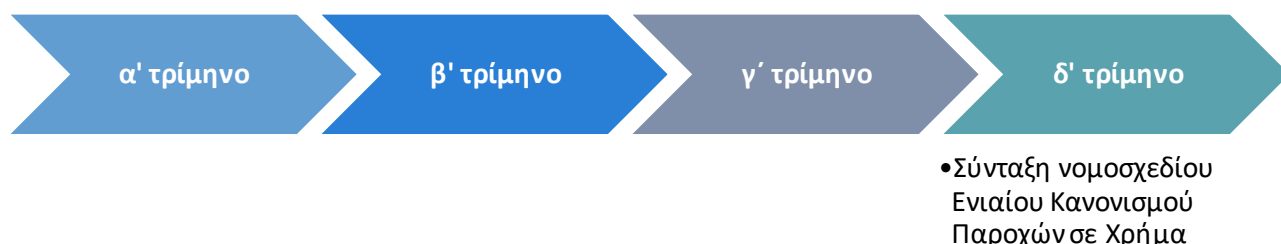
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), Μονάδα Εμπειρογνομήνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΜΕΚΥ)

Ποιους αφορά

Πολίτες, ασφαλισμένους, συνταξιούχους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

103. Ενιαίοι κανόνες παροχών αναπηρίας e-ΕΦΚΑ

Η μεταρρύθμιση αφορά στην υιοθέτηση Ενιαίων Κανόνων Συνταξιοδότησης α) αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, επαγγελματική νόσο, ατύχημα εκτός εργασίας), β) γήρατος με αιτία την αναπηρία ειδικών παθήσεων, γ) γήρατος γονέων, συζύγων, αδελφών ατόμων με αναπηρία για όλα τα ενταχθέντα στον e-ΕΦΚΑ ταμεία που αφορούν προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και διαδικασία απονομής σύνταξης

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Μονάδα Εμπειρογνομήνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΜΕΚΥ)

Ποιους αφορά

Πολίτες, ασφαλισμένους, συνταξιούχους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

• Διενέργεια δύο συνεδριάσεων της ομάδας εργασίας Ενιαίων Κανόνων και σύνταξη εισηγήσεων

• Ψήφιση Ενιαίου Κανονισμού για την αναπηρία

104. Ψηφιακός μετασχηματισμός συστημάτων εργασίας - Ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων του e-ΕΦΚΑ

Η δράση αφορά στην ψηφιοποίηση του φυσικού αρχείου και την εξαγωγή, σε ηλεκτρονική μορφή, της πληροφορίας που συνιστά την ασφαλιστική ιστορία των ασφαλισμένων (συγκεκριμένων πρώην Ταμείων) του e-ΕΦΚΑ με τελικό στόχο την ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων συνταξιοδότησης. Η ψηφιοποίηση θα περιλαμβάνει την οπτική αποτύπωση των εγγράφων (scan) αλλά και την αναγνώριση/ καταχώριση των δεδομένων του χρόνου ασφάλισης στη Βάση Δεδομένων του συστήματος «ΑΤΛΑΣ» για τη χρήση τους και στη συνέχεια για την απονομή των συντάξεων.

Φορέας υλοποίησης

Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης e-ΕΦΚΑ

Ποιους αφορά

Ασφαλισμένους, συνταξιούχους, υπαλλήλους e-ΕΦΚΑ

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

• 1η αναφορά προόδου ψηφιοποίησης

• 2η αναφορά προόδου ψηφιοποίησης

105. Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/970 για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής

Το έργο περιλαμβάνει αναγκαίες, στο πλαίσιο και των αρχών της καλής νομοθέτησης, προπαρασκευαστικές ενέργειες για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2023/970, η οποία ενισχύει την αρχή της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία μέσω νέων κανόνων για τη μισθολογική διαφάνεια και αποσκοπεί στην εξάλειψη των μισθολογικών διακρίσεων και τη γεφύρωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων στην ΕΕ.

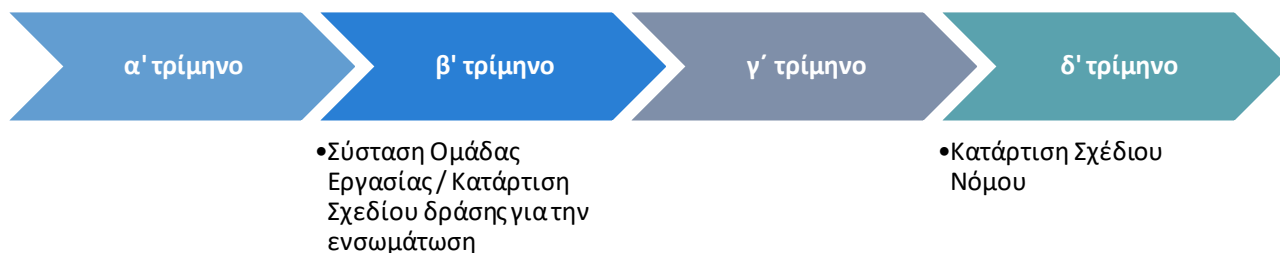
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Εργασίας, Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων

Ποιους αφορά

Εργοδότες – εργαζόμενους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

106. Δέκα (10) ψηφιακά έργα για την επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Δικαιοσύνης (e-justice) έχει ήδη εκκινήσει και βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη. Στον πυρήνα της μεταρρύθμισης παραμένει η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τους δικαστικούς υπαλλήλους και τους εκπροσώπους των νομικών επαγγελματιών μέσω της αναβάθμισης των τεχνολογικών υποδομών της. Με το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας διασφαλίσθηκαν οι απαραίτητοι πόροι για την υλοποίηση ενός υπερ-έργου που περιλαμβάνει την αναβάθμιση και επέκταση υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την κάλυψη των πολιτικών και ποινικών

δικαστηρίων όλης της χώρας, ώστε να λειτουργούν πλήρως ψηφιακά, ενώ, παράλληλα, εξελίσσεται η αναβάθμιση των αντίστοιχων συστημάτων της Διοικητικής Δικαιοσύνης, του Εθνικού Ποινικού Μητρώου και του Συστήματος Διαχείρισης Υποθέσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με πλήθος λειτουργικοτήτων που αναπτύσσονται σε αυτά. Τα προσδοκώμενα οφέλη είναι ποικίλα, ξεχωρίζει όμως η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος, όπως εκφράζεται σε όρους ταχύτητας απονομής της δικαιοσύνης, ανεξαρτησίας στη λειτουργία της και ποιότητας των αποφάσεών της. Το τρίπτυχο αυτό αποτελεί απαρέγκλιτη προϋπόθεση για την ουσιαστική βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και των αναπτυξιακών προοπτικών της χώρας, αλλά και την αποτελεσματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

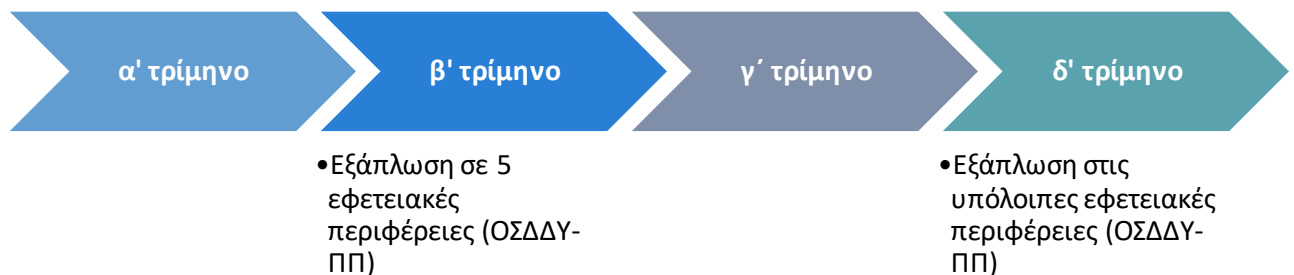
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ

Ποιους αφορά

Πολίτες - διαδίκους, δικηγόρους, δικαστικούς υπαλλήλους, επενδυτές, επιχειρηματίες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

107. Αναδιάρθρωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών - Πληροφοριακό Σύστημα Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Κράτους

Αντικείμενο της πρώτης φάσης του έργου είναι η υλοποίηση πρωτότυπου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο θα ψηφιοποιήσει τις βασικές διαδικασίες που ακολουθούνται από τους ιατροδικαστές και το υποστηρικτικό προσωπικό. Το σύστημα θα περιλαμβάνει ρόλους για τις εμπλεκόμενες οντότητες (ιατροδικαστής, προϊστάμενος, υπηρεσία, νεκροτομείο, νεκροτόμος, διοικητικός υπάλληλος κτλ.) και θα διαχειρίζεται την κάθε υπόθεση ψηφιακά, με όλες τις δυνατότητες που παρέχονται από την σύγχρονη τεχνολογία των φορητών συσκευών.

Προβλέπονται εφαρμογές για τους χρήστες που θα είναι διαθέσιμες τόσο σε φυλλομετρητές (web) όσο και σε φορητές συσκευές – τάμπλετ. Κάθε οντότητα θα αξιοποιεί επιμέρους λειτουργίες, ανάλογα με τις απαιτήσεις του ρόλου της. Σε κάθε συμμετέχοντα ιατροδικαστή θα παρέχεται ειδική φορητή συσκευή - τάμπλετ μέσω της οποίας θα επιτυγχάνεται η πλήρης καταγραφή κάθε ιατροδικαστικής πράξης (με φωνητική πληκτρολόγηση, οπτική απεικόνιση της σορού και των ευρημάτων με χρήση avatar ως ψηφιακού χάρτη σώματος, κλπ.). Επιπλέον, θα είναι δυνατή η αυτόνομη καταγραφή και αποθήκευση κάθε ευρήματος. Στη δεύτερη φάση του έργου, το πρωτότυπο σύστημα, θα διευρυνθεί σε κλίμακα και περιεχόμενο και θα διανεμηθεί σε όλες τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες της χώρας.

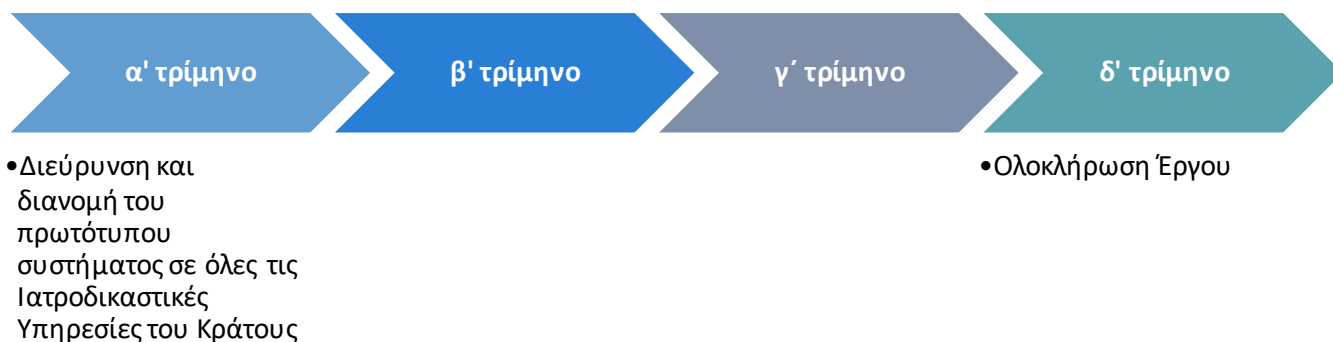
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Πανεπιστήμιο Πειραιά

Ποιους αφορά

Ιατροδικαστές, Δικηγόρους, Δικαστικούς Λειτουργούς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

108. Δικαστική Αστυνομία

Η Δικαστική Αστυνομία συνιστά ένα εμβληματικό έργο δια του οποίου επιχειρείται κατ' αρχάς, η στήριξη των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών. Η εν λόγω υπηρεσία απαντάται σε πολλά κράτη του κόσμου και της Ευρώπης όπως, η Βραζιλία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Ολλανδία και το Βέλγιο. Στην Ελλάδα η σύσταση Δικαστικής Αστυνομίας κατέστη πάγιο αίτημα Δικαστών, Εισαγγελέων και δικηγόρων, οι οποίοι την χαρακτηρίζουν «πολύτιμο εργαλείο» που συμβάλλει στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και στην αποσυμφόρηση των υπερφορτωμένων πινακίων. Αποστολή της νέας δομής είναι η υποστήριξη του έργου των δικαστικών λειτουργών από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό (οικονομολόγους,

εγκληματολόγους κ.ά.), ενώ καθοριστική αναμένεται να είναι η συμβολή της, τόσο στην προεργασία υποθέσεων, ειδικά σε εξειδικευμένα αντικείμενα (οικονομικό έγκλημα, διαφθορά και ξέπλυμα χρήματος) όσο και στο στάδιο της προανάκρισης. Η διαγωνιστική διαδικασία για την πρόσληψη του προσωπικού του αστυνομικού κλάδου έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενώ εντός του 1^{ου} τριμήνου του 2025 ολοκληρώνονται οι αντίστοιχες διαδικασίες για το προσωπικό του πολιτικού κλάδου, προκειμένου να καταστεί η εν λόγω Υπηρεσία πλήρως επιχειρησιακή.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά

Δικαστικούς λειτουργούς, δικηγόρους, πολίτες – διαδίκους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Διορισμός και τοποθέτηση πολιτικού προσωπικού Δικαστικής Αστυνομίας
- Πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία σε κεντρικό & περιφερειακό επίπεδο της Δικαστικής Αστυνομίας

109. Αναθεώρηση Δικαστικού Χάρτη της χώρας

Στο επίκεντρο της μεταρρύθμισης βρίσκεται η αναθεώρηση του δικαστικού χάρτη, σε ολόκληρη τη χώρα, μέσω της δημιουργίας, κατάργησης ή αναδιανομής δικαστικών δομών στις εν λόγω περιφέρειες, με βάση αντικειμενικά κριτήρια. Το εμβληματικό έργο του δικαστικού χάρτη καλύπτει όλους τους κλάδους της Δικαιοσύνης (αστικό, ποινικό και διοικητικό) με σκοπό την επιτάχυνση και την ποιοτική απονομή της δικαιοσύνης, την ορθολογικότερη αξιοποίηση του έμψυχου δυναμικού που υπηρετεί στη δικαιοσύνη, με αναλογική κατανομή ανθρώπινων πόρων στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των δικαστικών υπηρεσιών και την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων.

Φορέας Υλοποίησης

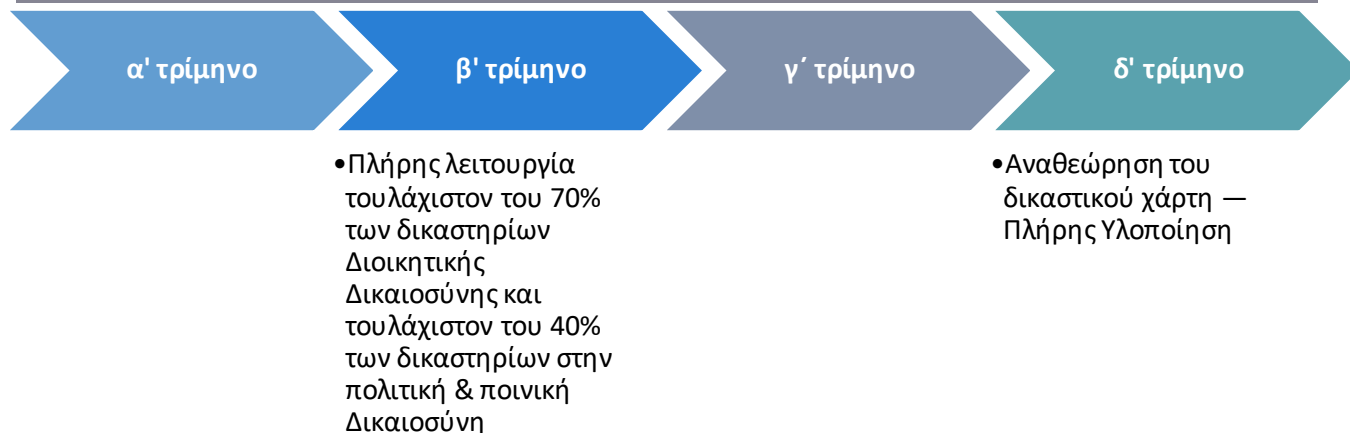
Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά

Πολιτικά, Ποινικά και Διοικητικά Δικαστήρια της χώρας, Δικαστικούς Λειτουργούς, Δικαστικούς Υπαλλήλους, Δικηγόρους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

110. Αναθεώρηση του νομικού πλαισίου της δικαστικής συμπαράστασης

Αντικείμενο του έργου είναι η αναμόρφωση των διατάξεων που διέπουν τον θεσμό της δικαστικής συμπαράστασης. Την προσπάθεια υποστηρίζει ομάδα εργασίας, στόχος της οποίας είναι η μελέτη των προτεινόμενων παρεμβάσεων, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί ο θεσμός και να προσαρμοστεί η χώρα μας στα διεθνή πρότυπα και τις εν γένει καλές πρακτικές άλλων χωρών, που προτάσσουν την υποστηριζόμενη δικαιοπρακτική ικανότητα. Άξονας των ρυθμίσεων είναι ο σεβασμός και η πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου που τίθεται υπό Δικαστική Συμπαράσταση, καθώς και η παροχή εγγυήσεων ότι δεν θα υπάρξουν καταχρηστικές συμπεριφορές σε βάρος της ζωής και της προσωπικότητας των ατόμων που υποβάλλονται σε αυτή.

Φορέας Υλοποίησης

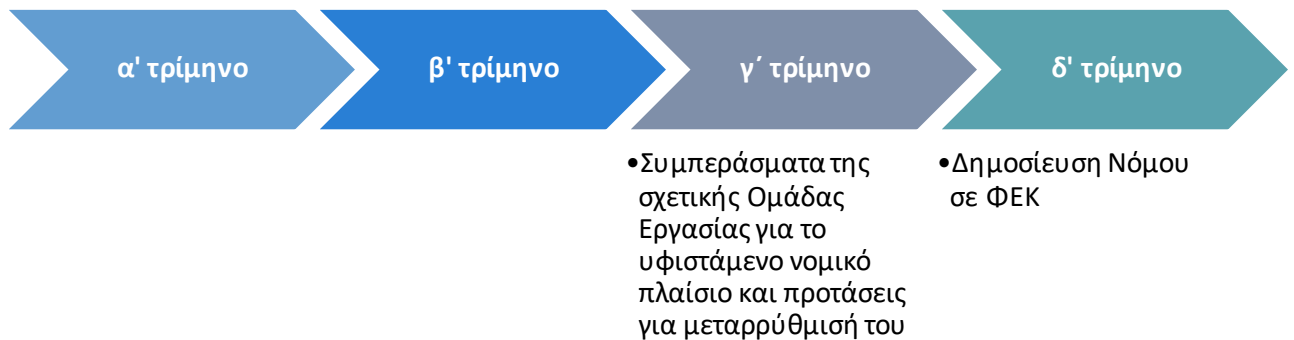
Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά

Δικαστικούς Λειτουργούς, δικηγόρους, πολίτες – διαδίκους, ΑμεΑ

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

111. Κατάρτιση των Ειρηνοδικών στο Ποινικό Δίκαιο και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο πλαίσιο της μετάβασης στον νέο Δικαστικό Χάρτη, την κατάργηση των Ειρηνοδικείων και την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας, πραγματοποιούνται σεμινάρια ποινικού δικαίου και ποινικής δικονομίας στους πρώην Ειρηνοδίκες της χώρας, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στα νέα καθήκοντά τους. Η εκπαίδευση που πραγματοποιείται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, σε συνεργασία με τα δικαστήρια τις χώρες, πραγματοποιείται υποχρεωτικά δια ζώσης. Τα προγράμματα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός δύο ετών από τη δημοσίευση του νόμου για τον νέο δικαστικό χάρτη.

Φορέας Υλοποίησης

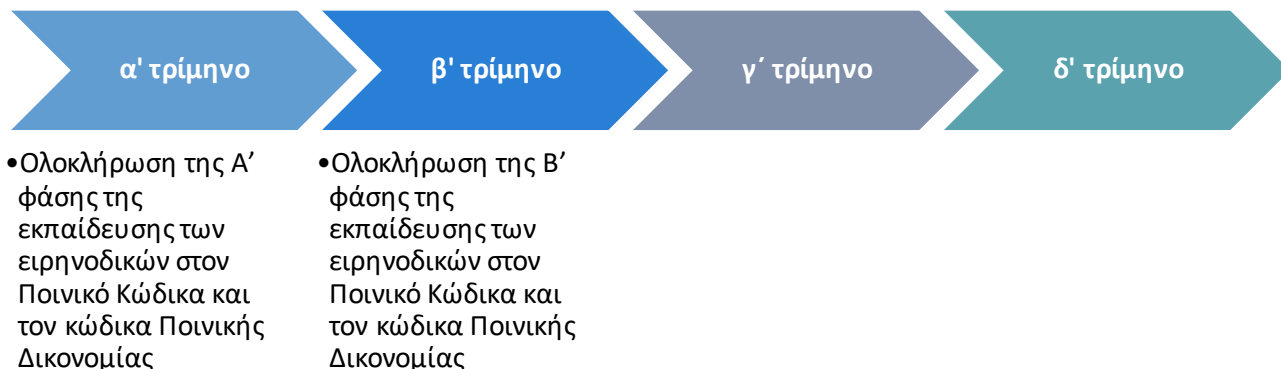
Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά

Δικαστές, Δικαστικούς Υπαλλήλους, Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

112. Στατιστικά Δεδομένα της Δικαιοσύνης

Η αξιόπιστη και έγκαιρη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, που αφορούν στη λειτουργία της δικαιοσύνης προκειμένου να αξιοποιηθούν στη λήψη αποφάσεων σχετικών με την αποτελεσματικότητά της, υποστηρίζεται από το Γραφείο Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων. Με τη λειτουργία του Γραφείου καθίσταται δυνατή η ετήσια αξιολόγηση του δικαιοδοτικού συστήματος και η υποβολή προτάσεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα, με σκοπό την ομαλή ροή των υποθέσεων, τη βέλτιστη αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων, την αντιμετώπιση των δομικών και λειτουργικών στρεβλώσεων του συστήματος και την ταχύτερη εν γένει απονομή της δικαιοσύνης. Το νέο πληροφοριακό σύστημα του γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης (JustStat) θα είναι σε θέση να διατηρεί, σε τριμηνιαία βάση, για την πολιτική διαδικασία, και σε εξαμηνιαία βάση για τη ποινική διαδικασία, τα παρακάτω στοιχεία εκροών και εισροών υποθέσεων:

- Εκκρεμείς Υποθέσεις (στην αρχή της περιόδου αναφοράς) ήτοι α) υποθέσεις που δεν έχουν συζητηθεί, β) εξ αναβολής υποθέσεις και γ) συζητηθείσες ή εκκρεμείς υποθέσεις
- Εισερχόμενες Υποθέσεις
- Περαιωθείσες - Επιλυθείσες Υποθέσεις
- Υποθέσεις σε εκκρεμότητα κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς
- Υποθέσεις σε εκκρεμότητα για περισσότερα από 2 έτη
- Υποθέσεις στο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών (στην περίπτωση της ποινικής διαδικασίας)

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείου/ιστορικού σχετικά με τις διώξεις και τις τελεσίδικες αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς υψηλού επιπέδου.

Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥπΔικ

Ποιους αφορά

Όλα τα δικαστήρια της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Παραγωγική λειτουργία πληροφοριακού συστήματος συλλογής και επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων
- Ανάρτηση σε μορφή dashboard (σε κόμβο του Υπουργείου Δικαιοσύνης)

113. Αναδιοργάνωση Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.)

Στο πλαίσιο αναμόρφωσης της λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων αξιοποιούνται με διαφάνεια, αλλά και ευελιξία, σύγχρονα διοικητικά εργαλεία για την ορθολογική αναδιάρθρωση της οργανωτικής δομής του Ταμείου. Στόχος του έργου είναι η ταχύτερη εκπόνηση ετήσιων και πολυετών κτιριολογικών προγραμμάτων για την επιτάχυνση της υλοποίησης έργων υποδομής και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων δομών.

Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Ποιους αφορά

Υπουργείο Δικαιοσύνης, όλα τα δικαστήρια της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Δημοσίευση Νόμου σε ΦΕΚ

114. Καταπολέμηση εγκληματικότητας με φυλάκιση υπότροπων εγκληματιών

Εισαγωγή τροποποιήσεων στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να προφυλακίζονται υποχρεωτικά κατηγορούμενοι που διαπράττουν νέο κακούργημα μείζονος ποινικής απαξίας, ενώ τους είχαν επιβληθεί περιοριστικοί όροι. Δυνάμει των ισχυουσών διατάξεων οι περιοριστικοί όροι που έχουν επιβληθεί σε έναν κατηγορούμενο μπορεί να αντικατασταθούν με προσωρινή κράτηση αν εκείνος τους παραβιάσει, έχει κάνει προπαρασκευαστικές πράξεις φυγής, δεν παραστεί στον ανακριτή ή στο δικαστήριο παρότι έχει προσκληθεί νόμιμα και δεν συντρέχει εύλογη αιτία που καθιστά αδύνατη την παρουσία του. Με τη σχεδιαζόμενη παρέμβαση, σε περίπτωση που ένας κατηγορούμενος για κακούργημα εμπλακεί σε νέα σοβαρή αξιόποινη πράξη θα γνωστοποιείται άμεσα η νέα ποινική δίωξη στον αρμόδιο ανακριτή ή στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο και θα ακολουθεί η υποχρεωτική προφυλάκισή του. Σκοπός των διατάξεων είναι να αντιμετωπιστεί η επαναλαμβανόμενη παραβατική συμπεριφορά κατηγορουμένων οι οποίοι προβαίνουν σε νέες εγκληματικές ενέργειες κατά το διάστημα που έχουν αφεθεί ελεύθεροι με περιοριστικούς όρους.

Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Δικαστές, Εισαγγελείς

Ποιους αφορά

Δικηγόρους, κατηγορούμενους, πολιτικώς ενάγοντες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Δημοσίευση Νόμου σε ΦΕΚ

115. Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών: Σύσταση Ειδικής Γραμματείας και εκπόνηση Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών

Η Μεταρρύθμιση αφορά στη σύνταξη σχεδίου κώδικα αναφορικά με τους εξωδικαστικούς τρόπους επίλυσης των διαφόρων διαρθρωμένου σε τρία κεφάλαια: διαμεσολάβηση, δικαστική διαμεσολάβηση και διαιτησία. Στόχος είναι η μεταφορά σημαντικού όγκου υποθέσεων εκτός της δικαιοδοτικής λειτουργίας για την επίλυση διαφορών ταχύτερα και χωρίς μεγάλο κόστος. Η μεταρρύθμιση θα συνδράμει τους πολίτες και το κράτος και ταυτόχρονα θα ενισχύσει την εικόνα της χώρας μας διεθνώς, αναφορικά με την επιτάχυνση στην απονομή της Δικαιοσύνης, την εξωστρέφεια και την προσέλκυση επενδύσεων. Επιπλέον, συστήνεται Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, με σκοπό την αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, την προώθηση και οργανωτική υποστήριξη και τη διαχρονική εξέλιξη των αντίστοιχων θεσμών.

Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Οικονομικών, Ολομέλεια Δικηγορικών Συλλόγων

Ποιους αφορά

Δικηγόροι, δικαστές, πολίτες/διάδικοι

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Σύσταση Ειδικής Γραμματείας ΕΕΔ

- Δημοσίευση Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών

116. Ο Πολιτισμός ως κινητήριοις Μοχλός Ανάπτυξης

Ο πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας, λόγω της θέσης που καταλαμβάνει μεταξύ τέχνης, καινοτομίας, επιχειρηματικότητας και τεχνολογίας, αλλά και της δυνατότητάς του να δημιουργεί εμπειρίες έχει τη δυνατότητα να οικοδομεί αναπτυξιακά οικοσυστήματα γύρω του με σημαντικά πολλαπλασιαστικά οφέλη. Το έργο αναγνωρίζει την αναπτυξιακή διάσταση του Πολιτισμού -της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Σύγχρονης Καλλιτεχνικής Δημιουργίας- και τη δυνατότητά του να συνεισφέρει ουσιαστικά στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, στην εθνική οικονομία και τη διεθνή εικόνα της χώρας, προτείνοντας ένα εναλλακτικό, βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο.

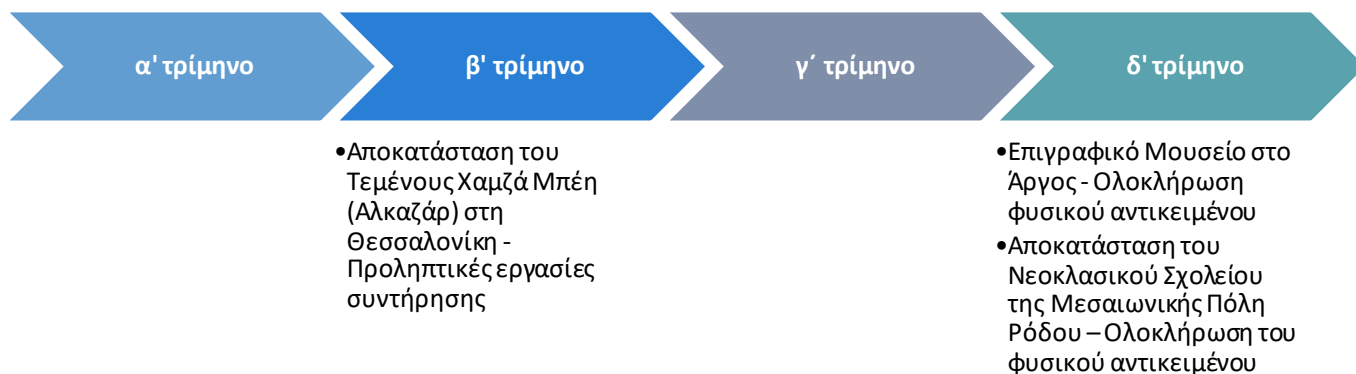
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Πολιτισμού

Ποιους αφορά

Επενδυτές/ Επιχειρηματίες, Επαγγελματίες του κλάδου του Πολιτισμού και του Τουρισμού, Ελ. Επαγγελματίες, Άνεργοι

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

117. Κλιματική Αλλαγή και Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τα έργα που εντάχθηκαν και υλοποιούνται στην συγκεκριμένη δράση αφορούν: α) Δύο ερευνητικά έργα –Υπουργείου Πολιτισμού, ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων- που αφορούν αφενός στην αναγνώριση και τεκμηρίωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην πολιτιστική κληρονομιά και στον σχεδιασμό της εθνικής στρατηγικής αφετέρου σε συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής στις συνθήκες μικροπεριβάλλοντος και στα υλικά των μνημείων. β) Πέντε έργα που αφορούν σε μέτρα προστασίας για την αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές σε επιλεγμένους αρχαιολογικούς χώρους.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Πολιτισμού

Ποιους αφορά

Τους πολίτες, τους επισκέπτες της χώρας και τους επαγγελματίες του κλάδου του Πολιτισμού και του Τουρισμού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

- Πυρόσβεση Αρχαιολογικού Χώρου Φιλίππων - Ολοκλήρωση Φυσικού Αντικειμένου
- Αντιπλημμυρικά έργα στο Μινωικό Ανάκτορο Μαλίων Κρήτης- Ολοκλήρωση Φυσικού Αντικειμένου
- Μέτρα αντιμετώπισης βραχοπτώσεων στους Δελφούς- Ολοκλήρωση Φυσικού Αντικειμένου
- Σχεδιασμός Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή της Προστασίας των Μνημείων Πολιτιστικής Κληρονομιάς στις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής – Τελική αναλυτική έκθεση με τα παραχθέντα αποτελέσματα του ερευνητικού έργου

118. Αποκατάσταση, συντήρηση και ανάδειξη Μνημείων της Ακρόπολης

Η επένδυση «Αποκατάσταση-Συντήρηση-Ανάδειξη Μνημείων Ακρόπολης» (16435) στοχεύει στη διατήρηση του μνημείου ενάντια στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Περιλαμβάνει εργασίες αποκατάστασης του Παρθενώνα και των Τειχών, συντήρηση συγκεκριμένων τμημάτων του χώρου, ενίσχυση και σταθεροποίηση βραχωδών μαζών, καθώς και βελτιώσεις στην πρόσβαση των επισκεπτών.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Πολιτισμού

Ποιους αφορά

Τους πολίτες, τους επισκέπτες της χώρας και τους επαγγελματίες του κλάδου του Πολιτισμού και του Τουρισμού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Αποκατάσταση - Συντήρηση - Ανάδειξη των Μνημείων της Ακρόπολης – Καταγραφή, αναδιάταξη και μεταφορά διάσπαρτων μελών από το ανατολικό τμήμα του πλατώματος της Ακρόπολης στη νότια κλιτύ

- Αποκατάσταση - Συντήρηση - Ανάδειξη των Μνημείων της Ακρόπολης – Αποκατάσταση αντισηματικού τοίχου και δύο εκ των τριών ορθοστατών τυμπάνου του δυτικού αετώματος του Παρθενώνα

- Αποκατάσταση - Συντήρηση - Ανάδειξη των Μνημείων της Ακρόπολης – Ολοκλήρωση φυσικού αντικειμένου

119. Αποκατάσταση και ανάπλαση του π. Βασιλικού Κτήματος στο Τατόι

Η επένδυση περιλαμβάνει την ανακαίνιση κτιρίων και την αναβάθμιση της ενεργειακής τους απόδοσης και των δικτύων υποδομής στο κτήμα Τατοΐου, καθώς και τη δημιουργία περπατητικών και ποδηλατικών διαδρομών στη γύρω περιοχή. Το έργο θα προσφέρει μια πράσινη, ανακαινισμένη και ελεύθερα προσβάσιμη περιοχή αναψυχής για τους κατοίκους της Αττικής, καθώς και ένα νέο ορόσημο το οποίο μπορούν να επισκέπτονται οι τουρίστες.

Φορέας υλοποίησης

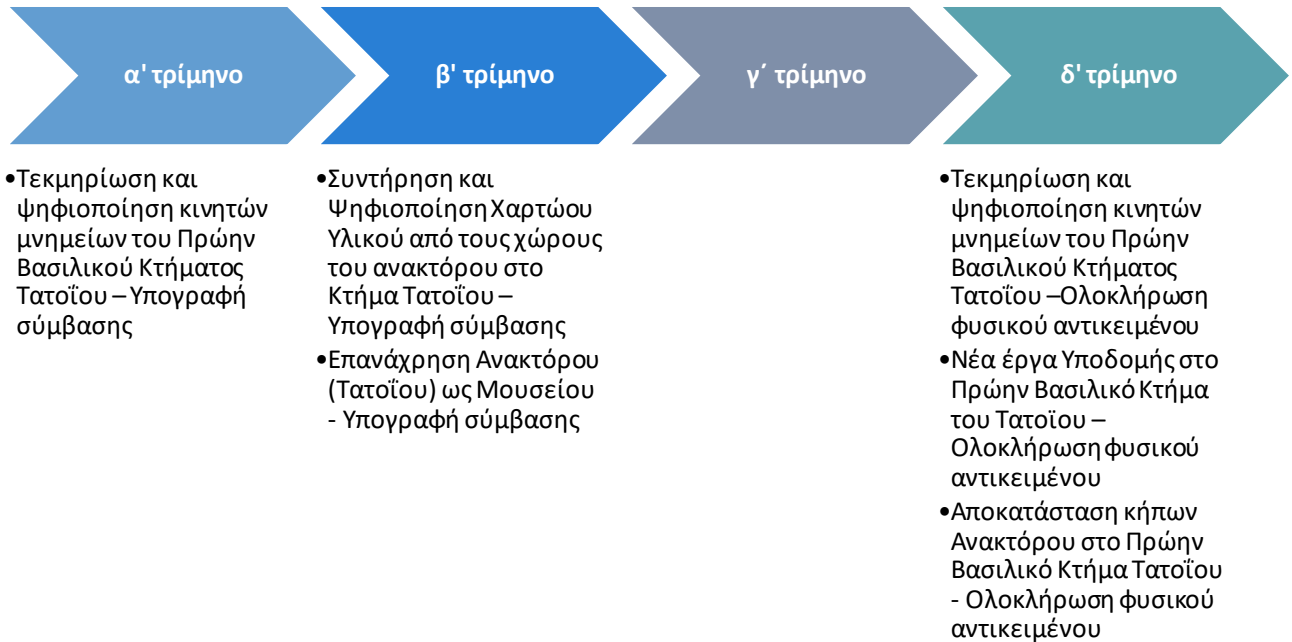
Υπουργείο Πολιτισμού

Ποιους αφορά

Τους πολίτες, τους επισκέπτες της χώρας και τους επαγγελματίες του κλάδου του Πολιτισμού και του Τουρισμού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

120. Κατασκευή Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά

Η υλοποίηση της μετατροπής του κτιρίου «Σιλό» σε Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων θα το καταστήσει σύγχρονο και πλήρως λειτουργικό, με στόχο να αποτελέσει πόλο πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης για την ευρύτερη περιοχή. Το έργο έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας (ενισχύοντας την απασχόληση) και να τονώσει την οικονομία της ευρύτερης περιοχής της Αττικής. Θα συμβάλει στην προβολή των Εναλίων Αρχαιοτήτων και, μέσω ψηφιακών εφαρμογών, θα προάγει τόσο την ψηφιακή τεχνολογία όσο και την περαιτέρω προβολή των ευρημάτων. Παράλληλα, το Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων θα αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών, συμβάλλοντας στην τόνωση του τουρισμού και την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Πολιτισμού

Ποιους αφορά

Τους πολίτες, τους επισκέπτες της χώρας και τους επαγγελματίες του κλάδου του Πολιτισμού και του Τουρισμού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

•Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων Πειραιά – Υπογραφή Συμβάσεων

•Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων Πειραιά – Ολοκλήρωση ενισχύσεων σκυροδεμάτων νέου κτιρίου και τοιχοποιιών ταινιοδρόμου

121. Παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης και ένταξης στην αγορά εργασίας σε 8.000 Πολίτες Τρίτων Χωρών

Το έργο στοχεύει στη διευκόλυνση της ένταξης των ωφελούμενων στην τοπική αγορά εργασίας μέσω της απασχόλησης σε τομείς που παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό. Η ομάδα-στόχος των 8.000 ωφελούμενων για την πρακτική άσκηση και των 2.800 για την επαγγελματική κατάρτιση θα επωφεληθεί από εξειδικευμένη και εξατομικευμένη υποστήριξη για την επιτυχή πρόσβαση στην ελληνική αγορά εργασίας: α) αναπτύσσοντας έναν διαρκή, αποτελεσματικό, ευέλικτο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ωφελούμενων και των επιχειρήσεων, μηχανισμό ένταξης στην εργασία και β) υλοποιώντας συμπληρωματικές και διασυνδεδεμένες δραστηριότητες που αφορούν τόσο στην κατάλληλη προετοιμασία των ωφελούμενων, όσο και τη δομημένη συνεργασία με επιχειρήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους και αιτούντες Διεθνούς Προστασίας, Πολίτες Τρίτων Χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, Εργοδότες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

122. Απλούστευση διαδικασιών μετάκλησης για εργασία και έκδοσης αδειών διαμονής στο πλαίσιο της Νόμιμης Μετανάστευσης

Η απλούστευση των διαδικασιών Μετάκλησης για εργασία και Έκδοσης Αδειών Διαμονής στο πλαίσιο της Νόμιμης Μετανάστευσης στοχεύει στην επιτάχυνση της διαδικασίας μετάκλησης αλλοδαπού εργατικού δυναμικού, καθώς και στην ταχύτερη έκδοση των αδειών διαμονής τους, με γνώμονα την διευκόλυνση των εργοδοτών και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου των εργαζομένων, πολιτών τρίτων χωρών. Παράλληλα, το έργο αποσκοπεί στη διαχείριση εκκρεμοτήτων συγκεκριμένων κατηγοριών αδειών διαμονής και στην επίσπευση της διαδικασίας ανανέωσης σε συγκεκριμένες κατηγορίες αδειών διαμονής χαμηλού ρίσκου. Τέλος, επιδιώκεται η επέκταση διάρκειας ισχύος των ανανεώσεων Αδειών Διαμονής, με στόχο τη διασφάλιση της νόμιμης διαμονής μέσω της αύξησης της διάρκειας ισχύος των ανανεώσεων αδειών διαμονής.

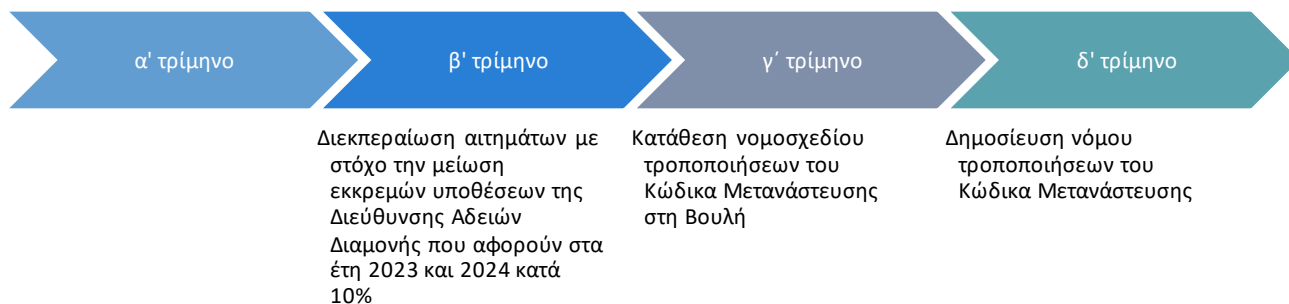
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Πολίτες Τρίτων Χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, Αγρότες, Επενδυτές/Επιχειρηματίες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

123. Ψηφιοποίηση Αρχείου Αδειών Διανομής

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των διαδικασιών χορήγησης και ανανέωσης των αδειών διανομής, καθώς και της βέλτιστης διαχείρισης των φακέλων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διανομής, υλοποιείται, με χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, δράση για την ψηφιοποίηση του συνόλου των φακέλων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι τηρούνται στις υπηρεσίες μίας στάσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας. Η δράση αναμένεται να διευκολύνει τη λειτουργία των υπηρεσιών και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης, καθώς θα διασφαλίζεται ηλεκτρονική προσπελασιμότητα των στελεχών των υπηρεσιών στους φακέλους των αιτούντων πολιτών τρίτων χωρών.

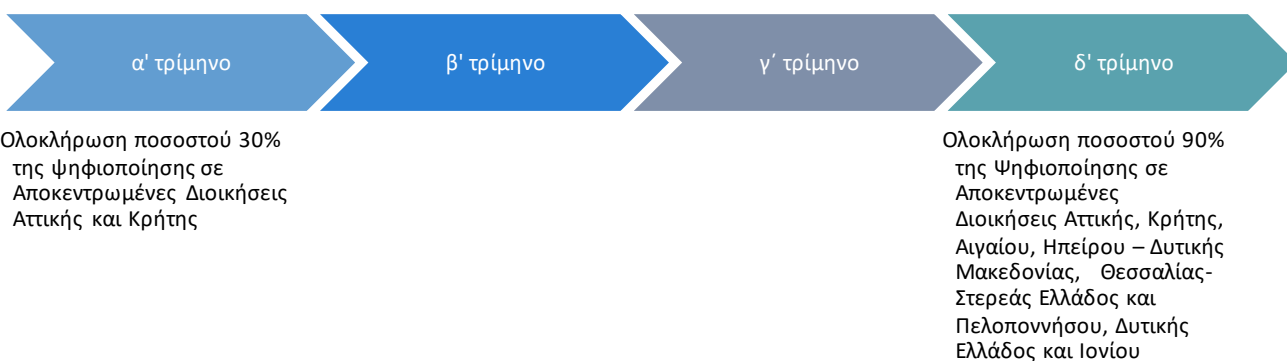
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Πολίτες τρίτων χωρών, αιτούντες άδεια διανομής, Υπηρεσίες μίας στάσης του ΥΜΑ και των ΑΔ της χώρας, οι οποίες εκδίδουν άδειες διανομής

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

124. Πλήρης λειτουργία κλειστής ελεγχόμενης δομής και δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος εντοπισμού και προειδοποίησης πυρκαγιάς στη Βάστριας Λέσβου

Το έργο αφορά στην ολοκλήρωση κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων, την ενεργοποίηση και λειτουργία της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής στην περιοχή Βάστρια, Λέσβου. Παράλληλα περιλαμβάνει εργασίες για την κατασκευή δασικού δρόμου πρόσβασης στην νέα Δομή. Η κατασκευή δομής μεταναστών στη τοποθεσία Βάστρια, του Δήμου Μυτιλήνης, εντός δασικής περιοχής, καθιστά επιτακτική την ανάγκη της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιάς για την έγκαιρη προειδοποίηση δασικής πυρκαγιάς. Το σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιών για τη Λέσβο θα αποτελείται από αισθητήρες και σταθμούς ελέγχου που συμβάλλουν στην πρόληψη και τον εντοπισμό πιθανών πυρκαγιών.

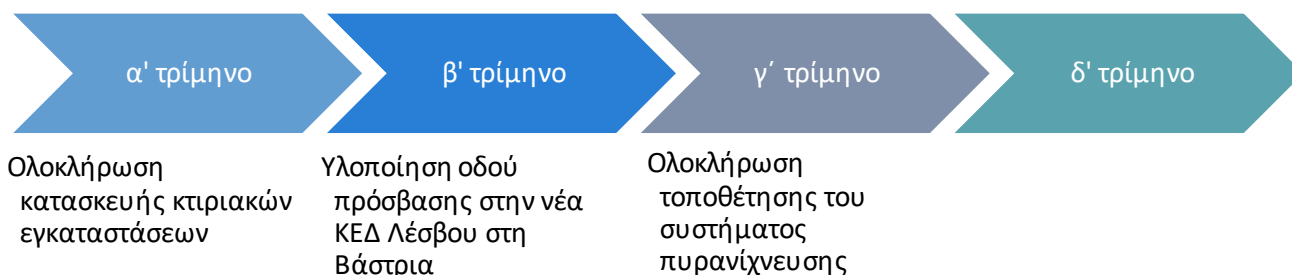
Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, Υπηρεσιακή Γραμματεία

Ποιους αφορά

Διαμένοντες και προσωπικό Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

125. Παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών Μετανάστευσης και υποδομών Κυβερνοασφάλειας

Το πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία μιας ενιαίας πληροφοριακής υποδομής που θα ενσωματώσει τα συστήματα Νόμιμης Μετανάστευσης και τα λοιπά πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, παρέχοντας παράλληλα προηγμένες υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας. Μέσω αυτών των υπηρεσιών θα ενισχυθεί η κυβερνοανθεκτικότητα των πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών του Υπουργείου, με έμφαση στην προστασία του μεγάλου όγκου ευαίσθητων δεδομένων που διαχειρίζεται, όπως προσωπικά στοιχεία ανηλίκων, δακτυλικά αποτυπώματα, φυλετική ή εθνική προέλευση και θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η ανάπτυξη και λειτουργία ισχυρών υποδομών και υπηρεσιών προστασίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη, διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία κρίσιμων πληροφοριακών συστημάτων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την αναβάθμιση του υφιστάμενου κέντρου δεδομένων (Data Center) στο κτίριο του ΚΕΡΑΝΗ σε ανώτερη κατηγορία διαθεσιμότητας, με στόχο τη συνεχή παροχή ασφαλών υπηρεσιών. Παράλληλα, προωθείται η ασφαλής διασύνδεση του Υπουργείου με τα δίκτυα της Δημόσιας Διοίκησης και το Διαδίκτυο, ενώ εφαρμόζονται μέτρα προστασίας έναντι κυβερνοαπειλών. Επιπλέον, εισάγονται καινοτόμα υποσυστήματα που εξαλείφουν την ανάγκη φυσικής παρουσίας των δικαιούχων και χρηστών των εφαρμογών στις υπηρεσίες, ενώ διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με το πληροφοριακό σύστημα ΑΛΚΥΟΝΗ II. Το έργο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείου μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Χρήστες πληροφοριακών συστημάτων του ΥΜΑ , Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Οριστική Παραλαβή των Υπηρεσιών και Υποδομών Κυβερνοασφάλειας
•Βεβαίωση περαίωσης από τον Διαχειριστή του έργου "Ολοκληρωμένες Ψηφιακές Υπηρεσίες και Υποδομές Κυβερνοασφάλειας"

126. Αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου και διαδικασιών μητρώου ΜΚΟ και μελών ΜΚΟ

Το έργο στοχεύει στην αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου και των διαδικασιών μητρώου ΜΚΟ και μελών ΜΚΟ, σύμφωνα με συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείου μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Χρήστες πληροφοριακών συστημάτων του ΥΜΑ , Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Έκδοση νέων νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων με σκοπό την βελτίωση λειτουργία του Μητρώου Μ.Κ.Ο. & μητρώου μελών Μ.Κ.Ο.

- Διενέργεια τουλάχιστον τεσσάρων συναντήσεων με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, όπως είναι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και η Ελληνική Αστυνομία, για την επίτευξη ενδεχόμενης συνεργασίας και ανταλλαγής τεχνογνωσίας

127. Ενίσχυση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων – ΠΥΞΙΔΑ

Πρόκειται για ένα έργο το οποίο καλύπτει ένα μεγάλο εύρος υπηρεσιών για την υποστήριξη των ασυνόδευτων ανηλίκων, την απρόσκοπτη άσκηση των δικαιωμάτων τους και την υποστήριξη και καθοδήγηση του προσωπικού που τα πλαισιώνει. Ειδικότερα, μέσω της λειτουργίας κέντρων ημέρας σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λέσβο, Ιωάννινα και Λάρισα παρέχονται α) εξειδικευμένες υπηρεσίες ψυχικής υγείας ιδίως για το ψυχικό τραύμα των ανηλίκων, β) νομική συνδρομή ιδίως σε αστικά και ποινικά θέματα, αλλά και εξειδικευμένα θέματα ασύλου, γ) υποστήριξη στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και σε άλλα μαθήματα, δ) υποστηρικτικές υπηρεσίες και διασύνδεση για νεαρούς ενήλικους πρώην ασυνόδευτους ανηλίκους, ε) διασφάλιση πρόσβασης των παιδιών σε επίτροπο. Επιπλέον, προσφέρεται κλινική εποπτεία και καθοδήγηση στη διαχείριση περιπτώσεων για το προσωπικό των δομών φιλοξενίας, τους επιτρόπους και το λοιπό προσωπικό που εργάζεται με ασυνόδευτους ανηλίκους. Τέλος, με στόχο την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού στην ενημέρωση, τη συμμετοχή, και την ασφάλεια, παρέχεται ενημερωτικό υλικό με διαφορετικά μέσα, φιλικό προς τα παιδιά, για τα δικαιώματά τους, την έννοια του ανηλίκου στην Ελλάδα, τους θεσμούς

στη Χώρα, την προστασία από τη θυματοποίηση, τα στερεότυπα, την ισότητα των φύλων, την ενίσχυση της συμμετοχής τους στα θέματα που τους αφορούν και ιδίως στη ζωή μέσα στις δομές φιλοξενίας και διενέργεια εργαστηρίων με παιδιά και επαγγελματίες.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείου μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Χρήστες πληροφοριακών συστημάτων του ΥΜΑ , Πολίτες, Ασυνόδευτοι Ανήλικοι, ΑμεΑ

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο	β' τρίμηνο	γ' τρίμηνο	δ' τρίμηνο
	<p>Παροχή ψυχοκοινωνικής και νομικής υποστήριξης καθώς και εκπαιδευτική/συμβουλευτική υποστήριξη σε 400 παιδιά</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εποπτείες σε 400 επαγγελματίες δομών μακροχρόνιας φιλοξενίας (ΚΦΑΑ & ΕΔΗΔ), εντεταλμένων επιτροπείας και Συντονιστών ΕΕ • Δημιουργία Εφαρμογής Παροχής Υπηρεσιών για Παιδιά σε 7 γλώσσες		<p>Δημιουργία Ιστοσελίδας Χαρτογράφησης Υπηρεσιών</p>

128. Υλοποίηση Δράσης «Safeborders» για την καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών, μέσω της ενίσχυσης της εμπειρογνωμοσύνης των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών και της υποστήριξης επαγγελματιών πρώτης γραμμής

Το έργο αποσκοπεί στην καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων των δικαστικών αρχών και των εργαζομένων της πρώτης γραμμής, υιοθετώντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Αντικείμενο του έργου είναι η ενίσχυση της ικανότητας των δικαστικών αρχών, μέσω της ανταλλαγής γνώσεων, της ταυτοποίησης βέλτιστων πρακτικών (best practices) και της ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building). Κρίσιμο στοιχείο του έργου αποτελεί η δημιουργία ενός δικτύου εισαγγελέων εξειδικευμένων στην εμπορία ανθρώπων,

με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού και της εξειδίκευσης στη δίωξη υποθέσεων που αφορούν σε παιδιά θύματα.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείου μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Χρήστες πληροφοριακών συστημάτων του ΥΜΑ , Πολίτες, Παιδιά, Ασυνόδευτοι Ανήλικοι.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

Εναρκτήρια Συνάντηση για τη συζήτηση των στόχων, των επιδιώξεων, του πεδίου εφαρμογής, του χρονοδιαγράμματος, του προϋπολογισμού, των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του έργου (Kick Off Meeting).

Ολοκλήρωση του διαδικτυακού εκπαιδευτικού υλικού για εισαγγελείς, δικαστές και επαγγελματίες πρώτης γραμμής (Online Training Material).

129. Υλοποίηση του ειδικού ενταξιακού μηχανισμού «Helios Junior» με σκοπό την διευκόλυνση πρόσβασης στην αγορά εργασίας και μετάβασης στην ανεξάρτητη διαβίωση για 2.000 πρώην ασυνόδευτους ανήλικους

Το έργο αφορά στη δημιουργία ενός ειδικά προσαρμοσμένου ενταξιακού μηχανισμού για πολίτες τρίτων χωρών (περίπου 2000 άτομα για 3 έτη) οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους και ήταν προ ενηλικίωσής τους ασυνόδευτα ανήλικα, με σκοπό να διευκολυνθεί η ένταξή τους στην αγορά εργασίας και η μετάβασή τους στην ανεξάρτητη διαβίωση.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

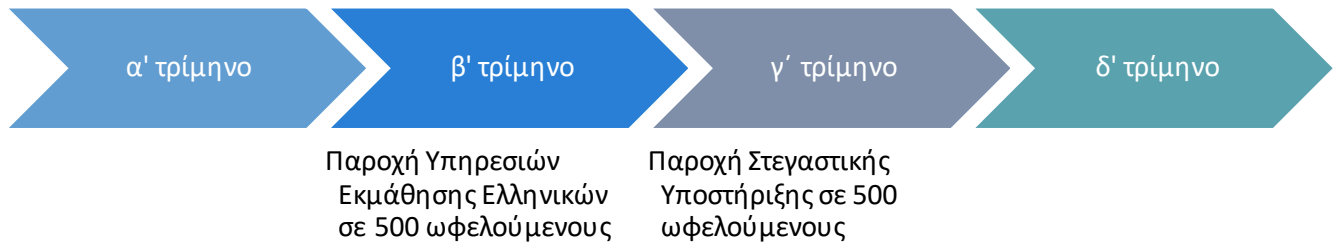

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

130. Υλοποίηση των διακρατικών συμφωνιών για τη μετανάστευση και την κινητικότητα

Το έργο στοχεύει στην εφαρμογή των υφιστάμενων συμφωνιών στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης (Αίγυπτος, Μπαγκλαντές) μέσω της συνεργασίας με τα συναρμόδια Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εξωτερικών. Επιπλέον, προωθείται η διαπραγμάτευση και σύναψη νέων συμφωνιών στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης εστιάζοντας στην προοπτική της σύναψης διμερούς συμφωνίας με την Ινδία και το Βιετνάμ.

Φορέας υλοποίησης

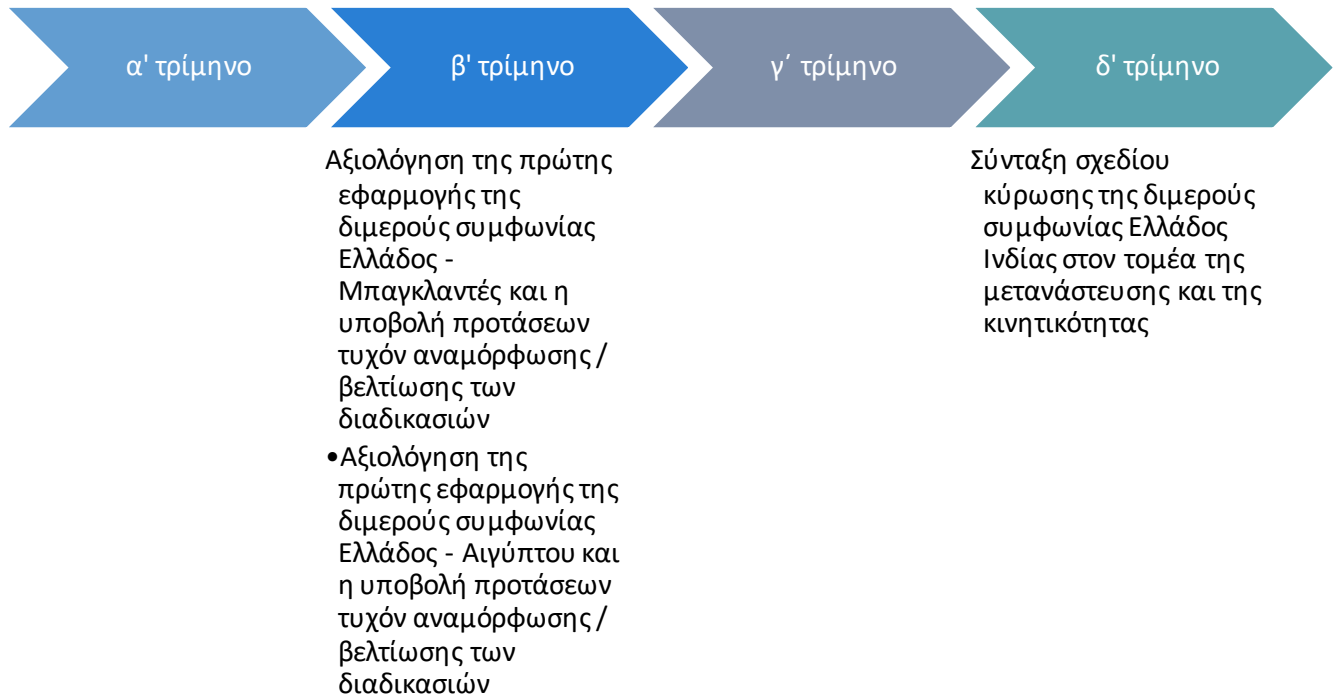
Υπουργείου μετανάστευσης και Ασύλου

Ποιους αφορά

Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας, Νόμιμους Μετανάστες, Χρήστες πληροφοριακών συστημάτων του ΥΜΑ , Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

131. Καθολική επέκταση νταντάδων της γειτονιάς

Το πρόγραμμα αφορά στην κατ' οίκον φροντίδα βρεφών και νηπίων ηλικίας από 2 μηνών έως 2,5 ετών και προβλέπει την οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων γονέων, των μονογονέων, των αναδόχων και ιδιαίτερα των μητέρων για τη χρήση πιστοποιημένων υπηρεσιών φροντίδας των παιδιών τους. Σε πρώτη φάση εφαρμόζεται πιλοτικά σε 62 Δήμους της χώρας, ενώ στη συνέχεια θα υλοποιηθεί σε όλη την επικράτεια. Οι επιμελητές/-τριες μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες φροντίδας βρεφών και νηπίων είτε στο σπίτι τους είτε στην οικία των παιδιών.

Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ), Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ Α.Ε.), Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ Α.Ε.)

Ποιους αφορά

Οικογένειες

Ενδεικτικό ορόσημα για το 2025

- Λειτουργία της πιλοτικής εφαρμογής
- Καθολική εφαρμογή του προγράμματος «Νταντάδες της Γειτονιάς»

132. Πρόγραμμα “Diversity Awareness” (Επίγνωση της διαφορετικότητας) για την ενσωμάτωση της έννοιας της διαφορετικότητας στην αγορά εργασίας

Αφορά α) στην ανάπτυξη μεθοδολογίας αξιολόγησης της διαφορετικότητας και απόδοσης σχετικού σήματος, με βάση την οποία θα αξιολογηθούν πιλοτικά 100 επιχειρήσεις στην Ελλάδα, β) την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού ευαισθητοποίησης σε θέματα διακρίσεων σε χώρους εργασίας και την επιμόρφωση 80.000 υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα μέσω ασύγχρονης παρακολούθησης σεμιναρίου διάρκειας τριών ωρών και γ) την ενίσχυση μέσω δευτερογενούς νομοθεσίας του θεσμού του Παρατηρητηρίου Ισότητας, προκειμένου να εμπερικλείει και ζητήματα διαφορετικότητας.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ)

Ποιους αφορά

Εργαζόμενοι

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

• Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα.
Ενσωμάτωση σε ψηφιακή πλατφόρμα εκπαίδευσης για την επιμόρφωση 80.000 εργαζομένων σε θέματα διαφορετικότητας και συμπερίληψης

• Απόδοση επιδόματος επιμόρφωσης

133. Εθνική στρατηγική για προσιτή στέγη: Αναβαθμίζω το σπίτι μου

Το Πρόγραμμα αφορά στη δημιουργία χρηματοδοτικού μέσου συγχρηματοδοτούμενων στεγαστικών δανείων για ενεργειακές παρεμβάσεις σε κατοικίες (κύριες ή μη εκμισθωμένες δευτερεύουσες) φυσικών προσώπων, με πλήρη επιδότηση επιτοκίου. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών περίπου 20.000 νοικοκυριών, μέχρις εξαντλήσεως του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Ποιους αφορά

Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

α' τρίμηνο

β' τρίμηνο

γ' τρίμηνο

δ' τρίμηνο

• Έκδοση ΚΥΑ

• Έναρξη δανειοδοτήσεων

134. Εθνική στρατηγική για προσιτή στέγη: Σπίτι μου 2

Δικαιούχοι του προγράμματος «Σπίτι μου II» είναι άτομα ή ζευγάρια από 25 έως 50 ετών με εισόδημα έως 20.000 για τους άγαμους, έως 28.000 ευρώ για ζευγάρια που προσαυξάνεται κατά 4.000 για κάθε παιδί και έως 31.000 για μονογονεϊκή οικογένεια που προσαυξάνεται κατά 5.000 για κάθε παιδί πέρα από το πρώτο.

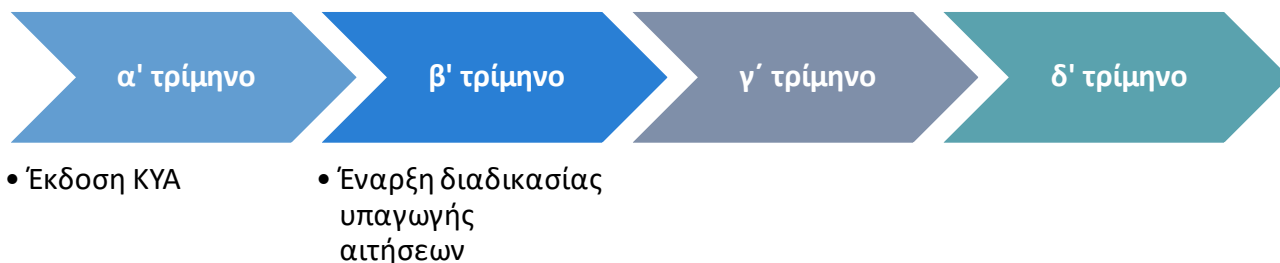
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Ποιους αφορά

Πολίτες, Οικογένειες, Νέους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

135. Υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος πρώιμης παρέμβασης

Θα εφαρμοστεί σε πανελλαδική εμβέλεια ώστε 2.500 παιδιά με διαπιστωμένη αναπηρία, ηλικίας μηδέν (0) έως έξι (6) ετών, με αναπτυξιακές διαταραχές ή με αυξημένες πιθανότητες εμφάνισης αναπτυξιακών διαταραχών που μπορεί να οφείλονται σε οικονομικοκοινωνικές συνθήκες, και οι οικογένειές τους, θα λάβουν εξατομικευμένες υπηρεσίες από πιστοποιημένους παρόχους πρώιμης παιδικής παρέμβασης. Το έργο θα υλοποιηθεί με την απόδοση Vouchers στις ωφελούμενες οικογένειες, με προτεραιότητα αυτών που διαμένουν σε μικρούς Νησιωτικούς και Ορεινούς-Μειονεκτικούς Δήμους.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ ΑΕ)

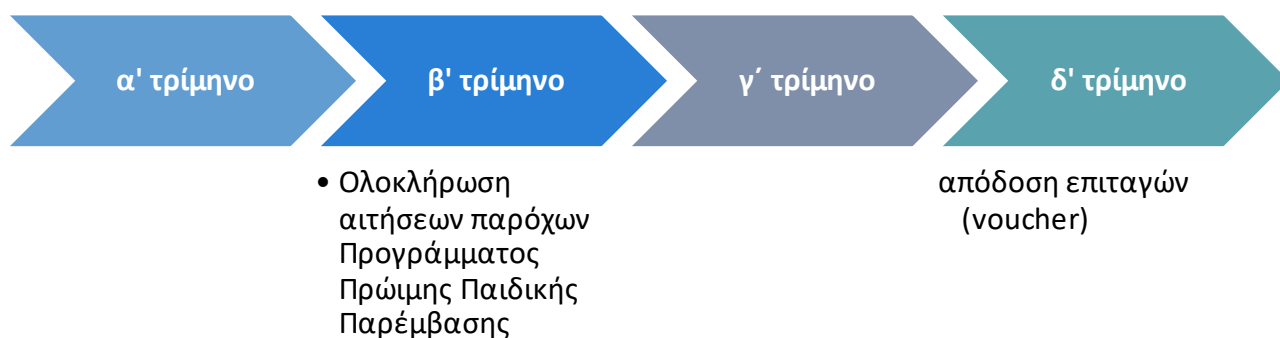
Ποιους αφορά

2.500 παιδιά με αναπηρία και διαταραχές και τις οικογένειές τους.

Φορείς ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ που δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής θεραπευτικών και ψυχοκοινωνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Εξειδικευμένους επαγγελματίες (αναπτυξιακό παιδίατρο ή παιδοψυχίατρο ή παιδονευρολόγο, ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό, εργοθεραπευτή, λογοθεραπευτή και Φυσικοθεραπευτή ή ειδικό παιδαγωγό ή απόφοιτου τμήματος φυσικής αγωγής με εξειδίκευση στην ειδική αγωγή) οι οποίοι θα στελεχώσουν την Διεπιστημονική Ομάδα κάθε παρόχου.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

136. Δημιουργία Παρατηρητηρίου για τη Δημογραφία και την Οικογένεια: Σύσταση και προκήρυξη διαγωνισμού για το νέο πληροφοριακό σύστημα

Στόχος του Παρατηρητηρίου είναι η συγκέντρωση και η αξιολόγηση στοιχείων και δεδομένων δημογραφικού χαρακτήρα για την αποτύπωση των αναγκών ανά Περιφέρεια και τον σχεδιασμό μέτρων και δράσεων. Επίσης, βασικό του αντικείμενο είναι η παρακολούθηση του συνόλου των δράσεων και η αξιολόγησή τους βάσει δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι έχουν προβλεφθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό.

Φορέας υλοποίησης

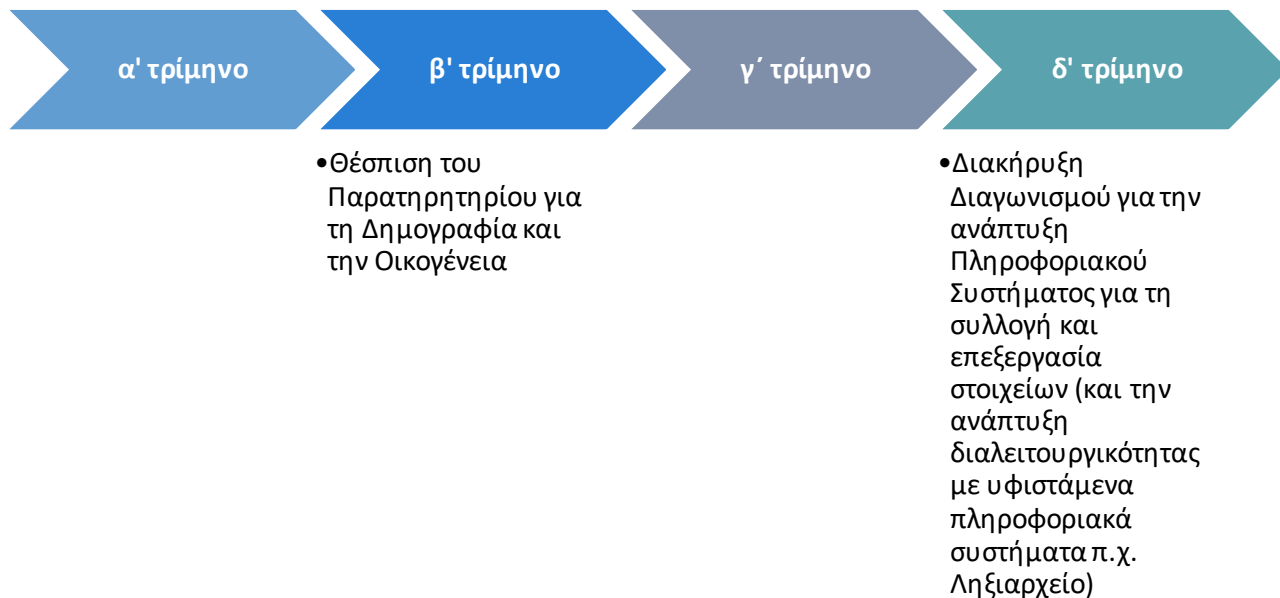
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Ποιους αφορά

Όλους τους πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

137. Πιλοτικό Πρόγραμμα Υποστήριξης Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

Θεσμοθέτηση για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης ατόμων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού (ΔΑΦ). Στόχος του προγράμματος είναι να εξασφαλίσει υποστηριζόμενη απασχόληση για έως και 200 άτομα με ΔΑΦ και να καλύψει το κόστος της επαγγελματικής καθοδήγησης και συμβουλευτικής, που απαιτείται για αυτόν τον πληθυσμό-στόχο.

Φορέας Υλοποίησης

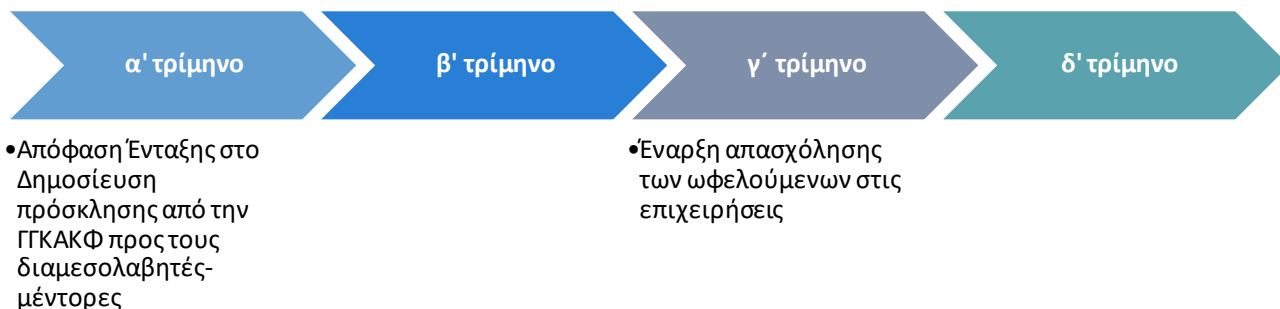
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, ΓΓΚΑΚΦ

Ποιους αφορά

Άτομα με Αναπηρία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

138. Υλοποίηση προγράμματος χρηματοδότησης υποδομών προσβασιμότητας για άτομα με κινητικές και αισθητηριακές αναπηρίες

Μέσα από τη δράση θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις υποδομών σε κατοικίες ατόμων με αναπηρία και ατόμων με κινητικές δυσκολίες και χώρους εργασίας στους οποίους εργάζονται άτομα με αναπηρία, με στόχο την ενίσχυση της ανεξάρτητης και αυτόνομης διαβίωσης.

Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Ποιους αφορά

Άτομα με Αναπηρία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

139. Κοινωνική επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων – Εκπαίδευση και απασχόληση για δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)

Το έργο αφορά στην κοινωνική επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων και συγκεκριμένα την εκπαίδευση και απασχόληση για Δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ).

Εστιάζει στην υλοποίηση συνδυαστικών προγραμμάτων κατάρτισης, πιστοποίησης και επιδότησης θέσης εργασίας και την κάλυψη μη μισθολογικού κόστους για πρόσληψη ωφελουμένων του ΕΕΕ και αστέγων για 14 μήνες.

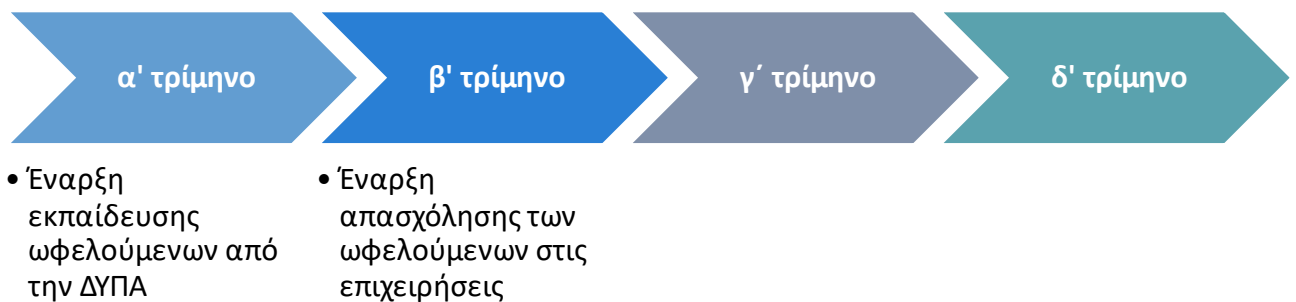
Φορέας Υλοποίησης

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)

Ποιους αφορά

Δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

140. Εγκατάσταση νέων γεωργών

Η αύξηση του αριθμού των γεωργών ηλικίας μικρότερης των σαράντα ετών εξυπηρετεί ένα διττό στόχο που είναι η δημογραφική ανανέωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα με στόχο την βελτίωση της αναλογίας των γεωργών με ηλικία μικρότερη των 35 ετών σε σχέση με τους γεωργούς ηλικίας άνω των 55 ετών ώστε να συγκλίνει με τον μέσο ευρωπαϊκό όρο αλλά και την πληθυσμιακή αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών και ιδιαίτερα εκείνων που παρουσιάζουν τα εντονότερα προβλήματα (ορεινές, αραιοκατοικημένες).

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ)

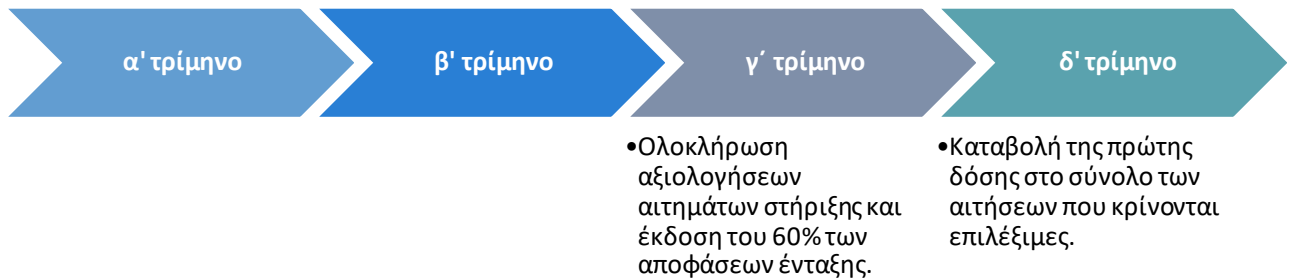
13 Περιφέρειες χώρας

Ποιους αφορά

Γεωργούς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

141. Επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την κατασκευή θερμοκηπίων και προσπελάσιμων στεγάστρων φυτικής παραγωγής

Η Παρέμβαση Π3-73-2.9 «Επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την κατασκευή θερμοκηπίων και προσπελάσιμων στεγάστρων φυτικής παραγωγής», έχει ως σκοπό την επίτευξη των στόχων του άρθρου 5 του Καν. (ΕΕ) 2021/2015. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Σ.Σ. Κ.Α.Π. 2023 – 2027, η Παρέμβαση συμβάλει στον ειδικό στόχο «Ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση».

Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ)

13 Περιφέρειες χώρας

Ποιους αφορά

Φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και συλλογικά σχήματα του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου (ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, αγροτικοί συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών).

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

142. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων

Αφορά στον θεσμικό και ψηφιακό εκσυγχρονισμό του ΕΛ.Γ.Α. αφενός για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του, ώστε να καλύπτονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες των αποζημιώσεων από νέες ζημιογόνες αιτίες ως αποτέλεσμα της κλιματικής κρίσης και αφετέρου για τη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων που θα συμβάλλει στην ταχύτερη οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στη ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων, με σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία του. Στόχος είναι η αναβάθμιση και ενδυνάμωση του ασφαλιστικού συστήματος για επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων αξιοποιώντας και τις δυνατότητες Παρέμβασης του ΣΣ ΚΑΠ.

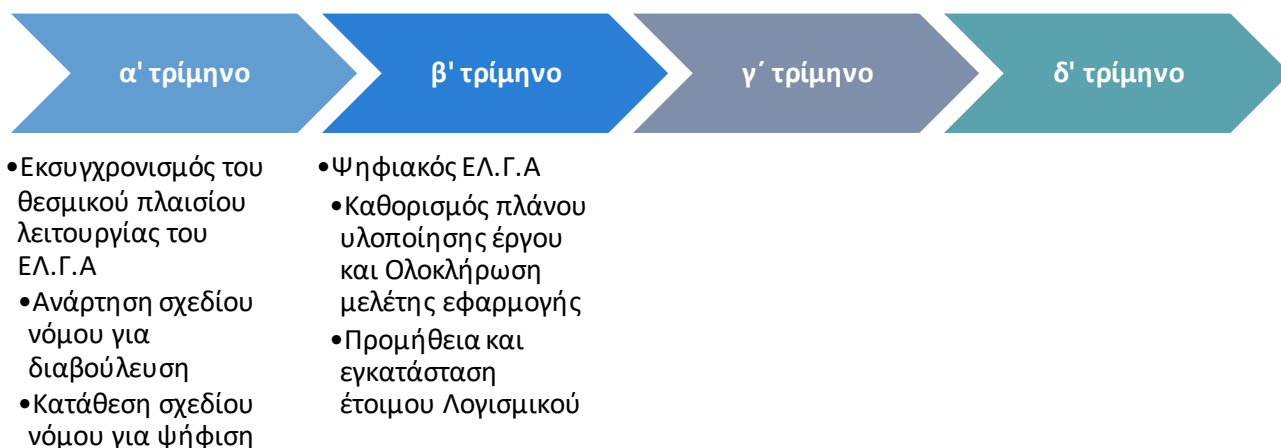
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΕΛ.Γ.Α.

Ποιους αφορά

ΕΛ.Γ.Α., Παραγωγοί αγροτικών προϊόντων

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

143. Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο και άλλα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων

Α. Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο με ΣΔΙΤ

Ο στόχος του προγράμματος περιλαμβάνει την ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος μέσω της παροχής νέων πηγών νερού, την πιο αποδοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων με τη μείωση των απωλειών και την εφαρμογή σύγχρονων αρδευτικών τεχνολογιών, καθώς και την προώθηση καινοτόμων καλλιεργητικών πρακτικών που βελτιώνουν την παραγωγικότητα. Επίσης, στοχεύει στην κατάργηση των υφιστάμενων γεωτρήσεων, τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω φιλικότερων προς το περιβάλλον μεθόδων προμήθειας και διανομής νερού, και την προσαρμογή στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ώστε η Ελλάδα να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050. Το εν λόγω σχέδιο δομείται σε ομάδες 6 Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΥΔΩΡ 2.0):

- Έργα μεταφοράς νερού από τον ποταμό Νέστο στην κοιλάδα της Ξάνθης
- Εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων του ΤΟΕΒ Ταυρωπού
- Δίκτυο Άρδευσης στις τοποθεσίες Υπέρειας – Ορφανών Καρδίτσας
- Λιμνοδεξαμενή και δίκτυο άρδευσης στις Χοχλακιές Λασιθίου Κρήτης
- Φράγμα και δίκτυο άρδευσης στον Άγιο Ιωάννη Ιεράπετρας Π.Ε Λασιθίου Κρήτης
- Φράγμα και δίκτυο άρδευσης στην τοποθεσία στο Μηναγιώτικο Μεσσηνίας

Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων

Ποιους αφορά

Γεωργούς και Κτηνοτρόφους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ανάθεση συμβάσεων για αρδευτικά έργα
- Υποβολή μελετών

144. Β. Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων, Παρέμβαση Π3-73-1.1, ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027

Εξασφάλιση και εξοικονόμηση νερού για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών των καλλιεργειών, την ορθολογική διαχείριση των εδαφοϋδατικών πόρων, τη μέριμνα για την ποιότητα των αρδευτικών νερών και την προστασία του εδάφους. Συνολικός προϋπολογισμός έργου 282,88 εκ. €

Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων

Ποιους αφορά

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γενική Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων.

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Γενική Δ/νση Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτιριακών Υποδομών, Δ/νση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων.

Περιφέρειες, Δήμους Περιφέρειας Θεσσαλίας και Δήμους Περιφερειακών Ενοτήτων Έβρου και Φθιώτιδας.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Ολοκλήρωση αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης
- Έκδοση αποφάσεων ένταξης των έργων

145. Σχέδιο δράσης διορθωτικών μέτρων για την βελτίωση των δυσλειτουργιών του ΟΠΕΚΕΠΕ

Το έργο περιλαμβάνει διορθωτικά μέτρα που αφορούν στην οργανωτική και επιχειρησιακή του λειτουργία που βελτιώνουν την ελεγκτική του ικανότητα, καθώς και ενίσχυση του Οργανισμού με ανθρώπινους πόρους, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του.

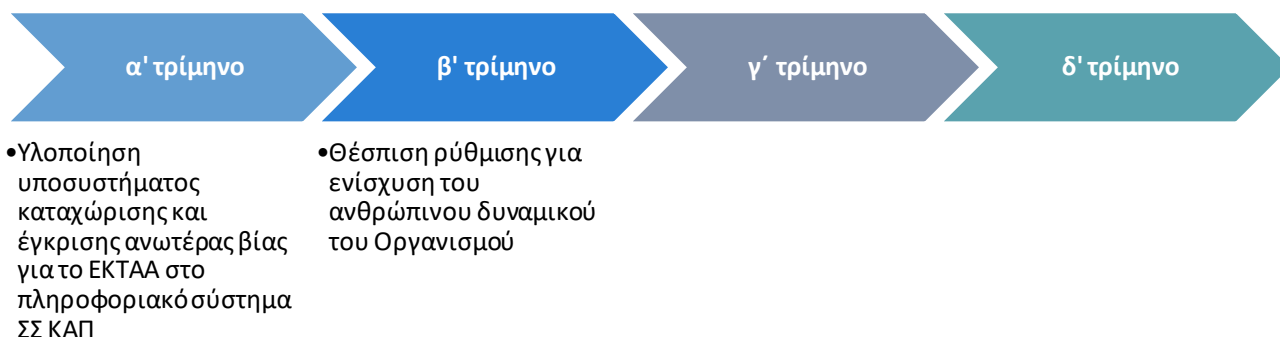
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΟΠΕΚΕΠΕ

Ποιους αφορά

ΟΠΕΚΕ, παραγωγικό δυναμικό της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

146. Ψηφιακός μετασχηματισμός της Γεωργίας - Εξωστρεφής Γεωργία

Το έργο «Εξωστρεφής Γεωργία» αποτελεί παρέμβαση ολιστικής προσέγγισης με στόχο την αύξηση και την διευκόλυνση των εξαγωγών. Αναμένεται η μείωση του χρόνου και του κόστους των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ακεραιότητας, η υποστήριξη των ελέγχων ενάντια στην παραποίηση των ελληνικών προϊόντων. Επιπλέον, συντελεί στην αναγνωρισιμότητα των ελληνικών προϊόντων που φέρουν το ελληνικό εμπορικό σήμα, στην προώθηση αγροτικών προϊόντων γεωγραφικών ενδείξεων, την προσφορά κινήτρων και εργαλείων για την ψηφιακή προώθηση των αγροτικών προϊόντων, μειώνοντας το ψηφιακό

χάσμα, προς όφελος των παραγωγών. Παράλληλα, το έργο του «Ψηφιακού μετασχηματισμού της Γεωργίας», θα υλοποιηθεί μέσω καινοτόμων παρεμβάσεων, όπως είναι η ανάπτυξη ανοικτής ψηφιακής γεωργικής υποδομής μεγάλης κλίμακας, με υποδομή cloud και δυνατότητες επεξεργασίας δεδομένων παρατήρησης (δορυφορικά και εναέρια/drone) για την τεχνολογική υποστήριξη της παραγωγικής διαδικασίας και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων.

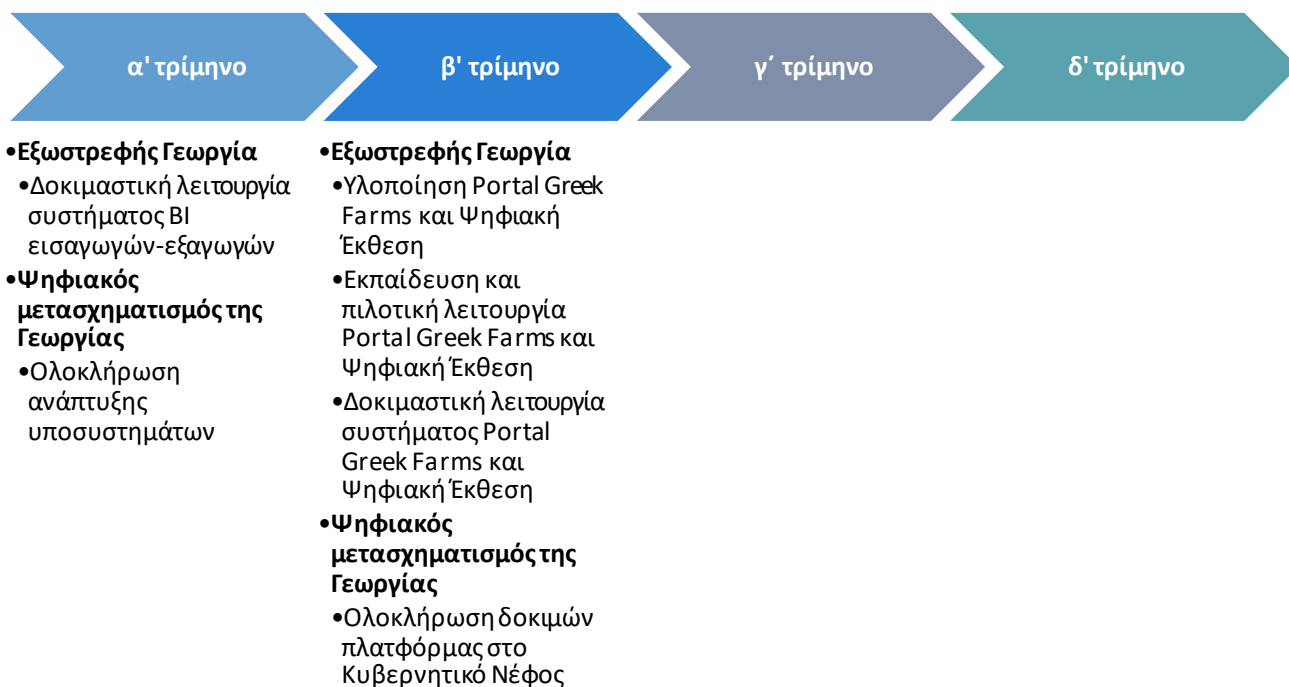
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ποιους αφορά

Υπουργείο, αγρότες, επιχειρήσεις αγροδιατροφικού τομέα, ερευνητικά ιδρύματα αγροδιατροφής, άλλους φορείς, καταναλωτές

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

147. Οικονομικός μετασχηματισμός του αγροδιατροφικού τομέα

Η δράση «Οικονομικός Μετασχηματισμός του Αγροδιατροφικού Τομέα» (RRF 16626) έχει ως σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων, την προώθηση της καινοτομίας και την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, στοχεύει στη δημιουργία

αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων μέσω της αξιοποίησης του τουρισμού, στην ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών μαζικής παραγωγής και στην προώθηση της εξωστρέφειας στις διεθνείς αγορές. Περιλαμβάνει στοχευμένες επενδυτικές πρωτοβουλίες όπως: α) η ενίσχυση της καινοτομίας και της μετάβασης στην «πράσινη» επεξεργασία των γεωργικών προϊόντων, β) ο εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς τομέα, γ) ο «πράσινος» αγροτουρισμός, δ) η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και ε) η γενετική βελτίωση των ζώων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ποιους αφορά

Νομικά πρόσωπα, επιχειρήσεις αγροδιατροφικού τομέα, τοπικές κοινωνίες, καταναλωτές.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Καινοτομία και Πράσινη Μετάβαση στην Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων (Α Κύκλος) - Πληρωμές ύψους 10 εκατ. ευρώ
- Καινοτομία και Πράσινη Μετάβαση στην Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων (Β Κύκλος) - Πληρωμές ύψους 10 εκατ. ευρώ
- Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα (Α Κύκλος) - Πληρωμές ύψους 10 εκατ. ευρώ
- Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα (Β Κύκλος) - Πληρωμές ύψους 5 εκατ. ευρώ
- Πράσινος Αγροτουρισμός - Πληρωμές ύψους 5 εκατ. ευρώ
- Αναδιάρθρωση Καλλιεργειών - Πληρωμές ύψους 2 εκατ. ευρώ
- Γενετική Βελτίωση Ζώων - Πληρωμές ύψους 2 εκατ. ευρώ

148. Οκτώ (8) δράσεις ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας

Το Έργο «Προτάσεις δράσεων στον Τομέα της Υδατοκαλλιέργειας» (RRF 16584) έχει ως στόχο την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτιστοποίηση της παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, την ανάπτυξη φιλικών προς το κλίμα διεργασιών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων τη δημιουργία τράπεζας γενετικού υλικού για τα απειλούμενα και υπό εξαφάνιση είδη και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για την επαναφορά των πληθυσμών.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ποιους αφορά

Τους επαγγελματίες του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

• Πληρωμές ύψους 2 εκατ. ευρώ

149. Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής AKIS

Η Εθνική Επιτροπή AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System) συστάθηκε με την υπ' αρ. 357/199475/09-07-2024 ΥΑ (Β' 4081) και η λειτουργία της έχει τη βάση της στο Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027. Η Εθνική Επιτροπή έχει ρόλο επιτελικό και θέτει τους στόχους και τις κατευθύνσεις σε θέματα έρευνας, καινοτομίας, κατάρτισης και εκπαίδευσης στον αγροδιατροφικό τομέα. Πιο συγκεκριμένα, θέτει στόχους κυρίως ως προς το περιεχόμενο των γεωργικών συμβουλών και των προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία. Επί πλέον θέτει στόχους και κατευθύνσεις στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας και των εθνικών προγραμματικών κειμένων των κρατών-μελών. Η σύσταση του ανωτέρω συμβουλευτικού και γνωμοδοτικού οργάνου αποτελεί σαφή απόδειξη της προτεραιότητας που δίνεται στην εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών. Της Επιτροπής προεδρεύει ο/η εκάστοτε Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων.

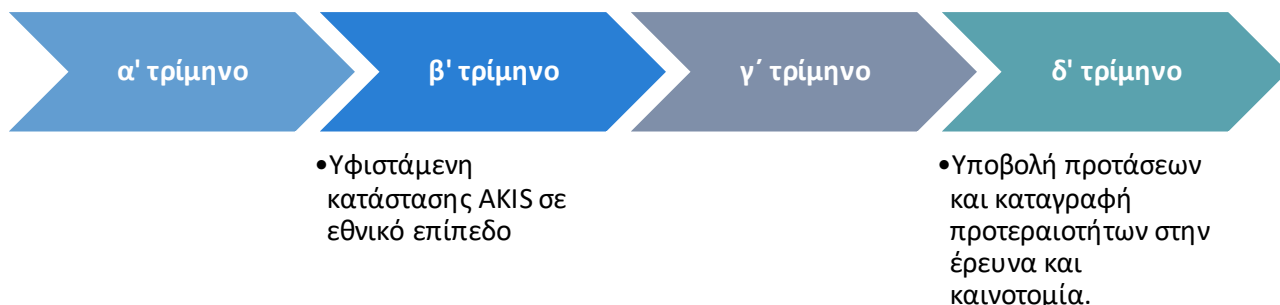
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ποιους αφορά

Τους ενεργά απασχολούμενους στον αγροτικό τομέα

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

150. Ανάπτυξη συνεργασιών με σκοπό τη διασύνδεση της έρευνας με την παραγωγή μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της Γεωργίας (ΕΣΚ-Γεωργίας)

Η Παρέμβαση δίνει την ευκαιρία για συνεργασία φορέων με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην πρωτογενή παραγωγή (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), στο δασικό τομέα και στον τομέα των τροφίμων, την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής, που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την αξιοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών και την ενσωμάτωσή τους στην πράξη μέσω πιλοτικών εφαρμογών.

Φορέας υλοποίησης

Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ)

Ποιους αφορά

Γεωργούς και κτηνοτρόφους, Επιχειρήσεις, Ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

151. Λειτουργική και Επιχειρησιακή Αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) δίνει προτεραιότητα στην αναδιοργάνωση και ψηφιακή αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, ως βασικό στοιχείο της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας. Κεντρική επιδίωξη της μεταρρυθμιστικής πρωτοβουλίας αποτελεί η αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, μέσα από βελτιωμένες δημόσιες σχολές που θα παρέχουν προγράμματα σπουδών υψηλής ποιότητας, καθώς και από ανταγωνιστικές, υψηλού επιπέδου, ιδιωτικές σχολές. Παράλληλα, επιδιώκεται ο σχεδιασμός ολοκληρωμένου συστήματος ναυτικής εκπαίδευσης ως προς τις προδιαγραφές, τη δομή, την οργάνωση, την πιστοποίηση και τον έλεγχο/αξιολόγηση των διοικητικών, οικονομικών και εκπαιδευτικών λειτουργιών των σχολών εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης. Στο πλαίσιο αυτό προετοιμάζεται το σχέδιο νόμου πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της Ναυτικής Εκπαίδευσης.

Φορέας υλοποίησης

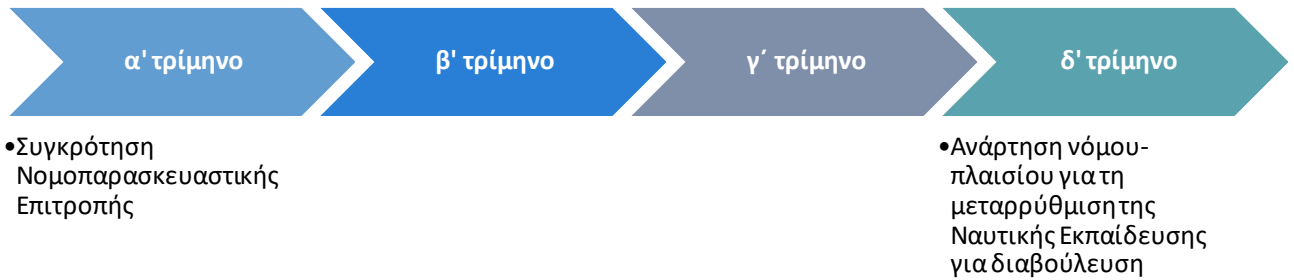
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ποιους αφορά

Σπουδαστές, προσωπικό των Σχολών Εμπορικού Ναυτικού και επισπεύδουσα Υπηρεσία του ΥΝΑΝΠ

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

152. Επενδυτική αξιοποίηση επιλεγμένων λιμένων

Πρόκειται για μεταρρύθμιση με υψηλή προστιθέμενη αξία, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Μέσω της συγκεκριμένης διαδικασίας, κάθε λιμάνι θα καταστεί πόλος τοπικής ανάπτυξης, με πολλαπλά οφέλη σε επίπεδο επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων εργασίας και αύξησης της εμπορικής κίνησης σε περιφερειακό επίπεδο. Πολύ σημαντικά αναμένονται να είναι και τα γενικότερα οφέλη για την Ελλάδα, τόσο σε οικονομικό επίπεδο, με την αύξηση των δημοσίων εσόδων, όσο και σε γεωστρατηγικό επίπεδο, με την αύξηση του διεθνούς εμπορίου, το οποίο θα διεξάγεται μέσω της χώρας μας. Ενδεικτική της σημασίας της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης είναι και η σύσταση Κυβερνητικής Επιτροπής Παρακολούθησης Λιμένων υπό αξιοποίηση. Για το έτος 2025 προγραμματίζεται η υπογραφή της σύμβασης για την απόκτηση μέρους του μετοχικού κεφαλαίου για τον λιμένα Λαυρίου.

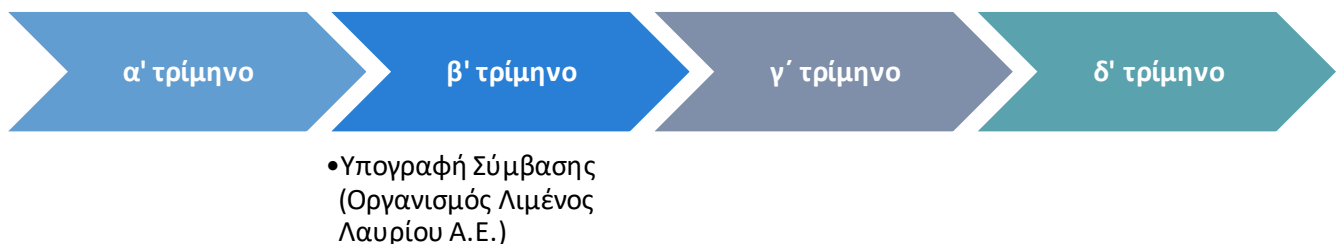
Φορέας υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ, ΥΠΕΘΟΟ, ΤΑΙΠΕΔ

Ποιους αφορά

Σύνολο των πολιτών, τοπική και την Εθνική Οικονομία.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

153. Αναθεώρηση και Εξορθολογισμός Συστήματος Λιμενικής Διακυβέρνησης

Η μεταρρύθμιση, σε συνέχεια των προσπαθειών για την ιδιωτικοποίηση των 9 «μεγάλων» περιφερειακών λιμένων της Ελλάδας, αφορά τους «δευτερεύοντες» λιμένες της χώρας. Η μεταρρύθμιση θα υλοποιηθεί α) με τη θέσπιση νόμου μέσω του οποίου θα αναθεωρείται και θα εξορθολογίζεται το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης των κρατικών και δημοτικών Λιμενικών Ταμείων, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για το Policy Paper σχετικά με τη Λιμενική Διακυβέρνηση, β) με την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τη σύνδεση των λιμένων, τόσο με το διευρωπαϊκό όσο και με το εγχώριο δίκτυο μεταφορών, καθώς και γ) τη συστηματική παρακολούθηση των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων, με ταυτόχρονη αντιμετώπιση της υποστελέχωσης και της έλλειψης πόρων. Για το έτος 2025 προγραμματίζεται η σύνταξη της Λευκής Βίβλου για τη λιμενική διακυβέρνηση και η διαβούλευση επί αυτής το 4^ο τρίμηνο 2025.

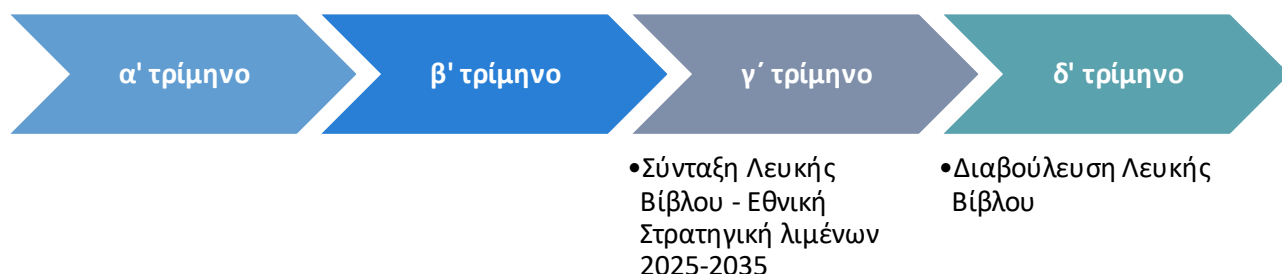
Φορέας Υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ

Ποιους αφορά

Τοπική Αυτοδιοίκηση, κατοίκους των νησιών, Εθνική Οικονομία, σύνολο των φορέων του περιφερειακού εθνικού λιμενικού συστήματος, πλοιοκτήτες, Clusters της ακτοπλοΐας, της κρουαζιέρας και του yachting.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

154. Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα για την Ακτοπλοΐα (Χρονοθυρίδες – Ασφάλεια)

Στο πλαίσιο του εξορθολογισμού και της αναβάθμισης του συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών, έχει προγραμματιστεί η ανάπτυξη και λειτουργία ενός «Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Δικτύου Θαλάσσιων Συγκοινωνιών». Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει δύο βασικά υποσυστήματα: το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα (ΚΠΣ) και το Υποσύστημα Χρονοθυρίδων Λιμένων (ΣΧΛ). Τα υποσυστήματα αυτά θα υποστηρίζουν μηχανογραφικά τις διαδικασίες εισαγωγής, σχεδιασμού και παρακολούθησης των δρομολογίων των ακτοπλοϊκών εταιρειών, καθώς και την αποθήκευση των σχετικών δεδομένων και δικαιολογητικών στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Το έργο, με τίτλο «Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα για την Ακτοπλοΐα», αναμένεται να προκηρυχθεί εντός του 2025.

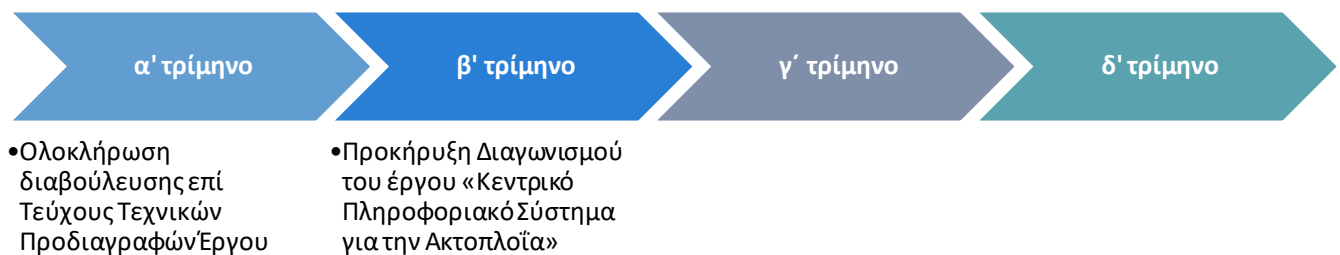
Φορέας υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ, Ακτοπλοϊκές Εταιρείες

Ποιους αφορά

Κατοίκους των νησιών και Εθνική Οικονομία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

155. Βελτίωση προσβασιμότητας των νησιών με ανάπτυξη συστήματος θαλάσσιων συγκοινωνιών

Εκπονείται μελέτη με τίτλο «Consultant for the Pre-feasibility study for a Green Ferries PPP» που αφορά στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μοντέλου ΣΔΙΤ για το «πρασίνο» των άγονων γραμμών. Η μελέτη υλοποιείται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και

Ανάπτυξης και τη Μονάδα ΣΔΙΤ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με ορίζοντα υλοποίησης την Άνοιξη του 2025. Από το Πρόγραμμα «Μεταφορές 2021-2027» έχουν εξασφαλιστεί 80 εκατ. ευρώ με δυνατότητα υπερδέσμευσης μέχρι και 360 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση ακτοπλοϊκών συνδέσεων δημόσιας υπηρεσίας (άγονες γραμμές) με την χρήση «πράσινων» πλοίων χαμηλών εκπομπών αερίων ρύπων, ώστε να επιτευχθούν κατάλληλες διανησιωτικές θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ λιμένων / νησιωτικών προορισμών σε ικανό αριθμό νησιών τα οποία λόγω της γεωγραφικής τους θέσης παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη προσβασιμότητας.

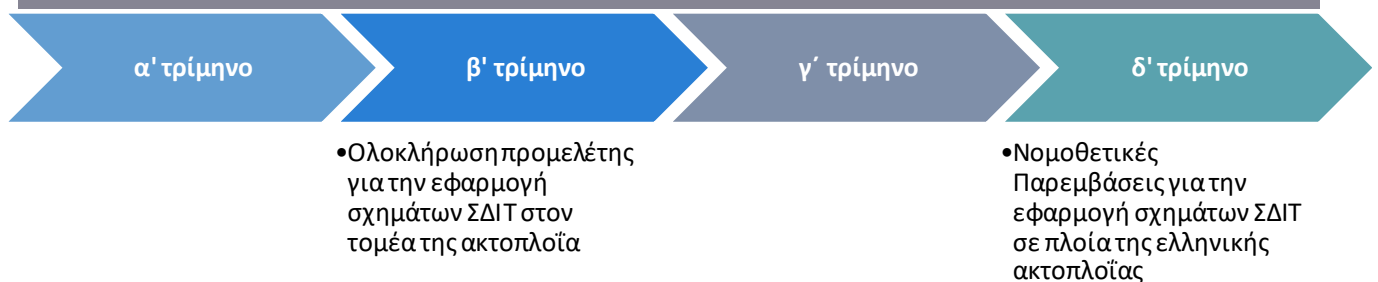
Φορέας υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ, Ακτοπλοϊκές Εταιρείες (ΣΔΙΤ)

Ποιους αφορά

Κατοίκους των νησιών και Εθνική Οικονομία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

156. Υλοποίηση ολοκληρωμένου εθνικού προγράμματος λειτουργικής και επιχειρησιακής αναβάθμισης Λ.Σ. – ΕΛ. ΑΚΤ.

Το ΥΝΑΝΠ με γνώμονα την ολοκληρωμένη διαχείριση, προάσπιση των θαλάσσιων συνόρων και την καταπολέμηση του εγκλήματος στη θάλασσα, σε συνδυασμό με την εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας στην κοινωνία των πολιτών, εξοπλίζεται με σύγχρονα μέσα και εκσυγχρονίζει το Λ.Σ. -ΕΛ.ΑΚΤ. ως αρμόδια Αρχή επιβολής του νόμου, μέσω ενός στοχευμένου εξοπλιστικού προγράμματος. Το τρίτο τρίμηνο του 2025 προβλέπεται η παράδοση έντεκα σκαφών κατάλληλα διαμορφωμένων με υγειονομικό εξοπλισμό.

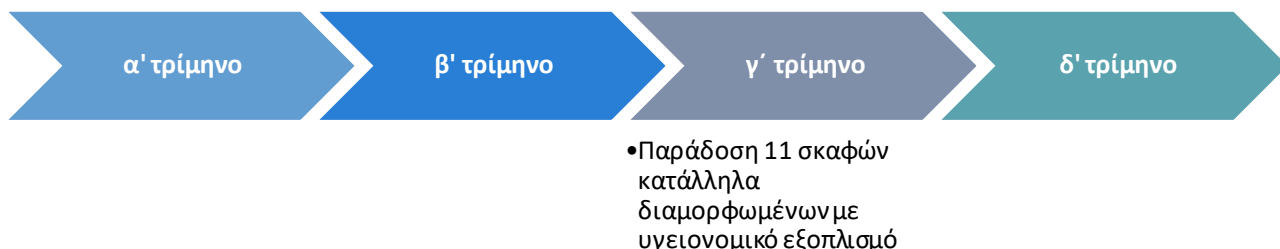
Φορέας υλοποίησης

- ΥΝΑΝΠ

Ποιους αφορά

- Ένστολο προσωπικό του ΥΝΑΝΠ και κοινωνικό σύνολο, εν γένει

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

157. Ψηφιακός μετασχηματισμός στον τομέα δημόσιας πολιτικής – Ενίσχυση της Ελληνικής Σημαίας

Στοχεύεται η δημιουργία του «e - Ναυτολόγιο», ενός συστήματος συνολικής καταγραφής και διαχείρισης των εμπλεκόμενων μερών, ήτοι αρμοδίων Φορέων (Λιμενικών Αρχών, Φορέων ΥΝΑΝΠ, NAT, κ.τ.λ.), ναυτικών, πλοιοκτητών και να ψηφιοποιηθούν διαδικασίες, όπως αυτές της ναυτολόγησης και αποναυτολόγησης.

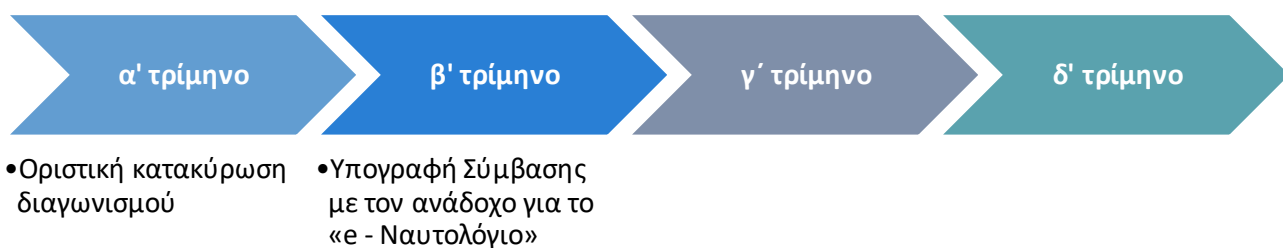
Φορέας υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ και Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου, ναυτιλιακές εταιρίες και πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

158. Ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτινων πόρων σε νησιωτικές περιοχές.

Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου & Νησιωτικής Πολιτικής (ΓΓΑΙΝΠ) αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα της επαρκούς και ποιοτικής παροχής νερού, στοιχείο απαραίτητο για την βιώσιμη ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών, έχει προβεί στον σχεδιασμό και υλοποίηση ενός επιχειρησιακού σχεδίου για συντονισμένη δράση αναφορικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση του πόσιμου νερού. Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ των δράσεων που έχει σχεδιάσει και υλοποιεί η ΓΓΑΙΝΠ, είναι η χρηματοδότηση έργων που αφορούν στη συντήρηση και την αντικατάσταση των δικτύων ύδρευσης, τη συντήρηση παλαιών γεωτρήσεων και την ανόρυξη νέων, την αντικατάσταση και προμήθεια νέων δεξαμενών πόσιμου νερού, τη συντήρηση – εκσυγχρονισμό του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων, καθώς και τη χρηματοδότηση για προμήθεια και εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης. Επιπρόσθετα η ΓΓΑΙΝΠ θα πραγματοποιήσει την καταγραφή των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης στις νησιωτικές περιοχές με ιδιαίτερη έμφαση στο Νότιο Αιγαίο, το Βόρειο Αιγαίο, τα Ιόνια Νησιά και την Κρήτη, καθώς και σε νησιωτικές περιοχές ηπειρωτικών περιφερειών (Σποράδες, Θάσο, Σαμοθράκη, Αργοσαρωνικός), με παράλληλη τεκμηρίωση των αναγκών στον τομέα της διαχείρισης νερού, ειδικά κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου.

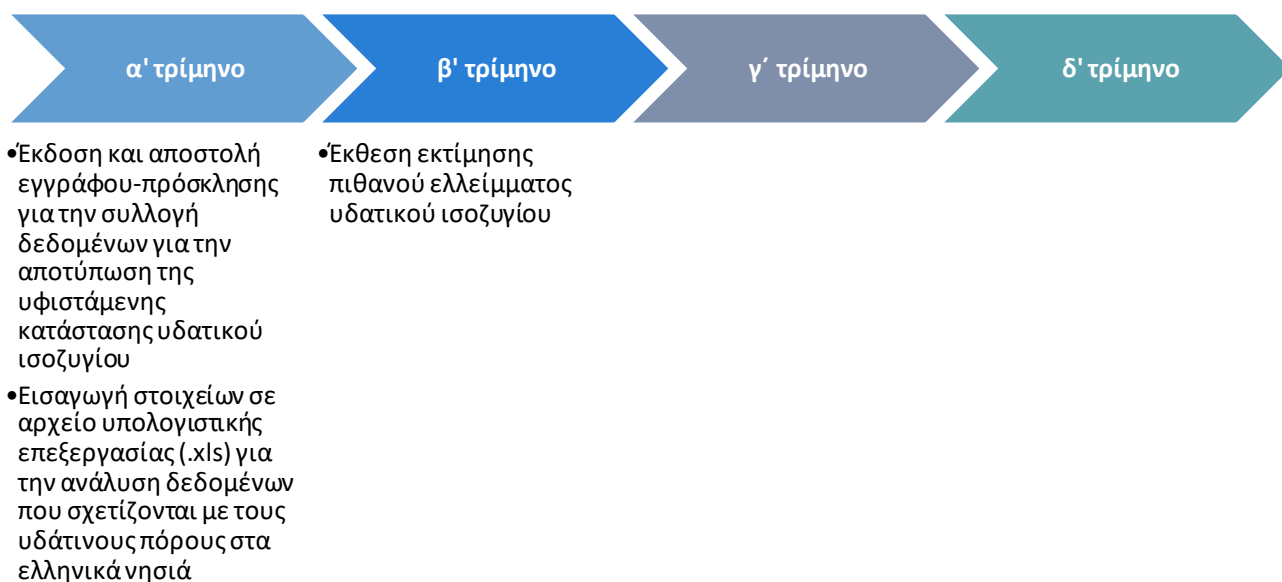
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ποιους αφορά

Σύνολο των κατοίκων των νησιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

159. Κατάρτιση Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο υπό μορφή Λευκής Βίβλου για την εκκίνηση διαβούλευσης με φορείς.

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με την ψήφιση του ν.4770/2021, όπως αυτός κωδικοποιήθηκε στη συνέχεια στον ν.4832/2021, θεσμοθέτησε την Εθνική Στρατηγική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο ενώ το 2025 θα πραγματοποιηθεί η κατάρτιση του Σχεδίου της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο (ΟΘΠΝΧ) υπό μορφή Λευκής Βίβλου για την εκκίνηση της διαβούλευσης με φορείς.

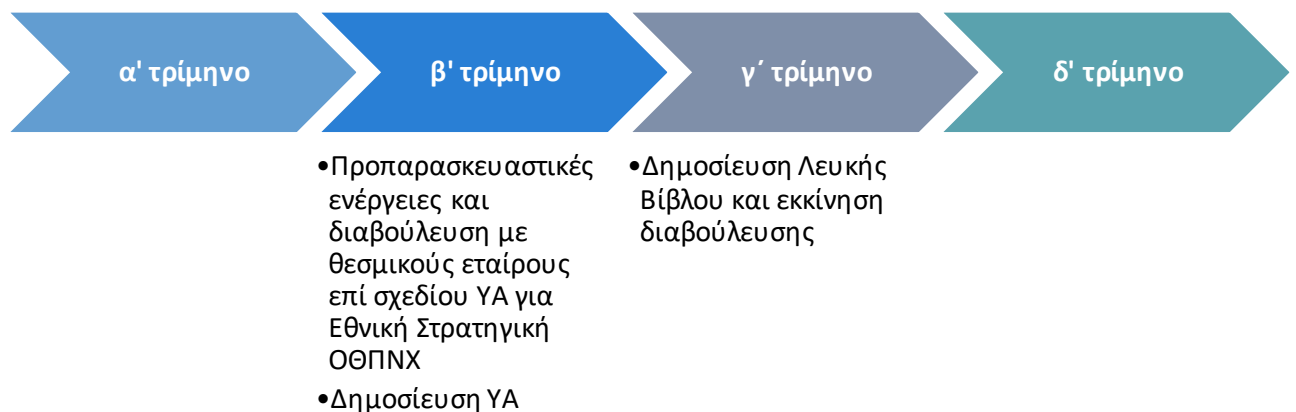
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ποιους αφορά

Το σύνολο των κατοίκων των νησιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

160. Εφαρμογή και Εξειδίκευση Χρηματοδοτικών Εργαλείων στον τομέα της Γαλάζιας Οικονομίας και το Νησιωτικό Χώρο.

Η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για την εφαρμογή και την εξειδίκευση των χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της Γαλάζιας Οικονομίας σχεδιάζει την σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου που θα προκύψει από τη συνεργασία του ΥΝΑΝΠ με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ενώ το 2025 δρομολογείται ο

ανασχεδιασμός του μέτρου του Μεταφορικού Ισοδύναμου (MI) για όλα τα σκέλη, υπό τη βάση της ανάπτυξης νέων κριτηρίων, νέου τρόπου υπολογισμού του ΑΝΗΚΟ για επιβάτες, επιχειρήσεις και καύσιμα. Ο ανασχεδιασμός συνδέεται τόσο με την ορθότερη δημοσιονομική διαχείριση, όσο και την εισαγωγή απλουστευμένων διαδικασιών για πολίτες και επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα θα στοιχειοθετηθεί φάκελος για ειδικό καθεστώς προς την ΕΕ για τις επιχειρήσεις.

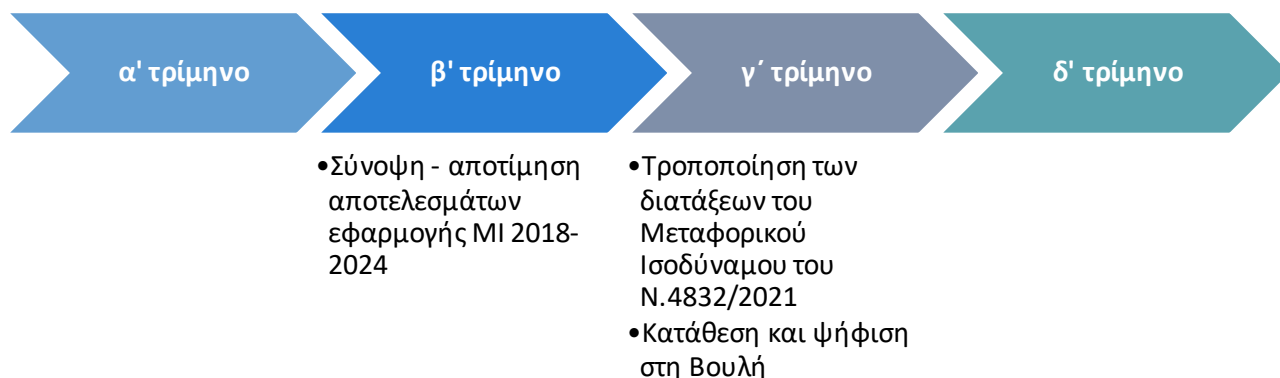
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ποιους αφορά

Το σύνολο των κατοίκων των νησιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

161. Τροποποίηση διατάξεων για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία στα επιβατηγά πλοία

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2025 για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, καταρτίστηκε σχέδιο προεδρικού διατάγματος που ρυθμίζει θέματα προσβασιμότητας, προασπίζοντας το δικαίωμα στις ελεύθερες μετακινήσεις και καταπολεμώντας τις διακρίσεις. Το σχέδιο περιλαμβάνει την τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 44/2011 «Κανονισμός ενδιαίτησεως και καθορισμού αριθμού επιβατών των επιβατηγών πλοίων» (Α' 110) και του π.δ. 221/2001 «Κανονισμός ενδιαίτησης επιβατών και πληρώματος των ταχύπλων σκαφών (High Speed Craft)» (Α' 171). Με αυτές τις αλλαγές, εισάγεται ένα αναβαθμισμένο θεσμικό πλαίσιο που διευκολύνει την προσβασιμότητα και ενισχύει τη χρηστικότητα των πλοίων ως μέσων μεταφοράς για άτομα με αναπηρία, μειώνοντας τον στιγματισμό και τις διακρίσεις. Παράλληλα, η υλοποίηση αυτών των μέτρων επιβεβαιώνει τη δέσμευση του φορέα για την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών που προάγουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 69 του

ν.4488/2017 (Α'137) και στον Πυλώνα III του Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2020-2023 για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Φορέας υλοποίησης

ΥΝΑΝΠ

Ποιους αφορά

Άτομα με Αναπηρία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Δημοσίευση τροποποιημένου ΠΔ

162. Προώθηση και προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος διεθνώς

Στόχος της τουριστικής προβολής της χώρας αποτελεί η μετατροπή των μοναδικών προορισμών, του πολιτισμού και της κληρονομιάς της χώρας σε εξαιρετικές εμπειρίες για τους επισκέπτες με σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για το σύνολο της επικράτειας. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η επικοινωνιακή προώθηση των στόχων που θέτει η χώρα ως προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, η προβολή των καλών πρακτικών βιωσιμότητας που εφαρμόζουν διάφοροι προορισμοί της χώρας, η προώθηση των προορισμών που εντάσσονται σε σχετικά διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα που προάγουν τον βιώσιμο τουρισμό ή εν γένει ενέργειες φιλικές προς το περιβάλλον. Μέσα από τα ανωτέρω επιτυγχάνεται η επέκταση της τουριστικής περιόδου και η ισόρροπη ανάπτυξη των τουριστικών ροών και εισοδήματος. Εντός του 2025 θα εφαρμοστεί πλάνο προβολής και δημοσίων σχέσεων, το οποίο θα αναδείξει την χώρα σε 12μηνο τουριστικό προορισμό ενώ σχεδιάζεται και νέο προϊόν ανάδειξης 7 διαδρομών ανθοφορίας δένδρων στην Ελλάδα με σκοπό την ενίσχυση της ζήτησης για διακοπές σε περιφερειακούς προορισμούς της χώρας καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Φορέας υλοποίησης

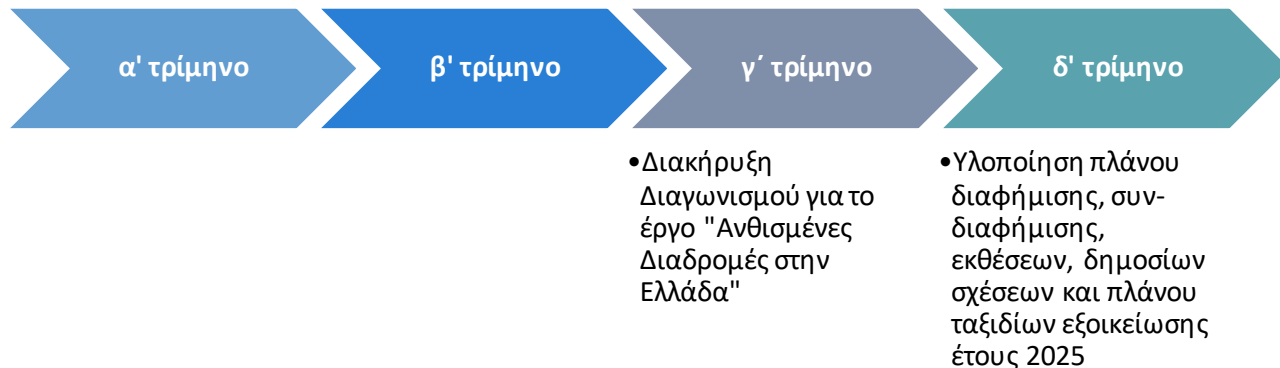
Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ

Ποιους αφορά

Τουρίστες και επισκέπτες, επιχειρήσεις τουριστικού κλάδου, τουριστικούς προορισμούς/Δήμους

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

163. Πρόγραμμα κατάρτισης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων στον τουρισμό.

Το έργο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το έργο περιλαμβάνει την διενέργεια προγραμμάτων επιμόρφωσης που θα απευθύνονται σε τουλάχιστον 18.000 καταρτιζόμενους, με στόχο την απόκτηση νέων δεξιοτήτων (upskilling) και την επανειδίκευση (reskilling) των απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού. Εντός του 2025 αναμένεται να ολοκληρωθεί η κατάρτιση για τουλάχιστον 18.000 ωφελούμενους.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού, ΙΤΥΕ «Διόφαντος»

Ποιους αφορά

Απασχολούμενους στον τουριστικό κλάδο, μακροχρόνια ανέργους, επιχειρήσεις τουριστικού κλάδου, φορείς κατάρτισης, φορείς πιστοποίησης

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Τελική Έκθεση έτους σχετικά με τα προγράμματα κατάρτισης

164. Ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού.

Η υλοποίηση ταχύρρυθμων (δίμηνων) προγραμμάτων κατάρτισης στο επάγγελμα του ξεναγού αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στο επάγγελμα του ξεναγού. Η πραγματοποίηση των εν λόγω σεμιναρίων θα συμβάλει στην αύξηση του αριθμού των διπλωματούχων ξεναγών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την επιζητούμενη επαγγελματική κατάρτιση και ποιότητα που απαιτεί το συγκεκριμένο επάγγελμα. Εκτιμάται ότι εντός του 2025 θα υλοποιηθούν τουλάχιστον 3 ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης σε ΑΕΙ της χώρας, προσφέροντας κατάρτιση στο επάγγελμα του ξεναγού σε τουλάχιστον 150 αποφοίτους τμημάτων ΑΕΙ.

Φορέας υλοποίησης

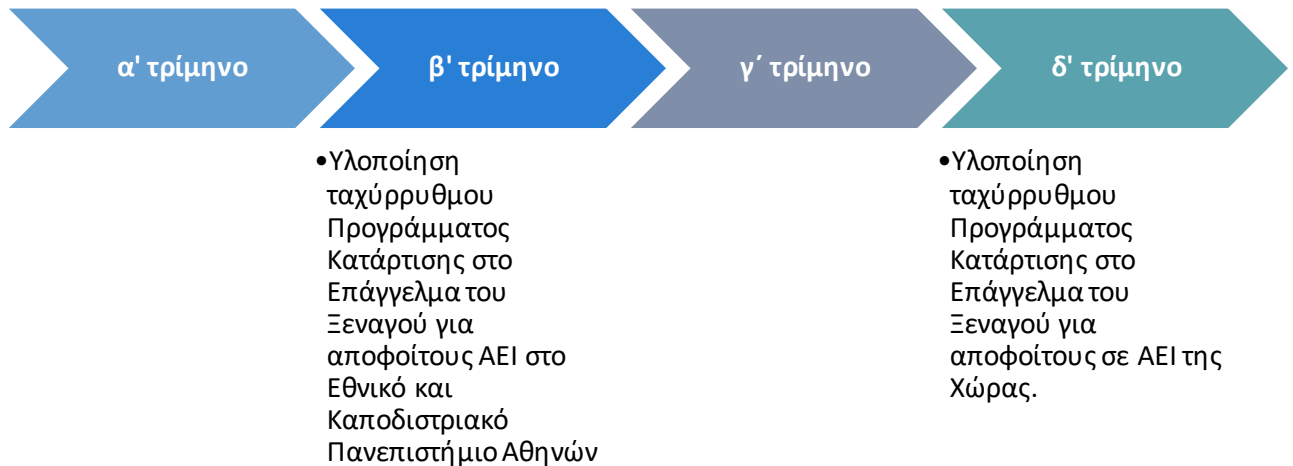
Υπουργείο Τουρισμού, ΑΕΙ

Ποιους αφορά

Αποφοίτους Σχολών Τμημάτων ΑΕΙ συναφών με τα αντικείμενα της ιστορίας και της αρχαιολογίας, τουρίστες και επισκέπτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

165. Ψηφιακός Μετασχηματισμός Υπουργείου Τουρισμού και ΕΟΤ.

Στο πλαίσιο της Δράσης 16785 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ψηφιοποιούνται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού προς πολίτες, επιχειρήσεις και άλλους φορείς. Το υφιστάμενο Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων θα μεταφερθεί στην πλατφόρμα «e-MΗΤΕ/mydigitaltourism», η οποία θα διαλειτουργεί με άλλα δημόσια μητρώα ενώ θα ψηφιοποιηθούν τα αρχεία των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού. Στο πλαίσιο της Δράσης 16791 προβλέπεται ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός του ΕΟΤ. Ένα καινοτόμο σύστημα θα παρέχει πληροφορίες σε τουρίστες και πολίτες αξιοποιώντας την τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης 2ης γενιάς. Το έργο περιλαμβάνει τρία (3) υποέργα: Ψηφιακός Τουριστικός Χάρτης, Δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου τουριστικών - πολιτιστικών πόρων της Ελλάδας και ανάπτυξη καινοτόμου συστήματος πληροφόρησης τουριστών. Εντός του 2025 αναμένεται η ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου και των δύο Δράσεων.

Φορέας υλοποίησης

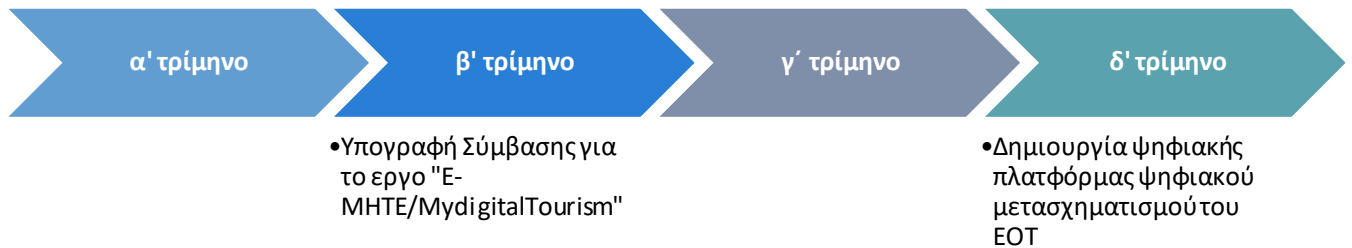
Υπουργείο Τουρισμού, Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, ΤΕΕ

Ποιους αφορά

Τουριστικές επιχειρήσεις, πολίτες, άλλες δημόσιες υπηρεσίες, τουρίστες και επισκέπτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

166. Έργα Πράσινης Ανάπτυξης

Η Δράση 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνει ένα σύνολο έργων που στοχεύουν στην διεύρυνση της τουριστικής περιόδου στην Ελλάδα πέραν των θερινών μηνών και στην προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με γνώμονα την οικονομική ανθεκτικότητα, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική και εδαφική συνοχή. Η Δράση περιλαμβάνει δύο πυλώνες: την Πράσινη και την Γαλάζια Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της Πράσινης Ανάπτυξης προβλέπονται έργα για την βελτίωση της διαχείρισης των επιμέρους τουριστικών προορισμών της χώρας, την ανάπτυξη του ορεινού και χειμερινού τουρισμού, την αξιοποίηση ιαματικών πόρων με την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας και ευεξίας και την προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας. Εντός του 2025 αναμένεται να ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο των επενδυτικών σχεδίων για τον Ορεινό Τουρισμό και τον Τουρισμό υγείας και ευεξίας καθώς και να ολοκληρωθεί η σχεδίαση και ανάπτυξη της ψηφιακής πλατφόρμας προβολής ειδικών μορφών τουρισμού και θεματικών προϊόντων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού, ΤΕΕ (για τις ψηφιακές πλατφόρμες)

Ποιους αφορά

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τοπική κοινωνία, χιονοδρομικά κέντρα, ορειβατικά καταφύγια, επιχειρήσεις ιαματικού τουρισμού, φορείς διαχείρισης ιαματικών φυσικών πόρων, επιχειρήσεις και επαγγελματίες γαστρονομίας και αγροτουρισμού, τουριστικές επιχειρήσεις, τουρίστες και επισκέπτες.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για την Διαχείριση Προορισμών- Ανάπτυξη μηχανισμού προσέλκυσης ψηφιακών νομάδων, τον Ορεινό Τουρισμό, τον Τουρισμό υγείας και ευεξίας. Δημιουργία εφαρμογής υποστήριξης Επισκέπτη Ευεξία, Προώθηση Αγροτουρισμού και Γαστρονομία
- Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων για τον Ορεινό Τουρισμό και τον Τουρισμό υγείας και ευεξίας

167. Έργα Γαλάζιας Ανάπτυξης

Η Δράση 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνει ένα σύνολο έργων που στοχεύουν στην διεύρυνση της τουριστικής περιόδου στην Ελλάδα πέραν των θερινών μηνών και στην προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με γνώμονα την οικονομική ανθεκτικότητα, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική και εδαφική συνοχή. Η Δράση περιλαμβάνει δύο πυλώνες: την Πράσινη και την Γαλάζια Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της Γαλάζιας Ανάπτυξης, προβλέπονται έργα για την αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών των τουριστικών λιμένων αλλά και την μελετητική ωρίμανση για την κατασκευή και λειτουργία τουριστικών λιμένων που έχουν ήδη χωροθετηθεί αλλά οι φορείς διαχείρισής τους στερούνται της ανάλογης τεχνικής και χρηματοοικονομικής δυνατότητας, την βελτίωση της προσβασιμότητας σε διάφορες παραλίες της χώρας και την αξιοποίηση του θαλάσσιου και υποβρύχιου περιβάλλοντος. Εντός του 2025 αναμένεται η ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου των επενδυτικών σχεδίων για τα έργα των κρατικών ενισχύσεων που αφορούν σε «Τουριστικούς λιμένες» και «Προσβάσιμες Παραλίες» (υπ. 5, 6) καθώς και να ολοκληρωθεί η σχεδίαση και ανάπτυξη της ψηφιακής πλατφόρμας προβολής ειδικών μορφών τουρισμού. Αναφορικά με το Παρατηρητήριο για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο (Υπ.7) εντός του 2025 θα δημιουργηθεί η πληροφοριακή πύλη που αποτελεί βάση για το επιστημονικό

έργο του Παρατηρητηρίου και θα ολοκληρωθούν οι ενέργειες διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και εδραίωσης του δικτύου.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού, ΤΕΕ (για τις μελέτες ωρίμανσης επενδυτικών σχεδίων και τις ψηφιακές πλατφόρμες)

Ποιους αφορά

Επιχειρήσεις του κλάδου των τουριστικών λιμένων (Μαρίνες, τουριστικά καταφύγια, αγκυροβόλια), φορείς διαχείρισης παραλιών, τουριστικές επιχειρήσεις, πολίτες, ΑμεΑ, τουρίστες και επισκέπτες, άλλα Μεσογειακά κράτη που συμμετέχουν στο δίκτυο χωρών του Παρατηρητηρίου για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο, μέλη ερευνητικής κοινότητας.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για «Τουριστικούς λιμένες» και «Καταδυτικό και υποβρύχιο τουρισμό»
- Ολοκλήρωση φυσικού αντικείμενου των επενδυτικών σχεδίων για «Τουριστικούς λιμένες» και «Προσβάσιμες Παραλίες»
- Ολοκλήρωση του έργου "Παρατηρητήριο για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο"

168. Πρόγραμμα Τουρισμός για Όλους

Στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας για στήριξη των επαγγελματιών του κλάδου του τουρισμού και ενίσχυση του εγχώριου τουρισμού, σχεδιάστηκε και υλοποιείται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 45 του ν. 4933/2022 (Α' 99) το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους», μέσω της επιδότησης υπηρεσιών διαμονής για την πραγματοποίηση διακοπών εντός της ελληνικής επικράτειας. Η υλοποίηση του Προγράμματος έχει προβλεφθεί έως το 2025, με σαφή αναπτυξιακό χαρακτήρα για τις τουριστικές επιχειρήσεις και με παράλληλη στόχευση για το έτος 2025, την αύξηση των επισκεπτών εκτός της αιχμής της τουριστικής δραστηριότητας. Επιπλέον, για το έτος 2025 στόχο αποτελεί η προβολή της ορεινότητας, των ειδικών μορφών τουρισμού και των πληγείσων από φυσικές καταστροφές περιοχών, ενισχύοντας παράλληλα με μεγαλύτερα ποσά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Εντός του έτους αναμένεται να ολοκληρωθούν οι ενέργειες υλοποίησης του γ' και τελευταίου κύκλου του Προγράμματος.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού, Κοινωνία της Πληροφορίας

Ποιους αφορά

Πολίτες, ΑμεΑ, τουριστικά καταλύματα, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προσφέρουν υπηρεσίες διαμονής

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

•Τελική Έκθεση
Υλοποίησης γ' κύκλου
του Προγράμματος
«Τουρισμός για Όλους
2022-2025»

169. Εντατικοποίηση ελέγχων για την τήρηση της νομοθεσίας σε επιχειρήσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού, με έμφαση σε ζητήματα προσβασιμότητας.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για διασφάλιση της ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και με δεδομένο τον καθοριστικό ρόλο του ελεγκτικού μηχανισμού στη βελτίωσή του,

προβλέπεται η εντατικοποίηση των ελέγχων για την τήρηση της νομοθεσίας σε επιχειρήσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού, με έμφαση σε ζητήματα προσβασιμότητας. Στόχος είναι η αύξηση του αριθμού των διενεργούμενων από τις ΠΥΤ ελέγχων κατά 5% ανά ΠΥΤ σε σχέση με το έτος 2024.

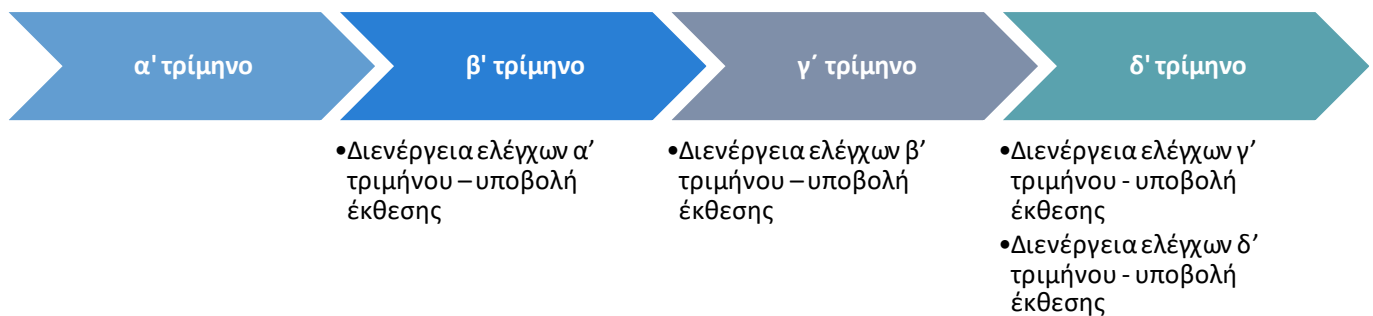
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού (Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού)

Ποιους αφορά

Τουριστικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις, στις οποίες έχουν απονεμηθεί Σήματα επισκέψιμων εγκαταστάσεων από το Υπουργείο Τουρισμού

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

170. Θέσπιση θεσμικού πλαισίου για τα ακίνητα που εκμισθώνονται βραχυχρόνια. Εμπλουτισμός και εκσυγχρονισμός κανονιστικού πλαισίου που αφορά την λειτουργία τουριστικών καταλυμάτων.

Απαραίτητη κρίνεται, μετά από μία σειρά ρυθμίσεων για την φορολογική αντιμετώπιση των βραχυχρόνιων μισθώσεων, η θεσμοθέτηση εντός του 2025 ελαχίστων λειτουργικών προδιαγραφών και προδιαγραφών ασφαλείας για τα ακίνητα που μισθώνονται βραχυχρόνια. Με το νέο πλαίσιο θα εξασφαλίζεται ο ποιοτικός χαρακτήρας των ακινήτων, η ασφαλής διαμονή καθώς η δυνατότητα ελέγχου από τις υπηρεσίες του Υπουργείου (σε συνεργασία με τις αντίστοιχες της ΑΑΔΕ) και η επιβολή προστίμων και κυρώσεων. Παράλληλα, αποσκοπώντας στον εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό του κανονιστικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων, το Υπουργείο Τουρισμού θα προβεί στην επεξεργασία και έκδοση μιας σειράς κανονιστικών πράξεων που θα συμβάλουν προς τούτο. Ενδεικτικά αναφέρεται η θεσμοθέτηση εντός του 2025 νέων κριτηρίων κατάταξης των τουριστικών καταλυμάτων με βάση τις αρχές της βιωσιμότητας καθώς και η προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς των

τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων, σε ευθυγράμμιση με τα κριτήρια που θέτει ο διεθνής οργανισμός Hotel Stars Union.

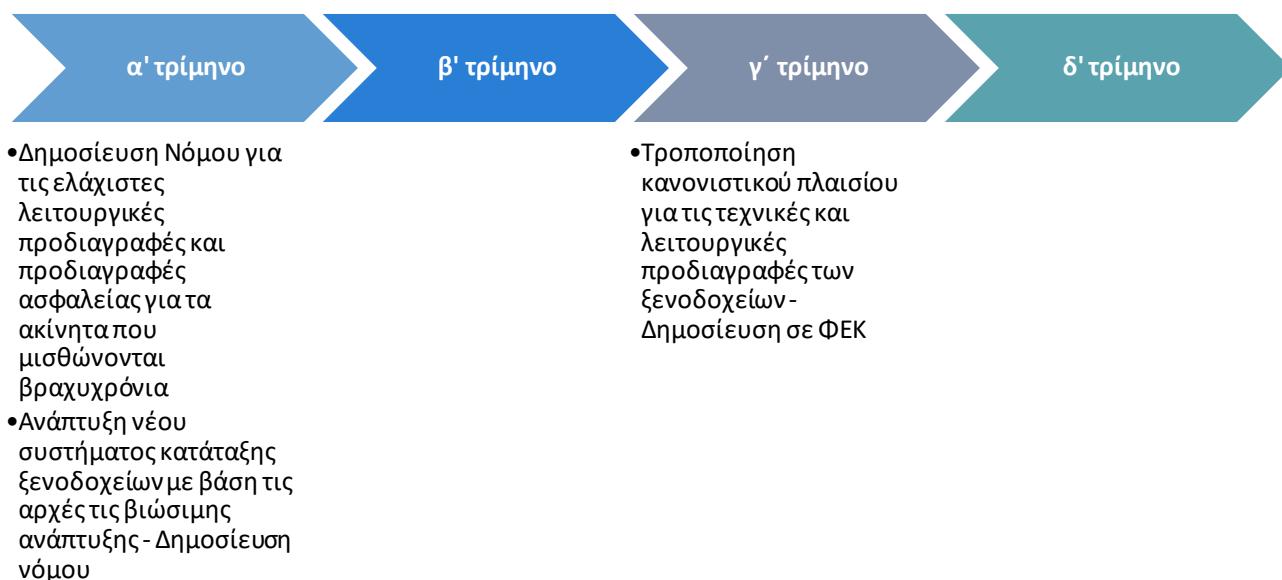
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού

Ποιους αφορά

Τουριστικά καταλύματα, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προσφέρουν υπηρεσίες διαμονής, τουρίστες και επισκέπτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

171. Απλούστευση των διαδικασιών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία των τουριστικών επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο του μεταρρυθμιστικού προσανατολισμού του Υπουργείου Τουρισμού, βασική παράμετρος αποτελεί η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω του εξορθολογισμού/απλούστευσης των διαδικασιών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Τουρισμού έχει εντάξει στον προγραμματισμό του για το 2025 την έκδοση νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που αφορά την ένταξη επιχειρήσεων που αυτό εποπτεύει και των ανάλογων οικονομικών δραστηριοτήτων, σε καθεστώς γνωστοποίησης.

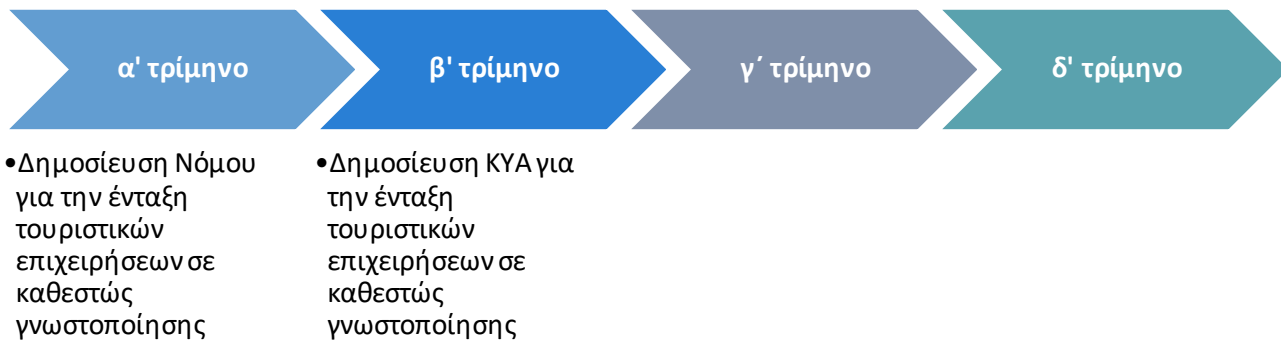
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Τουρισμού

Ποιους αφορά

Τουριστικές Επιχειρήσεις (rent a car, rent a moto, ναυλομεστικά γραφεία)

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

172. Διακυβέρνηση Δεδομένων στον δημόσιο τομέα: Εκπόνηση Μελετών Ταξινόμησης Δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα (G-Cloud)

Το έργο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός προτύπου σχεδίου μελέτης ταξινόμησης δεδομένων για τα Πληροφοριακά Συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης που εγκαθίστανται στο Ενιαίο Κυβερνητικό Νέφος Δημοσίου Τομέα (G-Cloud), το οποίο διατίθεται από τη ΓΓΠΣΨΔ. Περιλαμβάνει, επίσης, την εκπόνηση μελετών ταξινόμησης δεδομένων για όσα Πληροφοριακά Συστήματα είναι ήδη εγκατεστημένα στο GCloud. Εντός του 2025 εκτιμάται ότι θα προχωρήσει η χαρτογράφηση των εγκατεστημένων στο G-Cloud πληροφοριακών συστημάτων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Δημόσιους φορείς, πολίτες και επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Παράδοση 220 μελετών ταξινόμησης

173. Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων

Το έργο αφορά στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος, το οποίο θα ενσωματώνει την τεχνητή νοημοσύνη με σκοπό τη διαχείριση των σχέσεων της διοίκησης με τους πολίτες. Θα αναβαθμίσει την ικανότητα της δημόσιας διοίκησης να παρακολουθεί τις σχέσεις της με πολίτες και επιχειρήσεις. Θα κάνει χρήση πληροφοριών που θα παρέχουν οι πολίτες για την προσωποποίηση της εμπειρίας και το υψηλότερο επίπεδο υπηρεσιών.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Έναρξη πιλοτικής λειτουργίας

174. Ψηφιακός Εθισμός Ανηλίκων– Kids Wallet

Η εφαρμογή Kids Wallet έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός ασφαλούς και εκπαιδευτικού περιβάλλοντος για τα παιδιά. Θα συνδέεται με το Gov.gr/ Wallet των γονέων, προσφέροντας

γονικό έλεγχο και υποστήριξη σε όλες τις ψηφιακές τους δραστηριότητες. Κάποιες από τις βασικές του λειτουργίες θα περιλαμβάνουν: α) Ταυτότητα και Ψηφιακά Έγγραφα: Το Kids Wallet περιέχει την ψηφιακή ταυτότητα του παιδιού και επιπλέον έγγραφα, όπως σχολικά πάσα, κάρτες υγείας και πληροφορίες για τη συμμετοχή σε δραστηριότητες. β) Ρυθμίσεις ασφαλείας και αναφορές δραστηριότητας: Οι γονείς μπορούν να ελέγχουν τα δικαιώματα χρήσης της εφαρμογής από το παιδί, όπως η χρήση κατά τις ώρες σχολείου ή η πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ λαμβάνουν ειδοποιήσεις για σημαντικές δραστηριότητες, όπως προσθήκη εγγράφων, επιβεβαίωση ταυτότητας ή χρήση σε εκδηλώσεις. γ) Προστασία και περιορισμοί χρήσης: Η εφαρμογή Parental Control εντός του Wallet θα διασφαλίζει ότι δεν μπορεί να απεγκατασταθεί χωρίς τη συγκατάθεση του γονέα, ενώ παρέχει τη δυνατότητα μπλοκαρίσματος του κινητού κατά τις σχολικές ώρες. Οι γονείς μπορούν να επιλέγουν περιορισμένες λειτουργίες για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, με έτοιμα πακέτα ρυθμίσεων, όπως για ώρες σχολείου ή ύπνου, ανάλογα με την ηλικία του παιδιού.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες, Γονείς, Ανήλικους, Εκπαιδευτικούς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

175. Ενιαίο Μητρώο Ακινήτων – Πλατφόρμα εκτίμησης αξίας ακινήτων (price map)

Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία και διαχείριση ενός Ενιαίου Μητρώου Ακινήτων, το οποίο θα παρέχει στους ιδιοκτήτες πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν τα ακίνητά τους.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, δημόσια και ιδιωτική περιουσία

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

176. Ετοιμότητα Υποδομών για Έξυπνα Κτίρια («Smart Readiness»)

Έργο που προωθεί την εγκατάσταση έξυπνων υποδομών (οπτικές ίνες, έξυπνες συσκευές, αισθητήρες κλπ.) στα κτήρια, με δεδομένο ότι στην Ελλάδα τα περισσότερα κτήρια δεν έχουν σχεδιαστεί με ανάλογες προβλέψεις. Με την παροχή κινήτρων και την υποστήριξη του κόστους εγκατάστασης σε κτήρια κατοικιών και επιχειρήσεων, στοχεύει στην επιτάχυνση της υιοθέτησης υποδομών επόμενης γενιάς από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

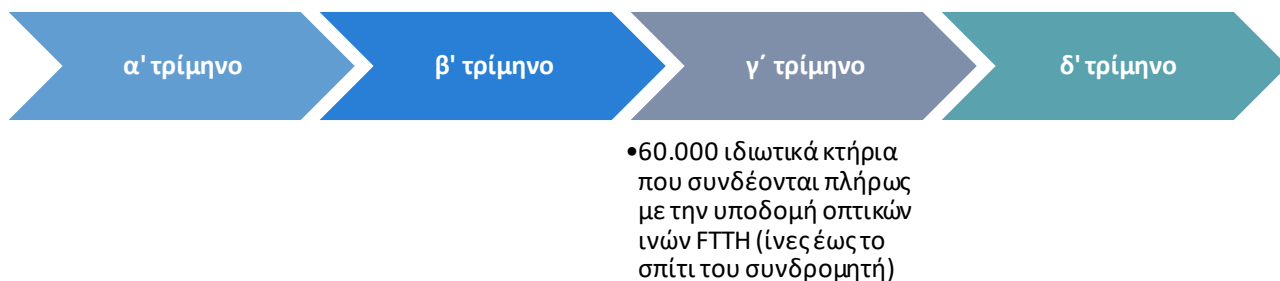
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες και επιχειρήσεις, παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

177. Κουπόνι συνδεσιμότητας “Gigabit” (“Gigabit Connectivity Voucher Scheme”)

Σκοπός του έργου είναι η υποστήριξη των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων προκειμένου να αποκτήσουν ευρυζωνική σύνδεση υπερυψηλής ταχύτητας μέσω της μείωσης του αρχικού κόστους σύνδεσης και των μηνιαίων τελών για μία περίοδο 24 μηνών (“Gigabit Voucher Scheme”). Μέσω της επιτυχούς υλοποίησης της δράσης εκτιμάται ότι η διείσδυση των ευρυζωνικών υπηρεσιών υπερ-υψηλών ταχυτήτων στη χώρα μπορεί να υπερβεί το 10% εντός του χρονικού ορίζοντα της δράσης, δημιουργώντας πλέον μία κρίσιμη μάζα συνδρομητών που μπορεί να στηρίξει την περαιτέρω διείσδυση των υπηρεσιών, καθώς και τη βιώσιμη ανάπτυξη των δικτύων. Ωφελούμενοι της δράσης είναι όλοι οι πολίτες (φυσικά πρόσωπα) και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης και δε διαθέτουν ήδη ευρυζωνική σύνδεση με ταχύτητα download μεγαλύτερη των 100 Mbps.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

•Διάθεση 300.000 vouchers

178. Πληροφοριακό Σύστημα «Εντοπισμός και Εκκαθάριση Αδρανών Ανασφάλιστων Οχημάτων»

Πρόκειται για ένα σύστημα διασταυρώσεων για τον εντοπισμό παραβάσεων προς τις υποχρεώσεις κυκλοφορίας των οχημάτων, σύμφωνα με την ενιαία και ολοκληρωμένη

προσέγγιση για τα Οχήματα των Πολιτών που θέσπισε ο ν.5113/2024. Το σύστημα ηλεκτρονικών ελέγχων αξιοποιώντας διαφορετικές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου θα εντοπίζει τα ανασφάλιστα οχήματα, τα οχήματα των οποίων οι ιδιοκτήτες δεν έχουν καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας ή τις οφειλές που μπορεί να προκύψουν σε περίπτωση μεταβίβασης αλλά και το ΚΤΕΟ. Οι έλεγχοι θα διενεργούνται σε εξάμηνη βάση από την ΓΓΠΣΨΔ με ηλεκτρονική διασταύρωση δεδομένων από τις βάσεις δεδομένων όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

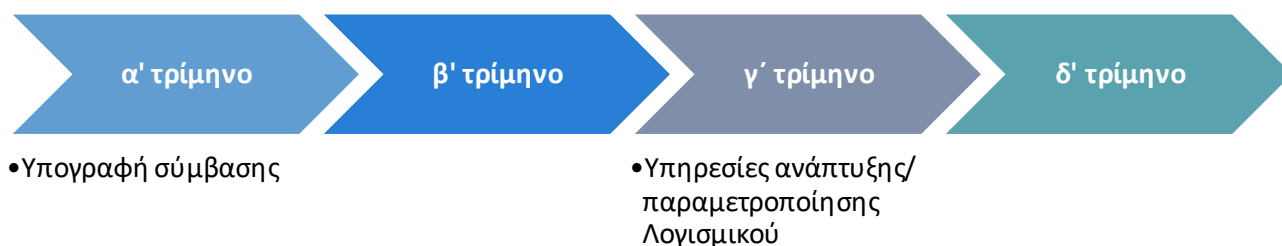
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Πολίτες και δημόσιους φορείς

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

179. Νέο εθνικό υπολογιστικό σύστημα υψηλών επιδόσεων «ΔΑΙΔΑΛΟΣ», απαραίτητο για την επιστημονική έρευνα και την υλοποίηση σύνθετων δοκιμών

Το έργο αφορά στην προμήθεια και εγκατάσταση προηγμένου υπολογιστικού εξοπλισμού, αποθηκευτικού χώρου και λογισμικού, για την υλοποίηση του νέου υπολογιστικού συστήματος υψηλών επιδόσεων «Δαίδαλος» (Daedalus). Ο νέος υπερυπολογιστής θα εγκατασταθεί στο Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου και αναμένεται να ξεπεράσει σε επεξεργαστική ισχύ τα 60PFlops. Το έργο θα συγχρηματοδοτηθεί και από το EuroHPC JU.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Δημόσιους φορείς, πολίτες και ακαδημαϊκή κοινότητα

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

180. Εγκατάσταση καμερών και ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για την ψηφιακή καταγραφή κλήσεων

Αφορά στη δημιουργία ενός πλαισίου για την οδική ασφάλεια μέσω ψηφιακής διαχείρισης τροχαίων κλήσεων και είσπραξης προστίμων. Στο πλαίσιο του έχει σχεδιαστεί η ανάπτυξη δικτύου καμερών (ΥΕ1) και ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ΥΕ2) που θα ενσωματώνει κλήσεις, ένσταση, και πληρωμές ψηφιακά. Στόχος είναι η καλύτερη εποπτεία, η αύξηση της ασφάλειας, και η άμεση διαχείριση των παραβάσεων με σύγχρονες τεχνολογίες.

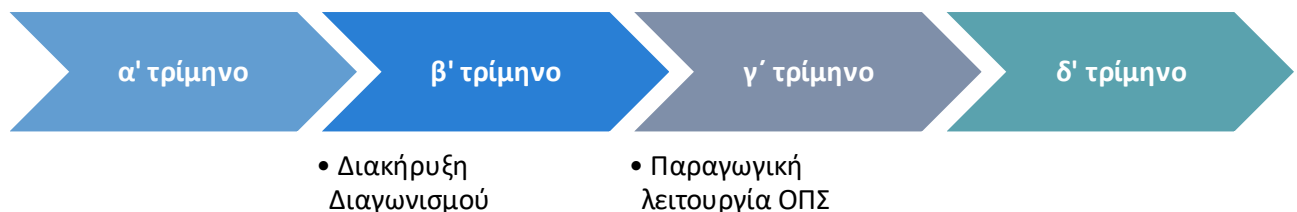
Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

Δημόσιους φορείς, Πολίτες

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

181. *my Street για προστασία του δημόσιου χώρου σε πόλεις*

Αφορά εφαρμογή για κινητά μέσω της οποίας θα πραγματοποιείται η διαχείριση και ο έλεγχος των δημόσιων χώρων από τραπεζοκαθίσματα καταστημάτων εστίασης. Θα παρέχεται η δυνατότητα κάθε πολίτης να αναφέρει παραβάσεις που εντοπίζει επί δορυφορικής εικόνας και αφορούν αυθαίρετες καταλήψεις χώρων.

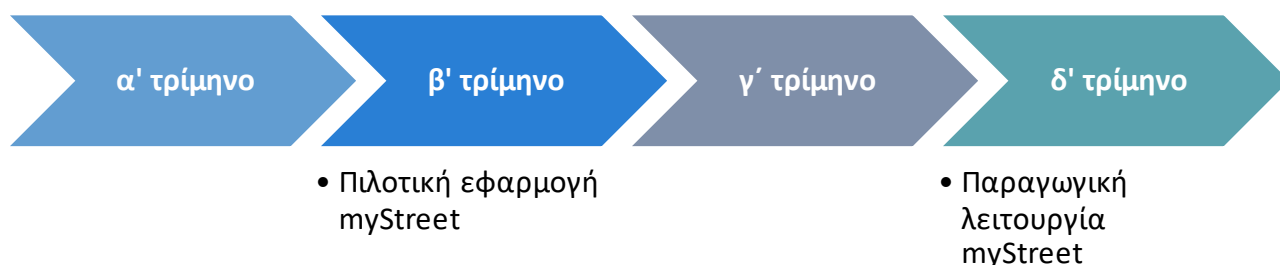
Φορέας υλοποίησης

- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ποιους αφορά

- Πολίτες και επιχειρήσεις

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

182. *Ενίσχυση του στόλου αεροπυρόσβεσης (αμφίβια αεροσκάφη, ελαφρού τύπου, μεσαίου τύπου, μη επανδρωμένα, μεσαίου φορτίου, Canadair)*

Η προμήθεια ελαφρών αμφίβιων αεροσκαφών πυρόσβεσης, εξοπλισμένων με πιστοποιημένα συστήματα υδροληψίας, σε συνδυασμό με την ανανέωση του στόλου εναέριων μέσων πυρόσβεσης με αεροσκάφη τύπου Canadair σειράς 5 και μη επανδρωμένων οχημάτων αέρος (UAV/δρόνων) για εναέρια επιτήρηση αποσκοπεί στην ενίσχυση της επιχειρησιακής δυναμικότητας και της αποτελεσματικότητας των εναέριων πυροσβεστικών μέσων, με έμφαση στην ταχεία αντίδραση και την αύξηση της πυροσβεστικής ικανότητας, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές με υδάτινες επιφάνειες.

Φορέας υλοποίησης

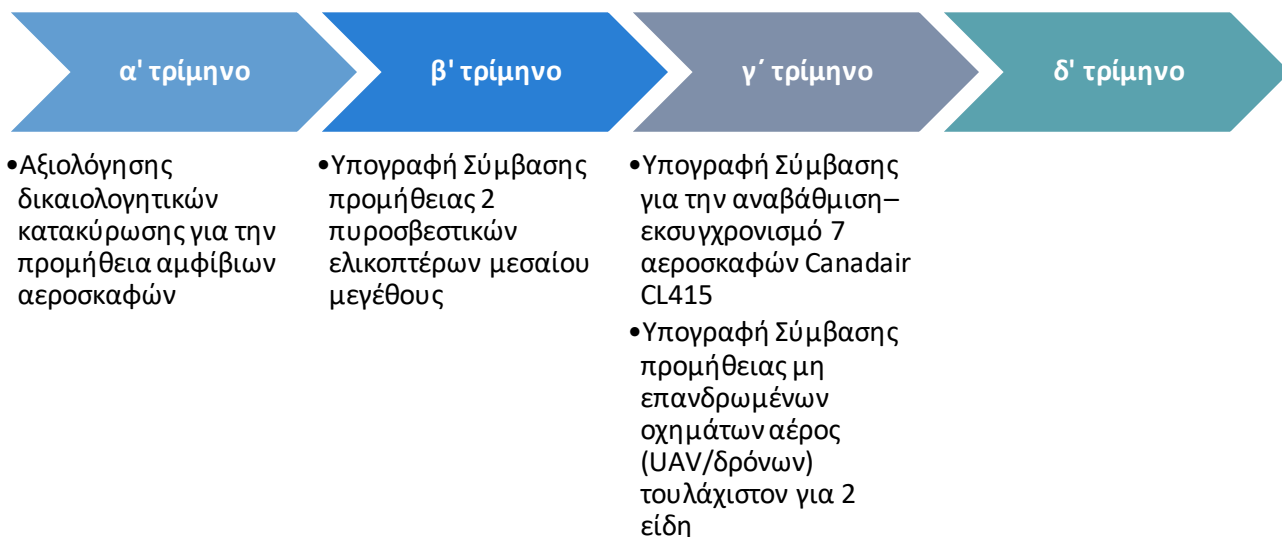
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Ποιους αφορά

Πληθυσμός των νησιωτικών περιοχών (αμφίβια αεροσκάφη δασοπυρόσβεσης ελαφρού τύπου), το σύνολο της χώρας (αεροσκάφη τύπου Canadair, αεροσκάφη μεταφοράς και ελικόπτερα μεσαίου μεγέθους και φορτίου, μη επανδρωμένων οχημάτων αέρος (UAV/Drones).

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

183. Προμήθεια μηχανών πυρόσβεσης και οχημάτων απόκρισης και μεταφοράς για το Πυροσβεστικό Σώμα

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της επιχειρησιακής ικανότητας των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, προωθείται η ανανέωση του στόλου πυροσβεστικών οχημάτων, συνολικής αξίας 262 εκατομμυρίων ευρώ, μέσω της αξιοποίησης πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το ΕΣΠΑ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Παράλληλα, προβλέπεται η παροχή σύγχρονων μέσων ατομικής προστασίας και εξοπλισμού για το πυροσβεστικό προσωπικό, τις ΕΜΑΚ και τις εθελοντικές ομάδες, με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων πυρόσβεσης και διάσωσης

Φορέας υλοποίησης

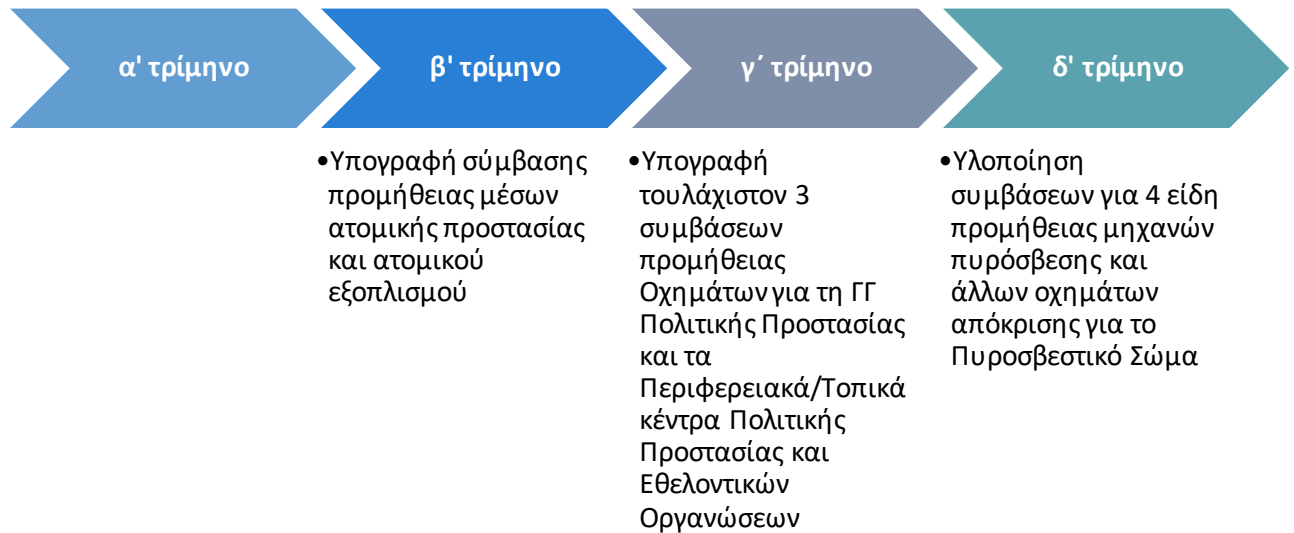
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Το σύνολο της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

184. Ενίσχυση του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ) μέσω της επέκτασης του πληροφοριακού συστήματος ENGAGE του Πυροσβεστικού Σώματος και της αναβάθμισης τεχνολογιών 112 επόμενης γενιάς για την Πολιτική Προστασία

Η πολυπλοκότητα των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων και η ανάγκη για ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ συναρμόδιων φορέων επιβάλλουν την ανάπτυξη ενός ευέλικτου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, όπως το ENGAGE, το οποίο υποστηρίζει όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής διαχείρισης κρίσεων. Η ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, όπως η διαλειτουργικότητα, η ανάλυση μεγάλων δεδομένων και οι σύγχρονες υπηρεσίες χαρτογράφησης, επιτρέπει στο σύστημα να λειτουργήσει ως κεντρικός κόμβος επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Παράλληλα, η αναβάθμιση της υπηρεσίας του ενιαίου Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης 112, συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος, καθιστώντας την Ελλάδα πρωτοπόρο στην παροχή υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης στην Ευρώπη.

Φορέας υλοποίησης

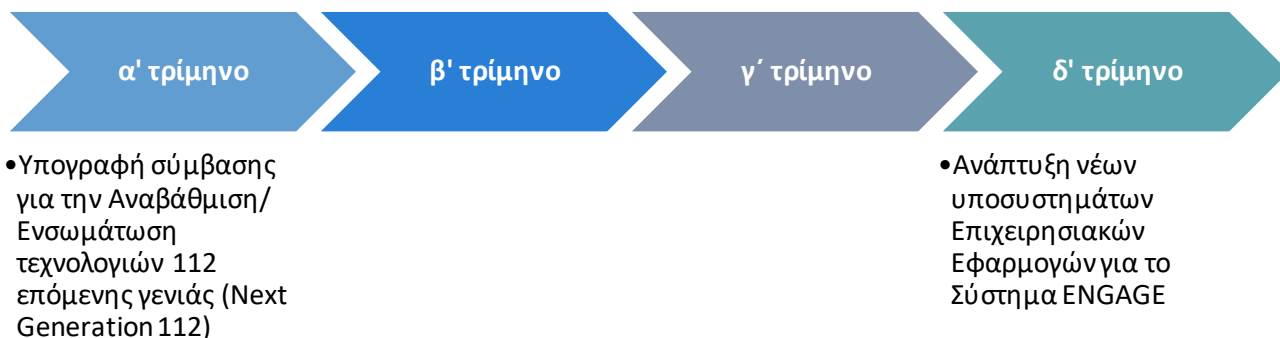
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Το σύνολο της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

185. Ανάπτυξη Εθνικής Βάσης Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης Κρίσεων

Το έργο αφορά στην ανάπτυξη βάσης δεδομένων που θα παρέχει τη δυνατότητα έγκαιρης προειδοποίησης και προετοιμασίας της Πολιτικής Προστασίας, ώστε να προλαμβάνει πιθανά καταστροφικά συμβάντα και να διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία της ανθρώπινης ζωής, καθώς και τη μείωση υλικών ζημιών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται πρωτοβουλίες που αφορούν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της κατάλληλης ψηφιακής υποδομής για τη συλλογή δεδομένων, την ανάπτυξη προγνωστικών μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης και τη Διασύνδεση Προγραμματισμού Εφαρμογών APIs όλων των πηγών πληροφόρησης και αναλύσεων επιχειρηματικής ευφυΐας, σε ειδικά σχεδιασμένο ψηφιακό πύργο ελέγχου προηγμένων αναλύσεων διαχείρισης ενεργειών και βελτιστοποίησης των διαθέσιμων πόρων.

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

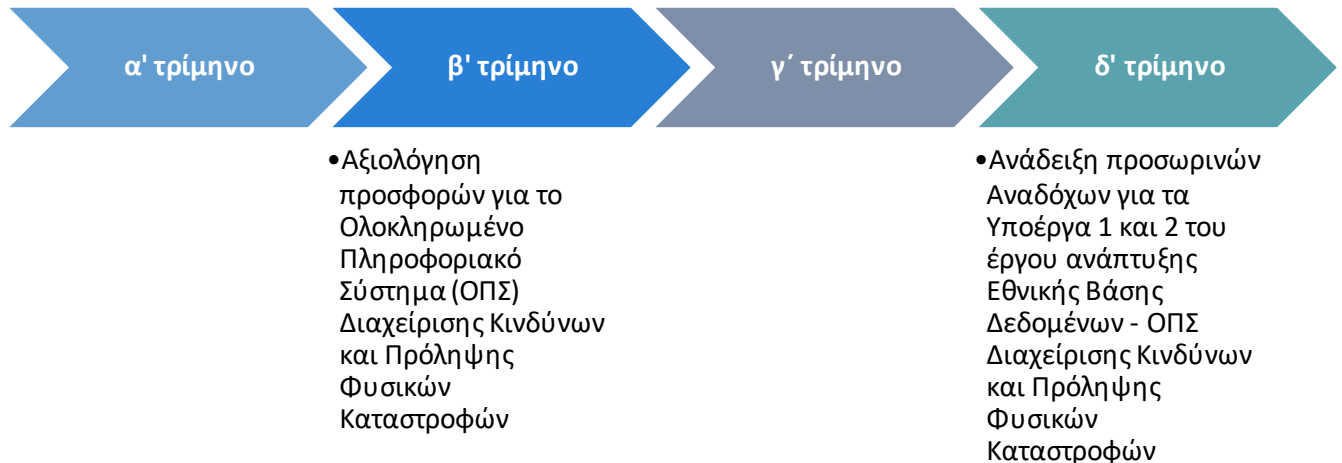
Ποιους αφορά

Το σύνολο της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

186. Σταθμοί επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και παροχής κλιματολογικών δεδομένων

Το έργο αφορά στην προμήθεια νέων σταθμών επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και παροχής κλιματολογικών δεδομένων (Radar) σε περιοχές ενδιαφέροντος, προς αντικατάσταση ή/και αναβάθμιση των υφιστάμενων με σκοπό τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης της ελληνικής επικράτειας από το αναβαθμισμένο δίκτυο. Η επένδυση περιλαμβάνει συστήματα ραντάρ, μετεωρολογικό εξοπλισμό, πληροφοριακά συστήματα, καθώς και την ανάπτυξη συστήματος Nowcasting για την άμεση/βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού. Μέσω του Nowcasting θα δημιουργούνται αναλυτικοί χάρτες επικινδυνότητας με χρωματική κωδικοποίηση για την έκδοση τυποποιημένων προγνώσεων υψηλής χωρο-χρονικής ακρίβειας με έμφαση στα έντονα καιρικά φαινόμενα. Στόχος είναι η δημιουργία αυτοματοποιημένων ενημερώσεων και προειδοποιήσεων από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία και την Πολιτική Προστασία, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις έντονων καιρικών φαινομένων και η ενίσχυση της ικανότητας της Πολιτείας στην πρόληψη και την έγκαιρη απόκριση.

Φορέας υλοποίησης:

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Το σύνολο της χώρας

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Υπογραφή Σύμβασης για την Προμήθεια Σταθμών Επικοινωνίας Έκτακτης Ανάγκης και Παροχής Κλιματολογικών Δεδομένων για Περιοχές Ενδιαφέροντος RADAR

- Υλοποίηση Προμήθειας Σταθμών Επικοινωνίας

187. Υλοποίηση μεταβατικού πλαισίου του Εθνικού Μηχανισμού Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών

Ο Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών «Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος» (ΕΜΕΔΑ) τίθεται σε λειτουργία εντός της ελληνικής επικράτειας για την αντιμετώπιση αναγκών διάσωσης ατόμων που βρίσκονται σε άμεσο ή πιθανό κίνδυνο για την υγεία τους. Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν σε περιστατικά που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΣ), περιλαμβάνουν όμως και την υποστήριξη στην παροχή επείγουσας ιατρικής φροντίδας και τη διακομιδή ατόμων σε κατάλληλες υγειονομικές μονάδες, αρμοδιότητας του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ).

Φορέας υλοποίησης

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Το Πυροσβεστικό Σώμα, Πολίτες – τραυματίες που χρήζουν παροχής ενός επαρκούς και σύγχρονου δικτύου εναέριας διάσωσης και μεταφοράς από δυσπρόσιτα σημεία, Κάτοικοι Περιφέρειας & Νήσων, Πολίτες με χρόνιες παθήσεις.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Διενέργεια Διαγωνισμού για πρόσληψη προσωπικού για την παροχή υπηρεσιών διάσωσης και αεροδιακομιδών με εναέρια ιδιωτικά μέσα
- Διενέργεια Διαγωνισμού μέσω NSRF (National Support and Procurement Agency) για τη μίσθωση εναέριων μέσων

188. Πρωτοβάθμιος Προσεισμικός έλεγχος Σχολείων, Πανεπιστημίων, Νοσοκομείων, Αστυνομικών και Πυροσβεστικών Σταθμών

Σκοπός του προσεισμικού ελέγχου κτιρίων είναι η καταγραφή και εκτίμηση της σεισμικής διακινδύνευσης των κτιρίων, προκειμένου να καθοριστούν οι προτεραιότητες σε εθνικό επίπεδο, ώστε να ληφθούν περαιτέρω μέτρα, εφόσον απαιτούνται. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, ο πρωτοβάθμιος-υποχρεωτικός- έλεγχος καλύπτει, σε πρώτη φάση, 65.000 κτίρια και, στη συνέχεια, εφόσον απαιτηθεί, θα πραγματοποιηθεί δευτεροβάθμιος έλεγχος. Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης, θα ακολουθήσει έλεγχος σε περίπου 45.000 δημόσια κτίρια άλλων χρήσεων.

Φορέας υλοποίησης

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Ποιους αφορά

Το σύνολο της χώρας, Μαθητές, φοιτητές, εκπαιδευτικό προσωπικό, Ιατρικό προσωπικό, ασθενείς, Αστυνομικό προσωπικό, πολίτες, Πυροσβεστικό προσωπικό.

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

- Συλλογή στοιχείων ελέγχου αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και ανάλυση δεδομένων

189. Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου για τη στεγαστική συνδρομή και την κρατική αρωγή και λειτουργία Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών

Στο πλαίσιο στήριξης της οικονομίας και της παροχής της μέγιστης προστασίας και αρωγής προς τους πληγέντες από φυσικές καταστροφές, προβλέπεται η λειτουργία του Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης. Αντικείμενο του Παρατηρητηρίου αποτελεί η παρακολούθηση της ιδιωτικής ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών, η αναμόρφωση του πλαισίου κινήτρων και διαδικασιών για την προώθηση της ιδιωτικής ασφάλισης με άμεσο στόχο την αύξηση της διείσδυσης της ιδιωτικής ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 5116/2024. Παράλληλα προβλέπεται η αναμόρφωση του πλαισίου για τη στεγαστική συνδρομή και η διαμόρφωση ενός ενιαίου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου ως προς τα μέτρα αποκατάστασης των κτιρίων, ενσωματώνοντας σε αυτά και την κάλυψη της απώλειας της οικοσκευής. Τέλος, προβλέπεται και η αναμόρφωση του πλαισίου «Κρατική Αρωγή 2.0» προς τις επιχειρήσεις και τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.

Φορέας υλοποίησης

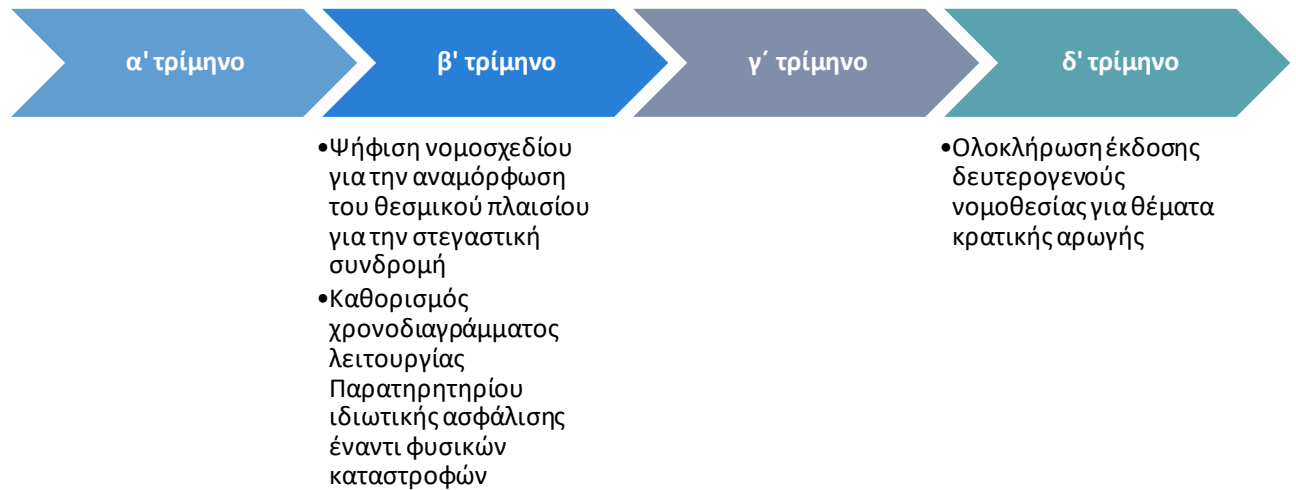
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, ιδιοκτήτες ακινήτων, που πλήττονται από φυσικές καταστροφές

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

190. Δημιουργία Κόμβου Κρατικής Αρωγής με ενσωμάτωση και απλοποίηση του συνόλου των διαδικασιών, ανάπτυξη ταξινόμιας δεδομένων και ανάπτυξη ηλεκτρονικής καταγραφής των ζημιών πληγέντων κτιρίων σε πραγματικό χρόνο.

Η ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος, το οποίο ενσωματώνει πιστοποιημένες, ψηφιακές διαδικασίες, αναμένεται να επιταχύνει τον υπολογισμό αποζημιώσεων, τη διασταύρωση στοιχείων που καταθέτουν οι ενδιαφερόμενοι, καθώς και την απόδοση των πόρων για αποκατάσταση και κρατική αρωγή. Παράλληλα, η δημιουργία ενός ενιαίου κόμβου κρατικής αρωγής, ο οποίος θα ενσωματώνει και θα απλοποιεί όλες τις διαδικασίες από την καταγραφή των ζημιών έως την ολοκλήρωση της αποκατάστασης, θα προσφέρει εύκολη πρόσβαση στους πολίτες, εξασφαλίζοντας διαφάνεια και ταχύτητα. Επιπλέον, η εφαρμογή ηλεκτρονικής καταγραφής ζημιών στα πληγέντα κτίρια σε πραγματικό χρόνο, με τυποποιημένα δεδομένα από αυτοψίες στις πληγείσες περιοχές, θα επιταχύνει την έκδοση αποφάσεων δευτερογενούς νομοθεσίας για την οριοθέτηση των περιοχών. Τα ανωτέρω θα ενισχύσουν την ταχύτητα διασταύρωσης και ελέγχου, μειώνοντας τον χρόνο απόδοσης αποζημιώσεων και αυξάνοντας την αξιοπιστία στη διαδικασία χορήγησής τους.

Φορέας υλοποίησης

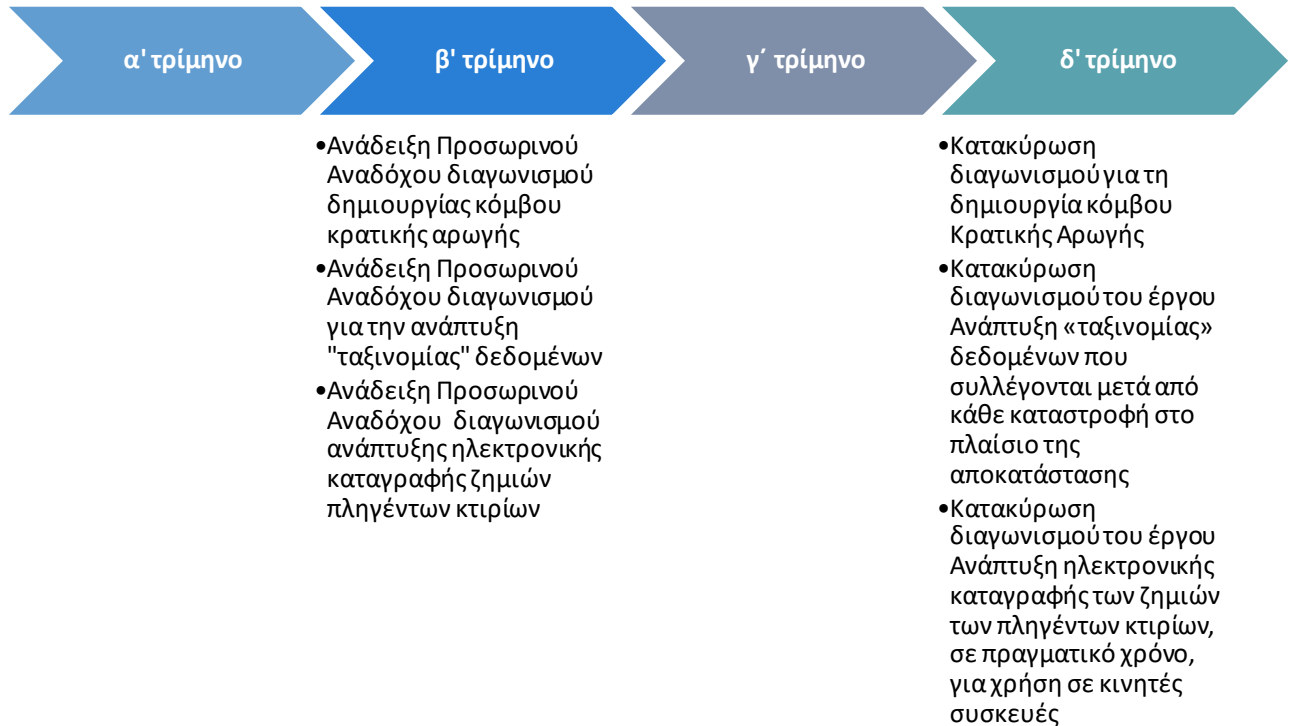
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ποιους αφορά

Πολίτες, επιχειρήσεις, ιδιοκτήτες ακινήτων, που πλήττονται από φυσικές καταστροφές

Ενδεικτικά ορόσημα για το 2025

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Ετήσιος ρυθμιστικός Προγραμματισμός της Κυβέρνησης 2025

Υπουργείο	Αναμενόμενες Ρυθμιστικές Παρεμβάσεις ¹
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	20 / (3 ΠΔ)
Εξωτερικών	1 / 7 (4 ΠΔ)
Εθνικής Άμυνας	6 / 14 (1 ΠΔ)
Εσωτερικών	12 / 12 (8 ΠΔ)
Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	13 / 20 (1 ΠΔ)
Υγείας	5 / 11
Προστασίας του Πολίτη	6 / 23 (5 ΠΔ)
Υποδομών και Μεταφορών	7 / 21 (1 ΠΔ)
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	9 / 26 (3 ΠΔ)
Ανάπτυξης	11 / 35
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	5 / (1 ΠΔ)
Δικαιοσύνης	22 / 5
Πολιτισμού	3 / 3
Μετανάστευσης και Ασύλου	4 / 6
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	3 / 1
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	5 / 3

¹ Οι νομοθετικές παρεμβάσεις κάθε Υπουργείου περιλαμβάνονται αναλυτικά στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του για το έτος 2025

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	7 / 25 (11 ΠΔ)
Τουρισμού	6 / 26 (2 ΠΔ)
Ψηφιακής Διακυβέρνησης	3 / 4 (1 ΠΔ)
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	2 / 39 (11 ΠΔ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση 2025

<i>Κατηγορία Φορέα</i>	<i>Αριθμός προσλήψεων</i>	<i>Ποσοστιαίος αριθμός προσλήψεων</i>
<i>Προεδρία της Κυβέρνησης</i>	60	0,34%
<i>Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών</i>	104	0,59%
<i>Υπουργείο Εξωτερικών</i>	121	0,68%
<i>Υπουργείο Εθνικής Άμυνας</i>	3.796	21,46%
<i>Υπουργείο Εσωτερικών</i>	27	0,15%
<i>Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού</i>	1.459	8,24%
<i>Υπουργείο Υγείας</i>	3.767	21,29%
<i>Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών</i>	584	3,30%
<i>Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας</i>	139	0,78%

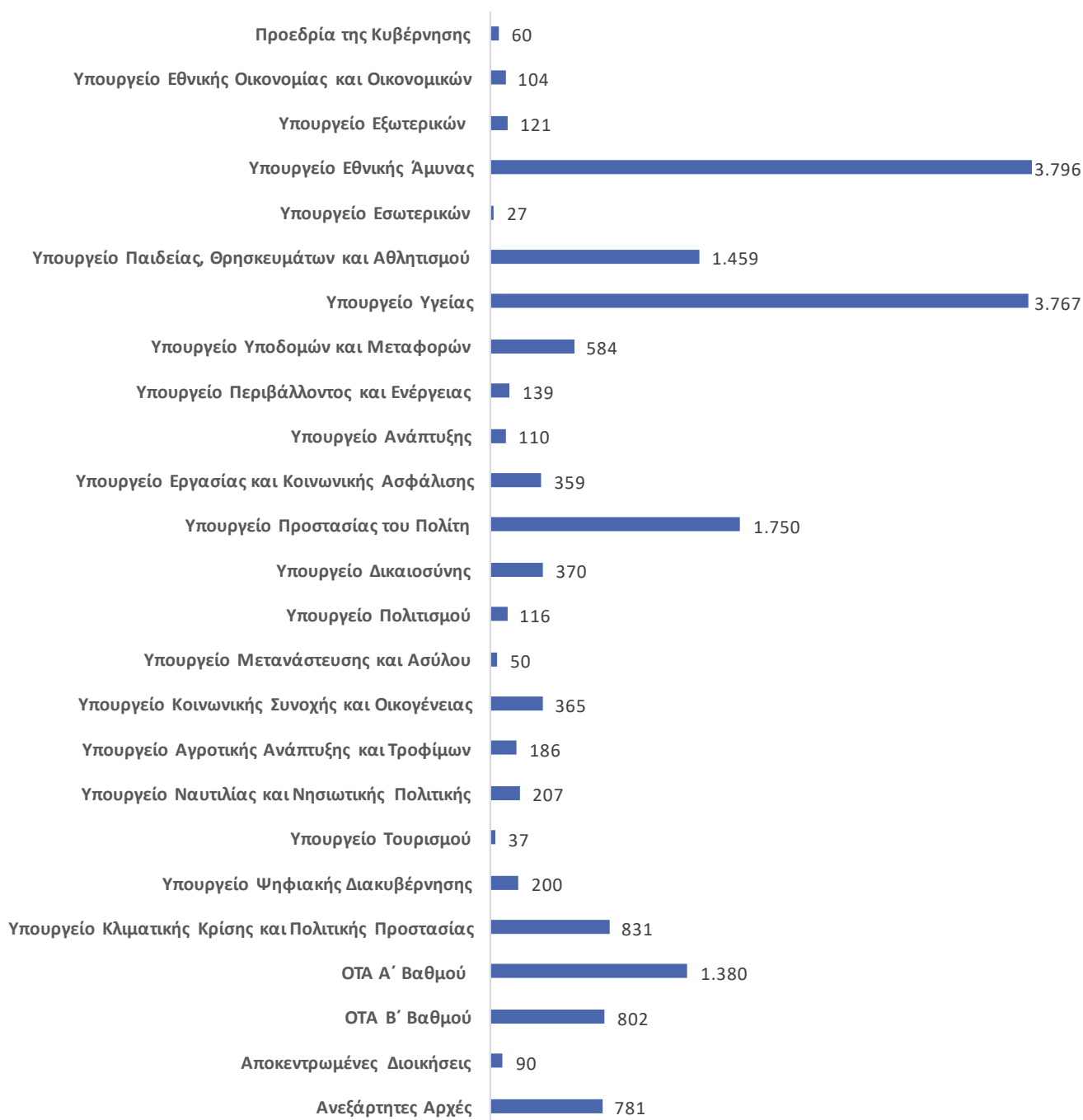
Υπουργείο Ανάπτυξης	110	0,62%
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	359	2,03%
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	1.750	9,89%
Υπουργείο Δικαιοσύνης	370	2,09%
Υπουργείο Πολιτισμού	116	0,66%
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου	50	0,28%
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	365	2,06%
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	186	1,05%
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	207	1,17%
Υπουργείο Τουρισμού	37	0,21%
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	200	1,13%
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	831	4,70%
ΟΤΑ Α΄ Βαθμού	1.380	7,80%
ΟΤΑ Β΄ Βαθμού	802	4,53%
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	90	0,51%

<i>Ανεξάρτητες Αρχές</i>	781	4,41%
Σύνολο	17.691	100%

Ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση 2025

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV:

Βεβαίωση του αρμοδίου Υπουργού για τον προϋπολογισμό σχετικά με τη συμφωνία του Ε.Σ.Κυ.Π. με τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής

Τα επί μέρους Έργα και Δράσεις των Ετήσιων Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων, υλοποιούνται υπό την προϋπόθεση τήρησης των δεσμευτικών ορίων του Προϋπολογισμού 2025 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Τα ανώτατα όρια δαπανών ανά υπουργείο για το 2025 παρατίθενται στη συνέχεια.

Ανώτατα όρια δαπανών Φορέων Κεντρικής Διοίκησης κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2024 και 2025 (σε εκατ. ευρώ)			
Φορέας Κεντρικής Διοίκησης		2024	2025
		Εκτιμήσεις¹	Προβλέψεις³
Προεδρία της Δημοκρατίας	Ταμειακό Σύνολο	5	5
	Τακτικός Προϋπολογισμός	5	5
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Βουλή των Ελλήνων	Ταμειακό Σύνολο	161	172
	Τακτικός Προϋπολογισμός	159	170
	ΠΔΕ	2	2
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Προεδρία της Κυβέρνησης	Ταμειακό Σύνολο	49	42
	Τακτικός Προϋπολογισμός	44	38
	ΠΔΕ	5	4
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Υπουργείο Εσωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	3.850	3.830
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.511	3.449
	ΠΔΕ	247	230
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	92	151
Υπουργείο Εξωτερικών	Ταμειακό Σύνολο	447	420
	Τακτικός Προϋπολογισμός	415	390
	ΠΔΕ	28	28
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	4	2
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Ταμειακό Σύνολο	6.195	6.130
	Τακτικός Προϋπολογισμός	6.168	6.061
	ΠΔΕ	27	69
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0

Υπουργείο Υγείας	Ταμειακό Σύνολο	6.335	7.177
	Τακτικός Προϋπολογισμός	6.051	6.608
	ΠΔΕ	50	66
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	234	503
Υπουργείο Δικαιοσύνης	Ταμειακό Σύνολο	637	651
	Τακτικός Προϋπολογισμός	581	578
	ΠΔΕ	17	20
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	39	53
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Ταμειακό Σύνολο	6.532	6.606
	Τακτικός Προϋπολογισμός	5.583	5.594
	ΠΔΕ	644	810
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	305	202
Υπουργείο Πολιτισμού	Ταμειακό Σύνολο	457	575
	Τακτικός Προϋπολογισμός	324	257
	ΠΔΕ	36	147
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	97	171
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών	Ταμειακό Σύνολο	4.339	3.934
	Τακτικός Προϋπολογισμός	801	797
	ΠΔΕ	3.490	2.933
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	48	204
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Γενικές Κρατικές Δαπάνες	Ταμειακό Σύνολο	12.308	14.548
	Τακτικός Προϋπολογισμός	12.308	14.548
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Ταμειακό Σύνολο	1.359	1.281
	Τακτικός Προϋπολογισμός	389	222
	ΠΔΕ	854	854
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	116	205
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Ταμειακό Σύνολο	2.200	2.341
	Τακτικός Προϋπολογισμός	342	319
	ΠΔΕ	1.070	660
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	788	1.362

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	Ταμειακό Σύνολο	18.620	18.678
	Τακτικός Προϋπολογισμός	18.047	18.215
	ΠΔΕ	232	190
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	341	273
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας	Ταμειακό Σύνολο	3.954	3.990
	Τακτικός Προϋπολογισμός	3.777	3.787
	ΠΔΕ	49	103
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	128	100
Υπουργείο Ανάπτυξης	Ταμειακό Σύνολο	801	818
	Τακτικός Προϋπολογισμός	126	123
	ΠΔΕ	505	534
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	170	161
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Ταμειακό Σύνολο	2.686	2.695
	Τακτικός Προϋπολογισμός	936	882
	ΠΔΕ	1.390	1.420
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	360	393
Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Ταμειακό Σύνολο	631	652
	Τακτικός Προϋπολογισμός	326	337
	ΠΔΕ	300	285
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	5	30
Υπουργείο Τουρισμού	Ταμειακό Σύνολο	156	189
	Τακτικός Προϋπολογισμός	38	39
	ΠΔΕ	46	41
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	72	109
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ταμειακό Σύνολο	781	1.074
	Τακτικός Προϋπολογισμός	166	152
	ΠΔΕ	230	170
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	385	752
Υπουργείο Μετανάστευσης και Άσυλου	Ταμειακό Σύνολο	486	476
	Τακτικός Προϋπολογισμός	123	142
	ΠΔΕ	345	306
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	18	28
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	Ταμειακό Σύνολο	2.332	2.286
	Τακτικός Προϋπολογισμός	2.269	2.218
	ΠΔΕ	63	68

	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	Ταμειακό Σύνολο	1.086	1.221
	Τακτικός Προϋπολογισμός	768	760
	ΠΔΕ	220	260
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	98	201
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής	Ταμειακό Σύνολο	15	13
	Τακτικός Προϋπολογισμός	15	13
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας	Ταμειακό Σύνολο	12	11
	Τακτικός Προϋπολογισμός	12	11
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας	Ταμειακό Σύνολο	11	10
	Τακτικός Προϋπολογισμός	11	10
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτ. Ελλάδας και Ιόνιου	Ταμειακό Σύνολο	16	15
	Τακτικός Προϋπολογισμός	16	15
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου	Ταμειακό Σύνολο	6	6
	Τακτικός Προϋπολογισμός	6	6
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης	Ταμειακό Σύνολο	7	6
	Τακτικός Προϋπολογισμός	7	6
	ΠΔΕ	0	0
	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης	Ταμειακό Σύνολο	19	18
	Τακτικός Προϋπολογισμός	19	18
	ΠΔΕ	0	0

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	0	0
Ταμειακό Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών κρατικού προϋπολογισμού	76.490	79.871
Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών τακτικού προϋπολογισμού	63.340	65.771
Πρωτογενείς δαπάνες	55.059	58.070
<i>ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ:</i>		
<i>Καταπτώσεις εγγυήσεων</i>	448	383
<i>Προμήθειες για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες</i>	40	40
<i>Αγορές οπλικών συστημάτων από προγράμματα εξοπλισμού⁴</i>	2.422	2.494
Τόκοι	8.281	7.701
Σύνολο δαπανών ΠΔΕ	9.850	9.200
Σύνολο δαπανών ΤΑΑ	3.300	4.900
Εθνολογιστικές προσαρμογές κατά ESA²	-11	-631
Σύνολο μη χρηματοοικονομικών δαπανών κρατικού προϋπολογισμού κατά ESA (Α-Β)	76.502	80.502

¹ Στις εκτιμήσεις των δαπανών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης για το 2024 περιλαμβάνονται οι δαπάνες που καλύφθηκαν από το τακτικό και το ειδικό αποθεματικό, οι εγγραφές σε ύψος δαπανών και οι δαπάνες για μεταναστευτικές ροές. Κατά συνέπεια, το ύψος των εκτιμώμενων δαπανών έτους 2024 δεν είναι συγκρίσιμο με τις προβλέψεις προϋπολογισμού 2025.

² Εθνολογιστικές προσαρμογές κατά ESA: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

³ Οι πιστώσεις για νέες προσλήψεις για το 2025 προβλέπονται στην κατηγορία «Πιστώσεις υπό κατανομή» των Γενικών Κρατικών Δαπανών και διατίθενται σταδιακά για τις δαπάνες των παροχών σε εργαζόμενους των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, με βάση την υλοποίηση των προσλήψεων σε αυτούς.

⁴ Τα ποσά αφορούν σε ταμειακές πληρωμές για αγορές οπλικών συστημάτων. Οι φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών προγραμμάτων που επηρεάζουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά ESA ανέρχονται σε 896 εκατ. ευρώ το 2024 και σε 1.641 εκατ. ευρώ το 2025.

